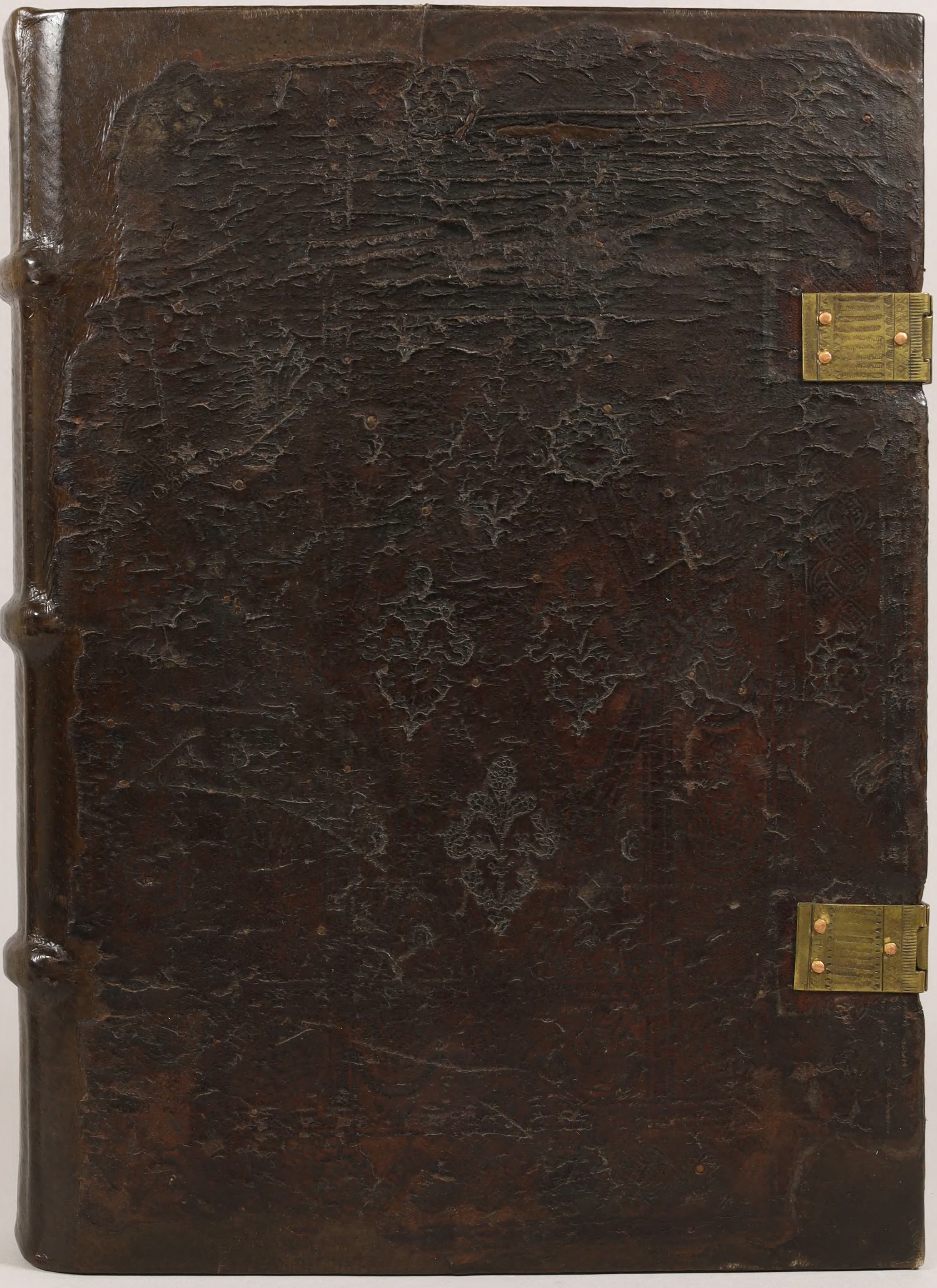

Ex geſtis romanoꝝ hiſtorie notabi
les de vicijs ⁊ virtutibuſq; tractantes cū
applicationibus moralizatis ⁊ miſticis
Incipiunt feliciter. Ca. primū

De dilectione.

Ompeius
regnauit diues valde ⁊
potens: qui filiam vni
cam ⁊ pulcraz habebat
quam tenerrime diligebat. ita ꝙ ꝑ eiꝰ
cuſtodia quinq; milites ei aſſignauit:
vt contra omne periculū ſub pena gra-
ui eam cuſtodiret. Milites vero dieb9
ac noctibus armati eaz cuſtodiebant. ⁊
ante oſtium camere lampadem arden-
tem ordinabant. ne aliquis de nocte ad
eam accederet: ipſis dormientibus vel
eis ignorantibus. Et quendam canicu
lum bene latrantem habebāt: per cuiꝰ la
tratum excitari poſſent. Puella iſta te
nerrime nutrita erat: que multuz anhe
labat mundi ſpectacula videre. Cū aūt
ſemel foras perſpexiſſet: venit quidam
dux qui cum oculos impudicos in eaz
iniecit ſtatim captus eſt in amorem eiꝰ
quia pulchra nimis ⁊ oculis omnium
erat gratioſa ac imperatoꝝ filia vnica:
que poſt mortez patris iure hereditario
imperium obtineret. Dux iſte multa ei
promiſit. vt eius conſenſum obtineret
Illa vero ſperās de promiſſione cōſen
ſit. ſtatim caniculum paruū occidit lam
padem extinxit ⁊ de nocte ducem eſt ſe-
cuta. Mane vero facta eſt q̄ſtio vbi
deuenit. Erat tunc in palatio regis pu-
gil fortis: qui ſemper pro iuſticia īperij
pugnauit: qui cū audiſſet ꝙ filia patrē
contēpſit: agili curſu poſt eam currebat
Dux vero cum eum armatum vidiſſet
venientem. duellū cum eo cōmiſit. Sz
pugil preualuit ⁊ caput eius amputa-
uit ⁊ puellam ad palacium reduxit. ta-
men faciem patris multo tempore non
vidit: cōtinue gemitus ⁊ ſuſpiria emit
tebat Hoc audiens quidam ſapiēs
in curia imperatoris: qui ſemper media
tor inter imperatorem ⁊ alios erat cōſti
tutus motus pietate: per eum eſt patri
reconſiliata ac nobiliſſimo viro deſpon
ſata. Quo facto varia donaria a patre
recepit. Primo tunicam talarem poli
mitam vndiq; intextam: hoc habētem.
Dimiſi tibi ne adijcias vltra. A rege
quandam coronam auream habuit ſic
inſculptā. Ex me tua dignitas. A pro-
pugnatore habuit anulum vnum cum
hac ſcriptura dilexi te. diſce diligere.
A ſapiente mediatore alium anulum re
cepit ſic ſculptum. Quid feci? Quan
tum? Quare? A filio regis etiaz anulū
ſic ſcriptuz. Nobilis es. nobilitatē tuā
ne contēnas. A germano proprio aliū
anulū recepit: in q̄ erat ſcriptū Accede
ad me ne timeas: fratᵉ tuus ſuz. A ſpōſo
ſigillum aureum: q̄ ſibi hereditas ſpōſi
cōfirmabatur collata eſt: cuiꝰ ſcriptura
erat. Iam coniūcta es noli amplius er
rare. Puella poſtq; iſta dona receperat
ea q̄diu vixerat cuſtodiuit: ⁊ ē ab oib9
dilecta ⁊ dies ſuos in pace finiuit.

Moralizatio.

Kariſſimi. im
perator iſte eſt ipſe pater ce
leſtis: qui vocauit nos per
paſſionē filij ſui de fauce dyaboli. Ipſe
eſt rex regum ⁊ dn̄s dn̄antium. Deut.
xxxij. Nunquid ipſe eſt pater tuus qui
poſſedit fecit ⁊ creauit te. Filia vnica ē
anima rationalis: que traditur quinq;
militib9. i. quinq; ſenſib9 ad cuſtodien-
dum: qui ſunt armati ꝑ virtutes quas
hō in baptiſmo recepit Iſti ſenſus ſunt
viſus. auditꝰ ⁊c. qui hūt ꝯtra dyabolū
mundū ⁊ carnē eā cuſtodire. Lampas

Inc. 155a
133 1141 (N)

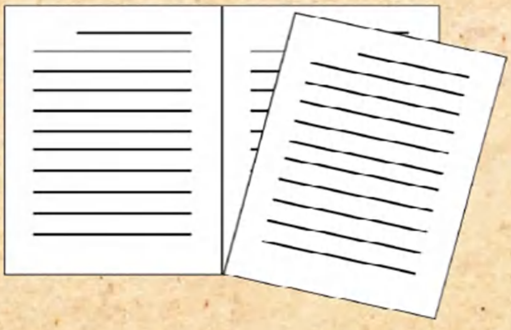

W woluminie kolejno współoprawne sygnatury:

Inc. 155

Inc. 155a

Liber domini georgij blocs de zeithinbach Pre-
toris ecclesie sancte crucis wrat. Anno domini 1510

Preparamenta Necessaria secundum Bonaventuram ad missam

Primo Intencionis discussio ut sit pura ne vel celebret propter
- Vanam gloriam
- Timorem
- Verecundiam
- Consuetudinem

Generalis contricio ut doleat super omnibus bonis que facere potuit et omnibus malis — Corde, Ore, Opere

Pura Confessio
- Notabilium
- Communium
- Ignoratorum

Peccatorum quam sequi debeat oratio humilis et devota

Intencionis discussio
- Quid intendit facere
  - Deum placatum colere
  - Mortem Christi Memorare
  - Totam ecclesiam adiuvare
  — respectu sue clemencie
- Quid intendit consequi
  - Augmentum dilectionis
  - Inseparabilitatem unionis
  - Accelerationem visionis
  — Dei respectu sue bonitatis

Sacerdos in missa debet in se ista habere
- Diligenciam ad offerendum corpus et ad qua requirit
  - Magna in signis
  - Maior in verbis
  - Maxima in intencione
  — misse respectu sue nominis sanctitatis et nobilitatis
- Reverenciam ad tangendum corpus Christi propter continuacionem
  - Excellencie corporis
  - Excellencioris anime Christi
  - Excellentissime deitatis Christi
  — respectu sue Maiestatis
- Devocionem ad sumendum Corpus Christi scilicet
  - Pignus hereditatis eterne
  - Manna sustentacionis
  - fontem veritatis eterne
  — respectu eius suavitate

Ante missam debet esse Corpus celebrantis
- Magna ora locum
- Maior ora vero
- Maxima ora M...

Post missam
- Gratiarum actio
- Amor et desiderium
- ...

Dar Kuratorjum O. S. Pozn.
Gim. Państ. Męs. Ostrów Wlkp.
1932 r.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POZNAŃ
Inc. 155

Ex geſtis romanoꝝ hiſtorie notabi
les de vicijs ⁊ virtutibuſq̄ tractantes cū
applicationibus moraliʒatis ⁊ miſticis
Incipiunt feliciter. Ca. primū

De dilectione.

Pompeius

regnauit diues valde ⁊
potens: qui filiam vni
cam ⁊ pulcraʒ habebat
quam tenerrime diligebat. ita ꝙ ꝓ eiꝰ
cuſtodia quinq̄ milites ei aſſignauit:
vt contra omne periculū ſub pena gra
ui eam cuſtodiret. Milites vero dieb9
ac noctibus armati eaʒ cuſtodiebant. ⁊
ante oſtium camere lampadem arden
tem ordinabant. ne aliquis de nocte ad
eam accederet: ipſis dormientibus vel
eis ignorantibus. Et quendam canicu
lum bene latrantem habebāt: per cuiꝰ la
tratum excitari poſſent. Puella iſta te
nerrime nutrita erat: que multuʒ anhe
labat mundi ſpectacula videre. Cū aūt
ſemel foras perſpexiſſet: venit quidam
dux qui cum oculos impudicos in eaʒ
iniecit ſtatim captus eſt in amorem eiꝰ
quia pulchra nimis ⁊ oculis omnium
erat gratioſa ac imperatoꝝ filia vnica:
que poſt morteʒ patris iure hereditario
imperium obtineret. Dux iſte multa ei
promiſit. vt eius conſenſum obtineret
Illa vero ſperās de promiſſione cōſen
ſit. ſtatim caniculum paruū occidit lam
padem extinxit ⁊ de nocte ducem eſt ſe
cuta. Mane vero facta eſt q̄ſtio vbi
deuenit. Erat tunc in palatio regis pu
gil fortis: qui ſemper pro iuſticia īperij
pugnauit: qui cū audiſſet ꝙ filia patrē
contēpſit: agili curſu poſt eam currebat
Dux vero cum eum armatum vidiſſet
venientem. duellū cum eo cōmiſit. Sʒ
pugil preualuit ⁊ caput eius amputa
uit ⁊ puellam ad palacium reduxit. ta
men faciem patris multo tempore non
vidit: cōtinue gemitus ⁊ ſuſpiria emit
tebat. Hoc audiens quidam ſapiēs
in curia imperatoris: qui ſemper media
tor inter imperatorem ⁊ alios erat cōſti
tutus motus pietate: per eum eſt patri
reconſiliata ac nobiliſſimo viro deſpon
ſata. Quo facto varia donaria a patre
recepit. Primo tunicam talarem poli
mitam vndiq̄ intextam: hoc habētem.
Dimiſi tibi ne adijcias vltra. A rege
quandam coronam auream habuit ſic
inſculptā. Ex me tua dignitas. A pro
pugnatore habuit anulum vnum cum
hac ſcriptura dilexi te. diſce diligere.
A ſapiente mediatore alium anulum re
cepit ſic ſculptum. Quid feci? Quan
tum? Quare? A filio regis etiaʒ anulū
ſic ſcriptuʒ. Nobilis es. nobilitatē tuā
ne contēnas. A germano proprio aliū
anulū recepit: in q̄ erat ſcriptū Accede
ad me ne timeas: frater tuus ſuʒ. A ſpōſo
ſigillum aureum: q̄ ſibi hereditas ſpōſi
cōfirmabatur collata eſt: cuiꝰ ſcriptura
erat. Jam coniūcta es noli amplius er
rare. Puella poſtq̄ iſta dona receperat
ea q̄diu vixerat cuſtodiuit: ⁊ ē ab oīb9
dilecta ⁊ dies ſuos in pace finiuit.

Moraliʒatio.

Kariſſim. im

perator iſte eſt ipſe pater ce
leſtis: qui vocauit nos per
paſſionē filij ſui de fauce dyaboli. Ipſe
eſt rex regum ⁊ dn̄s dn̄antium. Deut.
xxxij. Nunquid ipſe eſt pater tuus qui
poſſedit fecit ⁊ creauit te. Filia vnica ē
anima rationalis: que traditur quinq̄
militib9. i. quinq̄ ſenſib9 ad cuſtodien
dum: qui ſunt armati ꝑ virtutes quas
hō in baptiſmo recepit. Iſti ſenſus ſunt
viſus. auditꝰ ⁊c. qui hūt ꝯtra dyabolū
mundū ⁊ carnē eā cuſtodire. Lampas

Inc. 1550

ardens eſt voluntas deo in oībꝫ ſubiec
ta q̄ debet ſp̄ ardere in bonis operibꝫ vt
pctō nō ꝯſentiat Caniculus paruus
bene latrās eſt ꝯſcīa q̄ hꝫ cōtra pctā re/
calcitrare ſꝫ heu proch dolor aīa volens
mūdi ſpectacl'a videre ſepe pergit foras
totiēs q̄tiens cōtra diuinū p̄ceptū agit
ſtatī a duce.i.a raptore infernali volun
tarie eſt deducta.⁊ ſic lāpas bonoꝝ ope
rū extīguit̄ ⁊ caniculus conſcie occidit̄
⁊ ſic aīa in nocte pctī ſequitur diabolū
Hec cū audiſſet pugil nr̄.ſ.deꝰ. Quia
nō eſt alius qui pugnat ꝓ nobis niſi tu
deꝰ nr̄ ſtatī contra ducē diabolū pugna/
uit ⁊ victoriā obtinuit ⁊ aīam ad pala
ciū regni celeſtis adduxit. Sapiēs me
diator erat xp̄s dicente apl'o.j.thi.ij.
Unus deꝰ mediator dei ⁊ hoīm hō ihe/
ſus xp̄s Filiꝰ reg' eſt xp̄s Pſ̄ ps. Filiꝰ
meus es tu ⁊c. Frater nr̄ xp̄us geneſis
triceſimo ſeptīo. frater nr̄ eſt. Spōſus
noſter ē xp̄s iuxta illud Oſee.ij. Spō
ſabo te mihi in fide. Et iteꝝ ſpōſus ſan/
guinū tu mihi eris ꝑ ipſuꝫ recōſiliati ſu
mus celeſti pr̄i ⁊ ad pacē vocati. Ipſe
enī eſt pax nr̄ā qui vtraqꝫ fecit vnuꝫ ad
ephe. Ab ipſo p̄dicta donaria recepimꝰ
primo tunicā talarē.ſ.cutē ſuā digniſ/
ſimā ⁊ certe polimitaꝫ.q꞉ flagellatione
cruore liuore ⁊ alijs varijs liuoribꝫ iter
tam. Cuius textura nihil aliud niſi di/
miſi tibi.quia redemi te ne adijcias vl
tra malū agere. vade inquit noli ampli
us peccare. Hec eſt tunica ioſeph tīcta
in ſanguine hedi.geñ.xxxvij. Iſte xp̄s
rex noſter dedit nobis coronam glorio
ſiſſimam ſcilicet dum pro nobis voluit
coronari ⁊ vere ibi inuenimus. Ex me
ma dignitas De iſta corona iohannis
xix. Exiuit Iheſus portans coronā ſpi
neam. Criſtus etiam eſt propugnator
noſter qui dedit nobis vnum anulum
ſcꝫ foramē dextre manus ⁊ vere ibi poſ
ſumus percipere.ſicut ſcriptum eſt. di/
lexi te diſce diligere. Apocalipſ.p̄mo.
Dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis no/
ſtris in ſanguine ſuo Criſtus mediator
noſter dedit nobis alium anulum ſcili
cet foramen ſiniſtre manus vbi videre
poſſumus ſcriptum. Quid feci.quan/
tum.quare. Quid feci. Meipſum exi
naniui formam ſerui accipiens. Quan
tū deū feci hoīeꝫ q̄re.vt hoīeꝫ p̄ditū redi
merem. De hijs tribus Zacha.xiij.
que ſunt iſte plage in medio manuum
tuarum. Et reſpondet dicēs. Hijs pla
gatus ſum in domo illorum qui me di
lexerunt. Criſtus frater noſter eſt ⁊ fili
us regis eterni.dedit nobis terciū anu
lum ſcilicet foramen dextri pedis. Et
quid ibi niſi Nobilis es nobilitatem
tuam ne cōtemnas. Similiter criſtus
eſt germanꝰ noſter. Et dedit nobis q̄r
tum anulum ſcilicet foramen ſiniſtri pe
dis in quo ſcriptum eſt. Accede.ne ti
meas.frater tuus ſum. Criſtus eſt no
ſter ſponſus dedit nobis ſigillum quo
ſponſi hereditas confirmabatur collata
id eſt vulnus lateris ſui cum lancea per
foratum propter nimium amoreꝫ quo
te dilexit ⁊ quid ibi niſi iam coniuncta
es mihi per miſericordiam noli ampli
us peccare Studeamus ergo cariſſimi
dona ſic munda cuſtodire ꝙ poſſimus
dicere illud Mathei Domine quinqꝫ
talenta tradidiſti mihi.⁊ ſic ſine dubio
poterimus regnare in celeſti gremio.
quod nobis preſtare dignetur pater ⁊
filius ⁊c.

De miſericordia. Ca.ij

Itus regnauit q̄ ſta/
tuit pro lege ſub pena mor
tis ꝙ filij parētes ſuos alerent Accidit
caſus.ꝙ erant duo fratres ex vno pa/

q non est vex. Jlle decipitur qui in ali quo bono diminuit᷑. ſed pater me⁹ tam locuples ē q alicuius auxilio non indi get cū hoc perpendi iuuenē iſtum a car cere liberaui ꝛ ſi pater me⁹ p eo redēpti onem accepiſſet non multū ꝑpter hoc ditioꝛ fuiſſet. ꝛ tū p redēptionē depau peratus eēs. ergo in iſto actu te ſaluaui q redēptionem non dediſti ꝛ patri meo nullā iniuriā feci. Ad aliā rationem qm̄ dicis. q ego ex libidine hoc feci rn̄deo hoc nullo modo pt̄ fieri qꝛ libido aut eſt propter pulcritudinem aut propt᷑ diui tias aut propt᷑ honoꝛes aut propter foꝛ titudinē. ſed filius tu⁹ nullū iſtoꝝ habu buit. qꝛ pulchritudo ei⁹ p carcerez erat annihilata. Nec diues fuit. qꝛ nō habu it vnde ſeipſum redimeret. Nec foꝛtis qꝛ foꝛtitudinez pdidit p carceris mace rationem. Ergo ſola pietas me moue bat q ipſum liberaui. Pater h̄ audiēs non poterat filiū arguere vlteri⁹. Fili⁹ ergo cū magna ſolēnitate eam in vxoꝛē duxit ꝛ in pace vitam finiuit.

Moꝛalizatio. Cariſſimi.

Filius a pira tis captus erat totū genus humanū captū per peccatū primi parent̄ in carcere demonis. ſ. in eius ptāte. Pater qui noluit eum redi mere eſt mūdus iſte qui nullo mō vole bat hoīem iuuare a carcere diaboli ſed potius eū tenere. Filia que eū in carce re viſitauit eſt diuinitas aīe cōiuncta q̄ humano generi cōpatiebat᷑. que p⁹ paſ ſionē ſuā ad infernū deſcendit ꝛ hoīem a vinculis diaboli liberauit. Pater vo celeſtis de noſtris diuitijs non indiget qꝛ ſup omnia eſt diues ꝛ ſumme bon⁹. Jdeo xp̄s motus pietate ad nos de cel᷑ deſcendit. nos viſitauit qſi carnem no ſtrā aſſumpſit ꝛ tū nihil aliud petijt ꝑ nr̄a redēptione niſi q ſit homi deſpon ſatus Juxta illud oſee. ij. Deſponſabo eam mihi in fide. Verūtamen pater no ſter mūdus cui multi obediunt: contra hoc ſp murmurat ꝛ allegat. Si deo ad hereas: hereditatē meam. i. mundanaz non habebis. qꝛ impoſſibile eſt deo ſui re ꝛ māmone. Math. vi. Sed meli⁹ ē nobis ſpernere mundū q̄ ſocietatē dei amittere. Juxta illud Math. Qui re liquerit patrem aut mr̄em vxoꝛem aut agros ꝑpter me centuplū accipiet ꝛ vi tam eternā poſſidebit. Quaz nobis tri buere digne᷑ ihs xp̄s filius dei viui qui cū patre ꝛ ſpū ſancto regnat in ſem piterna ſecula. Amen.

De ſequenda ratione. Cap. vi.

Erat quidam impatoꝛ potens ſed tirān⁹ qui quandā puellā reḡ fili am pulcram valde deſponſauit. Facta deſponſatione ambo adinuicem iuramē tū fecerūt q ſi quis eoꝝ pri⁹ moreret᷑ al ter p̄ nimio amoꝛe ſeipm̄ occiderz. Ac cidit ſemel q impatoꝛ iſte ad ptes lon ginquas ſe trāſtulit ꝛ diu morā ibidem traxit. Volens probare vxoꝛem ad eaz nunciū deſtinauit: vt ei de moꝛte ſua di ceret. Audiens hoc vxoꝛ propter iura mentū q̄d añ fecerat viro ſuo d̄ alto mō te ſe p̄cipitauit vt moꝛeretur. Verū tn̄ moꝛtua non eſt ſ; infra breue tps ſanita ti eſt reſtituta. deīde iterato ſeipſam vo lebat p̄cipitare vt moꝛeret᷑ propt᷑ iura mentū q̄d fecerat. Pater ei⁹ hoc audi ens p̄cepit: vt p̄cepto ꝛ iuramento viri non obediret. Jlla vo nolebat cōſenti re. Ait pater. Ex q̄ non vis mihi cōſen tire ꝛ obedire celeriter extra ſocietatem meā exeas. At illa. Nolo. ꝛ hoc p talez rationem probo. Cuz āt quis iuramen to eſt obligatus: tene᷑ adimplere. ego iuraui viro meo q pro eius amoꝛe me ipſam occiderem ideo non deliqui ſi

Inc. 155a

iuramentū implere volo ergo extra ſo/
cietatem tuā non debeo expelli. Item
nullus dꝫ puniri ꝓ eo qđ eſt ꝯmenda
bile Sꝫ cū vir ⁊ vxor ſint vnū in carne
ſm̄ deū ꝯmendabile ē ꝙ vxor ꝓ amore
viri ſui moriat̄. Vñ in india aliqñ erat
lex. ꝙ vxor pᵘ mortē viri ſui p̄ dolore
⁊ amore ſeipſam cōburere deberet vel
viua cum eo in ſepulcrū poni. Et ideo
vt mihi videt̄ non deliqui qñ meipſam
interficio ꝓpter amorē viri mei. Ait p̄r
Qñ prius dixiſti ꝙ obligata iuramen
to fuiſti. ⁊c̄. tale obligamentū non valꝫ.
qꝛ p̄tendit ad malū finem. ſ. ad mortē.
Iuramentū ſꝫ dꝫ eſſe rationabile ⁊ iō
iuramētum tuū nullū eſt. Ad aliā rōem
qñ dixiſti ꝙ iſtud ē ꝯmendabile ꝙ vx/
or moriat̄ pro viro non valet. qꝛ licet
ſint vnū in corpe ꝑ carnalē affectionē
tñ in aīa duo ſunt q abinuicē realit̄ dif
ferunt. Et ideo non valet qđ allegaſti.
Puella hec audiēs non poterat vlteri
us arguere. ſꝫ dicis patris adheſit. nec
vlteriᵘ ſeipſam p̄cipitare volebat. nec
ampliᵘ viro ſuo copulari.

Moralizatio. Cariſſimi.

Ex iſte eſt di
abolus. Puella eſt aīa tā
gratioſa ad dei ſimilitudinē
creata: quā diabolus ei ꝑ peccatū deſpō
ſauit. Vñ in pctō ꝯmiſſo facta cōuētio
eſt ꝙ ſi ipſe mortuus erat ꝑ peccatū ⁊ ī
lōginq̄s ꝑtib⁹. i. in īferno ꝑ ſuperbiā ſu
am pollicitus ē. ſic vult ꝙ aīa peccatrix
de alto monte. i. de celo ſe precipitet in
infernum. ⁊ ſic erat añ aduentum xp̄i.
ſed per xp̄i paſſionem eſt ſanitas reſti/
tuta. Verutamen adhuc ſepius inten/
dit ſe precipitare quotiens contra diui
num preceptū ꝑpetrat. ſed deus pater
noſter non vult vt precipitemur ꝑ pec/
catum ſed vult per contritionem ⁊ con
feſſionem vt totaliter ad ipſum cōuer/
tamur ⁊ firmiter nos in ip̄o teneamus
⁊ vitā eternam poſſideamus.

De inuidia malorum aduerſum bo
nos. Cap. vij.

Iocleſianus
regnauit in cuius imperio
erat quidā miles generoſᵘ
qui duos filios hēbat q̄s multū dilexit
Iunior filius cōtra voluntatē pat̄s me
retricē in vxorem duxit. Cū pater h̄ au
diſſet cōtriſtatus ē valde ⁊ illū a ſocie/
tate ſua expulit Iſte ſic expulſus ī mag
na miſeria eſt poſitus Tñ de meretrice
vxore ſua filiū formoſum genuit. ⁊ ad
magnam egeſtatē peruenit. Miſit nū
cium ad patrem ſuum vt miſericordiā
de eo haberet. pater vero cum audiſſet
de eius miſeria cōmota ſunt oīa viſce/
ra eius: miſertus ē ei ⁊ cū eo reconcilia
tus eſt. Ipſo recōciliato patri ſuo filiū
quē de vxore ſua meretrice genuerat re
cōmendauit. pater vero ip̄m quaſi ī filiū
ꝓpriū enutriuit. Hec audiens frater ſe
nior indignatus dixit patri ſuo Tu es
demens. Et h̄ probo tibi tali rōe. Ille
eſt demens qui filiū in heredē accipit ⁊
nutrit qui ei iniuriā magnam fecit: ſed
frater meᵘ. qui illum puerū genuit fecit
tibi magnā iniuriam qñ meretricem cō
tra tuum p̄ceptū deſponſauit. Ergo vi
detur ꝙ tu es demens ꝙ filiū eius nu/
tris ⁊ ei pacē dediſti. Pater ad hoc rñt
Fili. frater tuᵘ eſt mihi reconciliatus ꝑ
magnā contritionē quā habuit ⁊ propt̄
preces alioꝝ. Ideo oportet me filiū ſu
um diligere plus q̄ꝫ te Hac ratione. tu
ſepius contra me feciſti ⁊ nunq̄ꝫ recōci
liatus es mihi qꝛ culpā tuam humilit̄
recognoſcere noluiſti. iā tales ingratus
fratri tuo. ex quo velles ipſum a ſocie/
tate mea expellere ymmo potius debe/
res gaudere ꝙ mihi eſt reconciliatus.
Et quia ingratus es hereditatem me/

am non obtinebis. ⁊ illam quē de iure
habere debuiſſes frater tuus occupabit
Et ſic factum eſt. Moraliſatio

Cariſſimi.

Er patrē iſtuz
prēm celeſtem intelligemus. per duos
filios naturā angelicā ⁊ humanā. hūa
na ꝯiuncta erat meretrici.i.iniquitati.
qn̄ de pomo vetito contra diuinū p̄cep
tum comedit Vn̄ a patre celeſti erat ho
mo expulſus. filius meretricis.i.totū
genus humanū qḋ ꝑ peccatū ꝑuerſum
perierat. Ille filius eger factus eſt:qꝛ
poſt peccatū in hac lacrimarū valle po
ſitus eſt. Iuxta illud in li. Gen̄. ca. iij.
In ſudore vultus tui veſceris pāe tuo
Sed hic ꝑ chriſti paſſionē eſt d̄o patri
reconſiliatus. et continue reconſiliatur
per opera meritoria. ⁊ ꝑ preces ſancto
rū: qui quotidie ꝓ genere hūano p̄ces
fundūt in celo. ps. Deſiderium eorum
eſt oratio eorum. Sed alius frater ſcili
cet dyabolus qui ſemꝑ eſt ingratus ſꝑ
nos ipugnat. ⁊ de noſtra reconſiliatōe
murmurat ⁊ allegat ꝙ ꝓpter pctm̄ he
reditatem regni celeſtis non debeamus
conſequi: ſed ſine dubio ſi ſancte iuſte
⁊ munde in hoc ſeculo vixerimus: alle
gatio ſua nihil nobis nocebit: immo ꝑ
tem ſuam id eſt locum quem ipſe in ce
lis perdidit: obtinebimus.

De vana gloria. Ca. viij.

Eo regnauit
qui miro modo pulchras
mulieres delectabatur vide
re. Unde fecit fieri in quodam templo
tres ymagines ſtantes. ⁊ precepit oīb
in impio vt eas adorarent Prima yma
go habebat manū ad populū extenſam
⁊ in vno digito anulū aureū. ⁊ ſuper di
gito erat ſuꝑſcriptio talis. Ego ſum ge
nerosus in digito. Secūda ymago bar
bam aureā habebat. ⁊ in fronte ſic ſcrip
tum. Ego ſum barbatus ſi quis caluus
fuerit ad me veniat et de pilis meis acci
piat. Tercia ymago clamidem auream
habebat ⁊ tunicam de purpura. et ī pec
tore eius erat ſcriptum caracteribus au
reis. Ego ſum qui neminē timeo. Iſte
tres ymagines erant interius lapidee.
Cum āt fuiſſent complete ſcd̄m impe
ratoris volūtatē ſtatuit pro lege: ꝙ quī
cunqꝫ anulū vel barbam aureā aut cla
midem auferret: morte turpiſſima con
demnaretur Accidit quodam tempo
re ꝙ quidam tirannus templum intra
uit videnſqꝫ primā ymaginem cū digi
to extenſo: anulū de digito extraxit. de
inde ad ymaginē ſecundam acceſſit. et
barbam auream ab ea abſtulit. Poſt
hoc ad ymaginem terciā ꝑuenit: clami
dem ab ea tulit et de templo receſſit. po
pulus cum ymagines ſpoliatas vidiſſ;
ſtatim imperatori denūciabat. Cum im
perator hoc audiſſet contriſtatus eſt val
de: tranſgreſſorem. ſ. tirannū corā ſe vo
cauit. ⁊ ſuper tali delicto arguebat: ꝙ
ymagines contra preceptum ſuū ſpolia
uit. At ille Domine licitum eſt mihi re
ſpondere. Qui ait. Mihi bene placet.
Quando templum intraui prima yma
go manum ad me extendit: habenſqꝫ ī
digito anulum ac ſi diceret. iſtum anu
lum accipe. Tamen ad extenſionē ma
nus nolui recipere quouſqꝫ in digito ſu
perſcriptionem legi. ſ. Ego ſuz genero
ſus. ecce anulus. Statim ſuperſcripti
onem intellexi ꝙ voluntas eius eſſet vt
anulum acciperem. et ideo accepi. De
inde ad ſecundam ymaginem acceſſi. ⁊
cum eam barbam auream habentem vi
diſſem: in corde meo cogitaui et dixi.
Pater iſtius nunqꝫ talem barbam ha
bebat: quia ſepius eum vidi. et ꝙ ſit
altior qꝫ pater ratio non dictat. bonum

eſt ⁊ vtile barbam eius auream auferre Veruntamē hoc non obſtante barbam nolui extrahere quouſq; ſuperſcriptionem legi. Ego ſum barbatus q: ſi quis caluus fuerit ad me veniat et de pilis meis accipiat. ſic videtis caluus ſū. Et iō barbam auream propter duo abſtuli. Unū eſt vt patri ſuo eſſet ſimilis. et de barba aurea non nimis ſuperbiret. Secundo vt per pilos eius capiti meo caluo ſubuenirem. Deinde ad terciā ymaginem acceſſit que clamidem auream habebat. Clamidē abſtuli eo ꝙ in hyeme aurum eſt frigidū ⁊ ymago eſt lapidea naturaliter lapis eſt frigidus. iō ſi haberet clamidem auream eſſet addere frigiditatem frigido quod eſſet graue imagini. Item ſi in eſtate clamidem haberet eſſet nimis ponderoſum. Adhuc ei ꝓpter iſta non abſtuliſſem donec ſuperſcriptionem frontis legiſſem. Ego ſum qui neminem timeo. Cum vero tantam ſuperbiam in eo vidiſſem vt humiliaret̄ abſtuli clamidem: Ait imparator. Cariſſime quando lex erat data vt nullus ymagines ſpoliaret. nam erat in lege promulgatum ꝙ nullus propter aliquam cām imagines ſpoliaret. Et ideo quia te iſtro miſiſti de eisque ad te non pertinebant do pro iudicio vt hodie in patibulo ſis ſuſpenſus. Et ſic factum eſt.

Moralizatio. Cariſſimi

Bte impera

tor eſt dominus noſter ieſus xp̄us. Tres ymagines ſunt tria genera hominū in iſto mūdo in quibus deus delectatur Juxta illd̓ Delicie mee ſunt eſſe cū filijs hominum. ſi ſancte ⁊ iuſte viuamus deus nobiſcum permanebit. Per primā ymaginē que habꝫ manū extenſam debemus intellgere pauperes ac mundi ſimplices: qui ſi deberent in curia principum ac dominorū aliquid expedire oportet vt manū extenſam habeant ad dandum iudici munera. Unde mūera oculos iudicū excecant. Si vero dicatur iudici vel ſuis miniſtris quare a paupere accepiſti: ſtatī reſpondet. Nonne potero cum bona conſciencia recipere quod mihi gratis offertur. Curialis erat in offerendo. ſi mun⁹ ſuū non accepiſſem mihi eſſet pro ruſticitate imputandum. Et ideo ne talia d̓ me dicerentur munus eius accepi.

Per ſecundam ymaginem intelligere debemus mundi diuites qui per gratiā dei ad diuitias ſunt exaltati. Unde pſ. De ſtercore erigens pauperem: ſtatim ab emulis iudicatur. Ecce iſte miſer habet barbam auream. i. plures diuitias ꝙ̄ habuit pater eius opprimamus eū. ſiue per phas ſiue per nephas iuſtū talem opprimūt ⁊ ſpoliāt dicentes. Nos ſumus calui. i. diuitijs priuati. bonum eſt vt ruſticus iſte diues nobis diuitias ſuas participet. immo ſepius illum iugulant vt bona ſua auferant. Ad thi. Cupiditas eſt radix omniū malorum.

Per terciam imaginem cum clamide aureo: debemus intelligere homines in dignitate conſtitutos ſicut ſunt prelati eccleſie ⁊ iudices terreni qui habēt legē cuſtodire virtutes inſerere. ⁊ vitia extirpare Unde malefactores qui noluerūt ſubijci diſcipline contra prelatos ſuos ⁊ ſeniores ſe erigūt ac conſpirāt dicentes. Nolumus hunc regnare ſuper nos Luce. Judei videntes chriſtum miracula facientem et eos arguere ꝙ contra legem committerent: ſtatim de morte eius conſpirabant. Tales conſpiratores et ſimiles morte morientur. Studeamus ergo vitam noſtram ſic corrigere. vt. ⁊c.

De naturali malicia per manſuetudinem ſuperanda. Caplm. ix

Alexander regnauit prudens valde: qui filiã regis ſirie in vxorez accepit que filiũ pulcherrimũ ei peperit. Creuit puer ⁊ cũ ad etatem legitimaȝ perueniſſet patri ſuo ſemper inſidias fec̃ ⁊ per oĩa mortẽ eius queſiuit. Imperator de hoc admirabatur: venit ad impatricem ⁊ ait. Cariſſima dicas ſecure ſine timore ſecretũ cordis tui mihi: vtrũ de aliquo preter me polluta fuiſti. At illa. O dñe quare a me talia q̃ris. Qui reſpõdit. Filius tuus ſp̄ mortẽ meã querit miror ꝙ ſi eſſet filius meus talia non attemptaret. At illa. Nouit deus ꝙ nũꝗ ab alio preter te ſum polluta. ⁊ hoc parata ſum per oẽm viam probare. Iſte ẽ verus filius tuus: ſed quare te ꝑſequit̃ penitus ignoro. Rex cum hoc audiſſꝫ cũ oĩ manſuetudine filio ſuo locutus eſt dicens. O bone fili mi ego ſum pater tu⁹: per me mũdum intraſti. ⁊ heres meus eris. quare mihi mortẽ minaris. In delicijs nutriui te. ⁊ omnia mea tua ſunt. Deſine inquit ab iſta iniquitate ⁊ noli me occidere. Filius non acquieſcẽs dictis eius de die in diem malicia eius cõtra prẽm creſcebat. ⁊ nitebatur ſemper occidere eũ: publice ⁊ priuate inſidias ei imponere. Pater hoc videns in locum deſertũ perrexit. ⁊ filium ſuũ ſecum duxit portanſq̧ gladiũ in manu ſua dicens filio ſuo. Accipe gladiũ iſtum ⁊ interfice me hic: q2 minus ſcandalum eſt tibi in occulto me occidere ꝙ̃ ĩ publico Filius hoc audiens ſtatim gladium a ſe proiecit. ⁊ coram patre genua flexit cuȝ fletu magno: miſericordiã ab eo petens ait. O bone pater peccaui in te q2 male egi iniquitatẽ feci Iam non ſum dign⁹ vocari filius tuus. peto vt remittas mihi ⁊ me diligas. ãmodo ero filius tuus dilectus. ⁊ p̄ oĩa ſ̃m tuam voluntatẽ miniſtrabo tibi. Pater hec audiens cecidit ſuper collũ eius: oſculatus eſt euȝ ⁊ ait. O fili dilectiſſime ãmodo nõ pecces eſto mihi fidelis filius ⁊ ero tibi gratioſus pater. Et hoc dicto induit eũ veſtimentis precioſis. ⁊ eũ ſecũ ad domũ duxit. ⁊ magnũ cõuiuiũ ſatrapis ipij fecit. Poſt hec p̄ paucos dies vixit. ⁊ vitam in pace finiuit

Moralizatio Cariſſimi

Imperator iſte eſt ihũs xp̄s dñs noſter. Fili⁹ qui prẽm ꝑſequitur eſt malus xp̄ianus qui eſt filius dei legitimus p̄ virtutem baptiſmi. Mater pueri eſt ſancta ecclia a qua baptiſmũ ⁊ noſtram ſalutem accepimus quibus peccator peruerſus et a deo per peccatum elongatus querit mortem chriſti. ꝙ ipſe ſit pater patet Deutro. xxxij. Nonne ipſe eſt pater tuus ⁊c. Tociens ergo chriſtianus querit mortem chriſti quotiens cõtra preceptũ dei perpetrat. Unde duxit te in deſertũ huius mundi in quo deſerto non tantũ obtulit ſe mori: ſed mortuus eſt propt̃ peccata noſtra. Unde propter eius amorem ⁊ tue anime ſalutem deberes reſiſtere peccatis et ei fideliter ſeruire. Pater dedit ei gladium vt eum occideret. Sic deus dat tibi gladium: hoc eſt liberum arbitrium: portantem ſcꝫ amorem eius ⁊ gratiam. vel ſimpliciter eum a te expellere. Fac ergo tu ſicut fecit ille filius: proijce a te gladium iniquitatis ⁊ malicie: ſicut fecit ille de quo legitur in euangelio. Filius peregre profectus eſt in regionem longinquam ſic peccator cum carnales voluptates diligit a domino peregrinatur. et quanto peccando ipſe fit diſſimilior: tanto magis a domino ſuo elongatur. ſubſtantiaȝ ſuam conſumit: dum vitam ⁊ cogitatiões

turpibus actibus impendit. ⁊ ſic in euā
gelio dicitur de filio ꝙ egere cepit. Et
adheſit vni ciui regionis illius: qui mi
ſit illum in villam ſuam vt paſceret por
cos. ⁊c. Filius ille egere cepit quando
virtutes per peccatum amiſit. Vñ. pſ.
Diuites eguerūt ⁊ eſurierūt. Adheſit
vni ciuiū. ſ. dyabolo. Quia demones
ſunt ciues ⁊ rectores tenebrarū hꝰ mū
di. Juxta apoſt. Non eſt nobis colluc/
tatio aduerſus carnem ⁊ ſanguinē. ⁊c.
Porcus immūdū eſt aīal: qꝛ in ſordibꝫ
delectatur. ⁊ ideo porcis dēones cōpan
tur: qꝛ ſordibꝰ pctōꝝ ſaturabunt. illos
paſcit peccator ſordibus criminū ſuorū
⁊ ipē eſt opus illorū. Silique ſunt cibꝫ
pctōꝝ ſic fornicatio ebrietas ⁊ guloſi/
tas cibus demonū. De ſiliquis cupit
peccator implere ſuū ventrē: qꝛ nēo dat
ei ſaturitatem: qꝛ voluptas ſꝑ habet fa/
mam ſuā. ⁊ dyabolus multociens non
dat homi ſui deſiderij facultatem. ſciēs
ꝗ eū eſſe mortuū per peccatū. Sed tñ
dominus ſepius per grām ſuam vibrat
ab eo gladiū iniquitatis ⁊ dicit. Miſe
rere mei dum peccata recognoſcit ⁊ di
cit. Delictū meū cognitū tibi feci. ſꝫ de
us miſericordia motus eſt. ⁊ occurrens
cecidit ſuper collum eius. ⁊ oſculatus
eſt eum. dixitqꝫ ad ſeruos. Cito afferte
ſtolam primā. ⁊ induite illum. ⁊ date
anulum in manu eius ⁊ calciamenta ī pe
dibus eius. ⁊ adducite vitulum ſagina
tum ⁊ occidite ⁊ manducemus. qꝛ hic fi
lius meus mortuus fuerat ⁊ reuixit. pe
rierat ⁊ inuentus eſt. Sic pater celeſtis
vidit errantem cum ad penitentiā ſe mo
uet. ⁊ iniecit ſe ſuper collum eius quan
do onus penitentie ſibi imponit cū oſcu
latur quando verbis oris ſui delectatur
in peccatore. Juxta illud. oſculetur me
oſculo oris ſui. ſtola prima induit quā/
do amor chriſti per penitentiam habet.
anulum in manu ſignat ſignaculuꝫ ſimi
litudinis chriſti in bonis operibus. Il
le ergo anulū in manu portat qui in nul
lo ope a chriſto deuiat. Calciamenta in
pedibus ſunt exempla ſanctoꝝ qui mor
tui ſunt. Quia ſicut calciamenta in pe/
dibus animaliū defendent pedes: ita ex
empla ſanctorum animas. Vitulus ſa/
ginatus eſt chriſtus pro nobis imolatꝰ
in ara crucis. quia ſaginatus. i. ſpūſſan
cti gratia repletus. ⁊ tunc poteris per ci/
uitatem cordis tui oſtendere vexillum
boni militis chriſti. ſ. vbi erat ſcriptum
Omnia pretereūt preter amare deum
ideō omnia peccata mea mala ꝑ penitē/
tiam ſunt deleta. ⁊ iam dei timorem et
gratiam eius mecū porto: per quam vi
tam eternam obtinebo. Ad quem nos
ꝑducat. ⁊c.

De deſponſatiōe aīe fidelis Ca. x.

Eſpaſianus regnauit qui diu regnauit ſi
ne prole: tandem per conſi
lium ſapientium quandam pulchrā pu
ellam d̄ longinquis partibus mundi in
vxorem duxit. ⁊ cum ea in patria extra/
nea diu remanſit: prolem ex ea genuit.
poſt hec ad imperium ſuū accedere vole
bat: ſed nullam licentiam poterat obti/
nere: ſed ſemper dicebat. Si a me rece
dis meipſam occidere volo. Impe
rator cum hoc audiſſet fecit fieri duos
anulos optimos. ⁊ ſculpſit imagines ī
gēmis huius efficacie vt vna eēt yma/
go memorie ⁊ altera ymago obliuiōis
Cūqꝫ paribus anulis eas inſeruiſſet v/
nū anulū. ſ. obliuionis prebuit vxori.
alterū ipē tulit vt ſicut pari amore ſic pa
ribꝫ anulis. ſ. iſignirētur. Vxor cū anu/
lum accepiſſet ſtatī cepit obliuiſci amo
ris viri. Imperator hoc videns ad ipe/
rium cū gaudio ſe tranſtulit: nec vlteriꝰ
eſt ad vxorem reuerſus. Et ſic ī pace vi
tam ſuam finiuit Moraliꝫatio

Kariſſimi: per iſtum imperatorem debemus intelligere animā humanā quā oportꝫ aſſumi ad ꝓpriam patriam ħ eſt ad regnum celeſte ad hoc vt ſalutem finalē conſequatur. Ideo ait pſal. Saluum me fac deus ⁊c. Vxor eſt nr̄a caro que retinet animā in multis delectationib⁹: ꝑ quas nō poterit ad vitā eternā trāſire vbi anime conuerſatio eſt ⁊ imperium eius ⁊ totū deſideriū. ⁊ quare non permittit eā. Quia caro concupiſcit aduerſus ſpm̄ ⁊ econuerſo. Fac ergo tu ſic fecit imꝑator. fac duos anulos. ſ. memorie ⁊ obliuionis. Iſti duo anuli ſunt oratio ⁊ ieiuniū. vtrūqꝫ enī in effectu ſuo caret termino. Signū infallibile ī multis terris eſt ꝙ mulier ſi portat anulum deſponſata ē. Et reuera qñ homo ſe dat oratiōi ⁊ ieiunio ſignū eſt ꝙ anima ei⁹ eſt ſponſa xp̄i. Orō autem eſt anul⁹ memorie. qꝛ precepit apoſtol⁹ dicens. Sine intermiſſione orate. Vñ ergo homo orōne dñica vt deus memoriā ei⁹ habeat. imo angelus eam preſentabit. Exemplo thobie. Ieiuniū poteſt dici anulus obliuionis. qꝛ retrahit ⁊ refugit ipſam carnē ne impediat vſum bonis ⁊ opus meritoriū: per q̄ itur ad deū. Studeamus ergo iſtos anulos ſic nobiſcū retinere vt vitam eternam conſequi mereamur.

De veneno peccati quo quotidie nutrimur. Capitulum. xi.

ALexander regnauit potēs valde qui magiſtrū ariſtotilē in ſuum doctorem habebat qui eum in omni ſciētia inſtruebat. Hoc audiens regina aquilonis filiā ſuā a tpe ſue natiuitatis venēo nutriuit ⁊ cum perueniſſet ad legitimā etatem erat tam pulchra ⁊ oculis hoim grōſa ꝙ multi per aſpectū eius infatuati ſunt. Regina eam ad alexandrū miſit vt eius concubina fieret. Viſa puella ſtatim captus eſt in amorē eius ⁊ dormire cum ea volebat. hoc percipiēs ariſtotiles dixit ei. nolite talia attemptare: q̄ ſi feceritis incōtinēti moriemini eo ꝙ ipſa ſit toto tempore vite ſue veneno nutrita. Qđ autē verum ſit ꝓbabo ſtatim. hic eſt quidam malefactor qui per legē debet mori: cū ea dormiat ⁊ tunc ſi verū eſt videbitis. ⁊ ſic factū eſt. Malefactor oſculatus eſt eā coram ōnibus. ſtatim cecidit ⁊ mortuus eſt. Alexander ħ percipiens magiſtrū miro modo laudauit qui eum a morte liberauit. puellam matri remiſit.

Moraliſatio. Cariſſimi

ISte alexāder pōt dici quilibet chriſtianus bonus fortis ⁊ potens per virtutes: quas in baptiſmo recepit: qui potēs eſt ⁊ fortis q̄diu manet in charitate ⁊ puritate vite. contra dyabolum mundum ⁊ carnem. Regina aquilonis eſt abundantia rerū que hominem querit occidere ſpiritualiter aliquando ſepius corporaliter. Puella intoxicata eſt luxuria ⁊ gula que nutriuntur ex cibarijs delicatis que ſunt venena anime. Ariſtotiles eſt tua ꝯſcientia ſiue ratio que ſemper murmurat ⁊ contradicit illis que ſunt anime nociua ⁊ te impedit ne cū talibus immiſceatis. Malefactor eſt vir ꝑuerſus deo inobediēs qui magis ſequitur delicias carnis q̄ diuina precepta. talis tota die ī peccatis dormit oſculando id eſt tangēdo gulam et luxuriam per quos tactus ſpiritualiter occiditur. Unde ſapiens. Qui tangit piſcem coinquinabitur ab ea. Studeamus ergo ſobrie viuere ꝙ poterimus ad eternā peruenire vitā.

De malo exemplo. Ca. xij

Cto regnauit. In
cuius imperio arat quidam
ſacerdos lubric⁹: qui prop
ter hoc multotiens ſubditos ſuos ꝑtur
bauit ⁊ per hoc ſcandaliſati multū erant
Erat vnus ꝓchialium ſuoꝝ qui nū
ꝙ intereſſe voluit miſſe ipſius dum ce
lebrauit. Accidit quodam die feſti
uo ꝙ tempore miſſe eius ſolus in cam
po deambularet ⁊ miro modo ſitiebat in/
tantum ꝙ videbatur ei niſi ſitim extin/
gueret moreretur. Accidit dum am
bularet venit ad quendam riuulum pu
riſſimi fontis. in ꝗ viſo incepit haurire
⁊ fortiter bibere. ſed cum guſtaſſet quā/
toplus bibit tanto plus ſitiebat. intra
ſe admirabatur dicens fontem huius
riuuli querere volo vt de fonte bibam.
Dum autem ambulaſſet obuiauit ei ꝗ
dam ſenex pulcher valde ⁊ ait ei. Cariſ
ſime quo tendis. Qui ait. Ultra ꝙre
di poteſt ſitio. Inueni vnum riuulū a
que de quo bibi ⁊ quantoplus bibi tan
to plus ſitiebam. Ideo fontem hui⁹
riuuli quero vt de fonte bibam. ſi ſitim
extinguere poſſim. Ait ſenex. Ecce hic
eſt fons ꝺ quo riuulus procedit. ſꝫ dic
mihi quare cum aliis xpianis ad audiē
dum miſſam eccleſiā non intraſti Qui
reſpondit. Uere dn̄e: ſacerdos noſter
execrabilem vitam duxit ꝙ ipſum non
credo miſſas mundas celebrare ⁊ deo
placidas. Ad quē ſenex. Sit ergo vt tu
dicis. Ecce fons de quo tam dulcis a/
qua riuuli ꝓcedit de cuius riuulo bibi/
ſti. Reſpexit ille videnſqꝫ canē fetidiſſi/
mū habentē os apertū: per cuius os ⁊
dentes toti⁹ fontis ſcaturitio emanabat
mirabiliter Quod dū ille perſpicatius
agnouiſſet mente confuſus expauit to/
to corpore pertremeſcens propter feto/
rem non audebat guſtare ⁊ miro modo
ſitiebat. Quem ſenex intuens ait illi.
Noli timere quia potaſti de riuulo hui⁹
fontis. nullam enim moleſtiam tibi ge/
nerabit. Ille hoc audiens guſtauit. ſiti
extinguit ⁊ ait. O domine tam dulcē
aquam homo nunꝙ bibit. Ait ſenex.
Uide modo quēadmodum hec aqua ꝑ
os canis fetidi obfuato colore proprio
⁊ ſapore nec polluitur nec mutatur. Ca
riſſime ſic eſt de miſſa per indignum ſa/
cerdotem celebrata. Et ideo ꝙuis tibi
diſpliceat vita talium ſacerdotum: tam
miſſas illorum debes audire. His dic/
tis ſenex euanuit ab eo. ⁊ quod viderat
aliis reuelauit. Et poſt hoc deuote miſ/
ſas audiuit ⁊ hanc vitam tranſitoriam
⁊ inſtabilem ad quietem terminū dedu
xit. quia a corruptibili vita ad incorrup
tibilem tranſlatus eſt. Qꝺ nobis cōce
dat Ihesus chriſtus marie filius.

Moraliſatio.

Ariſſimi iſte
impator eſt dn̄s noſter ihe
ſus xp̄s in cuius impio. i.i
mundo eſt ſacerdos lubricus. i. xpianus
peruerſus. Quia ſicut ſacerdos habꝫ aī
mas ꝓchianoꝝ cuſtodire ſic ⁊ xpiani
virtutes quas in baptiſmo receperunt
hn̄t regere ac diligēter cuſtodire ne pol
luantur Iſte malus ſacerdos multos ꝑ
dit malo exemplo Un̄ btūs Grego⁹.
Quot mala exēpla corā ſubditꝭ ꝯmit/
tūt tot aīas perdunt. ſic malus xpianus
ꝟbo ⁊ opere multos ad infernū trahit.
Si talis fueris fac ſicut fecit ille parro
chianus. ambula per campos. i. ꝑ reg/
na ⁊ caſtra donec venias ad vnū quem
diligit anima tua. ſ. illum ſenem. Se/
nex eſt xp̄s: quē inuenies per opera mi
ſericordie. ſed prius oportꝫ te bibere de
riuulo: licet non extinguas ſitim. Ri/
uulus iſte de quo bibim⁹ eſt baptiſm⁹:
qui tantum ſitim originalis peccati ex/

tīuxit ſed ſi iterato incideris in peccatū
amplius ꝑ eum extingui non poterꝫ do
nec ꝓcedas ad iſtum fontē. Fons iſte ē
dn̄s noſter ihēſus xp̄s. Sicut de ſeip
ſo ait. Ego ſum fons aque viue ſalien
tis in vitam eternaꝫ. Joh. iiij. Riuuli
vel vene iſtius fontis ſunt verba ſacre
ſcripture quia ſepius procedunt per os
fetidiſſimi canis: hoc eſt ſacerdotis pre
dicatoris peccatoris. Querendum eſt
ergo. cur ſcaturitio puri fontis per os fe
tidi canis ⁊ non alterius animalis ma
nauerit? Reſpōſio. ſepius in ſacra ſcp̄
tura ſacerdotes comparantur canibus
Et ſicut in cane ſunt quatuor bona iux
ta verſus iſtos. Jn cane bis bina ſunt.
⁊ lingue medicina. Naris odoratus a
mor integer atqꝫ latratus. Sic ⁊ ſacer
dotes idonei circa ſalutem animaruꝫ in
foro predicationis penitentie ⁊ confeſſi
onis quatuor has proprietates fideliť
debent obſeruare. primo ꝙ ſint medici
in lingua mulcendo videlicet ⁊ lingēdo
vulnera peccatoruꝫ ne nimis aſpere de
tergentur. Uulnera em̄ ⁊ vlcera ca
nes lambunt. Secundo ſicut canis per
odorem narium vulpem ſiue leporem ī
ueſtigat: ſic ſacerdos in odore confeſſi
onis vulpinas calliditates id eſt hereti
cas peruerſitates ſiue falſitates quo ad
peccati detentionem. ⁊ leporinas timi
ditates quo ad peccati deteſtationem:
aut venie deſperationem. ⁊ lupinam ⁊
leoninam ferocitatem quo ad venie cō
temptum: ⁊ alia huiuſcemodi ſolerter
⁊ ſubtiliť inueſtiget. Tercio ſicut ca
nis fideliſſimum animal eſſe ſcitur qui
ꝓ domīo ſuo ac ꝓ familia dn̄i ſui: ⁊ eiꝰ
animalibꝫ ac ꝯtra malos hoīes periculo
ſe expōnit. Sic ſacerdotes ꝓ fide catho
lica ⁊ pro ſalute aīaꝝ non ſolū ꝓ ouibꝫ a
lium ſuoꝝ: ſꝫ etiam oīm fideliū xp̄iano
rum corpus ⁊ aīam debēt exponere cōfi
denter iuxta ꝟbum dn̄i Joh. x. Bonꝰ

paſtor aīam ſuaꝫ pōnit pro ouibꝫ ſuis.
Itē Joh. i. Chriſtꝰ aīam ſuā poſuit ꝓ
nobis ita ⁊ nos debemꝰ aīas pro fratri
bꝫ ponere. Quarto ſicut canis ſuo la
tratu fures prodit ⁊ theſauꝝ dn̄i ſui ip
ſos tollere non ꝑmittit. ſic ſacerdos fid
lis ē canis ſummi regꝭ. latratu ꝓdicati
onis. vigilātia iugꝭ orationis. furtū. i. ī
ſidias ⁊ diabolicas machinationes de
theſauro dn̄i ſui. i. de aīa proximi ſui.
quā ſummo theſauro. i. precioſo ſāgui
ne ſuo redemit dominus Jheſus chri
ſtus ꝓpellere non deſiſtit.

De amore inordiato. Cap. xiiij.

Uidā impe
rator erat qui pulcram vxo
rem habebat quā miro mo
do dilexit. Jpſa primo anno cōcepit ⁊
peperit filium: quē mater multū dilexit
intm̄ ꝙ ſingulis noctibus in vno lecto
iacebat cum eo. Cum autem in etate
tres annos compleuiſſet: mortuus eſt
rex. de cuius morte factus ē dolor mag
nus. Regina multis diebus mortem
eius planxit. Cum autem ſepulture tra
ditus fuiſſet. regina per ſe ī caſtro quo
dam vixit: habenſqꝫ filium ſuum ſecuꝫ
Dilexit tantum puerum ꝙ eius preſē
tia carere non poſſet. ambo ſimul conti
nue iacebant donec puer. xviij. annos
in etate compleuiſſet. Uidenſqꝫ diabo
lus amorem tm̄ inter matrem ⁊ pueruꝫ
eius: eos ad opus nepharium ſollicita
uit intm̄ ꝙ filius matreꝫ cognouit. Re
gina vero ſtatim concepit. Cum auteꝫ
impregnata eſſet. filius totū regnum ꝓ
dolore dimiſit ⁊ ad ꝑtes longīquas ac
ceſſit. Mater vero cū tempus pariēdi
eſſet filium pulcerrimum peperit. vidēſ
qꝫ paruulum natum ſtatim illum iugu
lauit ſcindens guttur eius per medium
⁊ ſanguis gutturis ipſius paruuli in
palmam ſiniſtre manus regine cecidit.

et facti ſunt quatuor circuli rotundi in
hac forma. o o o o. Regina nulla arte
potuit circulos euellere de manu ⁊ ꝓp/
ter hoc intantum verecūdabatur ꝙ ſem
per habuit in illa manu cirothecā ne cir
culi viderentur. Regina iſta beate vir/
gini erat ſatis deuota. ⁊ tamen tantum
verecūdabatur ꝙ ex ꝓprio filio concepe
rat ⁊ filium propriū occiderat ꝙ nullo
modo de hoc confiteri volebat ⁊ tñ oīni
quindena d̓ ceteris peccatis erat confeſ
ſa. Regina iſta largas elemoſinas pro
amore beate virginis Marie diſtribu/
it. ⁊ ab omnibus erat dilecta q̄ꝛ oībꝰ
gratioſa Accidit vna nocte ꝙ cū eiꝰ con
feſſor coram lecto ſuo flexis genubꝫ quī
quies aue maria dicebat apparuit ei bea
ta virgo ⁊ ait. Ego ſum virgo Maria
habeo tibi aliqua ſecreta dicere. Con/
feſſor gauiſus eſt valde ⁊ ait. O domi/
na cariſſima dic ſeruo tuo que tibi pla/
cent. Que ait. Regīa regni iſtius tibi
confitetur. tamen vnum peccatum com
miſit: quod tibi non audet pandere pre
nimia verecūdia. Die vero craſtina ve
niet ad te cauſa confeſſionis dic ei ex ꝑ
te mei ꝙ elemoſine ſue ⁊ orationes in
conſpectu filij mei ſunt preſentate ⁊ ac
cepte. precipio ei: ꝙ de illo peccato con
fiteatur quod priuate in camera ſua cō/
miſit. quia filium vnicum occidit: roga
ui pro ea ⁊ remiſſum eſt ei peccatum ſi
confiteri voluerit. Si vero dictis tuis
noluerit adquieſcere roga eam. vt ciro
thecam de manu ſiniſtra deponat ⁊ in
palma eius peccatum commiſſum non
confeſſum videbis. ſi hoc noluerit ciro
thecam vi extrahe. his dictis beata vir
go Maria euanuit Mane vero regi
na ſatis humiliter confitebatur de om/
nibus peccatis: excepto illo peccato.
Cum autem omnia dixiſſet que ei pla
cuerunt. ait confeſſor. Domina ⁊ filia
cariſſima multa m̄lta loquuntur quare
ſemper in manu ſiniſtra vteris cirothe/
ca. Audacter mihi manum oſtēde ſi po
tero videre ſi lateat aliquid quod deo
non placeat. At illa. Domine manus
mea non eſt ſana ⁊ ideo vobis eam oſtē
dere nolo. Ille hoc audiens per brachi
um eam accepit ⁊ ea inuita cirothecam
extraxit ⁊ ait. Domina noli timere bea
ta virgo Maria que te ītime diligit mi
hi hoc agere precepit. Cū vero manū
apertam vidiſſet vidit quatuor circu
los ſanguineos ac rotūdos. In primo
circulo erant quatuor. cccc. In ſecūdo
quatuor. dddd. In tercio quatuor. m
mmm. In quarto quatuor. rrrr. In
circuitu circulorum ad modum ſigilli
erat talis ſuperſcriptio rubea continens
que hic ſequuntur. Item de littera c.
ſcꝫ. Caſu cecidiſti carne cecata. De d.
demoni dediſti dona donata. De m.
Monſtrat manifeſte manus maculata
De r. Recedit rubigo regina rogata.
Domina regina cum hoc vidiſſet ad
pedes confeſſoris cecidit ⁊ cū lacrimis
humiliter confitebatur de illo peccato
commiſſo. accepta abſolutione ⁊ pñia
cōpleta poſt paucos dies obdormiuit
in domino: de cuius morte factus ē plā
ctus magnus in ciuitate.

Applicatio.

Kariſſimi. im

perator iſte ē Iheſus xp̄s q̄
deſponſauit filiā pulcram.
ſcꝫ naturā humanam qñ carnē noſtram
aſſumpſit. ſed priꝰ eam in amaſiā accē
pit qñ pater filio ⁊ ſpūiſancto loqueba
tur dicens. Faciamus hoīem ad ima
ginē ⁊ ſilitudinē noſtrā. Sed heu ꝓch
dolor: poſtꝙ dñs nr̄ iheſus xp̄s genuit
in nobis pulcerrimū filiū. i. aīam ab oī
contagione mundatā ꝑ ſuam paſſionē
⁊ virtutem baptiſmi. Aīa in nobis per
peccatū eſt occiſa quantū ad vitā eternā.

Sed dic mihi quomodo? Ecce viã vobis oſtendo Homo habet proprium filium ſecũ ⁊ cum eo iacet in delicijs.i. in carnali concupiſcentia: intantum ꝙ te ſciente ac cõſentiente proprium filiũ tuum id eſt animam ſiue ratõnem iugulas per quam deberes ſenſus tuos dirigere. ſed ſanguis id eſt peccatum ſemꝑ in manu remanet. Juxta illud. Anima mea in manibꝫ meis ſemper. hoc eſt dictum. Si bene vel male fecerimꝰ ita manifeſte ſicut in manu coraꝫ iudice ſupremo oſtendetur

Alia applicatio.

Stare reginaẽ

natura humana que in primo parente ſcilicet adã erat plantata: que cõcepit ex filio hoc eſt ex delectatione carnali quãdo de pomo comedit: tunc genuit filium id eſt totũ genus humanum quod ipſa per peccatum occidit. Vñ ſanguis nr̃.i.pctm̃ nem tã notoriũ erat ꝙ nullo modo celari poterat niſi ꝑ cirothecã.i.nr̃am fragilitateꝫ ⁊ diaboli deceptionẽ. ⁊ ſic nunꝗ poterat ꝑ nos deleri: niſi ꝑ xp̃i paſſionẽ. Et quõ. Ecce via iſta Cõfeſſor.i.ſpũſſcũs btãm virginẽ viſitauit de q̃ ipſa ꝯcepit filiũ.i.xp̃m dñm nr̃m: ꝑ quã ſaluati ſumus. tñ in manu erant quatuor circuli Primus eſt cogitatio. que peccatũ precedit. ſecũdus eſt delectatio. tercius eſt ꝯſenſus. quartus ẽ actus peccati. Jſtis circulis erat adaꝫ ſignatus qñ peccauit: ⁊ nos oẽs qñ pctm̃ ꝯmittimꝰ Jn ꝑmo circulo erãt quatuor.c.q̃ dicebãt Caſu cecidiſti carne cecata Caſus erat diabolus quia totũ genꝰ humanũ erat ꝑditũ Cecidiſti. Vbi? Ecce in infernũ Carne id eſt cũ frigore. infirmitate ⁊ miſerijs multis. Jn paradiſo fuiſti creatus ſine oĩ defcũ ⁊ ꝓpter primi parẽtis pctm̃ in iſtis miſerijs es iuolutus. Cecata.i.cecus fcũs es. Vbi.dñ homo in ꝑadiſo iam ꝓpter peccatũ illa viſione caret Jn ſecundo circulo erant quatuor.d.que dicebãt. Demoni dediſti dona donata Quid ei dediſti. Certe animã tuam qñ mortaliter peccaſti Hec primus parẽs dedit qñ de pomo vetito ꝯmedit dona donata.i.ꝟtutes cũ quibꝫ te deꝰ ornauit in baptiſmo. illas diabolo dediſti ꝑ quatuor.m.q̃ dicebãt Mõſtrat manifeſte.i.iã ſatis apte patꝫ in qua miſeria ſumus poſiti. qꝛ primo creati eramꝰ vt nunꝗ moreremur. ſꝫ ꝓpter pctm̃ mortales facti ſumꝰ Manꝰ maculata.i.oĩa oꝑa nr̃a quãtumcũꝗ bona: qm̃ per xp̃i paſſionẽ nõ poterũt nos defendere. quĩ totũ genꝰ humanũ ad infernũ deſcẽdat Jn quarto circulo erãt quatuor.r.q̃ dicebant. Recedit rubigo regina rogata id ẽ receſſit onus pcĩ ꝑ xp̃i paſſionem rubigo.i.pctm̃ origiale ꝑ baptiſmũ. regina.i.ꝟgo maria ꝑ ſcãm ꝯceptõnem quã ꝯcepit de ſpũ ſcõ: Rogata qꝛ ipſa eſt mediatrix inter deũ ⁊ hoĩem Deinde ꝑ ꝯceptionẽ filij ſui. ꝑ eiꝰ natiuitatẽ circũciſionẽ ⁊ paſſionẽ necnõ ꝑ ſanctã reſurectionem ⁊ aſcenſionẽ ad vitã eternam nos perduxit.

De honorãdis parẽtibꝫ Ca.xiiij

Dorotheus

regnauit. Et ſtatuit ꝑ lege ꝙ filij parẽtes ſuos aleẽt ⁊ ſuſtẽtarẽt Erat in ipſo tũc tpis quidã miles qui vxorẽ pulcrã ⁊ honeſtã accepat. ex ea filiũ genuit. ꝑfectꝰ ẽ miles ad ꝑegrinãdũ.i via ẽ captꝰ ⁊ fortiꝰ ligatꝰ Statĩ ſcripſit vxori ſue ⁊ filio ꝓ redẽptõe ſua. vxor hec audiẽs ꝯtriſtata ẽ valde. Fleuit amare in tm̃ ꝙ ceca fcã ẽ Ait filiꝰ mři Volo ire ad prẽm meũ vt eũ redimã a vincul reſpõdit mr̃ Nõ ibis qꝛ tu es vnicus filiꝰ meꝰ ⁊ gaudiũ meũ ⁊ dimidiuꝫ aĩe mee. ⁊ poſſꝫ tibi ꝯtigere ſicut ⁊ ſibi

malles tu patreꝫ abeuntem redimere
ꝙ̃ matrem preſentem alere? Quotiēs
ita eſt ꝙ aliquid eſt equale duobus ei
qui eſt preſens magis eſt adherendum
tu es filius meus ⁊ patris tui. ego vo
ſum preſens ⁊ pater tuus abſens. con/
cludo ergo ꝙ nullo modo debes recede
re a me ⁊ viſitare patrem tuum. Filius
reſpōdit ⁊ multum bene. Licet ſum filiꝰ
tuus tamen pater meus eſt cauſa prin
cipalis generationis mee. Ille agēs tu
patiens. pater profectus eſt pergere.
tu domi ſedes. Ille vero captus ⁊ forti
ter vinculatus eſt: tu libera. Ille in ma
nibus inimicoꝝ tu inter amicos. Ille
ſcluſus tu ſoluta. tu vero es ceca tñ ille
lucem nō videt. niſi cathenas vulnera
⁊ miſerias ⁊ ideo ad eam pergere volo ⁊
ip̄m redimere ⁊ ſic factū eſt vnde oēs fi
lium laudabāt quia ſic pro redēptione
patris laborauit.

Moralizatio Cariſſimi

Imperator iſ
te eſt pater celeſtis qui ſta/
tuit ꝑ lege ꝙ filij parētes
ſuſtentent in oībꝫ ⁊ eis obediāt Sꝫ qs
eſt pater noſter ⁊ mater Certe pater nr̄
xp̄s eſt. Deut. xxxij. Nūquid nō iſte ē
pater tuus. Ipſe habet ad nos affectū
paternuꝫ: non maternū. Scitis ꝙ qn̄
puer traſgredit̄ pater dure eū corrigit
verberat ⁊ flagellat: ſed mr̄ eū dulcit̄ le
niter ⁊ ſuauiter tractat. xp̄s aūt ꝑmittit
nos flagellari ⁊ āguſtiari ꝓpter defcūs
nr̄os. ipſe eſt pr̄ noſter ſpūal̄ ſꝫ mat̄ nr̄a
eſt mūdꝰ iſte qui dulcia nobis ꝓmittit
⁊ dat delectabilia ſꝫ pr̄ noſter xp̄s ꝑge/
re ꝑfectꝰ ē. Vn̄ ps. Extraneꝰ fcūs ſum
frībꝫ meis. Adhuc xp̄s ligatur ⁊ flagel
latur nō in ſe ſꝫ in mēbris ſuis fm̄ apl̄m
ad hebre. Quicūqꝫ eſt in pctō mortali
ip̄e iacet in carcere diaboli ſꝫ pat̄ noſter
vult vt laboremꝰ ꝓ redēptōe. Vn̄ luce.
xij. Sinite inquit dn̄s mortuos ſepeli
re mortuos ſuos tu aūt vade ⁊ annūcia
regnū dei ⁊ hoc eſt xp̄m redimere. Qui/
cūqꝫ enī fructuoſe verbū dei p̄dicat lu/
cratur frēm ſuū ⁊ redimit in fratre xp̄m
Math. xxv. Quod vni ex minimis meis
feciſtis mihi feciſtis. Sꝫ mater. i. mū/
dus nō ꝑmittit hoīeꝫ ſequi xp̄m in pau
pertate ſꝫ ꝓmittit diuerſa ⁊ allegat Nō
poſſum viuere in abſtinentia ſi eligas
viā p̄nte vt ſequaris xp̄m. ⁊ ſic de multis
q̄ hoī ꝓponit ſꝫ nō ꝯſentias ei Vere mr̄
iſta ceca ē. ip̄a dicit tibi. fruamur bonis
q̄ ſunt ⁊ vtamur creatura tanqꝫ in iuuē
tute celerit̄ Sꝫ cariſſime ſi tu es bonꝰ ⁊
gratus filius reſpōde ſic mr̄i. i. mundo.
Pat̄ meꝰ ē pricipal̄ cauſa generatōnis
mee. i. aīe ⁊ oīa q̄ habeo ad eiꝰ volūtatē
ſunt. ſꝫ mat̄ eſt cā ſecūdaria. i. patiēs hoc
eſt diuitie ⁊ ſuꝑbia huiꝰ mūdi. Cōſulo
vt nō exſpectes ſenectutē in penā ⁊ ce/
citatē qꝛ in ſenectute mūdꝰ relinquet te
tu nō mundū ſi diutiꝰ poſſis ſeruire ſibi
ip̄e te retineret. Studeamꝰ ergo cū ei dili
gētia vitā noſtrā emēdare ꝙ poterimꝰ
ad vitam eternam peruenire. Ad quaꝫ
nos perducat deus qui viuit ⁊c.

De vita ſancti Allexij filij eufemia
ni imperatoris. Ca. xv.

Vidam im
perator erat: i cuiꝰ iperio. ſ.
in ciuitate romana fuit qui
dā iuuenis noīe Allexiꝰ. filius Eufemi
ani nobiliſſimi romani: ⁊ in aula iꝑato
ris p̄mus Cui tria milia pueroꝝ aſſiſte
bant: ⁊ zonis aureis cingebantur ⁊ veſ
timentis ſericis induebantur Erat aūt
predcūs Eufemianꝰ valde miſericors
⁊ ſingul̄ diebꝫ in domo ſua tres mēſe:
pauꝑibꝫ. orphanis. ꝑegrinis ⁊ viduis
parabātur: qbꝫ ſtrēnue ſeruiebat. ⁊ ho
ra nona ip̄e cū viris religioſ cibū in timo
re dn̄i capiebat. Cui vxor noīe abael

eiuſdem religioi̅s ac propoſiti erat. Cu̅
au̅t filiu̅ no̅ hr̅ent ad p̄ces tn̅ ſuas dn̅s
co̅tulit eis filiu̅. poſt que̅ ipſi deinceps
in caſtitate viuere firmauerut̅. Tradit̃
igitur puer liberalibꝫ diſciplinis i̅bueu
dus: cu̅ oi̅bꝫ philoſophie artibꝫ ipſe flo
reret: ⁊ iam ad pubere̅ etate̅ venie̅s. pu
ella de domo i̅periali eligit̃ ⁊ ei in co̅iu-
ge̅ copulat̃. Venit nox in qua cu̅ ſpo̅ſa
ſuſcepit ſecreta ſilentia Tunc ſcu̅s iuue
nis ſpo̅ſam ſua̅ cepit in dei timore i̅ſtru
ere: ac ipſam ad ꝟginitatꝫ ꝓuocare pu
dorem. deinde anulu̅ ſuu̅ aureu̅ ⁊ caput
baltei q̄ cingebatur ſibi ſeruādu̅ tradi-
dit dicens. Suſcipe hec ⁊ ſerua: donec
deo placuerit. ⁊ dn̅s ſit iter nos. Poſt
hec de ſubſtāti̅a ſua accipie̅s ad mare di
ſceſſit. Aſce̅denſqꝫ occulte naui: laodi-
ciam vſqꝫ aduenit. inde ꝑgens: in ediſ
ſam ciuitate̅ ſyrie ꝓfec̄us e̅. Ubi imago
dn̅i nr̅i iheſu xp̄i ſine hu̅ano ope fc̄a in
ſyndone habebatur. Quo ꝑuenie̅s oi̅a
q̄ ſecu̅ detulerat pauperibꝫ diſtribuit. ⁊
veſtime̅ta vilia indue̅s cu̅ ceteris pau-
ꝑibꝫ in atrio dei genitricꝫ marie ſedere
cepit. ⁊ de elemoſinis quantu̅ ſibi ſuffi
cere poterat ſibi retinebat: cetera vero
alijs paupꝫibꝫ erogabat. At pr̄ deceſſuꝫ
filij ingemiſcens per vniuerſas mundi
ꝑtes pueros ſuos miſit: qui eu̅ inquire
rent diligent̃. Quoꝝ du̅ aliq̄ ad ciuita
te̅ ediſſam ꝑueniſſe̅t: ab eo cogniti mi
nime eu̅ ꝯgnoſce̅tes eide̅ cu̅ ceterꝫ pau
ꝑibꝫ elemoſinas tribuerut̅: quas ille
accipie̅s deo gra̅s egit di. gratias ago
tibi dn̅e q2 a ſeruis meis elemoſina̅ re-
cipere me feciſti Reuerſi pueri nunciāt
ꝙ nuſqꝫ repiri valeat Mat̃ igit̃ ſua
a die receſſus ſui ſaccu̅ in pauime̅to cu
bilis ſtatuit: vbi eiulans lame̅tabiles
voces dabat dice̅s. Hic ſꝑ in luctu ma
nebo: donec filium meu̅ recuperauero.
Spo̅ſa ꝟo ad ſocru̅ ſuu̅ dixit. Donec
audia̅ de ſponſo meo dulciſſimo: adin

ſtar turturis manebo tecu̅ Cu̅ g̃ alex
ius in p̄dco̅ atrio. xvij. a̅nis in ſeruitio
dei ꝑmāſiſſꝫ. imago tande̅ b̄te̅ ꝟginis
q̄ ibide̅ erat cuſtodi eccl̄ie dixit. Fac in
troire ho̅ie̅ꝫ dei. q2 dignꝰ e̅ regno celoꝝ
⁊ ſpu̅s dei req̄eſcit ſuꝑ eu̅. Naꝫ oro̅ eiꝰ
ſic incenſum in ꝯſpcu̅ dei aſce̅dit Cu̅ at̄
cuſtos de q̄ dicerꝫ ignorarꝫ: itez̃ dixit
ei. Ille qui ſedet foris in atrio ipſe eſt.
Tu̅c cuſtos feſtinus exijt ⁊ ipſum in ec
cleſiam duxit. Qd̄ factu̅ cum cu̅ctis in
noteſceret ⁊ ab oi̅bꝫ venerari cepiſſet
humana̅ gloriam fugiens inde receſſit
Ibiqꝫ naui a̅ſcendens: cu̅ in tharſim
cicilie vellet ꝑgere. diſpenſante deo na
uis a ventoꝝ pulſatione in romanu̅ por
tum deuenit. Qd̄ cernens Alexius ait
intra ſe. In domo patris mei ignotus
manebo: nec alteri oneroſus ero. Pa-
trem vero a palatio redeuntem multitu
dine obſequentium circundatu̅ obuiu̅
habuit ac poſt eum clamare cepit Ser
ue dei me peregrinu̅ in domo tua ſuſci-
pi iubeas ⁊ de micis me̅ſe tue nutriri fa
cias: vt tui q̄ꝫ peregrini dn̅s dignet̃ mi
ſereri. Qd̄ audie̅s pr̄ ob amore̅ filij ſui
eu̅ ſuſcipi iuſſit: ⁊ locu̅ ꝓpriu̅ in domo
ſua tribuit ⁊ cibu̅ de me̅ſa ſua ꝯſtituit ⁊
miniſtru̅ ꝓpriu̅ delegauit Ipſe āt in oro̅i
bus ꝑſeuerabat ⁊ corpꝰ ſuum ieiunijs
macerabat. Famuli āt domꝰ ip̄m de
ride̅tes aqua̅ vtenſiliu̅ domꝰ ſuꝑ caput
eiꝰ freq̄nter fu̅debāt: ſꝫ ip̄e ad oi̅a valde
patie̅s erat. Allexiꝰ. xvij. a̅nis i̅ domo
pr̄is ignotꝰ manebat. Vide̅s g̃ ꝑ ſpm̄
ꝙ terminꝰ vite appropiquarꝫ: carta̅ cu̅
atrame̅to petijt ⁊ totu̅ ordine̅ vite ſue
ſcripſit Dn̅ica igit̃ die poſt miſſaꝝ ſo
le̅nia in ſanctuario de celo vox i̅tonuit
dice̅s. Venite ad me oe̅s q̄ laboratis ⁊
onerati eſtis ⁊c̄ Qd̄ audie̅tes oe̅s in fa
cies ſuas ceciderut̅ Et ecce vox ſcd̄o di
cens. Querite ho̅iem dei vt oret ꝓ ro
ma Querētibꝫ illis ⁊ minime iuenien

tibus iterũ dictũ eſt In domo eufemia
ni q̃rite. Requiſit⁹ ille nihil ſe ſcire di/
cebat Tũc iperatores. Archadius ⁊
Honorius vna cũ ſummo põtifice In/
nocentio ad domũ p̄dicti viri venerũt ⁊
ecce vox miniſtri Allexij ad dñm ſuũ ve
nit dicẽs Uide dñe ne ille peregrin⁹ nẽ
ſit q̃ magne vite ⁊ pacie bõ eſt. Currẽs
igit̃ Eufemian⁹ eũ defunctũ inuenit ⁊
vultũ ei⁹ tanq̃ȝ vultũ angeli rutilantem
vidit. voluit q̃ȝ cartã quã in manu habe
bat accipere ſȝ nequiuit. Exeunte ergo
eo ⁊ cũ hoc iperatoribꝫ ⁊ põtifici retuliſſȝ
⁊ illi ad eũ intraſſẽt dixerũt. Quis pec
catores ſum⁹ ⁊ gerim⁹ tñ regni guberna
cula ⁊ habem⁹ curã vniuerſalẽ regiminis
paſtoral̃. Da ergo nobis cartã vt ſcia
mus q̃ in ea ſcripta ſunt ⁊ accedẽs põti
fex cartã in manu ſumpſit ⁊ ſtatĩ dimi/
ſit. fecitq̃ȝ eã legi corã oĩ pp̄lo ⁊ multi/
tudine ⁊ p̃re ei⁹ Eufemian⁹ h̃ audiẽs
nimio timore cõturbatus reſolutiſq̃ȝ vi
ribus in terrã cecidit. Cũ vero ad ſe ali
quãtulũ rediſſet veſtimẽta ſua ſcidit. ce
pitq̃ȝ canos capitis ſui euellere barbaȝ
trahere atq̃ȝ ſemetip̄m diſcerpe ac ſup̄
filiũ ſuũ corruẽs exclamauit Heu me fi
li mi quare ſic me ɔtriſtaſti ⁊ p̄ tot ãnos
dolores ⁊ gemitus ac ſuſpiria incurriſti
Heu me miſerrimũ. q2 video te cuſto/
dem ſenectutis mee in grabato iacentẽ
⁊ nõ mihi loquentẽ Heu me qualeȝ de
cetero ɔſolatõeȝ hr̃e potero. Mater ve
ro h̃ audiẽs quaſi leena rũpens rete ⁊ ita
ſciſſis veſtimẽtis coma diſſoluta ad ce/
lũ oculos leuabat ⁊ cũ pre nimia multi
tudĩe ad ſcm̃ corpus adire nõ poſſȝ cla
mauit dicẽs Date mihi aditũ vt videã
ɔſolationẽ aĩe mee ⁊ qui ſuxit vbera mea
⁊ cũ p̄ueniſſet ad corpus incumbẽs ſup̄
illud clamabat. Heu me fili mi cariſſi/
me lumen oculoꝝ meoruȝ. quare ſic no
bis feciſti Quare tã crudeliter nobiſcũ
egiſti ⁊ Uidebas patrẽ tuũ ⁊ me miſerã

lacrimãtes. ⁊ nõ oſtendebas teip̄m no
bis. ſerui tui iniuriabãtur tibi ⁊ ſuſtine
bas. Et iterũ atq̃ȝ iteruȝ ꝓſternebat ſe
ſup̄ corpus ⁊ nũc brachia ſuper illud ex
tẽdebat nũc autẽ manibꝫ vultũ angeli/
cum contrectabat oſculans clamabat.
Plorate mecũ oẽs qui adeſtis. quia p̄
xvij. ãnos eũ in domo mea habui ⁊ nõ
cognoui quia vnicus me⁹ eſſet. Serui
eñ eius ɔuiciabãtur ei alapis eũ percu
tiebant Heu me quis dabit ocul̃ meis
fontẽ lacrimaꝝ vt plãgam die ac nocte
dolorẽ aĩe mee Spõſa ỽo ei⁹ induta ve
ſte adriatica cucurrit plorans ⁊ dicens
Heu me. q2 hodie deſolata ſum ⁊ appa/
reo vidua. iam nõ habeo in quẽ ꝓſpici
am nec in quẽ oculos meos leuem nũc
ruptũ eſt ſpeculũ meũ. perijt ſpes mea.
ãmodo incepit dolor qui finẽ nõ habet
pp̄l̃s ãt audiẽs hec ⁊ lacrimabilit̃ flebat.
Tũc põtifex cũ ipatoribꝫ poſuerũt corp⁹
in hõrato feretro ⁊ duxerũt in ciũtatẽ me
diã. ⁊ nũciatũ ẽ pp̄lo inuentũ eẽ hoĩeȝ dĩ
quẽ ciũtas tota q̃rebat ⁊ oẽs obuiã cur
rebant ſcõ. Si quis infirmus illud cor
pus ſacratiſſimũ tangebat protinus cu
rabat̃. Ceci viſũ recipiebãt Demonia
ci liberabãt̃ ⁊ oẽs ĩfirmi a q̃cũq̃ȝ ĩfirmi/
tate detẽti tacto corp̄e curabant̃ Imp̄a
tores tãta miracl̃a videtes ceperũt p̄ ſe
cũ põtifice lectũ portare vt ⁊ ipſi ſcifica
rẽtur ab eo dẽ corp̄e ſcõ Tunc ip̄ato
res iuſſerũt copiã auri ⁊ argẽti in plate
is ſpargi vt turbe occuparent̃ amore pẽ
cuiaꝝ ⁊ fineret corp⁹ ſcm̃ p̄duci ad eccãȝ
ſȝ plebs amore pecuiaꝝ depoſito mag̃
ac magis ad tactũ ſciſſimi corp̄is irrue/
bat ⁊ ſic cuȝ magno labore ad tẽplũ ſci
bonifacij martiris tãdẽ ip̄m p̄duxerũt. ⁊
illic p̄. vij. dies in laudibꝫ dei p̄ſiſtẽtes
op̄ati ſũt monumentũ ex auro ⁊ gẽmis
p̄cioſiſq̃ȝ lapidibꝫ. in q̃ ſciſſimũ corp⁹
cũ magna veneratõe collocauerũt De
ipõ q̃ȝ monumẽto ita ſuauiſſimus odor

flagrauit: vt omnib⁹ videretur aromatibus plenum Obijt circa annum dñi cccxviij.

Cariſſimi Moralizatio

Wſemianuſ iſte poteſt dici quilibet homo mũdanus: qui hȝ filium quẽ miro mõ diligit. ⁊ quem ſtudet die ac nocte promouere. dat ei vxorem ſcilicet mundi vanitateȝ in qua delectetur ſicut ſpõſus cum ſponſa ymmo ſepius magis delectatur cum mundi vanitate q̃ⱥ vir cũ vxore. qꝛ ſepe ꝓpᵗ mũdana homo vitaȝ ſuam amitit Mater eſt mũdus iſte qui miro mõ diligit filios mũdanos. Sȝ filius bonus ſicut btũs Allexi⁹ magis ſtudet deo placere ꝑ oĩa q̃ⱥ pn̄tibꝫ ⁊ mũdi vanitatibꝫ. vt poterit illud mereri. qđ dr. Qui dimiſerit agrũ aut domuȝ pr̄em aut matreȝ aut vxorẽ ꝓpter me: centuplũ accipiet ⁊ vitã eternã poſſidebit Allexi⁹ nauim accepit ⁊c̃. Nauis iſta ẽ ſcã eccĩa ꝑ quã nos optet aſcẽdere ſi volum⁹ vitã eternã obtinere. ⁊ veſtimẽta ꝓcioſa ſcȝ ſeculi põpas deponere: ⁊ int̄ paupes. i. humiles reſidere vbo ⁊ ope Cuſtos q̃ eũ in eccĩaȝ introdux it eſt diſcret⁹ ꝯfeſſoꝛ qui habȝ pctõrem inſtruere. ⁊ ad noticiã ſacre ſcripture introducere vt melius poterit a nociuis aĩe ꝑcauere. Sȝ ſepe ventus ſurgit ⁊ ducit hoĩem ad patriã ꝓpriã ſicut fecit ſcũ allexiũ Uẽtus iſte eſt tẽptatio diabolica. q̃ nititur die ac nocte hoĩem a bono oꝑe ĩpedire. Si g̃ ſentias te per aliquã tẽptationẽ inuolutũ. fac ſicut fecit ſcũs allexi⁹. induas te forma peregrini. hoc ẽ ꝟtutes veri peregrini debes hr̃e vt non poſſes a pr̃e carnali nec a mũdo aliter cognoſci niſi ꝙ hõ dei ſis Sȝ ſepe cum tal̄ vitam pm̄e eligit: dolent parẽtes ⁊ multũ triſtantur cũ viderint filios eoꝝ mundũ ſpernere ⁊ pauptatẽ ꝓ amore dei diligere. Sȝ tut⁹ ẽ eos offẽdere q̃ⱥ viã ꝑfectõis derelĩqre. Quere g̃ cartam. i. teſtimoniũ ꝯſcĩe qđ deo fidelit̄ miniſtraſti: tũc venit ſumm⁹ põtifex cũ ĩperatoꝛibꝫ. i. xp̄s cũ multitudine angelorũ ⁊ ducẽt aĩam tuã ad eccĩam ſci bonifacij. i. ad vitam eternã vbi abundat omnis bonitas ſcilicet gaudium.

De vita exemplari Ca. xvj.

Egitur de quo daȝ ĩperatore romano ꝯſtruẽte ſibi baſilicã optimã ⁊ fodiens in fundamento palatij inuenit ſarcophagũ aureũ tribꝫ circul̄ circũdatũȝ ⁊ ſup ſarcophagũ tal̄ erat ſupſcriptio. Expẽdi. donaui. ſeruaui. habui. habeo. ꝑdidi. punioꝛ: pmo qđ expẽdi habui: qđ donaui habeo. Jmpatoꝛ cũ hͦ audiſſȝ. ſatrapas ĩperij vocauit ⁊ ait. Jte ⁊ inter vos conſulite quid iſta ſupſcriptio ſignificȝ At illi. Dñe nihil aliđ ẽ ſupſcriptio niſi iſtđ Erat vn⁹ ĩperatoꝛ ãtete qui alijs exemplum dare volebat vt eius vitam ſequerẽtur Expendi vitam meam recte iudicando. alios regulãdo meipſum ſcđm rationẽ domando. Donaui militibꝫ neceſſaria paupibꝫ victualia. ⁊ vnicuiq3 ⁊ mihiipſi ſcđm merita ſeruaui in omnibꝫ operibus iuſticiam. indigentibus miſericordiã. operantibꝫ mercedem condignã. habui coꝛ largũ ⁊ ſtabile ⁊ vnicuiq3 mihi ſeruienti diuitias dare in neceſſitate: ⁊ gratiã omnibus omni tempore. Habeo manũ ad donandum ad protegendum ⁊ manum ad puniendum. perdidi ſtulticiam perdidi inimicorũ amiciciã. ⁊ perdidi carnis laſciuiaȝ. punioꝛ iam in inferno qꝛ nõ credidi vni deo eterno Punioꝛ heu quia nõ eſt redẽptio. Jmperatoꝛ cũ hec audiſſet ⁊ q̃ⱥdiu vixit magis prudẽter ſeipſũȝ ⁊ alios regulabat ⁊ ſic in pace vitã finiuit. Moralizatio.

Ariſſimi im-
perator iſte p̄t dici quilibet
xp̄ianꝰ qui dꝫ ⁊ tenet̃ ꝯſtru-
ere baſilicā. i. cor ſuū deo patū vt eiꝰ vo-
lūtatē ꝑ oīa faciat ⁊ effodere cor ſuū ꝑ
viā ꝯtritōnis ⁊ ſic poterit ſarcophagū
aureū iuenire. i. aīam deauratā ꝟtutibꝫ
plenā. mediāte dīna grā. cū tribꝫ circul̃
aureis. ſ. fide ſpe ⁊ caritate circūdatam
Quid g̃ erit iſcriptū: Certe p̄mo ex-
pēdi. Sꝫ dic mihi cariſſime. qd expēdi-
ſti: Rn̄deat bonꝰ xp̄ianꝰ Corpꝰ ⁊ aīaꝫ in
dei ſeruitio Si quilibꝫ ſcḋm ſic vitā ex-
pēdit de magꝰ p̄mio in vita et̃na ſecurꝰ
erit Secūdum ē qḋ ſcribit̃ ſeruaui
Dic mihi cariſſime quid ſeruaſti: Rn̄-
deat bonꝰ xp̄ianꝰ Cor ꝯtritū ⁊ humiliatū.
⁊ deo in oībꝫ opibꝫ p̄paratū ꝓ volūtate
ſua ad faciēdū qcq̇d placꝫ ei. Terciū
eſt qḋ ſcribit̃ Donaui. Dic mihi cariſ-
ſime. quid donaſti Rn̄deat bonꝰ xp̄ianꝰ
Dilectōem deo ex toto corde ⁊ ex tota
aīa ⁊ ex tota mēte. ⁊ amorē ꝓximo ſcḋm di-
uinū p̄ceptū In hijs duobꝫ pēdet lex ⁊
ꝓphete Quartū qḋ ſcribit̃ ē Habui
Dic mihi cariſſīe quid habuiſti: Rn̄-
deat bonꝰ xp̄ianus ⁊ dicat Certe miſerā
vitā qꝛ in pctō ꝯceptꝰ ⁊ ī pctō origīali
natꝰ ⁊ de vili materia plaſmatꝰ Qui-
tum qḋ ſcribit̃ ē habeo Dic mihi cariſ-
ſime. qd ē qḋ habes: Rn̄deat bonꝰ xp̄i-
anꝰ Certe baptiſmū ⁊ ſcūs ſuꝫ xp̄i miles
vbi erā ſeruꝰ diaboli ꝓ ꝟtutes q̄s mihi
deus dedit in baptiſmo Sextū qḋ ſcri-
bitur ē ꝑdidi Dic mihi cariſſime quid
eſt qḋ ꝑdidiſti Certe ꝑ dei grāꝫ rn̄deat
bonus xp̄ianus oīa delicta q̄ ꝯtra dn̄m
ꝯmiſi ꝑ pn̄iaꝫ emēdaui qꝛ pn̄ia mūdat
nos a pctīs Septimū qḋ ſcribit̃ eſt
punior. Dic mihi cariſſīe. quare dicis
punior. Rn̄deat bonus xp̄ianus Quia
ꝓ delictis ⁊ pctīs meis ſꝑ affligit̃ ſpūs
meus ⁊ caro pn̄iam patit̃ Octauū qḋ
ſcribit̃ eſt expendi qḋ habui Dic mihi
cariſſime. quid ē illḋ. Rn̄deat bonꝰ xp̄i-
anus Expendi tp̄s meū in opibꝫ mie ꝑ
grām quā accepi a dn̄o meo ihesu xp̄o.
Nonū qḋ ſcribit̃ eſt: qḋ donaui ha-
beo Dic mihi cariſſīe. quid donaſti qḋ
iā habes. Rn̄deat bonus xp̄ianꝰ Certe
donaui toto tp̄e vite mee ꝯſiliū ⁊ aſſen-
ſum ⁊ totā volūtatē meā in volūtatē p̄-
lati mei: ideo in celo habeo vitā eternā

De perfectione vite. Ca. xvij

Uidā impe-
rator ſtatuit ꝓ lege. ꝙ qui-
cūqꝫ volebat ei miniſtrare:
miſteriū ab eo obtinerꝫ. ita ꝙ tres ictꝰ
in porta palacij daret. per q̄s cog̃ſce-
retur ꝙ miſteriū deſideraret. Accidit ca-
ſus ꝙ erat quidā pauper in ciuitate roma-
na noīe guido. qui cū de lege audiſſꝫ in-
tra ſe cogitabat. Paup ſum ⁊ de vili ſā-
guine ꝓductus meliꝰ ē mihi miſtrare ⁊
diuitias acq̄rere q̄ꝫ ſic ſꝑ viuere in ege-
ſtate. Acceſſit ad palaciū tres ictꝰ ſcḋm le-
gē in porta dedit Janitor ſtati oſtiū apē-
ruit ⁊ eū itroduxit Jlle vo flexis geni-
bus īpatorē ſalutauit Ait ei īpator. dic
mihi cariſſīe quid petis. Dn̄e ſeruitiuꝫ
Qui ait De q̄ miſterio ſcires mihi mi-
niſtrare At ille Dn̄e de ſex miſterijs ſū
expertꝰ. Primū miſteriū: ſcio corpꝰ
magni principis die ac nocte cuſtodire
lectū eiꝰ ꝑare. cibaria ei p̄parare. pedes
eiꝰ lauare Scḋm miſteriū ē Scio vi-
gilare qn̄ alij dormiūt ⁊ dormire qn̄ alij
vigilāt. Terciū miſteriū ē ſcio bonū
potū guſtare ⁊ ſcḋm guſtū q̄milibꝫ potū iu-
dicare Quartū ē ſcio iuitare hoīes
ad ꝯuiuiū ad honorē iuitātis Quin-
tū miſteriū ē ſcio ignē facere ſine fumo
circūſtātes ⁊ ſedētes calefacere Sex-
tū miſteriū ē ſcio hoīes docere bonā viā
verſus terrā ſcām ſic ꝙ cū ſanitate redi-
būt Ait īpator Jſta ſunt pulcrā miſteria ⁊

multis vtilia. mecū remanebis ⁊ p̄mo experiri volo de corpe meo. Corp⁹ meū cuſtodies iſto anno. Ait ille. dn̄e Pre ſto ſum voluntati vr̄e ſatiſfacere. Guido oī nocte lectū ſatis honeſte parauit lintheamina lauit ⁊ ſepius mutauit ſingulis noctibꝫ. ante oſtiū camere armatus ia cuit. habēſq; ſecū puū caniculū bene latrantē. vt ſi caſu aliq̄ dormiret ⁊ aliq̄s ſubito veniret: ꝑ latratū canis excitat⁹ eſſz. ſemel oī ebdomada pedes ei⁹ lauit in oībꝫ tā prudēter ⁊ vtilit̄ ei miniſtrauit ꝙ in nullo defcus īueniri poſſz. Vn̄ iperator ꝑ oīa euz laudauit. Finito āno eū ſeneſcallū fecit. vt implerz ſcḋm ſeruitiū ſuū ſcꝫ. Scio vigilare Guido iſte ſic in ſtitutus ꝑ totā eſtatem laborabat ⁊ vigilabat ⁊ oīa neccāria pro hyeme ꝓuidit. Dū ꝟo adeſſz hyems ⁊ aliȷ̄ īciperēt vigilare ⁊ laborare ipē ꝟo quieſcens dormiebat ſic ꝙ ipleuit ſcḋm miſteriū ſuū ſcꝫ Scio vigilare qn̄ aliȷ̄ dormiūt. Imperator cum vidiſſz ꝙ tā prudēter duo miſteria ꝯpleuiſſz gauiſus eſt valde. vocauit pincernā ⁊ ait ei Cariſſime ponite in calice meo acetū vinū optimū ⁊ muſtū. ⁊ detis guidoni ad bibendū q2 iſtud eſt terciū miſteriuꝫ ſuū. ſcit eñi guſtare bonū potū ⁊ ſic factū eſt. Dū āt guſtaſſet ait guido. Fuit bonū eſt bonū erit bonū. hoc eſt dictū. muſtū erit bonū. vinū eſt bonū. acetū fuit bonū. Impator cū vidiſſet ꝙ tā prudēter iudicaſſz potum dixit ei. Cariſſiē: vade ꝑ regna ⁊ caſtra ⁊ inuita oēs amicos meos ad ꝯuiuiuꝫ q2 iam inſtat feſtuꝫ natal' dn̄i q2 hoc eſt quartū miniſteriū tuum. Ait ille. Dn̄e p̄ſto ſum. Perrexit igitur per caſtra ⁊ regna nullū amicū imperatoris inuitabat ſed oēs inimicos ei⁹. itaq; in vigilia natalis dn̄i aula iperatoris de inimicis impleta eſſet. Imperator cum oēs inimicos ſuos vidiſſet ꝯmota ſunt oīa viſcera eius vocauit guidonem ⁊ ait ei

Cariſſime nonne mihi dixiſti ꝙ ſcires hoīes īuitare ad conuiuiū: At ille Etiā dn̄e Cui iperator. Et ego dixi tibi inuitare oēs amicos meos ⁊ tu inuitaſti inimicos. At ille. Dn̄e licitū eſt mihi reſpōdere. Quocūq; tp̄e vel quacūq; hora in anno amici tui ad te venerint. cum gaudio recipiūtur Nō ſic eſt de iſtis q2 ſunt inimici tui. Vnde eos huc duxi vt per bonum vultū ⁊ bonum conuiuiū de inimicis fiant amici. Et ſic factū eſt. antequā erat conuiuiū factū. facti ſunt oēs amici eius Impator gauiſus eſt valde ⁊ ait. Cariſſime bndcūs dn̄s. inimici mei fci ſunt amici. Impleas quintū miniſteriū tuū. Fac mihi ⁊ amicis meis ignē ſine fumo. At ille Dn̄e p̄ſto ſum. Quid fecit ille guido. In eſtate ligna ponebat in ardore ſol' ⁊ tm̄ erāt deſiccata ꝙ q̄cito ardere inceperūt. ſtatim dabant ardorē flāme ſine fumo ita ꝙ calefactus eſt iperator cum oībꝫ amicis ſuis

Deinde ait impator guidoni. Iam reſtat vltimū miniſteriū ſi hoc prudent' adimpleueris te ad diuitias ⁊ honorēz ꝓmouebo. At ille. Dn̄e quotq̄t voluerint ad terrā ſanctā pergere ad littus maris me ſequātur. Viri mulieres ac pueri hec audiētes quaſi infiniti ſecuti ſunt Cum āt illic veniſſz Ait ꝑplo. Cariſſimi videtis in mari ea q̄ ego video. At illi. Ignoram⁹. At ille. Ecce in mari rupes eſt magna Leuate oculos ⁊ videte. At illi dixerunt. Dn̄e nos ſatis aperte vidimus: ſed cur hoc dicitis ignoramus. At ille. In illa rupe eſt q̄dam auis cōtinuo in nido ſuo reſidens q̄ ſꝑ hꝫ in nido ſeptē oua in quibꝫ multū delectat̄. Natura auis eſt talis q̄diu in nido reſidet totū mare eſt trāquillum. ſed ſi ꝯtingat auē extra nidū volare totū mare perturbatur intantum ꝙ ſi tunc aliquis mare pertrāſierit ſine dubio ſubmergetur ſꝫ q̄diu reſidet in nido. ſi tunc quis trāſirꝫ

ſine periculo ibit ⁊ rediꝫ. Et illi Dñe
poterimus ſcire qñ auis reſidet in nido
ſuo ⁊ qñ non: At ille nunq̄ꝫ nidū dimiſit
tit niſi ꝓpter vnam cauſam Eſt eñ alia
auis q̄ eſt inimica eiꝰ q̄ die ac nocte la-
borat vt eiꝰ nidū fedet ac oua eiꝰ violet
Auis vero q̄ eſt in nido cū viderit oua
fedata aut nidū deturpatū ſtatim extra
nidū pre dolore volat ⁊ tūc mare turba
tur ⁊ ventꝰ valde ſpetuoſus excitat̄. Et
nullo mō tūc tp̄is ad mare īrandū feſti
nare debetis At illi dixerūt Dñe: ⁊ qđ
remediuꝫ poterit ad hoc fieri. ꝙ auis q̄
eſt inimica nō appropiquat nido ſuo ⁊
ſic per ꝯſequēs poterimꝰ ſecure trāſire:
At ille Nō eſt res ſub celo quā illa auis
q̄ eſt inimica tm̄ odit ſic ſanguinē agni:
nidū exteriꝰ ⁊ interius cū dicto ſangui
ne aſpergite ⁊ q̄ꝫdiu ibi gutta vna illius
ſanguinis remaneat auis q̄ eſt inimica
nunq̄ꝫ audet nido eiꝰ appropinquare ⁊
ſic auis in nido ſuo remanebit ⁊ tūc ma
re erit in tranquilla pace ⁊ poteritis ad
terrā ſcām trāſire ⁊ ſecure redire. Iſti
audiētes ſanguinē agni acceperūt ⁊ ni
dū iteriꝰ ⁊ exteriꝰ cū dcō ſanguīe aſꝑge
bāt ⁊ ad terrā ſcām ꝑrexerūt ⁊ ſani ⁊ in
columes redierūt oēs Imꝑator vidēs
ꝙ oīa negocia tā prudēter adīpleuiſſet
eum ad militiam ⁊ diuitias magnas
promouit.

Cariſſimi Applicatio

Imperator iſ
te ē pr̄ celeſtis qui legē edi
dit vt quicūq̄ꝫ tres ictus in porta dede
rit. ſ. orōem ieiuniū ⁊ elemoſinā in īro
itu eccīe militātis miles poterit eſſe. ⁊
ꝑ ꝯſeq̄ns vitā eternā obtinere. Guido
pauꝑ p̄t dici quilibꝫ hō pauꝑ ⁊ nudꝰ:
de vtero mr̄is ſue egreſſus: qui dat tres
ictus in eccīe porta qñ baptiſmū petit.
Vñ quilibet xp̄ianꝰ deo ꝓmittit de ſex
miſterijs miſtrare Primū eſt. Cuſto
dire corpꝰ p̄ncipis. i. xp̄i Et quō: Sic
fecit guido. Primo debet eſſe ornatus
bonis vtutibꝫ ne aliqua tēptatio intret
camerā cordis ſui ⁊ offendat dñm nr̄m
iheſum. ⁊ ꝑuū caniculū bene latrantem
habeat. i. ꝯſciam ſanā q̄ ꝯtinue ꝯtra vi-
cia murmurat Et ideo d̄t apl̄s Omne
qđ fit ꝯtra ꝯſciam: edificat ad gehennā
Secūdum ē lectū cordis bene preꝑare
ꝑ opa mīe lintheamina mutare. i. vicia
in vtutes oīno variare ⁊ ſordes pctōꝝ
lauare ꝑ cordis ꝯtritōem ⁊ camerā cor
dis ſui ſꝑ mundā cuſtodire vt nil ſit qđ
offēdat oculos principis. ſ. corꝑis dñi
nr̄i iheſu xp̄i cui corꝑi nos obligamur
mūde ſeruire Deīde bis in ebdomada
pedes lauare. ſ. ꝑ ꝯfeſſionē ⁊ ſatiſfactio
nē ⁊ ꝑ bonas affectōes ei placere Iſtud
eſt primū miſteriū qđ ꝓmittit quilibet
xp̄ianus in baptiſmo deū ſecū nūc de cu
ſtodire Sꝫ ē aduertendū de corpore
iſtiꝰ p̄cipis. ſ. dñi. ab illis qui ſub ſpē
panis digne debēt ſumere ⁊ cuſtodire
ex ꝓprietatibꝫ panis viſibil̄ attēdāt Eſt
igit̄ hoſtia inſcripta vt ſic notet̄ ꝙ oēs
dēnt eē inſcripti qui ꝑ eucariſtiā ſunt re
ficiēdi Illi āt ſunt īſcripti in quoꝝ cordibꝫ
ꝑ verā fidē īſcriptū ē nomē xp̄i vt a xp̄o
dicant̄ xp̄iani Vñ d̄t dñs ꝑ ierē Scri
bā legē meā in cordibꝫ eoꝝ. Prima āt
lex q̄ cū dō obligam̄ ē fides. ſcda ſpes ⁊
t̄cia caritas. itē hoſtia pꝰ ſtas ccculū ꝯtiet
in q̄ notat̄ et̄nitas q̄ nec p̄cipiū nec fi
nē hꝫ Itē hoſtia latitudinē hꝫ q̄ carita-
tē figurat q̄ circūquaq̄ꝫ dilatat̄ Itē ho
ſtia eſt tenuis ⁊ ſicca ꝑ q̄ notat̄ duplex
abſtinentia. per tenuitatē ciborūꝫ perci
tas per ſiccitatē ꝯtra humidoꝝ ſuꝑflui-
tatē ſobrietas. potatores āt huiꝰ ſint ſo
brij. Qui igitur pane p̄dcō volūt refici
ſint inſcripti ꝑ fidē. circulū habētes per
eternorum contemplatōnem. dilatati
ꝑ caritatem. Item hoſtia eſt alba ſic et
nos contra luxuriā Item eſt leuis ſic et

nos contra accidiam. Item modica ſo
eſt humilis contra ſuperbiam. Si au-
tem tales ſumus tunc panem noſtrum
quotidianum: nobis ad vtilitatem no-
ſtram dari petimus. Alioquin non pro
nobis ſed contra nos eſt. Quoniã di
cit apoſtolus prima ad corinthios. xi.
Qui manducat indigne iudicium ſibi
manducat. Item hoſtia eſt azima ſine
fermento contra amaritudinẽ inuidie
que ſpiritualiter nequitia dicitur. Un-
de apoſtolus prima ad corinth. xi. Epu
lemur non in fermento malicie ⁊ nequi
cie ſed in azimis ſinceritatis ⁊ veritatis

Item frumenticea eſt ⁊ hoc contra
iram. Granum enim frumenti leue eſt ⁊
planum ſine aſperitate. ſed hominẽ ve-
hementer exaſperat ita ꝙ propter ſuam
aſperitatez vix aliquis eum tangere au
deat. Item hoſtia eſt impermixta ⁊ vni
formis ⁊ hoc contra cupiditatem ⁊ aua
riciam. Item rotunda contra accidiam
Sicut enim panis naturalis pre cete-
ris cibis corpus reficit ⁊ ſuſtentat. ⁊ vi
num pre ceteris potibus hominẽ letifi-
cat ⁊ inebriat. ſic caro xp̄i pre ceteris in-
teriorem hominem reficit ⁊ ſaginat ⁊ ſã
guis pre ceteris letificat ⁊ ſic inebriat:
vt ſobrium reddat. Unde pſal. Calix
meus inebrians ꝙ̄ preclarus eſt Item
panis eſt cibus generalis ⁊ vinum po-
tus vſualis omnibus ⁊ omni tempore.
Sic xp̄us ſe in cibum oībus fidelibus
⁊ omni tempore exhibet pauperibus et
diuitibus ſine acceptatione. propt̃ qḋ
⁊ panis quotidianus dicitur Itẽ pa
nis ſicut dicunt philoſophi. precipue
habet virtutẽ nutriendi cuius ſignum
eſt quia eius comeſtio non parit faſtidi
um comedẽdi. Sic eſt paīs xp̄i de quo
Eccl. xxiiij. qui edunt me adhuc eſuriẽt
Item ſicut panis triticeus eſt cibus ad
ultorum non paruulorꝝ. ſicut dicit apo
ſtolus. ita corpus xp̄i eſt cibus ſpūalis
corꝝ: qui creuerunt in fide ⁊ virtutibus

Deinde queritur qui debent comede
re iſtum panẽ. Certe illi de quibus di-
cit̃ in euãgelio. Uenite ad me oēs qui
laboratis ⁊ onerati eſtis ⁊ ego reficiam
vos Deinde querit̃ quõ panis xp̄i
põt conuerti in corpus xp̄i. Ecce rõ eſt
nutrix que nutrit puerꝝ Si nutrix famẽ
pateret̃ ⁊ lacte careret puer inediam ſu
ſtineret vel cito deficeret. Si vero in tã
ta penuria dentur ei feces ad bibendum
ille feces per os potate mutantur in ſan
guinez ad robur mulieris ⁊ in lac ad nu
triendum puerum. Et ſi hoc facit natu-
ra in muliere ꝙ̄to magis virtus ſupra na
turã in ſacro altaris per os ſacerdotis lo
ti. i. xp̄i ꝑ verba de ore exeũtia mutatur
panis in carnẽ ⁊ vinũ in ſanguinẽ Sz ď
indigne ſumẽtibus põt dici illḋ geneſis
Fera peſſima deuorauit filiũ meũ. ps.
Os pctõris ⁊ doloſi ſuꝑ me apertum eſt
Uinũ eſt ſanabile homī ſano vel īfirma
tiuũ homī egroto imo poterit eſſe cauſa
mortis. Eodẽ modo corpus xp̄i aīe ſa-
ne eſt vita. aīe peccatrici eſt mors. Itez
percuſſi ſunt ď bethſamitis lxx. viri famo
ſi ⁊ duo milia plebis eo ꝙ vidiſſent ar
cham nudam. Et põt dici ꝙ nõ peccarũt
vidẽdo quibꝰ nõ erat ꝓhibitũ videre.
Uideamꝰ ergo vt munde ⁊ honeſte cuſto-
diamꝰ corpꝰ principis. i. xp̄i. Secũ
dũ miſteriũ qḋ ꝓmiſimꝰ eſt vigilare in
bonis opibꝰ qñ alij dormiũt in peccatis
ſicut ſcriptũ eſt. Uigilate qꝛ neſcitis qua
hora filiꝰ homīs veniet. Et paulꝰ dicit
ad ephe. Surge qui dormis ⁊ exurge a
mortuis illumīabit te xp̄s. vnde cariſſi
mi debetis ſcire ꝙ viatores aliqui ſurgũt
ad primũ gallicantũ. aliq̄ ad ſecunduz ⁊
aliq̄ ad terciũ. ⁊ aliqui in aurora qñ pul
li clamãt ⁊ dicũt. Nõ eſt ampliꝰ dormi
endũ. Ecce pulli clamãt ſurgemus.
Primi galli fuerũt ꝓphete qui ſurrexerũt
vt xp̄uz in carne viderent ⁊ non viderũt

Secundi galli ſunt apoſtoli ⁊ euan-
geliſte qui xp̄m viderūt Tercij galli
ſunt p̄dicatores ⁊ alij qui verbuꝫ dei p̄-
dicant. Iſti ſunt pulli qui clamāt ⁊ di-
cūt. Surgite vigilate ſicut dn̄o ꝓmiſi-
ſtis in bonis opibus. dormite qn̄ alij vi
gilant h̄ eſt a pctīs ceſſate qn̄ alij in ma
lis opibus vigilant. ſicut latrones fu-
res ⁊ luxurioſi. Uigilate in eſtate. i. cū
vita vr̄a fuerit in corpe ⁊ ꝓuideatis om
nia neccāria ꝓ animab⁹ veſtris vt cū hi-
ems mortꝪ aduenerit poteritꝪ cū dn̄o fe
licit̄ requeſcere. Terciū miſteriū eſt
guſtare bonū potū. potus iſte eſt pn̄ia ſi-
ue martiriū ꝓ dei amore. Un̄ ſaluator
math. poteſtis bibere calicē quē ego bi
biturus ſum. At illi. Poſſum⁹. ſ. cali-
cem pn̄ie aut martirij. Fuit bonū. tēpe
ſuo acetū. i. bonuꝫ erat ſanctis in celo q̄
in h̄ mundo vixerunt qui pn̄iaꝫ fecerūt
carnem ſuā domabāt. ⁊ ideo in celo iaꝫ
regnāt. Eſt bonū vinū. ſ. hoc eſt dictū.
bonuꝫ eſt nobis vt pn̄iam agamus per
quā poterim⁹ ad eternaꝫ gloriā perueni
re Erit bonuꝫ. ſ. qn̄ caro cum ſpū in die
iudicij reſurget ⁊ vitā eternam intrabit
Dn̄s habꝫ vnam tabernā de optimo vi
no. ſ. celeſte gaudiū. ⁊ ſignū pulchrum
ante tabernā. ſ. cruceꝫ. ſꝫ qn̄ ita eſt ꝙ mł-
titudo ementiū ꝯfluit. tunc tabernarius
care vendit vinū. ⁊ qn̄ ceſſant emendi
venientes: tūc oꝫ ꝙ vendant ꝓ leui pre
cio. vel ꝙ retineat ōnino ſibi. Dn̄s ꝯo
poſt reſurrectiōem ſuam cōicauit vinuꝫ
ſuum mittendo ſpm̄ ſanctū. ⁊ tunc ꝯflu
xerunt euntes cateruatim. ſ. ꝑ p̄dicatio-
nem apłoꝝ ⁊ alioꝝ ſanctoꝝ ꝯuerſi ſunt
ad fidem. ⁊ tunc tabernarius. i. dn̄s no
ſter iheſus xp̄s care vendidit vinū ſuuꝫ
. i. gloriaꝫ ꝑadiſi. Nōne petrus qui cru
cifixus fuerat valde care emit illud vi-
num. ⁊ paul⁹ ⁊ laurētius ceteriq̄ʒ mar-
tires: qui morti tradiderūt corpora ſua
ꝓ fide xp̄i ſuſtinenda ⁊ multiplicanda.

Sed modo ceſſat multitudo ementiuꝫ
Et ideo oportꝫ ꝙ xp̄s ꝓ leui precio ven
dat gloriā ſuam vel ōnino retinebit ſibi
Et ideo guſtemus in preſenti vita potū
pn̄ie vt perueniamus ad brauium vite
eterne. Quartū miniſterium eſt in-
uitare hoīes ad ꝯuiuium Ille inuitabat
inimicos ⁊c̄. ſic quilibet noſtꝝ tenetur i
uitare inimicos xp̄i ad vitam eternam.
Iuxta illud. Non veni vocare iuſtos ſꝫ
peccatores Sic tu debes per bona exem
pla ⁊ bona opera peccatorē inſtruere ⁊
deo reconciliari Sed aliqui peccatores
ſunt lapides molares: qui non poterūt
de leui moueri. imo ſunt quaſi cathena
ti. ſicut herodes miſit petrū in carcerem
⁊ in ipſa nocte erat petrus dormiens in
ter duos milites vinctus duab⁹ cathe
nis ⁊ cuſtodes ante hoſtiū cuſtodiebāt
carcerem. Actu. xij. Dormitio petri po
teſt figurare dormitiōem peccatoris in
peccati ꝯſuetudine. duo milites poſſūt
dici mors ⁊ dyabolus. qꝛ mors inſidia
tur vite ⁊ dyabolus aīe. due cathene
ſunt voluptas carnalis ⁊ vanitas tp̄al
Cuſtodes pn̄t dici ſpes leuioris venie
⁊ p̄ſumptio longioris vite ⁊ qn̄ dyabo
lus ſic tenet pctōrem: tūc hꝫ eū in pace.
Iō cuꝫ ſumma cuſtodia laborādum eſt
verbo ⁊ opere tales ad ꝯuiuiū eternū in
uitare. Quintū miſteriū eſt ignē fa
cere ſine fumo Ignis iſte ē caritas quā
quilibꝫ tenet̄ hr̄e ſi deſiderat et̄nā vitā
obtinere ⁊ h̄ ſine fumo iracūdie vt aliud
non oſtdas in ore q̄ʒ ſit in corde. Sicut
multi dicūt ſe aliq̄s diligere ⁊ odiū ha
bent in corde. Iſta n̄ eſt vera charitas ſꝫ
eſt ignis plen⁹ fumo. vn̄ oꝫ odiū ex cor
de expellere. In figura hui⁹ dꝛ ſcḋm Pli
nium Eſt quidā piſcis qui trāſglutit ha
mi ꝑtes interiores. ſ. omnia interiora
ſua foras per os euomit donec ham⁹ ex-
eat ⁊ dein̄ reducit ad loca ſua ſed ſic vi
detur peccator iram vel odium ſiue ali-

q̄ꝺ pctm̄ cuꝫ incidit tanq̄ꝫ hamū tranſ-
glutire Ecc̄.ix. Sic̄ piſces capiunt̄ ha-
mo ⁊ ſicut auis ꝯpꝛ̄hēdit̄ laq̄o: ſic capiū
tur hoīes tp̄e malo. Dēt g̊ tunc per os
ōnia interioꝛa deiͥcere donec exeat ha-
mꝰ. odiū. ſ. vel pctm̄ aliud. qꝛ ōnia inte-
rioꝛa reuelāda ſunt. ſ. p ꝯfeſſiōeꝫ donec
perfcē liberet̄ a pctō et tūc poterit igneꝫ
ſine fumo p̄pare. p quē deus erit caleſa
ctus. ſ. ꝯtentus Sextū miniſteriū ē
docere hoīes viā verſus terrā ſcām. ſ. ce
lum. ſꝫ ad celuꝫ oꝫ per mare trāſire Ma
re dꝛ mundus iſte ꝓpter multas rōnes.
Primo qꝛ ſicut in mari eſt ꝯflictus ven
toꝝ ita ⁊ ī mūdo ꝯflictus eſt multiplex
belloꝝ. Item ſicut in mari eſt tēpeſtas
fluctuū: ita ⁊ in mūdo inundatio aduer
ſitatū. Itē ſicut in mari eſt amaritudo
aquaꝝ: ita ⁊ in mundo amaritudo vitio
rum. Et ſicut in mari ꝓfunditas aquaꝝ
ita ⁊ in mundo ꝓfunditas miſeriaꝝ. Et
ſicut in mari belluaꝝ eſt immanitas: ita
in mundo principū ſeueritas. Item oꝫ
ꝓpter iſta pericula ⁊ multa alia ꝑtrāſire
ꝑ nauem . tam̄ ſolent homīes ꝓpter qua
tuoꝛ nauē aſcendere. Primo ꝓpter
diluuiū geñ. ix. ſic nos debemꝰ ꝓpter di
luuiū vitioꝝ. vñ oſee. iiij. Mendaciuꝫ
maledictū homicidiū ⁊ furtū ⁊ adulte-
riū inundauerunt ⁊ ſanguis ſanguinem
tetigit ꝓpter q̄ꝺ lucebit tibi infernus ⁊
ōnia que habitant in eo. ⁊ ideo neceſſe
eſt nobis nauē aſcendere bone vite.
Secundo aſcendit̄ nauis ad trāſfretan
dū math. ix. aſcēdit ihūs ⁊ trāſfretauit
ſic ⁊ nos ſi volumus in ciuitatē venire:
non hēmus hic manentē ciuitatē. ideo
necē eſt nauem aſcendere. Stultꝰ ē qui
debꝫ mare tranſire ꝑ nauē ⁊ nō vult na
uem aſcendere. Stultus eſt qui hꝫ tp̄s
congruū ⁊ differt. qꝛ a mane vſq̄ꝫ ad ve
ſperā immutabit̄ Stulti autē ſunt nau
tis clamantibꝰ intrate qui tūc differunt
Tercio aſcendit̄ nauis ad mercādū

ꝓuer. vlt. Facta eſt quaſi nauis inſtito
ris. ⁊ anima ſancta eſt quaſi nauis bona
que abundat in terris. ſ. que ſunt gemi
tus. ſuſpiriū. paupꝛtas. humilitas. cha
ritas: que bona venit dñs nr̄ ieſus xp̄s
querere in terra nr̄a. Et qñ aīa noſtra ſic
onerata venit ad portū: optime recipit̄
a dño terre. ⁊ bonis acceptꝭ onerat illā
nauē bonis patrie. ſ. honoꝛe ⁊ diuitijs.
Quarto aſcendit̄ nauis ad piſcādū
ſicut petrus. ſic debemꝰ aſcendere naueꝫ
ad piſcandū pctōres de aqua pctōꝝ at-
trahendo eos bonis opibꝰ ⁊ exēplis Ca
uendum tñ nobis eſt ne ſi nimis lucro
alioꝝ intendamꝰ ⁊ negligētes noſmet
ipſos ſubmergamus. ſicut ꝯtigit aliqñ
piſcatoꝛibꝰ. ſed ſunt multi nō piſcato-
res ſꝫ predones: qui ſubmerſos q̄runt:
nō vt eos eripiāt. ſꝫ vt veſtes q̄rant ⁊ q̄
peius eſt hoīes nauigātes ꝓpter ſpolia:
ſubmergūt iſti ⁊ aliqñ ſunt qui nauē di
regendā recipiūt Vñ eſt notandū q̄ ad
ſaluationē nauis in magna tempeſtate.
alius nauē exonerat. alius aquā exhau
rit. alius anchorā iacit. aliꝰ velū depoīt
alius gubernaculū tenet. alius nauigan
do vndas ſuas ſepat. et ita nullus ē oci
oſus. ſꝫ quilibꝫ de ſua ſalute ſolicitus.
et ſic nauis ſaluatur et nō ꝑit. Iſta ſpū
aliter ad temptatiōis euaſiōeꝫ dñt hic
fieri et ſic ſaluabit̄ a ꝑiculo mortꝭ eter-
ne. Sꝫ qui in aliquo iſtoꝝ negligēs fu
erit ꝑibit. vñ paulꝰ ad thimo. i. qui vo-
lūt diuites fieri incidūt ī laqueū ꝑ tēp
tatiōem in interitū et ꝑditionē. Si er-
go vis ſaluari exonera coꝛ tuū diuitijs
q̄ ſunt valde graue onꝰ Scd̄o hūilitas
aīe nauē exhaurit aquā pcti lingue eua
cuatorie eijciendo. Iuxta illꝺ Iere. Ef
funde ſicut aquā coꝛ tuū. Tercio ruptu
ras obſtruit qui enī timet nihil negligit
Hic obſtruit foramina ſenſuum per q̄
abſcondit̄ moꝛs. Iſte autem timoꝛ oꝛi
tur ex ꝯſideratiōe diuine potētie et iuſticia

iudicis. ex defectu aduocati vel teſtimo
nij ⁊ ex multitudie accuſantiū Vñ Job
ix. Si fortitudo q̄ritur robuſtꝰ eſt. ſi eq̄
tas iudicij: nemo audꝫ ꝓ me teſtimoni
um reddere. ſi iuſtificare me voluero:
os meū ↄdemnat me in ↄſcia que ſꝑ lo
quit̄. Quarto ſpes anchorā iacit. Quī
to patiētia velum deponit. Sexto pru
dētia regit gubernaculū vt recte funem
dirigit. Septimo iuſticia vndas ſepa
rat. Nauis eſt anima ſancta cuiꝰ merces
ſunt opera charitatis. funes diuina p̄
cepta. Malꝰ patiā velū pſeuerātia āchō
ra fides remꝰ gubernaculū charitatis.
gubernator ſpūſſcūs. naute ducentes
nauē exempla ſcōꝝ. De tali naui ſcribi
tur ꝓuer. xxxi. Fcā eſt quaſi nauis inſti
toris in qua ſunt ōnia iſta. Nauis iſta
portat poma. i. oꝑa ſcā redolētia coram
deo ⁊ hoībꝰ. de quibꝰ debes facere exu
uiū ipſi deo Et ſic poma dant̄ pꝰ prādi
um in delectatiōem ⁊ in ſolaciū: ita fruc
tus ⁊ fruitio bonoꝝ opeꝝ dabit̄ nobis ī
celo poſt hanc vitā. In mari. ſ. in mun
do eſt rupes magna. ſ. corpꝰ hūanuꝫ ex
quatuor elementis ↄpoſitū ⁊ in iſto corpo
re eſt nidus. ſ. cor hūanuꝫ in q̄ corde a
uis ſcꝫ. ſ. ſ. per virtutē baptiſmi reſidet
qui ↄtinue hꝫ ſeptē oua. ſ. ſeptēꝫ dona
ſ. ſ. q̄diu auis iſta ſcꝫ. ſ. ſ. in corde tuo
reſidet: ſecure trāſire poteris ad terram
ſcām. i. ad vitā eternam. Sꝫ ſi ↄtingit
auē per pctm̄ extra nidū volare mare. i.
mundꝰ dyabolꝰ caro ꝓpria erūt ↄtra te ⁊
ſurgēt tempeſtates graues quas euade
re nō potes. ⁊ ideo oꝫ te cor tuū bene et
munde p̄ꝑare ad modū domꝰ material̄
de domo tollit̄ fuligo ꝑ quaꝫ ſignificat̄
amaritudo pcti que tolli dꝫ. Itē tollen
dus eſt puluis. i. amor terrenoꝝ in quo
maxime nutriunt̄ pulices. i. ſuꝑbi ſaltā
tes. Itē mulier mundās domum pur
gat ⁊ ↄgregat pulueres ⁊ ptꝰ eijcit ꝑ ho
ſtiū ⁊ poſt areā mundatā apponit aquā ⁊
tandē ſacramentū ſic volēs mūdare do
mū. i. cor ↄgregat puluerē cogitādo ō
nia mala q̄ fecit ⁊ oīa bona q̄ amiſit. ptꝰ
emittat ꝑ plenā cōfeſſionēꝫ apponat a
quā ꝑ lacrimaꝝ effuſiōeꝫ. Ornet domū
ſacramento ꝑ dignā ſatiſfactiōeꝫ ⁊ ſic in
domo hñ p̄ꝑata libenter hoſpitabit̄ do
minꝰ. vñ videmꝰ ꝙ ex aduentu boni hoſ
pitis tota domꝰ emundat̄. ſed eo recedē
te nō remanet d̄ bonis eius in domo ni
ſi fimꝰ iumentoꝝ. Sic ex aduentu dei ꝑ
grām ſuſtentat̄ corpꝰ ⁊ aīa. ſꝫ recedēte
grā eius nō remanet niſi fimꝰ. i. tpalia.
qꝛ quāto plus amplectit̄ quis fimū in
brachijs tāto minꝰ hꝫ de eo nec fortior
efficit̄. Ergo q̄nto quis plꝰ amat diui
tias ⁊c. Vñ eccl. q̄ amat diuitias fructuꝫ
nō accipiet ex eis. Nihil peiꝰ q̄ꝫ amare
pecuniā. auis q̄ eſt inimica eſt dyabolꝰ.
qui circuit q̄rens quē deuoret: qui die
ac nocte nitit̄ ſ. ſ. a cordibꝰ nr̄is expelle
re ꝑ pctm̄. Si velis. ſ. ſ. tecū hr̄e fac ſi
cut fecit guido. Aſpergas niduꝫ cū ſan
guine agni. i. ſemper debes hr̄e recentē
memoriā in corde tuo de xp̄i paſſioneꝫ
quā ꝓpter te ſuſtinuit ⁊ ſic auis inimica
. i. dyabolus ſine dubio nō audebit ad
te appropīquare ⁊ per ↄſeq̄ns. ſ. ſ. rema
nebit in te ⁊ poteris ſecure ad terrā ſcāꝫ
. i. vitā eternaꝫ ꝑuenire Ad quā nos ⁊c.

Itē ōne pctm̄ q̄ꝫuis p̄deſtinatorie
grauiſſimū niſi deſperationis baratro
ſubiaceat ē remiſſibile Ca. xviij.

Vidaꝫ miles

erat noīe Julianus qui vtꝝq̄ꝫ
parentē neſciēs occidit. Cū eñ iulianꝰ
iſte Nobilis ac iuuenis quadā die vena
tioni inſiſteret ⁊ quendā ceruū repertuꝫ
inſeq̄retur: ſubito ceruꝰ verſus eū ſe ver
tit atq̄ꝫ dixit. Tu me inſeq̄ris qui pris
⁊ mr̄is me occiſor eris. Quo ille audi
ens vehement̄ extimuit ne forte ſibi cō
tingeret qd̄ a ceruo audierat. Relictis

omnibus clam receſſit ꝛ ad regionem valde remotā peruenit ibiqꝫ cuidaꝫ prī cipi adheſit. Ille vero taꝫ ſtrennue vbiqꝫ tam in bello q̄ꝫ in palacio ſe habuit ꝙ princeps militem eum fecit ꝛ quandam caſtellanam viduam in coniugem ei tradidit ꝛ caſtellum pro dote accepit

Tunc parentes Juliani pro amiſſione filij nimiū dolentes vagabūdi vbiqꝫ pergebant ꝛ filium ſuum ſollicite q̄rebant. Tandē ad caſtꝝ vbi Julianus p̄erat venerunt quos cū vxor Juliani videbat ꝛ Julianus nō affuerat qui nam eſſent inquiſiſſꝫ ꝛ illi ōnia que filio ſuo acciderant enarraſſent: intellexit ꝙ parentes viri ſui eēnt vtpote que hec a viro ſuo freq̄nter forte audierat. Ipſos igit̄ benigne ſuſcepit ꝛ ꝓ amore viri ſui lectū ſuū eis dimiſit ꝛ ipſa ſibi lectū alibi p̄parabat. Facto autē māe caſtellana ad ecc̄iam perrexit. ꝛ ecce Julianus mane veniens in talamū quaſi excitaturus vxorem ſuam intrauit. duos parit̄ dormientes inuenit. vxorem cum adultero ſuſpicatus ſilenter extracto gladio ambos p̄iter interemit. Exiens autē domū vidit vxorem ab ecc̄ia redeuntem ꝛ admiratus interrogauit. quinā eſſent illi qui ī lecto ſuo dormirent. At illa ait. Parentes veſtri ſunt qui vos diutiſſime queſierunt ꝛ eos in noſtro thalamo collocaui. Quod illle audiens: pene exanimis effectus amariſſime cepit flere ꝛ dicere. Heu miſer quid faciam quia dulciſſimos parentes meos occidi. Et ecce impletum eſt verbum cerui: qđ duꝫ vitare volui miſerrimus adimpleui Jā nunc vale dulciſſima ſoror quia de cetero non quieſcam donec ſciam ꝙ de⁹ penitentiā meā acceperit. Cui illa. Abſit dulciſſiē frat̄ vt me deſeras ꝛ ſine me abeas ſed q̄ fui tecū particeps gaudij: ero particeps ꝛ doloris. Tūc in ſimul recedētes iuxta q̄dā magnū flumē vbi multi periclitabant̄. q̄dam magnū hoſpitale ſtatuerunt vt ibi p̄niam facerēt. Et oēs q̄ vellent flumen trāſire: inceſſanter tranſueherent ꝛ hoſpitio vniuerſos paupes recipent. Poſt multū tp̄s media nocte dum Julian⁹ feſſus quieſcerꝫ ꝛ gelu graue eſſꝫ audiuit vocē lamentabiliter clamāteꝫ ad iulianū vt ſe traduceret voce lugubri inuocantē. Qđ ille audiens ꝓcitus ſurrexit ꝛ iam p̄ gelu ip̄m deficientē inuenit ꝛ in domū ſuā portauit ꝛ ignē accendit ꝛ ip̄m calefacere ſtuduit. ſꝫ calefieri non potuit ꝛ ne ibi deficeret timens ip̄m in lectū ſuum portauit ꝛ diligent̄ cooꝑuit. Poſt paululū ille qui ſic infirm⁹ ꝛ quaſi leproſus appuit ſplēdidus ad celū ſcandit ꝛ hec hoſpiti ſuo dixit. Juliane dn̄s miſit me ad te mandans tibi ꝙ tuam penitentiā acceptauit ꝛ ambo poſt modicū in dn̄o requieſcetꝭ ſicqꝫ ille diſparuit ꝛ Julianus cū vxore ſua pt⁹ modicū plenus opibus bonis ꝛ elemoſinis in dn̄o requieuit.

Moraliſatio.

Ariſſimi: Iſte miles Julian⁹ poteſt dici quilibet xp̄ianus bonus ꝛ prelatus: qui dꝫ debellare viilit̄ contra dyabolū mundū ꝛ carnē ꝛ debet venationi inſiſtere. ſ. bō aīas acquirere ſequi ceruum. i. xp̄m. Vn̄ pſal. Sicut ceruus deſiderat ad fontes aquaꝝ ꝛc̄. ſi vero fidelit̄ prelatus ſequit̄ xp̄m: audire potes ꝛ videre in ſacra ſcriptura ꝙ debes parētes tuos occidere. i. ꝓpter dei amorem illos ſimpliciter r̄liquere Juxta illud. Qui dimiſerit patrē ꝛ matreꝫ ꝓpter me centuplum accipiet. ꝛ vitam eternam poſſidebit. Miles iſte perrexit in regionem longinquā ꝛc̄. Sic p̄lat⁹ in regionē longinquā ħ eſt longe trāſire debet a mūdo ꝛ ab illis q̄ in mūdo ſūt ſcē ꝛ pure viuēdo ꝛ ſeruire principi ſcꝫ xp̄o ꝛ cum eo diuerſa bella committere contra dyabolum mundum ꝛ carnem.

Chriſtus cū ꝑceperit ſic militē ſuuꝫ tri
umphare dabit tibi vxorē caſtellanā.ſ.
gr̄am ſuaꝫ: q̄ cuſtodiat caſtꝝ cordis tui
vt poteris deo ꝑ oīa placere. Sed ſepi
us ꝯtingere videm⁹ ꝙ ꝑentes carnales
⁊ mūdi vanitates talē ſequūtur ipꝫ ad
malū inſtigādo ⁊ ponitur in cordis tui
lecto teꝑbare ſic̄ fecerat Job. ſed r̄ſiſti
to fortiter ⁊ cū gladio pn̄ie eas deleas.
vt dr̄ in figura huius ꝙ abſolō ꝑſeqn̄s
p̄rem per capillos ſuſpēſus eſt in quer⁹
cu. ⁊ Joab infixit tres lanceas in corde
ſuo. Quercus iſta eſt ꝯcupīa. Capilli
carnalia d̄ſideria. Vulnus tranſiēs eſt
caro moriens. Joab dyabol⁹ tres lan-
ceas dū viuit.ſ. cogitatōēs oꝑationes
⁊ ꝯſuetudines infigit. ⁊ in morte tres
anguſtias.ſ. irā dei quē offendit. Carē-
tiam celi qđ amiſit. Penā infernalem
quā meruit. Iſtos parentes debes oc-
cidere gladio penitentie ⁊ poſt hec ad flu
mina ſacre ſcripture ꝑgere ⁊ ibi domuꝫ
ſalutꝭ erigere.ſ. orōem ieiuniū ⁊ elēoſi-
nam ꝑpetrare ⁊ ſic per ꝯſeqn̄s deuꝫ in le
cto cordis tui poteris requirere ⁊ ad vi
tā eternam peruenire Ad quā. ⁊c̄.

De peccato ſuperbie. Ca. xix.

Egitur in geſ

tis romanoꝝ: ꝙ erat quidam
princeps romanoꝝ noīe Pompeyus.
hic duxerat filiā cuiuſdā nobilis qui ce
ſar vocabat̄. Hi duo ꝯuenerūt inter ſe
ꝙ totius orbis dn̄ium ſuo imꝑio ſubiu
garent. Accidit vt pompēyus mitteret
ceſarem ad expugnandū plagas diuer
ſas. q2 iuuenis erat ⁊ ipm̄ decuit labora
re. Ipſe autē tanq̄ꝫ principalis ciuita-
tē romanā a plagꝭ illis cuſtodiret. p̄fix-
it tn̄ ſibi terminū redeūdi ſub ſpacio qn̄
q̄ꝫ annoꝝ ꝙ ſi non faceret iure ſuo ꝑpe
tuo priuaret̄. Ceſar autē exercitum col
legit ⁊ ad illas ꝑtes perrexit. Inueniēs
hoīes bellicoſos q̄s nō poterat ī prefixo
termino ſuꝑare. Nolens pompeyum
offendere q̄ꝫ bellū dimittere ex capite ꝓ
prio alienauit ſe alijs quinq̄ꝫ annis qđ
grauiter portabat pompey⁹ interdixit ſi
bi ciuitatē romanā. ita ꝙ non auderet
ad eū vlterius appropīquare. Ceſar ve
ro finito bello iter arripuit verſus romā
venit per quandā aquaꝫ cū exercitu ſuo
que quidā aqua vocabatur rubicon. et
ibi apparuit ei quedam imago magna
ſtans in medio aque ⁊ loquebat̄ ei di.
Ceſar: ſi venias pro pace romana liceat
tibi vſq̄ꝫ huc venire. ſin autē non preſu-
mas intrare. Cui ceſar reſpondit. Sēꝑ
militaui ⁊ paratus ſuꝫ oēs labores ſu-
ſtinere ꝓ honore ⁊ ꝯmodo ciuitatis ro-
mane ampliādo. ⁊ ſꝑ volo: dijs meis
teſtibus quos adoro. His dictis ima-
go diſparuit. Poſt hec ſtatim ceſar per
cuſſo dextrario flumē trāſiuit. ſꝫ cū per-
trāſito flumīe ſtetiſſet ex alia parte mox
ait Hic pace temerata q2 iura relinquo
⁊ ab illo die non ceſſauit pompeyū ꝑſe-
qui ⁊ inq̄ꝫtum potuit deſtruere nitebat̄

Cariſſimi: Moraliſatio

Er hunc ſenē

pompeyum intelligit̄ de⁹ crea-
tor oīuꝫ qui ſꝑ fuit ab initio ⁊ erit ſine
fine. ꝑ ceſarē intelligo adā qui fuit prī-
ceps oīm hominū: cui⁹ filiā.i. aīam deo
deſponſauit in fidē Oſee. ij. Deſpōſabo
te mihi in fide. De⁹ igit̄ volens ꝓbare
adā poſuit eū in ꝑadiſuꝫ vt oꝑaret̄ ⁊ cu
ſtodiret illū: qui ſtatī de ſtatu ſuo ſuꝑbi
ens volēs ſue vxori placere ⁊ dyabolo
acquieſcere vnicū p̄ceptū qđ de⁹ ei ded-
rat violabat. ꝓpt̄ qđ de⁹ eū expulit nō ſo-
lū de ꝑadiſo ſꝫ etiā de celeſti imꝑio Adā
tn̄ ſꝑans ſe poſſe recuꝑare qđ ꝑdiđrat
ad h̄ poſtea inq̄ꝫtū potuit laborabat. ſed
ꝓe attīgē n̄ valebat vſꝫ ad aduētū dn̄i
nr̄i ihesu xp̄i imaginis nr̄i q̄ apparuit bap
tiſat⁹ ī aq̄s iordaīs dn̄s ꝓ̄ ſaluatorē

dixit omnib⁹ nobis ad celum tendere
volentib⁹ Job.iij. Niſi quis renatus fu
erit ex aqua ⁊ ſ.ſ.⁊c. Multi autē cū ve/
niūt ad hanc aquā ꝓmittūt corā teſtib⁹
deo ſeruire ⁊ pctā vitare viriliter cōtra
dyabolū pugnare. ſed heu ꝓch dolor ⁊
timeo ⁊ timendū eſt de multis ꝙ cū fece
runt vota ſua obliuiſcūtur ⁊ precepta ꝯ
temnūt. ſicut abſolon .ij. regū. poſtq̃
fuerat recōciliatus pri ſuo dauid occi/
derat frēm ſuum. Videns ꝙ ꝓplus pn⁹
erat ad ꝯſtituēduz eū regē dixit pri ſuo
vadā ⁊ reddaz vota mea dn̄o que voui
dn̄o in ebron. Et dixit ei pater ſu⁹ Va/
de in pace Perrexitq̃ in ebron ⁊ popu
lus ꝯſtituit eum regē. Ab illo die vſq̃
in diem mortis non ceſſauit ꝑſequi pa
trem ſuū. ſed ceſar ⁊ abſolon interfecti
ſunt a ſeruis ſuis. Eodē mō mali xp̄ia/
ni non deſiſtūt deuz prēm ꝑſequi ꝑ ma/
la opa eoꝝ. ideo tradentur miniſtris ge/
hennaꝝ quos timebāt ⁊ colebāt. Sed
attendite poſtq̃ abſolon occiderat frēm
ſuum fuit exaltatus ⁊ ceſar poſtq̃ frege/
rat preceptum pompei Sed Joab faciēs
pacem inter ipm ⁊ prēz reduxit eū. ſed
vidēs honorē ſuum impugnauit prēm
⁊ colligens ſibi gentē ꝯſtituit ſe regem
ſed in bello ſuſpēdit ſeipſum ꝑ crines.
Et ioab qui fecerat pacē inter ipm ⁊ pa
trem infixit tres lāceas in cor eius Iſte
abſolon ſignat peccantē mortaliter qui
occidit frēm ſuuz. i. aīam ſuam. Criſtus
autē fecit pacez. ſed multi recōciliati ac
cipiunt bellū ꝯtra deum Et tūc venit cri
ſtus qui pacē fecerat ⁊ figit tres lance/
as in cor peccatoris. prima eſt ſeꝑatio a
deo. ſecunda eſt maledictio. tercia ē ig/
nis eternus.

De miſeria ⁊ tribulatiōe Ca.xx.

Conradus reg
na/
uit in cuius impio erat quidā
comes noīe leopold⁹: qui irā regꝭ metu
ens: cū vxore ſua in ſiluaz fugiēs ī quo
dā tugurio latitabat. In qua ſilua me/
morata dū ceſar cōradus venaretur noc
te ſuꝑueniente: in eodē tugurio ipſum
oportuit hoſpitari. Cui hoſpita preg/
nās vicina ex his ꝑtui: decent vt potuit
ſtrauit ⁊ neccāria miniſtrauit. Eadē noc
te mulier filiū peꝑit ⁊ ceſar vocē audiuit
dicentē accipe accipe accipe. Expergefa
ctus ipſe a ſomno totuſq̃ timidus ⁊ tre
mefactus ait intra ſe. Quid ſignat iſta
vox accipe accipe accipe Quid debes ac
cipere cogitabat ⁊ ſtatim obdormiuit.
Et ecce ſecunda vice audiuit vocē dicē
tem ad ipm. redde redde redde. Ceſar
expgefactus a ſomno ꝯtriſtat⁹ eſt valdē
⁊ ait intra ſe. Quid eſt hoc. Primo au/
diui accipe accipe accipe. Et nihil acce
pi. Modo dicit redde redde ⁊c. Quid
debeo reddere ex quo nihil accepi. Ceſar
iterū incepit dormire. Et ecce tercia vice
audiuit vocē dicētem ſibi. fuge fuge fu
ge: qm̄ hic puer primogenitus gener tu
us erit. Ceſar vero cū talia audiſſz com
mota ſunt ōnia viſcera eius. Mane vo
ſurgēs duos armigeros ſuos ſecū ſecre
tarios ad ſe vocauit dicēs. Ite puuluz
illū de manib⁹ matris violēter auferte ⁊
ipm per medium ſcindētes cor ei⁹ mihi
apportate. Contriti illi euntes de gremio
matris pueꝝ rapuerunt quē vidētes e/
legantiſſime forme miā moti ipm ſuper
quandā arboris ſuꝑficiem ne a feris de
uoraretur repoſuerunt ⁊ leporem ſcindē
tes cor eius ceſari detulerunt. Eodem
die dum quidā dux ibi trāſiret ⁊ pueruz
vagentem audiret ipſuz in gremio ſuo
priuatim nullo ſciente accepit. Et duz
filium non haberet vxori attulit ⁊ eum
nutriri fecit. a ſe ⁊ vxore ſua genituz fin
gens Henricū vocauit. Cum puer iaz
creuiſſet erat corpe pulcher nimis. ore
facund⁹. ⁊ ōnibus gratioſus. Quē cuz
tā decorū ⁊ prudentem vidit ceſar a pre

petijt ⁊ in curia ſua manere fecit. Sed cū videret puer omnibus gratioſum ⁊ ab omnibus cōmendari dubitare cepit ne poſt ſe regnaret ⁊ ne iſte ſit quē occidi mandauerat. Volens igitur eſſe ſecurus literas manibus ſuis ſcriptas vxori dirigit in hunc modū. In quantum eſt tibi cara vita tua mox vt iſtas lr̄as receperis puerum hunc necabis. Dum vero pergens in quadam eccleſia hoſpitatus fuiſſet ⁊ ſuper bancum quieſceret ⁊ burſa in qua erat litera dependeret. ſacerdos curioſitate duct⁹ burſā apuit ⁊ legēs ſcel⁹ abhorruit ⁊ radēs ſubtilit̄ vbi dicebatur puer hunc necabis ſcripſit. Filiam noſtram in vxorem iſti dabis. Cumq; regina iſtas literas legiſſet ⁊ regis ſigillo munitas videret. de manu imperatoris ſcriptas eſſeq; cognoſceret: conuocatis principibus nuptias celebrauit ⁊ ſuam filiam eidem in vxorē dedit: q̄ nuptie aquiſgrani celebrate ſunt. Dum autem ceſari Conrado narrarent̄ q̄ ſolenniter nuptie filie ſue eſſent celebrate ille obſtupuit ⁊ cum a duobus armigeris ⁊ duce ⁊ ſacerdote veritatē cōperiſſet: ordinationi dei reſiſtendum non eſſe vidit. ⁊ ideo pro puero mittens eū eſſe ſuum generū approbauit ⁊ poſt in imperio regnare inſtituit.

Moraliſatio.

Kariſſimi iſte imperator eſt de⁹ pater qui propter peccatum primi parentis iratus erat ⁊ eum a paradiſo expulit: qui fugiebat in ſiluā huius mūdi. ſed deus volens venari circa aīmas miſit filium ſuum in ſiluam huius mundi quando carnem aſſumpſit de virgīe glorioſa ⁊ in nocte nat⁹. Rex qui audiuit vocē dicētē ſibi accipe accipe accipe poteſt dici quilibet homo qui deberet eē rex ſuipſius ſeipſum ad regendū q̄tum ad ſalutem corporis ⁊ anime ſue. Unde cuilibȝ noſtrum dictum eſt accipe ⁊c. Per primū debem⁹ intelligere. primo q̄ accepiſti animā ad dei ſimilitudinē creatam: Per ſecūdum accipe corpus cum quinq; ſenſibus ⁊ omnia quattuor elementa parata tibi ad miniſtrandum Per tercium accipe q̄ ſi fideliter deo miniſtraueris vitam eternam accipies. Karmi attēdite diligenter ad hec tria ac accipe. Unde celū dicit tibi q̄ eſt prima vox miniſtro tibi lucem per diem ⁊ vigiles tenebras per noctem vt penſes. alterno tibi tempora vt varietates tollat. Terra dicet. te porto. te nutrio. te pane cōforto. ⁊ te vino letifico. diuerſis animalibus menſam tuam repleo. Aqua tibi dicet Potum tibi prebeo. ſordes tuas laua. ⁊ diuerſa genera piſcium ad vſum tuum miniſtro. Aer dicet. Vitalem flatum tibi prebeo ⁊ omne genus auium tibi mitto ad tuum obſequium. Vox admonentis eſt mundus cum dicit. Uide homo quomō amaui te qui propter te fecit me. ſeruio tibi ⁊ factus ſum propter te vt tu ſeruias illi qui fecit te ⁊ me ppter te. Accipe benignitatē. redde charitatē. vox cōminantis eſt cū dicit ignis. A me combureris. Aqua a me ſubmergeris. Terra a me abſorberis In fernus a me deglutiris. Secunda vox quā imperator iſte audiuit tribus vicibus fuit. redde redde ⁊c. Quid reddere debes Primo certe deo animā mundā quā deus ad ſuam ſimilitudinem creauit ⁊ per ei⁹ paſſionem redemit. Per ſcundum redde. Quid debes reddere: Certe diuina p̄cepta ſeruando. decimas oblationes ⁊ totum corpus in eius ſeruitio voluntarie te offerendo: vt poteris dicere cum pſal. Reddam tibi vota que diſtinxerunt labia mea Per terciū redde intelligas q̄ deo debes reddere totum corpus tu

um vt eũ diligas toto corde tota aĩa to
ta mente vt ſis paratus ꝑ ei⁹ amore oĩa
patienť tolerare. Secundũ eſt diligas
ꝓximũ tuum ſicut teipſum. Tercia vox
fuge ꝛc. Per primũ fuge debes intelli/
gere ꝙ fugere ďbes diabolũ ꝑ opa mĩe
ꝛ humilitatis. mundũ ꝑ paupertatez.
carnẽ ꝑ ieiuniũ ꝛ caſtitatem. Per ſecũ
dum fuge intelligas vt inquantũ pote/
ris vitabis peccata ꝛ ꝓpriam volũtatez
ꝛ mundi vanitatẽ ꝛ conſortiũ malorũ.
Per terciũ fuge intelligas ꝙ fugere de
bes infernũ ꝛ eius penam ꝑ contritionẽ
ꝛ confeſſionem ꝛ ſatiſfactionẽ. qꝛ puer
natus eſt nobis cuius imperiũ ſuper hu
merꝰ eius. Puerꝝ iſtum Jheſum xp̄m
multi ꝑſequũtur ꝛ ip̄m quantũ in eis ẽ
cũ conuicijs ꝛ concupiſcentijs occidũt
Sed duo armigeri ſcꝫ potentia diuina
ꝛ ſua gratia a cordibꝫ taliũ puerꝝ iheſũ
rapiunt. qꝛ puer iheſus non libẽter qeſ
cit niſi in loco mundo. Puer iheſus po
niť in arbore. ſ. in eccl̄ia vbi dux bonus
prelatus eũ inueniet per opa meritoria
ꝛ nutrit munde ſed homo miſer non ti/
mens deũ accipit eũ in altari ꝛ tũc pote
rit de eo dici qḋ ďr Geneſ. de Joſeph
Fera peſſima deuorauit filiũ meum .i.
xp̄m. Si vis ğ tute ꝓcedere occide le/
porem. ſ. carnẽ tuam. i. carnales affecti
ones ꝑ orõem ieiuniũ ꝛ elemoſinam ꝛ
ſic extrahe cor tuũ vt puer iheſus pote
rit ſaluari ꝛ tecũ manere ꝛ filiam tuã. i.
aĩam deſponſare. Sed ſepi⁹ contingit
ꝙ homo recidiuat ꝛ lrãs ſcribit manu ꝓ
pria ꝛc. Lrẽ iſte ſunt cogitationes male
ꝛ ꝑuerſe ad ꝑpetrãdũ mala ꝑ que puer
ille omnino a te extinguatur. ꝛ qm̄ ſcri
bit vxori. i. carni appetendo gulã ꝛ luxu
riam. ſed ſacerdos diſcretus. ſ. confeſ/
ſor atqꝫ ꝓdicator debet aperire ſacrã ſcp̄
turam ꝑ ſtilũ iratũ. i. mala opa mutare
per pn̄iam ꝛ tũc puer iheſus ſine dubio
aĩam tuã deſponſabit Ad quã deſponſa
tionem principes erũt vocati. ſ. virtutes
cardinales: ꝛ ſic poterꝭ cũ xp̄o regnare.

De dolo ꝛ conſpiratione ꝛ cautela
ipſis cõtraria. Cap̄. xxi.

Juſtinus re
fert ꝙ ciues lacedemonie ſi
mul cõſpirauerĩt contra re/
gem ſuũ ꝛ ꝑualentes cõtra eũ de ciuita
te ſua eum idigne expulerunt ꝛ a toto
regno. Accidit tũc tp̄is qꝛ rex perſarũ
eandẽ moliebať deſtruere ciuitatẽ: cũ
magno exercitu ciuitatẽ obſedit. Rex
ãt expulſus ciuitatẽ ſuã ꝗuis ingratã
non potuit non amare: ſed miſertus ẽ ei⁹
Cum ãt exploraſſet ꝛ didiciſſet machi
nationẽ regꝭ perſaꝝ cõtra ciuitatẽ ſuã la
cedemoniam: cogitauit qũo poſſet latẽ
ter ꝛ prudẽter totã imaginationẽ ĩtima
re ciuitati ꝓdicte. Acceptꝭ tabulis ſcp̄/
ſit in eis totã imaginationẽ ꝛ vna cũ hꝭ
informationẽ ſpecialem qũo poſſent re
ſiſtere ꝛ ciuitatẽ contra eũ defendere: ꝛ
cum totum ſcripſiſſet qḋ voluiſſet ſup
liniuit ſcripturam ſuam cera. ꝛ accepto
nũcio fiď digno direxit eas ad magna
tes ciuitatis. ſed tabulis receptis ꝛ dil/
igẽter inſpectis nulla lrã apparebat ſed
tãtũmodo cera plana Queſtio inť oẽs
ſatrapas facta ẽ de tabulꝭ in coĩ vt vnuſ
quiſqꝫ diceret imaginationem ſuã qḋ
eſſet de tabulꝭ faciendũ ſed nõ eſt iuent⁹
qui eoꝝ potuit aperire intellectũ. Acci
dit ãt ꝙ ſoror ꝓdicti regis audita per/
plexitate iſtaꝝ lrãrũ petiuit a magiſtratu
vt poſſet eas videre. qbꝫ diligenť iſpec
tis cepit calliditate feminea paꝝ de ce/
ra de tabulꝭ eleuare. Apparuitqꝫ ſtatim
lrã occulta Cũqꝫ plus de cera eleuaſſet
plus de lrã apparebat Sicqꝫ tota cera
de lrã legi poterat qcquid ibi erat ſcrip
tũ. Satrape hoc vidẽtes gauiſi ſũt val
de cõſiliũ lrãꝝ fecerũt ꝛ ciuitatez forti ter
defendebãt ꝛ ab oĩ obſidiõe liberabãt.

Moralizatio. Cariſſimi.

Ex iſtum re
gez deũ oĩpotentẽ ĩtelligo
q̃ expulſus fuit d̕ ciuitate ſua
.i. ſocietate humana qñ primi parẽtes
nri ꝯſpirauerũt ĩ ꝑadiſo ⁊ ei᷒ ꝓcepta trã
greſſi ſunt tanq̃ q̃ dicerent. Nolum᷒
hũc regnare ſuꝑ nos. Hoc ãt nõ obſtã
te rex dñs nr̃ iheſus xp̄s ciuitatẽ ꝑdcãz .ſ.
totũ gen᷒ humanũ nullo mõ potuit nõ
amare. Nã dilexit nos cũ inimici ſui eſ
ſem᷒. q2 ſicut dic apl's. ad Ro. Cũ ini
mici eſſem᷒ recõciliati ſum᷒ deo ꝑ mor
tẽ filij ei᷒. Rex iſte dñs nr̃ iheſus xp̄s ꝑ
pendẽs ꝙ diabol᷒ qui ẽ rex ſuꝑ oẽs fili
os ſuꝑbie: oẽs q̃ſi ĩfinitꝭ machinationi
bꝫ moliret̕ deſtruere accepit tabulas.
de q̃bꝫ ad lrãm d̕r Exod̕. iij. tabulas vi
delicet moyſi ſcripſitqꝫ ĩ eis ĩformatõꝫ
ſufficientem ꝯtra demonez ⁊ machĩati
onem eius. Sicqꝫ ꝑ nũcium fidelez .ſ.
moyſẽ ciuitati humani generis deſtina
uit. Sꝫ ſcriptura iſta fuit ſic ſuꝑlinita
quadã cera .i. cerimonijs quibuſdã ita
ꝙ moralia legꝭ nõ potuerũt plane ⁊ aper
te legi ab vnoquoqꝫ tꝑe legis ſcp̃te nec be
ne intellecte fuerũt queſtiones multe in
ter veteres ſuper intellectũ iſtaꝝ tabula
rum. Sed certe nũq̃ aliquis inuẽtus
fuit qui iſtaꝝ tabularũ intellectũ aperi
re potuit: donec vna puella ſoror regis
veniret valde prudẽs ac de nobili gene
re ꝓducta. Domicella iſta erat beata vir
go Maria mater dei ⁊ hominis ſcꝫ bene
dicta ⁊ ſanctificata. ſoror etiã regis xp̄i
nam cum ipſa eſſet filia regis Dauid
ſcꝫm carnem: ipſa etiã eſt filia dei ſpũali
ter loquẽdo iuxta illd̕ Luce. Huic erat
ſoror noĩe Maria. Hec itaqꝫ ſcꝫ virgo
Maria tabulaꝝ legis antique aperuit ĩ
tellectum. Sed quõ Certe delendo ce
ram. Scitis enĩ ꝙ veniente lumine re
cedit vmbra: ⁊ igne calefaciẽte defluit
cera. Mõ iſte cerimonie fuerũt quaſi vm
bra. xp̄s ãt de᷒ fuit ignis ⁊ maria mr̃ ei᷒
illũinatrix: in die purificatõis ſue ſpõ
te ⁊ hũilit̕ ſubiecit ſe cerimonijs legis
licꝫ nõ indigerꝫ vt filiũ ſuũ ignẽ diuinũ ĩ
tẽplũ p̄ñtaret. Neceſſe g̊ ẽ ⁊ fuit: vm
brã recedere ⁊ cerã ipſam defluere ⁊ au
ferri. Vñ pſ. Sicut fluit cera auferent̕
ſuꝑcecidit ignis ⁊ non viderũt ſolez. Et
q2 ĩ die purificatõis ſue cerimonias ab
ſtulit ⁊ ſic legẽ ĩpleuit ⁊ nos a ſeruitute
diaboli ꝑ natiuitatẽ filij ſui liberauit ⁊ ad
vitaꝫ etnã deduxit. ad quã nos ꝑducat

Timor mũdanus. Ca. xxij.

Narrat Aug.
ꝙ qñ egiptij olim volebant
deificare yſidẽ ⁊ ſerapẽ iſto
mõ ꝓceſſerũt. Primo legem ſtatuerũt ꝙ
quicũqꝫ eos diceret eẽ hoĩes vel aliq̃s
de eoꝝ genealogia narraret capite plec
teret̕. Statuerũt duas imagines. Se
cũdo vt lex p̄dicta nullũ lateret in oĩ tẽ
plo vbi eoꝝ ymagines colebant̕ ⁊ iux
ta eos ponebat̕ vnũ ꝑuũ idolũ hñs di
gitũ ſuũ labijs applicatũ vt ꝑ h̕ faceret
ſignũ ſilẽtij ĩgredientibꝫ iſta tẽpla ⁊ ſic ve
ritas ab oĩbꝫ taceret̕ Applicatio

Cariſſimi.

Euera homi
nes mundani iſta faciũt te
nebroſi oppreſſores veritatis ⁊ ſubuer
ſores eccl'iaſtici ſtatus qñ volunt deifica
re ⁊ glorificare ſemetipſos vel alios cõ
ſimiles: ponũt ſtatim quoddã idolũ coraꝫ
oculis p̄latoꝝ facientes ſignũ ſilẽtij ita
videlꝫ vt null᷒ audeat eos arguere nec
de eoꝝ factis exp̄mere v̕itatẽ ſꝫ magis
eorũ errores diſſimulare vel poti᷒ mag
nificare vt ſic ꝓpt̕ defectũ ꝯtradictõis
videant̕ apud ppl'm eſſe iuſti. Et certe
iſtud idolũ eſt timor mũdanus ꝓpt̕ quẽ
null᷒ audet dicere v̕itatez nec mori ꝓpt̕

veritatē nec nimiam ꝑsecutionē sustine
re ymmo ꝓpter istud volunt illi q̄ꝛ prin
cipaliter interest ꝓ suo grege mori fiūt
ita timidi sicut lepores. immo qd̄ peius ē
ipsi fiūt alijs i volū silentij. qꝛ si ipsi nō
essent: alij defenderēt veritatē ꝛ deū q̄ ē
veritas p̄ oculis haberēt in oībꝫ opibꝫ.

De spūali medicina Ca. xxiij

Eatus augu
stinus refert ꝙ mos antiq̄
tus erat ꝙ corpa impatorꝫ
post mortē eorū ꝯburerēt ꝛ cineres in
eminentiori loco collocarent. Cōtigit
āt ꝙ quidā moriebatur cuius cor nō po
terat cōburi. Multis āt sup hoc mirā
tibus oēs rethores ꝛ sapientes illius ꝓ
uincie citauerūt: ꝛ ab eis causam inqui
rentibꝫ: tandē dixerunt ꝙ impator fu
it intoxicatus ꝛ ꝓpter latens venenū ac
cendi non poterat cor eius. tūc illi extra
hentes cor de igne apposuerunt tiriacā:
sicqꝫ venenū fugauerunt ꝛ cum iterum
cor in ignē poneretur mox in cineres
est redactū. Moralizatio.

Carissimi.

Ic spiritua
liter de hoībꝫ veneno pecca
ti mortalis intoxicatis ipossibile est vt
eorū corda igne spūssancti accēdāt nisi
per tiriacā. i. ꝑ confessionem ꝛ contriti
onem prius peccati macula deleat.

De suggestione diaboli per tempo
ralia. Cap. xxiiij.

Equodā ma
go narrat qui habuit quē
dam ortū pulcerrimū. in q̄
erant tot flores redolentes tot fructus
suaues tot diuitie ꝛ delitie ꝙ valde de
lectabile fuit ibi eē. Hunc locū null' vo
lebat oñdere nisi fatuis ꝛ inimicis suis
Et cū essent introducti: viderunt tot ꝛ
tanta gaudia ꝙ mirabant. in stāter q̄re
bant vt in illo poterant manere. Ille ve
ro nulli consentiebat: nisi qui heredita
tem eius ei ꝯcederet. Fatui vero credebāt
ꝙ eēt padisus: in q̄ sp deberent pmane
re. ei hereditatē illorū ꝯcesserūt. Magus
vero de nocte surgebat ꝛ eos dormiētes
inueniebat ꝛ occidit: ꝛ sic ꝑ ortū istū q̄
si īfinita mala ppetrauit Moralizatio

Carissimi.

Ste magus cū or
to suo est mundus iste cū diuitijs suis et
gloria sua. Magus dr̄ qꝛ per incātatioēs
suas multos seducit sicut isti ioculato
res faciūt. Talis ponit scutellā ꝛ nihil
ponit ītus. interī fabulat ꝛ trufat ꝛ ludi
ficat circūstantes. postea q̄rit qd est ibi
ꝛ apparent denarij. Distribuit, ꝛ dat cir
cūstātibꝫ. accipiunt gratant. ꝛ cū clause
rint manus: credētes se habere denarium
postea aperientes manus nihil īueniunt
Sic mundus iste mltos decipit īcautos
ꝛ illudit. ꝛ sic est de mult̄ q̄diu nihil
est de re sub scutella vel disco. H est q̄
diu nihil hꝫ nisi ea tm̄ q̄ victui sunt ne
cessaria modicum curat de mūdo Qn̄
vidēs mundus volens eos decipere: ele
uat patellā ꝛ oñdit qd̄ latꝫ. i. modicum
eleuat personā ꝛ exaltat sup vite necēria
vt ad ecciam vel p̄bendā. ꝛ tunc incipit
oñdere diuitias ꝛ delitias. statī mltū bō
appetit ꝛ ꝯcupiscit ea q̄ sunt ꝯ salutem
aīe sue. ꝛ dant ei multa ꝛ credit ille di
tari ꝛ ī optimo statu esse: ꝫ si aperiat ma
nus eius nihil ī fine īueniet teste p̄s. Nihil
inuenerūt omnes viri diuitiarū ī mani
bꝫ suis. Studeamus ergo mundū istum
spernere si desideramus ad vitā eternā per
uenire. ad quā nos perducat.

De beneficiorum obliuione ꝛ ingra
titudine. Ca. xxv.

Wedā domi

na nobilis patiebaꝫ multas iniurias a
quodã tirãno qui vaſtabat eiꝰ terrã. Il
la hoc audiens q̃tidie lacrimas emiſit:
⁊ in amaritudine eſt aĩa eius poſita. Ac
cidit a caſu ꝙ venit q̃dã ꝑegrinus iuxta
eã vbi manebat: videſq; eiꝰ anguſtiam
pietate motꝰ bellũ ꝓ ea dedit eo pacto
ꝙ ſi in bello moreretꝫ baculuꝫ eius ⁊ pe
ram priuatim ĩ camera eius cuſtodiret
vt memoriaꝫ de eo haberet ⁊ ſibi grata
eẽt. Illa vͦo fideliter ei cõceſſit. ꝑegri
nus bellũ attẽptans tirãnũ deuicit ⁊ ip
ſe in bello vſq; ad mortẽ vulneratꝰ eſt.
Puella cũ de morte eius audiſſet fecit
q̃d ꝓmiſit: baculũ ⁊ perã in camerã ſuã
añ lectũ ſuũ pepẽdit. Accidit ꝙ ꝑ regna
⁊ caſtra fama volabat ꝙ iſta nobilꝫ dña
oĩa regna amiſſa recuperaſſet. Hec au
dientes tres reges ⁊ ad eã venerũt cum
magno apparatu vt eã viſitarent ⁊ in vxo
rem peterent. Illa ſtatim ornauit ſe ⁊ ĩ
occurſum illoꝝ ambulabat: eoſq; ſatis
honorifice recepit: intra ſe cogitabat.
Forte iſti tres reges cameraꝫ intrare ꝓ
ponũt erit mihi obꝓbriũ ſi añ lectũ me
um ĩuenirent peregrini perã ⁊ baculum
⁊ iuſſit ea amoueri nec vltra ibi cõpare
re. ſic pacti ſui oblita ⁊ ingrata reperta
eſt. Applicatio.

Ariſſimi dña iſta eſt aĩma
humana. tirannꝰ diabolꝰ q̃
eã priuauit hereditate re
gni celeſtis ꝑ multa tp̃a. vñ
ipſa multũ dolebat. Nec miꝝ: q2 ĩ infer
no diu poſita erat donec ꝑegrinus vene
rat. ſ. xp̃s qui de celo deſcẽdit ⁊ in pere
grinationẽ iſtius mũdi. pera eius caro
mũdiſſima in q̃ latuit diuinitas in qua
recepit vulnera. baculus ẽ lignũ crucꝭ ĩ
quo pependit ꝓ nobis pctõrib9. Vñ ꝓ
aĩa fecit victoriã feria ſexta vt nos libe
raret a pena. ⁊ vt ibi reſtituerentꝫ oĩa a
miſſa. Petit ergo ĩſtanꝭ a te vt ꝓ eiꝰ a
more perã ⁊ baculũ cuſtodias. hoc ẽ vt
recentẽ memoriã cõtinue de eiꝰ paſſiõe
habeas ĩfra camerã cordis tui. Tres re
ges ſunt diabolꝰ mũdus ⁊ caro q̃ veniũt
ad hoĩem ſuggerendo delectãdo ꝯſenti
endo. miꝝ hõ nõ ꝓmeditatus ꝺ futuris
ornat ſe cũ vicijs ⁊ cõcupiſcentijs ⁊ oc
currit eis q̃zcito cõſẽtit. ⁊ ſic amouꝫ me
moriã xp̃i ⁊ per cõſeq̃ns oblitꝰ dei eſt.
Studeamꝰ ergo eiꝰ bñficia recolere ſi
volumꝰ ad eťnum brauiũ peruenire

De humilitate. Cap. xxvi.

Egina que
dã nobilꝫ de ſuo ruſtico con
cepit filiũ. Filiꝰ pꝰ hꝰ vicio
ſe ⁊ male ſe habuit ĩ ꝯſpcũ pꝛĩcipis pa
tris ſui putatiui. Pꝛĩceps vͦo a regia
diligenťq̃ſiuit an filius ſuꝰ eſſꝫ: q̃ tãdẽ
per cõfeſſionem regine ĩueniens nõ eẽ
filiũ ſuũ. nolens tñ ꝓpter hꝰ eũ ꝓuari a
regno: regnũ ſuũ dedit ſibi. ſꝫ ſic ordia
uit ꝙ pãnos ſuos diuerſi generꝭ ⁊ colo
ris facerꝫ. medietateꝫ ꝺ vili pãno ⁊ aliã
de p̃cioſo, vt qñ vileꝫ reſpiceret a ſuper
bia ⁊ oĩ vicio q̃cũq; retraheretꝫ. qñ vͦo
nobilem pannũ: ne oĩno deijceretꝫ. ſꝫ ꝑ
iſta diſcretũ ſe exhiberet. Applicatio

Ariſſimi ſic ſpũalr caro nr̃a
ad modum vxoris carnalis
diligens vult nos retinere
ne pergamus ad terrã pro
miſſionis q̃tiens pctm̃ mortale ꝯmitti
mus. Quid ergo eſt nobis faciendum
Certe debemus dare carni anulũ obliuio
nis vt abſtrahatꝫ a delectationib9 q̃ ſũt
ſm ſenſum vt ſic obliuiſcatꝫ delcãtões
carnales Sed anulũ memorie dꝫ aĩa ſi
bi retinere vt videlꝫ ĩ memoria iugiter
hẽat pẽas ĩfernales ⁊ nouiſſimũ vite ſue
vt ſic caro obliuiſcatꝫ peccare Vñ ſcp̃tũ
eſt. Memorare no. tua ⁊ ĩ eter. nõ pec.
ecci. vij. Tunicã debemus hẽre q2 ſumꝰ fi
lij ruſtici hꝰ ẽ terre. Job xvij. Putredi
ni dixi pr̃ meꝰ es ⁊c̃. Vñ ſi nobis q̃ratꝫ q̃d

eſt homo? Certe dicemus. ꝙ homo ē pauper aut debil' aut ſtultus aut ruſticꝰ .i. ignobil' ⁊ turpis. Pauper es ſi indiges potētia. ruſticus ſi īdiges nobilitate. ⁊ ſtultus ſi ſapiā. Qꝫ pauper ſis ꝓbo Nihil hēs de te niſi pctm̄. ſi ei reddas oui lanā. boui calciamēta. terre ſegetes: nihil tecū manet niſi pctm̄. Secūdo tu es debil'. q2 nil boni operis potes de te. Vn̄ iob ꝯparat' flori q̄ mane eſt pulcer ⁊ ſplendēs de ſero marceſcit Jtem fumo pſ. Sic deficit fumꝰ: ſic deficiant pctōres a facie dei Jtē vanitati. pſ. Hō vanitati ſimil' factus ē. Tercio tu nō es ſapiens q2 non cognoſcis teipm̄. Quō ergo alia cognoſcere potes. Quarto tu non es de magna parētela: ſꝫ de q̄ dr̄ Job. xvij. Putredinī dixi. pr̄ meꝰ es tu mr̄ mea ⁊ ſoror mea vermibꝰ. Quīto tu nō es pulcer: q2 cito trāſis ⁊ vana ē pulcritudo tua. Jdō vna ꝑs pāni eſt caro viliſſima. alia ꝑs nobiliſſima. ſ. aīa q̄ ad imaginē ſummi regis cōdita ⁊ vili corpori īfuſa eſt: ꝑ quā hō reddit' ſupceleſtiū ſocius ⁊ creaturaꝝ digniſſima ergo ſi iſta duo ſcḋm eoꝝ naturā voluerimus obſeruare: ad regnū eternū poterimꝰ ꝑuenire. Qḋ nobis concedat.

De iuſta remuneratōe. Ca. xxi.

Vidā imperator erat diues valde ⁊ potens q̄ vnicā filiā hēbat pulcrā valde ⁊ oculis hoīm gratioſā: quā miro mō dilexit intm̄ ꝙ quīqꝫ milites ei ꝑ ſua cuſtodia aſſignauit. Milites vero iſti quaſi cōtinue armati īcedebāt ⁊ certam ꝓbendam ſingulis diebus de theſauro regis ꝑ cuſtodia filie accipiebant. Rex vero quēdā ſeneſcallū ⁊ canē habebat q̄s multū dilexit. Canis vero tribꝰ cathenis erat ligatus q2 valde crudelis erat ⁊ q̄s potuit apprehendere occidit. Accidit ſemel ꝙ cū rex in ſtratu ſuo iacuiſſet: terrā ſanctā viſitare ꝓpoſuit Mane ſurrexit ⁊ ſeneſcallū ad ſe vocari fecit: ⁊ ait ei. Terram ſcām viſitare volo ſub tua cuſtodia filiā meā vnicam cū militibꝰ dimitto ⁊ canem queꝫ diligo: ꝑcipio tibi ſub pena capitis ꝙ nullū defectum filia mea habeat. Oīa neccāria militibꝰ ſcḋm ꝙ decet miſtres Canem vero cōtinue in cathena habeas ⁊ ei non laute admiſtres: ſed potꝰ famē ſuſtineat vt ſic eius crudelitas atqꝫ ferocitas annichilet'. Seneſcallus vero oīa adīplere fideliter ꝓmiſit. Rex vero terrā ſanctam adijt. ⁊ ſeneſcallus oīa q̄ ꝓmiſit ⁊ totū preceptū in ꝯtrariū egit. Nā canem de melioribꝰ cibarijs ſēꝑ pauit: nec eum ſicut debuit cuſtodiuit. puelle neceſſaria ſubtraxit: ⁊ milites ꝓbenda priuauit intm̄ ꝙ diſꝑſi ⁊ vagabundi ꝑ mundū ibant: puella ſine cuſtodia ſic relicta plorans ⁊ eiulans ambulabat ī aula ſua. Canis cū eam ſolam vidiſſet tres cathenas fregit cū quibꝰ ligatus fuit ⁊ puellam occidit. de cuiꝰ morte factus ē planctus magnꝰ in ciuitate Rex vero cū audiſſet de morte filie ſue ꝯmota ſunt oīa viſcera eius. ſeneſcalluꝫ ad ſe vocari fecit ⁊ cur filiam ſuam ſine cuſtodia dimiſit ⁊ milites ſine ꝓbenda ⁊ canē ꝯtra ꝑceptū eius pauit. Jlle vero obmutuit nec aliq̄d pro eiꝰ excuſatione allegauit. Rex vero tortoribꝰ ꝑcepit vt ligatis pedibꝰ ⁊ manibꝰ eū in fornaceꝫ ardētem proijceret. Oēs regeꝫ laudabant ꝙ tale dedit iudicium.

Ariſſimi Jſte imꝑator ē dn̄s nr̄ ihesus xp̄s. filia tam pulcra eſt aīa ad dei ſilitudinē creata pro cuiꝰ cuſtodia q̄nqꝫ milites. i. v. ſēſus ordinauit vt ꝯtinue bonis oꝑibꝰ eſſent armati ⁊ ꝓbendaꝫ grē dei recipent. Canis vero ē caro miſera q̄ die ac nocte nitit' ꝑturbare ſpm̄ ⁊ aīaꝫ occidere. Vn̄ de neccitate requirit' ꝙ tribꝰ cathenis ſit

caro cōtinue ligata ſcꝫ ꝑ timorem dei ꝑ
ei⁹ amorē ⁊ pudorē peccandi Prop
ter timorem qꝛ deꝰ eſt iuſtus ⁊ iuſte pec
catorem iudicat ad penam perpetuam.
Hec eſt cathena prima cū qua caro mi-
ſera ligeť ne deū offendat ⁊ ſalutem ꝓ
priam perdat. Secunda cathena eſt
amor dei: qꝛ hō teneť ipm̄ ſuper oīa di
ligere etiam plus ꝗꝫ ſeipm̄. ꝓpter eius
amorem teipm̄ debes refrenare a vicijs
⁊ cōcupiſcētijs cauere. Et quare d̄bes
ipm̄ intim̄ diligere. Certe qꝛ te creauit
te plaſmauit. te ad ſilitudinez ſuā fecit
te redemit: ⁊ vitā eternā dabit Ter
cia cathena ē pudor hoīs peccare in con
ſpectu dei. qꝛ oīa videt etiā minimaꝫ co
gitationē quā in corde habes. ꝓpter iſta
tria homo dꝫ ſeipm̄ cohibere nullo mō
deū ꝑ peccatū offendere Seneſcall⁹
eſt hō cui tradidit aīam cū quinqꝫ ſenſi
bus ⁊ carnem ſic dedit ad regenduꝫ vt
ꝓ eis rñdeat qñ dñs nr̄ heiſus xp̄s ad
iudiciū venerit. Sꝫ miſer hō qui nō di
ligit deū cathenas frangit. qꝛ poſtponit
dei amorē nō curat cogitare ꝙ iuſto iu
dicio hoīem eternaliť damnat. poſtpo-
nit dei amorē. nō curat pēſare quāta iu-
dicia amoris ei oñdit: ꝙ euꝫ de nihilo
plaſmauit ad eius ſilitudinem fecit. eū
ſua imagīe diuīa decorauit. ꝓ eo ſe hu
miliauit. naturā nr̄am aſſumpſit. ꝓprio
ſanguine eū redemit Nec pudorem pec
candi coraꝫ dñō deo ſuo habuit. Oīa
in contrariū perpetrat ⁊ aīam ſuam occi
dit. iō cum venerit dies iudicij tūc ap-
parebit peccator ⁊ nō poterit ad obiec-
ta rñdere. Tunc de⁹ tradet eum tortori
bus infernalib⁹ ſicut ipſe teſtať Mat.
xv. Ite maledicti in ignem eternum.
Studeamus ergo ante oīa aīam a pec-
cato cuſtodire ſi deſideramus ad etnaꝫ
vitam peruenire.

De inexecrabili dolo vetularum
Capitulum. xxviij.

Imperatrix quedā
erat in cuius imperio erat quidā miles
qui nobilem vxorē ⁊ caſtā atqꝫ decoraꝫ
habebat. Contigit ꝙ miles ad peregri
nādum ꝑrexit: ſed prius vxori dixerat
Nullum cuſtodē vltra te dimitto quia
ſatis credo ꝙ non indiges. Parato co
mitatu abijt. vxor vero caſte viuēdo do
mi remanſit. Accidit ſemel ꝙ precibus
compulſa cuiuſdam ſue vicine epulan
di cauſa domū eius ingrederetur quo
peracto ad ꝓpria remeauit: quam q̄daꝫ
iuuenis aſpectam arti a more cepit a-
mare: ⁊ plurimos nūcios ad eaꝫ direx
it cupiens ab illa quantū ardebat ama
ri. Quibus contēptis eum penit⁹ ſpre
uit. Ille vero ſe omnino contemptū vi-
dens adeo dolēs efficitur ꝙ infirmabať
Sepe tamen illuc ibat ſed nihil ei va-
luit eo ꝙ domina ꝑ oīa eum ſpreuit Ac
cidit quadam die ꝙ verſus eccleſiam ꝑ
rexit dolens ac triſtis: obuiam ei habu
it quandam vetulam in propoſito ſanc
tam reputatam: que cum iuuenem tri-
ſtem vidiſſet: cauſam tante triſticie ab
eo queſiuit. At ille. Quid ꝓdeſt mihi
tibi narrare. At illa. Oportet ꝙ vuln⁹
tuum detegas ſi operā medicantis ex-
pectas Iō oñde mihi cauſam tāti dolo
ris cū dei adiutorio te curabo. Iuuēis
cū hoc audiſſet oñdit ei quō dñam dilex
it. Ait vetula. Perge cito ad domū tu
am qꝛ infra breue tps te curabo His dic
tis iuuenis ad domū ꝑrexit ⁊ vetula ad
ꝓpria remeauit. Vetula iſta quandam
caniculā habebat: quā duob⁹ dieb⁹ ie
iunare coegit ⁊ die tercia paneꝫ ſinapi
confectū canicule ieiunāti dedit: queꝫ
cū guſtaſſet ꝓ amaritudine oculi ei⁹ la
crimabātur tota die. Tūc vetula ad do
mū dñe ꝑrexit cū canicula quaꝫ iuuēis
dilexit iūn. Statī a dña ē honorifice
ſuſcepta: eo ꝙ reputabať ſancta. Duꝫ

autem ad inuicē ſederent dña paruam
caniculam lacrimantē reſpexit: admira
bat̄ multū ⁊ queſiuit cauſam. Ait vetu
la. O kmā amica noli querere quare la
crimat̄ q2 tm̄ dolorem h3 ꝙ vix poterit
tibi ītimari. Dña ꝟo magis ac mag꜄ i
ſtigabat vt diceret. Cui vetula Hec ca
nicula erat filia mea caſta nimis ⁊ deco
ra: quā iuuenis qdam vehementer ada
mauit ſed adeo caſta erat vt oīno ſperne
ret illū amorē. vñ iuuenis tm̄ dolens ꝑ
dolore mortuꝰ ē: ꝓ qua culpa deus cō
uertit filiā meam in caniculā ſicut tu vi
des. His dictis incepit vetula flere di
cens. Quotiēs filia mea recolit ꝙ tam
pulcra puella erat ⁊ mō canicula flet ⁊
conſolari nequit: ymmo oēs ad fletum
excitat ꝑ nimio dolore. Audiens hec
dña intra ſe cogitabat. Heu me ſimili
mō quidā iuuēis me diligit ⁊ ꝓ amore
meo īfirmat̄. ⁊ totū ꝓceſſum vetule nar
rauit. vetula hec audiēs ait. O kmā do
mīa noli amorē iuuenis ſpernere ne for
te ⁊ tu mutaberis ī caniculā ſic filia mea
qđ eēt damnū intolerabile. Ait dña ve
tule. O bona matrona date mihi ſanū
cōſiliū vt nō ſim canicula. Que ait Ci
to ꝓ illo iuuene mitte ⁊ volū tatē ſuam
ſine vlteriori dilatione facias. At illa.
Rogo ſācitatem tuā vt tu ꝑgas ad eū
⁊ tecū ducas: ſcandalū poſſet eē ſi aliꝰ
ad eum accederet. Cui vetula. Tibi cō
patior: libēter tibi eū adducā. Perrex
it ⁊ iuuenē ſecū duxit ⁊ cu3 dña dormi
uit. Et ſic per vetulā dña adulterium cō
miſit.

Moralizatio

Kariſſimi Iſte miles eſt xp̄us
Uxor caſta ⁊ decora aīa ꝑ bap
tiſmū lota: cui dedit deꝰ liberū
arbitriū ⁊ ſue voluntati tradidit. qñō đ
đ mundo ad patrem aſcendat Muli
er iſta. ſ. aīa inuitat̄ ad cōuiuium qtiens ī
clinat̄ ad carnalē cōcupiſcentiā. Quia
conuiuiū hoīs carnalis eſt ſꝑ in delitijs
viuere. Statim iuuenis. i. mūdi vani
tas eam inquantū p̄t allicit vt ei adhere
at. Si vero non cōſenſerit adeſt vetula
ſc3 diabolus qui circuit querens quam
deuoret aīam. ſ. principaliter quantu3
p̄t ſollicitat vt pctō conſentiat. Et qñō
Certe oñdit ſibi caniculā flentē. Cani
cula ē ſpes lōge vite ⁊ nimis de dei mīa
ꝑſumere quā multi habēt intm̄: ꝙ cito
ad peccatū inclinant̄. Quia ſicut cani
cula iſta ex ſinapi lacrimabat̄: ſic ſpes
ſepius aīam affligit ne ad veritatem at
tingat intm̄ ꝙ hō peccato cōſentit. Si
ergo volumus caſtitatē aīe ſuare ⁊ mū
di deceptionem ꝑcauere fugiamꝰ mū
dum ſūope. q2 oē qđ eſt in mundo, aut
eſt ſuꝑbia vite aut concupīa oculorum
aut concupīa carnis. ⁊ ideo ſummū re
mediū eſt illum derelinquere ſi volumꝰ
premiū eternum obtinere.

Nota de iudicibꝰ malis Ca. xxix.

ERat quidam
impator q ſtatuit ꝓ lege ꝙ
ſub pena graui qlibet iudex
recte iudicaret: ⁊ ſi ꝯtrium faceret nullo
mō mīam inueniret. Accidit caſus ꝙ q
dā iudex muneribꝰ corruptus falſu3 iu
diciū dedit. Impator cū h audiſſet ſer
uis ſuis ꝑcepit vt eū excoriarent. ⁊ ſic
factū eſt. pellem eiꝰ ī loco vbi iudex ſeđ
re deberet poſuit ad ſignificandū ꝙ ille
iudex cogitaret ꝙ ampliꝰ falſum iudici
um non daret Rex ꝟo filiū iudicis
defuncti iudicē ꝯſtituit dicens ei. Se
debis ſuper pellem p̄ris tui vt iudices
pplm meū. Si ꝟo aliqs affert tibi do
num vt declines a via recta: ad pellem
patris tui reſpice ne tibi hoc idem con
tingat.

Moralizatio

Kariſſimi. Iſte imperator eſt
dñs nr̄ iheſus xp̄s q iſtā lege3
edidit. vñ Deutronomij. Iu
dices ⁊ magiſtratus ꝯſtitues ⁊c̄. Ipſe

dero recte ⁊ õni tpe nos iudicat q2 pa/
ter nr̃ celeſtis totũ iudicium filio dedit
Judex qui male iudicauit ẽ quilibȝ hõ
qui hȝ ſeipm̃ quantũ ad vite rectitudi/
nem iudicare quid ⁊ quantũ cõtra deũ
deliquit. Si do aliquis veſtꝝ ſit mũe
ribus.i.malis humoribꝫ corruptus dȝ
excoriari.i.in omnibꝫ vicijs ſuis per pe
nitentiã denudari. vt poterit dicere ver
bũ illud Job. Pellem ꝓ pelle ⁊ q̄cq̄d
homo hȝ dabit ꝓ aĩa ſua. Pellis q̄ po/
nit̃ ꝓ memoria ĩ ſede: ẽ xp̃i paſſio quã
homo debet habere retentã in ſede cor/
dis ſui: ne ꝯtra deũ ⁊ ſalutẽ aĩe ſue deli
quat ſicut ſcriptũ eſt. Memorare nouiſ
ſima tua ⁊ in eternũ nõ peccabis. Chri
ſtus non tm̃ pellem in ſede crucis ꝓ no/
bis dedit ſed etiã vitam. ⁊ ideo ſi veri fi
lij ſumus: eũ ꝑ pctm̃ offendere non de/
bemus Et ſi contingit nos labi reſpici
amus ad crucẽ quantũ ꝓ nobis ſuſtinu/
it vt emendemus cũ opibus miſericor
die ⁊ ꝑ conſequens vitã eternam obti
nebimus.

De peccato ⁊ iuditio. Cap. xxx.

Rat quidam
rex qui ſtatuit ꝓ lege q vic
tori de bello redeunti fieret
triplex honor ⁊ tres moleſtie. Prim⁹
honor q victori obuiabat pp̃ls cum le
ticia. Secũdus: q oẽs captiui currū
eius ligatis manibꝫ ⁊ pedibus retro ſe/
quebant̃. Tercius honor q indut⁹ tu/
nica iouis ſedebat ĩ curru quẽ trahebãt
quatuor equi albi ⁊ ducebat̃ vſq ad ca
pitolium. Ne cũ his honoribꝫ obliuiſ
ceretur ſui: triplicẽ moleſtiã oportebat
illũ ſuſtinere. Prima ẽ q cũ eo po/
nebat̃ in curru quidã ſeruilis conditio
nis vt daret̃ ſpes cuilibet quãtũcunq
vilis cõditionis ꝑuenire ad talẽ hono/
rem ſi ꝓbitas mereret̃ Secũda mo
leſtia erat q iſte ſeruus eum colaphiza
bat ne nimis ſupbiret ⁊ dicebat Gno
toſeauton.i.noſce teipm̃ ⁊ noli ſupbire
de tãto honore. reſpice p⁹ te. hoiem te
eẽ memẽto. Tercia moleſtia erat q
illa die licebat cuilibȝ dicere ĩ pſonam
triumphantis quicq̄d vellet .ſ. omnia
obprobria. Moralizatio.

Ariſſimi Iſte impator ẽ pr̃ ce
leſtis. Victor de bello dñs nr̃
ihẽſus xp̃s q̄ ꝯtra diabolũ vic
toriã obtinuit Vñ ĩ die palmaꝝ triplex
honor ei fiebat. Prio q ei obuiauit
pp̃ls qñ cẽs ꝯtra ihrl̃ȝ pcererũt cũ ram̃
palmaꝝ ⁊ veſtimẽtis ⁊ pueri clamabãt
O ſanna filio dauid. Secũd⁹ honor
q oẽs captiui ⁊c̃. Iſti captiui erãt iudei
⁊ pctõres in pctis ligati q̄ curꝝ hũani
tatis ei⁹ ſeq̄bant̃ videntes ſigna ⁊ ꝓdi
gia q̄ faciebat. Terci⁹ honor q victor
indutus erat tunica iouis. Tunica iſta
erat diuinitas hũanitati interius cõiũcta
q̄ rẽ trahebant quatuor equi albi.i.q̄tu
or euãgeliſte qui de ei⁹ diuinitate ⁊ hũa
nitate loq̄bant̃. Cõtra iſtos honores
triplex ei moleſtia fiebat.ſ. q vnus ſer
uilis conditõis ponebat̃ cũ eo.ſ. latro
peſſimus. Secũda moleſtia erat q ſer
ui eũ colaphizabant. Sic iudei xp̃o fe
cerũt dicentes. Propheti la nobis q̄s
eſt qui te percuſſit. Tercia moleſtia q
oĩa obprobria ei dicebãt. ſic iudei in fa
ciem ei⁹ expuerũt ⁊ obprobria dixerũt.

De rigore mortis. Ca. xxxi.

Egit̃ de morte Alexandri cũ
ſepultura ei⁹ fierȝ aurea: pluri
mi philoſophi ad eũ ꝯuenerũt
de q̄bꝫ vn⁹ dixit. Alexander heri ex au
ro fecit theſauꝝ. ⁊ nũc ecõuerſo auꝝ ex
eo fecit theſaurus. Ali⁹ dixit. Heri nõ
ſufficiebat alexãdro tot⁹ mũd⁹: hodie
ſufficiũt ei tres vel q̄tuor vlne panni.
Ali⁹ dixit. Heri alexãder pp̃lo impera
bat: hodie populus impat illi. Alius
dixit. Heri Alexander potuit a morte

multos liberare hodie ipſe iacula mortis non potuit vitare. Alius dixit Heri terram premebat: hodie ab ea premitur Alius dixit. Heri alexandrū oēs timebāt: hodie eū vilem oēs reputant Ali⁹ dixit Heri alexander multos amicos habuit: hodie nullū. Alius dixit. Heri alexāder duxit exercitum: hodie ab illis ducitur ſepulture

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ste alexander poteſt dici quilibet diues iſtius mundi: q̄ laborauit totaliter in mūdanis. Aliqui magis laborant qn̄ moriūtur circa funeralia ſua cū magna pompa q̄ȝ circa aīaȝ que iacet in penis. Ubi adducti ſunt doctores ac ſacre ſcripture expoſitores qui dicūtur diuites hui⁹ mūdi ex auro mūdano. Nō diues huius mūdi facit theſaurū hoc eſt dictū. homo tenetur de bonis mūdanis īpleri. i. bonis virtutibꝫ ſicut eſt dare elemoſinā. veſtire nudū. ꝛc. ꝛ ſic facit de eo quantū ad aīam in celo theſaurū. Item dicūt Non ſufficit auaro mūdus: q2 quanto plus hꝫ tanto plus cupit hrē. ꝛ hoc eſt fatuitas: quia mundus deficiet ſibi in morte. Sed ſi de oī labore ſuo duas vel tres vlnas vilis panni obtinuerit multū eſt Item dicūt: diuites dū viuūt imperant: ſed poſt mortē quilibet paup ei imp̄at. ꝛ q̄ȝ diu viuit diues multos pt̄ a morte liberare. ꝛ tn̄ nullus diues quātumcūqꝫ potens in necitate iacula mortis euadere pt̄. Item hō terre dn̄atur: ſed in morte ei dn̄atur: q2 totum corpus hoīs p terram conſumitur. ꝛ q̄ȝdiu hō viuit timetur. ſicut ſcriptū eſt. Facies hoīs facies leonis. ſed in morte vilis ab oībꝫ reputatur. Itē q̄ȝdiu viuit aīcos hꝫ. ſꝫ ī morte oēs recedunt ꝛ ipm ſolū relinquūt. q̄ȝdiu hō vixit potuit multos ſecū acq̄re re ꝛ ducere: ſed in morte ab aliis ducitur. Unde xp̄s dixit petro. Alius cinget te ꝛ ducet quo tu non vis.

De inſpiratione bona. Ca. xxxii.

Efert ſeneca q̄ in corporibus venenoſis ꝑpter maliciā veneni ꝛ nimiā frigiditatem nullus vermis naſcit̄ ſed ſi ꝑcuſſa fuerint fulmīe poſt paucos dies vermes producūt. Expoſitio

Ariſſimi p corpora venenoſa ītelligo hoīes in pctō mortali venenatos: tales pre frigiditate pctī vermē ꝑducere non pn̄t. Et iō ꝑcutit eos deus fulmine: dū talibus infundit grām: quam ſi peccator recipe voluerit cito cōuerti pt̄. Et ideo ſanū conſilium eſt vt cito p ꝯtritionē ꝯuertamur ad xp̄m. Quod nobis. ꝛc.

De iactantia. Ca. xxxiii

Efert valerius q̄ homo quidā noīe paratin⁹: flens dixit filio ſuo ꝛ oībus vicinis ſuis. Heu heu mihi: habeo in ortū meo arborem īfelicem qua vxor mea prima ſe ſuſpēdit Poſtmodū ſecunda. mō tercia. Et iō dolor eſt mihi miſerabilis. Ait vn⁹ cui nomen Arrius. Miror te de tantis ſuccesſibus lacrimas emiſiſſe. da mihi rogo te tres ſurculos illius arboris: q2 intendo inter vicinos diuidere: vt quilibet arborem habeat ad vxorem ſuaȝ ſuſpendendam. Et ſic factum eſt

Moralizatio.

Ariſſimi. hec arbor eſt ſancta crux in qua pepēdit xp̄s. Hec arbor debet poni in orto hoīs: dum anima habet iugem memoriaȝ de paſſione xp̄i. In iſta arbore tres vxores hoīs ſuſpendūtur. ſ. ſuperbia vite. cōcupiſcentia carnis. ꝛ ꝯcupiſcentia oculoꝝ homo enim datus mundo tres vxores

ducit. vna eſt filia carnis que vocat̃ vo
luptas. Alia filia mũdi que vocatur cu
piditas. Tercia filia dyaboli que voca
tur ſuperbia. ſed cũ pctõr grã dei adhe
ret pñie: iſte vxores volũtates ſuas nõ
hñtes ſe ſuſpendũt. Cupiditas ſe ſuſpẽ
dit fune elemoſine. ſupbia fune hũilita
tis. Voluptas ſe ſuſpendit fune ieiunij
⁊ caſtitatis. Jſte qui queſiuit ſurculos
eſt bonus xp̃ianus: qui toto conamine
hoc debet appetere ⁊ querere: non tan
tũ ꝓ ſe ſed ⁊ alijs vicinis. Jlle qui fle
uit eſt miſer hõ qui magis diligit carnẽ
⁊ ea que carnis ſunt q̃ʒ ea que ſunt ſpũſ
ſancti. Tñ ſepius talis ad informatiõẽʒ
bõni viri ad rectam viam poterit duci.
⁊ ſic vitam etetnam obtinebit.

De ponderatione vite Ca. xxxiiij

Egitur de re

ge Alexandro qui habebat
Areſtotelem magiſtꝝ de cu
ius doctrina multũ ꝓfecit. ⁊ multas vir
tutes ab eo didicit. Jnter cetera a ma
giſtro ſuo queſiuit aliqua ſibi ⁊ alijs ꝓfi
cua dici. Ait magiſter Fili auſculta dili
genter. ⁊ ſi meã doctrinam tenueris ad
magnũ honorem peruenies. Septem
ſunt que te docebo. Primũ eſt. State
ram ne tranſilias. Secundũ eſt. ignem
cũ gladio ne foueas. Terciũ eſt. Coro
nam ne carpes. Quartũ. cor auicule ne
comedas. Quintũ. cuʒ ꝓfectus fueris
non redeas. Sextũ ꝑ viam publicã ne
ambules. Septimũ irundinẽ garrulan
tem in domo nõ ꝑmittas. Rex in iſtis
ſeptem miro modo ſtudebat ⁊ ꝓfecit q̃ʒ
diu vixit. Expoſitio.

Cariſſimi.

Tatera iſta ẽ

vita hũana. Duo in penſis
ſunt ingreſſus in mũdũ ⁊ egreſſ⁹ ab eo
ponatur g̃ hõ in vna penſa. ſ. in pauꝑta
te cũ qua ingreſſus ẽ. ⁊ in alia pauꝑtate
cũ qua egredietur. ⁊ iueniet ꝙ eq̃ʒ põde
rabit. ſicut pauꝑ ingredit̃ ſic pauꝑ egre
dit̃. eccĩ. ij. Sicut egreſſus eſt nud⁹ de
vtero mrĩs ſue ſic reuertit̃ ⁊ nihil aufert
ſecũ de labore ſuo. Jtẽ pone in vna ꝑte
ſtatere tẽpus in quo peccaſti. ⁊ nũc q̃ro.
ſicut xp̃s queſiuit a prẽ filij ĩfirmantis.
qñ ei accidit. Rñt ei pater. Ab infantia
⁊c. Et ego quero a te qñ incepiſti pecca
re. Heu rñ debis. Non heri nec pridie.
ſed ab infantia. Pone g̃ tp̃s pctĩ ĩ vna
ꝑte ⁊ min⁹ ponderabit. Nõ ergo tranſi
lies ſtaterã ſed bñ penſa quõ: pone ad a
liã tp̃s pñie: ſed neſcis q̃ʒ diu poſſis pe
nitere. Jdõ multiplica opa pñie: vt eq̃ʒ
põderẽt tuis maleficĩs. ſic dixit zacheus
Si q̃d aliquẽ d̃fraudaui reddo quadru
plũ. Nõ g̃ trãſilias vltra iſtã ſtaterã. h
ẽ: ñ nimis cupias vltra q̃ ſũt nccãria vi
ctui. ſic legit̃ de vulture Vultur cũ ce
pit p̃dã ꝓbat an totã p̃dã poſſit ſecũ por
tare ⁊ cũ ea volare l' ñ. ſʒ nõ diuidit ⁊ tm̃
ſecũ portat ꝙ poſſit ſecũ volare. ⁊ ſic tm̃
hʒ de p̃da qd̃ ſibi ſufficit. Eodeʒ mõ hõ
deberet facere. mlt̃i ſunt q̃ diuitias ꝓ p̃da
ponũt vt dites fiãt nocte dieq̃ʒ laborãt
aliẽa rapiũt ⁊ cuʒ habuerint ĩ abſcõdito
ponũt ⁊ ꝑ illã detinẽtur ꝙ ad deũ volare
nõ pñt. ⁊ hec eſt magna fatuitas ꝙ illis
vtũtur que ſecũ portare nõ pñt Diuida
tur ergo p̃da. i. diuitie ꝙ ſibi nccãriuʒ te
neat. reſiduũ det pauꝑibus ⁊ ſic poterit
ad deũ volare. Secundũ ẽ. ignẽ cuʒ
gladio ne foueas. i. iracundũ cũ verbis
aſꝑis ne ꝓuoces. Jra eñi ꝯpatur igni:
q: cuʒ aliquid iracundo deficit ſtatim in
flãmatur. Jſte ignis nõ eſt fouend⁹ gla
dio. gladius vero eſt lingua hoĩs: q̃ ad
moduʒ gladij materialis lata eſt ⁊ acu
ta ex vtraq̃ʒ ꝑte p̃s. Lingua eoꝝ gladi⁹
acutus. Eſt eñi de iracundo ſicut de
calce Jn calce eſt calor ſopitus: ſʒ ſi ſup
ponatur aqua: ſtatim iñflãmat̃ et fumum

exire facit. Sic eſt cū iracundo in quo ē
ira ſopita cuȝ audierit verba aſpa ſtatim
inflāmatur. ⁊ fumū ire et rixe exire pmit
tit. et ideo ignem nō debemꝰ fouere cuȝ
gladio. Terciuȝ eſt. coronā ne car-
pas. i. leges ciuiū ne reprehendas. Ci-
uitas in qua ſumus ē eccleſia. leges hu-
ius ciuitatis ſunt doctrine eccleſie quas
nullus ſapiens debet reprehendere: ſed
humiliter audire et imitari. ſed iſta do-
ctrina multos habet reprehenſores: qđ
patet ex eo ꝙ habet paucos auditores
⁊ ideo nobis eſt neceſſe verba dei audi
re et eius precepta. et nobiſcū firmiter
retinere: ſi intendimus ad eternā patri
am venire. Quartū eſt. Cor auicule
ne comedes. i. nulli aduerſitati tpali tri
ſticiā odium inuidiā in corde tuo habe-
as. qꝛ puer. xv. dꝛ Sic̄ tīmes ligno ⁊
tinea veſtimento: ſic triſticia viri nocet
cordi. Homo ergo ſe iūgat deo p bonā
vitam. ⁊ ſp habeat in corde recentē me
moriā ⁊ nullū dolorem ſentiet: imo plꝰ
de aduerſitate gaudebit. Ibant apoſto
li gaudentes. ⁊c̄. Quintū eſt. cū pfec
tus fueris non redeas. i. cum a ſtatu cul
pe receſſeris non redeas ad vomitū pctī
De iſta ſapīa hētur. eccī. xxi. Fili pecca-
ſti non adijcias vltra Sed timeo ꝙ mlꝫ
ti ſunt ad modū canis. De quibus loq̄
tur petrus. Sicut canis reuerſus ad vo
mitū ſuū: ſic peccator qui iterat vias ſu-
as malas Item eſt de multis ſicut de
vipera. Vipera eñ volens copulari cuȝ
lampreda fugit venenū: tunc vipera in
quodam loco venenoſo euomit ⁊ ſic co
pulatur ei. ⁊ poſtea redit ad venenum.
Sic multi volentes xp̄o copulari in al
tari euomūt venenū dum peccata confi
tentur. ſed poſtea redeūt ad illud.
Sextum eſt per viam publicam ne am
bules. Via publica eſt via peccatoris.
per quam maior pars mundi tranſit qꝛ
lata eſt. Math. vij. Spacioſa eſt via q̄
ducit ad perditionē. et multi ſunt qui
ambulant per eam. Unde notanduȝ
ē ꝙ alique ſunt beſtie que nunq̄ȝ per vi-
am rectam ambulant: vt canes fugiant
Sic debet homo dū m eſt in mundo ⁊ i
periculo propter canes infernales fuge
re qui eum ſequuntur. ſicut dicit Pſal-
miſta. Circumdederunt me canes mlťi.
fugiendum eſt de tali via: quia ibi ſunt
venatores dyaboli: qui triplici genere
venationis vtuntur Tria enim ſunt ge
nera venationis ⁊ omnia ſunt dolo ple
na. Primū genus eſt qui venāť be
ſtias fugitiuas. ⁊ iſti faciunt foueas vt
eas capiant. Fouee iſte ſunt vſure ⁊ bo
na temporalia: vt mendacia. falſa iura-
menta ac deceptiones: in quibus cupi-
di decipiūtur. Secundum genus ve
nationis ē qui venantur aues. Iſti po-
nunt laqueos: qui ſunt falſi aduocati ⁊
placitatores ac iudices qui per munera
corrumpuntur: qui faciunt leges vt ca-
piant pauperes. Tercium genus ē
piſcatorum: qui ponunt retia ſua ad acci
piendum omne genus humanum. Iſti
ſunt luxurioſi. Mulieres ſunt retia dy-
aboli per que fere de omni ſtatu capiun-
tur aliqui. Septimū ē irundinē gar
rulantem in domo non permittas. id ē
peccatum in corde: contra quod ſemper
murmurat conſciencia. Sicut habetur
de Jona q̄ȝ diu erat in nauis profundi
tate non poterat eſſe tranquillitas ma-
ris Eodem modo q̄ȝ diu hoſpitatur pec
catum in corde hoīs: ratione cuius cō
ſurgit tempeſtas magna: dū ꝯtra deum
murmurat ꝯſciencia: nec tranquillitas
eē poteſt donec Jonas in nauiꝫ peccatū
in corde expellatur. ⁊ ceſſabit tēpeſtas.
id ē remorſus ꝯſcīe donec pctm̄ i pfūdo
inferni demergať Jō ñ ſuſtineamꝰ yrun
dinē. i. pctm̄ in corde ſed deſideremus
vitam eternā obtinere. Ad quā nos per
ducat qui ſine fine. ⁊c̄.

De pacis reformatione ⁊ vindicta eaꝫ
diſſipantiū. Ca.xxxv.

Egitur in ge
ſtis romanorū ꝙ talis erat
cōſuetudo ꝙ cū formari de
beret aliqua pax inter magnos inter q̄s
diſcordia erat aſcendebant montē mag
nū ⁊ altū ⁊ ducebatur agnus ⁊ occide
batur. ⁊ in ꝯſortiū eoꝝ ſanguis eius ef
fundebatur in pacis reformationē ī ſig
num ꝙ quicūꝗ illoꝝ pacem diſſiparꝫ
de eo magna vindicta reciperetur ⁊ ſan
guis eius effunderetur.

Moralizatio.

Cariſſimi.

agni domini
fuerūt deus pr̄ ⁊ hō. De eo dicit ps̄.
Magnitudis eius nō eſt finis. De ho
mine qui ad ymaginē dei factus ē. ps̄.
Oia ſubieciſti ſub pedibꝫ eius. ⁊c̄. Int̄
iſtos magna erat diſcordia intantū ꝙ
quotcūꝗ moriebant̄ ad infernū deſcen
derūt. Poſtea facta eſt pax magna īter
deū ⁊ hoiem: in cuius pacis reformatio
ne ducebatur agnus. i. xp̄s ſuper mōtē
caluarie vbi occidebatur. ⁊ effundebat̄
ſanguis eius in ſignū: ꝙ quicūꝗ eorū
pacē diſſiparet: de eo maxima vīdicta
reciperetur ⁊ ſanguis eius effunderet̄.
Ideo ſi pactū cū deo fregerim⁹: grauis
vindicta ſequet̄. Quantā vindictā cre
dis te habere ſi ea que in baptiſmo pro
miſiſti fregiſti.

De curſu vite hoīs. C.xxxvi.

egitur de quo
dā rege qui añ oīa naturā hoīs
deſiderabat ſcire. In cui⁹ īpꝛio erat q̄
dam phūs ſagax valde: de cui⁹ ꝯſilio o
pati ſūt multi. Rex cū de eo audiſſꝫ nū
ciū ad eū direxit vt ſine vlteriori dilati
one ad eū veniret. Phūs cū volūtatē
regis ītellexiſſꝫ veīt ad regē. Ait ei rex.
Mgr̄ a te ſapiam ⁊ doctrinā volo audi
re: dic mihi ī principio quid ē hō. Ait il
le. Hō ē miſer toto tp̄e vite ſue. Vide
principiū tuū mediū ⁊ finē ⁊ īuenies ꝙ
plenus es miſerijs. Vñ Job. Hō nat⁹
de muliere. ⁊c̄. Si reſpicis pꝛīcipiū īue
nies te paupem ⁊ īpotentē. Si mediū:
īuenies mūdū anguſtiantē ⁊ forte aīaꝫ
tuā ꝯdēnantē. Si finē terrā te ſuſcipiē
tem. Et iō dñe mi rex nō habeas mēori
am ſupbiendi. Ait rex. Mgr̄ quero a te
quatuor queſtiones: quas ſi bñ ſoluerīs
te ad dignitates ⁊ diuitias ꝓmouebo.
Prima queſtio eſt quid eſt hō. Secū
da cui eſt ſimilis. Tercia vbi ē. Quar
ta cū quibꝫ ſocijs eſt. Ait phūs. Dñe:
ad primā queſtionē rñdebo. Dñ q̄ris
quid eſt hō. Dico ꝙ ē mancipiū mor
tis. hoſpes loci. viator tranſiens. Mā
cipiū dr̄: q2 manū mortis euadere ñ pt̄
q2 mors oēs labores ⁊ dies rapit. ⁊ ſm
ꝙ meruit hēbit p̄miū vel ſuppliciū. Itē
hō eſt hoſpes loci: q2 obliuioni tradit̄.
Itē eſt viator tranſiens ſiue dormiēdo
ſiue vigilando ſiue comedēdo ſiue bibē
do ſiue aliud faciendo ſꝑ ad mortē cur
rit. Iō debem⁹ per viā nobis ꝓuidere
de victualibꝫ. i. de bonis virtutibꝫ. Se
cūda queſtio eſt cui hō ſit ſimil̄. Dico
ꝙ ſimilis eſt glaciei: q2 ꝓpter calorē ci
to diſſoluit̄. Sic hō de terra ⁊ de elem̄
tis ꝯpaginatus ꝑ calorē infirmitatis ci
to diſſoluit̄ ⁊ corrūpitur. Item ſimil̄ ē
pomo nouo: qm̄ ſicut pomū nouū pen
dens in arbore cum debet ad crementū
debitū venire: modico tñ verme interi
us exorto corroditur ⁊ ſubito corruens
inutile efficitur. Sic hō in puericia ſua
creſcens ſubito orit̄ in eo infirmitas īte
ri⁹ ⁊ aīa expellit̄ ⁊ corp⁹ corrūpit̄. Vñ ſ̄
ſupbit hō. Tercia q̄ſtio ē. Vbi eſt hō.
Dico ꝙ ī bello multiplici ſ. ꝯ mūdū di
abolū ⁊ carnē. Q̄rta cū q̄bꝫ ſocijs ē hō.

Rñdeo ꝙ cū ſeptem ſocijs qui eum cō
tinue moleſtant: que ſunt fames. ſitꝫ ca
lor frigus. laſſitudo. infirmitas ⁊ mors
Prepa͛ g͛ aīam ꝯ͂ dyabolū mūdū ⁊ car
nem: quorū bella .i. temptatiões ſūt di
uerſa Et ideo diuerſimode preparanda ē
aīa vt eis reſiſtet. Caro ei temptat nos
per luxuriā ⁊ voluptatē. Mūdus per di
uitiarū vanitatem. Dyabolus per ſuper
bie vilitatē. Si g͛ caro tēptat te iſtā
adhibe medicinā. habeas in mēoria ꝙ
caro que te ꝓuocat ad pctm̄ vertet in ci
neres die ⁊ tpe ignoto. ⁊ aīa ꝓ eius de
licto penā eternā ſuſtinebit Sap. ij. Ex
tinctus cinis erit corpus nr̄m. Et ſequi
tur. Poſtea erit obliuio. ⁊ nemo habe/
bit memoriā operū noſtrorū. Et ſi iſte ci/
nis ſit in memoria: temptationem ipe/
diet ne ꝓcedat ad actū. Si mūdus
te temptat per vanitatē: adhibe iſtam
medicinā. Conſidera diligenter ipſius
ingratitudinem. ⁊ nunq̄ ſibi ſeruiendi
habebis volūtatem. Nam ita ingratus
eſt mūdus ꝙ licet per totā vitam tuam
illi fideliter ſeruias: nihil apportare te/
cum te permittit niſi peccatū. eſt enim de
mūdo ſicut de perdice. Perdix ha
bens pullos ſuos ſciens venatorem ap
ppinquare nido: vt venatorē retrahat
a pullis venit ꝓpe venatorem ⁊ fingit ſe
poſſe non volare: qđ venator credēs eē
verum: inſequitur paulatim. Illa volat
⁊ ipē poſt illā vadit ſperans illā capere.
⁊ ſic ſꝑ facit donec elongatus eſt a pull̄.
⁊ ſic decipitur venator ꝙ nec perdicem
nec pullos hꝫ. Sic eſt de mūdo. Vena
tor qui nido pullorū appropinquat ē bo
nus xp̄ianus qui victū ⁊ veſtitū ⁊ alia
cū labore acquirere nititur. Sed mūdus
hoīem non libenter ſuſtinet. tali applau
dit ⁊ ſimulat ac ſi ſequi vellet ⁊ ſꝑ cum
honore manere: quod videns hō ſepe
ab operibꝫ bonis recedit ⁊ mūdi vanita
tem ſequit̄. ⁊ tūc mūdus illum ab amo
re dei et bonis operibus elongat. Dei/
de mors illū ſubtrahit a ſeculo ⁊ manet
ille miſer deceptus: qr non hꝫ mūdum
quem ſequebatur. nec fructū bonorum
operum a quibꝫ elongat̄. Ecce quō mū
dus ſuis ſeruitoribus reddit mercedē.
Et hoc eſt qđ dicitur. Jaco. ij. Totus
mūdus in maligno diſpoſitus eſt Om
ne quod eſt in mūdo aut eſt ſuperbia vi
te et reliqua. Tercio ſi te temptaue/
rit dyabolus adhibe iſtam medicinam.
Habeas in memoria paſſionē xp̄i: per
quā ſuꝑbꝫ ceditur et non hꝫ ptātem reſi
ſtendi. Vñ Ap̄ls. Induite vos armatu
rā dei vt poſſitis ſtare. etc̄. Vñ refert ſo/
linus de mirabilibꝫ mūdi Qꝫ alexāder
equū quendā habuit qui vocabatur bu
cefalus: cuius erat ꝯſuetudo ꝙ qñ erat
armatus et paratus ad bellum nullū ſeſ/
ſorem retinebat niſi ſolum alexandrum
Sed ſi alius eum aſcenderet ſtatim ꝓ/
iecit a ſe. qñ vero nō erat armatus famu
li ſuper eum ſedere ꝑmittebantur. Sic
hō armatus xp̄i paſſione: nullū recipit
in corde niſi imꝑatorem deū oīpotentē
Sed ſi aliqua temptatiō dyaboli cor ſu
um aſcendere velit: ſtatim virtute paſſi
onis xp̄i hꝫ ptātem deijciendi eā Si ve
ro iſta careat armatura dei ſtatim ꝓnus
erit ad oēs temptationes recipiendas
Studeamus ergo bonis virtutibus ar/
mari: vt tandē perueniamꝰ ad glaꝫ dei.

De mētis in celū erectioē. C. xxxvij

Refert plinius

ꝙ aquila in altum volat et
nidificat: cuius pullis inſi/
diatur ſerpens quidā qui vocatur par/
nas. Qui videns ſe non poſſe appropī
quare propter altitudinem: trahat ad
ſe ventum. et venenum emittit: vt aer
infectus per venenum ad pullos dedu
ctus illos occidat. Sed aquila iſta ex
inſtinctu naturali mirabilem adhibet

cautelam. Portat eñ lapidem qui vo
catur achates ⁊ ponit in nido in illa pte
que eſt contra ventū. ⁊ iſte lapis virtu/
te ſua venenū expellit ne ad pullos ac/
cedat. Et ſic pulli ſaluantur ne interfici
antur. Moraliſatio

Cariſſimi

Ex aquilam

que eſt ardui volatus ⁊ acuti viſus hō i/
telligitur: cuius vita ⁊ deſideriū a terre
nis debeat eleuari. vt dicere poſſit cum
aplo. Phi. iij. Noſtra cōuerſatio ī celis
eſt. In hac altitudīe conuerſationis de
bemus pullos. i. opera noſtra bona poē
re. tūc ſerpens antiquus. i. dyabolus q̄
rit illum occidere per appoſitionem ali/
cuius peccati mortalis. Sed forte ꝓpt
vite eminentiam propoſitum ſuū non
pt adimplere. Tūc vadit dyabolus et
tēptat illos vento interficere: dū laudē
humanā ſibi ꝯmendat que ſibi ſepiꝰ ve
niet. ⁊ ſi ꝓpter appetitū talis laudis fa
ciat bona opera: moriunt pulli quo ad
meritū. Accipiamus ergo petram. i.
xp̄m ⁊ ponamus inter opa nrā ⁊ ventū
vane glorie: vt ſic opa noſtra dirigamꝰ
ad deum. ⁊ erit nobis retributio mag/
na. Quia ſicut vobis conſtare dꝫ: tres
ſagittas dñs iaciet in hoībus valde acu
tas. prima vocatōis. ſecunda diſceptati
onis. tercia diffinitionis. Sagitta voca
tionis quando dicet. Surgite mortui
venite ad iudiciū De iſta vocatione ha
betur Iob. Oēs qui in monumentis
ſunt audiant vocem filij dei. Et etiā ihe
ronimꝰ. Siue comedā ſiue bibam ſem
per videtur in auribꝰ meis ſonare Sur
gite mortui. ⁊c. Sagitta diſceptatōis
qn̄ in iudicio dicetur peccatoribus Eſu
riui ⁊ nō dediſtis mihi manducare Sa
gitta diffinitionis erit: qn̄ iudex dicet.
Ite maledicti in ignem eternum.

De cautela delendi peccata Ca. xxxviij

Egitur tēpo
re Henrici impatoris ſecū
di: q̄ cū quedā ciuitas ob/
ſeſſa fuiſſet ab inimicis ſuis anteq̄ ini/
mici venerant ad ciuitatē quedā colum
ba in ciuitate deſcendit: circa cuius col/
lum inuente ſunt lrē quas deferebat ta/
lis ſententie. Generatio canina venit.
⁊ erit gens contentioſa: contra quos p
te et p alios legem tuam defendas.

Moralizatio

Cariſſimi.

Ex iſtaꝫ colum

bam quid intelligere poſſumus nisi ſpi
ritū ſanctū qui in ſpecie colūbe deſcēdit
ſuper xp̄m: qui nobis ꝯfert lrās cū nrā
pctā manifeſtat. ⁊ nūciat nobis q̄ gēs
ꝯtentioſa venit ad obſidionē. i. ad obſi
dendū nos. ſ. hoīes ad perdendū. Et iō
dū lucē habemus: ſpūs ſci legamꝰ lrās
id ē pctā nrā p ꝯfeſſionē detegamꝰ vt le
gem dei ſeruare poſſimꝰ ⁊ mortē euade
re ne clauſe p mortē inueniant ī ꝯfeſſio
ne: non mūdate ī diſtricto iudicio. Tu
ergo diues filij ſignū: qui ſua ſapīa no/
uit diuitias diſtribuere ⁊ auferre hꝫ. tu
potens ⁊ fortis ſignū patris qui ſua po
tentia poteſt te robuſtū facere ⁊ ī īfirmi
tatē deijcere. Habes tu pctā obſtat ſig
nū ſpūſſancti qui ſua clementia vult pec
cata nrā ad memoriā reuocare niſi añ de
us hec ſigna oſtenderet hō iudiciū non
recte crederet fiendū. Sic ipſe ait io.
iiij Niſi ſigna ⁊ p digia videritis ñ credetis

De reconſiliatōe dei ⁊ hoīs. Ca. xxxix.

Egitur in ge
ſtis romanoꝝ: q̄ īter duos
frēs tanta erat diſcordia q̄
vnꝰ fere oēs terras alteriꝰ deſtruxit. Audi
ens hec Iuliꝰ ipator grauē ꝯcepit ꝯ̄ fra
trem pſecutōꝫ Ille vo īpatoris offenſā

pcipiens venit ad fratrez suū cui tot ma la intulit petens miam ab eo rogans isu per eū quatenus inter impatorē ⁊ ipm pacē reformaret. Circūstantes āt dixe rūt eū pacem nō meruisse sed grauē pe nā. Quibꝫ ille sic rñt Nō est diligēdus princeps qui in bello est mitis vt agn⁹ in pace seuerus vt leo. Licet gˢ nō pme retur frater meus erga me: tñ reconsilia bo eū si potero: qꝛ iiuria quā mihi intu lit satis vindicata est in illo qui miam i plorat. ⁊ sic inter impatorē offensum ⁊ frēm suū pacē reformauit. Moralizatō

Carissimi.

Isti duo fra tres sunt fili⁹ dei ⁊ hō: iter quos magna est discordia: qñ hō pctō mortali ꝯsentit. Et tñ tūc ꝑsequit̄ filiū dei frēm suū ꝙ quantū in eo ē vult itez crucifigere. Vñ ad hebre. Iterū cruci/ figentes filiū dei. ⁊c. ꝓpter que offendi/ tur summ⁹ impator pr̄ celestis. Acceda mus ergo frēm nr̄m. i. xp̄m ⁊ petam⁹ ab eo miam cū ꝯtritione cordis: ⁊ illud ꝓ vindicta sufficienti reputabit vt nobis culpam nr̄ām remittat. ⁊ pacē inter im patorē celestē ⁊ nos reformabit. Si gˢ tu times eius iusticiā fuge ad ei⁹ miam qꝛ maior ē eius mīa q̄ꝫ nr̄ā miseria. Vñ ps. Mia eius sup oīa opa eius.

De modo temptatōis ⁊ pritia Ca. xl

Legitur vt di cit macrobi⁹ ꝙ erat quidaz miles qui hūit vxorē suam suspectā ꝙ plus aliū dilexit q̄ꝫ ipm ꝓpt̄ aliqua audita ⁊ visa sepius ab vxore q̄ fiuit si verū eēt. Illa simplr̄ negauit ꝙ nullū aliū p̄ter ipm in tantū dilexit Mi les dictis eius nō acquieuit: quendam clericū pitum adijt ⁊ cū eo ꝯuenit vt ꝺ hoc veritatē ei oñderet. Qui ait. Hoc nō potero temptare nisi dñam viderem ⁊ cū ea fabularē. Et ille. Rogo te cum affectu vt hodie mecū cibū gustes ⁊ ego te cū vxore mea collocabo. Clericus āt accessit ad domū militis: hora prādij ve nit. Iuxta dñam est collocatus. Finito prandio clericus icepit cū dña de diuer sis negocijs hr̄e colloquia. Hoc fcō cle ricus manū dñe accepit ⁊ pulsum suuz tetigit. deinde sermonē de eo fecit: cū q̄ erat scandalizata ⁊ vehement̄ suspecta. statim p̄ gaudio pulsus incepit velocit̄ moueri ⁊ calefieri q̄ꝫdiu sermonē de eo traxit. Clericus hˢ pcipiens smonez ice pit ꝺ viro suo hr̄e. ⁊ pulsus statim ab oī motu et calore cessabat. ex hˢ pcepit cle ricus ꝙ aliū dilexit. s. de q̄ erat scanda/ lisata plus q̄ꝫ ꝓpriū viruz. Et sic miles per clericū ad rei veritatem peruenit

Moralizatio.

Carissimi.

Miles iste est xp̄s filius dei q̄ ꝓ nobis pugnauit ꝯ di abolū ⁊ victoriā obtinuit. Vxor est aīa sibi ꝑ baptismū ꝯiuncta. ozee. ij. Spō/ sabo te mihi i fide Sz vxor ista sepissiē pl⁹ aliū diligit q̄ꝫ virū suū. i. deū. Et hˢ satis bñ poterit experiri et ꝓbari in istis diebꝫ Si qs loquat̄ sic faciūt viri eccle siastici: verbū dei predicando: salutem aīe ꝓnunciando: statim a multis odio/ sus erit. ⁊ quicquid dixerit ꝓ tedio et desolatōe hēbūt. Et quare: qꝛ pull⁹ cor dis p̄ponit amorē. i. delectatōz carnis ⁊ mūdi añ dei amorē ꝯ sacrā scripturā q̄ dicit. Añ oīa deū diligere debes. Sz si aliq̄ de mūdi vanitatibꝫ icepint dicere statī iocūdi ⁊ leti sūt ⁊ tp̄s breue videt̄

De victoria xp̄i ⁊ caritate ei⁹ nimia. Capitulū. xli.

Esdras im perator athenensiū ꝯtra do reses pugnatur⁹: ꝯgregaui.

exercitum. ⁊ ſuper euentu belli conſulu
it appollinem. Cui reſponſum eſt ꝙ ali
ter non vinceret ille niſi ipſe gladio in/
teriret hoſtili. Dorenſes hoc audito di
xerūt ne quis lederet corpus regis coſ/
dre. Q̄d poſtq̄ Coſdras cognouit mu
tato regis habitu arma accepit ⁊ exerci
tum penetrauit. quod videns vnus mi
litum lancea eum vſq̄ ad cor penetra/
uit. ⁊ ſic per mortem ſuam populum ſu
um de manibus inimicorum ſuorum li
berauit. Tandem de morte eius factus
eſt planctus magnus ex vtraq̄ populi
parte. Moralizatio.

Cariſſimi.

Ic dilectus
dominus noſter ieſus xp̄s
conſulto deo patre: ꝙ gen⁹
humanū non poſſet redimi niſi ip̄e mo
reretur. Uenit igitur pugnaturus ī bel
lo iſto contra dyabolū ſciens ꝙ agnoſ
ceretur mutauit habitum ſuum quādo
naturam humanam aſſumpſit. prime
cor. i. Si cognouiſſent nunq̄ domi/
nū glorie cruci fixiſſent. Imminente ve
ro die belli: vnus militum ſtans iuxta
crucem cum lancea eū vſq̄ ad cor perfo
rauit. ⁊ ſic per mortem ſuam totum ge
nus humanū morti iuſte adiudicatum
liberauit. De cuius morte dolor eſt ex
vtraq̄ parte. Hoc eſt demones multū
dolebant ꝙ per eius mortem genus hu
manū erat ſaluatum. Ex alia parte tri/
ſtes erant apoſtoli de nece ſui domini.

De defectu caritatis. Ca. xliij.

efert enim va
lerius ꝙ in roma vidit in vna
columna quatuor literas quarum que/
libet ter ſcribebatur. tres. P. P. P.
tres. R. R. R. tres. S. S. S. tres
F. F. F. Uiſis litteris dixit. Heu heu
confuſionem video ciuitatis iſtius Sa
trape hoc audientes dixerūt. Magiſter
dic conceptum tuum. At ille. Talis eſt
expoſitio lr̄arum. Pater patrie ꝑditur
Sapientia ſecum ſuſtollitur. Ruūt reg
na rome. Ferro flamma fame. Quod
poſtea ſic rei probauit euentus.

Moralizatio.

Cariſſimi

Piritualiter
loquēdo pater patrie eſt ca
ritas que eſt dilectio dei ⁊ proximi: per
quam quilibet homo deberet ſeip̄z rege
re: quia ſicut ſcitis patrem decet filiorū
neceſſaria prouidere. Hinc eſt ꝙ vera
caritas nobis prouidebit de diuitijs in
finitis in vita eterna. Quia ſine carita/
te impoſſibile eſt nobis vitam eternam
obtinere. Sed heu iam pater patrie ꝑ/
ditur. i. caritas in terra Uix enī aliquis
alium diligit. Et ſine dubio ſapientia
ſecum ſuſtollitur quia pauci ſunt qui ſci
unt qualiter ſe habere debeant erga deū
⁊ proximum. Et ſi ſciant pauci ſūt qui
operantur propter defectum ſapientie.
Quid ergo ſequitur poſtea Ecce ru
unt regna rome. Ruūt regna in diuer/
ſis partibus mūdi. ferro flamma fame
Quia non eſt caritas in terra nec ſapiē/
tia. ⁊ ſi dicatur ſapientia humana tamē
ſtulticia eſt apud deum. Quot nobiles
⁊ proceres infra pauca tempora in bel/
lo perierunt. Quot pauperes fame ite/
rierunt Et hoc totum: quia non ē amor
nec ſapientia in terra: ſed frequens ma/
ledictio ⁊ homicidium.

Q̄r chriſtus clauſit infernum ſua paſſi
one ⁊ voluntaria morte Ca. xliiij.

N medio rome in
quodam loco aperta ē ſemel terra ⁊ hy
atus infra patuerunt foramīa. Super
hoc dij ſunt interrogati. Reſponderūt.

Non claudetur hec vorago: niſi aliquis
voluntarie ſe imergat Sed cū h nemini
perſuadere poſſent. Dixit marcus aure
lius Si p annū in roma pro libitu meo
me viuere ſinitis: anno elapſo gauden
ter τ voluntarie me imergam. Romani
hoc audientes gauiſi ſunt cōcorditer cō
ſenſerūt nihil ſibi clauſerūt Qui rebꝰ
τ vxoribus libere vtens āno elapſo cū
nobili equo ſaltu precipiti ſe imergit τ
ſtatim terra ſe clauſit.

Cariſſimi Applicatio

Roma mun
dum iſtum ſignat. In cuiꝰ
medio eſt infernus in centro qui erat a
pertus ante xpi natiuitatē τ infiniti ho
mines in eo ceciderunt Unde a diis .i.
pphetis recepimus reſpōſum q nunq̄
clauderetur: donec virgo pareret filium
qui pro genere humano contra dyabo
lum pugnaret τ anima eius cum diui
nitate ad infernum deſcenderet. Unde
ſcire debetis q nunq̄ de cetero apertus
erit niſi aliquis voluerit p peccatū mor
tale aperire.

Tiberius regna
uit: q̄
āte aſſumptum imperium
erat prudēs ingenio. clarꝰ
eloquio. fortunatus in bello ſʒ poſt reſo
lutus militie artibus: nulla bella gerēs
populum romanum grauiter afflixit fi
lios proprios pluresq̄ patricios τ cō
ſulos īterfecit temperantiā abiecit qua
antea Tyberiꝰ temperatus erat nūc ve
ro ea abiecta liber vocatur Huic quidā
artifex vitrum ductile ſe poſſe fabricare
obtulit. qd Tyberius ad parietē proij
ciens non fractum ſuſtulit ſed curuatū
τ artifex malleum proferens τ velut cu
prum vitrum fabricans mox correxit.
Interrogante autē tyberio ab eo quō
hoc poſſet eſſe: ille dixit neminem hanc
artem ſcire ſuper terram. Quem Ty
berius mox decollari iuſſit dicens. Si
hec ars venerit in cōſuetudinē pro nihi
lo aurum τ argentum reputabitur.

Cariſſimi Moralizatio

Ste tiberius
ſignat aliquos clauſtrales
ſiue ceteros qui anteq̄ ad dignitatem
ſunt promoti vel diuitias: ſatis humi
les τ paciētes ſunt ſed cū pmouentur
totum oppoſitum operantur. τ ideo di
citur cōmuniter Honores mutant mo
res τ pſalmiſta. Homo cum in honore
eſſet non intellexit τc. Artifex qui vas
obtulit: poteſt dici paup qui diuiti mu
nera offert: ſed ſi ei non placent proij
cit nec vult recipere ſed magis cōtra eū
accenditur τ ſpoliat ymmo ad mortem
vſq̄ ſepius punit

Q̄ ſolum boni intrabunt regnū ce
lorum Ca. xlv

Rat quidam
rex nobiliſſimus ſapiēs at
q̄ diues qui vxorem habu
it predilectam: que debite dilectionis
imemor tres filios iuxta regem genuit
qui ſemper erāt regi rebelles τ in nullo
ei ſimiles Deinde de regis ſemie quar
tum filium concepit τ peperit ac nutri
uit. Accidit aūt vt finito dierū ſuorū cir
culo rex moreretur corpuſq̄ ſuū rega
le in ſarcophago clauderetur poſt cuiꝰ
mortem quatuor ſupradicti pro domi
nio regni inceperūt contēdere Tan
dem inter ſe concordabant vt ad quendā
militem veterem regis mortui quondā
ſecretariū ſpecialem accederēt τ in iudi
cio ſuo ſimpliciter ſe ponerēt. Et ſic fac
tum eſt. Miles autē cum eos paciēter
audiſſet dixit. Audite conſiliū meum
τ eo fcō bene erit. Expedit vobis vt cor
pus defuncti regis de ſarcophago extra

hatis ⁊ quilibꝫ arcū cū ſagitta ꝑatū habeat ⁊ quicūqꝫ ꝓfundiꝰ corpus eiꝰ penetrauerit: regnū eiꝰ obtinebit. Placuit eis cōſilium ſcilicꝫ patreꝫ de loco ſuo effodere ⁊ ad arboreꝫ ligare. primus ſagittam iacens manum dextram regis vulnerabat. Qua de re tanqꝫ heres vnicꝰ ⁊ regni dn̄s proclamabatur. Secūdꝰ vero ſagittam propius in os letanter q̄dāmodo ſagittabat vnde ſibi certiꝰ attribuebat. Tercius āt cor ipſius ſagitta perforauit qui ſe pre ceteris fratribꝫ regnum putabat ſine lite certiſſime poſſeſſurum Quartus vero cum accederet ad corpus ingemuit ⁊ voce lamentabili dixit. Heu me pater mi ꝙ ſic corpus tuum a filijs tuis video vulneratū. Abſit a me vt ego corpus patris mei viuū aut mortuū vnqꝫ percutiam. Hijs dictis regni principes ſimulqꝫ vniuerſus populus eundem iuuenem eleuantes tanqꝫ verum herede ⁊ regni dn̄m in patris ſolium locauerunt. ⁊ alij tres omni dignitate ⁊ diuitijs ſunt priuati ⁊ a toto regno expulſi.

Cariſſimi Moralizatio.

Ex iſte ſapiens nobil ac diues: regem regū ⁊ dominū dn̄antium non incongrue videt designare. Qui ſibi creaturam generis humani tanqꝫ ſponſam predilectaꝫ ſpeciali priuilegio ſociauit. Que tandem fornicata poſt deos alienos debite dilectionis imemor: tanqꝫ adultera tres filios genuit ſcilicet paganos iudeos ⁊ hereticos: quoruꝫ primus manū regis vulnerauit dum doctrinam xp̄i qui ſedet ad dexteram patris reſpuit. ſuis famul a deo miſſis: ꝑ vulnera varia mortis ſupplicium inferendo. Secundus filius putatiuus regem regum veraciter ſagittauit cum dicerent iudei. Venite percutiamus eum lingua dumqꝫ ſitim ſuam felle potarent pariter ⁊ aceto.

Tercius filius perfidiſſimꝰ cor regis ſummi nō deſinit intoxicato iaculo perforare. dū heretici nitūtur fideles quibꝫ eſt cor vnū ⁊ aīa vna in dn̄o ſuis puerſe doctrine iaculis lacerare Vn̄ ps. Exacuerunt linguas ſuas ſicut ſerpētes ⁊c. Idē. Parauerūt ſagittas ſuas in pharetra. Quartus filius: qui dolet nec vult ſagittare: eſt bonus xp̄ianus: qui multū timet deū ⁊ dolet de pctīs alioꝝ. nec vlla ratione vult deum offendere ꝑ peccatū. ⁊ ſi offendat: paratus eſt ſatiſfacere talis in die iudicij exaltabitur in regnum eternum

De ſeptē pctīs mortalibꝫ Ca. xlvi.

Plinius narrat ꝙ in menſe Maio exiuit quidaꝫ in nemus in quo ſteterunt ſeptē arbores plene folijs. decore aſpcū ⁊ tot frondes collegit ꝙ portare nequiuit. Venerūt tres viri potētes ⁊ eū contra nemꝰ duxerūt In exitu ī foueā profundā cecidit ⁊ ſubmerſus eſt ꝓ magnitudīe pōderis. Itē narrat philoſophꝰ in libro de aīalibꝫ ꝙ ſi volueris facere vt coruꝰ poſtqꝫ nidificauerit in arbore nunqꝫ ex ouis pullos ꝓducere poſſꝫ pones cineres vitri int arborē ⁊ corticeꝫ ⁊ qꝫdiu cineres ibi fuerunt nunqꝫ pullos ꝓducet.

Cariſſimi Moralizatio

Studnemus eſt mūdus iſte diuerſis arboribꝫ delcābilibꝫ. i. pctīs mortalibꝫ plantatus In iſto nemore. ſ. mūdo ſunt ſeptē arbores q̄ ſignāt ſeptē pctā mortalia ex quibus hō colligit ⁊ facit pōdꝰ ꝙ portare nō pt nec leuare. i. de pctō ſuo non pergere pt nec ad grām dei ꝑuenire qꝫdiu in peccato ꝑmanꝫ ſꝫ ecce tres viri veniūt: cuſtodes. ſ. nemoris qui ipm̄ iuuāt. ſ. mūdꝰ

caro demonia ⁊ iſta viſibilia q̄ iuuāt hō
minē diuerſis peccatis ⁊ ducūt vſq̧ ad
exitū nemoris.i.vſq̧ ad exitū a corpe
ſed tunc demergitur in ꝓfundū inferni
pre magnitudine ſuoꝝ peccatoꝝ. Ité
corui⁹ eſt dyabolus nidus eſt habitatio
in corde p̄ ſchoatione iniquitatis. Per
vitrū q̄ diuerſoꝝ colorum eſt intelligi
tur caro humana.p cinerē vitri mortis
memoria.q2 vitrū ex cinere fit ⁊ in cine
rem reuertitur. Ponatur ergo mortis
memoria inter arborē ⁊ corticem.i.inẗ
animā ⁊ corpus Corpus eſt cortex qd
bene regat aīa ⁊ ſic diabolus nunq̄ ꝓle
procreabit peruerſe operationis. Qd
nobis concedat ⁊c̄.

De tribus regibꝫ Ca.xlvij

Ex danoruz ad tres reges qui ſtella du
ce ab oriente iheroſolimaz
venerunt ⁊ xp̄o nato munera obtulerūt
deuotionē habebat eoſq̧ in ſuuz hoſpi
tium inuocabat. Profectus ergo p̄dic
tus rex coloniā cū apparatu magno vbi
ſacroſancta corpora eoruz cum honore
debito conſeruātur tres coronas aure
as mirabiliter ac regaliter fabrefactas
eis obtulit. Inſuper plus q̄ ſex marca
rum milia cum ingenti deuotione eccle
ſijs ⁊ pauperibꝫ diſtribuit ſue fidei exē
plum ibidē fideli pplo relinquēs Qua
dam autē die cum ad ꝓpria remearet ⁊
mēbra ſopori dediſſet ecce vidit in ſom
nis tres reges cuz coronis: quas porta
uerant in capitibus preferentes cum in
genti lumine ad ſe propius accedere ⁊
audiuit ſingulos ſingulariter dicere ta
lia. Primus ⁊ ſenior dixit. Frater
mi feliciter veniſti ſed felicius ad ꝓpria
remeabis. Alter dixit Multa tribuiſti
ſed tecum plurima reportabis. Terci⁹
dixit. Frater mi fidem oſtendiſti: ſed ex
pletis.xxxiij. annis iugiter in celeſtibꝫ
nobiſcū regnabis Primus ergo dixit
offerens ei pixidē pleno auro. Accipe
inquit theſaurum ſapientie per quem ti
bi ſubiectum populum iuſte iudicabis
Quia honor regis iudiciū diligit Se
cundus pixidem cum mirra ei obtulit:
dicēs. Accipe mirram penitentie p quā
etiam carnis motus illecebros effrena
bis quia optime regnat qui ſeipſum be
ne regit. Terci⁹ ſimiliter obtulit ei pixi
dem plenam thure. Dicens ei. Accipe
thus deuotionis ⁊ deuo te clementie. p
quod miſeros releuabis. Quia ſicut
ros herbam irrigat vt creſcat: ſic dulci
clementia regis vſq̧ ad ſydera proue
hit ⁊ exaltat. Cūq̧ rex de magnitu
dine viſionis miraretur ſubito vigila
uit. ⁊ pixides iuxta ſe collocatas reppe
rit qui donū dei letus accepit ⁊ ad pro
pria rediēs que in ſomno viderat deuo
tiſſime adimpleuit. Expleto termīo ſu
p̄dcō: regna celeſtia meruit poſſidere.

Cariſſimi Moralizatio

Ste rex poteſt di
ci quilibȝ criſtianus bonus
qui tenetur tres coronas afferre tribus
regibꝫ ſcilicet patri filio ⁊ ſpiritui ſanc
to patri tenet̄ reddere coronam hono
ris quia potens eſt. Non bonum eſt fi
dem frangere potenti. quia poteſt oppri
mere ⁊ te annihilare. Iſtam coronam
fidei in bapaſmo fideliter reddere pro
miſiſti quando dyabolo ⁊ pompis ei⁹
abrenūciaſti. Scḋam coronā ſapīe ac
ſpei filio teneris reddere Quia ſapiēs
eſt ⁊ pro nobis paſſus. Ideo ſpem de
eo pre ceteris habere debemus. Et hoc
multiplici de cauſa Primo quia tantū
nos dilexit q̄ de celo deſcendit. Natu
ram noſtram aſſumpſit Et victoriaȝ cō
tra diabolum pro nobis obtinuit. Ter
cio debēmus offerre coronam amoris
ſpiritui ſancto. quia ipſe eſt amor pr̄is

⁊ filij. ⁊ per eum. amoꝛē hominis ⁊ dei
poterimus obtinere. Si illa tria puro
coꝛde ⁊ caritate perfecta offerimꝰ: ſine
dubio iſta q̄ ſequūtur a p̄re filio ⁊ ſpū
ſancto obtinebimus. A patre theſaurū
virtutum. per quas poterimus animaꝫ
regere cum coꝛpoꝛe contra diabolū mū
dum ⁊ carnem ⁊ per conſequēs regnuꝫ
celeſte obtinere. A filio pixidē cum mir
ra. per pixidē coꝛ mundum intelligas a
peccatis mundatum Per mirram peni
tentiam. Quia ipſe prius vitam peni/
tentie in cruce oſtendit ⁊ petentibꝫ ab
eo ſuam gratiam dat cotidie. A ſpiritu
ſancto thus deuotionis hoc eſt ſuā vir/
tutem infundit per quā deuoti ſumus ⁊
caritate pleni quia deus caritas eſt ⁊
per conſequēs cōmuneꝫ offenſionē quā
per peccatū contra deum incurrimꝰ per
eum delere poterimus ⁊ ſic vitam eter/
nam obtinere. Ad quā ⁊c̄.

De iuſta ſequela maloꝝ Ca. xlviij

Dyoniſius
refert ꝙ cuꝫ perillus eris ar
tifex fallaridi regi tyranno
crudeli: qui argentinos depopulabat ⁊
exquiſitis toꝛmentis implicabat obtu/
liſſꝫ eius crudelitati nimis aptum quē/
dam eneum tauruꝫ nouiter per ſe factū
in latere latenter habens oſtium per qđ
īmitterētur homines moꝛte puniendi:
vt ſuppoſito igne crematentur Et cum
ipſi hoīes propt̄ moꝛtis amaritudineꝫ
clamarent in tauro: non crederetur vox
eſſe humana ſed feralis. vt ſic rex mini/
me ad compaſſionem moueretur. Rex
opus laudans ſed inuentoꝛem eius ex/
hoꝛtans ait. In te priꝰ excipies ⁊ pro
babis. quod mihi crudeli crudelioꝛ ob
tuliſti. Nulla eñi equioꝛ ratio eſt q̄ꝫ ne/
cis artificeꝫ arte perire ſua vt dicit oui
dius.

Moralizatio.

Ariſſimi iſte
artifex eſt malꝰ ſeneſcallus
ſub tyranno rege: qui ar/
gētinos id ē iuſtos ſimplices ſpoliat ⁊
eos per toꝛmēta multis modis affligit
Homo vero ſimplex affert munera
vt perſecutionem euadat ſed nihil ei ꝓ
deſt taurus eneus offertur: factum ē ſta
tutum nouum. ⁊ lex: per quaꝫ ſimplices
credunt euadere ⁊ per eam puniuntur ⁊
bona amittunt. ⁊ tales lites cremantur ⁊
per coꝛdis amaritudinem ⁊ clamant nō
creditur eſſe vox humana quia clamoꝛē
pauperis potentes non libenter audiūt
ſed dicunt ſeruus aut ruſticus meꝰ eſt
omnia ſua ſunt mea ſꝫ ſepius tales qui
alios affligunt in eadem vel maioꝛi dā
natione puniuntur ⁊ male dies ſuos fi
niunt Unde p̄s Uidi impium ſuperex
altatum ⁊ eleuatum ſicut cedros libani
Tranſiui ⁊ ecce non erat.

De ſubtili dyaboli illuſiōe Ca. xlix.

aulus longo
bardoꝛuꝫ hyſtoꝛicus refert
ꝙ conanus rex vngaroꝛuꝫ
obſedit in foꝛo Iulij caſtrum dictum
fondat. Quem cum de muro cerneret
pulcherrimuꝫ Roſinilla duxiſſa habēs
quatuoꝛ filios ⁊ duas filias ſcripſit ſibi
occulte. Si me in vxoꝛem duxeris ca/
ſtrum hoc meum tibi dabo. Quo pro/
mittēte eā ſe velle ducere caſtrū ei dedit
filijq̄ꝫ omnes fugerunt. Conanus autē
rex duxiſſe promiſſuꝫ tenens ⁊ eam pri
mo die ī mrīmoniū ſibi copulauit. Se
cūdo die. xij. vngaris tradidit eā publi
ce illudēdā. Tercio die toto coꝛpe vſq̄ꝫ
ad gulā trāſfigi fecit dicēdo. Talꝰ vxoꝛ
q̄ ꝓ libidie ſua carnis citatē ꝓpriā ꝑdi/
dit: talē dꝫ hr̄e maritū Moralizatio

Ariſſimi iſte conanꝰ ē diabolꝰ qui
obſedit caſtrum .i. coꝛ humanū

cum vicijs ⁊ cõcupiſcentijs. Roſinilla
duxiſſa ſcilicꝫ q̃ eſt per dyabolũ ſeducta
reſpicit vltra muros. i. appetit illicita
ſicut viſus mulierẽ ad ↄcupiſcendam.
Et ſic de ceteris ſenſibꝫ Unde miſer hõ
tm̃ delectat̃ ꝙ caſtrũ. i. cor ſuũ dat dy-
abolo qñ peccato cõſentit. Unde fugiũt
quatuor filij. i. quatuor virtutes cardi-
nales ab eo fugiunt. Et ſic dyabolꝰ aĩaꝫ
occupet cum duabus filiabꝫ. i. delecta-
tione mala ⁊ volũtate iniqua. Poſtea
tradit eam duodecim vngaris. i. oĩbꝫ
vicijs illudẽdam Poſt hec eã occidit:
quando ad infernum eam ducit.

De laude recte iudicantiũ Ca. l.

Refert valeri

us ꝙ zelongus conſul edi-
dit ꝓ lege. ꝙ ſi quis ꝟginẽ
defloraret vtrũqꝫ oculum amitteret Ac
cidit ꝙ filius eius filiam vnicã cuiuſdã
vidue deflorauit Mater hec audiẽs im
peratori occurrens ait O dñe legẽ quã
feciſtis impleri faciatis. Ecce vnicus fi
lius veſter vnicam filiam meam rapuit
⁊ vi oppreſſit. Rex hoc audiẽs cõmota
ſunt oĩa viſcera eius Precepit vt duõ
oculi filij ſui eruent̃. Dixerunt ſatrapẽ
dño. Tantũ filium vnicum habes qui
eſt heres tuus: toti ĩperio eſſet damnuꝫ
ſi filiꝰ tuus oclõs amittat At ille. Nõne
vobis conſtat ꝙ ego legẽ edidi. obpro
brium eſſet mihi frangere q̃ꝺ ſemel fir
miter ſtatui: Sed quia filius meus eſt
primus qui contra legem fecit: primus
erit etiã qui penitentie ſubiacebit. Sa
pientes dixerunt. Dñe ꝓpter deum ro
gamus vos vt filio veſtro parcatis Jlle
vero precibꝫ deuictis. ait. Kariſſimi ex
quo ita eſt audite me. Oculi mei ſunt
oculi filij mei ⁊ econuerſo. Dextrũ ocu
lum meum eruatis ⁊ ſiniſtrum oculum
filij mei tũc lex eſt impleta ⁊ ſic factum
eſt. Unde omnes prudentiam regis ⁊
iuſticiam laudabant.

Cariſſimi Moralizatio

Jste impera

tor eſt dñs nr̃ iheſus xp̄us
qui iſtam legem edidit. nam ſi quis de-
floraret virginẽ. i. animã per baptiſmũ
lotam duobꝫ oculis carere deberet ſcilꝫ
viſionẽ diuinã ⁊ gloriaꝫ eternã amittet
Jſte filius regis qui legẽ fregit ẽ homo
qui per peccatũ aĩam deflorauit. Unde
neceſſe eſt vt penam ſuſtineat quia nr̃a
mater eccleſia ad deum clamat cotidie
vt homo ſe emendet in hoc mortali cor
pore. Jſai. Clama ne ceſſes. quaſi tu-
ba exalta vocem tuam Jmperator vnũ
oculum amiſit ſcilicet dñs iheſus xp̄s
vt tantum vnum oculum retineret qñ
vitam pro nobis expoſuit. ⁊ ideo oportꝫ
nos eruere oculum ſiniſtrum hoc ẽ om
nes concupiſcentias id eſt carnis delici
as per conſequens vitam eternam ob-
tinebimus.

De iniuſtis exactoribus. Ca. li.

Refert Joſe

phus ꝙ Tyberius ceſar re
quiſitus cur prouinciaruꝫ
preſides diu teneret in officijs. Reſpõ
dit per exemplũ. Uidi inquit quãdoqꝫ
hominem infirmum vlceribus plenum
muſcis grauatũ. Cui cũ ꝑ flagella muſ
cas expellerẽ: dixit mihi. Duplicit̃ me
crucias. vñ me ↄſolari putas abigẽdo
muſcas ſanguine meo plenas ⁊ remit-
tẽdo vacuas ⁊ famelicas. Quis ei du
bitet aculeũ muſce famelice dupliciter
affligere magꝭ q̃ꝫ plene: niſi ille qui cor
lapideum habet. ⁊ non carneum.

Moralizatio

Cariſſimi ſic preſides diu
in officiõ teneo qui rebꝫ poſt
q̃ꝫ ditati ſubditis magis ꝑ
cant. noui autẽ rectores ⁊ vacui deſer

ta iuſticia ſubditos iniquis exactioni-
bus ⁊ vexationib⁊ magis ledunt.

De fidelitate. Ca.lij.

Alerius re
fert q Fabi⁹ redemerat cap
tiuos romanorum promiſ
ſa pecunia. Quam cum Senatus ſibi
dare nollet ipſe fundum vnicum ha-
bens vendidit ⁊ promiſſum premium
ſoluit volens ſe potius patrimonio pri
uare q̄ in propria fide inopem eſſe.

Cariſſimi Moralizatio

Abius iſte ē
dn̄s ihesus criſtus: qui ob
captiuos ſcilicz totum genus humanū
a diabolo captū non pecuniā ſed ꝓpriū
ſanguinem dedit in precium volens ſe
poti⁹ patrimonio ſcilicet vita ꝓpria pri
uare q̄ genus humanū dimittere.

De bonis rectoribus non mutan-
dis. Ca.liij.

Alerius max
imus refert q cum omnes
ſyracuſani mortez dyoniſij
optarent regis ſicilie: quedam femina
ſenectutis vltime ſola matutinis horis
deos orauit vt ſibi rex ſuperſtes fierz in
hac vita. Cuius orationis cauſam dyo
niſius admirans ab ea queſiuit. Que
reſpōdit. Cum eſſem puella: grauē ty-
rannū habens eo carere cupiens peiorē
recepi. quo iterū carere cupiens terciū
peiorem recepi. Timēs ergo deteriorē
tibi ſuccedere. ⁊ ideo pro vita tua omni
die rogo. Dyoniſius hec audiens am
plius ei moleſtiam non fecit.

Cariſſimi. Moralizatio

N veteri teſ
tamēto deus erat valde au
ſterus. Nulli parcebat. Quia oculum
pro oculo dentē pro dente ⁊c̄. Sed mō
per carnem noſtraz quā aſſumpſit fcūs
eſt nobis pi⁹ ac ꝓpici⁹ Et ideo ꝯtīue ora
re debem⁹ vt aliū dn̄m non habeam⁹ q̄
dn̄m noſtrū Jheſum xp̄m. Ad quē ⁊c̄.

De regno celeſti. Ca.liiij.

Mperator frederi
cus ſecundus vnam portam marmo-
ream conſtruxit miro opere ſuper fontē
aque fluentis ꝓpe. Capuā: in qua impe
rator ſculptus fuit in maieſtate cū duo
bus alijs iudicib⁊ Jn ſemicirculo capi
tis dextri iudicis hic verſus ſcriptus fu
it Jntrēt ſecuri qui q̄runt viuere puri
Jn ſemicirculo capitis ſiniſtri iudicis
fuit ſcriptus hic verſus Jnuidus exclu
di timeat vel carcere trudi. Jn ſemicir-
culo capitis īperatoris iſtud ſcriptū fuit
Quā miſeros facio quos variare ſcio.
Jn ſemicirculo ſup portam ſcriptū fuit
Ceſaris īperio regni cuſtodia fio.

Cariſſimi Moralizatio

mperator iſ
te eſt dn̄s noſter ihesus cri
ſtus Porta marmorea ē ſcā eccā p quā
oportet ītrare regnū celeſte Et ē ſitnata
ſup fontē aq̄ fluētis. i. ſup mūdū qui ſp
currit vt aqua ihesu xp̄i cū duob⁊ colla-
teralib⁊. i. cū maria m̄re ihesu ⁊ iohāne
euāgeliſta q̄ deſignat nobis ei⁹ miaz ⁊
iuſticiā. Tūc ſcript⁹ ē v̄ſus Jntrēt ſe
curi. i. pagani. iudei. ſaraceni p baptiſ
mū qui q̄runt viuere puri. i. ab oī pctō
purgati ſic̄ pueri īnocētes Ali⁹ v̄ſus ꝟt
Jnuid⁹. i. pctōr in pctō exiſtēs excludi
timeat ab eccīa triūphāte Et ſic in car-
cere infernali trudi ſine fine. Jn capite
īperatoris erat ſcriptū q miſeri ſunt qui
variāt a via veritatis Et ali⁹ ꝟt Ceſar̄
īperio. i. īperiū dn̄i noſtri ihesu xp̄i erit
noſtra cuſtodia ⁊ dom⁹ ſempiterna.

De reuocatõe peccatricis anime: in exilium ſatiſfactionis miſſe Ca.lv

Ex quidã nobilis quendã filiũ formoſum. ſapientiſſimũ ſtrẽuiſſimum gratioſum. ⁊ moroſuꝫ habebat Et quatuor filias habuit quarũ nomĩa hec erant. Juſticia. veritas. mĩa. ⁊ pax Rex iſte voluit filio ſuo vnico ſponſam tradere. Deſtinauit nuncium pro ꝟgine q̃ eſſet decora Tandẽ inuenit filiam regis ihr̃lm pulchrã valde que eſt tradita filio ſuo: qui eã miro modo dilexit Filius iſte quendã ſeruũ habebat ⁊ ex magna confidẽtia vnũ ducatũ ad cuſtodiendum ei tradidit. Ipſe vero proditor ſeduxit ſponſam dñi ſui ac violauit ac ducatũ deuaſtauit. Filius cũ de adulterio vxoris audiſſet ↄtriſtat⁹ eſt valde ⁊ dimiſit eam ⁊ dedit ei libellũ repudij ⁊ priuauit eã oĩ honore ſuo Ipa ſic priuata ad magnã egeſtatẽ peruenit intm̃. ꝙ quaſi deſperata hinc inde ãbulabat ⁊ panem ſuum mẽdicabat. Hoc audiẽs ſpõſus eius miſertus eſt ei: nuncium ad eam miſit qui eam reuocaret ⁊ ei dicerꝫ Ueni dña ad dñm tuum ſecure. noli timere. Illa ꝟo rẽnuit ⁊ dixit. Dic dño meo ad eũ venirẽ libẽter: ſed nõ poſſum Si querat dñs me⁹ quare recuſo. Dic ei quia lex eſt talis. Si vir vxorem habuerit. ⁊ fornicata fuerit cum altero dabit ille ei libellum repudij. ⁊ inde nõ reuertet᷑ ad eũ vltra. Ego ꝟo iam libellũ repudij recepi quia fornicationẽ cõmiſi ideo redire nõ potero ad eum. Ait nũcius. Dñs meus eſt vltra legẽ ex quo legem cõſtituit. ⁊ ideo ex quo miſertus ẽ tui ſecure ad eum venire poteris. At illa Quale ſignũ dabit ipẽ mihi: ꝙ ſecure ad eũ venire potero? Si tm̃ iſtud oſtenderet ſecura eſſem videlicet ꝙ veniret dilectus me⁹ ad me oſculetur qꝫ me oſculo oris ſui. tunc ſum ſecura ꝙ recepit me in grãm ſuam. Dñs cum ꝑ nunciũ hoc audiſſet ↄſiliũ ſuꝑ hoc habebat cuꝫ oĩbꝫ ſatrapis curie ſue ⁊ regni. Tandẽ ↄſultũ eſt vt mitterꝫ virũ ſapientẽ pro ea vt reduceret eã Et nõ ẽ inuẽtus vn⁹ in toto regno qui ſe de hac re intromittere vellet. Uir eius cũ hoc audiſſet ad eam nũciũ deſtinauit qui dicerꝫ Quid faciam tibi. Nõ eſt inuẽtus aliquis qui te vellet ad me reducere. Illa hoc audiens fleuit amare ꝙ nõ eſt inuentus qui eam reduceret. Uir eius cũ audiſſet de eius lamentatione: perrexit ad prẽ ſuũ ⁊ ait. Dñe mi ſi vobis placꝫ ego ibo ad ſpõſam meam ⁊ a miſeria ⁊ dolore ſuo liberabo eaꝫ ⁊ ad palaciũ veſtrum reducam. Ait pater Uade in fortitudine tua ⁊ reduc eam. Tunc miſit nunciũ ad eã qui ei diceret. Jam gaude quia ecce venio ad te ⁊ reducam te Soror ſenior. ſ. iuſticia cum hoc audiſſet proceſſit ante regem ⁊ ait Dñe: iuſtus es tu ⁊ rectum iudiciũ veſtrum. Ego ſum iuſticia filia vr̃a recte iudicaſtis illam meretricẽ vt amplius nõ eſſꝫ ſpõſa fr̃is mei ⁊ ei libellũ repudij dediſtis iuſticiã ꝗ teneatis. Et ſi cõtra iuſticiã opat⁹ fueritis: dico vobis nõ ero filia vr̃a iuſticia Hijs dictis venit ſcđa ſoror. ſ. veritas ⁊ ait. Pr̃ mi veracit᷑ illaꝫ meretricẽ iudicaſtis: q̃ cubile fr̃is nr̃i ꝑ adulteriũ violauit Si eã velitis reducere facitis cõtra veritatẽ ⁊ ſi ſic ſine dubio nõ ero filia vr̃a veritas Hec audiẽs tercia ſoror. ſ. mĩa venit ad patrẽ ⁊ ait. Dñe ego ſum mĩa filia tua. Fac ꝗ mĩam cum peccatrice q̃ deliquit Quia pro cõmiſſo multũ dolet. ⁊ ſi ei mĩam nõ feceris: non ero mĩa filia tua. Quarta ſoror. ſ. pax cũ audiſſet tãtam diſcordiam ĩter ſorores: totam terram voluit derelinquere ⁊ fugã petijt Hoc facto iuſticia ⁊ veritas exhibuerũt gladium ⁊ regi tradiderunt dicentes Do-

mine ecce gladius iuſticie ad occidendum illam meretricẽ que nos ꝛ fratrez noſtrũ confundit Miſericordia hoc videns: gladiũ a manibꝰ earũ arripuit ꝛ ait. Satis diu regnaſtis. ꝛ veſtrã voluntatẽ obtinuiſtis. modo tẽpus eſt vt exaudiar a patre meo Ego ſum filia ſua ſicut ꝛ vos. Reſpõdit iuſticia. Verũ eſt multo tempore regnauimꝰ ꝛ adhuc volumꝰ regnare. Verumptamẽ exquo inter nos eſt tanta diſcordia vocetur frater nr̃ qui ſagax eſt in oĩbꝰ ꝛ inter nos iudicz Et ſic fcm̃ ẽ. Filiꝰ vo cũ veniſſz ꝛ audiſſz altricatões int᷑ eas quõ iuſticia ꝛ veritas ex vna pte vĩdictam petierũt mĩa ꝛ pax veniã: ait Kariſſime ſorores ꝓpter veſtram diſcordiam ſoror noſtra a patre noſtro predilecta. ſ. pax totum regnum dimiſit. hoc nullo modo volo pati quia pro ſpõſa mea adultera paratus ſuz pati ſupplicia. Ait iuſticia Si ħ feceris tibi ↄ̃dicere nõ poſſumus Dixit ergo ad miam Tu laboras ꝓ ſpõſa mea vt reducatur. Si vero eam reducam ꝛ iterum fornicata fuerit intẽdis iterato pro ea intercedere. At illa. Non. niſi penituerit. Audiẽs hec filius pacẽ ſororẽ ſuam reduxit ꝛ fecit ſorores adinuicem oſculari. facta cõcordia filius de regno deſcendit ꝛ bellum pro ſpõſa ſua dedit ꝛ eam cum omni honore ad regnũ patris ſui reduxit Et ſic ambo vitam in pace finiuerunt.

Moralizatio: Cariſſimi

Ex iſte eſt pater celeſtis: filius tã ſapiẽs eſt dñs noſter Jheſus xp̃s. ſpõſa tã pulchra eſt anima ad dei ſimilitudinẽ creata. quatuor ſorores iuſticia veritas mia ꝛ pax. Anima cum ſeruo dñi. i. cũ dyabolo adulterata eſt qando ei conſenſit ꝛ ideo eam dñs ſuus dimiſit. Poſt hoc plus ſpõſus dedit ei libellum repudij ꝛ dimiſit eam. ꝛ priuauit eam oĩ honore ſuo in quo erat conſtituta ſuper opera manuũ dñi. ſicut ait pſalmiſta Omnia ſubieciſti ſub pedibus eius. Dedit etiã ei ducatum id ẽ paradiſum ꝛ illum etiã ab ea abſtulit ꝛ in miſeriam huius mũdi poſuit. Vñ dixit. Jn ſudore vultus tui veſceris pane tuo Unde Bernardꝰ cõqueritur ꝛ dicit Memento nobilitatis tue. pudeat deiectõis tue. Jpſe vo dñs miſertus ſponſe ſue miſit ad eã nũcium qui reuocaret eam ꝛ diceret. Eleuare eleuare conſurge conſurge iherualem ſolue vĩcula colli tui captiua filia ſyon. Jlla vero rẽnuit venire: ꝛ dixit Domine libenter redirem ſed nõ poſſum. Quare: Quia tu dixiſti per Jheremiam. Si vir habuerit vxorem ꝛ illa fornicata fuerit cum adultero: dabit vir illi libellum repudij ꝛ non reuertetur ad eum vltra. Ergo non audeo reuerti ad te. Quid ergo faciam: Tus ſunt verba qui iuſtus es ꝛ iuſte iudicas oĩa. Quomodo ergo ad te redire potero: Reſpondit dominus per yſayam prophetam Nunquid abbreuiata ẽ manus mea vt ſaluare nequeã: Abſit. Sz ſicut dixi per Ezechielem. Jn quacũꝗ hora peccator ĩgemuerit: omniũ iniquitatum eius non recordabor Et licet fornicata ſis tamen ad me reuertere ꝛ ego recipiam te. Ut dicitur in cãticis. Reuertere reuertere ſunamitis ꝛc̃. Reuertere reconſiliando te deo patri. reuertere recõſiliando te dei filio. reuerte recõſiliando te ſpiritui ſancto. reuertere reconſiliãdo te angelis: quoꝝ ꝯſortiũ tu pdidiſti. Jlla cñdit Qđ ſignũ mihi dabis ꝙ recipias me. Ait dñs. pete tibi ſignũ a deo tuo in ꝓfundo ĩferni ſiue in excelſum ſupra At illa dixit Nõ petã ſed veniat dilectus meus ad me ꝛ oſcu

letur me oſculo oris ſui vt ſim ſecura ꝙ me in gratiam ſuam recipiat. Cui dominus. Si mulier oblita fuerit infā tuli ſui ego nunq̄ꝫ tui obliuiſcar. Ego cogito cogitationes pacis ⁊ non afflictionis ⁊ ideo conſilium habeo. Dominus vero habuit conſilium ſecretum cum tota curia celeſti: quē mitterꝫ pro liberatione ſponſe ſue. Et neqꝫ inter angelos neqꝫ inter homines inueīt aliquē qui velit poſſet vel qui dignus eſſꝫ ſpōſam ſuam redimere. Angelus dicebat: Ego libere conditionis ſum: illa ſeruilꝭ. Quare ego deformarē conditionē meam. Homo dicebat. Non ſum dignus pati pro ſponſa tua. qꝛ homo ſum peccator. Hoc vidēs dñs miſit ad ſponſaꝫ ſuam dicens Quid faciā. quia non ē qui velit aut qui poſſet te ſaluare. Illa hec audiens fleuit ꝙ neqꝫ in celo neqꝫ ī terra aliquis inuentus eſt qui eam liberarꝫ

Pater vero miſericordiarum ⁊ deꝰ totius conſolationis cōſolabitur eaꝫ dicens. Iheruſalem ſponſa mea. ciuitas mea noli ſic flere quia cito veniet ſalus tua. Quare merore conſumeris. Nunquid conſiliarius non adeſt tibi. Quia innouauit te dolor. ſaluet te ⁊ liberet te noli timere. Surrexit ergo filius ante patrem ⁊ dixit. Ecce ego paratus ſum pro ſponſa mea pati. Ego feci ego feriam ego portabo ego ſaluabo. Cui pater Vade in hac fortitudine tua ⁊ libera filiam meam ſponſam tuā de carcere madian hoc eſt dyaboli. Hec audiens iuſticia allegauit contra frēm ſuum. ſuperuenit veritas ⁊ tenuit cum iuſticia. ſed miſericordia tenuit cū fratre ſuo. Et pax quarta ſoror fugit. qꝛ non erat pax inter deū ⁊ hominē. Iuſticia dicebat miſericordie. Regnare volo qꝛ dicit ſalomō. Immortalis eſt iuſticia ⁊ perpetua Unde ius in eum nulla preſcriptio includit

Diuturnitas tempōris non attenuat ſꝫ potius confirmat. Reſpondit miſericordia. Verum eſt ꝙ immortalis es ⁊ perpetua. ſed in futuro: non modo. Ego volo pro ea intercedere. quia penitentiam iam agit. Et ſicut tu es filia patris mei iuſticia. ſic ⁊ ego ſum filia miſericordia Et ideo ratio dictat vt me audiat ſicut ⁊ te. Videns ergo filius ſapiens iſtam diſcordiam inter ſorores dixit iuſticie. Paratus ſum tibi ſatiſfacere vt preualeat oratio miſericordie. Ait ḡ iuſticia. Mihi placet. ſed vellem ſcire quomō. Ait filius. Incarnari volo ⁊ naturā humanam aſſumere. Nunquid hoc ſufficit. Et dixit filia iuſticia. Non ſufficit. Dixit filius. Circumcidi volo. Fameꝫ ⁊ ſitim pati. Temptari. Triſtari. tedium pati. Sanguineum ſudorem ſtillare. Nunquid hec tibi ſufficiunt. Et reſpondit illa ꝙ non ſufficiunt. Dixit filius iuſticie. Volo colaphis cedi. ⁊ alaphis flagellari. Volo conſpui. deridi ac dereliqui. ⁊ deſpici. ⁊c̄. Nunquid hec tibi ſufficiunt. Reſpondit iuſticia. Non ſufficiunt. Crucem volo portare. ⁊ manibus ligari. ⁊ pedibus perforari. Nunquid hec tibi ſufficiunt. Et illa. Non. Aceto potari volo. totuꝫ ſanguinem exhauriri ⁊ in cruce mori. Mortuus lancea perforari latus. Deinde a mortuis reſurgere. Celum aſcēdere. locum ſponſe mee preparare Nunquid hec tibi ſufficiunt. Et illa dixit. O bone frater vt video ⁊ ſcdm̄ ꝙ audio: plus diligis ſponſam tuam q̄ꝫ teipſum. Iam que dixiſti ſufficiunt Tunc filius dixit ad miſericordiam. Si omnia iſta que dixi. ⁊ que in corde meo poſui fecero: ⁊ ſponſa mea iſta contempſerit. nunquid iterum pro me interpellabis. Et illa. Non niſi egerit penitentiam. Qui ait. Mihi bene pla‑

cet. Quotiens homo peccauerit ſi pẽni-
tentiam poſt hoc egerit miſericordiam
ſuper eum habebo. His dictis fecit ſo-
rores vocari. ſ. iuſticiã. veritatẽ. miſeri
cordiam ⁊ pacem ⁊ oſculate ſunt ad in-
cem. Tunc filius omnia promiſſa adi-
pleuit ⁊ regna celeſtia ei dedit. Unde
bernhardus excitans ſpõſam ad conſid̃
randum graciaz ſibi a domino impenſaz
dicit. Uide o ſponſa in cruce ſponſum
tuum capite inclinatũ ad oſculum. ma
nuuz extenſionem ad amplexus. later̃
apertionem ad affectum. totius corpis
expoſitionem ad contemptum. Hauſit
igitur de proprio ſanguine ſuo ⁊ obtu-
lit patri ſuo munus pro dulciſſima ſpõ
ſa ſua. Suſcipies ergo pater celeſtis p̃
clarum munus de manu filij per qd̃ ſal-
uati ſumus ad vitam eternam. Ad quã
nos perducat ⁊c̃.

De memoria mortis. Ca. lvi.

Quidam prin
ceps erat qui multũ delec-
tabatur venari. Accidit ſel
ꝙ cum ad venandum perrexiſſet: caſu
mercator quidã per eandẽ viam ſecut⁹
eſt. Uidenſqꝫ principem formoſuz gro
ſum veſtimentis precioſis indutũ ait in
corde ſuo. O dñe deus: homo iſte mul
tum tibi tenetur ecce q̃ꝫ formoſus ⁊ ſtrẽ
nuus ẽ ⁊ gratioſus. ⁊ oẽs qui ſũt in ei⁹
comitatu honeſte ſunt induti. His
cogitatiſ dixit vni ex familia principis
Dic mihi cariſſime dñs veſter qualis ẽ
Qui ait. Eſt dñs multarum terrarum
⁊ potens valde in auro ⁊ argento ⁊ fa-
milia. Ait mercator. Multũ tenetur ip
ſe deo. Formoſus eſt ⁊ ſapiens int̃ om-
nes quos vnq̃ꝫ vidi. Ille hoc audiens
occulte omnia verba mercatoris domi
no ſuo narrauit. Dñs vero circa horam
veſpertinam cum domũ rediret rogauit
mercatorem vt ſecum pernoctaret. Il-
le contra hoc non audebat reſiſtere. Cũ
principe ad ciuitatem perrexit. Cum ve
ro caſtrum eius intraſſet. tot diuitias
tot pulchras cameras auro depictas vi
dit ꝙ valde admirabatur. Cum autem
hora cenandi adeſſet: princeps merca-
torem iuxta ſuam dominã in menſa col
locari fecit. Mercator autẽ cum dñam
vidiſſet tam pulchram ⁊ tam gratioſaz
quaſi extra ſe raptus fuit: ⁊ ait in corde
ſuo. O deus meus: princeps omnia q̃
deſiderat cor ſuum habet. vxorem pul
chram filios ac filias familam multam
nimis. Cum autẽ ſic cogitaſſet. delata
ſunt fercula ante dñam ⁊ eum. Et ecce
cibaria optima in capite vnius defunc
ti collocata ⁊ ante dñam poſita ⁊ omni
bus d̃ familia in ſcutellis argenteis mi
niſtrabatur in aula. Mercator cũ caput
mortui añ eũ vidiſſz cõmota ſunt oĩa
viſcera eius ⁊ ait in corde ſuo. Heu mi
hi timeo ꝙ perdam caput meuz in iſto
loco. Dña vero inq̃ꝫtum potuit eum cõ
fortauit. Cum vero nox adeſſet: ducit̃
in cameram honeſtã vbi inuenit lectuz
paratũ cortinis circũuolutum ⁊ in ãgu
lo domus luminaria magna. Dum ve
ro lectum intraſſet famuli oſtium clau-
ſerunt ⁊ mercator ſolus in camera remã
ſit. Reſpexitqꝫ angulum vbi erat lumẽ
⁊ vidit duos homines mortuos ꝑ bra
chia pendentes. Hoc viſo. inuaſit euz
timor intolerabilis intantum ꝙ quieſ-
cere non poterat. Mane vero ſurrexit ⁊
ait. Heu mihi: timeo hodie iuxta illos
duos pendere. Princeps vero cum
ſurrexiſſet fecit mercatorem ad ſe voca-
ri ⁊ ait. Cariſſime: Quid tibi placet de
me. At ille. Mihi omnia bene placẽt.
ſed ꝙ mihi miniſtrabatur ĩ capite defũ
cti vltra q̃ꝫ credi poteſt abhorrui tantũ
ꝙ comedere non poteram. Cũ vero in

lecto poſitus fuiſſem: duos iuuenes pē
dentes in angulo camere vidi. Tantus
timor me inuaſit ꝙ dormire non pote/
ram. Et ideo dei amore permittatis me
tranſire. Ait princeps. Cariſſime vidi
ſti vxorem meā nimis pulchram ⁊ ca/
put defuncti ante eam: ratio eſt talis.

Iſte enī cuius erat caput fuit quidā
dux nobilis qui vxorem meā ſollicita/
uit ⁊ cum ea cōcubuit ⁊ ſimul adinuicē
cōmiſceri perſpexi. Gladium arripui et
caput eius amputaui Unde in ſignum
verecundie ſingulis dieb⁹ illud caput
ante eam pono vt ad memoriā reducat
peccatum quod commiſit. Filius ve
ro defuncti illos duos iuuenes cogna
tos in camera pendentes occidit. Jdo
omni die corpora eorum viſito vt fiam
magis feruens ſanguinem eorum vin
dicare Cū aūt adulteriū vxoris recolo
⁊ mortem iuuenū ad memoriā reduco
nullum gaudiū haberere potero. Uade
ergo cariſſime in pace ⁊ āmodo vitam
hominis cuiuſcūqꝫ non iudices quouſ
qꝫ plenius tibi de veritate conſtiterit.
Mercator ei valefecit ⁊ ad mercanduꝫ
perrexit.

Allegoria ſiue Moraliſatio
Cariſſimi.

Rinceps iſte eſt quilibet
homo xp̄ianus bonis virtutibus ꝑ vir/
tutem baptiſmi ditatus: qui debet ha
bere pulchram famliam ſcꝫ ſenſus inte
riores ⁊ exteriores ſine macula peccati.
qui debent homini miniſtrare ⁊ ſepius
ad venandum pergere. id eſt opus me/
ritorium operari. Mercator iſte eſt bo
nus prelatus vel confeſſor diſcretus q̄
tenetur tali aſſociari. domum cordis ſui
viſitare ⁊ bonas virtutes ibi plantare.
ſicut fecit xp̄us duobus peregrinis ve/
nientibus de emaus qui domū hoſpitij i/
trauit. Uxor tam formoſa eſt aīa ad
ſimilitudinē dei creata: que debꝫ ī men
ſa iuxta prelatum ſacre ſcripture collo/
cari vt addiſcat ea que ſunt ſalutis. Sꝫ
ſepius iſta anima cū dyabolo adultera/
tur qn̄ peccatū mortale cōmittit. Quid
ergo eſt faciendū. Extrahe gladium lin
gue ⁊ ora ad deum intime. Un̄ pſal. Li
gua eoꝝ gladius acutus. Per iſtū gla/
dium lingue cum cordis contritione ⁊
oris confeſſione poteris hunc dyabo/
lum deuincere. ⁊ h̄ eſt caput ei⁹ ampu
tare ⁊ ante oculos cordis tui ſemper po
nere quoniā gratiam tibi dabit domin⁹
eum deuincere. penitentiam perfecte a/
gere h̄ ē miſericordie op⁹ exercere Duo
iuuenes in camera pendētes quos occi
dit aduerſarius tuus: ſunt dilectio dei
⁊ proximi qui erant extincti per peccatū
primi parentis. ⁊ ideo ſemꝑ debes eos
in camera cordis tui tenere vt deū tota
mente tota anima diligas ⁊ ſemꝑ ī ei⁹
timore permaneas. quia neſcimus ſi a/
more vel odio digni ſumus ⁊ ad memo
riā reducere quantū deus pro nobis ſu
ſtinuit in cruce. vt per amariſſime mor/
tis xp̄i iugem meditationē deueniam⁹
ad regna perpetua.

De perfectione vite. Ca. lvij.

Jtus in ciuitate Romana regnauit: qui ſtatuit
legē ꝙ dies primogeīti ſui
ab ōnib⁹ ſcīficaret̄. ⁊ quicūqꝫ diē nati/
uitatis filij ſui ꝑ opus ſeruile violaret
morte moreret̄. Promulgata lege vo
cauit magiſtꝝ Uirgiliū ⁊ ait. Kmīe talē
legē edidi: verūtn̄ ſepe in occulto pote/
rūt pctā ꝯmitti: ⁊ ad quoꝝ notitiā ꝑueni
re non potero. Rogam⁹ ḡ te vt ſcḋm idu
ſtriā tuā aliquā artē inuenias: per quaꝫ
potero experiri quales ſint illi qui cōtra
legem delinquūt. At ille. Dn̄e fiat vo
luntas tua. Statim Ugilius arte magi
ca ſtatuā ī medio ciuitatꝫ fieri fecit. ſta/

tua illa omnia peccata occulta ī illo die
commiſſa imperatoꝛi dicere ſolebat Et
ſic per accuſationem ſtatue quaſi infini/
ti homines erant condemnati. Erat tūc
quidam faber in ciuitate nomine focus
qui in illo die ſicut in ceteris operatus
eſt. Cum autem ſemel in ſtratu ſuo iacu
iſſet intime cogitauit quomodo per ac
cuſationem ſtatue multi moꝛiebantur.
Mane ſurrexit ⁊ ad ſtatuā perrexit ⁊ ait
O ſtatua ſtatua per tuam accuſationeʒ
multi moꝛiuntur. voueo deo meo ſi me
accuſaueris: caput tuū frangam. His
dictis domum perrexit. Hoꝛa prima im/
perator ſicut ſolitꝰ erat nuntios ſuos
ad ſtatuam ꝯſtituit vt ab ea quererēt
ſi aliquis contra legem commiſiſſet.
Cum autem ad ſtatuam veniſſent ⁊ vo
luntateʒ impatoꝛis dixiſſent: ait ſtatua
Cariſſimi: leuate oculos veſtros ⁊ vide
te que ſcripta ſunt in fronte mea. Illi
vero cum oculos leuaſſent tria in fron
te eius clare viderunt ſcilicʒ Tempoꝛa
mutantur: homines deterioꝛātur Qui
voluerit veritatem dicere caput fractū
habebit. Ite domino veſtro nunciate
que vidiſtis ⁊ legiſtis. Nuncij perrere/
runt ⁊ omnia domino ſuo retulerunt.
Imperatoꝛ cum hoc audiſſet precepit
militibus ſuis vt ſe armarent ⁊ ad ſta/
tuam pergerent. Et ſi aliquis contra ſta
tuam ⁊ contra voluntatē ſuam aliquid
faceret eum ligatis manibus ⁊ pedibus
ad eum ducerent. Milites ad ſtatuam
perrexerunt dicentes. Placet impera/
toꝛi vt oſtendatis illos qui cōtra legeʒ
cōmiſerunt ⁊ quales erāt illi qui minas
fecerunt. Ait ſtatua. Focum fabꝛuʒ ac/
cipite Ille eſt qui ſingulis diebus legē
violat ⁊ mihi minas facit. Illū cōpꝛe/
henderunt ⁊ coꝛam imperatoꝛe duxerūt
Ait imperatoꝛ. Cariſſime: Quid eſt
quod audio de te. Quare legem editaʒ
illā violas. At ille. Dn̄e legem ſeruare

non poſſum Quia omni die octo dena
rios opoꝛtet me habere ⁊ illos ſine labo
re non potero acquirere. Ait imperatoꝛ
Et quare octo denarios Qui ait. Om
ni die per annum duos denarios tene/
oꝛ dare quos mutuaui in iuuētute Du
os acōmodo. duos perdo. duos expen
do. Ait imperatoꝛ. De iſtis manifeſtiꝰ
debes mihi dicere. Cui ait faber Do
mine mi aduertite me Duos denarios
omni die teneoꝛ patri meo: quia cuʒ eſ
ſem puer paruulus. pater meus duos
denarios ſuper me ſingulis diebus ex/
pendit. iam pater meus in egeſtate eſt
poſitus. vnde ratio dictat ꝙ ei ſubueni
am in ſua paupertate. ⁊ ideo omni die
duos denarios ei trado. Duos ali/
os denarios filio meo accōmodo: qui
iam ad ſtudium pergit. vt ſi contingat
me ad egeſtatem peruenire: mihi illos
duos denarios reddat ſicut ego iaʒ pa
tri meo facio Duos alios denarios
ōni die pꝛo ſup vxoꝛē meā qꝛ eſt mihi
ſp contraria. aut ꝓpꝛie voluntatꝭ aut cal
lide ꝯplexionis. ⁊ ꝓpter iſta tria quicqͩ
ei dedero ḣ pꝛo. Duos alios dena
rios ſup meipm̄ in cibis ⁊ potibꝰ expen
do. Leuius bono mō tranſire nō potero
⁊ iſtos denarios non poſſum obtinere
ſine cōtinuo laboꝛe Iā audiſtis ratiōeʒ
Detis ergo iudiciū rectū. Ait impatoꝛ
Kariſſime: recte reſpondiſti vade ⁊ fideliť
amodo laboꝛa. Poſt ḣ cito impatoꝛ ꝺ
functus eſt ⁊ focus faber ꝓpter ſuā pru/
dētiam in impatoꝛē eligitur ab ōnibus
qui imperiū ſatis prudēter regebat. ipō
moꝛtuo: inter alos impatoꝛes imago
eius depingiť ⁊ vltra caput ſuuʒ octo
denarij. Moꝛaliſatio.

Ariſſimi: Iſte impatoꝛ eſt pa
ter celeſtis: qui ſtatuit ꝓ lege
ꝙ qui dieʒ pꝛimogeniti ſui vi
olaret moꝛte moꝛeretur. Dies iſta eſt

dies dominica ſiue dies feſtiualis ab
eccleſia ordinata. vnde in veteri lege ac
noua dicitur. Memento vt diem ſab-
bati ſanctifices. ſed heu prochdolor plu
res illis diebꝰ pctā maiora ꝯmittūt ꝗ̄
ceteris diebus. Tales poterunt aſſimi
lari cuidam piſci in mari tā diu bene eſt
ſibi quando eſt in mari. ſꝫ ſi contingat a
caſu ꝙ ſaltat ſupra tēpore pluuie ⁊ plu
uia eum tangat incipit mori nec per mł
tos dies ſtatum eius poterit recupera-
re q̄uſqꝫ fuerit de aqua maris ſatiatus.
Eodē modo aliqui ꝗ̄diu ſunt per totaꝫ
ſeptimanam in mari huius mundi labō
rantes tam diu bene videtur eis. ſed ſi
contingat eos diebus feſtiuis ad eccle
ſiam pergere ⁊ aliquē dulcem ſermonē
vel miſſam audire eis videtur ꝙ ſint in
magna anguſtia quouſqꝫ ſunt in operi-
bus mundanis refocillati. Virgiliꝰ
certe qui ſtatuam fecerat eſt ſpiritusſāc
tus qui predicatorem ordinauerat vt ā
nunciet virtutes ⁊ vitia: penam ⁊ glori
am. Sed heu iā poterit dicere predica-
tor ſicut ſtatua dixerat. Tempōra mutā
tur. Hoc ſatis manifeſte videmus ī pri
mitiua eccleſia in omni ſtatu tempora e-
rant meliora ꝗ̄ nunc. orationes ⁊ p̄ces
ꝗ̄ modo. Terra dabat fructū ſuum ma
gis abunde: ⁊ omnia elementa que ſua
erant. ſunt mutata propter pēccata ho
minum Hoc apparebat in diluuio noe
Secūdo homines deteriorant̄ ſicut cla
re videmus. In antiquo eñ tempore
erant homines magis deuoti. elemoſi-
narij. charitatiui ꝗ̄ modo ſunt. Et qua
re Quia totus mundus in maligno po
ſitus eſt. Tercio qui voluerit veritateꝫ
dicere ⁊c̄. Modo ſi predicator pēccata
potentū predicet: ſtatim minas ac mur
murationes habebit. Unde yſaie. xxxi.
Loquimini verba placentia. Et ideo a-
poſtolꝰ dicit Erit enim tempus cū ſanā
doctrinā ñ ſuſtinebunt ꝓ domo iſrahel.

Focus eſt quilibet xp̄ianus bonus
qui fideliter ſicut miles chriſti laborat.
Unde quilibet bonus xp̄ianus tenetur
ſingulis diebus patri ſuo celeſti redde
re duos denarios ſcꝫ amorem ⁊ honorē
Amorem quia nos tantū dilexit ꝙ pro
noſtro amore vnicum filium ſuum de
celis deſcendere permiſit. ⁊ morte tur-
piſſima condemnari. Honorem: quia
omnia ab ipſo procedūt ⁊ ſine eo nullū
bonū agere poterimus. Iteꝫ duos de-
narios filio accōmodamus. Cuiuſmōi
filius eſt Certe ille de quo yſa. d̄r. Par
uulus enim natus eſt nobis ⁊c̄. ſ. filius
dei. Et quales denarios debemus ei ac
cōmodare. Certe duos omni die. ſ. bo
nam voluntatē ⁊ bonū actum ꝗ̄diu ſu-
mus in hoc mortali corꝑe ⁊ quādo nos
egeni ſumus facti in die iudicij qñ nu-
di apparebimus. tunc ipſe nobis reddꝫ
illos denarios in vita eterna: ſicut ſcrip
tum eſt. Centuplum accipietis ⁊ vitaꝫ
eternam poſſidebitis. Item duos de-
narios perdimus ſuper vxorem. Uxor
iſta eſt caro noſtra miſera: que ſemꝑ cō
trariatur ſpiritui. Denarij quos expen-
dimus ſuper eam ſunt mala voluptas ⁊
actus malꝰ que continue oꝑantur ex ob
liqua voluntate. Iſtos duos denarios
pērdimus. quia grauiter propter hoc
hic vel alibi puniemur. Itē duos d̄na-
rios omni die ſuꝑ noſipſos expendimꝰ
ſi boni xp̄iani ſumus. ſ. dilectionem dei
in toto corde ⁊ dilectionem ad proxīm
ſicut ad noſipſos. Cariſſimi ſi iſtos oc
to denarios expēdere volueritis ad gau
dium eternum peruenire poſſitis.

De confeſſione. Ca. lviij.

Ex quidā re
gnauit nomine Aſmodeus
qui ſtatuit ꝙ quicūqꝫ male
lefactor captus eēt ⁊ corā iudice ductꝰ

ſi tres veritates pōſſʒ dicere tam veras
contra quas nullus poſſet obijcere: q̄ñ
do vero ſine omni fallacia eſſent quan/
tumcūꝗ eſſet malefactoꝛ vitam ſuam
obtineret cū tota ſua hereditate. Ac
cidit caſus ꝙ quidā miles contra regē
foꝛē fecit: fugā petijt et ī quadā foreſta
latuit. In qua multa mala cōmiſit. q̄a
omnes intrātes ſpoliauit aut occidit.
Iudex cum hoc audiſſet inſidias in cir
cuitu foreſte oꝛdinauit eum depreben/
dit et ligatis manibus ad iudicium veī
re fecit. Ait ei iudex. Cariſſime noſti le
gem. Qui ait. Etiam domīe. Si debeo
ſaluari opoꝛtet me dicere tres veritates
aut moꝛtem euadere non poſſuʒ. Ait iu/
dex. Imple beneficium legis aut hodie
moꝛieris. At ille. Dñe fac fieri ſilentiū
quo facto ait. Dñe ecce hec pꝛima veri
tas. Uobis omnibus denuncio ꝙ to/
to tempe vite mee extiti malus homo.
Iudex hoc audiens circūſtantibus ait.
Eſt ne verum q̄d ille dicit. At illi. Si
non eſſʒ malefactoꝛ ad iſta non veniſſʒ.
Ait ergo iudex. Dic ſecundā veritatem
Qui ait. Secūda veritas eſt. Mihi mł
tum diſplicet ꝙ in iſta foꝛma huc veni
Ait iudex. Certe credimus tibi. Dic er
go terciam veritatē ⁊ teipſum a moꝛte
ſaluaſti. Ait ille. Hec eſt tercia veritas
Si ſemel potero euadere. ad iſtū locuʒ
nunꝗ̄ voluntarie in iſta foꝛma venirem
Ait iudex. Amen tibi ſatis pꝛudenter te
liberaſti. vade in pace ⁊ ſic ſaluatus eſt
Cariſſimi. Moꝛaliſatio

Imperatoꝛ iſte eſt
dominus noſter iheſus xp̄us qui iſtam
legem edidit. ſ. ꝙ quicunꝗ malefactoꝛ
id eſt peccatoꝛ per gratiā dei captus fue
rit coꝛam diſcreto iudice ductus. i. con
feſſoꝛe. dicat tres veritates tam veras
ꝙ demones contra ſe non poterūt obij/
cere. hereditatem regni celeſtis obtine
bit. Prima veritas eſt. ego ſum malus
homo id eſt in tali peccato ⁊ ſic de ſingu
lis. Ecce confeſſio. Secunda veritas ē
Diſplicet mihi. ⁊ c̄. i. multuʒ mihi diſ
plicet ꝙ tantum deum meum offendi.
Ecce contritio. Tercia veritas eſt. Si
poſſem ſemel euadere per viam ſatiſfac
tionis nunꝗ̄ ad peccatum redirē volun
tarie. ⁊ ſic per conſequens vitam eter/
nam obtinerem.

De ſuperbia nimia. ⁊ quomodo ſu
perbi ad humilitatem maximā ſepē per
ueniunt ſatis notabile. Ca. lix

Iouinianus

imperatoꝛ regnauit pōtens
valde: qui cū ſemel in ſtra/
to ſuo iacuiſſet exaltatū eſt coꝛ eius vl/
tra q̄ꝫ credi pōt. Et in coꝛde dixit. Eſt
ne aliqs deꝰ aliꝰ q̄ꝫ ego. His cogitatis
ſomnū cepit. Mane vero ſurrexit ⁊ vo
cauit milites ſuos ⁊ ait Cariſſimi: bonū
eſt cibum ſumere q2 hodie ad venandū
pergere volo. Illi vero pati erant eius vo
luntatē adimplere. Cibo ſumpto ad ve
nandū pꝛexerunt. Dum vero imperat/
toꝛ equitaſſet caloꝛ intolerabilis eū in
uaſit intantū ꝙ videbatur ei ꝙ moreret
tur niſi in aqua frigida balneare poſſet.
Reſpexit a longe: aquā latam vidit Di
xit militibus ſuis. Hic remaneatis quo
uſꝗ fuero r̄frigeratꝰ Dextrariū cuʒ cal
caribꝰ ꝑcuſſit ad aquā feſtinanter eq̄ta/
bat. de equo deſcendit ōnia veſtimenta
depoſuit. aquā intrauit ⁊ tam diu ibi re
manſit quouſꝗ totaliter refrigeratꝰ eēt
Dū ibidē expectaſſʒ venit quidā homo
ei ꝑ ōnia ſimilis in vultu ⁊ geſtu ⁊ indu
it ſe veſtimentis eius. dextrariū eiꝰ aſcē
dit ⁊ ad milites equitauit. ab omnibꝰ
ſicut perſona imperatoꝛis eſt receptus.
Finito ludo ad palacium cum militibꝰ
perrexit. Poſt hoc cito Iouinianus de

aqua exiuit: ſed nec veſtes nec equum i
uenit. Admirabatur ⁊ triſtatus eſt val/
de. quia nudus erat ⁊ neminem vidit.
Cogitauit intra ſe Quid faciam. Ego
miſerabiliter ſum fruſtratus. Tandem
ad ſe reuerſus dicebat. Hic prope ma
net vnus miles quem ad miliciam pro
moui: ad eum pergam. veſtes ⁊ equum
acquiram. Et ſic ad palacium meum a/
ſcendam ⁊ videbo quomodo ⁊ per quē
ſum confuſus. Jouinianus totali/
ter nudus ad caſtrum militis perrexit.
Ad ianuam pulſauit. Janitor autē cau
ſam pulſationis queſiuit. Ait Jouinia
nus. Januam aperite ⁊ qualis ego ſum
videte. Jlle vero ianuam aperuit ⁊ cū
eum vidiſſet obſtupuit ⁊ ait. Qualis
es tu. At ille. Jouinianus ſum impera
tor. Uade ad dominū tuum ⁊ dic ei vt
mihi veſtes accomodat quia veſtes ⁊ e
quum perdidi. Qui ait. Mentiris peſ/
ſime ribalde. Jam ante aduentum tuū
dominus imperator Jouinianus ad pa
lacium ſuum cum militibus ſuis tranſi
uit: ⁊ dominus meus ſecum perrexit et
rediit. ⁊ iam in menſa ſedet. Sed q2 im
peratorem te nominaſti: domino meo
nunciabo Janitor intrauit ⁊ domiō ſuo
verba eius retulit. Jlle hoc audiens p̄/
cepit vt introduceretur Miles cum eū
vidiſſet: notitiam eius non habebat.
Sed imperator peroptime eum cogno/
uit. Ait ei miles Dic mihi qualis es ⁊
quod eſt nomen tuum. Qui reſpondit
Ego ſum imperator Jouinianus ⁊ ego
te ad miliciam promoui tali tempore.
Ait ille. O ribalde peſſime: qua auda/
cia audes te imperatorem nominare.
Jā enim dominus meus imperator an̄
te ad palacium equitauit. ⁊ ego per viā
ei aſſociatus eram ⁊ iam ſum reuerſus
⁊ quia teipſum imperatorem nomina/
ſti impune non tranſibis. Fecit eū egre
gie verberari ⁊ poſtea expelli. Jlle vero
ſic flagellatus ⁊ expulſus fleuit amare ⁊
ait. O deus meus: quid hoc eſſe pote/
rit q̄ miles quē ad miliciam promoui:
notitiam mei non habꝫ ⁊ cum hoc gra/
uiter me flagellauit. Cogitauit apd̄
ſe. prope eſt quidam dux conſiliarius me
us: ad eum pergam ⁊ neceſſitatē ei oſtē
dam per quē potero indui ⁊ ad palaciū
meum reuerti. Cum vero ad ianuā du
cis veniſſet: pulſauit. Janitor audiens
pulſationem ianuā aperuit ⁊ cum homi
nem nudum vidiſſet admirabatur ⁊ aie
bat. Cariſſime qualis es tu. ⁊ quare ſic
taliter nudus veniſti. Et ille. Ego ſum
imperator. a caſu equum ⁊ veſtimenta p
didi. Et ideo ad ducem veni vt mihi ī
hac neceſſitate ſuccurrat. Jdeo te rogo
vt negocium meū coram domino tuo
facias. Janitor cum verba eius audiſſꝫ
admirabatur: aulam intrauit ⁊ domiō
ſua omnia retulit Ait dux. Jntroduca
tur. Cū introductus fuiſſet nullus noti
tiam eius habebat. Et dux ait ad illum
Qualis es tu. Et ille. Jmperator ſum
ego ⁊ te ad diuitias ⁊ honores promo
ui quando te ducem feci ⁊ conſiliarium
meum te conſtitui. Ait dux. Jnſane mi
ſer: perrexi parum an̄ te cū domiō meo ī
peratore verſus palacium ⁊ reuerſus ſū
Et quia talem honorē tibi appropriaſti
impune non tranſibis. Fecit eum ī car
cerem recludi ⁊ pane et aqua ſuſtentari
Deinde ex carcere extraxit et egregie ve
berari et a tota terra poſt hoc eiici fecit.
Jlle ſic eiectus vltra q̄ꝫ credi poterit ge
mitus et ſuſpiria emittebat et ītra ſe di
xit Heu mihi quid faciam quia factus
ſum opprobrium et abiectio plebis.
Melius eſt mihi ad palcium meum p
gere et mei de palacio meo notitiā ha
bebunt. Saltem ſi non: vxor mea noti
tiam meam habebit per certa ſigna.
Solus ad palacium acceſſit. Ad ianu
am pulſauit. Audita enim pulſatione

ianitor ianuam aperuit: quem cum vi-
diſſet dixit. Dic mihi qualis es tu. Et
ille. Miror de te ꝙ nõ noviſti me: quia
per tot tempora fuiſti mecum. Qui ait
Mentiris tu. Cum domino imperato-
re diu ſteti. Et ille. Ego ſum ille. Et ſi
dictis non credis. rogo te dei amore vt
ad imperatricem accedas ⁊ per iſta ſig-
na: illa mihi veſtes imperiales ꝑ te mit
tet. quia a caſu omnia perdidi. Iſta ſig
na que per te ei mitto: nullus niſi nos
duo novit ſub celo. Ait ianitor. Non
dubito: quin inſanus ſis. Quia iaȝ do
minus meus imperator in menſa ſedet
⁊ iuxta eum imperatrix. Verumtamen
ex quo dicis te imperatorem eſſe impe-
ratrici intimabo ⁊ certus ſum ꝙ grauiť
punieris Ianitor ad imperatricem per-
rexit ⁊ omnia audita ei intimavit. Illa
non modicum contriſtata ad dominuȝ
ſuum conuerſa eſt ⁊ ait. O domine mi
audite mirabilia ſigna priuata ĩter nos
ſepius acta vnus ribaldus in porta mi
hi per ianitorem recitat ⁊ cum hoc dicit
ſe imperatorem ⁊ dominũ meum eſſe.

Ipſe cum hoc audiſſet precepit iani
tori vt introduceretur in conſpectu õni
um. Qui cum taliter nudus introduc-
tus fuiſſet canis quidam qui antea mul
tum eum dilexerat ad guttur ſuum ſal-
tabat vt occideret. Sed per familiam ĩ
peditus eſt ſic ꝙ nullum ab eo receperit
malum. Item quendam falconem
habebat in partica: qui cum eum vidiſ
ſet ligaturam fregit ⁊ extra aulam auo
lauit. Ait imperator omnibus in aula
ſedentibꝰ. Cariſſimi audite verba mea
que de iſto ribaldo dicã. Dic mihi qua
lis es tu ⁊ ob quã cauſam veniſti. At il
le. O domine iſta eſt mirabilis queſtio
Imperator ſum ⁊ dominus iſtius loci.
Ait imperator omnibus ſedentibus in
menſa ⁊ circumſtantibus. Dicite mihi
per iuramentum veſtrum quod mihi fe

ciſtis: quis noſtrum imperator eſt ⁊ do
minus. Aiunt illi. O domine leuiter re
ſpondemus per iuramentum quod vo-
bis fecimus Iſtum ribaldum nunꝙ̃ vi
dimus. ſed vos eſtis dominus noſter ⁊
imperator quem a iuuentute nouimus
Et ideo rogamus vna voce vt puniať.
vt omnes exemplum ab eo capiant ⁊
de tali preſumptione non attemptent.
Imperator ille conuerſus ad imperatri
cem ait. Dic domina mihi per fidẽ quã
teneris: noſti tu iſtuȝ homĩem qui ſe di-
cit imperatorem ⁊ dominũ tuum eſſe.
At illa. O bone dñe: cur talia a me que
ris. Nonne plus ꝙ̃ triginta annis ĩ ſo-
cietate tua ſteti ⁊ prolem per te genui.
Sed vnum eſt quod miror quomõ iſte
ribaldus peruenit ad noſtra ſecreta int
nos perpetrata. Imperator ille dixit il
li qui introductꝰ fuerat. Cariſſime qua
re auſus fuiſti teipſum imperatorem no
minare. Damus pro iudicio vt ad cau-
dam equi hodie ſis tractus. ⁊ ſi iterum
auſus ſis hoc dicere: te condẽnabo mor
te turpiſſima. Vocauit ſatellites ſuos
⁊ ait Ite ⁊ iſtum ad caudam equi trahi
te ſed nolite eum occidere. Et ſic factũ
eſt. Poſt hec vero vltra ꝙ̃ credi poteſt
commota ſunt omnia ĩteriora eius Et
quaſi de ipſo deſperatus dicebat. Pe-
reat dies in qua natus ſum: amici mei
a me receſſerunt. Vxor mea ⁊ filiȷ mei
non nouerũt me. Dum hoc dixiſſet: co
gitabat. Hic ꝓpe manet confeſſor meꝰ
pergam ad ipſum forte ipſe meam no-
titiam habebit. quia ſepius confeſſiõeȝ
meã audiuit. Perrexit ad heremitam
ad feneſtram cellule pulſauit. At ille.
Quis ibi. Et ille. Ego ſum imperator
Iouinianus: feneſtram aperias vt lo-
quar tecum. Ille vero cum vocem eius
audiſſet feneſtram aperuit cum enim vi
diſſet cum impetu feneſtram clauſit ⁊
ait diſcede a me maledicte tu nõ es im-

ꝑator ſed diabolus in forma homīs. Ille hoc audiens ad terraz pre dolore cecidit crines capitis ac barbe dilacerauit ⁊ dixit. Heu mihi quid faciam ego His dictis recordatus fuit ꝙ in ſtratu ſuo exaltatum fuit cor eius dicens. Eſtne deus alter preter me. ſtatim ad feneſtram heremite pulſabat ⁊ dixit amore illius qui pependit in cruce confeſſionē meā audite feneſtra clauſa. Ait ille. Mihi bene placet. Qui de tota vita ſua cū lacrimis eſt confeſſus ⁊ precipue quō contra deum ſe erexit dicens. Qꝫ non credidit alium deum eſſe ꝗꝫ ſeipſuz. facta confeſſione ⁊ abſolutione heremita feneſtram eius aperuit ⁊ noticiam eius habebat. Et ait. Benedictus altiſſim⁹ iam noui te. paucas veſtes hic habeo ī duas te ⁊ ad palacium ꝑge: ⁊ vt ſpero noticiam tuam habebunt. Imperator induit ſe ⁊ ad palacium ſuum perrexit ad ianuam pulſabat. Ianitor oſtium aperuit ⁊ eum ſatis honorifice recepit. At ille. Nūquid noticiam meaz habes. Qui ait. Etiam domine ꝑoptime. Sꝫ admiror ꝙ ꝑ totuz diem hic ſteti ⁊ vos exire non vidi. Ille vero aulaz intrauit omnes eum videntes capita inclinabāt Alius imꝑator erat cū domina. Quidam miles exiēs de camera eum ītime aſpexit. poſt hec in cameram eſt reuerſ⁹ ⁊ ait. Domine mi. eſt quidam in aula cui omnes capita inclinant ⁊ honorem faciunt qui vobis in omnibus aſſimulatur in tm̄ ꝙ quis veſtrum eſt imꝑator penitus ignoro. Imperator ille hoc audiens ait impatrici. Exeas ⁊ videas ſi eius noticiam habeas. Illa vero foras perrexit ⁊ cum eum vidiſſet admirabatur: ſtatim cameram intrauit ⁊ ait. O domine vobis vnum denuncio ꝙ quis veſtrum eſt dominus meus penitus ignoro. At ille. Ex quo ſic eſt foris pergā ⁊ veritatem excutiam. Cum autem aulam intraſſet eum per manum cepit: ⁊ iuxta euz ſtare fecit. vocauit omnes milites in aula exiſtentes cuz imperatrice ⁊ ait. Per iuramentum quod mihi feciſtis dicite quis noſtruz eſt imperator Imꝑatrix primo reſpondit. Domine mi mihi incūbit primo reſpondere: teſtis ē mihi de⁹ in celis: quis veſtrum ē dominus meus penitus ignoro. ⁊ ſic omnes dixerunt. At ille. Cariſſimi audite me. Iſte homo eſt imꝑator veſter ⁊ dominus. Nam aliquo tempore contra deum ſe erexit. ꝓpter quod peccatuz deus eum flagellauit. ⁊ hoīnuz noticia ab eo receſſit quouſqꝫ ſatiſfactionē deo fecerit. Ego ſum angelus eius cuſtos aīe ſue qui imperiuz cuſtodiui ꝗꝫ diu fuit in penitentia. iam eius pnīa eſt cōpleta ⁊ ꝓ peccatis ſatiſfecit ammodo ei ſitꝫ obedientes. ad deum vos recōmendo. Statim ab oculis eorū diſparuit. Imperator vero deo gratias reddidit ⁊ toto tempore vite ſue in bona pace vixit ⁊ ſpiritum deo reddidit Quod nobis concedat ⁊c.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Imperator iſte poteſt dici quilibet homo totaliter mūdo datus: qui ꝓpter diuitias ⁊ honores ī ſuperbiam cordis erigitur. Sicut alter Nabuchodonoſor qui diuinis preceptis nō obediuit vocat milites. i. ſenſus pergit ad venandum mundi vanitates Interim calor intolerabilis. i. temptatio diabolica euz arripit ꝙ quieſcere nō poteſt quouſqꝫ in aquis mundanis ſit totaliter refrigeratus. Iſta refrigeratio eſt detrimentum anime. Et ſic milites id eſt ſenſus ſine cuſtodia hominez dimittunt quotienſcūqꝫ in aqua mundana balneari intendit. Sed de equo primo deſcēdit. i. a fide errat qr ī baptiſmo firmiter deo ꝓmiſit adherere. ⁊ pōpis

diaboli abrenūciare. Sed q̄ꝫ cito tota liter ſe in aquis mūdanis inuoluit fidē frangit ⁊ hoc eſt de equo deſcendere.

Deinde depoſuit veſtes.i. virtutes quas in baptiſmo recepit. ⁊ ſic nudus miſer in mundi vanitatibꝫ iacet. Quid eſt faciendum? Certe vt alius ſcꝫ prelatus qui fidem ⁊ virtutes habet cuſtodire hoc eſt veſtimenta recipere. Quia ꝑlato datur poteſtas ſoluendi peccatorē quotiens puro corde ad deum ſe cōuertit. Iouinianus cum de aqua exiuit ⁊c. Sic miſer homo cum de aqua mundana ꝑ dei graciam intendit exire nullam virtutem inueniet. qꝛ omnes per peccatum ꝑdidit ergo habet materiam dolē di. Quō debent ergo virtutes recupari. Certe ad domum militis primo debet pergere. miles iſte eſt ratio que hꝫ te flagellare. qꝛ ratio dictat ꝙ quantuꝫ contra deum perpetraſti in corde tuo: ħ emendes. Et ideo non poteris teipſum dicere impatorem.i. xp̄ianum: qꝛ opa xp̄iani per peccatum ꝑdidiſti. Rano ergo te expellit ab omni vicio. Quid eſt faciendum? Pergas ad caſtrum ducis ſcꝫ ad conſcientiam tuā ꝓpriam que contra te grauiter murmurat donec recōciliatus deo fueris: imo in carcereꝫ te ponit hoc eſt in perplexitatem magnam quō ⁊ ꝑ quā viam deo placere potes ⁊ vulnera ab eo recipe.i. cordis cōpunctionem ꝑ que ſanguis.i. peccatum exeat. Deinde ad palacium cordis tui pulſare.i. intime cogitare quō ⁊ qua de cā contra deum deliquiſti. Ianitor.i. voluntas que eſt libera: oſtium cordis tui habet aperire ⁊ te ducere ad p̄mū ſtatū quē in baptiſmo accepiſti. Canis q̄ ſaltat vt te occidat ⁊c. ē caro tua ꝓpria per quam homo ſepius occideretur niſi deus impediret Et falco in ꝑtica extra feneſtram volat ⁊c.i. potentia diuina non tecum manebit q̄ꝫ diu in mala vita iaces nec vxor.i. anima noticiaꝫ habebit tue ſalutis Quid ergo eſt faciendum Certe vt ſis tractus ad caudam equi. Trahi per caudam equi nihil aliud eſt q̄ꝫ a principio vite vſqꝫ ad preſens quid ⁊ quantū feciſti tm̄ dolere ⁊ ſatiſfactioneꝫ perpetrare. Deinde poſtq̄ꝫ iſta feceris: perge ad heremitam.i. diſcretum confeſſorem in foreſta ſancte eccīe. Et de omnibus quibꝫ contra deū deliquiſti pure confitearis clauſa feneſtra.i. pure non ad laudē hominum ſed ad tuum ſolamen: ⁊ ſtatim deus ⁊ omnes āgeli noticiam tuam habebunt. Deinde facta confeſſione: veſtimentis.i. bonis virtutibus poteris indui: ⁊ ad palaciū cordis tui ſecrete accedere. ⁊ omnes ſenſ9 tui cum vxore.i. anima noticiam habebunt. qꝛ verus imperator.i. bon9 xp̄ianus factus es ⁊ per conſequens vitam eternam obtinebis. Ad quam ⁊c.

De auaricia ⁊ eius ſubtili conamine Capitulum.lx.

Ex quidam erat qui filiā vnicaꝫ pulcrā ⁊ gratioſam noīe Roſimūdam habebat. Puella iſta cum ad etatem denam perueniſſet: erat tam abilis in currendo ꝙ citius ad terminum peruenerat anteq̄ꝫ aliquis eaꝫ tangere poſſet. Rex per totum regnum proclamari fecerat ꝙ quicūqꝫ cum filia ſua volebat currere ⁊ ad finem termini ante eaꝫ perueniret: ipſam in vxorem haberet. ⁊ totum regnum poſt eius deceſſum. Si vero aliquis hoc attemptaret ⁊ in curſu deficeret: caput amitteret. Facta proclamatione quaſi infiniti ſe obtulerunt cum ea currere. ⁊ quotq̄t cū ea currebant omnes deficiebant ⁊ capita amiſerūt Erat tūc q̄dā ī ciuitate pauper noīe abibas: qui intra ſe cogitabat

Pauper ego ſum ⁊ de vili ſanguine ꝓgenitus. ſi ꝑ aliquam viam poſſem iſtã puellam deuincere. non ſolum ego promotus eſſem ſed ⁊ omnes de meo ſanguine. Prouidebat ſibi de trib⁹ cautelis. ſ. de ſerto roſarum qꝛ illa puelle appetunt Secundo de zona ſerica quam puelle libenter optant. Tercio de loculo ſerico ⁊ infra loculum pila quedã erat deaurata. ſuper pilã deſcriptio tal' Qui mecum ludit nunq̃ʒ de ludo ſaciabitur. Hec tria ipſe in ſinu ſuo poſuit. Ad palacium ꝑrexit ⁊ pulſauit. Adeſt ianitoꝛ ⁊ cauſam pulſationis petebat. Qui ait. Paratus ſum cũ puella currere. Illa cum hoc audiſſet quandaʒ feneſtram aperuit ⁊ cum eum vidiſſet in corde ſuo deſpexit: ⁊ ait. Ecce q̃ʒ reprobus eſt cum quo currere debes. Tamẽ non poterat contradicere Ad currendũ ſe ꝑpauit. Ambo adinuiceʒ currebãt Cito puella ad magnam diſtantiã ante euʒ cucurrit. Abibas cũ hoc vidiſſʒ ſertum roſaꝝ ante eam ꝓiecit. Viſo ſerto puella inclinauit ſe ⁊ ſertum leuauit et in capite poſuit. Tantum in ſerto delectabat' ⁊ expectabat ꝙ abibas ante eam cucurrit. Puella cum h̓ vidiſſet: ait in corde ſuo. Nunq̃ʒ filia patris mei cum tali ribaldo debet copulari. ſtatim ſertũ ꝓiecit in quandã foueam ꝓfundam. ⁊ poſt eũ cucurrit ⁊ apprehendit. Quem cum apprehẽdiſſet alapã dedit ei dicẽs Siſte gradũ miſer: non decet vt filius patris tui in vxorẽ me ducat. ſtatim añ eum cucurrit. Abibas cũ hoc vidiſſet ante eã zonam de ſerico ꝓiecit. Quam cũ vidiſſet inclinauit ſe ⁊ eã leuauit ſe ſuccinxit ⁊ tñ de ea delectabat' ꝙ ibidẽ moram traxit ⁊ iteruʒ abibas longe añ eam cucurrit Puella cum h̓ vidiſſʒ fleuit amare ⁊ zonam accepit ⁊ in tres partes fregit: poſt eum cucurrit ⁊ apprehendit. Quem cũ apprehendiſſet manum leuauit ⁊ ei alapam dedit dicẽs. O miſer me in vxorem non habebis. Statiʒ ante eũ longe cucurrit. Abibas cum h̓ vidiſſet expectabat quouſq̃ʒ ipſa ꝓpe eſſet. Hoc facto: loculum de ſerico añ eã ꝓiecit. viſo loculo inclinauit ſe ⁊ loculum leuauit. aperuit: pilam deauratã intus inuenit: ſupſcriptionẽ legit. Qui mecum ludit nunq̃ʒ ludo ſatiabitur. incepit tñ ⁊ tã diu ludere cũ pila ꝙ Abibas citius ad finem peruenit ⁊ eaʒ ĩ vxorem tenuit. Moralizatio

Cariſſimi.

Imperatoꝛ iſte ẽ dominꝰ noſter ieſus xp̃s. filia pulcra anima ad dei ſimilitudineʒ creata que veločiter in bonis operibus currit q̃ʒ diu in puritate vite manet in tñ ꝙ eam peccatum moꝛtale vincere non p̃t. Clamoꝛ factus eſt ⁊c. Clamoꝛ iſte nihil ẽ aliud q̃ʒ ꝙ homo ſe defendat ⁊ ꝓtegat cõtra diabolũ mundũ ⁊ carnẽ Et ſi bellũ contra iſta tria aggredit' ⁊ victoꝛiã obtinuerit tũc peccata moꝛtalia ſuccũbunt. et hoc ẽ capita amittere. Abibas eſt diabolus qui cũ viderit hoiem ſuperaſſe ꝑ opera mĩe, ꝓuidet ſibi de trib⁹ cautelis ſcʒ de ſerto. Sertuʒ iſtud eſt ſuperbia. Quia ſicut ſertũ non ponit' niſi ſuper caput vt ab hominib⁹ videat': ſic ſupbus ſꝑ vt videri vult. Et ĩdo dicit Augꝰ. Cũ ſupbum videris filium diaboli eſſe nõ dubites. Cum igit' homo vtitur ſerto ſupbie. ſtatim currit diabolus ante euʒ Quid ergo ẽ faciendum: Certe vt ſertum ſupbie ꝓijciatur in foueã humilitatis ⁊ ſic dabis diabolo alapam ⁊ eũ dimittes. Poſt hec puella ſe inclinauit ⁊ zonam leuauit ⁊ aſpexit. Zona iſta eſt luxuria quam diabolus ꝓijcit añ hominem. Cum tamen contra tales dicat Grego. Succingite lumbos veſtros ĩ caſtitate. Si g̃ ſuccing' te zona luxurie

ſtatim diabolus an̄ te currit de bona vi-
ta tua te impedit. Quid ergo eſt facien̄-
dum. Certe vt zona luxurie in tres p-
tes frangatur.ſ. in orationem ieiuniū ⁊
elemoſinam: ⁊ ſic ꝑ conſequens diabo
lum vinces. Poſt hec diabolꝰ loculuꝫ
ante hoīem ꝓijcit. Scitis ꝙ loculꝰ ha-
bet duas cordas ad aperiendū. Cor do
eſt loculus qđ debet eſſe clauſum inferi-
us quantum ad terrena: ⁊ ſuperiꝰ quā-
tum ad celeſtia ad grām ſuſcipiendam.
Due corde que claudunt ſunt timor dī
⁊ pena terna: ꝑ que duo cor hominis
clauditur ne intret peccatū. Pila in lo
culo ſepius īuenit̄ in cordibꝫ noſtris.ſ.
auaritia aut cupiditas qꝛ ſicut pila mo
uetur ad oēm differentiam ꝑſitionis:
ſic ⁊ auarus mouet̄ in terra mouetur ī
mari: non ceſſat pes eiꝰ currere nec cor
cogitare quō ⁊ ꝑ quam viam bona mū
dana poterit adquirere. Supſcriptio
eſt: qui mecū ludit.i. qui cum cupidita
te incipit vitam ducere vt vix aut nun
q̄ȝ poterit ſuſtinere. Sicut dicit ſeneca
Cū omnia peccata ſeneſcunt ſola cupi-
ditas iuueneſcit. Ideo timendum eſt
de aliquibus qui tm̄ cum pila ludūt cu
piditatis: ꝙ diabolus ip̄os occupabit
Quia ſicut dicit apl's. Radix omniuꝫ
maloꝝ eſt cupiditas. Studeamꝰ ergo
vitam noſtram ſic in pijs operibus di-
rigere vt vitam eternā valeamus attin
gere.

De premeditatione ſꝑ habenda
Capitulum. lxi.

Claudius re
gnauit qui vnicā filiam ha
bebat gratioſam ⁊ decoram
valde: qui cū ſemel in ſtratu ſuo iacuiſſꝫ
intime de filia ſua cogitabat quō eaꝫ ꝓ
mouere poſſet. Ait intra ſe. Si eam in
vxorem diuiti ſtulto tradidero: filiā me
am ꝑdam. ſi vero pauperi ſapienti ꝑ eiꝰ
ſapientiam ei neceſſaria large adquire-
ret. Erat tūc in ciuitate quidā philo
phus nomine ſocrates quem rex dilex
erat. vocauit eum ⁊ ait. Cariſſime nun
quid tibi placet filiā meam in cōiugem
accipere. Et ille. Etiā domīe: ꝓ optime.
Et ille. Ex quo ita eſt dabo tibi eam: ⁊
ſub illa conditione ꝙ ſi moriat̄ filia in
tua ſocietate vitā tuaꝫ amittes. Eliges
ergo eā accipere vel dimittere. Et ille.
Mihi bene placet eaꝫ accipere ſub iſta
conditione Rex nuptias celebrauit cū
magna ſolēnitate Per quedā tp̄a vitā
duxerūt in q̄ete ⁊ ſcītate ꝑfecta Poſt
hoc vxor ſocratis vſqꝫ ad mortē infir-
mabatur. Hec audiens ſocrates cōtri-
ſtatus eſt valde. Quādam foreſtam in
trauit: fleuit amare Dū ſic eſſet in dolo
re. Rex alexander in eadem foreſta vēa
batur. Miles quidā alexandri ſocratē
vidit: ad eum equitabat ⁊ ait ei. Cariſ
ſime: cuius homo es. Et ille. Homo
talis dn̄i ſum ego. q̄ ſeruꝰ dn̄i mei ē do
minꝰ ē dn̄i tui. Ait miles. Non eſt ma-
ior dn̄o meo ī toto mūdo. Sed ex quo
talia dicis: ducam te ad dn̄m meum ⁊
audiemꝰ q̄s ē dn̄s tuꝰ de q̄ tot ⁊ tāta ꝓ
ſumis. Cum āt coram rege Alexandro
ductus fuiſſet: ait ei. Cariſſime quis ē
dn̄s tuus: de quo talia dicis ꝙ ſeruus
eius eſt dn̄s meꝰ. At ille. Dominꝰ me
us ē ratio. ſeruus eius voluntas. Sic ē
ergo ꝙ tu per voluntatē tuam regnū tu
um ⁊ non per rationem hucuſqꝫ guber-
naſti. Ideo ſeruus dn̄i mei hoc ē volū
tas eſt dominus tuus. Audiēs hec alex
ander ait. Cariſſime prudēter reſpondi
ſti vade ī pace. Ab illa die cepit rex reg
num ſuum ratione gubernare ⁊ non vo
luntate. Socrates vero ſolus foreſtaꝫ
intrauit ⁊ fleuit amare pro ſua coniuge
Senex quidam venit ad euꝫ ⁊ ait. O
bone magiſter ob quam rem affligitur
anima tua. Et ille. Filiam regiſ ſub tal-

condicione deſponſaui ꝙ quocunqꝫ tē
pore ipſa in ſocietate mea moriat᷑: ego
vitam meā amittam ꝛ iam ad mortem
infirmat᷑. Et hec eſt cauſa doloris mei.
Ait ſenex. Fac conſilium meum ꝛ poſt
factū non penitebis. Uxor tua eſt de ſā
guine regum. Cum rex minutus fuerit
vxor tua pectus ꝛ vbera liniat de ſāgui/
ne patris ſui. deinde in iſta foreſta tres
herbas inuenies. de vna ei potionē faci
es. de alijs duab9 vnū emplaſtr9 pōas
vbi dolorem ſentit. ꝛ ſi iſtam doctrinaꝫ
impleueris ſanitatem ꝑfectam inueni/
et. Socrates ōnia impleuit ꝛ vxor ab
omni infirmitate conualuit. Rex vero
cum audiſſet ꝙ ſocrates tā ſollicite ꝓ i
firmitate filie ſue laborabat eū ad mag/
nas diuitias ꝛ honores ꝓmouit

Moralizatio preſentis hiſtorie.
Cariſſimi.

Iſte rex ē Jheſus
chriſtus dominus noſter. Filia taꝫ pul
cra anima ad dei ſimilitudinem creata.
Iſtā puellam nō diuiti ſed pauperi ſo
crati. i. homini dedit. ꝙ ſit pauper ecce
Job ix. Nudus egreſſus ſum de vtero
matris mee ꝛc̄. ſed k̄mi ſcire debetis ꝙ
ſub tali condicione dedit domin9 noſter
iheſus xp̄s homini animam vt in ei9 ſo/
cietate moreretur ꝑ peccatum mortale
vitam tuam ſcꝫ eternam amittes. Si
ergo anima tua in infirmitatem per pec
catum cecidit: fac ſicut fecit ſocrates in
tra foreſtam. i. ſanctam ecc̄iam in qua ī
uenies ſenem. i. diſcretum confeſſoreꝫ
de cuius ꝯſilio ſaluari poteris. Alex
ander qui venatus eſt ē homo munda/
nus qui potius regulatur voluntate qꝫ
ratione: ſed per ſacram doctrinam emē
datur. Si per peccatū infectus es pri
mo linias pectus tuum cū ſanguine. i.
recentem memoriam de chriſti paſſio/
ne habeas in corde: deinde collige tres
herbas. ſ. confeſſionem contricionem
ꝛ ſatiſſfactionem. de prima facias potio
nem. ſ. de peccatis ſemper dolere. de ali
is emplaſtrum. i. penitenciam: ꝛ ſic per
conſequens ad diuitias vite eterne ꝓ/
moueri poſſis. Ad quam nos perducat
iheſus xp̄s qui viuit ꝛ regnat cum deo
patre ꝛ filio ꝛ ſpiritu ſancto. ꝛc̄.

De pulcritudine fidelis anime.
Capitulum. lxij.

Alius regna
uit prudēs valde. in cuius
regno mulier quedam erat
noīe florētina miro modo pulcra ꝛ gra
cioſa. Unde tanta pulcritudo erat in ea
ꝙ tres reges eā obſidebant ꝛ a quolibꝫ
rege violata. Poſt hec inter reges ꝓp
ter nimiū amorē cōmiſſū eſt bellū: ꝛ q̄
ſi infiniti homines ex omni parte occu
buerunt. Satrape imperij hec audi/
entes omnes ad regem venerunt dicē
tes. Domine: illa florentina in regno
tuo eſt tam pulcra ꝙ quaſi infiniti quo
tidie pro eius amore occidunt᷑. Et niſi
citius remedium apponatur: quotquot
ſunt in regno peribūt. Audiens hec rex
litteras ſcribi fecerat anulo ſuo ſigna/
tas ꝙ ſine vlteriori dilatione illa ad eū
veniret. Preco cum litteris ad eam ꝑ
rexit. ꝛ anteqꝫ ad eam peruenit defunc
ta eſt. Redijt preco: de morte florenti/
ne regi nunciauit. Rex contriſtatus eſt
valde ꝙ eam videre non poterat in ſua
pulcritudine. Omnes pictores regnī
ad eum conuocari fecit. Cum auteꝫ ve
niſſent: ait rex. Cariſſimi hec eſt cau
ſa quare pro vobis miſi. Erat quedam
mulier nomine florentina. in tanta pul
chritudine: ꝙ quaſi infiniti occubuerūt
pro eius amore. Defuncta eſt ꝛ eam
non vidi. Ite ergo ꝛ cum omni indu/
ſtria veſtra imaginem eius depingite
cum ſua pulcritudine: per quaꝫ potero

diſcernere quō tot occubuerunt ꝓ eiꝰ amore. At illi. Domine rem difficilē vos queritis. Tanta erat in ea pulcritudo ⁊ decētia. ꝙ omnes pictores orbis imaginem eius non depingerent quā/tum ad omnia. Excepto vno pictore qui latet in montibus. Ille ſolus eſt ⁊ non alius qui voluntatem veſtram adī/plere poterit. Hec audiens rex pro illo pictore deſtinauit. Qui cum ad eū veniſſet: ait ei. Cariſſime: de tua indu/ſtria informati ſumus Vade ⁊ imaginē florentine ꝑ omnia depinge in ſua pul/critudine. ⁊ condignam mercedem dabo tibi. At ille. Rem difficilem queris Verūtamen mihi concede vt in cōſpec/tu meo omnes pulcras mulieres totiꝰ regni: ſaltem per vnam horam debeam ⁊ faciam quod tibi placebit. Rex vero fecit ōnes conuocari ⁊ in conſpectu eiꝰ ſtare. Pictor quatuor pl̕criores ex eis elegit ⁊ alias licenciauit vt ad patriam ſuam redirent. Pictor ille cum rubeo colore imaginem eius incepit depinge/re: ⁊ que illarum quatuor mulierū ha/bebat magis faciem gratioſam aut na/ſum. ⁊ ſic de ceteris membris hoc ī ima/gine poſuit. Ita ꝙ ex qualibet muliere aliquam ꝑtem accepit. Et imaginē cō/pleuit. Cum vero completa fuiſſz ima/go: venit rex vt eam videret. Qui cū vidiſſet ait. O florentina ſi vixiſſes vi/tra omnes iſtum pictorem deberes dili/gere qui depinxit te in tanta pulcritudi/ne. Moralizatio.

Cariſſimi.

Iſte rex ē pater ce/leſtis. florentina tam pulcra eſt anima ad dei ſimilitudinem creata. Tres re/ges diabolus mūdus ⁊ caro. per iſtos tres reges anima ꝓpter peccatū primi parentis erat obſeſſa ⁊ a quolibet vio/lata. vnde tot occubuerunt ꝑ peccatum ꝙ omnes ante aduentum chriſti ad in/fernum deſcenderunt. Hoc videntes ſatrape hoc eſt patriarche ⁊ prophete ꝺ̄ remedio clamabant dicentes. Domīe mitte nobis quem miſſurus es. Alij. Emitte agnum domine dominatorem terre. ⁊c̄. Deus vero miſit preconē. ſ. beatum Johānem baptiſtam ſicut ſcri/bitur Malachie. i. Ecce ego mitto an/gelum meum qui preparabit ⁊c̄. Sed heu ꝓch dolor longe ā eiꝰ aduētū mor/tua ē aīa. pictores ſunt vocati qui ſe ex/cuſauerunt. ⁊c̄. i. in celo inter angelos: in terra inter homines. ſ. patriarchas ⁊ prophetas non eſt inuentus vnus q̄ ſciuit vel potuit imaginem id eſt animā depingere quantum ad ſuam propriā pulcritudinem Pictor qui de mon/tibꝰ venerat eſt dominus noſter iheſus chriſtus qui deſcendit de celis vt iſtam imaginem reformaret. Et quō. Certe cū rubeo colore. i. ꝓprio ſanguine. Ele/git quatuor mulieres pulcriores. ⁊c̄. Pro prima muliere dedit eſſe cum la/pidibus. Pro ſecunda vegetare cum plantis. Pro tercia ſentire cum anima/libus. Pro quarta intelligere cum an/gelis. Rex cū vidiſſet dicebat. O flo/rentina. i. anima multum deberes iſtū pictorem dominum noſtrum Iheſum chriſtum ante omnia diligere: qui ſuo proprio ſanguine te depinxit in tanta pulcritudine.

De mundanorum oblectationibꝰ. Capitulum. lxiij.

Eſpaſianus regnauit qui filiam pulcer/rimam habebat cui nomen Aglaes: que erat nimis pulcra ⁊ ocu/lis omnium gratioſa. ita ꝙ eius pulcri/tudo omnes alias mulieres excellebat Accidit quoqꝫ vna dierum ꝙ cum filia

eius ante eum ſtaret: eam intime reſpex
it ⁊ ait ei. Cariſſima: nomen tuum mu
tabo ꝓpter pulcritudinem corporis tui
ſit nomen tuum amodo domina ſolatij
in ſignum huius vt omnes qui aduene
rint triſtes: cũ gaudio recedãt. Rex
vero iuxta palaciuꝫ quendam ortũ pul
cerrimum habebat: in quo ſepius cau/
ſa ſolacij ambulauit. fecit ꝓclamari per
totum imperium: ꝙ ſi qͥs filiam ſuam ĩ
vxorem habere vellet ad palatium ſuũ
veniret ⁊ infra ortum trib⁹ aut quatuor
diebus ſpaciaret. Deinde rediret ſi fi
liam ſuam in vxorem habere vellet. Fa
cta proclamatione multi ad palatiuꝫ ſu
um venerunt Ortum intrabant ⁊ nun
q̃ poſtea ſunt viſi. Et quotquot venerunt
nullus ex eis euaſit. Erat tũc quidã
miles in ꝑtibus longinquis. cuꝫ audiſ
ſet de clamore: ꝙ ſi quis ad palaciuꝫ ve
niret filiam regis in vxoreꝫ haberet. ve
nit ad ianuaꝫ palacij ⁊ pulſauit. ianitor
oſtium aperuit ⁊ eum introduxit. Ad re
gem acceſſit ⁊ ait. Domine mi clamor
factus eſt cõmunis vt ſi quis ortum ve
ſtrum intrauerit: filiam veſtram in vxo
rem habebit. iõ huc veni. Ait rex. Or/
tum intrate ⁊ ſi exieritis eam habebitis
Qui ait. Domine mi vnum mihi con
cede Peto inſtãter anteq̃ ortum ĩtra
uero vt aliqua verba cũ puella loqui po
tero. At ille. Mihi bene placet. Acceſ/
ſit ad puellam ⁊ ait. Cariſſima nomen
veſtrum ẽ domina ſolatij. ad hoc tibi da
tum eſt vt omnes qui triſtes ad te veni
unt cum gaudeo redeant. ſed ego nimiꝫ
triſtis ⁊ deſolatus ad te venio: prebe er
go mihi conſilium ⁊ auxilium quõ cuꝫ
gaudio recedere potero. Multi añ me
venerunt ⁊ ortum intrauerunt: nec vn/
q̃ ampli⁹ viſi ſunt. Si ergo mihi idẽ
caſus contingeret ve mihi dicere pote/
ro ꝙ ego in cõiugem te deſideraui ĩ ma
trimonio. At illa. Tibi veritatem dicã
⁊ tuam triſticiam in gaudium conuertã
In orto illo eſt quidam leo ferociſſim⁹
qui omnes intrantes interficit ⁊ per eũ
omnes qui intrauerũt ratione perſonẽ
mee ſunt interfecti. Arma corpus tuuꝫ
totum ferro a planta pedis vſq̃ ad ver
ticem capitis ⁊ ſint omnia arma tua cum
gũmi linita. Cum vero ortũ intraueris
leo ſtatim in te irruet: contra eum viri/
liter pugna. Et cum laſſus fuerit ab eo
te ſeparabis. Ille vero per brachium vel
pedem te tenebit cuꝫ dentibus intm̃ ꝙ
per arma gummata dentes eius pleni
erunt ꝙ te parum poterit ledere. Tu ve
ro cum hoc perceperis gladium euagina
⁊ caput eius amputa. Sed aliud ẽ
adhuc periculum in orto illo. Eſt tãtuꝫ
vnus introitus: ⁊ ſunt diuerſa diuerti
cula. ita ꝙ qui ſemel intrauerit vix exi/
tum inuenire poterit. Et ideo contra il
lud periculum dabo tibi tale remediuꝫ
Globum fili tibi concedo vt cum ad o/
ſtium orti perueneris. filuꝫ globi in por
ta liga. Et ſic ꝑ filum in ortum deſcẽde.
Et ſicut vitã tuam diligis globum fili
ne ꝑdas. Miles vero ꝑ omnia adimple/
uit ſicut dixerat puella. armatus ortuꝫ
intrauit. Leo cum euꝫ vidiſſet toto co
namine in eum irruit. Miles viriliter
ſe defendit ⁊ cum laſſus erat ſaltũ ab eo
fecit. leo cum per brachiuꝫ tenuit intm̃
ꝙ dentes eius gummi pleni erant Mi
les cum hoc ꝑcepiſſet: gladium extrax
it ⁊ caput leonis amputauit. Ille vero
intm̃ gaudebat ꝙ filum ꝑ quem deſcẽ
dit: ꝑdidit. Ille vero triſtis ac dolens
ortum tribus circuit diebus ⁊ diligen
ter globum queſiuit: de nocte inuenit
cum vero inueniſſet non modicum gau
dens per filum aſcẽdit quouſq̃ ad por
tam peruenit filum ſoluit. ad regem ꝑ
rexit ⁊ filiam ſuam dominaꝫ ſolatij ſibi
vxorem obtinuit: de quo multum gau
debat. Moralizatio.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POZNAŃ

Cariſſimi. Iſte imꝑator eſt dñs noſter ihesus xp̄s. filia tam pulcra domina ſolacij: eſt regnū eternū. Qui vero voluerit regnum eternū ac celeſte habere: oportet vt primo oſtiū huius mundi intret ⁊ ꝑ aliqua tempora q̄diu deus voluerit ibidē expectet. ps. Conſtituiſti terminos eius qui preteriri nō poterunt. Job. Unus eſt introitus hominum ⁊ iumentoꝝ. ſed in mūdo tot ſunt diuerticula per que neſcit homo finem ſuum. nec vbi. nec quādo. nec quomodo mori debet. Leo vero eſt diabolꝰ qui circuit querens quem deuoret Unū quaſi infiniti ꝑ eū ſunt occiſi. Quid ergo eſt faciendū. Si volumus regnū celeſte obtinere: certe debemꝰ bonis virtutibus ſtabiliter armari: ita q̄ arma noſtra ſint gūmata. Per gūmi elemoſinam intelligere debemus: quia ſicut gūmi duo adinuicem iungit: ſic ⁊ elemoſina aīam cum deo. Unde ꝓpheta dicit. Sicut aqua extinguit ignē: ita elemoſina peccatū. Deinde debes accipere globum fili ⁊c. Globus iſte baptiſmus ē. Unde in principio vite tue oportet incipere a baptiſmo: deinde a confirmatione: ⁊ ſic ꝑ cetera ſacramenta in mūdū iſtum deſcendere. Sed leo. i. diabolꝰ paratus ē contra te pugnare. Contra eum viriliter pugnare debes ⁊ caput eiꝰ id ē poteſtatem per bona opera auferre. Sed ſepe contingit q̄ poſtq̄ homo de diabolo triumphauerit ſicut multi faciunt in quadrageſima: poſt paſcha redeunt ad peccata ⁊ ſic globum fili. i. virtutem ſacramenti perdunt Fac ergo tu ſicut fecit miles ſi ꝑ peccatum virtutes perdidiſti multum dolere deberes: ⁊ ꝑgas iter trium dierum per contritionē confeſſionem ⁊ ſatiſfactionem: ⁊ ſic inuenire poteris ea que perdidiſti. Et ſic cum veneris ad portū mortis qn̄ aīa ſeparatur a corpe poteris ad dñā ſolacij ꝑuenire. i. ad gaudiū eternū. Ad qḋ.

De dñica incarnatiōe Ca. lxiiij.

Quidam rex regnauit qui tres virtutes habebat. Primo erat fortior omnibꝰ hominibus in corpe Secūdo ſapientior Tercio pulcrior: qui diu ſine vxore vixit. tandē venerunt amici eius ad eum ⁊ dixerunt Domine bonū eſt vxorem ducere ⁊ ꝓlem generare quia non eſt bonum ſine vxore ſtare. At ille Cariſſimi vobis conſtat q̄ ſatis diues ⁊ potens ſum ideo diuitijs nō indigeo Ite ergo ꝑ regna ⁊ caſtra ⁊ mihi virginem ſpecioſam ac prudētem querite: ⁊ ſi iſta duo in aliqua inueneritis licet paupercula eam ī vxorem habebo. Perrexerunt illi ꝑ regna ⁊ caſtra: ⁊ tandē puellam nimis pulcram ac prudētem inuenerunt de ſanguine regum: ⁊ eius virtutes regi denunciauerunt. Rex vero volebat eius ſapientiam experiri. p̄conem vocauit ⁊ ait ei. Cariſſime tibi trado pannū lineū habentē in longitudine ⁊ latitudine tres pollices vade ad puellā ⁊ ex ꝑte mei eā ſaluta ⁊ trade ei iſtū pānū de quo ꝑ ſapiā ſuā faciat mihi ſatis lōgā ⁊ latā camiſiā ꝑ corpe meo ⁊ ſi hoc fecerit coniunx mea erit. ꝓrexit nūciꝰ ad ṽginē ⁊ eā ex ꝑte regis ſalutauit: dixitq̄ ei. Ecce pānꝰ lineꝰ habēs tm̄ in lōgitudine ⁊ latitudīe tres pollices: ſi camiſiā ſufficientē de iſto pāno ꝑ corpe eiꝰ poteris opari te in vxorē habebit. At illa. Quō fiet iſtud ex quo nō ſunt niſi tres pollices ī lōgitudīe ⁊ latitudīe camiſiā ei facere eēt impoſſibile. Uerūtn̄ mihi vas ꝯcedat in quo operari potero ⁊ camiſiā ſatꝰ lōgā ei ꝓmitto. Nūciꝰ ē reuerſꝰ denūciansq̄ regi de ṽginis reſponſiōe: ſtatim rex vas debitū ⁊ p̄cioſū ei miſit

Illa vero de tam pua quantitate in eo-dem vaſe opata eſt camiſiã ſatis ſufficientem ꝑ corpore ſuo. Ille hoc videns ſtatim eam in vxorem duxit.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ex iſte ẽ deus

ipſe potens ac diues. puella generoſa de ſtirpe regum beata virgo maria mater dei ⁊ hoĩs: que fuit pulchra et generoſa: qꝛ grã plena. Nũcius miſſus gabriel archangelus: qui eã ex pte dei ſalutauit dicenſqꝫ ei. Aue gratia plena Pãnus miſſus eſt ſpũ ſſancti grã: que opata eſt in ea: qꝛ anteqꝫ nata fuit ſanctificata fuit. habenſqꝫ tres pollices. i. in conceptione filij ſui erat potentia pris. ſapientia filij. clementia ſpũſſancti De quibus queſiuit vas. i. vterũ ſuũ ſanctificatum in vtero matris ſue. in quo fec camiſiam. i. humanitatẽ que quidẽ humanitas erat in ea opata. Hec videns pater celeſtis eam reginã in celo coronauit: vbi ꝓ nobis interpellat ſuũ filium ⁊ filius prẽm Juxta verbũ beati Bernar. O homo ſecurum acceſſum habes. ⁊c.

De cura anime Capitulũ. lxv.

Qvidam rex

ſemel de vna ciuitate in aliã tranſitũ fecerat. ad quandã crucẽ venit que erat oĩ pte pſcripta. Ex vna pte erat in ea ſcriptum. O rex ſi p iſtã viã equitaueris ꝑ corpe tuo bonuꝫ hoſpiciũ habebis: ſꝫ equo tuo male miniſtrabit̃ Ex alia parte crucis erat ſcriptum. Si p viã iſtã equitas iuenies hoſpiciũ in quo equ⁹ tuus ſatis laute hẽbit ſed tu male miſtraberis. Ex tercia parte erat ſcriptũ. Si p viã iſtã ãbulaueris: tu ⁊ equus tuus ſatis hẽbitis: ſed añqꝫ accedas egregie eris verberatus. Ex pte quarta erat ſcriptũ. Si p viã iſtam ãbulaueris laute tibi miſtrabit̃: ſed equum tuũ ibi dimittes. ⁊ tũc te optet pedib⁹ ãbulare. Rex cũ oĩa iſta perlegiſſꝫ admirabatur intra ſe. cogitabat quã viã equitare vellet. Ait itra ſe. Primã viã volo eligere: qꝛ bene erit mihi. ⁊ male equo nox vna cito tranſibit: pcuſſit equũ cuꝫ calcaribus ad quandã viam vbi caſtrũ iuenit. in eo erat miles qui eũ benigne recepit ac laute miſtrabat ſed equ⁹ parum aut nil habebat. mane vero ſurrexit. ad palaciũ ſuũ equitauit. oĩa geſta que viderat narrauit.

Moraliſatio

Cariſſimi.

Imperator iſte põt

dici quilibet bonus xpian⁹ qui hꝫ circa ſalutẽ aĩe ſue equitare equ⁹ qui eũ portat ẽ corpus ex quatuor elemẽtis ꝯpoſitũ Crux que ſtat in medio vie ẽ pſcia tua in modũ crucis extenſa Una pars vt ad bonũ te prouocet. Altera vt contra malũ fortiter pugnes. Unde ſi ãbulaueris per via min qua bene erit tibi ⁊ male equo tuo optime facis. Cariſſimi Iſta via eſt via pñie. hoſpiciũ ſancta mater eccleſia in qua bene erit tibi i aĩa. Sed oportet vt equ⁹ tuus. ſ. caro tua penitentie ſubiaceat. Qui ergo per iſtã viam ambulauerit ſapienter facit.

Alia eſt via in qua inuenies hoſpicium in quo equus tuus ſatis laute habebit: ſed male miſtrabitur tibi. Uia iſta ẽ via guloſi ⁊ luxurioſi qui hoſpiciuꝫ ſuſcipiunt in voluptate carnis. De quib⁹ apoſtolus ait. Quorum deus venter eſt. ⁊ gloria in confuſioneꝫ ipſoꝝ In iſto hoſpicio anima erit peſſime miniſtrata.

Alia eſt via vbi equus tuus laute habebit. ⁊ tu verberaberis. Uia iſta eſt cupidi ⁊ auari qui laute hic vult viuere parua opera meritoria perpetrare. ſed cuꝫ

morſ eum ab hoſpicio huius mundi expellit. tunc aīa eius poſt mortem in purgatorio vel in inferno egregie verberabitur. Quarta eſt via per quam ſi ābules bene tibi erit: ſed equū amittes. Via iſta ē via boni religioſi: qui de omnibꝰ quantum ad victum ⁊ veſtitum eſt contentus equū amittit. ſ. oēs concupiſcentias carnales ꝓpter deum ac mūdi vanitates. Et ideo dicit ſaluator. Qui ꝑdiderit aīam ſuam ꝓpter me. ⁊c̄. Qui reliquerit prēm aut matrem. ⁊c̄. centupluꝫ accipiet. ⁊ poſt hanc vitam: eternam vitam poſſidebit.

De conſtantia Capitulū. lxvi.

Vidam rex regnauit qui pulchrā filiam habebat quam multū dilexerat: que etiam poſt deceſſum regis regnum occupauit: quia vnica eſt relicta. Hoc audiens quidam dux tirānus: ad eam venit multa ei promiſit ſi ei cōſentiret. Illa vero ſeducta per eum ē deflorata. ⁊ facta defloratione fleuit amare. Tirannus vero eam ab hereditate ſua expulit. Illa vero ſic expulſa gemitus ⁊ ſuſpiria emittebat. ⁊ in via publica ſingulis diebus ſedebat: vt a tranſeuntibus elemoſinam peteret. Cuꝫ vna die ſic flēdo ſediſſet: quidam miles generoſꝰ iuxta eam equitando venit: videns eiꝰ pulchritudinem captus eſt in oculis eius ⁊ ait. Cariſſima qualis es. Et illa. Filia regis ſum vnica. ⁊ poſt patris mei deceſſum iure hereditario regnū habui: ſꝫ per quendam tirannū fui ſeducta. ⁊ ab eo deflorata. ⁊ poſt hec priuauit me hereditate mea. Ait miles. Utrū placet tibi eſſe ſponſam meā. Que ait. Etiā domine hoc deſidero ante omnia. Qui ait Fidem tuam mihi trade ꝙ nullū alium accipies preter me. ⁊ contra tirannum iſtum faciam bellum. terrā tuam tibi acquiram. Si vero in bello mortuus fuero ⁊ hereditatem tibi acquiſiero: nil aliud peto niſi ꝙ arma mea ſanguinolēta tecum cuſtodias in ſignuꝫ amoris. Si vero aliquis veniat vt in vxorem te ducat: camerā tuam intres in qua arma pēdent. ⁊ illa diligenter reſpicias ⁊ mēoriam habeas quō ꝓpter tui amorem vitaꝫ meā perdidi. At illa. Dñe firmiter hoc ꝓmitto. Sed abſit vt in bello vitam amittas. Armauit ſe ⁊ contra tirannū ꝓrexit. Audiens hoc dux toto conamīe ſe contra eū oppoſuit. ad inuicē pugnabāt Miles victoriā obtinuit. caput tiranni amputauit: tm̄ in bello vulnus mortis recepit ⁊ hereditatē puelle queſiuit. ⁊ tercia die eſt defunctus. Puella per dies multos mortem eius planxit. arma eiꝰ ſanguinolenta pendebat in camera. ⁊ ſepius viſitauit ea. ⁊ quotiens ea vidit amare fleuit. Multi nobiles ad eā venerunt vt eam in vxorem haberent multa ꝓmiſerūt. ſed anteq̄ alicui cōſēſum daret camerā intrauit vt arma diligēter reſpiceret. ⁊ dixit. O domine pro meo amore mortuus es. hereditatem meā mihi reſtituiſti: abſit hoc a me vt alteri cōſentirem. Deinde foras exiuit et dixit. votum deo voui nunq̄ viro copulari. Illi hec audientes receſſerunt. ⁊ ſic toto tēpore vite ſue remanſit in caſtitate

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ex iſte eſt pater celeſtis. filia taꝫ pulchra eſt anima ad dei ſimilitudinem creata: cui regnum paradiſi dabatur. ſed ꝑ ſuggeſtionem ducis id eſt dyaboli illud amiſit. ⁊ eſt deflorata quando de pomo comedit. Deinde ſedebat in platea. hoc eſt in mundo Unde in ſudore vultꝰ

tui. ⁊c. Que a tranſeũtibus elemoſinā
petebat. i. a quattuor elemētis grām dei
expectabat. Miles qui iuxta eā equita
bat erat filius dei: qui in equo hũanita
tis mundũ intrauit. et hũano generi cō
patiebatur. Tu homo firmiter in bap
tiſmo promiſiſti: nullũ virum preter eũ
accipe. Et ideo armauit ſe armis hũa-
nitatis ⁊ belllum contra diabolum pro
te dedit. victoriam obtinuit tñ vulnus
mortis pro te accepit ⁊ nrām heredita
tem nobis acquiſiuit. Fac ergo tu ſicut
fecit puella. arma ſanguinolenta in ca-
mera cordis tui habeas. i. ſemꝑ memo-
riam recentem de xp̄i paſſione quā pro
te ſuſtinuit in cruce. ⁊ ſi venerint alique
temptationes per dyabolum mundum
⁊ carnem: curre ad chriſti paſſionē. re-
cole quomodo pro tuo amore mortem
ſuſtinuit in cruce. ⁊ ſic temptationes ſu-
perabis ⁊ vitam eternam obtinebis

De excuſatione in extremis non ha
benda. Capitulum. lxvij

Maximianus regnauit prudens valde In
cuius regno erant duo mili
tes. Unus ſapiens alter ſtultus: q mu-
tuo ſe dilexerunt. Ait ei ſapiens. Nun-
quid tibi placet vnam cōuentionē me-
cum ponere ⁊ erit nobis vtile. At ille.
Mihi bene placet. Qui ait. Sangui-
nem quilibet de brachio dextro emittat
ego tuũ ſanguinē bibam ⁊ tu meum ꝙ
nullus alium dimittet nec in proſperita
te nec in aduerſitate. ⁊ quicquid vnus
lucratus fuerit alter dimidietatem ha
beat. Ait ille. Mihi bene placet. Sta-
tim cum ſanguinem traxiſſent ambo ſā
guinem alterius biberunt. Hoc facto ī
vna domo ſemper remanſerunt Rex ve
ro duas ciuitates fecerat: vnam in ſum
mitate montis, ⁊ ꝙ omnes ibidem ve
nientes copiam theſauri haberent. et
ibidē toto tp̄e vite ꝑmanerēt. Ad iſtaꝫ
ciuitatē erat via ſtricta ac lapidoſa. ⁊ in
via tres milites cũ magno exercitu ma
nebant. Et oēs ꝑ viā illā trāſeũtes oꝑ
teret vt ꝯ eos pugnarent. aut oīa cum
vita ſua amitterent. In iſta etiaꝫ ciūtate
rex quendā ſeneſcallũ ordīauit qui ōnes
indifferēter intrātes reciperet ⁊ ſcḋm ſtatũ
ſuũ ꝯditiones laute miſtraret. Aliā cita
tem fecit fieri in valle ſub monte illo ad
quam ciuitatē erat via plana ac ad am
bulandũ delectabilis. Tres milites in
via iſta iacebant: qui oēs trāſeũtes gra
tanter receperũt ac miſtrabant ꝑ eoꝝ vo
luntate. In iſta ciuitate quendaꝫ ſeneſ
callum ordinauit vt oēs ciuitatemītrā
tes aut appropinquātes indifferenter ī
carceraret. ⁊ in aduentu iudicis omnes
ei preſentaret. Judex vero nulli parce
ret. Ait miles ſapiens ſocio ſuo. Cariſ
ſime pergamus per mundum ſicut cete
ri milites ⁊ poterimus multa bona ac
quirere per que honeſte viuemus Qui
ait. Mihi bene placet. Ambo per quan
dam viam perrexerunt quouſqꝫ ad quō-
dam biuiũ peruenerũt. Ait ſapiēs. Ca
riſſiē ſicut vides hic ſunt due vie Una
ad ciuitatē nobiliſſimā dirigit. Si per
illā ꝑgimꝰ ad citatē illā ꝑueniemus: in
qua habebimus quicquid cor nr̄m deſide
rat. Alia ē via que ducet ad aliā citateꝫ
q̄ eſt in valle ꝯſtructa ⁊ ſi ꝑ eā ābulemꝰ
capti erimꝰ ⁊ īcarcerati ac iudici pn̄tati.
⁊ ꝑ eũ in patibulo ſuſpenſi. Conſulo ergo
vt viā iſtam dimittamus ⁊ ꝑ aliā ābu
lemus. Ait miles ſtulto. Kme de iſtis
duabus citatibus dudũ eſt quod audi
ui: ſꝫ via ad citatē ſuꝑ mōtē ē ſtricta val
de ac ꝑiculoſa: quia ī ea iacēt tres milites
cũ exercitu qui oēs intrātes expugnāt
occidũt ⁊ ſpoliāt. ſꝫ altera via ē ſatiſ
plana in qua ſunt tres milites q oēs in
trantes benigne recipiunt ⁊ ibi oīa ne-

ceſſaria inueniũtur. Et hoc ſatis aperte
video. ⁊ ideo magis oculis meis credo
ꝙ̄ tibi. Ait ſapiens. Licet vna via ad ã
bulandũ ſit mala: tñ alia ĩ reſpectu quo
ad ſuũ terminuꝫ eſt peior: qꝛ ducet nos
ad eternũ obprobriũ. ⁊ ducti erim⁹ ad
patibulũ. Si per viam ſtrictam ꝓpter
pugnam ⁊ latrones times ãbulare: eſt
tibi obprobriũ ꝑ perpetuo qꝛ miles es
tu. ⁊ militibus incũbit ꝯtra hoſtes pug
nare. Aliud eſt. ſi mecũ volueris ꝑ iſtaꝫ
viam pergere: firmiter ꝓmitto añ te ad
bellum pergere. ⁊ quotquot ſunt pene/
trabis ſi velis me iuuare At ille. Amen
dico tibi. per viam illam nolo pergere.
ſed potius per iſtam. Ait ſapiens. Ex q̄
fidem meam tibi dedi. ⁊ in ſignum fide/
litatis ſanguinē tuũ bibam ſolum non
derelinquo te ambulare tecum pergã.
Ambo per eandem viam ambulauerũt
Multa ſolacia ſcd̓m voluntatem eoruꝫ
inuenerunt per viam donec ad hoſpici/
um trium militum venerunt: qui ſatꝭ ho
norifice ſunt recepti ac ſplendide mini/
ſtrati. In qualibet refectione miles ſtul
tus ſapienti dixit. Cariſſime: nōne tibi
predixi. Ecce quot ⁊ quanta habem⁹ ſo
lacia in iſta via. de omnib⁹ hijs in alia
via defeciſſemus Ille rñt. Si finis bo
nus eſt totũ bonũ erit quod non ſpero.
Cum illis militibus per aliqua tempo
ra morã traxerunt. Seneſcallus citatis
audiens ꝙ duo milites contra ꝓhibi/
tionē regis ꝓpe ciuitatem eſſent: ſtatim
ſatellites ſuos ibi miſit: qui eos caperent
⁊ ad ciuitatē ducerent. Seneſcall⁹ vi/
dens vnũ ſtultum illum ligatis manib⁹
⁊ pedibus in quandã foueã ꝓijci iuſſit.
⁊ aliũ incarcerauit. Cũ vero iudex ad ci
uitatem veniſſet oēs malefactores cita/
tis in conſpectu eius ſunt preſentati. ⁊ i
ter ceteros iſti duo milites. Ait ſapiēs
miles coraꝫ iudice. Dñe: de ſocio meo
ꝯqueror: qꝛ ipē eſt cã mortis mee. Legē
iſtius ciuitatis predixi ⁊ ꝑicula. nullo mo
do volebat dictis meis credere nec acq
eſcere ⁊ conſilijs meis adherere. ſed mi
hi rñt. Plus credo oculis meis ꝙ̄ dic
tis tuis. Cum vero fide ac iuramento ad
inuicem ligati tam in proſperitate ꝙ̄ i
aduerſitate eramus: ideo qñ ipm ſoluꝫ
vidi pergere. ꝓpter iuramentũ cum eo
ambulaui. ⁊ ideo cauſa mortis mee iſte
eſt. Da ergo rectũ iudiciũ. Ait alter mi
les ſtultus iudici. Ipſe cã mortis mee
eſt Conſtat toti mundo ꝙ ipē eſt ſapiēs
⁊ ego naturaliter ſtultus Unde per ſapi
entiam ſuam non tam leuiter debuiſſet
adheſiſſe ſtulticie mee. Sed qñ ſolus ã
bulaui ſi ille inſecutus me non fuiſſet e/
go per viam per quam volebat ambula
re reuerſus fuiſſem ⁊ ſecum ambulaſſē
ꝓpter iuramentũ quod ei preſtiti Et iō
cum ipſe ſapiens ſit ego vero ſtultus ip
ſe eſt cauſa mortis mee. Ait iudex ambo
bus. ⁊ primo ſapienti. Tu ſapiens: qꝛ
tam leuiter ſtulticie ſue adheſiſti ⁊ ſecu/
tus es eum. Et tu ſtulte quia dictis ſa/
pientis non credidiſti ſed propriã ſtul
ticiam perpetraſti: vos ambos in pati/
bulo ſuſpenſuros hodie iudico. Et ſic
factum eſt.

Moraliſatio

Cariſſimi.

Ex iſte eſt do
minus nr̄ ihũs xp̄s duo mi
lites aĩa ⁊ corpus. Aĩa ē ſa
piens. corpus eſt ſtultus. Iſti duo in
bapuſmo erant confederati adinuiceꝫ
ꝙ quilibet ſanguinem alterius biberet.
Sanguinem alterius bibere eſt quem/
libet pro alio in periculo ſe ponere. vt
ſi caro ſuas voluptates voluerit habere
prius debet anima per penitentiã eã con
ſumere: ꝙ̄ cum carne in tali periculo ſe
ponere. Si vero aĩa quod abſit labo
rat: caro debet pro ea ieiunijs ⁊ vigi/

liȷs pati. Et hoc eſt ſanguinem alterius
bibere: nunq̄ʒ alium ī neceſſitate dimit
tere. Due vie ſunt per quas veniunt.
Una eſt penitentia. Alia mundi gloria.
Due ciuitates. vna in monte: hoc eſt ce
lum ſuper firmamentum. Alia in valle.
hec eſt infern⁹. Ad celum eſt via ſtricta
ſicut via penitentie. ⁊ pauci ambulant
eam. In iſta via ſunt tres milites. ſ. di
abolus. mūdus ⁊ caro. q̄ quicūq̄ʒ volu
erit ad celum pergere debet contra iſtos
pugnare. ⁊ p̲ viā penitentie ambulare
In iſta ciuitate eſt quidam ſeneſcallus
lʒ deus qui oīa omnibus ſcōm merita
ſua affluenter dat. Unde btūs Greg⁹.
In cor hoīs n̄ aſcendit ⁊c̄. In via v̄ſus
infernū ſunt tres milites. ſ. ſup̄bia vite
cōcupiſcentia oculorū. ⁊ cōcupiſcentia
carnis. ꝓpter que tria peccator inuenit
corpori ſuo delectabilia pro tp̄e. Via ver
ſus infernū eſt plana ad ambulandum
Sed anteq̄ʒ homo percipiat: ſeneſcal
lus. ſ. mors emittit exploratores. ſ. iſir
mitates que eū capiant q̄ñ anima inter
in inferno incarcerabitur: corpus ligat
⁊ in ſepultura ponitur. Sed in die iu
dicij cū dominus apparuerit iudicare vi
uos ⁊ mortuos: tunc aīa contra corpus
⁊ econuerſo corpus contra aīam allega
bit: ⁊ iudex. ſ. deus ſententiā dabit. ſi ī
peccato inuenti fuerimus ſine dubio ad
infernū ibimus. A quo nos defendat q̄
ſine fine viuit et regnat.

De nō ſubticenda veritate vſq̄ʒ ad mor
tem. Capitulū. lxviij.

Gordianus re
gnauit. In cuius regno erat q̄
dam miles generoſus qui pulchram vx
orem habebat: que ſub viro ſepius eſt
adulterata. Accidit ſemel q̄ marit⁹ ad
peregrinandum perrexit. Illa vero in
continenti vocauit amaſium ſuum. Do
mina illa quandam ancillam habebat:
que cantus auium intellexit. Cum ve
ro amaſius veniret: erant tunc tempis
tres galli in curia. Media nocte cum a
maſius iuxta dominam iacuiſſet prim⁹
gallus cantare cepit. Domina cum hoc
audiſſet ait ancille. Dic mihi cariſſima
quid dicit gallus in cantu. Illa reſpon
dit. Gallus dicit in cantu ſuo: q̄ tu fa
cis iniuriam domino tuo. Ait domina:
Occidatur gallus iſte. Et ſic factum ē.
Tempore debito poſt hec ſecundus gal
lus cantauit. Ait domīa ancille. Quid
dicit gallus in cātu ſuo. Ait ancilla So
cius meus mortuus eſt pro veritate. et
ego paratus ſum mori pro eius verita
te. Ait domina. Occidatur gallus. Et
ſic factum eſt. Poſt hec tercius gallus
cantauit. Domina cum audiſſet: dixit
ancille Quid dicit gallus in cantu ſuo
Illa reſpondit. Audi vide tace ſi tu vis
viuere pace. Ait domina. Non occidat
gallus iſte.

Moralizatio.
Cariſſimi.

Ste imperator eſt
pr̄ celeſtis. miles xp̄s vxor ei⁹ aīa p̲ bap
tiſmum deſponſata. Ille qui eam ſedu
cit eſt diabolus qui per mūdi fallacias
decipit. Unde quotiens peccato cōſen
timus adulteramus chriſto Ancilla eſt
tua conſcientia que contra peccatū mur
murat ⁊ continue hominem ad bonuʒ
ſtimulat Primus gallus qui cantauit
certe chriſtus eſt qui primo contra pec
catum arguebat hoc videntes iudei ip
ſum occiderunt. Et ſimiliter nos ipſuʒ
occidimus quantuʒ in nobis eſt q̄ʒ diu
in peccatis delectamur. Per ſecunduʒ
debem⁹ martires intelligere. Sic erāt
⁊ alij multi qui viā ⁊ doctrinā ei⁹ p̄dica
uerūt ideo p̲ xp̄i noīe ⁊ veritate necati

ſunt. Per tercium galluȝ qui dixit. Au
di vide. ⁊c̄. poteſt intelligi predicator q̇
debet eſſe ſolicitus veritatem pronunci
ando. Sed diebus iſtis non audet ve-
ritatem dicere qui pacem cupit habere
Studeamus ergo magis deum timere
veritatem pronunciando. ⁊ ſic ad chri-
ſtum qui eſt veritas veniemus.

De caſtitate. Capitulum. lxix.

Allus regna
uit prudēs valde: qui quon
dam palacium conſtruere
volebat. Erat tunc in imperio quidam
carpentarius ſubtilis valde: cum quo i-
perator pro conſtruendo palacio cōue
nit Tunc temporis erat quidam miles
in regno qui pulchram filiam habebat.
Videns prudentiam carpentarij intra ſe
cogitabat filiam meam ei in vxoreȝ da-
bo quia per ſapientiam ſuam ⁊ artem ſa
tis laute eam promouebit. vocauit euȝ
⁊ ait ei. Cariſſime pete a me quid tibi
placuerit ⁊ tibi dabo. Si mihi poſſibi-
le ſit ita vt filiam meam in vxorem acci
pias. At ille. Mihi bene placet. Cōue
nerunt in vnum. Carpentarius eam in
vxorem duxit Hoc facto mater filie ge
nerum ſuum vocauit ⁊ ait ei. Fili mi iā
filiam meam in vxorem duxiſti. Ecce
iſtam camiſiam dabo tibi: quam ⁊ ſatis
pulchram oſtendit ⁊ ait: Camiſia iſta v-
tutem habet ꝙ nunqꝫ toto tempore vi-
te tue lotione indiget: nec frangi pōt nec
conſumi. nec colore mutari: quam diu
inter te ⁊ filiam meam ſit amor fidelis.
Si vero quod abſit aliquis ex vobis
matrimonium violauerit: ſtatim cami-
ſia omnes eius virtutes amittet. Carpē
tarius hec audiens gauiſus eſt valde.
Camiſiam recepit ⁊ ait. O mater qꝫ p̄
cioſum iocale mihi dediſti: iam nullus
noſtrum poteſt matrimonium violare.

quin per camiſiam ſcietur perfectiſſime
Poſt hec infra paucos dies carpentari
us ad palaciū regis eſt vocatus: vt no
uū palaciū ꝯſtrueret. camiſiā ſecū aſſū-
pſit. vxorem in domo dimiſit. cuȝ rege
morā traxit quouſqꝫ palaciū ꝯpletū fu-
it. Cū in laborando fuiſſȝ admirabātur
multi ꝙ camiſia ſua ſemꝑ ī cādore ⁊ mū
dicia ꝑmanſit: ait rex ad eū. Magiſter
rogo vt dicas mihi quō hoc potuerit eē
ꝙ cū in ꝯtinuis laboribꝫ ꝑmanes ⁊ cami
ſia tua ſine lotione ⁊ īmūdicia in albedi
ne maneat. Ait ille. Scias cariſſiē dn̄e
ꝙ qꝫdiu ego cum vxore ſumꝰ fideles ī
amore: camiſia mea non indiget lotioē
ſed ſi mr̄imoniū eſſet inter nos violatum
camiſia ſicut ceteri panni lotione indi
geret Miles cū hoc audiſſet intra ſe co
gitabat ſi potero camiſiā tuam lauari fa
ciam. Perrexit ad domū carpentarij ip
ſo ignorante vt eius vxorem ad peccatū
ſollicitaret: Illa vero gratanter eū rece
pit. De amore īordinato eā pulſauit:
Que ait. Amor talis locū priuatū re
quirit. veni mecū. ⁊ illum in camerā in
troduxit. Cū aūt introductus fuiſſet illa
exiuit: oſtium clauſit ⁊ dixit. Ibideȝ ex
pectabis quouſqꝫ tempus habuero qn̄
te liberare debeo. Dn̄a iſta ſingulis die
bus eū viſitauit ac pane ⁊ aqua ſuſtēta
uit. Ille vero p̄ces fundebat vt eum di
mitteret abire: ſȝ illa nō ꝯſentiebat Pꝰ
hec cito duo alij milites ad eā venerūt
de curia regis quilibet poſt aliū vt eam
corrūperent ſed eis nihil valuit. Illa ī
eadē camera eos incluſit: pāe ⁊ aqua ſu
ſtentauit. Per multos dies ibi ſtabant
De iſtis tribꝫ militibꝫ facta ē queſtio ⁊
cōmotio in domo regis quo deuenerūt
Palacio ꝯſummato carpentariꝰ accep
ta mercede domū venit. vxor eius non
modicū gaudens eū honorifice recepit
⁊ quomō ſe haberet diligenter īquiſiuit
Ille vero bene ꝑ omīa rn̄dit. Illa vero

camiſiam ſuam reſpexit. Videnſq̄ eam ſatis mundam ait. Benedictus deus: apparet in camiſia iſta q̄ inter nos eſt dilectio vera. Qui ſic ait. Cariſſima cum eſſem in palacio conſtruendo: venerūt tres milites vnus poſt alium ⁊ de camiſia mea queſierunt. quo mō ſine loti oē manebat in omni candore: eis veritatē reuli. Poſt hoc quo deuenerūt penit⁹ ignoro. De eorum abſentia facta ē queſtio magna in curia regis. Dixit illa. Dñe illi tres milites de quibus fit ſermo ad me venerūt: multa mihi ꝓmiſerunt ſi eis conſentirez. ſed nullo mō volebam hoc attemptare. eos in camera priuata poſui. ⁊ huc uſq̄ pane ⁊ aqua ſuſtentaui. Carpentarius hoc audiens gauiſus eſt de fidelitate vxoris. ⁊ milites a morte ſaluauit. ⁊ eos libere abire permiſit. ⁊ ambo vſq̄ ad finem vite i vero amore permanſerunt.

Moraliſatio

Cariſſimi.

Rex iſte eſt pater celeſtis: qui palaciū h3 conſtruere. ſ. cor humanū bonis virtutibus plenū: in quo palacio deus delectatur permanere. Juxta illud. Delicie mee ſunt eſſe cum filijs hominū. Miles iſte qui habet pulchrā filiam eſt criſtus qui habet aīam pro filia. vxor eſt ſancta mater eccleſia. Carpentarius eſt bonus xp̄ianus qui iſtam filiam in vxorem cuȝ camiſia accepit. Camiſia iſta eſt fides noſtra. q2 vt ait apl's. Sine fide impoſſibile eſt placere deo. Quādiu manet homo in hac vita in ſanctitate: tam diu fides non violatur. Quid ergo ſequit̄. Certe vt erigas palacium. ſ. cor mūdū per opera mīe. Milites ſunt Superbia vite. concupiſcentia oculorum ⁊ cōcupiſcentia carnis. Iſtos tres milites concludere debes in camera penitentie: quouſq̄ mercedē eternā a rege eterno accipias. Quod nobis preſtare. ⁊c̄.

De cōpunctione fidelis aīe. C.lxx.

Quidam rex erat q̄ filiā pulchram habebat ⁊ prudētē. Quam pater viro tradere volebat. Illa vero votū deo fecerat: q̄ numq̄ virum acciperet quouſq̄ tria perpetraret. Primū erat q̄ diceret veraciter quot pedes in longitudine ⁊ latitudine ac profunditate quatuor elemētorum eſſent. Secundo q̄ ventū ab aquilone mutaret. Tercium q̄ ignē in gremio ſine leſione iuxta carnem portaret. Rex cum hec audiſſet fecit iſta ſaper totum regnum promulgari. ⁊ ſi q̄s ſine defectu iſta perpetraret filiam eius in vxorem haberet. Multi venerunt ſ3 defecerūt. Erat quidam miles i partibus longinquis: qui cum de voto puelle audiret ad palaciū regis venit: duc enſq̄ ſecum famulum vnum ⁊ equuȝ furibundum. coram rege temptauit et ait. Domine mi rex. Filiam tuam peto in vxorem: quia paratus ſum iſta tria ꝓmulgata ſoluere. Ait rex. Mihi bñ placet. Miles vero famuluȝ ſuum vocauit ⁊ ait ei. In terra iaces. cum vero ſic iaceret. miles a capite vſq̄ ad pedes mēſurauit. Hoc facto ait regi. Ecce domine in quatuor elementis vix vltra ſeptem pedes inuenio. Ait rex. Quid hoc ad quatuor elementa. Et ille. Domine quilibet homo ⁊ omne animal ex quatuor elementis componitur. Et ſic per famulum ſuum quatuor elementa menſurauit. Ait rex. Amen dico tibi Satis clare probaſti. Jam ad ſecundum procedamus. Muta ventum. ⁊c̄. Ille ſtatiȝ equum furibundum adduci fecit. Cui potionem ad guſtandum dedit: de cuius potione factus eſt totaliter ſanus. Hoc vero facto caput equi in oriente

ponebat et ait. Ecce domine ventus eſt
mutatus ab aquilone verſus orientem.
Ait rex. Quid hoc ad ventum. Ait ille
Nonne conſtat veſtre prudentie ꝙ vita
cuiuſlibet animalis non eſt niſi ventus
quem equus patiebatur malum tā diu
erat in aquilone. Sed iaꝫ ex virtute po
tionis ſanus factus eſt: caput eiꝰ ad ori
entem poſui vt ſit paratus onus portare
Ait rex. Satis clare probaſti Iā ad ter
cium procedamus. Ait ille. Domīe pa
ratus ſum coram omnibus adimplere.
Manus ſuas prunis ardentibus reple
uit ⁊ in ſinu poſuit. Et caro eius nequa
q̄ꝫ eſt leſa. Ait rex. Satis bene duo alia
probaſti: ſed dic mihi quomō glebe nō
ledunt te. Ait ille. Non virtute mea ſꝫ
ex virtute lapidis quem mecum conti-
nue porto. Quicunqꝫ illum lapidē ſe-
cum in loco mundo portauerit nūq̄ꝫ ab
igne ledi poterit. Ecce lapis. ⁊ lapideꝫ
coram oībus oſidit. Ait rex. Probabi
liter iſta tria probaſti. nuptias ordīauit
filiam ſuam cum diuitijs multis ei de-
dit in coniugem. ⁊ ambo in vita bōa di
es ſuos finierunt

Moraliſatio

Cariſſimi.

Iſte rex ē do
minus noſter ihesus xpus.
Filia tam pulchra anima ad dei ſimili-
tudinem creata que deo in baptiſmo vo
tum fecerat ꝙ nunq̄ꝫ viro coniungeret
niſi tria perpetraret. Primū ē ꝙ mē
ſuraret. ⁊c̄. hoc eſt famulū tuū. i. carnem
tuā menſurare debes quantū deliquit ⁊
pro oī delicto penam agere. elemēta mē
ſurare. ſ. carnem tuam domare. Se
cundum eſt mutare. ⁊c̄. equus furioſus
eſt peccator qui in peccatis permanet vn
de oportet ei potionem dare. ſ. vt cōtri-
tionem habeat in corde. confeſſionem ī
ore. ſatiſfactionem in opere. Et hoc ē vē
tum mutare. Unde Job. Tanq̄ꝫ ventꝰ
in vita mea. Tercium eſt igneꝫ ſine
leſione portare Ignis luxurie. auaricie
ſuperbie. ⁊c̄: que ſepe animam ⁊ cor-
pus conſumūt. ſed ſi deſideras vt ignis
iſte te non ledat oportet vt lapidem ī lo
culo. i. dominum noſtrum ihesum chri
ſtum in corde habeas per opera merito
ria. ⁊ ſi munde portaueris: nunq̄ꝫ ignis
alicuius peccati ledet te ⁊ per ꝯſequēs
vitam eternam obtinebis.

De remuneratione eterne patrie
Caplm̄. lxxi.

Quidam rex erat:
qui cōui-
uiū magnum fecerat: deīde
per totum regnum precones deſtiabat:
vt preconizarēt conuiuiū: videlicet vt
omnes cuiuſcunqꝫ conditionis ad cōui
uiū venirent. ⁊ non tantum conuiuiū bo
num haberent: ſed ⁊ diuitias infinitas
obtinerent. Cum autem precones per
regna ⁊ caſtra ambularent preceptū re
gis promulgando: erant tunc duo ho-
mines in vna ciuitate manentes. vnus
fuit fortis et robuſtus ſed tamen cecus.
alter claudus ⁊ debilis ſed optime vi-
derat. Dixit cecus claudo. Cariſſīe heu
nobis duobus per totum regnū diuul-
gatum eſt ꝙ rex tali tempore optimum
conuiuiū tenebit: ad quod non tantum
quilibet habebit cibaria pro ſua volūta-
te ſed diuitias magnas recipiet. Tu ve
ro es claudus. ego vero cecus: ad illud
cōuiuiū poterimꝰ ne accedere. Ait clau
dus Si conſilium meum feceris ambo
ibidem veniemus. ⁊ diuitias ⁊ conuiuiū
ſicut ceteri obtinebimus Reſpondit ce
cus. Omne conſilium quod eſt nobis
vtile ſum paratus adimplere. Ait clau-
dus. Tu es fortis ⁊ robuſtus in corpo
re: ego vero debilis: quia claudus. me
ſuper dorſum tuum portabis. ego vero
te in viam dirigam: qꝛ ſatis clare video

et ſic ambo ad ꝯuiuiū veniemus ⁊ mer
cedē ſicut ceteri obtinebim⁹. Ait cecus
amen dico tibi optimū conſiliū eſt ſtatī
aſcēde dorſum meū Et ſic factū eſt· clau
dus viam ei oſtendit ⁊ ipſe eum porta/
uit. Et ſic ambo ad conuiuiū venerunt.
⁊ diuitias inter alios receperunt.

Cariſſimi. Moralizatio

Ste rex ē do

minus noſter Jheſus xp̄s.
qui pro oīb; nobis vitam eternā prepa
rauit. Juxta illud. Erat quidam homo
qui fecit cenam magnā. Ad illud cōui/
uium multi ſunt vocati. ⁊ qui ibidē acce
dit diuitias eternas poſſidebit. Cecus
iſte eſt quilibet diues ac potens hui⁹ ſe
culi qui fortis eſt ⁊ potēs in corpore. i.
diuitijs ⁊ mūdi potentia. Tū ceci ſunt
quantū ad vitam eternam. Jgnorāt ea
q̄ ſunt ſalutis ſicut talpa bene videt ſub
terra ⁊ habet multa diuerticula ſed ſup̄
cecus efficitur nec ſcit ſeipſum iuuare.
Sic ⁊ diuites ſatis clare vident in tem
poralib;. ⁊ ceci ſunt in ſpūalib; Claud⁹
vero eſt bonus religioſus qui claudicat
in vtroq; pede ſc; nihil in cōmuni aut
ꝓprio poſſidere tamen videt talis ſatis
clare viam verſus conuiuiū eternū Si
ergo vos diuites ac mundi potentes in
tenditis ad illud ꝯuiuiū accedere ⁊ pre
mia ibidē accipere neceſſe vobis erit re
ligioſos ac ceteros pauperes ſup̄ dorſa
veſtra portare Sed diligēter eſt aduer
tendu; quō diuites debent portare pau
peres. Certe elemoſinas eis dando. in
eorꝫ neceſſitatib; ſubueniendo. hoc eſt
paupes portare ⁊ fidel'r viris eccl'iaſticis
decimas dare Si ſic feceritis: nos viri
religioſi tenemur vobis viā ſalutis oſtē
dere quō poteritis ad vitā eternā perue/
nire. Precones qui illud conuiuiū cla
mabāt ſunt ſacre pagine doctores. ſ. p̄
dicatores ⁊ cōfeſſores q̄ habent nos in
ſtruere publice ⁊ priuate quō ad eternū
conuiuiū poterimus peruenire.

De igratoꝝ trucidatōe Ca. lxxij

Egitur de quo/dam

rege qui filium vnicū habe
bat. Quē multum dilexit
ac tenerrime nutriuit. Cum autē puer
ad etatem legitimā perueniſſet: de die
in diem regem impulſabat vt regnū ei
dimitteret eo ꝙ impotēs eſſet ⁊ ipē po
tens. Rex vero ait. Kariſſime ſi ſecur⁹
eſſem ꝙ me beniuole ⁊ cum honore trac
tares toto tempore vite me tibi illō cō
cederem ⁊ omnem humanitem quā pa
ter tenet filio tibi pſtarē. At ille. Dn̄e
coram ſatrapis ⁊ nobilib; imperij iura
mentum preſtabo ꝙ nullum defectum
habebit; ſ; in maiori honore q̄ƺ meip̄m
vos habebo Rex vo credens dictis ei⁹
regnu; ei dedit ⁊ nihil ſibi ipſi retinuit
Cum vero coronatus eſſet ⁊ in ſolio po
ſitus vltra q̄ƺ credi poteſt cor eius ē ele
uatum per aliquos ānos patrem ſuū in
honore habebat ⁊ poſt hoc nec aliqua
bona ei dedit. Jlle vero cepit ſapiētib;
regni cōqueri ꝙ filius eius pactum nō
tenebat. Sapientes vero qui ſemp̄ eū
dilexerunt regē arguebant ꝙ male pa
trem ſuum tractaret. Rex hoc audiens
furore repletus patre; ſuum in quodā
caſtro recluſit. vbi nullus acceſſum ha
bere poterat ad eum Jn quo loco famē
⁊ multas miſerias patiebatur. Accidit
eode; tempore ꝙ rex in eodem caſtello
pernoctabat. Pater vero ad eum acceſ
ſit ⁊ ait. O fili miſerere patri tuo ſeni
qui te genuit ⁊ omnia dedit in hoc loco
famē ⁊ ſitim patior iam ſum in graui in
firmitate poſitus. ⁊ hauſtus vini me cō
fortar;. Ait rex. Jgnoro ſi ſunt vina in
iſto caſtro. Ait ille Jmmo fili quiq; do
lia vini ſunt in caſtro ⁊ ſine ſcitu veſtro
ſeneſcallus huius caſtri non audet per/

forare ea ⁊ mihi hauſtum dare. rogo fi
li des mihi de primo dolio Ait rex Nō
faciam quia muſtum eſt nec valet ꝑ ſe
nibus At ille dixit. Des mihi ergo de
ſecundo dolio. Qui ait. Hoc non faciā
ꝗ ꝑ corpe meo cuſtodiam ⁊ pro iuueni
bus qui mecū ſunt. At ille. Des mihi
ḡ de tercio. Qui ait. Nō faciaꝫ quia vi
num forte eſt ⁊ tu es debilis ⁊ infirmꝰ:
poſſet eſſe cā mortis tue. Ait ille. Des
mihi de quarto dolio. Qui ait. Non fa
ciam quia nimis vetus ⁊ acetoſum eſt ⁊
non multum valet. ⁊ precipue pro com
plexione tua. Ait pater. Fili des ergo
mihi de qnto dolio. At ille. Abſit a me
quia feces ſunt. ſatrape regni mihi īpo
nerent ꝙ te occidiſſem ſi feces tibi de/
diſſem Pater hec audiens ab eo tri
ſtis receſſit ⁊ ſtatiꝫ occulte ſatrapis reg
ni litteram ſcripſit quō filius eius eum
tractabat vt ꝓpter deum eum a tali mi/
ſeria ſubleuarēt. Satrape omnes ei cō
patiebantur. Statim regem receperūt
⁊ patrem ſicut prius regem cōſtituerūt
Filium ſuū in carcerem poſuerunt. vbi
propter miſeriam defunctus eſt.

Cariſſimi Moralizatio

Ex iſte ē do

minus noſter iheſus xp̄us.
Filius quilibet criſtianus: quem tener
rime diligit: ꝙdiu homo in puritate vi
te manet Omnia homini dedit que ho
mo habet. ⁊ ipſe factus eſt pauper. ſcḋm
ꝙ teſtaᷓ ſcriptura. Vulpes foueas ha/
bent ⁊c̄. Sed cotidie criſtus famē ⁊ ſiti
patitur. Hoc eſt in ſuis mēbris ſcilicet
pauperibus ⁊ debilibus. Unde ſcriptū
eſt. Qd̄ vni ex minimis meis feciſtis:
mihi feciſtis. Et cuꝫ deus petit a nobis
hauſtū vini de p̄mo dolio doliū illud ē
puericia noſtra quam deus a nobis re/
quirit vt ei ſeruiamus in puericia. Pu
er vero malus reſpondit. Iuſtum eſt.
hoc eſt puer ſum. Nō poſſum ieiunare/
orare. in dei ſeruitio vigilare. Demum
deus a nobis requirit vt demꝰ ei ſecūdo
dolio. Reſpōdit malus filius. Non poſ
ſum dare iuuentutem meam deo ſerui/
endo. quia tunc mundus deridet me di
cens. Ecce ille iuuenis ſtultꝰ homo nō
vult conuerſari cum hominibus Et ſic
iuuentutem meam mecum retinebo. co
medendo. bibendo. mundo ſeruiendo.
Demū deus requirit a nobis de tercio
dolio. Reſpondit malus filius: Vinuꝫ
forte ē hoc ē iam ſum in fortitudīe mea
ſi penitētiam facerem: fortitudinē meaꝫ
diminuerē Ad bella ⁊ ad haſtiludia vo
lo accedere ⁊ ea que mūdi ſunt exercere
ac poſt fortitudinem penitentiam agere
Deus videns quia de iſtis tribus dic/
tis doliꝭs nihil poteſt habere: querit de
quarto dolio hauſtum vnum. Reſpon
dit malus filius. Vinum nimis vetus
⁊ acetoſum eſt. hoc eſt dictu iam ſum ſe
nex iam non poſſum ieiunare vigilare.
quia natura mea eſt debilis. Demū de
us querit de quīto dolio vnum hauſtū
Reſpondit malꝰ filius. feces ſunt Hoc
eſt dictu. heu mihi decrepitus ſum defe
cit ſalutare meum. Dum bona pōtero
facere non feci. modo ſum impotens. ⁊
talis ſepe cadit in deſperationem Et ſic
moritur homo miſer. Contra tales erit
querimonia grauis. ⁊ tūc in die iudicij
deus cum tota curia celeſti ſententiam
dabit dicens. Ite maledicti in ignem
eternum quod paratum eſt dyabolo ⁊c̄
A quo nos liberare dignetur qui ⁊c̄

Auaricia mltos excecat Ca. lxxiij

Ex quidā in ci/uitate

romana erat q̄ ſtatutū ꝙ qli
bet cecus ab īperatore oī an
no centum ſolidos haberet. Accidit ca/
ſus ꝙ. xxiiij. ſocij ad ciuitatem venerūt
⁊ quandam tabernam intrabant ꝓpter

potatiõem. Iſti enĩ per ſeptem dies ſta
bant bibendo ⁊ comedendo deinde cum
volebant cum tabernario ꝯputare: quic
quid in pecunia haberent tabernario de
derũt. At ille Certe cariſſimi adhuc de
ficiunt. C. ſolidi. Amen dico vobis nõ
exibitis donec vltimũ quadrantẽ mihi
ſolueritis Illi hoc audientes: adinuicẽ
dixerunt. Quid faciemus: non habe-
mus ſoluere: Ait vn⁹. Dabo vobis ſa-
num conſilium. Per imperatorem lex
edita eſt ꝙ quicunqꝫ eſt cecus. C. ſoli-
dos de eius theſauro obtiebit. ponam⁹
inter nos ſortes ⁊ ſuper quẽ ſors cadit
eius oculos eruamus ⁊ tunc ille ad pa-
latium poterit accedere ⁊. C. ſolidos ob
tinere ⁊ nos oĩes quitare. At illi. Op
timum eſt conſilium. Inter ſe miſerunt
ſortem ⁊ ſuper illum qui cõſilium dede
rat cecidit. ſtatim excecabant eũ ⁊ duxe
runt eum ad palatium. Pulſabant ad
ianuam. Janitor cauſam pulſatõis q̃ſi
uit. At ille. Ecce eſt vnus cecus qui be-
neficium legis petit. Ait ianitor Seneſ
callo hoc dicam. Acceſſit ad ſeneſcallũ
⁊ ait. Stat vnus cecus ad portam qui
beneficium legis petit. At ille. Uadam
ad eum ⁊ eum videbo. Cũ autem cecũ
vidiſſet eum intime reſpexit Quem cũ
cõſideraſſet ait ei. Cariſſime quid petis
Et ille. Centum ſolidos ſcđm legem.
Qui ait Amẽ dico tibi heſterna die vi
di te in taberna duos oculos ſatis cla-
ros habentem tu male legem intelligis
Lex eſt edita ꝙ quicunqꝫ ex ĩfirmitate
vl' ex caſu aliꝗ̃ cecus fuerit cõtra quẽ ca
ſum nõ poterit ſe defendere: talis bene
ficium legis obtinebit. Sed tu volũta
rie deleuiſti oculos tuos ⁊ in taberna bi
biſti ⁊ conſilium hoc dediſti vt cecatus
eſſes quere ergo alibi ſolatiũ quia nul
lum obulum obtinebis. Ille vero hoc
audiens cum confuſione a palacio re-
ceſſit

Moralizatio

Cariſſimi.

Alis ẽ lex dei ꝙ quicunqꝫ ignoranter aut
ex infirmitate peccauerit aut tẽptatione
dyabolica: ſi contritus ⁊ confeſſus fue
rit: Juxta illud. In quacunqꝫ hora pec
cator ⁊c̃. de⁹ ſibi pctã remittet. quilibꝫ
peccator inquãtum peccator. eſt cecus.
Si vero aliquis ex pura malicia ſine cã
peccauerit ⁊ poſtea deſpatõeꝫ ĩciderit:
vix aut nunq̃ꝫ ei remittet̃ Tabernari⁹ ẽ
dyabolus: qui omnes tales ad taber-
nam infernalẽ recipit qui ſic deſcedunt
Et ideo ſtudeamus.

De proſpectione ⁊ prouidentia
Capitulum. lxxiiij.

Rat quidam rex. qui filium tantum vni-
cum habebat quem teneri
me dilexit. Rex iſte vnum pomum au-
reum fieri fecit in ſumptibus magnis.
Pomo fabricato: rex vſqꝫ ad mortem
infirmabatur vocauit filium ſuum ⁊ ait
Cariſſime ſi non potero de iſta infirmi-
tate euadere ſub benedictõne mea põſt
meum deceſſum vade per regna ⁊ caſtra
⁊ pomum aureum quod feci tolle tecuꝫ
⁊ illi quem magis ſtultum ĩueneris po
mum iſtud ex parte mea dabis. Filius
vero fideliter adimplere promiſit dic-
tum patris Rex vero vertebat ſe ad pa
rietem ⁊ emiſit ſpiritum Filius vero ſa
tis honorifice eum tradidit ſepulture.
Poſt ſepulturam ſtatim pomum acce-
pit. ⁊ per diuerſa regna ⁊ caſtra ambu
lauit. multos ſtultos ĩuenit ⁊ vidit. tã
men nulli eorum pomũ dedit Deinde
perexit ad q̃ddã regnũ ⁊ ad ciuitatẽ pri
cipalẽ illi⁹ regni acceſſit. ꝑ medium ci
uitatis regem equitãtem cũ magno ap
paratu vidit Conditiones illi⁹ regni a

quibuſdā ciuibus queſiuit. At illi dixe
runt ei. Conſuetudo illius regni eſt ta-
lis ꝙ nunq̄ rex inter nos regnabit niſi
vno anno ⁊ finito anno omni honore ⁊
diuitijs p̄uet̄ ⁊ in exiliū ponetur. vbi
mala morte moriet̄. Filiꝰ regꝫ hec audi
ens: itra ſe cogitabat. Jam inueni quē
diu queſiui. Acceſſit ad regem ⁊ flexis
genibus eum ſalutauit. ⁊ ait. Aue rex
Pater meus defunctus eſt. Jſtud po-
mum aureum in teſtamentum vobis le
gauit Rex vero pomum accepit ⁊ ait ei
Cariſſime: quomodo poteſt hoc eſſe:
Rex nunq̄ me vidit nec aliq̄d boni pa-
tri tuo feci. Quare ergo tam precioſuꝫ
iocale mihi dedit. Ait ille Domine mi
rex. pater meꝰ non plus vobis q̄ alteri
pomum legauit Sed ſub benedictione
ſua mihi p̄cepit maiori ſtulto dare quē
potero inuenire Et ſine dubio circuiui
multa regna ⁊ caſtra. ⁊ non inueni tam
magnum ſtultum ⁊ infatuatum q̄ vos.
Jdeo ex precepto patris mei pomū vo
bis dedi Ait rex rogo vt mihi dicas q̄-
re me tantum ſtultum reputas. At ille.
Ecce domine oſtēdam vobis clare. Eſt
cōſuetudo illius regni per totum annū
regnare ⁊ in fine anni omni honore ⁊
diuitijs priuari ⁊ in exilium poni. vbi
mala morte mori oportet. Amen dico
vobis. concludo ex dictis meis ꝙ in to
to mundo non eſt tantus ſtultus ſic vos
ꝙ tam breue tempus regnare debetis ⁊
poſt hoc tam miſerabiliter vitam finire
Reſpondit rex. Sine dubio omnia ve
ra ſunt que modo mihi dixiſti. ⁊ ideo
dum adhuc fuero in mea poteſtate in p̄
ſentī āno bona infinita mittam ante me
in exilium vt dum ibi venero de bonis
illis viuam q̄diu vixero. Et ſic factum
eſt. Jn fine anni regno eſt priuatus ⁊
in exilium poſitus ibi per multos ānos
de bonis illis vixit ⁊ vitam ſuam in pa
ce finiuit.

Moralizatio

Cariſſimi rex
iſte eſt deus qui legauit po
mum aureum ſtultis. Per
pomum rotundum intelligitur mundꝰ
iſte: quē deus dat fatuis, qui magis mū
dum ⁊ ea que in mundo ſunt appetunt
q̄ deum Rex qui per vnum annum reg
nauit poteſt dici, quilibet homo in hoc
mundo exiſtens qui licet centum annis
viuat ē tamen quaſi vna hora reſpectu
vite future ⁊ tamen nō deſiſtit miſer ho
mo die ac nocte laborare ⁊ poſt morteꝫ
in exilium id eſt in infernū ponet̄ ſi cuꝫ
peccato mortali decedat vbi mala infi-
nita inueniet. Et pauci ſunt qui de iſto
exilio cogitant. Faciamus ergo ſicut fe
cit ille rex. dum ſumus in noſtra pote-
ſtate in hac vita ante nos mittamꝰ opē
ra miſericordie. elemoſinas largas per
petrare oratōes ⁊ ieiunia facere vt poſt
hanc vitam paradiſum poterimus in-
trare ⁊ ſine dubio vbi inueniemus ope
ra noſtra meritoria que fecimus in hac
vita. ⁊ ſic regnabimus ibi cum gloria.
Ad quam nos perducat qui ſine fine vi
uit ⁊ regnat.

De cura mundi non ſectanda.

Capitulum ſeptuageſimum ſepti-
mum.

lim erat qui
dam rex qui tres filias pul
chras habebat quas tribꝰ
ducibꝰ maritauit Omnes illi tres du-
ces eodem āno mortui ſunt. Rex hoc
audiens volebat filias ſuas iterato ma
ritare vocauit primā filiā ⁊ ait. Cariſſiā
vir tuus mortuus ē valde te alteri viro

At illa. Nullo modo hoc attemptabo. Et hec eſt ratio mea. Si deberem alterum virum accipere oportet vt eum tantum diligerem ſicut primũ virum. aut plus aut minus diligerẽ hoc non pt ſtare quia primus virginitatem habebat ergo non tantum debeo eum diligere Si vero plus hoc eſſet maius malum. Si vero minus non eſſet bona dilectio inter nos quare concludo ꝙ nullo modo volo alium virum accipere. Rex hoc audiens vocauit aliam ⁊ ait. Cariſſima: vir tuus defunctus eſt copulabo te alteri viro. At illa. Domine nullo modo hoc attemptabo. quia ſi virum alium acciperem. reciperem eum aut propter diuitias aut fortitudinem aut pulchritudinem. Nõ propter diuitias quia abũdo Nõ propter fortitudinem quia amicos habeo: qui me defendent Non propter pulchritudinẽ quia mihi videbatur ꝙ vir meus omniũ erat pulchrior in vniuerſo mundo quare concludo ꝙ nullo modo virum alium accipere volo. Rex hoc audiens vocauit terciam filiam ⁊ ait. Cariſſima vir tuus mortuus eſt volo te alteri viro copulari. At illa. nullo modo hoc attẽptare volo. quia ſi aliuz virum acciperem: ille me reciperet aut propter pulchritudinem aut diuitias. Non propter pulchritudinem quia nõ ſum pulchra. Ergo propť diuitias me reciperet. Et ſi propter diuitias nunꝗ poſſet eſſe verus amor. quia deſtructis diuitijs amor tranſiret Concludo ergo ꝙ nullo modo alium virum volo accipere Itẽ doctores ſacre ſcripture dicunt ꝙ vir ⁊ mulier in matrimonio cõiuncti: ſunt vnum in corpore ⁊ duo in anima ergo corpus viri mei eſt corpus meum ⁊ econuerſo ⁊c̃. Ad hec. Omni die poſſũ ad ſepulchrũ accedere viri mei ⁊ ibi oſſa videre: ergo viruz preſentem habeo ⁊ ideo aliũ virũ habere nolo

Rex hoc audiens amplius vt virum acciperet non inſtigabat.

Moralizatio

Cariſſimi

Rex iſte eſt deus ipſe. tres eñ filie anima ſunt ipſa in qua relucet operatio ⁊ ymago trinitatis. Juxta illud Geneſis. ij. Faciamus hominem ad imaginem ⁊ ſimilitudinem noſtram. Jmago vero trinitatis per peccatum primi parẽtis erat deturpata. ⁊ tribus viris tradita ſcilicʒ dyabolo mundo ⁊ carni. Si vero mortuus eſt diabolus per criſti paſſionem: noli amplius talem virum accipere: ſed ſemper ſub criſti protectõne permanere cupias Si mundus mortuus eſt ꝑ paupertatem voluntariam: noli amplius alium viruz accipere ſed permaneas ſub criſti protectione. Si vero mortua eſt caro per ieiunium ⁊ carnis macerationem: noli iam amplius virum accipere ſed ſub criſti protectione permaneas Vel aliter poteſt reduci. Rex iſte eſt deus. Tres filie tria genera hominum ſcilicet potentes ac diuites huius mundi ſicut ſunt reges ac mundi potentes Sapientes huius mũdi ſicut ſunt iudices temporales ⁊ eccleſiaſtici viri religioſi Perfcĩ criſtiani ſicut ſunt qui in omnibus: diuinis preceptis obediunt. Jſti tres erant in baptiſmo tribus ducibus copulati ſcilicet patri per potentiam. filio per ſapientiam. ſpiritui ſancto ꝑ clementiam Si g̃ iſti mortui ſunt. i. extĩcti ⁊ ablati a te per pctm̃ tuum nunꝗ alteri labores copulari. ſed cum omni diligentia fac opera miſericordie: per que poteris ei reconſiliari. quia nunꝗ aliquem inuenies qui tantum te diliget.

Vñ eſt notandũ ꝙ mulier accipit vi

rum propter quattuor. Quia aut prop
ter diuitias aut propter pulchritudinē
aut propter fortitudiem aut propter ſa
pientiam. Si vero vis virum accipere
propter diuitias: certe nō inuenies ita
diuitem ſicut dn̄m noſtrum ihesum cri
ſtum quia dn̄s celi ⁊ terre eſt ergo tene
as eū ⁊ non aliū Si vero velis virū ac-
cipere ꝓpt᷑ fortitudinē curre ad ihesuz cri
ſtum qui eſt fortior omni homine. fortis
in celo ⁊ in terra. In inferno non eſt ali
quis qui poteſt ei reſiſtere. ergo illuz in
virum debes accipere ⁊ non alium. Si
vero aliquem vis accipere propter pul
chritudinem curre ad dominum noſtrū
ihesum criſtum qui eſt pulchrior omni
homine. Unde pſalmiſta. Speciosus
forma pre filijs hominum. ergo illum
debes habere ⁊ non alium. Si vero ali
quem vis accipere propter ſapientiam
curre ad dominum noſtrum Ihesum cri
ſtum quia ipſe eſt ſapientior omni ho-
mine. Unde apoſtolus. O altitudo di-
uitiarum ſapientie ⁊ ſcientie dei ⁊c. er-
go illum virū accipere debes ⁊ nō aliuz

De concordia Ca. lxxvi.

Ccidit in quadā ciuita-
te ꝙ erant duo medici opti
mi in omni ſcientia medici-
nali imbuti: qui omnes ad eos venien-
tes de quacunqȝ infirmitate curabāt ita
ꝙ penitus populus ignorabat quis eo-
rum eſſet melior Infra tempus erat in
ter eos contentio quis eorum eſſet ma
ior atqȝ perfectior. Ait vnus alteri. Ca-
riſſime: non ſit inter nos diſcordia nec
inuidia neqȝ contentio. quis noſtrum
eſt perfectior. Sed vnum faciamus. ⁊
quicunqȝ ex nobis defecerit ſit ille ſer-
uus alterius. Ait alter dic mihi quod
eſt illud Et ille Ego duos oculos tuos
de capite eruam ſine grauamīe ⁊ ſuper
menſam tuam ponam. Et quando tibi
placet in capite tuo ſine leſiōe tua repo
nam. Si vero mecum hocidem per om
nia feceris: equales ambo ſim⁹ ⁊ quilī
bet alterum nutriat ſicut fratrem ſuum.
Si vero aliquis defecerit: ſeruus alte-
rius erit. At ille Optima probatio per
omnia mihi bene placet. Ille vero qui
queſtionem propoſuit accepit inſtru-
menta ſua ⁊ infra oculos alius cum quo
dam vngento nobiliſſimo interius ⁊ ex
terius liniuit. Et cum inſtrumento ſuo
duos oculos ſocij extraxit ⁊ ſuper men
ſam poſuit ⁊ ait ſocio ſuo. Kariſſime:
quomodo tibi videtur. Et ille. Unum
ſcio ꝙ nihil video quia oculis careo ⁊
tamen nullam leſionem ſentio. Sed
modo vellem ꝙ oculos meos ſicut mi
hi promiſiſti reſtitueres. Et ille. Liben
ter attēptabo. vngentum accepit ⁊ ocu
los īterius ⁊ exterius ſicut prius inūx
it ⁊ oculos ſuos repoſuit Et ille Cariſ
ſime quid iam tibi videtur: Et ille Op
time quia in extrahendo nullam leſionē
ſenſi. Tunc dixit ille Iam reſtat vt mi
hi ſimili mō miniſtres. Qui ait. Pre-
ſto ſum: Accepit inſtrumenta ſua ⁊ vn
genta ſua ſicut ille fecerat intus ⁊ exte-
rius liniuit deinde oculos eius extraxit
⁊ ſuper menſam poſuit ⁊ ait. Cariſſime
quid tibi videtur: Et ille. Mihi vide-
tur ꝙ oculos perdidi tamen nullum do
lorē ſenſi ſed vellem libentiſſime ꝙ ocu
los rehaberem. Cum vero ille paraſſet
inſtrumenta ſua vt oculos reſtitueret:
feneſtra domus erat aperta ⁊ quidā cor
uus intrauit videnſqȝ oculos in menſa
ſubito vnum oculum rapuit ⁊ violauit
Medicus hoc percipiens eſt contriſta-
tus totaliter ⁊ ait intra ſe. Niſi oculos
ſocio meo reſtituam ſeruus ei⁹ ero. Re
ſpiciens a longe videnſqȝ capram ocu
lūei⁹ extraxit ⁊ in locum oculi ablati re
poſuit: hō ſcō dixit ſocio ſuo Kme: qd ti
bi videt Qui ait Nec ī extrahēdo nec ī

repōnendo aliquam leſionem ſenſi. ſed vnus ex oculis meis ſemper ſurſum ad arbores reſpicit. Et ille. Ex quo ita perfecte medicinaȝ meam tecum feci ſicut ⁊ tu mecum. modo ambo ſumus equales nec inter nos ſit contentio Et ſic ambo pōſt hoc adinuicem ſine contentione vixerunt.

Cariſſimi

Ex iſtos duos medicos intelligere debemus legem nouam ⁊ antiquā q̄ ā̄be curabāt quantum ad ſalutē anime. Facta eſt cōtentio ⁊ adhuc eſt inter xp̄ianos ⁊ iudeos que lex eſt melior ⁊ perfectior. Ad pbandū veritateȝ quilibet oculos alteri⁹ extraxit. Hoc eſt dictū. In lege ātiqua multa ſūt a quib⁹ de⁹ extraxit ſicut deceȝ precepta in antiqua lege. Sicut ſaluator ait. Non veni ſoluere legem ſed implere vt ſi aliquis hominum in tendat deum videre. oportet ꝙ talis ad nouam legem recurrat ⁊ tunicam baptiſmi ſe induat. Coruus venit ⁊ rapuit vnuȝ oculū iudeoꝝ vt non poſſent veritatem videre ⁊ in loco huius ponebat oculuȝ capre ſcȝ quaſdam cerimonias quibus vtunt̄ ꝑ quas credūt deū videre ⁊ ibūt ad tenebras exteriores vbi erit fletus ⁊ ſtridor dentium.

Qȝ ad diuitias non eſt anhelanduȝ. Capitulum lxxvij.

Erat quidam rex qui duas filias hēbat. Una erat pulcherrima ⁊ oībus amoroſa. ſed altera nigra ⁊ omnibus odioſa. Rex vidēs filias ſuas vnā pulchraȝ aliam nigram eis nomina impoſuit. Pulchre filie impoſuit nomen .ſ. Roſimūda Nigre filie. gratia plena Deīde preconē per totū regnum miſit ꝓmulgando ꝙ omnes venirent ⁊ filias ſuas in matrimoniū daret illis: qui ad hoc digni eſſent Quicūqȝ vo pulchrā filiā in vxorem accipet: nihil cū ea niſi pulchritudinē obtineret. Sȝ qui nigrā filiaȝ in vxorem acciperet: totū regnuȝ poſt eius deceſſum cū ea obtineret Multi hoc audientes ad curiam regis venerunt ⁊ cum duas filias viderent: oēs ad pulchrā filiam currebant ⁊ eam ī vxorem petebant Gratia plena nigra filia amare fleuit. Ait et ei rex. O filia ob quā rem affligitur anima tua. Ait illa. O dn̄e nullus eſt qui me viſitet nec mecum loquatur. ōnes ad ſororē meā currunt ⁊ omnes me deſpiciunt. Ait pater O filia ignoras ꝙ omnia mea tua ſunt ⁊ qui te deſpōnſauerit regnum meū obtinebit. Illa ſic confortata a fletu ceſſabat. Poſt hec venit quidam rex ad curiam regis ⁊ cum vidiſſet pulchritudinem Roſimunde: eam in vxorem petijt tantum cum ſua pulchritudine. Rex pater puellam ei conceſſit ⁊ cum magno gaudio eam deſponſauit. Stabat altera filia per multos annos anteqȝ eſſet deſponſata. Tandem quidam dux nobilis ſed pauper intra ſe cogitabat. Licet puella turpis fuerit tamen quicūqȝ eam habuerit regnuȝ cum ea obtinebit. Perrexit ad regem ⁊ eam in vxorē petijt. Rex vero gauiſus eſt eam deſpōſauit cum magno gaudio. ⁊ poſt mortē regis totū regnum cum ea obtinebat.

Cariſſimi. Moralizatio

Ex iſte eſt dominus noſter iheſus xp̄us: Filia roſimunda tam pulchra eſt mund⁹ iſte. Vñ pauci inueniunt̄ qui non munduȝ ſuper omnia appetūt tamē nihil cū ea obtinebūt niſi ſuaȝ pulchritudinē hē vanitatē ⁊ diuitias ⁊ ſic pulcritudo p infirmitatē famē ⁊ ſenectutē annihilatur.

ita diuitie huius mundi tranſeunt per mortē ⁊ ſepe ante. Et ideo fatui ſunt qui mundum deſponſant Altera filia. ſ. gratia plena q̄ eſt turpis ⁊ ōnibus odioſa certe eſt paupertas quā miro mō deus dilexit. ⁊ ideo vocatur gratia plena. qꝛ per eam deueniť ad diuitias Verū tam̄ pauci ſunt qui eā deſponſare volūt imo eſt ōnibus odioſa. tamē qui eam deſpō ſauerit vitam eternam habebit.

De ꝯſtātia amoris mutui Ca. lxxviij.

Ex quidā pulcrā filiā hēbat q̄ erat duci nobiliſſimo deſponſata cuꝫ quo pulchram ꝓlem habebat ⁊ maxima inť eos erat dilectio. Dux vero moritur d' cuius morte factus eſt planctus magnꝰ in ciuitate. Dn̄a vō ſatis honorifice eū ſepulture tradidit. Poſt mortē amici eius ad eam venerūt vt ſecūdo viro nuberet allegantes ſibi etatem integrā ac pulchritudinē ſuam. Dn̄a vero reſpondit. Viꝛ alteruꝫ habere nolo qꝛ vir meus qui mortuꝰ eſt erat tam bonus dulcis ac diues ꝑ omnia: qui me vltra modum dilexit. Et ꝓpter nimiā dilectiōeꝫ inter nos eius mors tantū me affligit. ꝙ vt credo viuere non potero. Si vero talem viꝛ ponamus ꝙ inuenirē poſſibile eſſꝫ ei an̄ me mori ⁊ tūc eſſꝫ mihi grauis afflictio iam habeo ꝙ nunq̄ꝫ aliū virum capere volo. Si malum viꝛ acciperem: eſſet mihi graue poſt bonū habere peſſimum.

Moralizatio.

Ariſſimi rex iſte eſt deus. filia anima ad dei ſimilitudinē creata: que erat nobiliſſimo viro ſcꝫ domino noſtro ihesu chriſto per virtutem baptiſmi deſponſata: qui ſumma dilectione nos dilexit. quia in cruce ꝓ nobis mortuus eſt. ergo virum alium pro illo non accipias. hoc eſt alium nū

q̄ꝫ tantum diligas ⁊ ſic cum eo in eternum regnabis.

Quod quis: neſcit preſumere non audebit Capitulū. lxxix.

Rat quidam rex qui miro modo paruos caniculos dilexerat die ac nocte bene latrantes in tantuꝫ ꝙ in gremio ſuo eos quieſcere permiſit ⁊ ibideꝫ pauit. Illi vero ſic conſueti erant in gremio eius dormire ⁊ comedere ꝙ vix alibi eſſe volebant ⁊ quādoq̄ꝫ circa collum regis pedes ponebant. Et ſic rex ſolacium magnum ⁊ ludum cum eis habebat. Erat tunc quidam aſinus qui cum omnia iſta vidiſſet in corde ſuo cogitabat. Si ego cantarem ⁊ ante regem ſaltarem ⁊ circa collum domini mei pedes ponerem: rex mihi daret omnia fercula ad comedendū ⁊ gremium ſuum ad q̄' eſcendum. His cogitatis extra ſtabulū ſaltauit aulam intrauit ⁊ coram rege cā tare cepit: deinde hincinde ſaltauit ⁊ ptꝰ hoc ad regem cucurrit ⁊ pedes cira collum eius poſuit. Serui hoc videntes credebant aſinum in furia conuerſuꝫ ac ceperunt eum ⁊ egregie verberauerunt. ⁊ ſic ad ſtabulum reduxerunt.

Cariſſimi Expoſitio

Ex iſte eſt dominus noſter ihesus chriſtus. Caniculi bene latrantes ſunt predicatores qui verbum diuinum bene pronunciant. Unde digni ſunt in gremio celeſti quieſcere. Aſinus poteſt dici: qui p̄ſumit officium predicatoris aſſumere verbuꝫ dei pronunciare tamen literaturam nec gratiam ad hoc habet. ⁊ ideo timendum eſt ne talis ſit verberatus. hoc eſt a domino ⁊ populo repulſus.

De aſtutia dyaboli. ⁊ quomodo iudicia dei ſunt occulta. Ca. lxxx.

Rat quidam heremita qui cum in ſpelunca quadam iacebat ⁊ diebꝰ ⁊ noctibus deuote deo ſeruiebat. Juxta cellam ſuam erat quidam paſtor ouium qui paſcebat oues. Accidit vno die ꝙ paſtor erat ſomno oppreſſus. Jpſo dormiente quidaꝫ latro venit ⁊ omnes oues ſecum abſtulit Superueniens dominus ouium a paſtore querit vbi erãt oues. Jlle vero incepit iurare ꝙ oues perdidit. ſed quomodo penitꝰ ignorabat Dominꝰ hoc audiens furore repletus ipſum occidit Heremita hoc vidẽs ait in corde ſuo O deus ecce homo iſte culpam innocenti dedit ⁊ ipſum occidit Ex quo ergo permittitis talia fieri ꝓpter hoc ad mundum vadam ⁊ ſicut ceteri vitã ducam. His cogitatis ille heremitarium dimiſit ⁊ ad mundum perrexit. ſed deus ipſum perdere nolebat: angeluꝫ ĩ forma hominis ad eum miſit vt ſe ei aſſociaret. Quem cum angelus in via eũtem inueniſſ;: ait ei. Karĩſſime quo vadis. At ille. Ad iſtam ciuitatẽ ante me. Angelus dixit ei. Ego in via ero comes tuus. quia angelus dei ſum ⁊ ad te veni: vt ſimus ſocij in hac via. Ambo ambulabant verſus ciuitatẽ Cum autẽ intraſſent: hoſpitiũ a quodam milite ꝓpter dei amorem petebant. Miles vero ſatꝰ gratanter eos recepit ⁊ honorifice ac ſplendide cum bona deuotione in omnibus miniſtrauit. Miles iſte tantum vnicuꝫ filium habebat in cunabulis iacentem: quem multum dilexerat. cena facta camera eſt aperta ⁊ lecti ſatis honorifice ornati ꝑ angelo ⁊ heremita. Media vero nocte ſurrexit angelus ⁊ puerũ in cunabulis ſtrangulauit. hoc vidẽs heremita intra ſe cogitauit. Nunquid iſte erat angelus dei: bonus miles omnia neceſſaria ꝓpter dei amorem ei dedit. ⁊ nõ habuit niſi vnicum filium innocentem: ⁊ iſte eum occidit. Sed tamen non audebat ei quicq̃ dicere. Mane ambo ſurrexerunt ⁊ ad ciuitatẽ aliam perrexerũt in qua in domo vnius ciuis ſatis honorifice erant recepti ⁊ ſplendide miſtrati Ciuis iſte quendã aureum ciphũ quem miro modo dilexit habuit in quo vltra modũ gloriabatur. Media nocte ſurrexit angelus ⁊ furatus eſt ciphũ illum. Heremita hoc vidẽs intra ſe cogitabat Jſte malus angelus eſt vt credo. Jſte ciuis nobis optime fecit ⁊ iſte eſt furatꝰ ciphum ſuũ. tamen nihil ei loquebatur q2 timuit eũ. Mane vero ſurrexerũt ⁊ ꝑ viã ambulabãt donec ad quandã aquã peruenerunt vltra quã erat pons. pontem aſcenderũt ⁊ quidã pauꝑ eis obuiabat. Ait angelꝰ Karĩſſime monſtra nobis viã verſus talẽ ciuitatẽ Pauꝑ vertit ſe ⁊ cũ digito viã verſus ciuitatẽ oſtendit Cũ vero vertiſſet ſe angelꝰ ſubito ꝑ ſcapulas eũ accepit ⁊ vltra pōtẽ ꝓiecit ⁊ ſubmerſus eſt pauꝑ. Quod cũ heremita vidiſſ; ait in corde ſuo iã ſcio ꝙ iſte dyabolus ẽ ⁊ non angelꝰ dei bonꝰ. Quid mali fecit pauper iſte ⁊ tñ euꝫ occidit. Ab illo tꝑe cogitabat ab eo recedere Verũtñ timẽs nihil loq̃batur ei. Cũ vero circa horam veſꝑtinã ad ciuitatẽ peruenissent ad domũ cuiuſdã diuitis acceſſerũt ⁊ hoſpitium ꝓ dei amore petebant. Jlle vero ſimpliciter eis negauit Ait angelꝰ dei Amore dei ſaltẽ tectũ domꝰ nobis ꝯcedatꝰ ne lupi aut male beſtie hic nos deuorẽt Jlle ait. Ecce domꝰ vbi porci mei iacẽt ſi placꝫ vobis cũ eis iacere poteſtꝪ ſin autẽ recedatꝪ q2 aliũ locũ vobis nõ dabo. Ait ei ãgelꝰ. ſi aliud nõ pt fieri cũ porcꝪ veſtris iacebimꝰ Et ſic factũ eſt. Mane vero ſurrexerunt. Angelus hoſpitem vocauit

⁊ ait. Cariſſime do tibi ciphum iſtum ⁊ dedit ei ciphum: quem furatus fuerat ab illo ciue. Heremita hoc videns ait intra ſe Jam ſum expertus ꝙ iſte ē dyabolus. Bonus homo erat qui cū omni deuotione nos rcepit ⁊ furatus eſt ei ciphum ⁊ dedit iſti pēſſimo qui negauit nobis hoſpitiū. Ait angelo. Nolo vobiſcum amplius expectare: ad deū vos recommendo. Angelus dixit ei. Audito me ⁊ tunc recedito. Expoſitio.

Cariſſime.

Vādo eras in heremitario dn̄s ouium paſtorem iniuſte occidit ſcias ꝙ paſtor ille ꝓ tunc mortem nō meruit ſed alias cōmiſit quare mori nō deberet. tunc temporis inuentus eſt ſine pctō deus ergo ꝑmiſit eum occidi vt penā poſt mortem euaderet ꝓpter pctm̄ qd̄ alias cōmiſit: ꝓ quo nunꝗ̄ penitentiā faceret. Latro vero qui euaſit cū ouibus penā eternam ſuſtinebit ⁊ dn̄s ouium qui paſtorē occidit vitā ſuam emendabit ꝑ largas elemoſinas ⁊ opa miſericordie. qr ignorāter fecit. Demū filium illius militis de nocte ſtrāgulaui qui nobis bonū hoſpitium dedit. Scias ꝙ anteꝗ̄ puer ille natus erat miles optimus elemoſinarius erat ⁊ multa opa miſericordie fecit: Sz poſtꝗ̄ natus eſt puer: factus ē parcus cupidus ⁊ omnia collegit vt puerū diuitem faciat ſic ꝙ erat cauſa perditionis eius ⁊ ideo puerū occidi. Et iam ſicut prius miles factus eſt bonus criſtianus. Deinde ciphum illius ciuis q̄ nos cum deuotione recepit furatus fui Scias tu ꝙ anteꝗ̄ ciphus ille erat fabricatus non erat ſobrior eo in tota terra Sed tantum de cipho gaudebat pt⁹ fabricationem ꝙ omni die tantum de eo bibebat ꝙ bis aut ter omni die fuit inebriatus. ⁊ ideo ciphum abſtuli ⁊ factus eſt ſobrius ſicut prius. Deinde pauperem in aquā ꝓieci. Scias ꝙ pauper iſte bonus xp̄ianus fuit. ſed ſi ad dimidium miliare ambulaſſet alium ī peccato mortali occidiſſet. ſz iam eſt ſaluatus ⁊ regnat in celeſti gloria. Deinde ciphum illius ciuis dedi illi qui nobis hſpitium negauit. Scias ꝙ nihil ī terra fit ſine cauſa. Ipſe nobis conceſſit domū porcorum ⁊ ideo ciphum ei dedi ⁊ poſt vitam iſtā regnabit in inferno Pone ergo āmodo cuſtodiā ori tuo vt deo non detrahas. Ipſe eīm omnia nouit. Heremita hoc audiens cecidit ad pedes angeli ⁊ veniam ꝑtijt ⁊ ad heremitariū ꝑrexit. ⁊ factus eſt bon⁹ xp̄ian⁹

De mirabili diuina diſpēnſatione ⁊ ortu beati Gregorij pape. Ca. lxxxi

Arcuſ regnauit prudens valde qui tantum vnicum filium ⁊ filiam habebat quos multum dilexit. Cum vero ad ſenectutem ꝑueniſſet infirmitas grauis eum apprehendit. Qui cum vidiſſet ꝙ viuere non poſſet: fecit vocari omnes ſatrapas imperij ⁊ ait. Cariſſimi ſcire debetis ꝙ hodie ſpiritum deo debeo reddere. non habeo maius periculum in anima mea: ꝗ̄ de filia mea ꝙ eam matrimonio non tradidi. Et ideo tu fili qui es heres meus tibi precipio ſub mea benedictione vt eam maritari facias tam honorifice ſicut decet. ⁊ medio tempore ſicut teipſum omni die in honore eā habeas. His dictis vertit ſe ad parietem ⁊ ſpiritum emiſit. De cuius vero morte planctus magnus factus eſt in ciuitate. ſatis honorifice eum ſepulture tradiderunt. Poſt hec vero filius ſatis prudēter incepit rgnare ⁊ ſororem ſuam in ōni honore habere. ꝗ̄ mi-

ro modo dilexit intantum ꝙ omni die
licet nobiles ſecum eſſent in menſa. in
vna cathedra ex oppoſito eius ſedebat.
⁊ adinuicem comedebant. ⁊ in eadem
camera in lectis ſeparatis iacebant. Ac
cidit vna nocte ꝙ temptatio grauis eū
accepit ꝙ ei videbatur ſpiritum emit-
tere niſi cum ſorore ſua libidinem ſuaꝫ
poſſet implere. de lecto ſurrexit ⁊ ad ſo
rorem ſuam perrexit: quam dormientē
inuenit ⁊ excitauit eam. Illa ſic excita
ta ait O domine ad quid veniſti iſta ho
ra. Qui reſpondit Niſi tecum dormiā
amitto vitam meam. Que ait. Abſit a
me tale peccatum ꝑpetrare. ad memori
am reducito. quomodo pater noſter te
onerauit ſub ſua benedictiōe ante mor-
tem ſuam ꝙ me honores in omni hono
re. Si tale peccatum perpetrares offen
ſionem dei non euaderes nec hominuꝫ
confuſionem. At ille. Quomodocunqꝫ
fiat voluntatem meam adimplebo. dor
miuitqꝫ cum ea. Hoc facto ad propri-
um ſtratum redijt. Puella vero amare
fleuit: conſolari nolebat. Imperator ve
ro quantum potuit ſolacium ei prebe-
bat ⁊ miro mō magꝰ eā dilexit Poſt h̄
vero circa dimidium annū illa in cathe
dra ſedebat in menſa: frater eius eam i-
time aſpexit. Et ait. Cariſſima quid ti-
bi eſt. Iam facies tua eſt mutata in co-
lore ⁊ oculi tui in nigredinē mutantur.
At illa. Mirum non eſt qꝛ ſū impregna
ta ⁊ per conſequens confuſa Ille hoc au
diens vltra q̄ꝫ credi poteſt contriſtatus
eſt fleuitqꝫ amare ⁊ ait Pereat dies in
qua natus ſum quid faciam ego penitꝰ
ignoro. Que ait. Domine fac conſili
um meum ⁊ poſt factum non penitebis
Nos non ſumus primi qui grauiter de
um offenderunt. Hic prope eſt vnꝰ mi-
les ſenex conſiliarius patris noſtri. de
cuius conſilio pater noſter ſemꝑ eſt ope
ratus. Vocetur ille ⁊ ſub ſigillo confeſ-
ſionis omnia ei dicemus: ille vero vti-
le conſilium dabit nobis ꝙ ſatiſfacie-
mus deo ⁊ obprobriū mundanum eua
dere poterimus. Ait rex Mihi bene pla
cet ſed ſtudeamus primo deo reconcili
ari. confeſſi ſunt ambo corde puro cum
contritione magna. Facta confeſſione
miſerunt pro milite ⁊ totum priuate cū
fletu retulerūt. At ille Domine ex quo
eſtis deo reconciliati audite conſilium
meum vt confuſionem mundanā eua-
dere poſſitis. Pro peccatis veſtris ac
patris veſtri terraꝫ ſanctam debetis viſi
tare ⁊ tali die omnes ſatrapas regni ve
ſtri in preſentia veſtra conuocare. Deī-
de hec verba per ordinem dicere. Cariſ-
ſimi terram ſanctam viſitare volo nullū
heredem preter ſororem vnam habeo.
ſicut ſcitis cui in abſentia mea ſicut cor
pori meo debetis obedire ⁊ poſt hoc mi-
hi coram omnibus dicere. ⁊ tibi cariſſi
me dico ſub pēa vite tue vt ſororis mee
cuſtodiam habeas. Ego vero manuca-
pio tam priuate ⁊ ſecure cuſtodire eā ꝙ
nullus tempore partus. nec ante nec
poſt de caſu veſtro ſciet niſi tantum vx-
or mea que debet ei miniſtrare cum ma
nibus proprijs. Ait rex Bonum eſt cō
ſilium omnia adimplebo que mihi dici
tis. Statim fecit omnes ſatrapas con
uocari. ⁊ ōnia a principio vſqꝫ ad finē
ſicut ſuperius eſt ſcriptū ꝑ conſiliuꝫ mi
litis adimpleuit. Cum omnia verba cō
ſummaſſet vale omnibus fecit: ad ter-
ram ſanctam perrexit. Miles vero do
minam ſororem regis ad caſtrum ſuuꝫ
duxit. Cum autem vxor militis hoc
vidiſſet domino ſuo occurrit ⁊ ait Do
mine mi reuerende: qualis eſt domina
iſta. Qui reſpondit. Domina noſtra ſo
ror regis eſt. Iura mihi per deum om
nipotenteꝫ ſub pena vite tue vt quicqd
tibi dixero omnino habebis in ſecreto.
At illa. Dn̄e preſto ſum. Cum autem

iuraſſet. ait miles. Domina noſtra per
dominum noſtrum regem eſt im pregꝰ
nata: quare tibi precipio vt nulla crea-
tura miniſtret ei excepta tua pſona Ita
vt principium medium ⁊ finis omnia
ſint ſecreta. At illa Domine omnia iſta
fideliter adimplebo Domina ad came
ram priuatam eſtītroducta ⁊ ſatis ſplē
dide ei miniſtrabatur. Cum tempꝰ pa-
riendi eſſet filium formoſum peperit.
Miles cum hoc audiſſꝫ ait domine. O
domina cariſſima bonum eſt ac vtile ſa-
cerdotem vocari vt puerum baptiſet.
Que ait. Deo meo voueo ꝙ ille qui ē
inter ſororem ⁊ fratrem genitus per me
baptiſmū non habebit. Ait miles Sci
tis graue peccatum eſt inter vos ⁊ domi
num meum commiſſum. nolite propť
hoc animam pueri occidere. Ait domīa
Votum voui quod firmiter tenebo ſed
tibi precipio ꝙ mihi dolium vacuū ap
portes. Qui ait. Preſto ſum. dolium
ſecum ad cameram portari fecit Ille ve
ro decenter puerum in cunabulo reclīa
uit ⁊ in paruis tabellis hec que ſequun-
tur ſcripſit Cariſſimi ſcire d̄betis ꝙ
puer iſte non eſt baptiſatus quia inter
fratrem ⁊ ſororem eſt genitus. Ido pro
pter dei amorem baptiſetur ⁊ ſub capi-
te eius pondus theſauri inuenietis cuꝫ
quo ipſum nutriri faciatis. ad pedes ar-
genti pondus cum quo ſtudium exerce
at. Cum omnia iſta erant ſcripta tabel
las in cunabulo ſub latere pueri pone-
bat. aurūꝫ ſub capite. argentū ad pedes
deinde cum pannis ſericis ac deauratꝭ
cunabulum cooperuit. Hoc facto mili
ti precepit vt cunabulum infra dolium
poneret ⁊ in mari proijceret vt nataret
vbicūqꝫ deus diſponeret. Miles vero
oīa adimpleuit. Cū doliū in mari pro-
iectum fuiſſet: miles tam diu iuxta ma
re ſtetit q̄ꝫ diu dolium natare videret.
Hoc facto ad dominā redijt. ſed cū iux
ta caſtrum ſuum veniſſet: nuncius regꝭ
de terra ſancta ei obuiabat ⁊ ait ei. Ca
riſſime vnde venis. Qui ait. De terra
ſancta venio. Ait ille Quales rumores
habetis. Et ille. Dominus meus rex
mortuus eſt ⁊ corpus ſuum ad vnū de
caſtris ſuis ductum eſt. Miles hoc au-
diens fleuit amare. Vxor eius ſuperue
niens cum de morte imperatoris audiſ
ſet vltra q̄ꝫ credi poteſt dolebat Miles
ſurrexit ⁊ ait vxori ſue. Nolito flere ne
domina noſtra percipiat. Nihil ei dice
mus quouſqꝫ a puerperio reſurgat.
Miles eñ poſt hos ſermones ad do-
minā intrauit. Vxor eius ſequebatur
eum. Cuꝫ domina eos reſpexiſſet ⁊ eos
deſolatos perpendit. Ait. Cariſſimi ꝓ
ter quam cauſam eſtis triſtes. Ait illi.
Domina non ſumus triſtes. ſed potiꝰ
gaudentes. quia liberata eſtis a graui pe-
riculo in quo fuiſtis. Ait illa. Ita non ē
īdicate mihi nolite aliquid celare a me
ſiue bonum ſiue malū. Ait miles. Qui
dam nuncius de terra ſancta venit d̄ do
mino noſtro rege fratre veſtro qui nar-
rat rumores: que ait vocetur nuncius.
Qui cum veniſſet ait ei domina Quo
modo eſt de domino meo. Qui reſpon
dit. Dominus veſter mortuus eſt ⁊ eiꝰ
corpus de terra ſancta tranſlatuꝫ eſt ad
caſtrum ſuū vt cum patre veſtro ſepeli-
retur Domina cum hoc audiſſet ad ter
ram cecidit. Miles videns dolorē do
mine in terram iacuit. Vxor militis cū
eis ac nuncius Omnes iſti per magnū
ſpacium iacebant ⁊ in eiſ pre magno do
lore non eſt vox neqꝫ ſenſus. Domina
vero poſt magnum ſpacium ſurrexit. cri
nes capitis traxit. facieꝫ vſqꝫ ad ſangui
nis effuſiōeꝫ dilacerauit. ⁊ alta voce cla
mauit Heu mihi pereat dies ī qua ꝯcep
ta eram. Nox illa nō numeretur in qua
ſum nata. Quantas habeo iniquitates
⁊c̄. In me ſunt completa Perijt ſpes

mea. fortitudo mea. frater meus vnicꝰ
dimidiuz anime mee quid faciam ego
de cetero penitus ignoro Surrexit mi
les ⁊ ait. O domina cariſſima audite
me. Si ꝓpter dolorem teipſam necaue
ris totum regnum peribit. Tu ſola es
derelicta ⁊ iure hereditario regnuz tibi
debetur Si ergo teipſam occideris reg
num ac prediuz ad extraneos conuola/
bit. Surgamus ⁊ ad locum vbi corpꝰ
iacet accedamus ⁊ honorifice eum ſepe
liemus Deinde ſtudeamus quomodo
imperium regere debemus. Illa vero
ex verbis militis confortata ſurrexit. ⁊
cum honeſta comitiua ad caſtrum fratꝛis
ſui acceſſit. Cum autem intraſſet corpꝰ
regis ſuper feretruz inuenit. ſuꝑ corpꝰ
cecidit. A plāta pedis vſqꝫ ad v̾ticē oſ
culata eſt eū. Milites videntes nimiuz
dolorem in ipſa: de funere dominaz re/
traxerunt. ⁊ in cameram introduxerūt
⁊ corpus ſatis honorifice ſepulture tra
diderunt. Poſt hoc quidā dux bur
gundie ſolennes nuncios ad eam miſit
vt ei in vxorem conſentiret. Illa vero
ſtatim reſpondit. Quādiu vixero virū
non habebo. Nūcij hoc audientes: vo/
luntatem eius domino nūciabāt. Dux
hoc audiens indignatus eſt contra eam
⁊ ait. Si eam habuiſſem: rex illiꝰ reg
ni fuiſſem: ſed ex quo me vilipendebat:
de regno ſuo paruz gaudebit. Exercitū
collegit regnuz intrauit comburebat et
occidit ⁊ īfinita mala perpetrabat ⁊ vic
toriam in omni bello obtinuit. Domi/
na ad quandā ciuitatem bene murataz
fugam petijt. In qua erat caſtrum fortiſ
ſimum ⁊ in ea per multos annos ꝑman
ſit. Jam ad puerum proiectum in ma
ri redeamus Dolium cum puero ꝑ
multa regna tranſijt quouſqꝫ iuxta ce/
nobium monachorum peruenit: ⁊ hoc
feria ſexta. Eodem die abbas illiꝰ mo/
naſterij ad litus maris perrexit ⁊ piſca/
toribus ait. Cariſſimi eſtote parati ad
piſcandū. Illi vero rethia ſua parabāt
dum vero ſic prepararent: dolium cuz
fluctibus maris ad terraz peruenit. Ait
abbas ſeruis ſuis. Ecce dolium aperia/
tis ⁊ videatis quid ibi lateat. Illi vero
dolium aperuerunt: ⁊ ecce puer paruꝰ
precioſis pannis inuolutus abbatem
reſpexit ⁊ riſit. Abbas vero totaliter de
viſu contriſtatus ait O deus meus q̇d
eſt hoc ꝙ inuenimus puerum ī cunabu
lo. Proprijs manibus eum leuauit ta
bellas ſub latere eius inuenit quas ma
ter ibidem poſuit ⁊ legit ꝙ puer ille in
ter fratrem ⁊ ſororem eſſet genitus nec
baptiſatus: ſed ꝓpter dei amorem peti
tur vt ſacramentum baptiſmi ei daretꝛ
Deinde cum auro quod ad caput eius
inueniretur nutriretur. ⁊ ad pedes argē
tum: per q̇d ſtudium exerceret Abbas
cū hec legiſſ3 ⁊ cunabulū ꝑcioſꝭ pānis
ornatum vidiſſet: intellexit ꝙ puer de
nobili ſanguine eſſet. ſtatim eum bap/
tiſari fecit ⁊ ei proprium nomen impo/
ſuit. ſ. Gregorius. ⁊ puerum ad nutriē
dum vni piſcatori tradidit Dan ſqꝫ ei
pondus quod inuenit. Puer vero creſ
cebat ⁊ ab omnibus eſt dilectus quouſ
qꝫ ſeptem annos in etate compleuiſſet
Abbas ſtatim ad ſtudium eum ordina
uit. In quo miro modo profecit ita ꝙ
omnes monachi cenobij tanqꝫ ſuū mo
nachum dilexerunt. Puer vero infra
pauca tempora omnes in ſciencia tranſ
cendit. Accidit quodam die vt cum fi/
lius piſcatoris cum pila quadam lude
ret ⁊ dictum piſcatorem patrem ſuum
eſſe credidit: a caſu filiuz piſcatoris cū
pila leſit. Ille ſic percuſſus amare fle/
uit domum perrexit. matri conqueſtus
eſt dicens. Gregorius frater meꝰ me
percuſſit Mater hec audiens foras exi
uit. ⁊ dure arguebat eum dicens. O
Gregori qua audacia filiuz meum per/

cuſſiſti: cuꝫ tamen qualis ſis ⁊ vnde ig/
noramus. At ille. O mater dulciſſima
nonne filius tuus ſum ego: quare talia
mihi improperas. Que ait. Filiꝰ me
us non es ⁊ vnde ſis ignoro. Sed ta/
men vnum ſcio ꝙ in quodam die in
dolio inuentus fuiſti Abbas te mihi ad
nutriendum dedit. Jlle cum hoc audiſ
ſet fleuit amare. Ad abbatem perrexit
⁊ ait. O domine mi diu vobiſcum ſte/
ti. credebam me filium piſcatoris fuiſ/
ſe cum tamen non ſum. Et ideo paren/
tes meos ignoro. Si placet me ad mi
litiam promoueatis. quia hic amplius
non manebo. Ait abbas. O fili noli ta
lia cogitare. Omnes monachi in do/
mo exiſtentes miro modo te diligunt.
intantum: ꝙ poſt deceſſum meum in
abbatem te promouebūt. At ille. Do
mine ſine dubio non expectabo donec
ad parentes meos peruenero. Abbas
hec audiens ad theſaurum ſuum acceſ/
ſit ⁊ tabellas quas in cunabulo ſuo in/
uenit ei oſtendit dicens. Nunc fili le/
ge interius ⁊ qualis es clare inuenies.
Cum vero legiſſet ꝙ inter fratrem ⁊
ſororem eſſet genitus: ad terram ceci/
dit ⁊ ait. Heu mihi quales parentes
habeo. Ad terram ſanctam pergam ⁊
pro peccatis parentum meoruꝫ pugna
bo ⁊ ibi vitam meam finiam. Peto er
go domine inſtanter vt me ad militiam
promoueatis. Quod ⁊ abbas fecit.
Cum autem licentiam de receſſu rece/
pit factus eſt planctus magnus in ce/
nobio: dolor in populo: ⁊ in circuitu la
mentatio. Ad mare ſe tranſtulit ⁊ cōue
nit cum nautis vt eum ad terram ſanc
tam ducerent. Cum vero nauigaſſent
ventus erat eis oppoſitus ⁊ ſubito du
cti ſunt ad eandem ciuitatem in qua e/
rat mater eius in caſtro. Qualis quo
qꝫ ciuitas erat aut quod regnum naute
penitus ignorabant. Cum āt ciuitatē

miles itraſſet. qdā ciuis ei occurrebat
⁊ ait ei Dñe q̊ tēditꝭ Et ille Hoſpitiū
q̄ro. Ciuis vo ad domū ſuā eū cū tota
familia ſua duxit ⁊ ſplendide eis mī
ſtrauit. Cum vero in menſa ſederent:
dominus Gregoriꝰ hoſpiti dixit. Do
mine: qualis eſt ciuitas iſta: ⁊ quis do
minus iſtius terre. At ille. Cariſſime.
Unum virum valentem imperatorem
habuimus qui mortuus eſt in terra ſāc
ta: qui nullum heredem preter ſuam ſo
rorem poſt ſe dereliquit. Quidam dux
eam in vxorem petijt: que nullo modo
copulari intendit. Jlle ex hoc indigna
tus totum regnum iſtud excepta ciui
tate iſta manu forti adquiſiuit. Ait
miles. Nunquid ſecretum cordis mei
potero ſecure propalare. At ille. Do
mine etiam cum omni ſecuritate. Qui
ait. Miles ſum per gladiū ſi placet die
craſtina ad palacium pergas: ⁊ cum ſe
neſcallo ſmonē de me facias ꝙ ſi ſalla
riū mihi dederit ꝓ iuſticia dñe iſto āno
pugnabo Ait ciuis Nō dubito dñe q̊n
de aduētu tuo gaudebit toto cordꝫ Die
craſtīa ad palatiū ꝑgā ⁊ finē hꝰ rei faciā
Mane ſurrexit ad ſeneſcallū ꝑrexit ⁊ d̾
aduētu eiꝰ īſtiauit. Jlle nō modicū gau
dēs ꝓ dño gregorio nunciū deſtiauit.
Cū eū vidiſſet: dñe ē pñtatꝰ ⁊ mltū cō
mēdatꝰ. Quē cū vidiſſꝫ itime reſpexit
eū ſꝫ ꝙ erat filiꝰ eiꝰ ꝑitꝰ ig̊rabat: ipſa eū
ſubmerſū a mltꝭ ānis credidit. Seneſ
callꝰ i pñtia dñe eū ꝯduxit vt ꝓ iregꝫ ā
nū ei miſtrarꝫ Die craſtīa ad bellū ſe ꝑa
uit. adeſt dux ī cāpo cū exercitu magno.
Dñs Gregoriꝰ bellū aggredit̄. oēs pe
netrauit q̊uſqꝫ ad ducē ꝑuenit quē ī eo
dē loco occidit ⁊ caput eiꝰ āputauit et
vitoriā obtinuit. Miles pꝰ hꝰ de die in
diē ꝓficiebat. fama eꝰ vndiqꝫ circuibat
ſic ꝙ añq̄ āñꝰ fuiſſꝫ ꝯpletꝰ totū regnū a
manibꝫ īimicoꝝ adq̄ſiuit. Deīde ad ſe
neſcallum venit ⁊ ait. Kme vobis ꝯſtat

in quo ſtatu vos inueni ⁊ ad quez ſtatū
duxi. Rogo ergo trade mihi ſalarium
quia tendo pergere ad aliud regnum.
Ait ſeneſcallus. Domine plus merui/
ſti q̄ꝫ ex conuentione tenemur tibi. Jō
ad dominam noſtram pergaz vt de ſta
tu ac mercede finem faciam. Cum aūt
ad dominam veniſſet ait. O domina
cariſſima dicam vobis aliqua verba ꝓ
ficua. Ex d̄fectu capitis omnia mala ſu
ſtinuimus ideo bonum ē virum accipe
re: per quem poterimus de cetero ſecu
ri eſſe. Regnū veſtrum in diuitijs abū
dat. Et ideo virum ꝓpter diuitias ac/
cipere non conſulo. Unde ignoro vbi
melius ad honorem veſtrum ⁊ commo
dum totius populi poteritis virum ac/
cipere q̄ꝫ dn̄m Gregorium. Illa vero
ſolebat ſemper reſpōdere voueo deo ꝙ
nunq̄ꝫ copulabor viro. Sed ad verbū
ſeneſcalli diem deliberationis conſtitu
it ad reſpondēduz. Adeſt vero dies cūc
tis audientibus domina dixit. Ex q̊ do/
minus Gregorius valide nos ⁊ regnū
noſtrum de manibus īimicoꝝ liberauit
eum in virum accipiam Hec audiētes
gauiſi ſunt valde. Diem nuptiarum cō
ſtituit. Ambo cum magno iubilo ⁊ con
ſenſu totius imperij in matrimonio ſūt
coniuncti: filius cū matre ꝓpria. Sed
quales eſſent vterq̄ꝫ ignorabat. Facta
eſt inter eos dilectio magna. Accidit
quadam die ꝙ dominus Gregori⁹ ad
venandum ꝑrexit. Ait quedam ancilla
domine. O dn̄a cariſſima nūquid do/
minum noſtrum regem in aliquo offen
diſtis. Que ait In nullo. Credo ꝙ in
mundo non inueniuntur duo adinuicē
ligati in matrimonio qui tm̄ ſe diligūt
mutuo ſicut dominus ⁊ ego. Sed dic
mihi cariſſima quare ꝓtuliſti talia ver/
ba. At illa Omni die quando ponitur
menſa dominus noſter rex illam came
ram priuatam intrat letus: ſed cuz exi/
erit lamentationes ⁊ fletus emittit De
inde faciem lauat Sed quare hoc fit pē
nitus ignoro. Domina cum hoc audiſ
ſet cameram illam ſolam intrauit: de fo
ramine in foramen īime reſpexit donec
ad illud foramen venit in quo tabelle e/
rāt quas ſingulis diebus ſolebat lege/
re quō inter fratrem ⁊ ſororez genitus
eſſet ⁊ tunc amare fleuit. Ille eīm erāt
tabelle que in cunabulo ſuo erant inuen
tē. Domina vero cum tabellas inuēiſ
ſet ſtatim noticiam illarū habebat Ape
ruit ſcripturam legit de manu propria.
Intra ſe cogitabat. Nunq̄ꝫ homo iſte
ad tabellas veniſſet niſi filius meus eēt
incepit alta voce clamare ⁊ dicere Heu
mihi ꝙ ſum nata ac in mundo edita vti
nam in die conceptionis mee extincta
fuiſſet mater mea. Cuz eſſet in aula cla
mor Audiētes milites domine: ad do
minam cucurrerunt cum ceteris: ⁊ illā
iacentem in terram inuenerunt ⁊ ꝑ lon
gum tempus circa eam ſteterunt anq̄ꝫ
verba ab ea habere potuerunt Deinde
os aperuit ⁊ ait. Si diligitis vitaz me
am ſtatim dominum meū querite. Mi
lites hoc audientes ſtatim equos aſcē/
derunt: ⁊ ad imꝑatorem equitabant ⁊
dixerunt ei. Domine regina in pericu/
lo mortis iacet. Ille hoc audiens luſuz
dimiſit ⁊ ad caſtrum perrexit. Camerā
in qua domina iacuit intrauit. Domīa
cum illum vidiſſet ait. O domine oēs
exeant preter vos vt nullus audiat que
vobis dixero Cum autem omnes eēnt
expulſi ait domīa. O cariſſime de qua
progenie es tu dicito mihi. Qui ait.
Iſta ē mirabilis queſtio. ſcias ſine du
bio ꝙ de longinqua terra ſum ego. Et
illa. Deo voueo ꝙ niſi dixeris mihi ve
ritatem me cito morientem videbis.
Qui ait. Et ego dico tibi ꝙ pauꝑ erā
nihil habens preter arma mea cuz qui/
bus vos ⁊ totum regnum a ſeruitute

liberaui. At illa. Dic mihi mō de qua
terra es oriundus ⁊ qui erant parentes
tui: ⁊ niſi mihi veritatem dixeris nūq̄
cibum guſtabo. Et ille. Vobis de veri-
tate fatear. Quidam abbas ab infātia
me nutriuit ⁊ mihi ſepius dixit ꝙ in q̄
dam dolio me inuenit infra cunabulū
⁊ ab illo tempore vſq̄ ī preſens me nu
triuit quouſq̄ ad ꝑtes iſtas veni. Do
mina cum hec audiſſet tabellas ei oſten
dit ⁊ ait. nunquid iſtas tabellas noſti.
Jlle cum tabellas vidiſſet ad terraʒ ce
cidit Jlla vero ait O fili dulciſſime tu
es filius meus vnicus: tu es maritus
meus ⁊ dominus meus tu es filiꝰ fratꝛs
mei ⁊ meus. O fili dulciſſime in dolio
cum iſtis tabellis poſui te poſtq̄ peperi
te. Heu mihi: quare de vulua eduxiſti
me dn̄e deus meus q̄ꝛ tot mala ſunt ꝑ
me ꝑpetrata. Fratrem meum ꝓpriū cog
noui ⁊ te ex me genui: vtinam cōſump
ta eſſem ne oculus me videret ⁊ fuiſſeʒ
quaſi non eſſem de vtero tranſlatus ad
tumulum. Ad muꝝ caput ꝑcuſſit ⁊ ait.
O domine deus meus ecce filius meꝰ
maritus meus ⁊ filius fratris mei Ait
dn̄s Gregorius. Credebā me euaſiſſe
periculū ⁊ iam in rethe diaboli cecidi:
dimitte me dn̄a vt plangam miſeriam
meā. Ve mihi ve: ecce mater mea: ami
ca mea: vxor mea. Ecce ſic diabolus cō
cluſit me. Mater cū in filio tm̄ doloreʒ
vidiſſet ait. O fili dulciſſime ꝓ pecca-
tis noſtris ꝑegrinabor toto tēꝑe vite
mee. Tu vero regnū gubernabis. Qui
ait Non fiet ita in regno mater expecta
bis: ego vero ꝑegrinabor donec a deo
peccata noſtra ſint dimiſſa. De nocte
ſurrexit lanceam ſuam fregit: veſtimen
tis ſe induit ꝑegrini: matri valefecit: ⁊
nudis pedibus ambulauit quouſq̄ ex-
tra regnum ꝑuenit. Deinde ad quādā
ciuitatem in noctis obſcuritate venit:
ad domum vnius piſcatoris a quo hoſ
pitium ꝓ dei amore petiuit. Piſcator
eum diligenter reſpexit ⁊ cū membroꝝ
decentiam ⁊ corporis diſpoſitionem vi
diſſet. Ait ei. Cariſſime verus peregri
nus non es: hoc bene apparet in tuo cor
pore. Ait ille. Licet verus ꝑegrinꝰ non
fuero hoſpitium tamen dei amore noc
te iſta peto. Vxor piſcatoris cum eū vi
diſſet pietate mota ꝓces fundebat pro
eo vt introduceretur Cum āt introduc
tus fuiſſet retro oſtium grabatum ꝑari
iuſſit. piſcator piſces cum aqua ei dedit
⁊ panem. Et inter cetera ei dixit. Tu pe
regrine ſi ſanctitateʒ cupis inuenire lo
ca ſolitaria deberes accedere. At ille.
Domine libenter hoc attēptarem ſed
ſolum talem locum ignoro. Qui ait.
Die craſtina mecum ꝑgas ⁊ ad locum
ſolitarium te ducam. Et ille. Deus ſit
tibi merces. Mane vero piſcator pere
grinum excitauit. intm̄ eū feſtinabat q̄
tabellas ſuas ꝑuas retro oſtium dimi-
ſit. Piſcator cum ꝑegrino mare intra-
uit per. xvi. miliaria in mari nauigabāt
donec ad quādam rupem peruenit ha
bens circa pedes eius compedes qui ſī
claue non poterant aperiri. Sed poſtq̄
cōpedes ſeraſſet claues in mari ꝓiecit.
Deinde domum rediit. Peregrinus
iſte ꝑ. xvij. annos in penitentia reman
ſit. Accidit ꝙ papa moritur. Jpſo mor
tuo venit vox deſuꝑ de celo dicēs Que
rite hoīem dei. ⁊ illū in vicariū meuʒ cō
ſtituatis nomine Gregorium. Electo-
res hoc audientes gauiſi ſunt valde.
Nuncios per diuerſas partes mundi
miſerunt et cum quererent Tandem i
domo piſcatoris hoſpitati ſunt. Cuʒ ve
ro in cena fuiſſēt piſcatori dixerūt. O
cariſſime multum vexati ſumus per reg
na ⁊ caſtra querendo vnum ſanctum vi
rum nomine Gregorium. quem in ſū-
mum pontificem conſtituere debemus
⁊ non inuenimus. Jlle vero cum de pe-

regrino fuiſſet recordatus: ait Jā ſunt xvij. anni q̄ vnus peregrinus nomine Gregorius in domo iſta eſt hoſpitatus quem ad quandam rupē in mari duxi ꝛ ibidem dimiſi. Sed ſcio q̄ a multo tempore mortuus eſt. Accidit q̄ eadē die piſces accepit: ꝛ dum vnam piſcē extraxiſſ₃ claues quas. xvij. annis ī mare ꝓiecit: infra piſcem inuenit Statim alta voce clamauit. O cariſſimi vidēte claues quas ī mari ꝓieci vt ſpero de labore veſtro non eritis fruſtrati. Nuncij hec audientes ꝛ vidētes gauiſi ſunt valde. Mane vero ſurrexerunt: piſcatorē rogabāt vt eos ad rupem duceret Q̄d ꝛ factū eſt. Cum āt ibidē veniſſent ꝛ eum vidiſſent dixerūt. O Gregori homo dei ad nos perge ex ꝑte dei omnipotentis ad nos aſcende. Quia dei voluntas ē vt eius vicarius in terris conſtitutus ſis. At ille. Q̄ deo placet ei⁹ voluntas fiat. Jllum extra rupem duxerunt. Anteq̄₃ ciuitatē intrauit omnes campane ciuitatis per ſe pulſabāt. Ciues hec audientes dixerunt. Benedictus altiſſimus: iam venit qui xp̄i vicarius erit. Omnes ei obuiā ꝓceſſerūt ꝛ cū magno honore eū receperūt ꝛ xp̄i vicarium conſtituerunt. Beatus Gregorius in vicariatū conſtitutus in omnibus ſe laudabiliter habebat. Fama eius ꝑ orbem volabat ꝛ q̄ tam ſanctus xp̄i vicarius conſtitutus erat Multi ex omnib⁹ partibus mundi veniebant vt eius conſilium ꝛ auxilium haberēt. Audiens vero mater eius q̄ tam ſanctus homo xp̄i vicarius factus eſſet intra ſe cogitabat. vbi iam melius potero accedere q̄₃ ad iſtum ſanctum virum ꝛ vitā meam ei intimare. Verūtamen q̄ eſſet filius eius ꝛ marit⁹ penitus ignorabat. Ad romam prexit ꝛ chriſti vicario ē cōfeſſa. ante confeſſionem neuter aliū ꝯgnouit. Sed papa cum confeſſionē matris audiſſet noticiā eius ꝑ omnia habebat: ꝛ ait. O mater dulciſſima vxor ꝛ amica. dyabolus credebat nos ducere ad īferna: ꝛ nos euaſimus dei grā. Jlla hec audiēs ad pedes ei⁹ cecidit ꝛ p̄ gaudio amare fleuit. Papa vo' de tra eā leuauit: ꝛ in eius noīe monaſteriū conſtituit in quo eam abbatiſſam fecit ꝛ infra pauca tēpora ambo animas deo reddiderunt. Moralizatio. Cariſſimi.

Jſte imperator eſt dominus noſter Jheſus chriſt⁹ qui ſororem ſuam. i. animam fratri. i. homini qui homines xp̄ifideles ſumus eius fratres: ꝛ anima eſt ſoror ꝛ dei filia: ſed in quantum anima homini cōiungitur caro dicitur ꝓprie eius ſoror. Jn pricipio caro hebet aīam in oī honore dum contra eam nihil quod diſpliceat deo agit tenetur eam ex precepto diuino nobili viro maritari. ſ. deo per opera miſericordie. Jſti duo corpus ꝛ anima mutuo ſe diligunt intm̄ q̄ in vna camera iacēt hoc' eſt in vno corde in vna mēte q̄₃ diu dei precepta perpetrant ꝛ in vna ſcutella comedunt hoc eſt in vna voluntate ſe diſponunt qn̄ baptiſmum receperūt ꝛ pompis dyaboli renūciabant. Sȝ heu ꝛ ꝓch dolor homo ſepe ex īſtigatione diaboli ſororē violat: hoc eſt animam cum vicijs ꝛ concupiſcentijs corrūpit: ita q̄ impregnatur ꝛ parit filium. Per filium iſtum intelligere debemus totū genus humanū quod a primo parente ꝓcedebat. Adam enim erat filius dei primogenitus cui debebat̄ regnum iſtius mundi: iuxta illud ps. Omnia ſub iecisti ſub pedibus eius oues ꝛ boues vniuerſas inſuper ꝛ pecora. ꝛc̄. Sȝ iſte in mandatis habuit filiam dei ſororem eius ſcȝ animam in omni honore. Jlle vero per dyabolum deceptus corrupit

eam quando de pomo comedit. Unde
filius ſcilicet totum genus humanum
ab eo proceſſit ⁊ in dolio ex ſenſu militis-
tis ſcilicet ſpiritusſancti miſſus id eſt ī
miſeriam maris huius mundi ſcilicꝫ ꝓ
iectus vbi natabat per multa tempora.
Primus pater mortuus erat ⁊ ad īfer-
num deſcẽdit. derelicta eſt anima nuda
Et ideo dux ſcilicet dyabolus eum in-
uaſit quouſqꝫ filius dei venit ſcilicet de
us ⁊ homo: ⁊ liberauit non ſolum ma-
trem ſed ⁊ totum regnum id eſt genus
humanum per ſuam paſſionem: quia
contra ducem id eſt dyabolum pugna-
uit ⁊ victoriam obtinuit: ⁊ terrã amiſ-
ſam ſcilicet paradiſum nobis recupera
uit. Poſt hec matrem ſuam id eſt ſanc-
tam eccleſiam deſponſauit. per quam ta
belle erant ſcripte id eſt decem precep-
ta que moyſes a deo recepit Illa ſingu
lis diebus debemus videre ⁊ in cordi-
bus noſtris reprimere ⁊ ſacraꝫ ſcriptu-
ram reſpicere legere ⁊ intelligere vbi ī
ueniemus quomodo iſte ſanctus Iob
terre loquebatur dicens. Pater meꝰ
es ⁊ ſoror mea vermibus. Si iſtud inti
me cogitare volumus materiam flendi
habemus. Sed querendum nobis eſt
Quis traxit nos de dolio Certe abbas
id eſt deus ipſe per filium ſuum vnige-
nitum quotidie nos trahit per ſuaꝫ gra
tiaꝫ de miſeria peccati: ⁊ dat nos ad nu
triẽdum piſcatori. Piſcator iſte poteſt
dici quilibet prelatus qui habet pecca
torem in bonis operibus nutrire ⁊ eum
ad chriſti militiam promouet: tunc po
terit inter monachos ſcilicet ſanctos vi
ros conuerſari ⁊ ſanctus eẽ. Iuxta pſal
miſtam. Cum ſancto ſanctus eris. ⁊c.
Deinde per nauem eccleſie ſcilicet ſm
eius precepta trãſire ⁊ viriliter pugna
re contra dyabolum ⁊ per conſequens
ad magnas diuitias peruenire Diuitie
iſte ſunt virtutes per quas anima ditatᷣ
que recipitur in domo ciuis ſcilicꝫ pre
lati. Et prelatus eum ducit ad ſeneſcal
lum id eſt confeſſorem per quem dirigi
tur ad viam ſalutis. Et quare. Quia
pugnat pro domina id eſt anima. Sꝫ
ſepe contingit ꝙ homo recidiuat pergit
ad venandum ſcilicet mundi vanitatẽ.
Domina ſcilicet anima dolet quando
de tabellis ſcriptis id eſt de tranſgreſſi
onibus perpetratis recordatur. Et ideo
milites id eſt omnes ſenſus tenẽtur ho
minem a ludo mundi reuocare ymmo
deus ipſum vocat dicens. Reuertere
reuertere ⁊c. Sed quando homo videt
animam per peccatuꝫ proſtratam debet
ſe ad terram proijcere. hoc eſt ad omnẽ
humilitatem ſe parare. Ueſtimenta id
eſt vicia deponere ⁊ lanceam male vite
per confeſſionem frangere. Et ſic pere
grinando in bonis virtutibus pergere
donec ad domuꝫ piſcatoris ſcilicet pre
lati perueniat. De cuius conſilio ad ru
pem penitentie includi debes quouſqꝫ
nuncij id eſt viri eccleſiaſtici cum peni
tentia fuerit conſummata ducent ad ro
manam ciuitatem. Ciuitas iſta eſt ſanc
ta mater eccleſia in qua debemus per
manere: hoc eſt eius precepta adim
plere: ⁊ campane pulſabuntur. ſcilicet
per opera miſericordie per penitentiaꝫ
recuperata. de te laudabile teſtimoni
um perhibent ⁊ ciues gaudebunt id eſt
angeli dei de peccatore: ſicut ſcriptum
eſt Luce decimoquinto. Gaudium eſt
angelis dei ſuper vno peccatore peni
tentiam agente. Et tunc etiam poteris
dominam id eſt animam ad monaſteri
um regni celeſtis perducere. Ad quod
nos perducat Iheſus chriſtus dominꝰ
noſter qui cum patre ⁊ ſpiritusſancto vi
uit ⁊ regnat ⁊c.

De iudicio adulterantium. Capitulum. lxxxij.

Iles quidā
erat qui caſtruz pulcerrimū
habebat ſup̱ quo due cyco
nie nidificabant. Sub caſtro erat fons
clarus in quo cyconie ſolebāt ſe balne/
are. Accidit ꝙ femella pullos ꝓduxit:
maſculus vero p̱ terram volabat vt pul
lis cibum colligeret Illo abeūte femel
la eſt adulterata. ſed anteqꝫ maſculꝰ ve
niret ad fontem deſcenderat vt ſe laua/
ret ne maſculus fetorem adulterij ſenti
ret. Miles cū ſepius hoc vidiſſet admi
rabat͛: fontē clauſit ne cyconia ſe lauarz
vel balnearet. Illa vͦo cum fontē clau
ſum vidiſſet ⁊ non poterat ſe lauare pꝰ
adulterium cōmiſſum ad nidum eſt re/
uerſa. Maſculus veniens ⁊ ſentiēs ad/
ulterij fetorem inde volauit ⁊ infra diē
naturalē multitudinem ciconiaꝝ ſecum
duxit ⁊ in pn̄tia militis eā occiderunt.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ste due cyconie
ſunt xp̄s ⁊ aīa. anima eſt xp̄i ſponſa ⁊ q̄
tienſcūqꝫ fuerit p̱ peccatum adulterata
ad fontem confeſſionis recurrat vt po/
terit mundari: ne xp̄s eius ſponſus feto
rem adulterij ſentiret. Miles qui fō
tem clauſit ē diabolus qui cor hoīs ob/
turat qui ſēp̱ nitit͛ hoīem īpedire ne cur
rat ad fontē ꝯfeſſionis ⁊ ne hō confitea
tur. Vn̄ ſi xp̄s in die iudicij te inuenit
nō lotū. i. nō cōfeſſū ſī dubio ꝯ te veniet
cū multitudine angelorum eternalit͛ te
occidentium.

De timoroſa cuſtodia anime
Capitulum. lxxxiij.

Rayanus re
gnauit qui miro modo or/
tos dilexit. Vnde ſemel cū
quendam ortum cōſtruxiſſet ⁊ arbores
vniuerſi generis in eo plantaſſz: cuſtō
dem ſup̱ ortum conſtituit vt fideliter cu
ſtodiret. Erat autem quidam aper ſtrē/
nuus qui ortū intrauit arbores cōfodit
⁊ euertit. Hoc p̱cipiens cuſtos nomīe
ionathas auriculam eius ſiniſtrā abſci
dit. Aper vero amiſſa aure clamauit ⁊
exiuit. Altera vero die aper intrauit ⁊ in/
finita mala p̱petrauit in orto. Hoc vi/
dēs ionathas aurem eius dexteram ab
ſcidit: ⁊ cū clamore valido aper exiuit
hoc non obſtante tercia vice intrauit.
Qd̄ vidēs ionathas caudam eius ab/
ſcidit Et ſic turpiter cū clamore aper ex
iuit. Adhuc quarta vice intrauit ⁊ mul
ta mala p̱petrauit. Jonathas illum cuz
lancea p̱forauit ⁊ mortuus ē ⁊ coquina
rio traditus vt p̱ menſa regis prepareť
Rex vero de quolibet animali cor plꝰ
dilexit qꝫ aliquid aliud. Cocus vͦo cuz
apꝝ preparaſſet ⁊ cor pīgue vidiſſet co
medit Sed cum regi fuiſſet de apro a
ſeruitoribꝫ miniſtratū cor q̄ſiuit. Ser/
uitores vero ad coquinariū redierunt:
⁊ cor apri appetebant. Ait ille. Dicite
domino meo ꝙ aper nullum cor habebat
Et ſi non credat: p̱ varias rationes ob
ligo me oſtendere Serui hoc audiētes
omnia verba regi denūciabant. Ait rex
Quid eſt hoc ꝙ audio. Nō eſt animal
ſine corde. Sed ex quo offert ſe ad pro
bandum eum audiemus. Coquinariꝰ
erat vocatus ad regem vt ꝓbaret ꝙ ap̱
cor non haberet. Qui ait. Domine mi
audite me. Omnis cogitatio a corde ꝓ
cedit. Bene ſequitur ſi nulla eſt cogita
tio nec cor vllum. Aper iſte primo ītra
uit ortum ⁊ multa mala commiſit Ego
vero hoc videns aurem eius ſiniſtram
abſcidi. Si cor habuiſſet de aure abſci
ſa cogitaſſet. Sed hoc non fecit. quia
iterato intrauit ergo cor non habebat.
Item ſi cor habuiſſet quando aurē dex
teram abſcidi hoc cogitaſſet. Sed nō

cogitauit de aure dextra amiſſa. Quia
poſt hoc intrauit ⁊ caudã amiſit. ergo ſi
aliq̃ꝫ ꝑtem cordis habuiſſet ḋ aurib⁊ ⁊
cauda cogitaſſet. Sed hoc non fecit. qꝛ
poſt oĩa iſta intrauit. Ideo eum occidi
Et ꝑ iſtas tres rationes oſtendo ꝙ coꝛ
non habebat. Rex ṽo cum hoc audiſſꝫ
rationes huius approbauit. Et ſic coq̃
nari⁹ euaſit. Moralizatio.
Cariſſimi.

Iſte rex ē dominuſ
noſter ihesus xp̄s Qui miro modo oꝛ-
tos ⁊ vineas diligit. i. ſtatus hominũ.
Sicut ſunt viri eccleſiaſtici religioſi ⁊
boni xp̄iani in quoꝝ cordib⁊ domin⁹ no
ſter plantat q̃tidie diuerſa genera arbo-
rum. i. virtutũ Sicut ſunt decem p̄cep
ta. ſeptem opa miſericordie. quatuoꝛ
virtutes cardinales: ⁊ tres theoloicas
Cuſtos eſt prelatus qui habꝫ iſta cuſto
dire. Aper eſt homo diues ac pōtēs h⁹
ſeculi qui potius ſenſui ꝓprio credit q̃ꝫ
alteri. Iſte deſtruit ſtatũ ſuũ queꝫ acce
pit in baptiſmo Et mala infinita cōmit
tit q̃ñ peccatũ moꝛtale perpetrat. qꝛ vio
lat ṽtutes: quas in baptiſmo recepit.
Hoc videns deus ꝑ ionathã. i. ꝑ moꝛ-
tem a nobis aufert aurem ſiniſtrã. i. cō
ſanguineum tuũ interficit vt ꝑ hoc vitã
tuã malam corrigas Sed miſer homo
ad tp̄s dolet ⁊ cito ad vomitũ reuertitur
⁊ dei precepta iterato violat. Hoc vi-
dēs deus aufert ab hoīe aurem dexteraꝫ
. i. filium vel filiã vt ſic te corrigas Sꝫ
miſ̃ hō ꝑ breue tp̄s moꝛtē eoꝝ dolꝫ ⁊ re
dit ad mala opa. ⁊ tūc aufert ab eo cau
dam. i. vxoꝛē vt ſic flagellatus corriga
tur: nec ꝑ talia emendat̃. tūc deus eum
interficit ⁊ coquinario. i. dyabolo tra-
dit in die iudicij. Non eſt in homīe res
quam deus magis diligit q̃ꝫ coꝛ. i. ani-
mam. Tunc diabolus allegabit ꝙ aĩaꝫ
deo obedienteꝫ non habet. Et dicet ad
xp̄m. Iſte mihi obediens fuit ⁊ tibi io
bediens fuit. Si habuiſſet animaꝫ rec
tam nunq̃ꝫ p̄ceptũ tuum violaſſet. Et
ſic deus priuabit̃ aĩa qḋ eſt dolendum.

De beneficijs dei ſꝑ memorandis.
Capitulum. lxxxiiij.

Ompeyus
regnauit in cui⁹ regno erat
quedam domina nimis pl-
cra ⁊ omnibus amoroſa. Iuxta eaꝫ qui
dam miles habitabat ſatis gratioſus ⁊
nobilis: qui iſtam dominam ſepius vi
ſitauit ⁊ a domina multum erat dilect⁹
Miles iſte cum ſemel dominaꝫ viſitaſ
ſet: vidēſq̃ꝫ falconem ſuꝑ manum eius
quem miro modo cōcupiuit: ait. O bo
na ſi quicq̃ꝫ ꝓ te feci aut ſi me diligiſ da
mihi falconem. domina ait. Tibi cōce
do. Sed vnum eſt ꝙ non tantum illuꝫ
diligas vt a ſocietate mea te ſeꝑes. mi
les ait. Abſit hoc a me vt ꝓpter aliquã
rem me ſeparem a te nunc amplius te-
neoꝛ te diligere q̃ꝫ ante Domina falco
nem ei dedit. Ille vero ei valefecerat ⁊
tantum in falcone delectabatur ꝙ do-
minam non viſitabat ⁊ parum de ea co
gitabat: ſed ſingulis diebus cum falco
ne ludebat. Domina ſepius nuncios
ad eum miſit ⁊ non venit. Tandem do
mina ei ſcripſit vt ſine dilatione vlteri
oꝛi ad eam cum falcone veniret quod ⁊
fecit. Qui cum veniſſet ait ei domina.
Oſtende mihi falconem. quem cū ap-
prehendiſſet coram eo caput a coꝛpoꝛe
extraxit. Miles non modicum dolens
ait. O domina quid feciſti. Que ait.
Non doleas ſed potius gaude ⁊ letare.
Quia falco erat cauſa quare me non vi
ſitaſti ſicut ante feciſti. ideo falconem
occidi vt ad me redeas frequēter ſicut
ſolebas. Miles vero videns ꝙ ex pia
cauſa domina hoc fecerat: ei placuit. ⁊
eam ſicut prius viſitauit.

Moralisatio

Cariſſimi.

Ex iſte ē pater celeſtis. Dña tam pulchra natura hūana deitati in xpō ꝯiuncta. Miles quilibet xpianus qui dñm deū ſuū ante oīa tenetur diligere. ⁊ eū ſepius ꝑ opa meritoria viſitare. Falco ſunt bona tpalia: que deus dat hoī vt eū ꝓbent: ſed cū miſer hō diues factus fuerit: ſimilis fcūs eſt iumētis: qꝛ non recordatur de dei bñficijs nec eū viſitat ſicut ſolebat Deus hoc videns aufert ab hoīe bona tpalia ſanitatē ⁊ proſperitatē vt priorē amorem hēat. non ꝙ deus odit illum quem ſic caſtigat. ſed qꝛ eum diligit. Juxta illud. Flagellat deus oēm quē diligit

Q̄ oratio noſtra melodia eſt corā deo.

Capitulum. lxxxv

Jberius regnauit qui miro modo melodiam dilexit audire. Vñ ſemel accidit ꝙ ad venandū ꝑrexit: quandā melodiam cithare a pte dextra audiuit. ⁊ in tanta dulcedine delectabatur ꝙ quaſi extra ſe raptus eſt. Equū peruertebat verſus locum melodie. ibi dē equitauit. Cum āt ad locū veniſſet quandā aquam latam a longe ꝓſpexit ⁊ iuxta aquā quidā pauper ſedebat qui citharā in manu tenebat De iſta cithara ꝓceſſit tanta melodia: ꝙ impator cū gaudio eſt refocillatus. Ait ei rex. Cariſſiē dic mihi quō cithara tua ita dulciter ſonat. At ille. Dñe ꝑ xxx. annos ⁊ vltra iuxta iſtā aquā māſi. Dedit mihi deus grām talem ī cithara ꝙ q̄ñ cito cordas eius tango exit tanta melodia ꝙ piſces iſtius aque ad manuʒ meā veniūt: ꝑ quos meipm ⁊ vxorē ſuſtento cum familia Sʒ heu ⁊ ꝓch dolor Jam infra paucos dies ex alia pte aq̄ venit quidam ſibilator qui in tanta dulcedine ſibilat ꝙ piſces me dimittūt ⁊ ad eum eunt. Jdeo domine qꝛ potens eſtis ⁊ rex totius imperij contra ſibilatorem prebeatis mihi veſtrū auxilium. Ait rex Cariſſime: in nullo potero te iuuare niſi in vno. ⁊ hoc tibi ſufficiat. Jn loculo meo hamū aureū habeo. illuʒ tibi dabo. ⁊ in ſummitate virge ligari facias. deinde cordas cithare tangas. ad cuius tactum piſces mouebūtur. ⁊ ſtatim per hamū eos ad terrā trahe. et ſic ſibilator de loco recedet cum cōfuſione pauper vero oīa adimpleuit. ⁊ piſces aſſ q̄ñ ad ſibilatorem poterant accedere. ꝑ hamū ad ſe eos traxit. Sibilator hec videns cum confuſione receſſit.

Cariſſimi. Moralizatio

Iſte imperator eſt dominus noſter ihūs chriſtus: qui miro modo melodiam. ſ. ſanctam oratiōꝫ audit ⁊ diligit: qui venatur per ſua certa animalia. ſ. animas quas dyabolus conabatur auferre. Aqua iſta in qua ſūt piſces eſt mundus iſte qui eſt plenꝰ peccatoribus. Pauper iuxta aquam ē predicator qui habebat citharam. id eſt ſacram ſcripturam cum qua debet piſces id eſt peccatores ad terram ſiccam ſcilicet ad regnum celeſte perducere. Pſalmiſta. Jn tympano et choro. ⁊c. Sed heu proch dolor diebus iſtis quando predicator incipit citharam ſacre ſcripture tangere ⁊ predicare: adeſt ſtatim ſibilator cum ſua melodia. ſcilicet diabolus qui ſibilat tam dulciter dum predicator predicat ꝙ homines predicationem non libenter audiunt. Vnde eſt notandum ꝙ dyabolus habet diuerſas ſibilationes. Primo facit aliquos dormire vt verbum dei non audiant. Secundo quos ad dormiendūʒ allicere nō

ꝑtfacit eos garrulare. Tercio quos nõ ꝑt facere garrulare facit eos locum di/mittere vel nihil ſape ꝙ predicator pre dicat. Vñ nccẽ eſt predicatori hamum diue grẽ petere ꝑ quam poterit pctõres ad deũ ducere. Et vt ita ſp ſit in princi pio ſermonis ꝑ grã diuina rogatur.

Q) pctõribus grãm diuinaz expoſcen tibus dominus miſericorditer condeſ cendat Capitulũ. lxxxvi

Rat quidam impator qui ſtatuit ꝓ lege ꝙ ſi mulier ſub viro ſuo eẽt adulterata ꝑpetuo carceri eẽt mancipã da. Accidit ꝙ quidam miles mulierez nobilem deſponſauit quam multũ dile xit. Ille vero ad peregrinandum in ptĩ bus longinquis ꝓrexit: Uxor vero poſt eius receſſum adulterata eſt ⁊ de adul/terio ↄcepit. Cũ vero contra eã legitti/me erat probatũ ex precepto impatoris carceri eſt adiudicata: que in carcere fili um pulcherrimũ peperit. Puer vo cre uit ⁊ ab oĩbus eſt dilectus qui eũ vide runt. Mater vero gemitus ⁊ ſuſpiria ↄtinuo emiſit nec conſolari poterat Ac cidit vna die cũ puer mrẽm flentem vi/diſſet: dixit ei. Ob quã cãm cariſſima mater ſic affligitur aĩa tua. Ait mr̃ O fi li dulciſſime multũ habeo flere vltra ca pita noſtra eſt acceſſus hoĩm ⁊ ſol lucet in claritate ſua: nos vero hic ſumus ĩ te nebris ⁊ nullũ lumen habemus. Ait fi/lius. O mater dulciſſima illã lucẽ quã dicis ſuper capita noſtra nũꝗ vidi qr ĩ iſto carcere natus ſui. Dũmodo copiaz cibi ⁊ potus habuero mihi hic placet ſemp permanere dum vixero. Dũ ſũt ſic loquerẽtur adinuicẽ Impator cum militibus ad oſtiũ carceris ſtabat Alt/nus miles regi. Dñe non auditis iſtam lamentationẽ in carcere inter mrẽm ⁊ fi liũ. At ille. Etiam optime audio. ⁊ eis compatior. Milites dixerũt. Domĩe rogamus vt fiat eis gratia ⁊ mĩa. Qui/bus dixit rex. Ad preces veſtras cõcedo Amboſq; de carcere eduxerũt ⁊ ab om/ni pena liberauerunt.

Cariſſimi. Moralizatio

Ste imperator eſt pater celeſtis qui iſtã legem dedit: ꝙ ſi mulier. i. aĩa ſub viro. i. xp̃o fuerit ꝑ pec/catũ mortale adulterata ꝑpetuo carceri infernali adiudicabit ſi ſic decedat Do mina vero iſta ĩ carcere fleuit amare. Et quare Certe qr violauit gĩam ſuam reg num eternũ perdidit: 1cãm eccam depri uauit ⁊ virtutibꝰ quas in baptiſmo re/cepit ꝑ peccatũ ſpoliauit. Puer qui di xit. Dũ cibũ habuero mihi placet hic ꝑmanere ſunt mũdi potentes ⁊ dites q̃ dicũt. Si deus daret eis mundum. et ꝓ voluntate carnis delicias: lumen celi nunꝗ deſiderarent. De talibꝫ valde do lendũ eſt Miles qui ſtetit iuxta oſtium poteſt dici bonus prelatus qui hꝫ ꝓ pec catoribꝫ intime deũ rogare: vt det eis grãm a carcere peccati reſurgere ꝙ pote rũt ad eternã vitã ĩtrare. quã nobis ⁊c.

Q) xp̃s ſe ꝓ nobis morti expoſuit. Capitulũ. lxxxvij.

Uidaz impe rator qui in quodam bello mortali expoſitus fuit: mortemꝗ vix potuit euadere. Quod ꝑcipiens mi/les quidam ſtrẽnuus interpoſuit ſe ĩter impatorẽ ⁊ hoſtes eius: ita ꝙ impator euaſit ſine leſione Miles ãt ꝓ eo diuer ſa vulnera recepit. curatus eſt cũ mag/na difficultate. Tamen cicatrices in eo ſemper permanſerunt. ⁊ ab omnibus eſt cõmendatus ꝙ tam egregie ꝓ dño ſuo pugnaſſet. Accidit poſtea ꝙ ille miles debuiſſet hereditatẽ ſuã iniuſte amittere.

Acceſſit ad prefatū imꝑatorez:rogauit vt eū iuuaret ⁊ ſententiā ꝓ eo daret At ille. Kme non poſſū tibi ad pn̄s attēdere:ſed dabo tibi iudicē qui cām tuā examinabit. ⁊ qđ iuſtū fuerit faciet. At ille O dn̄e cur talia dicis. Statim corā oībus oīa veſtimenta ſua dilacerauit. ⁊ vſq3 ad nudam carnē cicatrices vulneruz ei oſt̄t dicens. Ecce quid ſuſtinui ꝓ te. ⁊ tu non vis ꝓ me vindicare nec me iuuare. Eſt ne inquit iuſtū poſtq3 tantum ꝓ te ſuſtinui vt alius q̄3 tu ipē ſit in cauſa mea iudex ⁊ aduocatus ꝓ me. Impator hoc audiens ait. O kme verum dicis. qn̄ in ꝑiculo mortis fui tu ⁊ nō ali⁹ me ſaluaſti. Statiz ꝓ tribunali ſedebat rex ⁊ iudiciū ꝓ eo dedit.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Hriſtus in bello mortali inter te ⁊ dyaboluz ſeipſum interpoſuit. ⁊ ſuſcepit ꝓ te vulnera mortalia non ſolū vulnera:ſ3 morte turpiſſima mortuus eſt. Eſt ğ ne iuſtū ꝙ alius q̄3 tu penā vel pm̄iam ſuſtineas ꝓ amore ſuo. Certe nō Si duo frēs ſint heredes alicuius hereditatis quam hereditatē aliquo caſu amiſerant ſi alter eoꝝ ꝓ hereditate recupanda pugnauerit:laborauitq3 alius nihil:ſed ſine ōni labore eā habere vellet:eſſet hoc iuſtū. Certe non. Sic ē de nobis ⁊ de chriſto Nos amiſim⁹ hereditatē regni celeſtis ꝑ peccatū. xp̄s vero ꝑ ſuam mortē acquiſiuit. Ideo iuſtū eſt vt nullus alius pro te faciat qđ poteris mereri q̄3 tu ipē ſi deſideras vitā eternā obtinere. Quaz nobis concedat:qui ſine fine. ⁊c̄.

De cautela dyaboli qui multos ad interitum ſubducit. Ca. lxxxviij.

E quodam principe narratur qui cū oībus viribus ſuis non poterat hoſtes ſuos deuincere fecit hanc cautelam. ſimulauit fugam ⁊ caſtra ſua cū victualibus hoſtibus dereliquit. In quibus caſtris dolia multa plena vino infecto dimiſit per ſemen cuiuſdam herbe: ita ꝙ homo bibens de vino illo ſtatim obdormiret. Sciuit etiam hoſtes famelicos ⁊ guloſos qui ſuper vinū cū gaudio ſupuenientes ad libitū ſuū bibētes ſtatiq3 ſeīmortui dormire cōpellebantur. ſuper quos pꝛiceps rediēs oēs ad libitū ſuū occidit

Moralizatio.

Cariſſimi.

ac cautela vtitur dyabolus ꝯ quos vidit ſe non poſſe ſupare ſimulat ſe fugere ⁊ ꝓcul abeſſe dū eos ſub ſpe bone amicicie ⁊ ſolacij diu ꝑmittit ad tabernas ſedere vt inebriatos ducat quo voluerit. nūc ad hoīcidiū. nūc ad luxuriam. ⁊c̄. Caueamus ergo a tali potu ſi deſideram⁹ venire ad eternā vitam

De triplici ſtatu mūdi. Ca. lxxxix.

Iles quidaz erat qui tres filios hēbat:q cū mori deberet primogenito ſuo hereditatem legauit. Secūdo filio theſaurū. Tercio filio anulū precioſum qui plus valuit q̄3 totū qđ legauit alijs. duobus etiā primis dedit anulos duos non tam precioſos. Omnes anuli fuerunt eiuſdem virtutis P⁹ mortem patris dixit primus filius Ego habeo anulum patris mei precioſum Secundus filius dixit. Tu non habes ſed ego habeo. Tercius vero dixit. Nō eſt iuſtum ꝙ vos habeatis eo ꝙ ſenior habet hereditatem. ⁊ alius theſauruz: ergo ratio dictat vt ego anulū precioſum

habeam Ait primus. ꝓbemus in facto quis anulus ſit precioſior. ⁊ ille eſt melior. At ille. Mihi placet. Statim ad/ducti ſunt infirmi diuerſi varias infirmitates hñtes. primi duo anuli nihil opati ſunt: ſed anulus iunioris oẽs īfirmos curauit.

Moraliſatio

Cariſſimi.

Ste miles ē dominus noſter ihũs xp̃s qui tres filios habebat. ſ. iudeos ſaracenos ⁊ xp̃ianos. iudeis dedit terrã ꝓmiſſionis. Saracẽis dedit theſaurũ huiꝰ mũdi quantũ ad potentias ⁊ diuitias. Chriſtiaĩs dedit anulũ precioſum. ſ. fidem Quia ꝑ fidẽ xp̃i/ani pñt varias infirmitates ⁊ languo/res aĩe curare. Sicut ſcriptũ eſt. Omĩa poſſibilia ſunt credenti. Item ſi habueris fidem ſicut granũ ſinapis. ⁊c̃. Item impoſſibile eſt ſine fide placere deo.

De libertate arbitrij. Capitulũ. xc.

Ex aliquãdo erat in quodã regno ꝙ frat ſenior hereditatẽ diuideret ⁊ iunior eligeret. Cuius rõ eſt: qꝛ ma/ioris diſcretionis eſt diuidere ꝙ̃ elige/re. Senior ãt diſcretior eſſe debet. Alia lex fuit ꝙ liceret filiũ ex ancilla hereditatẽ accipe ſicut ⁊ filij liberi. Conti/git ãt duos frẽs vnũ de ancilla ⁊ vnum de libera hereditatem diuidere. Frater eñ ſenior diuiſit ſic. Ex vna parte totã hereditatẽ poſuit. ⁊ ex alia parte mrẽm fr̃is ſui poſuit. Frater eiꝰ cogitabat. matrem meã ante oĩa debeo diligere. ⁊ per conſequens elegit mrẽm. ⁊ hereditatẽ dimiſit: ſperans de curialitate fr̃is ſui a/liquid obtinere: ſed nihil ab eo obtinebat. Adijt iudicẽ. frẽm ſuũ accuſauit ꝙ eum ab hereditate ſua excluſit Rñit frater ſuus ⁊ dixit ꝙ eum decepit. Quia ille qui elegit non qui diuidit certus ē.

Moralizatio.

Cariſſimi.

eus pater duos filios habuit. vnum de ancilla alium de libera. De libera habuit xp̃m qui eſt de ea dẽ eſſentia de qua pater. ⁊ coeternus ſibi. De ancilla hoĩem qꝛ quo ad corpus eſt de terra. ⁊ iſte ē minor: qꝛ ex tp̃e ꝓductus. Chriſtus filius ſenior hereditatẽ diuiſit. Quõ. certe mrẽm. i. terram ⁊ terrena poſuit ex vna pte. ⁊ ex alia poſuit celũ ⁊ celeſtia. Electionem tñ hoĩ dedit ꝙ ſi mrẽm. i. terrẽa eligeret: hereditate celeſti careret Sed reuera peccãs mortaliter hereditate celeſti ſpreta: matrẽ elegit nec xp̃m pote/rit accuſare: qm̃ non qui diuidit ſed qui elegit circumſcribit. Patet ergo ꝙ qui terrenas voluptates preponit. ⁊ in pec/cato mortali exiſtens vitam eternã non poteſt de gratia nec de iure ſibi vendicare ſeu preſumere de hereditate: ſed for/te ex quadam pietate. Conſulo ergo vt non eligamus matrẽ. i. mundum iſtũ quia totus mũdus in maligno poſitus eſt. Studeamus ergo eligere hereditatem celeſtem.

De accidia ⁊ pigricia. Caplm. xci.

Olinius regnauit qui tres filios legitur habuiſſe: quos multũ dilexit. Vñ ꝑ ſe cogitauit diſponere de reg̃ ſuo. Vocauit tres filios ſuos ⁊ ait. qs veſtrũ eſt pigrior ille regnũ poſt meũ deceſſum hẽbit. Tũc ait primus filius prĩ. Mihi ergo debetur regnũ veſtrum quia adeo piger ſum. ꝙ ad ignem ſedẽs prius crura ꝑmitto comburi ꝙ̃ inde me retraherem Secundus filius ait. Pẽ mihi debẽt regnũ vrm̃. qꝛ ſi circa collũ meũ funem haberem. ⁊ mox ſuſpendi

deberem ⁊ gladiū in manu mea tenerē ꝓpter magnā pigriciā meā ad ſcindēdū funē manū meā non extenderem. Tercius filius dixit prī. Ego regnare debeo qꝛ in pigritijs ceteros p̄cedo. dum ſuperius ī lecto iaceo ⁊ gutte aque ſup vtrū ꝗꝫ oculū cadūt: ꝓpter magnā pigriciam caput meū mouere neſcio ad dextrā vel ſiniſtrā nec volo. Rex cū hoc audiſſꝫ ei regnū legauit: reputans eū pigriorem.

Expoſitio.

Cariſſimi.

Ste rex eſt diabo

lus: qui eſt rex ⁊ pater ſup oēs filios ſuperbie: ſicut Job dicit. Per primū filium bene deſignāntur illi qui ſunt in ſocietate ꝑuerſa. ſ. in adulterio ⁊ fornicatione: per quā ad malū intendūt: tn̄ magis eligūt in igne p̄ccati cremari ꝉ aduri ꝗꝫ a tali prauo ꝯſortio ſepari. Secūdus filius ſignat illū qui liceat pctōꝝ ſuoꝝ funibꝫ videat ſe circūplexū ⁊ ligatū quibꝫ mox ſuſpēndendus eſt ad inferni patibulū: tamen ad ea ſcindendum manus nō extendit viꝫ gladio ligue ſue p̄er verba confeſſionis. Tercius filius deſignat illū qui doctrinā audit de ꝑadiſi gaudio ⁊ inferni ſupplicio. ⁊ tn̄ p̄ nimia pigricia ducens ſtatū ſuū prauū. ſ. pctōꝝ non deſerit: ad dextrā p̄miorum amore ⁊ deſiderio ꝯuertēdo nec ad ſiniſtram vt peccatū dimittat ſaltē metu ⁊ terrore infernaliū tormentorū.

Chriſtus elegit mori ꝓpter vitā nrām.

Capitulū. xcij.

egitur de quo

dam rege qui habuit vxorem noīe corneliā. Accidit quadam vice ꝙ in caſtro regis ſub quodā muro inuenti fuerunt duo ſerpentes. vnus maſculus: altera femella. Quo audiens rex interrogauit a ſuis magiſtris ⁊ doctoribꝫ quid hꝫ ſignificaret. Et dixerūt illos ſerpentes ibidem latere in ſignū mortis viri vel mulieris. Et dixerunt ſi occideretur maſculꝰ vir moreretur. ⁊ ſi occideretur ſerpens femella: vxor moreretur. Quo audito rex dixit. Occidite maſculū ſerpentem ⁊ femella viuat: qꝛ libentius vellꝫ mortem ſuā ꝗꝫ mortē vxoris ſue. ⁊ aſſignās cām dixit. Si vxor mea viuit: poſſꝫ multos filios ꝓducere qui pn̄t in regͦ meo ſuccedere: qꝛ ſi ip̄a moreretur regnū heredē nō haberet.

Expoſitio.

Cariſſimi.

Ste rex eſt domi

nus noſter ih̄ūs xp̄s qui nos regit ſicut rex. Cuius vxor eſt hūana natura. ſ. in vtero virgīs copulata. ſed in hoc mūdo quaſi in hac domo huiꝰ ſponſi duo ſerpentes fuerūt inuenti. ſ. legis antique. Serpens maſculus erat benignitas diuine miſericordie. Hec vxor hūana natura viuere ꝑ grām nō potuiſſet. Sed ſponſus. ſ. xp̄s elegit ſibi mortē in cruce vt hūana natura viueret. Etiam potes hunc ſenſum applicare de carne ⁊ ſpiritu. ita oportet ꝙ caro tanꝗꝫ maſculus infructuoſus ꝑ ſpiritū occidatur.

De hereditate ⁊ gaudio fidelis anime.

Capitulū. xciij.

Vidaꝫ potēs

dn̄s duos filios ſuos miſit ad ſtudiū vt ſtuderent ac ꝓficerent. ⁊ ex hꝰ prebendā obtinerent. Tranſacto modico tp̄e miſit eis pater lrās: vt ad ꝓprīs remearent. Frēs hijs auditis ad patriā ꝓperauerūt. Unus fratrum valde letus eſt de reuerſione. ⁊ cū rediJt cū leticia receptus eſt et in hereditatem conſtitutꝰ eſt. Alter vero frater de reuerſione turbatus eſt valde. Qui dum rediJt mater eius occurrens oſculata eſt eum

⁊ oſculando os eius dentibus eiꝰ abſtu
lit. Soror ſequens matrem volẽs oſcu
lari eũ: abſtulit ei naſum Frater ſequẽs
abſtulit ei oculos. Pater adueniẽs ra-
puit eum per capillos ⁊ pellẽ abſtraxit.

Cariſſimi Applicatio

Ste diues eſt deus

qui duos filios miſit ad ſtudiũ. ſ. corpꝰ
⁊ aĩam vt ſtuderent in ſcolis huiꝰ mun
di. ⁊ in bonis operibus ꝓficerent. ⁊ ſic
eternam vitam. ſ. hereditatem poſſide
rent. lrẽ ſunt mors. hec lrã mittitur duꝫ
homo moritur. aĩma gaudens ad eũ re
dit: que letanter recipitur ⁊ in heredita
tem conſtituitur. Frater alter qui iui
tus redit eſt corpus: qui de reuerſione
turbatur nec mirum quia miſerie collo
catur. Soror ⁊ fratres bufones ſunt
⁊ ſerpentes qui naſum ⁊ oculos corro-
dunt. Pater eſt putredo terre: que ca-
pillos ⁊ cutem ⁊ carnem conſumit. de
iſtis parentibus dicitur Job. vij. Pu
tredini dixi. ⁊c̃.

Qꝫ aĩa pulchra per peccati lepram
infecta priſtinam pulchritudinem habe
re non poterit niſi per altos gemitus ⁊
profunda ſuſpiria Ca. xciiij

Rat quidã rex

volens peregre proficiſci in lõ
ginquis partibus. ⁊ habens vnicam fili
am formoſam ſole ſplendidiorem neſci
ens cui fideli mente cõmitteret eã in cu-
ſtodia. Tamẽ cõmiſit vni militi ſuo ſe-
cretario quem tenerrime dilexit: preci-
piens ei vt cuſtodiret eam ne aggreſſuꝫ
haberet ad fontem vnũ in illa terra vel
regione ꝓſilientẽ. Si biberet de ea effi
ceretur leproſa talis nature. fuerat tamẽ
ameniſſime ſuauitatis: Vt ergo miles
eam tam formoſam redderet in regreſ-
ſu ſue ꝑegrinatõis ſicuti iã dictã accep
tauerat ꝑpendit p̃dictus miles ſi iſta nõ
faceret tunc totũ ſeruiciũ ſuũ ꝑderet. au
ſuſqꝫ non eẽt ſuũ dñm expectare Cuſto
dia prehabita per aliqͦd tp̃s: tandẽ dcã
filia veniens ad fontẽ occulte bibenſqꝫ
de illo effecta eſt leproſa: ꝑcipiens hoc
miles dolore repletus fugiens cũ eadeꝫ
de regione ad deſertũ. inueniẽſqꝫ ibidẽ
vnũ recluſoriũ pulſans manibus: intꝰ he
remitã quendã inueniens narrãs ſibi õ
nia facta p̃narrata. Dãſqꝫ heremita dic
to militi ſanũ conſiliũ dicẽs. Vade ad
montẽ quem monſtrauero tibi: inuenies
lapidẽ cum virga quadã: cũ dicta vir-
ga percuties lapidem acriter donec ha-
beas de eo humiditatẽ ⁊ liquorẽ: cuꝫ il
lo lini eã ⁊ ꝑunge. ⁊ fiet ſana. ⁊ priſtinaꝫ
pulchritudinẽ accipiet. Facienſqꝫ p̃dic
tus miles ſicut ſibi dixerat heremita: fi-
lia regis priſtinam ſanitatẽ ⁊ pulchritu
dinem recepit Expoſitio.

Cariſſimi.

Ex iſte eſt do

minus noſter ihũs xp̃s qui ꝑegre ꝓfec
tus ẽ reddere volẽs patri ſuo illud qͦd de
puriſſiã virgine mrẽ ſua maria accepit
viꝫ verã hũanitatem qua in die iudicij
reuerſurus eſt. ꝑ filiã vnicam aĩa nrã: q̃
decies clarior ſole erit añqꝫ veniat ad e
ternã vitã ſignificat̃ Per militẽ quili
bet pctõr ꝑ oĩa delectamẽta huiꝰ mundi
diſcurrens: que ſunt ſibi dulcia. Filia
effecta ẽ leꝓſa. i. pctĩs plena. ꝑ egreſſio
nẽ regionis quilibet pctõr relinquẽs ſe
cularia ⁊ tranſitoria. ꝑ recluſoriũ eccãꝫ
ꝑ heremitã ſacerdotẽ iueniẽs ac narrãs
ſcãm ꝯfeſſionẽ faciẽs. dãs ꝯſiliũ pñiaꝫ
iniũgens. ꝑ montẽ corpus ꝓpriuꝫ. ꝑ la
pidẽ cor lapideũ. ꝑ virgã pñiaꝫ magnã
viꝫ caſtigatõꝫ ꝓprij corꝑis: orõẽs. elias
ieiunia faciens. ꝑ hũiditateꝫ ⁊ liq̃rem
lacrimas oculoꝝ ac cordis ꝯtritõẽs. ſic
ĩ die iudicij fiet tua vnica filia ſ. yõ. i. aĩa
tua ſalua formoſa ac ſuo creatori grõſa.

Q; chriſtus reſtituit nobis hereditatē
ſuperne patrie. Capitulū. xcv

Egitur in ge
ſtis romanorum. ꝙ erat q̇
dam tirannus Maxentius
nomine. Qui ciues romanos heredita
te voluit priuare. Incumbente igitur ſe
uicia tiranni fugerunt exterminati ad cō
ſtantinum regem in britaniam Deniq̧
cum multi confluerent cōcitauerunt eū
aduerſus tirannū dicentes. O conſtā
tine rex reſtitue nos in regnum noſtrū.
Ex hijs verbis commotus eſt conſtanti
nus armauit ſe. aſcendit equum et tiran
nū proſtrauit. Et ſic romanis heredita
tem reſtituit.

Moralizatio.
Cariſſimi.

Iſte tirānus ē
dyabolus qui generi humano fuit cru-
delis ītantū ꝙ genus humanū celeſti he
reditate priuauit. Quod videns gen⁹
humanū ad regem conſtantinū. ſ. ad de
um fugit: petens auxilium ab eo Unde
p̄s. Apprehende arma ⁊ ſcutum ⁊ exur-
ge in adiutorium mihi: quia tu es qui re
ſtitues hereditatem meam mihi Hijs
verbis ꝯmotus eſt deus rex ⁊ armauit
ſe cū ſe diuine nature copulauit ⁊ equū
ſuū aſcendit dum in cruce ſuſpendi vo-
luit. ⁊ ſic tirānū ꝓſtrauit ⁊ nobis here-
ditatē reſtituit.

Q; vita preſens eſt vita remiſſionis ⁊
gratie. Capitulū. xcvi.

Ex allexander
poſuit candelam ardentem in
aula ſua ⁊ miſit precones ꝑ totū regnū
ſuū qui clamauerūt ⁊ dixerūt Si aliq̄s
forefecerat contra regem ꝙ audacter ve
niret q̄ȝdiu candela arderet rex forefac-
tum dimitteret. Et ſi quis forefactū ha
beret ⁊ non veniret candela extincta mor
te mala periret. Iſtud audientibus po
pulis in regno multi venerunt ad regē
⁊ miſericordiam petierunt. Rex benig-
ne recepit eos. Et multi fuerunt qui no-
luerunt venire ⁊ neglexerunt. Sed q̄ñ
candela fuit extincta rex eos fecit per vi
olentiam afferri ⁊ mala morte occidi.

Cariſſimi. Moralizatio

Er regem allex
andrum poſſumus intelligere
chriſtum qui eſt rex regum ⁊ dominus
dominantium. Poſuit candelam ardē
tem. i. preſentem vitam que tranſit tā-
q̄ȝ candela ardens precones miſſi ſunt
id ē predicatores qui quotidie clamāt
Si aliquis forefecerit contra regem. i.
contra chriſtum ꝙ audacter veniat: q̄ȝ
diu candela ardet. i. preſens vita durat
quia chriſtus eſt nimis miſericors Un
de dauid. Miſericordia eius ſuper om-
nia opera eius. ſicut patet in latrone.
⁊c. Modo aliqui audiunt ⁊ veniūt ad
regem ⁊ miſericordiam petunt: vt ſunt
illi qui peccata ſua dimittunt. mandata
dei tenent. ⁊ viuūt ſicut boni chriſtiani.
Illos benigne recipit. Et per illos qui
noluerunt venire: poſſimus intelligere
malos chriſtianos. ſ. raptores. vſurari
os ⁊ ceteros peccatores. Quando cāde
la eſt extincta. i. poſt iſtam vitā xp̄s faci
et eos venire corā ſe in die iudicij ⁊ ma
la morte occidi. i. eternam mortem pa-
ti. quando dicet eis. Ite maledicti. ⁊c.

De morte Ca. xcvij.

Egitur in cronicis ꝙ anno. xxij
ab vrbe romana condita popu
lus romanus colūnā marmo
ream in foro romano ſtatuerūt. Et ibi
ymaginem Iulij ceſaris fecerūt ⁊ ſuper
caput eius nomē Iulij ſcripſerūt q2 ī ho
nore ipſius factū fuit. Sȝ iſte iuli⁹ ceſar
tria ſigna ī morte l'añq̄ȝ moreret̄ accepit

Centeſimo enim die ante mortem ſuaꝫ
cecidit fulmen ante ymaginem in foro
⁊ in nomine ſubſcripto litteram primã
abraſit. Nocte vero precedente diem
mortis ſue feneſtre thalami eius cũ tan
to ſtrepitu ⁊ impetu ſunt aperte vt do-
mum ruituram eſtimaret. Eodem vero
die mortis ſue cum ad capitolium iret
date ſunt ei littere indices mortis ſue ĩ
minentis: quas ſi ſtatim legiſſet mortẽ
euaſiſſet.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ic ẽ de nobis ⁊ de deo vt mortem eternam
euadem⁹ tria ſigna nobis facit de⁹ Pri
mum eſt deletio lrẽ capitalis de nomĩe
per iſtam lrãm que in principio nomĩs
ponitur intelligitur abundantia diuitia
rum: hec enim eſt que facit hominẽ ha
bere nomen in terra. Nemo enim ĩ iſtis
diebus nominatur in terra niſi habue-
rit diuitias. Hoc patet. Nam ſi quera
tur quis ſit melior ville vel ciuitatꝭ: ſta
tim preponitur qui plures diuitias hꝫ.
q̃uis ſit peſſimus. Ecce quomodo di-
uitie dant homini nomen quia ſi diues
non eſſet non eſſet nominatus. Et qꝛ a-
liquando diuitie ſunt occaſio mortis e-
terne: ideo deus dat primũ ſignum ꝙ ta
lem vult ſaluare. ⁊ aufert primam lrãꝫ
nominis ſui. ſ. diuitias ab eo ⁊ facit eũ
pauperem. Ut ſic qui per diuitias ab eo
receſſerat per paupertatem ad eum rede
at. Secundum ſignum quod Juli⁹
ceſar accepit ẽ ꝙ iuxta cameraꝫ ſuam fu
it magnus ſtrepitus Hec camera ẽ cor
pus humanum: quia cum homo videt
ſe eſſe pulchrum ⁊ fortem: ſtatim cadit
in peccatum: per quod mors eterna ſibi
preparatur. Et ideo volens eum deus a
morte eterna reuocare facit ſcdm ſignũ
ſcꝫ magnũ ſtrepitum circa corpus ſuuꝫ
mittendo. ſ. talem ⁊ tantam infirmitatẽ
⁊ debilitatem ꝙ ad mortem creditur ru
ere ⁊ cadere: vt ſic qui per pulchritudi-
nem ⁊ fortitudinem a deo receſſerant ꝑ
infirmitatem ⁊ debilitatem reuocentur
⁊ peniteant. p̃s. Multiplicate ſunt ĩfir
mitates eorum Exemplum de btõ pau
lo dicente. Libenter gloriabor in ĩfirmi
tatibus meis. Tercium ſignum qđ
Julius ceſar accepit fuit. ꝙ littere indi
ces mortis imminentis ſibi tradite fue
rant: quas ſi legiſſet mortem euaſiſſet
Hoc ſignum facit deus nobis peccato-
ribus: qui tunc dicitur tradere litteras
indices mortis noſtre: dum ſua gratia
conſcientias noſtras illuſtrat vt legere
poſſimus peccata noſtra quibus mortẽ
eternam meruimus. Et ideo duꝫ lucem
⁊ gratiam ſancti ſpũs habemus litteras
iſtas legamus. i. peccata noſtra refera-
mus bono corde. ⁊ poſtea ſacerdoti ore-
mus vt ſic legendo mortem eternaꝫ euadere
valeamus. ne littere clauſe. i. conſcien-
tie noſtre non mundate poſt morteꝫ no-
ſtram aperiantur. ⁊ manifeſtentur toti
mundo.

Qꝫ deus in hac vita placari poteſt
Capitulum. xcviij.

Arratur quod antiquitus mos erat romano
rum: ꝙ quando caſtrum vel aliquam ci
uitatem obſidebant vnam candelam in
certa menſura accendebant. ⁊ q̃diu cã
dela ardebat parati erãt omnes ad pacẽ
recipere quantumcumq; malefactor eſ-
ſet. Sed poſtq̃ȝ conſummata fuerat: õ
nes iuſticie ſeueritatem exercebant in
hoſtes ſuos: nec tamẽ alicui licet daret
omnia bona ſua miſericordiam facere
voluerunt.

Applicatio.

Ariſſimi ſic
habet deus ſe erga peccato
res. Nam corda noſtra ci/
uitates anime ſunt obſeſſa cum vicijs ⁊
concupiſcentijs per dyabolum munduꝫ
⁊ carnem. deus ex ſua miſericordia ſta/
tuit hominibus tempus in quo ſi velit
poterint inuenire candelam accenſam.
id eſt q̃diu vita eſt in corpore quando/
cunqꝫ peccator miſericordiam deſidera
ret: pacem ⁊ concordiam dei reciperet.
Tota vita noſtra eſt conſtituta ⁊ ꝑmiſ/
ſa vt penitentiam faciamus ⁊ viuamꝰ.
Unde ſaluator dicit Nolo mortem pec
catoris ⁊c̃. Et ideo q̃diu aĩa eſt in cor
pore petamus veniam: ⁊ miſericordiaꝫ
obtinebimus Johãnis. xvi. Petite ⁊
accipietis. Sed certe cum vita noſtra
fuerit terminata per mortem: tunc non
erit tempus miſericordiã petere ⁊ licet
petierimus nõ daretur nobis. Ergo fa/
ciamus penitentiam q̃diu adhuc ſumꝰ
in hac vita

De virili pugna criſti ⁊ eiꝰ victoria
Capitulum. xcix.

Eſar regna
uit in cuius regno erat qui
dã miles generoſus ac for
tis qui ſemel per quandam foreſtã equi
tabat bufonem cum ſerpente vidit pug
nare. Sed bufo preualuit ⁊ ſerpentem
deuicit hoc videns miles ſerpentem iu
uit ꝙ bufonẽ grauiter vulnerauit. eua
ſit ⁊ fugam accepit tamen per bufonem
vulneratꝰ grauiter erat miles. Hoc vi
dens miles de equo deſcendit ſed vene
num bufonis in vulnere eius remanſit
Miles domum perrexit ⁊ lõgo tempe
in infirmitate vulneris remãſit. Teſta
mentum ſuum condidit ⁊ ad morteꝫ ſe
parauit. Cum vero ſemel iuxta ignẽ ia/
cuiſſet quaſi de vita ſua deſperatus ſer/
pẽs quẽ a morte ſaluauit intrauit Ser
ui videntes ſerpentem dixerunt. Dñe
quidam ſerpens intrauit. Miles cum
illum reſpexit agnouit eum ꝙ ſerpens
ille erat pro cuius defenſione vulnera ⁊
oĩa mala ſuſcepit Miles ait. Nolite
eum impedire. Credo ꝙ nullum malũ
mihi faciet. Serpens vero coram om/
nibus ad eum acceſſit ⁊ venenum vul
neris cum lingua ſuxit quouſqꝫ os ple
num habuiſſet. Statim extra domum
cucurrit ⁊ venenuꝫ extra ſe proiecit Re
dijt ⁊ ad vulnus iterato acceſſit bis ter
quouſqꝫ totum venenum hauſit. H̄ fac/
to miles ſerpenti lac ad bibẽdum dedit
Cum vero ſic bibiſſet bufo a quo miles
vulnus recepit intrauit ⁊ contra ſerpẽ
tem pugnare incepit ac ſi eſſet in vindic
tam ꝙ ſerpens militem ſanauit Miles
cum hec vidiſſet ait ſeruis ſuis. Cariſſi
mi ſine dubio iſte eſt bufo: queꝫ vulne
raui pro defenſione iſtius ſerpentis a
q̃ oĩa mala recepi. Si ſerpentẽ deuĩcat
me ĩuadat ⁊ ideo ſi vitam meam diligi
tis illum incontinenti occidatis. Ser/
ui hoc audiẽtes cum gladijs ⁊ fuſtibus
illum occiderunt. Serpens vero quaſi
applaudendo ⁊ regratiando hininde cir
ca pedes domini ſe conuertit ⁊ foras ex
iuit. Miles vero perfectam ſanitateꝫ re
cuperauit.

Cariſſimi Moralizatio

Mperator iſ
te eſt pr̃ celeſtis Miles eſt
dñs noſter iheſus xp̃s. Bufo diabolꝰ.
Serpẽs hõ Et hoc ꝓpter duo ſerpẽs põt
dici hõ. Primo ꝓpter pcĩ venenum ⁊
ꝓpter anti dotũ ac imagineꝫ xp̃i quã por
tat Hõ eni ꝯtra diabolũ habꝫ pugnare
Quia dr̃: nõ eſt alius qui pugnet ꝓ no
bis niſi tu deus nr̃ Dñ vero totũ genꝰ
humanũ ꝓpter peccatũ primi parentis
erat ſuppeditatũ: xp̃s ꝓ nobis pugna/

nit ꝛ diabolū ſupauit. Et ipſe grauiter vulneratus eſt nō tm̄ in vno loco. ſꝫ in multis vn̄ infirmař. Licet nō in ſe tm̄ in ſuis mēbris Et ideo ſi hō gratus fuerit debet venenū ab eo extrahere. i. infirmitatē ꝛ indigentiā a ſuis expellere ꝑ opa mīe Sicut ſcriptū eſt. Mathei. iij. qꝺ vni ex minimis meis feciſtis: mihi feciſtis Si vero bufo redeat vt tibi noceat viriliter ꝯtra eū pugnare debes. ꝛ ſerui dei. ſ. bone virtutes quas in bap̄mo recepiſti te iuuabūt Et ſic diabolū ſupabis ꝛ vitam eternam habebis. Ad quā ꝛc̄.

Q̄ xp̄s peccatorem non ſtatim per iuſticiaꝫ precipitat: ſed miſericorditer eū penitentem expecta.

Capitulum. C.

Diocletianus regnauit qui ſtatuit pro lege ꝙ ſi mľier aliqua ſub viro ſuo eſſꝫ adulterata occidi deberꝫ Accidit caſus ꝙ quidā miles quādā puellam in vxorē duxit ꝛ ex ea vnū filiū genuit Creuit puer ꝛ ab oīb9 eſt dilectus Poſt hec pr̄ ei9 ad q̄ddā bellū ꝑrexit ꝛ viriliter pugnauit. In q̄ bello brachiū dextrū amiſit Interim eo abeunte vxor ei9 eſt adulterata. Redit maritus adulteratam inuenit. Cum ſcd̄m legē maritus eam occidere deberet: vocauit filiū ſuum ꝛ ait. Cariſſime mater tua adulterium commiſit. Unde ſcd̄m legem per me mori deberet. ſed brachiū amiſi ideo non potero eū occidere Precipio ergo tibi vt eum occidas. Ait filius. lex precepit parentes honorare. Si ergo deberē ꝓpriā mrēm occidere ꝯtra legem perpetrarem ꝛ matris maledictiōem incurrerem. Nolo tibi in hoc obedire. Et ſic mulier per ſuum propriū filium euaſit. mortem. Moralizatio

Cariſſimi. iſte iperator eſt de9 pater. miles eſt dn̄s noſter Iheſus criſtus. vxor anima. deus pater precepit ſi anima ſub criſto adulterata fuerit occidi deberet eternaliter ſcilicet in penis permanere ꝛ quotiens anima mortaliter peccat totiens adulteratur. Deus filius contra dyabolum ad bellū perrexit. In quo bello brachium dextrum depoſuit ſcꝫ oēm auſteritatē quod ante incarnationem eius habuit ideo manſuetus factus eſt quaſi agn9 ꝛ non vult nos occidere. Sed de9 pater precepit vt occidamur. Reſpondit filius. Carnem humanam de matre mea ſumpſi ꝛ ideo hominem occidere non potero ꝛ ſic pctōr ꝑ ꝯtritōeꝫ ꝛ ꝯfeſſionē euadere pt̄ ꝛ ad vitā eternā ꝑuenire. Ad quam ꝛc̄.

Q̄ mundus in maligno poſitus eſt ꝛ vndiqꝫ anguſtie

Capitulum. C. j.

Narratur de q̄dā hoīe noīe Gāter9. ꝙ locū gaudēdi ſine fine optabat Quadā die mane ſurrexit ꝛ ſol9 ad viā ambulabat q̄uſqꝫ ad q̄ddā regnū ꝑuenit in q̄ rex illi9 regni defunct9 nuper erat Satrape regni vidētes eū ſtrēnuū illū in regē elegerūt. Ille ꝟo ſic elcūs valde ē gauiſus Cū aūt nox adeſſꝫ ſerui eū in camerāītroduxerūt in q̄ leonē fortiſſimū ad caput lcī vidit ad pedes draconē ad lat9 dextꝝ lcī vrſuꝫ ex alio latere ſerpētes ꝛ bufones Ait gāter9 Quid ē hꝰ? Nūquid me oportꝫ in iſto lcō iacere cū iſtis beſtijs Aiunt. īmo dn̄e. nam reges ante te in iſto lecto iacuerunt ꝛ per iſtas beſtias ſunt deuorati. Ait rex. Mihi oīa bene placēt ſed tm̄ iſtū lectū cum beſtijs abhorreo ꝙ rex veſter eſſe nolo ꝛ ab eis receſſit. Et ad aliud regnū peruenit vbi ſimiliter in regem eſt electus. Cum nox adeſſet cameram intrauit. ꝛ lectum pulcherrimum nouaculis acutis plenum vidit. Ait ganterus. Nōne

oportet me in iſto lecto iacere? Serui dixerunt. Etiā dñe. nā reges ante hic iacuerunt ꝛ in iſto lecto mortui ſunt At ille oīa bona ſunt excepto iſto lecto ꝛ ideo rex veſter eſſe nolo Mane ſurrexit ꝛ viam trium dierū ſolus ꝑrexit In via quendā ſenē ſup fonte inuenit ſedentē habentem in manu ſua baculum ꝛ ait. Gātere Cariſſime vnde venis? At ille De ꝑtibꝫ remotis. Quo ꝑgas? At ille Tria q̄ro ꝛ inuenire non potero. Que ſunt illa tria. Ganterus reſpōdit. Primum eſt abundātia ſine defectu Secūdum eſt gaudiū ſine triſticia Tercium eſt lumen ſiue lux ſine tenebris. Ait ſenex. Baculum iſtū accipe ꝛ ꝑ viam iſtā perge montē altum videbis ante te Ad pedē montis ſtat vna ſcala habensq̧ ſex gradus. Scalam aſcende Cum vo ad ſextū gradum perueneris in ſummitate mōtis palatium pulcherrimū videbis In ianua tres ictus percute. Janitor tibi reſpōdebit. Oſtende ei baculū iſtū ꝛ dicas. Qui eſt dñs iſtius baculi tibi precepit vt me intrare permittas Cum vero itroitū habueris ibidē tria q̄ queris inuenies. Jlle vero oīa adimpleuit ſicut ei ſenex dixerat Cum vero ianitor baculū vidiſſet. ei introitum dedit vbi illa tria ꝛ multa plura inuenit ꝛ ibidem toto tempore vite ſue permanſit.

Cariſſimi Moralizatio

Jſte ganterus poteſt dici quilibet bonus xp̄ianus qui mundū ſimpliciter debꝫ ſpernere. ꝛ iſta tria querere ſcꝫ abundantiā ſine defcū. gaudium ſine triſticia. et lumen ſine tenebris. Jſta nō poterunt haberi niſi in vita eterna ꝛ hoc cum magno labore. O homo fac tu ſicut fecit Ganterus. Perge viā trium dierum id eſt ꝑ orationem ieiunium ꝛ elemoſinam. Si cōtingat ad quoddam regnum peruenire id eſt mūdana aliqua ꝛ ciues id eſt mūdane vanitates te in regem eligunt. i. cor tuum in ſuperbiam ducunt. Reſpice ad lectum. Lectus iſte eſt vita humana in qua per breue tempus iacebis ſꝫ reſpice ad leonem id eſt diabolum ſemper contra te paratum ꝛ draconem id ē mortem que te in omni loco expectat ꝛ vrſum id eſt propriam conſcientiā que te condemnabit ꝛ vermes id eſt peccata tua que te accuſabūt. Si iſta intime cogitaueris cito de regno huius mūdi te expedire poteris. Deinde ad aliud regnum perrexit ꝛc̄. Sic homo ſi dyabolū in vna parte ſuperauerit: hominem ad aliud regnum ſcilicet peccati ducit. ſcilicet ad regnum carnis in quo regnant delicie carnales ꝛ voluptates. ſi eis cōſentires factus eris filius perditionis. Attende ergo ad lectum. Lectus iſte eſt infernus in quo diues ille iacet plenus nouaculis ſcilicet penis grauiſſimis. Si iſtum lectum intime recogites: delicias carnis omnino reſpues Si velis ergo iſta tria inuenire quere ſenem cū baculo ſcilicꝫ dominū noſtrum iheſum criſtum qui tibi cōcedat baculum ſancte crucis. Baculus iſte eſt penitentia q̄ debet ad viam ſalutis dirigere. Unde pſalmiſta. Uirga tua ꝛ baculꝰ tuus ꝛc̄. ſed poſt hec oportet te aſcendere ſcalam ſancte vite in qua ſunt gradus ſeptem ſcilicet ſeptem opera mīericordie per que poteſt ad eternam vitam peruenīri Sed oportet tres ictus facere. ſcilicet contritionem confeſſionem ꝛ ſatiſfactionem habere. Tunc ianitor id eſt bonitas diuina te in regnum eternum perducet. Jbi abundantiam ſine defectu gaudiū ſine triſtia lumen ſine tenebris inuenies. Ad quod lu. ꝛc̄.

De tranſgreſſionibus anime ꝛ vulneribus eius Ca. C. ij.

Itus regna
uit in cui⁹ iperio erat quidā
miles generoſus deo valde
deuotus: qui vxorem pulchrā habebat
ſʒ ſub viro ſuo adulterata ē nec de adul-
terio deſiſtere volebat. Miles vero cū
hoc vidiſſet ꝯtriſtatus eſt valde in aīo
ſuo cogitabat terram ſanctam viſitare
⁊ ait vxori ſue. Kariſſima ad terrā ſanc
tam pergaʒ vos diſcretioni veſtre cōmit
to. Cum autē vltra mare perrexit dn̄a
quēdam clericum peritū in nigromātia
dilexit ⁊ cū eo dormiuit. Accidit ſemel
ꝙ cū adinuiceʒ in ſtratu iacuiſſent dixit
dn̄a. Si vnā rem mihi perpetrares me
in vxoreʒ ducere poſſes. Et ille Quid
eſt hoc qđ tibi placet qđ potero tibi mi
niſtrare: Que ait maritus meus ad ter
ram ſanctam perrexit non me multū di
ligit ſi eum per aliquam artem occidere
poſſes omnia que habeo obtineres. Ait
clericus Tibi concedo ita tamen ꝙ me
in maritum accipies. Que ait. Hoc fie
miter promitto Clericus vero quandā
imaginem nomine militis fecerat ⁊ in
pariete āte oculos ſuos fixit. Interī mi
les cum per plateaʒ ciuitatis rome trāſi
ret: magiſter quidam peritus ei obuia-
bat ⁊ intime eum reſpexit ⁊ ait ei. Cariſ
ſime: ſecretum habeo tibi dicere At ille
Magiſter qđ vobis placʒ dicite. Qui
ait. Hodie tu es filius mortis niſi auxi
lium habueris a me. vxor tua eſt mere
trix ⁊ de morte tua ordīauit. Miles au
diens ꝙ verum dixiſſet de vxore ſua: ei
adheſit credidit atqʒ dixit. O bone ma
giſter vitam meam ſalua ⁊ mercedē cō-
dignam tibi reddam. Qui ait. Libēter
te ſaluabo ſi feceris que tibi dixero. Ait
miles. Preſto ſum. Magiſter balneuʒ
fieri fecit ⁊ militem veſtimentis exui ⁊
balneum intrare mādauit. Deinde ſpe-
culum polituʒ in manum ſuam tradidi
⁊ ait. In ſpeculo reſpice diligenter ⁊
mirabilia videbis. Ille cum ſpeculum
reſpexiſſet ⁊ magiſter iuxta euʒ in libro
legiſſet ait ei. Dic mihi q̄d vides. Ait
miles Quendā clericum in domo mea
video: qui vnam imaginem de cera ad
ſimilitudīem meam in pariete fixit Ait
magiſter. Quid modo vides: At ille.
Iam arcum accipit ⁊ ſagittam acutam
in eo ponit ⁊ imaginem incipit ſagit-
tare. Ait magiſter. Sicut vitam tuā di
ligis: cum ſagittam ad imaginem vola
re videris totum corpus tuum in bal-
neo volue in aqua donec tibi dixero.
Miles cum hoc audiſſet ⁊ vidiſſʒ ſagit
tam moueri corpus ſuum ſub aqua vol
uit totaliter Hoc facto ait magiſter Ca
put tuū eleua ⁊ in ſpeculo reſpice. Qui
cum feciſſet dixit ei Quid iam in ſpecu
lo vides. At ille. Imaginem non pcuſ
ſam ſed a latere ſagitta abijt. Et de hoc
clericus multuʒ dolet. Ait magiſter Iā
in ſpeculo quid facit reſpice. Et ille Iā
magis propē pergit ad imaginem ⁊ ſa-
gittam in arcum ad percutiēdum ponit
vt imaginem percutiat. Qui ait. Sic
prius feciſti ⁊ modo facias ſi vitam tuā
diligis. Miles vero cum per ſpeculum
vidiſſet: ꝙ clericus arcum tenderet to
tum corpus ſuum voluit in aqua Hoc
facto ait magiſter Reſpice: quid modo
eſt. Quod cum feciſſet dixit Miro mō
dolet clericus. ꝙ imaginem non percuſ
ſit ⁊ vxori mee dicit Si tercia vice ima
ginem nō percutiam: perdam vitā meā
prope imagineʒ. mō pergit ꝓpius ita ꝙ
mihi videtur ꝙ non poterit decipi quī
imaginem percutiat Ait magiſter. Si
cut vitam tuam diligis iam curam ha-
beas. vt cum arcum videris trahi totuʒ
corpus tuum ſub aqua inuoluas donec
tibi dixero. Miles ſemper in ſpeculo
reſpiciebat. ⁊ cum clericum arcum extē
dere ad percutiendum vidiſſet corpus

ſuum in aqua inuoluit donec magiſter ei dixit Surge velociter ⁊ in ſpeculo reſpice. Quod cū vidiſſet miles ridebat Ait magiſter. Cariſſime dic mihi quare rides? Ait ille. Clare in ſpeculo video ꝙ clericus imaginem non percuſſit ⁊ ſagitta eſt reuerſa ⁊ eum inter pulmonē ⁊ ſtomachum percuſſit ⁊ mortuus eſt. Uxor mea ſub lecto meo foueam fecit ⁊ eum ibi ſepeliuit. Ait magiſter. Surge velociter ⁊ veſtimenta indue. ⁊ ora deū pro me Ille vero ei de vita ſua gratias reddidit Factaq; peregrinatione: ad ſuam terram miles perrexit. Cū do domum veniſſet: vxor eius obuiam ei venit ⁊ cū gaudio eū recepit miles do per plures dies diſſimilabat. Tādem pro parentibus vxoris miſit ⁊ eis ait. cariſſimi hec ē cauſa quare miſi pro vobis. Hec eſt filia veſtra vxor mea que adulterium ſub me commiſit ⁊ quod peius eſt. in mortem meam machinata eſt. Illa vero cum iuramento negauit. Miles vero incepit ⁊ totum proceſſuȝ clerici recitauit, Quod ſi non creditis venite ⁊ videte locū vbi clericus ſepultus eſt. Eos ad cameram ſuam duxit. ⁊ corpus clerici ſub lecto eius inuenerunt. Iudex eſt vocatus ⁊ ſententiaȝ dedit vt ipſa igni combureretur Et ſic factum ē ⁊ puluis illi' corporis poſt per aerem diſpergitur Deinde miles ſibi virginem pulchram in vxorem accepit ⁊ ex ea prolem genuit. ⁊ in pace vitam finiuit.

Moralizatio.

Cariſſimi

Imperator iſte eſt dominus noſter Iheſus criſtus. Miles vero homo vxor caro que totiens adulteratur quotiēs peccatum mortale committit. Homo hoc percipiens debet ad terram ſanctam id ē ad regnum celeſte per opera meritoria adire In via occurrat ei magiſter id eſt diſcretus cōfeſſor: qui peccatorem habet informare. Clericus eſt dyabolus qui hominem tenet per carnales voluptates in poteſtate ſua. erigit imaginem id eſt animam per humanam ſuperbiaȝ ⁊ vanitatem. Accipit arcum cum ſagitta. Arcus eſt mundus iſte cuius cornua ſunt ſuperbia vite ⁊ concupiſcentia oculorum. Arcum iſtum tenet auarus hō. Sagitta acuta eſt ſuperbia per quā multi occiduntur ſicut patet de lucifero ⁊ primo parente Adam Lucifer dicebat Aſcendam ſuper aſtra celi ⁊ ſimil' ero altiſſimo. Et ecōuerſo ſagitta rediit: Adā concupiuit quod non debuit ⁊ ideo occidetur Imago anime bene poterit eſſe de cera. quia ſicut cera perit id eſt fluit a facie ignis: ſic pereunt peccatores a facie dei. Quid ergo eſt faciendum ne diabol' nos ſagittet ⁊ occidat? Certe balneum intremus. Iſtud balneum eſt cōfeſſio in qua ⁊ per quam lauari debem' ab omni ſorde peccati. ſed oportet ſpeculum politum tenere id eſt ſacraȝ ſcripturam in manu tua id eſt debes libenter ſermones audire ⁊ vba edificatoria in quibus poteris pericula precauere ⁊ ſagittas diaboli expellere Sed dic mihi quomodo Ecce viam. Cum arcus diabolicus cōtra animam tuam per aliquā temptationem tetenderit inuolue totū corpus tuum id eſt quicquid feciſti cogitando delectando conſentiēdo in balneo cōfeſſionis ⁊ peccatum euaneſcet Cum vero mundatus fueris ⁊ dyabolus occiſus id eſt deuictus indue te veſtimentis tuis id eſt bonis virtutibus. quas in baptiſmo recepiſti ⁊ perge ad domum conſcientie tue ⁊ extrahe corp' defuncti id eſt peccata quibus caro tua a via veritatis deuiabat. Et tunc carnē

igne penitētie combure ⁊ oſſa id eſt pec cata inueterata annihilentur. Et ſic per ventum id eſt cordis amaritudinem ex pellantur ⁊ poteris virginem ducere id eſt carnem a vitijs purgatam per igneꝫ diuine miſericordie ⁊ gratie. ⁊ prolem id eſt bonas virtutes per conſequēs ge nerare per quam poteris ad eternuꝫ bra uium peruenire Quod nobis cōcedat ⁊c.

De omnibus rebus cum conſenſu ⁊ prouidentia ſemper agendi Capitulum. C.iij.

Domitianus regnauit prudens valde ⁊ per omnia iuſtus. Quoniā nulli parcebat qui per viam iuſticie trāſiret. Accidit ſemel dum in menſa ſede ret venit quidam mercator ⁊ ad ianuaꝫ pulſauit. Janitor vero portam aperuit ⁊ quid ei placeret queſiuit. At ille Mer cator ſum. aliqua habeo ad vendendum vtilia pro perſona īperatoris. Janitor hec audiens eum introduxit. Ille vero imperatorem ſatis humiliter ſalutauit Ait ei imperator. Cariſſime quale mer catorium ad vendendum habes? Et ille Domine tres ſapientias. Qui ait. Et quomodo mihi dabis quamlibet ſapiē tiam Et ille Pro mille florenis Ait rex Et ſi ſapientie tue mihi non proſunt: pecuniam meam perdo. Ait mercator. Domine ſi ſapientie mee in vobis locū non obtinent: pecuniā reddam. Ait im perator. Optime dicis. Dic modo mi hi ſapientias quas mihi vendere velis. Et ille. Dñe: prima ſapientia eſt iſta. Quicquid agas prudēter agas ⁊ reſpi ce finem. Secunda eſt iſta. Nunquam viā publicam dimittas propter ſemitam. Tercia ſapientia eſt iſta. Nunquam hoſpi tium ad manēdum de nocte in domo ali cuius accipias vbi dñs domꝰ eſt ſenex ⁊ vxor iuuencula. Hec tria cuſtodias ⁊ bene tibi erit Rex dedit ei pro qualibet ſa piētia mille florenos ⁊ primā ſapiām. ſ. Quicquid agas prudēter agas ⁊ reſpi ce finē. fecit ſcribi in aula. in camera ⁊ in omnibus locis in quibus ambulare ſolebat ⁊ in mappis in quibus comede bat Poſt hec cito quia tam iuſtus erat multi de imperio contra eum conſpira bant vt eum occiderent. ⁊ quia per viā potentie hoc adimplere non poterant: cum barbetonſore eius loquebātur vt cum barbam eius raderet: guttur eius ſcinderet ⁊ mercedem haberet. Barbe tonſor vero accepta ab eis pecunia fide liter adimplere promiſit Cum vero im pator radi deberet: barbetōſor barbam lauit Et dum incepit radere reſpexit in ferius vidit manutergium circa colluꝫ eius in qua erat ſcriptum. Quicquid a gas prudenter agas ſed reſpice finem. Cum barbetonſor ſcripturam legiſſꝫ: intra ſe cogitabat. Hodie ſum conduc tus vt iſtum hominem occidam ſi hoc fe cero: finis meꝰ erit peſſimus quia mor te turpiſſima ero condēnatus quia quid quid agas bonum eſt reſpicere fineꝫ vt dicit iſta ſcriptura. Statim manus eiꝰ inceperunt tremere ita q̄ nouacula de manibꝰ eius cecidit. Hoc pcipiens rex ait. Dic mihi quid tibi eſt? Et ille. O domine miſerere mei. hodie ſum cōduc tus propter preciuꝫ te occiderē. A caſu ſicut deus voluit ſcripturam manuter giȷ legi. ſcilicet Quicquid agas prudē ter agas ⁊ reſpice finem. ſtatim conſide raui q̄ finis meꝰ eſſet mors turpiſſima: ideo manꝰ mee tremebāt Jmpator cū hoc audiſſet ītra ſe cogitabat Prima ſapia vitā meaꝫ ſaluauit bona hora pciū pro ea dedi Et ait barbetōſori Ammō ſis fidel tibi remitto. Satrapē īperij hoc vidētes q̄ nō poterant per illam viam occidere intra ſe tractabant quomodo eum occi derent adinuicem dixerūt. Tali die re

cedet verſus illam ciuitatem ſimus illa
die in ſemita abſconditi per quam tran
ſitum faciet ⁊ eum occidamus. At illi.
Bonum eſt conſilium. Rex eodem tē/
pore verſus ciuitatē preparabat ſe. Et
cum equitaſſet vſqꝫ ad ſemitam illam.
Dixerunt ei ſui milites. Dn̄e bonū eſt
per iſtam ſemitam tranſire q̄ꝫ per latam
viam quia propinquius eſt. Rex intra
ſe cogitabat. ſecunda ſapientia erat ꝙ
nunq̄ꝫ viam publicam propter ſemitaꝫ
dimitterem ſapientiam meam tenebo.
dixitqꝫ militibus ſuis Nolo viam pub
licam dimittere. Vos ergo qui vultis
per ſemitam pergere ite ⁊ omnia in ad/
uētu meo preparate. Illi vero per ſemi
tam perrexerunt ⁊ inimici regis cum eſ/
ſent in ſemitis credebant ꝙ rex int̄ eos
eſſet omnes ſurrexerunt. ⁊ quotq̄t vene
runt occiderunt. Rex cum hoc audiſſꝫ
ait intra ſe Jam ſcd̄a ſapiā mea vitam
meam ſaluauit. Illi de imperio viden
tes ꝙ per illam aſtutiam eū occidere nō
poterant intra ſe ꝯſpirabant quomō eū
necarent dixeruntqꝫ intra ſe. Tali die
manebit in domo illius in qua oēs no/
biles hoſpitantur quia aliud non ē pro
eo hoſpitium. Conueniamus precio cū
hoſpite ⁊ cum vxore ⁊ cuꝫ imperator in
ſtratu ſuo iacuerit illum occidamus At
illi. Bonū eſt conſilium Cum vero rex
ad illam ciuitatem venerat in eadem do
mo hoſpitatus erat. Fecit ad ſe vocari
hoſpitem domus cum eum vidiſſet ap
paruit ſenex valde. Ait imperator. Nū
quit vxorem habes Et ille. Etiam dn̄e
Qui ait. Oſtende mihi eam. Quā cū
rex vidiſſꝫ apparuit iuuencula habēſqꝫ
xviij. annos in etate Ait rex camerario
ſuo. Perge cito. ⁊ lectum meum alibi
preparabo quia hic non manebo. At il
le. Etiaꝫ domine ſꝫ iam parata ſunt om
nia ideo nō eſt bonum alibi iacere eo ꝙ
in tota ciuitate non eſt pro nobis hoſpi
tium vtili⁹. Et ille. Ego dico tibi ꝙ ali
bi iacere volo. Statim camerarius euꝫ
amouebat. Et rex occulte ad aliuꝫ locū
acceſſit ⁊ militibus ſuis dixit Vos qui
vultis. hic manere poteſtis ſꝫ mane ad
me accedatis. Cum omnes dormirent
ſenex cum vxore ſurrexit quia precio cō
ducti erant vt regem dormientem occi/
derent ⁊ omnes milites occiderūt Ma
ne vero ſurrexit rex ⁊ milites ſuos occi/
ſos inuenit. Ait in corde ſuo. O ſi hic
iacuiſſem: cum alijs necatus fuiſſem.
iam tercia ſapientia mea vitam meā ſal
uauit. Senem cum vxore ⁊ tota fami/
lia in patibulo ſuſpēdi fecit ⁊ q̄ꝫdiu vix
it iſtas tres ſapientias ſecum retinuit ⁊
vitam beatam finiuit.

Moralizatio.

Cariſſimi

Imperator iſ
te poteſt dici quilibet bon⁹
criſtianus. qui habet imperium corpor̄
ſui ⁊ anime ſue ſuam animam regre Ja
nitor in porta eſt voluntas libera. Nul/
lum eſt peccatum niſi ſit voluntarium.
Mercator qui venit ad portam eſt do/
minus noſter Jheſus criſtus. Juxta il
lud apocalipſ Ego ſto ad oſtiū ⁊ pulſo
ſi q̄s apperuerit mihi itrabo ad eū ⁊ ce
nabo cum eo. Unde cotidie vendit tibi
pro anima tua tres ſapientias. Floreni
ſunt virtutes anime. Prima ſapientia
ſcilicet quicquit agas ⁊c̄. Hoc eſt quid
quid facis: primo ⁊ principaliter debet
eſſe propter deum ⁊ in omni actu ſiue tē
porali ſiue ſpirituali: finem reſpicias.
Juxta illd̄ prouerbiorum. Memorare
nouiſſima tua ⁊ ineternum nō peccabis
Secunda ſapienna nolite viam publi
cam dimittere propter ſemitam. Via
publica eſt via decem preceptoꝝ quē

debes ſemper tenere vſq₃ ad mortem ⁊
nunq̄₃ per ſemitaz male vite ambulare
ſicut heretici faciunt Tercia ſapiencia ē
nunq̄₃ hoſpitiū ad manēdum de nocte
in domo alicuius accipias ⁊c̄. Senex
iſte eſt mundus qui hab₃ iuuenculā im
vxorē.i.vanitatez de die in diē oriť im
mūda ⁊ noua vanitas. Vn̄ ſi in mūdo
hoſpitatus fueris ſine dubio timēdum
eſt tibi de morte quia nemo poteſt deo ⁊
mundo ſeruire. ſatrape qui ꝯtra regem
ꝯſpirauerant: demones ſunt qui ſemꝑ
nituntur hominē ſpiritualiter occidere
Et ſi nō poterunt per ſe loquūtur cum
barbetōſore.i.carne que ad modū barbetonſoris
radit omnes pilos. Caro ꝑ
voluntatē ſuam radit virtutes quas in
baptiſmo homo recepit. Sed ſi homo
ad finem ſuum reſpiceret.ſ.ad mortem
qua morte debemꝰ mori vel vbi vel qñ
recederet a nobis omnis malus actus
Studeamꝰ ḡ iſtas tres virtutes tenere ⁊
ſic poterimꝰ ad eternū brauiū ꝑuenire.

De beneficiorꝫ memoria.

Capitulum.C.iiij.

Vidā miles
erat: qui ſuper omnia venari
dilexit Accidit vno dierꝫ
q̄ ad venādū ꝑrexit. Occurrit leo claudicans
⁊ pedem militi oſtendit Miles
vero de equo deſcendit ⁊ ſpinam acutā
de eius pede extraxit ⁊ vngentū vulneri
appoſuit ⁊ ſanatus eſt leo. Poſt hoc vero
rex illiꝰ regni in eodez nemore a caſu
venabatur ⁊ illum leonem accepit ⁊ multis
annis ſecum nutriuit Miles ille
contra regem forefecit ⁊ ad eandem foreſtam
fugam petijt vbi omnes tranſeū
tes ſpoliauit ⁊ occidit. Rex vero illum
captiuauit ⁊ contra eum ſententiam dedit
vt leoni daretur ad deuorandum ⁊
q̄ nihil aliud ad comedendum ei daretur
ad hoc vt ille horribiliſ leo militē deuoraret
Miles vero cum in foueam
eſſet ꝓiectus multū timuit exſpectāſq₃
horam quando deuoraretur. Leo vero
eum intime reſpexit ⁊ cum noticiam eiꝰ
haberet. applauſum ei fecit. ⁊ ſeptē diebus
ſine cibo remanſit. Rex vero cum
hoc audiſſ₃ admirabatur. fecit militem
de fouea extrahi. ⁊ ait ei. Dic mihi cariſſime
quomodo poterit hoc eſſe q̄ leo
tibi nō nocuit. Qui ait. Domine a caſu
per foreſtam equitaui leo iſte claudicans
mihi occurrebat. Ego vero ſpinā
de pede eius extraxi ⁊ vulnꝰ ſanaui. Et
ideo vt credo mihi pepercit. Ait rex. Ex
quo leo non nocuit tibi. ego tibi parcā
ammodo ſtudeas vitaz tuam corrigere
Ille vero gratias regi reddidit ⁊ poſt
hoc in omnibus eſt emēdatus ⁊ finiuit
vitam ſuam in pace.

Cariſſimi Moralizatio

Miles iſte qui
venatus eſt eſt homo mundanus
qui cotidie ſtudet quomodo bona
mūdana poterit acquirere. Leo claudicans
eſt totum genus humanū q̇d ꝑ
peccatum primi parētis claudicabat antequ₃
ſpina id eſt peccatuz originale per
baptiſmū erat extractum. ⁊ cum vnguēto
bonarum virtutum ſaluatum. Poſt
hoc miles contra regem deum omnipōtentem
ſurgit quotiens mortaliter peccat
⁊ virtutibus ſpoliatur quas in baptiſmo
recepit. ſed leo ſcilicet genus humanum
capitur quotiens diuinis preceptis
obligatur ⁊ in foueam penitentie
proijcitur. Si vero miles homo peccator
in eadem fouea proijcitur maluz
corporis ei euenire poteſt ⁊ etiam bonū
quia ſalutem anime poteſt promereri.
Quam nobis concedat ⁊c̄.

De viciſſitudine cuiuſlibet boni. ⁊
preſertim recte iudicatium.

Capitulum.C.v.

Heodoſius

regnauit prudens valde: q lumen oculoꝝ amiſerat qui quandam legem dedit ꝙ queda͂ campana in palacio eſſꝫ poſita. Et quicumq̄ cauſam aliqua͂ tractare haberet: cordam campane ꝓpꝛijs manibus pulſarꝫ Ad cuius pulſatione͂ iudex qui ad hoc eſſet conſtitutus deſcenderet ⁊ vnicuiq̄ iuſticiam faceret. Erat aute͂ quidam ſerpens qui ſub corda campane nidum fecerat. Et infra temp⁹ breue pullos ꝓduxit ⁊ cum pulli ambulare poterant ꝑrexit quodam die ad ſpaciandu͂ cum pullis extra ciuitatem. Cum vero ſerpe͂s abſens eſſꝫ: bufo nidum eius intrauit ⁊ occupauit Serpe͂ns cu͂ pullis redie͂s ⁊ bufonem nidum occupa͂tem videns. contra eum pugnauit. ſed bufone͂ deuincere non poterat. ⁊ ſic bufo nidum occupauit. Serpens cum hoc vidiſſet caudam ſuam circa corda͂ campane inuoluit ⁊ fortiter traxit ac pulſauit. acſi diceret. Deſcende iudex ⁊ fac mihi iuſticia͂ q2 iniuſte bufo nidum meu͂ occupat Judex cum campana͂ audiſſꝫ deſcendit neminem videns. iterato aſcendit. Hoc videns ſerpens iterum pulſauit Judex hoc audiens deſcendit ⁊ cum ſerpentem cordam trahente͂ vidiſſet ⁊ bufonem locum eius occupante͂ aſcendit ⁊ totu͂ regi denunciauit. Ait ei rex. Deſcende ⁊ non tm͂ bufone͂ expelle. ſꝫ illu͂ occide vt ſerpens locu͂ ſuum occupet. quod ⁊ factum eſt per omnia. Poſt hec vero vno dieꝝ cum rex in ſtratu ſuo iacuiſſet ſerpens cameram ſuam intrauit. portа͂ſq̄ in ore ſuo lapidem precioſum. Hoc cu͂ vidiſſent ſerui: regi dixeru͂t de introitu ſerpentis. Ac ille. Nolite eum impedire Credo ꝙ nullum malum mihi faciet. Serpens ſuper lectum eius aſcendit ⁊ verſus faciem eius perrexit. Cum vero ad oculos eius veniſſet lapidem ſuꝑ os cadere permiſit ⁊ ſtatiꝫ cameram exiuit. Cum vero lapis duos oculos eius tetigiſſet: rex clarum viſum recepit. Non modicum gaudens ſerpe͂ntem requiri fecit ſed non eſt inuentus. lapidem ſecu͂ cuſtodiuit ⁊ vitam in pace finiuit.

Cariſſimi Moralizatio.

Ex iſte poteſt

dici quilibet homo mundan⁹ qui tenet᷑ regere ſeipſum ⁊ tamen cecus eſt quantum ad ſpu͂alia. ſed videns clare quantum ad tempalia. Campana ſuſpe͂nſa e͂ lingua predicatoris que certis tempib⁹ debꝫ pulſari. Corda ca͂pane e͂ ſacra ſcriptura ꝑ qua͂ predicator habꝫ deſcendere ⁊ virtutes atq̄ vitia i͂timare quomo͂ peccatores per virtutes poterunt celum aſce͂dere ⁊ ꝑ peccata infernu͂ i͂troire Serpe͂s qui fecit nidu͂ ſub corda ca͂pane eſt diſcret⁹ ꝯfeſſor qui hꝫ ſe ponere ſub ſacra ſcriptura. ⁊ in nido. i. in corde pcto͂ris pullas. i. bonas virtutes ꝓducere. Si vero aliquis ſenſus ꝑ pctm͂ fit inuiciatus hꝫ corda͂ ſacre ſcriptur᷑ pulſare tu͂c iudex. i. ro͂ debꝫ deſce͂dere ⁊ o͂nia ꝑ vera͂ ꝯfeſſione͂ excutere ⁊ corrigere. Sed ſepe ꝯtigit ꝙ p̄lati ⁊ ꝯfeſſores ſu͂t tepidi ⁊ neglige͂tes ⁊ ꝑgu͂t extra ad mu͂dana Et ſic ſubditi mane͂t in ꝑiculo Quia bufo. i. dyabol⁹ locum occupat. Quid ergo eſt faciendu͂ Certe vt ꝯfeſſor redeat ad pcto͂rem duce͂do ſecu͂ pullos. i. bonas virtutes. Serpens habet duo. primo portat venenum. ſic ſacerdos dat venenu͂ pn͂ie ⁊ antidotu͂ abſolutio͂is ſalut᷑ aie ⁊ dꝫ ꝯ͂ dyabolu͂ pugnare informando pcto͂rem quo͂ dyabolo e͂ reſiſte͂du͂. ⁊ ſic eu͂ de corde pcto͂ris expelles. Deinde ſpe͂s lapide͂ portauit. ſic diſcret⁹ ꝯfeſſor ꝑ ſacra͂ ſcriptura͂ dꝫ pcto͂ri lapide͂. i. xp͂m dare. de cui⁹ vtute viſuꝫ ſpu͂ale͂ pt recipe ⁊ ꝑ ꝯſeq̄ns vita͂ eternam obtinere.

Qʒ eſt vigilandum contra fraudes dyaboli ne nos decipiat. Ca. cxi

Alim erāt tres ſocij qui ad peregrinandū pergebant Accidit ꝙ cibaria preter vnum panē inuenire non poterant ⁊ erant famelici valde ⁊ dixerunt adinuicem. Si iſte panis in tres partes diuidatur vnicuiqʒ pars nō ſufficeret ex noſtris ad ſaturādū. habeamus ergo ſanū concilium qūo debeamus de iſto pane diſponere. Ait vnus. Hic in via dormiemus ⁊ quilibet ſomniū habeat ⁊ ille q̄ maius mirabile viderit ille totū habeat panē Rn̄derunt alij duo Bonū eſt concilium ⁊ inceperunt dormire Ille qui ꝯcilium dederat ſurrexit ⁊ ipſis dormientibus panē totaliter comedit. nec vnicam micam ſocijs ſuis dimiſit. Hoc facto ſocios ſuos excitauit dicens. Surgite velociter tempꝰ eſt vt quilibet ſomniū ſuum dicat. Ait primus Cariſſimi mirabile ſomniū vidi. ſ. vnam ſcalaʒ auream de celo deſcendētem per quā angeli aſcenderunt ⁊ deſcenderūt ⁊ animam meā vſqʒ ad celuʒ de corpore meo extraxerunt. qn̄ ibi eram patrem ⁊ filiū ⁊ ſpiritū ſanctum vidi. ⁊ tantū gaudium circa animā meā erat qđ oculus nō vidit nec auris audiuit quod ibidē percepi. Et iſtud eſt ſomniū meū. Ait ſecundus Et ego vidi ꝙ demones cum inſtrumētis ferreis ac ignitis animā meam đ corpore meo traxerunt ⁊ ibidem me male tractauerunt ⁊ dixerunt. Quādiu deꝰ regnat in celo permanebis in iſto loco. Ait tercius. Audite ſomniū meuʒ. Mihi videbatur ꝙ quidā angelus ad me venit ⁊ ait. Kme vis videre vbi ſunt ſocij tui. Reſpondi. Etiā dn̄e. Inᵗ nos hēmꝰ vnū panē diuidēre timeo ꝙ cū pane receſſerūt. At ille Non eſt ita. ſed panis iuxta nos eſt ſequere me. duxit me ad portam celi caput meū tm̄ ſcđm preceptum ſuū infra portam poſui ⁊ vidi te ⁊ videbatur mihi ꝙ ad celū raptus fuiſti ⁊ ſederes in throno aureo ⁊ multa cibaria ac vina optima ante te. Dixitqʒ angelus mihi. Ecce ſocius tuus abundat in omni gaudio ⁊ cibarijs ⁊ ibidem in eternū permanebit. qꝛ qui ſemel regnum celeſte intrauerit exire non poterit Jam mecū veni ⁊ oſtendam vbi aliꝰ ſocius tuus eſt. Cū vero ſecutus illū fuiſſem duxit me ad portas inferni ⁊ ibi vidi te ſicut dixiſti in penis grauiſſimis ⁊ cum tibi quotidie miniſtrabatur panis ⁊ vinū in magna copia. tunc a te queſiui o cariſſime ſocie mihi diſplicet ꝙ in iſtis penis iaces. tu vero reſpondiſti mihi ꝙ q̄ʒdiu deus regnat in celo hic permanebo. quia hoc merui. Surge ergo cito ⁊ totum panē comede. quia amodo nec me nec ſocium noſtꝝ videbis. Ego vero cuʒ vidi ſurrexi ⁊ ſicut dixiſti panem comedi.

Moralizatio.

Cariſſimi

Er iſtos tres ſocios tria genera hoīm intelligere debemꝰ Per primū ſaracēos ⁊ iudeos. Per ſecūduʒ diuites ac potētes huiꝰ mūdi. Per terciū viros ꝑfectos ſicut ſunt religioſi ac ceteri hoīes đum timētes. Per panē totundū regnū celeſte intelligere debeꝰ. Panis iſte. ſ. regnū celeſte diuidatᵗ inᵗ tria genera hominū ſcđm merita ſua. aliqui maiꝰ. aliqui minꝰ Primi. ſ. ſaraceni ac iudei dormiunt in ꝑctis ſuis ⁊ credūt ſe celū habere ſiliᵗ Saraceni ꝑ ꝓmiſſionē machometi cuiꝰ legē tenent: qui eis ꝓmiſit i celo regnare. Judei etiā credūt ꝑ legē moſaycā illđ obtinere. Iſta creditio ē quaſi ſomnꝰ Secundꝰ ſociꝰ qui ſomniauit ſe eſſe in iferno: ſunt iſti diuites ac huiꝰ mūdi

potentes qui ſine aliqua dubitatione p̄
p̄dicatores ac confeſſores ſciunt q̄ ſi
in peccatis ſine cõtritione decedũt q̄ ad
infernũ deſcendãt ⁊ ibi eternaliter puni
antur. Et hoc non obſtante peccata ſup̄
peccata accumulant. Et ideo de diuiti/
bus ſcribitur. Ubi ſunt potentes mun
di huius qui cum canibus ⁊ auibus lu
debant. Mortui ſunt ⁊ ad infernum de
ſcenderunt Tercius ſocius ſcʒ xp̄ianus
qui non in peccatis nec in mala fide dor
mit. ſed bonis operibus vigilat per con
cilium angeli. i. ſpiritusſancti dona vitã
ſuã ſic diriget vt panem ſcʒ regnum ce/
leſte habeat.

De memoria mortis ⁊ non delectã
do in tp̄alibus. Ca. cvij

Rat quidam imago ĩ ciuitate rõana que
rectis pedibus ſtabat. hēbat
q̄ manũ dextrã extenſaʒ ⁊ ſup mediũ di
gitum erat ſupſcriptio. Percute hic.
Imago iſta a longo tempe ſic ſtabat eo
q̄ nullus ſciebat quid hoc ſignificaret.
Percute hic Multi ammirati ſunt ⁊ ſe
pius ad imaginē venerunt titulũ reſpi/
ciendo ⁊ ſic receſſerunt quia ſupſcriptio
nē penitus ignorabant. Erat quidã
clericus ſubtilis: qui cũ de imagine au
diſſet multũ ſollicitus erat eã videre.
dum autē eam vidiſſet ⁊ ſuperſcriptio/
nem legiſſet. percute hic: vidēſq̄ ſolem
ſuper imaginē: per ſolis vmbrã digitũ
diſcernebat p̄ quē dicebat. percute hic
Statim ligonē accepit ⁊ vix per diſtan
tiam trium pedũ fodiebat ⁊ quoſdam
gradus deſcendētes inueniebat. Cleri/
cus non modicũ gaudens ſuper gradũ
deſcendit quouſq̄ ſub terra nobile pala
cium inuenit aulam intrauit videq̄ re
gem ⁊ reginam ⁊ multos nobiles in mē
ſa ſedentes reſpexit ⁊ circũquaq̄ totam
aulã plenam hoībus ⁊ omnes erant ve/
ſtibus precioſis induti nullus ex omni
bus vnicũ verbũ ei loquebat̄. Reſpex
itq̄ ad vnum angulũ ⁊ vidit lapidē po
litũ qui vocat̄ carbũcul⁹: a quo tota do
mus lumē recepit. Et ex oppoſito car/
bunculi in angulo hominē ſtantē hñteʒ
q̄ in manu ſua arcũ paratũ cũ ſagitta ad
p̄cutiendũ. ⁊ in fronte eius erat ſcriptũ
Ego ſum q̄ ſum. nulli⁹ arcum meum vi
tare põt. ⁊ precipue carbuncul⁹ ille qui
relucet tã ſplendide Cleric⁹ cum hoc
vidiſſet ãmirabatur: camerã intrauit ⁊
mulieres pulcherrimas ĩ purpura ⁊ pel
lo opantes inuenit ⁊ nullũ verbum ei
dixerunt. Deinde ſtabulũ equorum in
trauit ⁊ optimos equos ⁊ aſinos ⁊ ſic d̄
ceteris inuenit. eos tetigit. ⁊ ad tactum
ſuum lapides apparuerũt. Hoc facto õ
nia habitacula palacij viſitauit ⁊ quic/
quid cor eius deſiderabat hoc inuenit.
Deinde ſicut prius aulam intrauit ⁊ d̄
receſſu cogitabat ac in corde ſuo dice/
bat Mirabilia vidi hodie ⁊ quicq̄d cor
deſiderat hoc poterat inuenire. Uerum
tamen nullus dictis meis credet d̄ iſtis
que vidi. Et ideo bonũ eſt in ſignum ve
ritatis aliquid mecũ portare ad menſã
ſupiorem reſpexit ciphos aureos ac cul
tellos optimos vidit ad menſam acceſ
ſit vnum ciphum cum cultello de men/
ſa leuauit vt ſecum portaret. Cum vero
in ſinu ſuo collocaſſet: imago que in ã/
gulo cuʒ arcu et ſagitta ſtabat ad carbũ
culum ſagittã direxit et illum percuſſit.
et in multas partes diuiſit. Incontinē
ti tota aula facta eſt ſicut nox tenebroſa
Clericus videns totaliter eſt contriſta/
tus viam exeundi propter nimiam ob
ſcuritatem inuenire non poterat. Et ſic
in eodem palacio miſera morte mortu/
us eſt.

Moralizatio.

Ariſſimi iſta imago que dicit ꝑcute hic: eſt diabol⁹ q̄ circuit querēs quem deuoret qui habet manū extenſā id ē ptãtem ſuper peccatores decipientes: qui dicit ꝑcute hic. i. hoi auaro dicit ꝑcute hic ī terra bōna mūdana appetendo cor tuū in terrenis ponendo.
Clericus qui venerat poſtq̄ꝫ alij receſſerunt eſt homo cupid⁹ ſiue auarus. qꝛ ſicut bonus clericus die ac nocte ſtudet: vt ſcientiã ſibijpſi imprimat ⁊ alios doceat nec ſatiari poterit quin ſp̄ noua inuenit. Eodē modo homo cupidus die ac nocte ſtudet in terra ⁊ mari qū o poterit bona mūdana acquirere nec oculi ei⁹ ſatianť. Et ideo contra tales dicit Seneca. Cum omnia peccata ſeneſcūt ſola cupiditas iuueneſcit. Jlli qui venerūt ad imaginē ſunt boni xp̄iani ⁊ precipue religioſi: qui munduꝫ reſpiciunt quantum ad victum ⁊ veſtitū ⁊ ſic recedunt. nec ſuperſcriptionem dyaboli curant tales pericula euadent. Clericus vero per vmbram digiti in terra percuſſit ſic auarus per vmbram ſcꝫ mundi vanitatem que eſt quaſi vmbra tranſiens. accipit ligonem id eſt corpus condenſum ⁊ aſ ſenſum ac intellectum per que diuitias mundi incipit fodere. Cū vero gradus inuenit deſcendit. Prim⁹ gradus ē ſuperbia Secund⁹ concupiā oculoꝝ Tercius concupiā carnis. Per iſtos grad⁹ ⁊ alios diuerſos: cupidus deſcendit ⁊ pulchꝝ palacium vt ei videtur plenuꝫ hominibus ac vanitatibus inuenit. ſ. mūduꝫ iſtum in quo ⁊ in quib⁹ miſer homo miro modo delectatur. ymago que cum arcu ſtabat eſt mors que ſēp̄ eſt parata quēlibet noſtꝝ percutere ſicut dicit ſcriptura in fronte Ego ſum. ſ. mors qꝛ mľto tempe in mundo iſto introducta ſum per peccatū primi parentis. Et null⁹ poterit quantumcumq̄ꝫ diues generoſus aut fortis arcum meum euadere Carbūculus eſt vita hominis q̄ꝫ diu vita ī eo manet dat ei lumen carbunculus. i. vitam poteſt habere. ſed tū auarus melius credit ac ſpat viuere. Et bona mundana q̄ intelligūtur per ciphum ⁊ cultellum in ſinu ſuo. ſ. in archa ſua credit includere veniet mors ⁊ percutiet cuꝫ ſagitta id ē cum graui infirmitate vitam ſuã ⁊ ſtatim fit obſcuritas intantū ꝙ omnes ſenſus lumen ſuū ac virtutē amittunt ⁊ iacet corpus ibi mortuū ⁊ miſerabiliter. qꝛ infra triduū incipit fetere. tunc dyabolus animã rapit. amici ⁊ ꝯſanguinei bona ſua q̄ cū maledictione dei acquiſiuit. obtinebit cadauera terra ac vermes corpus occupabunt. Et ſic nihil pctōri relinquitur niſi pena eterna Studeam⁹ ⁊c̄

De ꝓmiſſionis fideli ꝯſtantia. Capitulum. cviij.

Rat quidam imperator: in cuius impꝛio erant duo latrones adinuicem ꝯfederati iuramento vt nullus alium dimitteret in neccitate ſed quilibet ꝓ altero vitã poneret. multa mala adinuicē ꝑpetrauerūt. ſ. furtū ⁊ homicidiū. Accidit ſemel ꝙ vnus ſine altero ⁊ eo abſente cum furto captus erat ⁊ in carcerē in ꝯpedibus poſitus. Q̄ḋ audiens ſocius eius alter latro ad eū venit ⁊ dixit. Kmīe ſocie dic mihi in fide in qua ligati ſum⁹ qd fiet tibi. At ille Ut mihi videꝛ mori debeo qꝛ ꝯp̄hēſus ſū cū furto. fidelis tm̄ facere iſtud qḋ tibi dixero ſp̄ eēꝫ tibi obligat⁹ Uxorē ⁊ ꝑuulos ac familiam hēo de eis nihil ordīaui nec de bōis meis ſi ī loco meo poſſes expectare ī carcerē ꝓ me ꝰ poterꝫ a iudice inqrere donec ad domū vadã ⁊ ḋ vxore ⁊ ḋ faīlia ⁊ ḋ bōis meis ordīauero ⁊ tpe ḋbito reuer-

tar ⁊ liberabo te. At ille. Iſtud ſatis fi-
deliter adimplebo. Perrexit ad iudicē
⁊ ait. Domine mi amicus meus captꝰ
eſt ⁊ in carcere poſitus mortē vt credo
euadere non poteſt. Si placet tm̄ vnā
petitionē a vobis peto vt eum licencie
tis ꝙ ad domū ꝓpriam accedere poſſit.
vt ante mortem ſuam de vxore ⁊ fami-
lia poterit diſponere. Ego vero vt d̄ eo
ſis ſecurus loco ſuo in carcere remane-
bo donec venerit. Ait iudex Tali die iu
dicium de eo ac de alijs fiet Si vero eo
dem die non venerit quid ad hoc reſpō
debis. At ille. Dn̄e omnē ſecuritatem
que tibi placet adimplebo ꝙ ſi nō vene
rit pro eius amore mortem ſuſtinebo.
Ait iudex. Petitionem tuam exaudiā
ita tamen ꝙ te in vinculis habeam quo
uſq; ipſe redierit. Et ille. Bene placet
mihi. Tunc iudex poſuit ipſum in car-
cerem ⁊ aliū libere miſit abire Ille vero
domū receſſit de vxore ꝓle ⁊ famila or
dinauit ⁊ tam diu morā fecit ſc3 ad ter-
cium diem iudicij in qua omnes male-
factores coram iudice ſunt preſentati. ī
ter alios ille qui ꝓmpte ſe carceri obtu-
lit: ꝓ amico ſuo eſt preſentatus. Ait ei
iudex. Ubi eſt amicus tuus: qui hodie
deberet redire ⁊ te liberare ac ſaluare At
ille. Domine ſpero ꝙ non deficiet. Iu
dex vero diu expectabat ſi veniret ⁊ nō-
dum venit. ſtatim dedit pro ſentētia vt
ad patibulum duceret̄. Et ſic factum ē
Cum vero ad patibulū veniſſet. Ait ei
iudex. Cariſſime: imputes tibi ⁊ nō mi
bi ꝙ nunc morieris dixiſti ꝙ amicꝰ tuꝰ
veniret ⁊ te liberaret. Ait ille. Domine
ex quo mori debeo inſtanter peto vt āte
mortē meam pulſare potero. Ait iudex
Cuiuſmodi pulſatio erit illa. Qui ait.
Ante mortem meā tribꝰ vicibꝰ clamare
Et ille. Mihi placet. Ille incepit alta
voce clamare primo. ſecūdo. tercio. re-
ſpexit circūquaq; ⁊ hominem agili cur-
ſu venientem vidit a longe. ⁊ ait iudici
Mortem meam differas ecce hominē
venientem video: forte iſte eſt ſociꝰ me
us qui me hodie liberabit. Iudex vero
cum ipſm venientem audiſſet expecta-
uit. Et ecce ſocius eius venit ⁊ ait. O
domine ego ſum ille qui de bonis meis
vxore ⁊ amicis meis diſpoſui ⁊ amicus
meus interim ī periculo mortis pro me
ſtetit. Illū libere permittas abire q2 pa
ratus ſum ꝓ peccatis meis mortem ſu-
ſtinere. Iudex reſpexit eum ⁊ ait. O ca
riſſime dic mihi cauſam: quare adinui-
cem eſtis ita fideles Et ille. Domine a
puericia quilibet alteri fidem dedit vt
in omnibus fideles eſſemus. Et hec eſt
cauſa quare ipſe in loco meo ſe poſuit ꝙ
uſq; de domo mea ordinaſſem. Iudex
ait. Ex quo ita eſt tibi mortem remitto.
⁊ ſitis mihi fideles. de cetero mecum
manebitis. ⁊ de prebenda vobis neceſ-
ſaria prouidebo per omnia. At illi. Do
mine omnem fidelitatem āmodo pro-
mittimus vobis. Iudex igitur eos re-
cepit ad gratiam ⁊ omnes iudicem lau-
dabant: qui fecit eis talem miſericor-
diam.

Moralizatio.

Cariſſimi

Ex iſte impe

rator eſt pater celeſtis. duo
latrones anima ⁊ corpus: qui facti ſunt
per peccatum ſocij. ſcilicet in baptiſmo
adinuicem vniti ita ꝙ quilibet alteri fi-
dem dedit alium in neceſſitate non de
ficere quando dixerūt. abrenuntio dya
bolo ⁊ pōpis eius. ⁊ poſt hoc facti ſūt
ſocij in omnibus operibus. ſed vnꝰ ſine
altero eſt captus ⁊ fortiter aduinculatus
qn̄ homo mortaliter peccat aīa ſub iugo
dyaboli manet. Alter ſocius. ſ. corpus
hincinde ī delicijs ſuis vacat. S3 bonꝰ

chriſtianus d̄o dilectus cum intelligit ꝙ anima in peccatis iacet et per conſequēs in carcere dyaboli habet ſe offerre loco eius hoc eſt in loco penitentie permanere quouſ ꝗ anima ad vxorem .id eſt conſcientiam pergat ꝛ cum ea diſponit de prole ꝛ familia. id eſt de diuinis preceptis ꝛ peccatis quot ꝛ quantū cōtra diuina precepta deliquit. ꝛ ꝗdiu ī peccatis permanſit ꝛ pro quolibet peccato debet ſatiſfacere deo Sed dic mihi quomodo. Certe per orationē ieiunium ꝛ elemoſinam. Interim corpꝰ debet clamare tria viꝫ. Prīa vox eſt amara contritio. Secunda integra confeſſio. Tercia plena ſatiſfactio. Stati ad iſtos clamores anima que iam domum conſcīe diſpoſuit ad te veniet in forma d̄bita ꝛ ambo .ſ. corpus ꝛ anima regnabunt in eterna tabernacula Ad que nos ducat dominus noſter iheſus xp̄s ꝛc̄.

Quos ditat dyabolus per auariciā in fine decipit ad gehennā. Ca. cix.

Vidaꝫ faber diues iuxta mare in quadā ciuitate manens valde auarus ꝛ malus erat. multaꝫ pecuniam collegit ꝛ vnum truncum impleuit ꝛ ipſuꝫ iuxta ignem poſuit in conſpectu omniū vt nullus de eo ſuſpitionem haberet ꝙ pecunias contineret. Accidit ſemel cum omnes ſomno eſſent oppreſſi mare domum intrauit intantum ꝙ truncꝰ cum pecunia natabat ꝛ quando mare receſſit truncum ſecum abſtulit. ꝛ ſic trūcus natabat per mare multa miliaria ꝗuſ ꝗ peruenerat ad vnam ciuitatem in qua erat quidam homo qui commune hoſpitium habebat. Homo ille mane ſurrexit videns truncum natare ad terram duxit credēs nihil aliud eſſe ꝗ quodam lignum ab aliquo proiectum vel derelictum. Ille homo erat valde liberalis ꝛ largus erga pauperes ꝛ peregrinos. Accidit vna dierum ꝙ peregrini in eius domo hoſpitati ſunt ꝛ erat tēpus frigidiſſimū hoſpes cum ſecuri lignum ſcidit ꝛ poſt tres vel quatuor ictus ſonitum audiuit. Deinde ſcindens et pecuniam inueniens gauiſus eſt ꝛ ſub cuſtodia poſuit ſi aliquis veniret cuius eſſet reddere vellet. Faber vero d̄ ciuitate in ciuitatem iuit querendo pecunias ſuas. venit ad ciuitateꝫ ꝛ ad domū hoſpitis qui truncuꝫ inuenit. Cū mētionem de trunco perdito faceret: audiēs hoſpes intellexit ꝙ pecunia eius fuit. cogitauit intra ſe Jam probabo. ſi voluntas dei fuerit vt pecuniam ei reddaꝫ Fecit fieri hoſpes tres paſtillos de pane. Primū impleuit terra. Secundum oſſibus mortuorū Tercium cum pecunia quam inuenit in trunco. Hoc facto dixit fabro. volumus comedere tres bonos paſtillos de optimis carnibꝰ quas habeo. quēcumꝗ elegeris ſufficienteꝫ habebis. Faber vero vnum poſt alium leuauit. paſtillum plenum terra magis ponderantem inuenit ꝛ illum elegit.

Et ait hoſpiti. Si plus indiguero illum ſecundum eligo. ponens manuꝫ ſuper paſtillum plenum de oſſibus mortuorum. tercium paſtillum tibi habeas Hoſpes hoc videns: in corde ſuo dicebat. Jam clare video ꝙ voluntas dei non eſt ꝙ ille miſer pecuniam ſuā habeat. ſtatim pauperes ac debiles cecos et claudos vocauit ꝛ in preſentia fabri paſtillum aperuit ꝛ ait. Ecce miſer pecuniam tuam quam manibus tuis tradidi. tu potius paſtillos de terra ꝛ de oſſibꝰ mortuorum elegiſti. Et bene. quia deo non placuit vt pecuniam illam rehaberes. Hoſpes ſtatim coram oculis ſuis totam pecuniam illam inter pauperes

diuiſit. Et ſic faber cuꝫ confuſione mag
na receſſit. Moralizatio.
Cariſſimi.

Faber iſte po
teſt dici quilibet homo mū
dan⁹: qui potius nititur mundo ſeruire
q̄ꝫ creatori noſtro. Per truncum iſtuꝫ
vndiq̄ꝫ clauſum cor cuiuſcumq̄ꝫ auari ī
telligitur quod ſemper eſt clauſuꝫ quo
ad celeſtia. pecunia incluſa ſunt quedaꝫ
opa meritoria que aliq̄n miſer homo ꝯ
mittit: ex timore dei compulſus. Mare
quod fluit ꝛ refluit eſt mundus iſte qui
rapit de corde auari quicquid boni com
miſerat. non tantum virtutes quas in
baptiſmo recepit: ſed bonas cogitatio-
nes cordis Mathei. vi. Ubi eſt theſau
rus tuus ibi eſt ꝛ cor tuum Hoſpes qui
truncum inuenit eſt bonus prelatus vel
cōfeſſor diſcretus qui tenetur circa pec
catores diligentiam habere ꝛ eoruꝫ cor
da ꝛ facta ſcrutari ꝛ inueſtigare quomo
do poterunt ad vitam rectitudinis du-
ci. Unde homo tenetur ſequi viam per
quā poterit ſalutem inuenire. ſcꝫ ad con
feſſionem currere ꝛ in domo eccleſie ho
ſpitari ꝛ eius preceptis obedire. Tunc
confeſſor debet ipſi tres paſtillos oſten
dere vt vnū eligat de iſtis per quē famē
peccati extinguere poſſit. Primus eniꝫ
paſtillus erat plenus terra. ꝛ deſignat
mundum: quem ſi mundan⁹ homo ele-
gerit in vita iſta nihil aliud inueniꝫ ni
ſi terram puram. id eſt ſepulchrum vix
ſeptem pedes continens. Quia omne
quod eſt in mundo aut eſt ſuperbia vite
aut concupiſcentia oculoruꝫ aut concu
piſcentia carnis. imo totus mundus eſt
in maligno poſitus. Ergo ve illis q̄ mū
dana eligunt. Memento ergo homo:
quia cinis es ꝛ in cinerem reuerteris.
Secundus paſtillus erat plenus oſſi-
b⁹ mortuoꝝ. ꝛ ſignat carnē. i. carnales
homies vt ſunt ocioſi guloſi luxurioſi.
Qui cū oī ſtudio intēdūt carni placere
Cōtra tales dicit ap⁹. Si ſcḋm carnē vix
eritis: moriemini Tūc inuenietis opa vr̄a
quaſi oſſa arida que nihil aliud valent
niſi vt cōburant̄. Ve ḡ illis q̄ illū paſtil
lum. ſ. carnales delicias eligūt. Terci⁹
paſtillus erat plen⁹ argento ꝛ auro pu-
ro ꝛ ille deſignat celū empireū in quo ē
theſaurus infinitus. Pauci ſunt reſpec
tiue qui manū ad illū paſtillū ponant.
vñ mat. vij. Lata eſt via q̄ ducit ad infe.
ſtricta q̄ ducit ad celum. ꝛ ſo pauci p eā
ambulāt. Quid eſt ḡ faciendū. Certe
vocādi ſunt paupes ꝛ debiles. i. iuſti atq̄
ſci q̄ in vita iſta p tribulatiōes multas p
pter deū trāſierūt ꝛ multas miſerias ſu
ſtinuerunt Talib⁹ dicet̄ illud mat. xxv
Uenite benedicti pa. mei p. reg. q̄ɗ vo
bis pa. eſt. Ad quod nos pducat ꝛc̄.

De mirabili errantium reuocatione
ꝛ afflictoꝝ pia conſolatiōe. Ca. cx.

Raianus im
perator regnauit in cui⁹ īpe
rio erat quidā miles nomi
ne placidus: qui erat magiſter milicie
ex parte impatoris. Iſte erat in opib⁹
miſericordie valde aſſidu⁹ le o tm̄ ydolo
rum cultui deditus. Habebat autē vxo
rē eiuſdē ritus ꝛ mīe exñteꝫ duoſq̄ꝫ fili-
os ex ea pcreauit q̄s iuxta ſuā nobilita-
tem magnifice educari fecit. Et q² mīe
opib⁹ ſedule inſiſtebat: ad viā veritatis
meruit illuſtrari. Quadā enī die cū
venationi inſiſteret gregē ceruoꝝ reppe
rit inter q̄s vnuꝫ ceteris ſpecioſiorem ꝛ
maiorē cōſpexit: qui ab alioꝝ ſocietate
diſcedēs in ſiluā vaſtiorē pſiliit. vñ cū
alij milites circa ceteros ceruos occupa
ti eſſent. Placid⁹ illū toto niſi inſeq̄ba
tur ꝛ ipm capere nitebat̄. Quem cum
totis viribus inſequeret̄: ceru⁹ tādē ſuper
quandā rupis altitudinē cōſcēdit ꝛ pla-

cidus appropians qualiter eum capere
poſſet in animo ſedule cogitauit. Qui
cum ceruum diligenter inſpiceret ⁊ vi
dit inter cornua eius formaꝫ ſancte cru
cis ſupra ſolis claritatem fulgentem ⁊
imaginem iheſu chriſti qui per os cerui
ſicut olim per aſinam balaam ſic ei locu
tus eſt dicens. O placide quid me inſe
queris. Ego tui gratia i hoc animali ap
parui tibi. Ego ſum xp̄s quem tu igno
rās colis. Elemoſine tue corā me aſcen
derunt. Et ob hoc veni vt per hunc cer-
uum quem venabaris ego quoqꝫ vena
rer teipſum. Alij tamen dicunt ꝙ ip
ſa imago que inter cornua cerui apparu
it hec verba protulit. Hoc audiens pla
cidus nimio terrore correptus eſt. De
equo in terram cecidit. ⁊ poſt vnam ho
ram ad ſe rediens de terra ſurrexit ⁊ ait
Reuela mihi quid loqueris: ſic credaꝫ
in te. Et ait xp̄s. Ego ſum xp̄s placide:
qui celum ⁊ terram creaui. qui luceꝫ ori
ri feci ⁊ a tenebris diuiſi: qui dies tem-
pora ⁊ annos conſtitui: qui homineꝫ de
limo terre formaui: qui propter ſaluteꝫ
humani generis in terris in carne appa
rui. Qui crucifixꝰ ⁊ ſepultus tercia die
reſurrexi Audiens hec placidus iterum
in terram cecidit ⁊ ait. Credo domīe ꝙ
tu es qui omnia feciſti. ⁊ qui errantes
conuertis. Et dixit ad eum dominus.
Si credis vade ad epiſcopum ciuitatꝭ
⁊ facias te baptiſari. Cui placidꝰ Vis
domine vt hec eadem vxori mee nunci-
em ⁊ filijs: vt ⁊ ipſi pariter in te credāt
Cui dn̄s. Nuncia illis vt ⁊ ipſi pariter
tecum mundenꝰ. Tu quoqꝫ die craſtīa
huc venias vt tibi rurſum appaream ⁊
que futura ſunt plenius pandam. Cuꝫ
ergo placidus domū veniſſet ⁊ hec vxo
ri in lecto renunciaſſet. exclamauit vx-
or eius dicens. Domine mi ⁊ ego alia
nocte tranſacta vidi, dicentem mihi
Cras tu ⁊ vir tuus ⁊ filij tui ad me veni
etis. Et nunc cognoui ꝙ ipſe eſt criſtus
Perrexerunt ergo media nocte ad epi
ſcopum ciuitatis rome qui eos cuꝫ ma
gno gaudio baptiſauit ⁊ placidum vo-
cauit euſtachium. vxorem theoſbitam
Et filios eius theoſbitum ⁊ agapitum.

Mane facto Euſtachius ſicut cōſue
uerat ad venationem proceſſit ⁊ prope
locum veniens milites ſuos quaſi ſub
obtentu inueſtigande venationis diſp-
ſit. ſtatimqꝫ in loco formā prime viſio-
nis aſpexit. cadenſqꝫ in terrā in facieꝫ ſu
am dixit. Supplico domine vt manife
ſtes que promiſeras ſeruo tuo. Cui do
minus. Beatus es euſtachi qui accepi
ſti lauacrum gratie mee: qui modo dya
bolum ſuperaſti. Et modo eum qui te d
ceperat conculcaſti. modo apparebit fi-
des tua. Dyabolus enim eo ꝙ ipſuꝫ de
reliquiſti. contra te ſeuiet ⁊ varijs mo-
dis armatur Oportet enim te multa ſu
ſtinere vt accipias coronam victorie.
Oportꝫ te mlta pati vt de alta ſeculi va
nitate hūilieris ⁊ rurſus ſpiritualibus
diuitijs exalteris. Tu ergo ne deficias
nec ad gloriam priſtinam reſpicias. qa
per temptationes oportet te alteꝝ Iob
demonſtrari. ſed cum humiliatus fue-
ris veniam ad te ⁊ in gloriam priſtinaꝫ
te reſtituam. Dic ergo mihi ſi temp-
tationes modo vis ſuſtinere aut in fine
vite tue. Dicit ei euſtachius. Domīe
ſi oportet ita fieri modo iube temptatio
nem accedere ſed virtutem patientie tri
bue. Cui dominus. Fortes eſtote quia
gratia mea cuſtodiet animas veſtras.
Sicqꝫ dominus in celum aſcendit ⁊ eu
ſtachius domum rediens: hec vxori ſue
nunciauit. Poſt paucos igitur di
es mors peſtifera cunctos ſeruos ⁊ an-
cillas eius inuaſit ⁊ vniuerſos occidit.
Deinde poſt alios dies omnes equi et
omnia eius pecora ſubito interierunt.
Quidam autem ſceleſtes eius depre-

dationem videntes ꝑ noctem in domū
eius irruentes cuncta que reperunt aſ-
portauerunt ⁊ totam domum auro ⁊ ar
gento ⁊ rebus alijs ſpoliauerunt. Et
ipſe cum vxore ſua ⁊ filijs gratias deo
agens nocte nudus aufugit. Qui rubo
rem verentes egiptum ꝑgebāt: totaq̃
eius poſſeſſio ꝑ rapinam malorum ad
nihilum eſt redacta. Rex autem totuſ-
q̃ ſenatus ꝓ magiſtro militū tam ſtren
nuo multum dolebant eo ꝙ nullum īdi
cium de eo reperire poterant. Cum aūt
iter agerent appropinquauerunt mari ⁊
inuenientes nauim: in ea nauigare cepe
runt. Vidēs autem dominus nauis vx
orem euſtachij ꝙ pulcra eſſet nimis: ip
ſam habere deſiderauit. Cum vero trāſ
fretaſſent naulum ab eis exigebat: non
habentibus illis vnde ſoluerent: iuſſit
ꝓ naulo retinere vxorem voleñſq̃ eam
ſecum habere. Quod vt euſtachius au
diuit nullatenus conſentire voluit. Eo
contradicente innuit dominus nauẜ ſu
is vt eum in mare precipitarent: vt ſic
vxorem ſuam habere poſſet. Quod vt
euſtachius cōperiſſet vxorem eis triſẜ
reliquit: ⁊ duos infantes accipiens in
gemiſcens ibat dicens. Ve mihi ⁊ vo-
bis q̃ꝛ mater veſtra alienigene marito
tradita eſt: perueniensq̃ ad quendā flu
uium ꝓpter aquarum abundantiam nō
eſt auſus cum duobus filijs pertranſire
ſed vno circa ripam fluminis relicto al
terum trāſportabat. Qui cum fluuium
tranſfretaſſet illum infantē quem baiu
lauerat ſuper terrā poſuit: ⁊ ad accipien
dum alium feſtinauit. Cū autem circa
medium fluminis perueniſſꝫ: ecce lupꝰ
concitus venit ⁊ infātem quem depoſu
erat rapiens in ſiluam fugit. Qui de eo
deſperatus ad alium feſtinauit. Sꝫ cuꝫ
abiret: leo aduenit ⁊ alterum infantem
rapuit ⁊ abceſſit: vnde eum ſequi non
valens cū eſſꝫ in medio fluminis cepit
plāgere ⁊ capillos ſuos euellere: volēs
ſe in aquam ꝓijcere: niſi eum diuina ꝓ
uidentia conſeruaſſet. Paſtores au
tem videntes leonem puer̄ vnum por
tantem: eū cum canibus inſecuti ſunt.
Per diuinam āt diſpēſationem leo pu
erum illeſum abijciēs receſſit. Quidā
inſuper aratores poſt lupū clamātes de
eiꝰ faucibꝫ puer̄ aliū īcolumē liberārt.
Vtriq̃ vero paſtores ⁊ aratores d̾ vno
vico fuerunt ⁊ penes ſe pueros nutrie-
runt. Hoc āt euſtachius neſciebat. ſed
merens ac plorans ibat dicens. Heu
mihi. q̃ꝛ añ vt arbor pollebam: ſꝫ modo
penitus nudatus ſum. Heu mihi. quia
multitudine militū circūdari ſolebam.
ſed modo ſolus remanens: nec filios ꝯ
ceſſus ſum habere. Memini domine te
mihi dixiſſe. Quia oportꝫ me tempta
ri ſicut Job. Ecce pluſq̃ iob aliquid ī
me fieri vides. Ille eñ etſi ōnibus nu-
datus fuerit: tamen ſtercus habuit ſuꝑ
quo ſedere potuit. Mihi autēꝫ nihil ho
rum remanſit. Ille amicos ſibi cōpati
entes habuit: Ego feras habui in ami
cos que filios meos rapuerūt. Illi vx
or eſt relicta: a me vero ablata. Da req̂
em domine tribulationibus meis ⁊ po
ne cuſtodiā ori meo. ne declinet cor me
um in verba malitie ⁊ eijciat a facie ma
His dictis cū lacrimis ad quendaꝫ vi
cum abijt: ⁊ data ſibi mercede agnos
illor̄ hominum ꝑ annos xv. cuſtodiuit
Filij autem eius ī altero vico ſunt edu
cati. nec ſe fratres eſſe ſciebant. Domi
nus autem nauis vxorem euſtachij cō-
ſeruauit: nec eam ille alienigena ꝯgno
uit. Sed potius eam intactam dimit-
tens vitam finiuit. Imperator autē
⁊ populus romanus plurimum ab ho-
ſtibus moleſtabatur: ⁊ recordatus pla
cidi q̃ ſtrennue contra eos dimicaſſet
d̾ eius ſubita mutatione pluries triſta
batur. direxitq̃ multos milites per di-

uerſas mundi ꝑtes. promittens omni
bus qui eum inuenirent multas diuiti
as ⁊ honores. Quidam autem ex mili
tibus qui aliquando placido miniſtra/
uerant ad ipſum vicum in quo degebat
venerunt: quos placidus de agro venit
conſiderans eos ex inceſſu protinus re
cognouit ⁊ ingemiſcendo perturbari ce
pit cogitans dignitatem quam oliƷ ha
buit ⁊ in corde ſuo dixit Domine ſicut
iſtos qui aliquando mecuƷ fuerunt pre
ter ſpem nunc vidi da vt coniugem me
am videre poſſim. nam de filijs ſcio ꝙ
a feris comeſti ſunt. Venit enim ad eū
vox dicens Confide euſtachi quia cito
honorem tuum recuperabis ⁊ filios et
vxorem recipies. Cum igitur militibꝰ
obuiaſſet ipſi eum minime cognouerũt
Cunqꝫ euƷ ſalutaſſent queſierunt ſi ali
quem peregrinum nomine placiduƷ cū
vxore ⁊ cum duobus filijs cognoſcerẽt
Jlle autem ſe neſcire profeſſus eſt: ad
preces tamen eius in hoſpitium diuer
terunt: ⁊ placidus eis ſeruiebat: ⁊ rꝯco
lens priſtinum ſtatum ſuuƷ lacrimas cō
tinere non poterat. Egreſſus autem fo
ras faciem ſuam lauit: ⁊ iterum rediēs
eis ſeruiebat. Jlli vero conſiderantes
adinuicem dixerunt. Qꝫ ſimilis ē hic ho
mo illi quem querimus. Et reſpondēs
alter dixit. Valde ſimilis eſt. Conſide/
remus igitur ſi habet ſignum cicatricis
in capite: quod ſibi in bello accidit ipe
vero eſt. Et reſpicientes ⁊ ſignum vidē
tes ipſum eſſe quem querebant ꝓtinꝰ
cognouerunt: ⁊ inſilientes ⁊ oſculātes
eum de vxore ſua ⁊ filijs ſciſcitati ſunt.
Qui dixit eis ꝙ filij mortui eſſent ⁊ vx
or detēta. Vicini autem omnes ad ſpec
taculum concurrebant. Dum milites
virtutem ⁊ primam gloriam narrabāt
tunc preceptum imperatoris milites ei
expoſuerunt ⁊ optimis veſtimentis ip/
ſum induerunt. Poſt iter. xv. dierum

ad imperatorem venerunt. Qui eius
aduentum audiens eidem protinus oc
currit ⁊ ī oſcula pacifica eius ruit. Nar
rauitqꝫ omnibus per ordinem cuncta
que ſibi acciderant. ſtatim ad magiſteri
um militie trahitur ⁊ idem officium qđ
habuerat prius exercere compellitᷣ: q̇
numeratis militibus: ⁊ paucos contra
hoſtes eſſe cognoſcens: iuſſit tyrones
colligere per omnes ciuitates ⁊ vicos.
Contigit autem ⁊ illam terram deſcri/
bi in qua filij ſui educati fuerant vt da/
rent duos tirones. Vniuerſi autē eius
loci incole illos duos iuuenes: tanqꝫ
pre ceteris aptiores magiſtro militum
conſignauerunt. Videns ergo illos du
os iuuenes elegantes ⁊ morum hone/
ſtate compoſitos: cum ſibi plurimum
placuiſſent inter primos in acie ordīa
uit: ⁊ ſic profectus ad bellum ſubiectis
hoſtibus exercitum ſuum tribus diebꝰ
in quodam loco vbi vxor ſua hoſpita
manebat requieſcere fecit. vbi hoſpita
ti ſunt: filij ignorantes tñ omnino ꝙ
mater ſua eſſet: ⁊ ſedentes circa meri/
diem ⁊ mutuo confabulantes: expone
bāt ſibi īuicē de īfātia ſua. Mater ꝟo il
lorum duoruƷ iuuenum econtra ſedēs
que ipſi referebant attentius audiebat
Dixit maior minori. Ego dum infans
eſſem: nihil omnino recolo niſi ꝙ dile
ctiſſimus pater meus magiſter militiƷ
erat ⁊ mater mea valde ſpecioſa. Duos
qꝫ filios habuit ſcilicet me ⁊ alium mi
norem me. Qui etiam ipſe alius frater
meus valde ſpecioſus erat. Accipiētes
qꝫ nos ſcilicet me ⁊ fratrem meum pa
rentes noſtri egreſſi ſunt de domo pa/
terna nocte. ingreſſiqꝫ ſunt ambo ſi/
mul nauem me ⁊ fratrem meum ſecum
recipientes: neſcio tamen quo euntes
Cunqꝫ autem de naui egrederemur:
mater noſtra quomodo neſcio in mari
relicta eſt. Pater vero noſter portans

nos duos: pergebat flens. Peruenienſq̄
ad quendam fluuium tranſiuit cū fratre
meo minore ⁊ me ſuper ripam fluminis
reliquit. Cum autē reuerteretur vt me
acciperet: lupus venit ⁊ illum infantem
rapuit ⁊ anteq̄ȝ ad me appropinquaret
leo de ſilua exiens me rapuit ⁊ in ſiluaȝ
duxit. Paſtores vero me de ore leonis
eripuerūt ⁊ nutritus ſum in illa poſſeſ-
ſione in qua ⁊ ipſe ſcis ⁊ nō potui ſcire
quid factū ſit de patre meo: neq̄ȝ de fra
tre. Audiens hec minor frater cepit fle-
re ⁊ dicere. Per deū vt audio frater tu
us ego ſum. Quoniam qui me educa
uerunt mihi dixerūt q̄uō me eruerunt
de faucibus lupi. Et in amplexibꝰ ruē-
tes oſculabant̄ ſeinuicem ⁊ fleuerunt.
Audiens hoc mater eoꝝ ⁊ conſiderans
ꝗ euentum ſuum ita ſeriatim dixiſſent
diu apud ſe tractauit ſi filij ſui eēnt. Al
tera autem die magiſtrum militū adijt
⁊ interpellauit dicens Deprecor te do
mine vt me ad patriam tuam ꝑduci iu-
beas. Ego ſum de terra romanorum ⁊
hic peregrina ſum. Hec dicens vidit ī
eo ſigna mariti ſui Et eum cognoſcens
cū iam ſe continere non poſſet procidit
ad pedes eius ⁊ ait. Precor te domine
vt mihi expōnas priſtinā vitam tuam.
puto eñ ꝗ tu ſis placidus magiſter mi
litum qui alio nomine euſtachius nun
cupatur quem ſaluator conuertit qui ta
lem ⁊ talem temptationeȝ ſuſtinuit: cui
vxor que ego ſum ī mari ablata fuit q̄
tamen ab omni corruptione ſeruata ſū
Que duos filios agapitū ⁊ theoſbitū
habuit. Audiens hec euſtachius ⁊ ip-
ſam diligenter conſiderans vxorem ſu
am eſſe recognouit ⁊ lacrimas pre gau
dio fudit. Ipſam oſculatus eſt glorifi-
cans deum qui conſolat̄ afflictos. Tūc
dixit ei vxor ſua Domine vbi ſunt filij
noſtri. Qui reſpōdit. A feris capti ſūt
Et expoſuit ei q̄uō eos ꝑdidit. Et illa.

Gratias agamus domino: puto enim
vt queādmodum deus donauit nobis
vt inueniremus nos inuicem: Dabit
etiā recognoſcere nobis filios noſtros
At ille. Dixi tibi ꝗ a feris deuorati ſūt
Cui illa. Heſterna die ſedēs in orto au
diui duos iuuenes ſic ⁊ ſic ſuam infan-
tiam exponentes: credo ꝗ ſint filij nr̄i.
interroga eos ⁊ dicent tibi. Conuocās
autem euſtachius eos ⁊ audiēs ab eis
infantiam ſuam recognouit ꝗ filij ſui e-
rant Et amplectentes eos ipſe ⁊ mat̄
ſuper eoꝝ colla plurimū fleuerunt ⁊ cre
brius eos oſculabantur. Omnis autē
exercitus plurimū gaudebat de inuenti
one eoꝝ ⁊ de victoria barbaroꝝ. Cum
igitur redirent contigit tiā traianū obijſ
ſe: ⁊ ſucceſſiſſe ei peiorem in ſceleribus
noīe adrianum. Qui ꝓ victoria obten
ta ⁊ inuentione vxoris ⁊ filiorum mag
nifice eos ſuſcepit ⁊ magnū conuiuiuȝ
preꝑauit. Altera āt die ad templū ydo
lorum ꝓceſſit vt ibi ſacrificaret ꝓ victo
ria barbaroꝝ. Videns autem impator
ꝗ euſtachius nec pro victoria necꝓ in
uentione ſuoꝝ ſacrificare vellet: horta-
batur vt ſacrificium immolaret. Cui eu
ſtachius. Ego xp̄m deum colo ⁊ illi ſo
li ſeruio ⁊ ſacrifico. Tūc imperator ira
repletus ipſum cum vxore ⁊ filijs ī ha-
rena ſtatuit ⁊ leonem feroceȝ ad eos di
mitti fecit. Accurrens vero leo ⁊ dimiſ
ſo capite quaſi eos adorans ab eis hu-
militer receſſit. Tunc imperator boueȝ
ereum incendi fecit: ⁊ eos ibidē viuos
immitti mandauit. Orantes igitur ſāc
ti ⁊ ſe domino commendantes: bouem
intrantes ibidem domino ſpiritum red
diderunt. Tercia autem die ſunt de bo
ue coram imperatore extracti ita penitꝰ
intacti inuenti ſunt ꝗ nec capillos nec
quicq̄ȝ eorum vapores incendij aliqua
tenus contigerunt. Chriſtiani vero eo-
rū corpa tulerunt ⁊ in loco celeberrimo

recondentes ibidē oratorium conſtrux erunt. Paſſi ſunt autem ſub Adriano qui regnare cepit circa annos domini. xx. kalendas nouembris: vel ſm̄ q̄ſdaʒ xij. kalendas octobris. Expoſitio Cariſſimi.

Ste imperator eſt

dominus noſter iheſus chriſtus. Placidus pt̄ dici quilibet homo mūdanus in vanitatibꝫ ſeculi occupatus qui ꝑgit ad venandum ea que ſunt mundana cū militibus ſuis. i. quinqꝫ ſenſibus. Tā dem venit ad gregem ceruorum in q̄bꝫ multum delectatur. Cerui iſti qui ſunt inuenti: ſunt viſus auditus ⁊c̄. verba detractoria ⁊ vana ⁊ ſic de alijs ſenſibꝫ exterioribus. Sed attendatis ꝙ ceruus pulcrior cucurrit ⁊ r̄ceſſit a ſocietate aliorum: quem toto conamine inſequebatur placidus. Ceruus ille eſt ratio que eſt optima potentia anime quam homo tenetur toto conamine in omnibꝫ operibus ſequi. ſi deſiderat habere vitā beatam. Ceruus ille aſcendit ripaʒ. Ripa eſt iuſticia ſiue rectitudo quam ratio ſꝑ diligit ⁊ īfra cornua rationis vidit imaginem crucifixi. Cornua ſunt lex antiq̄ ⁊ noua. In lege antiqua bene ꝓphetiſatum erat a multis de aduentu chriſti ⁊ de eius morte. In lege noua clare videre poſſumus q̄uo ⁊ qua morte ꝓ noſtra ſalute mortuus eſt. Ideo ceruus ille bene dicit vt mundum deſpiciamus ⁊ ea que in mūdo ſunt vt ſequamur veſtigia xp̄i ſicut fecit placidus. Sed poſſes dicere. Libenter eſſeʒ īſtructus quomodo veſtigia iheſu chriſti ſequi debeam. Ecce exemplum in iſto beato Euſtachio. Primo renūcia vxori ⁊ filijs. Vxor illa que ē ſpecioſa valde: eſt anima tua ad dei ſimilitudinem creata. que ſemꝑ eſt parata chriſto obedire ſi caro ei conſentiat. Duo filij ꝑuuli ſunt volūtas ⁊ opꝰ qui ſunt ꝑuuli q̄ʒ diu homo manet deo contrarius. Unde primo opoꝛtet ꝑ penitentiam in terram cadere. Deīde omnia temporalia a te repellere. ſi non opere tamen voluntate. Hoc ē ſic intelligēdum ꝙ ſemper deum omnibus prepo nas. Poſt hoc placidus ſurrexit ⁊ cuʒ vxore ⁊ filijs nocte naueʒ īntrauit. Sic tu cariſſime ſurge ꝑ contritionem cū bona voluntate ⁊ bonis operibus ⁊ intra nauem ſancte eccleſie ⁊ deus in omnibꝫ erit tibi propicius. Magiſter nauis eſt prelatus qui libenter nos retineret Sʒ vxorem noſtram. i. animaʒ habet tenere in diuinis preceptis. Et ſi cōtingat hominem vagari extra nauem eccleſie amittere poteſt duos filios ſcʒ voluntatem bonam ⁊ bonum opus que priꝰ habuit erga deum. Sicut placidus fecit. Placidus intrauit fluuium ⁊ infantes portauit ⁊ lupus vnum cepit ⁊ leo alium Per fluuium mundum intelligere debemus. per leonem diabolum. per lupum propriam carnem. Dyabolus rapit a corde hominis bonam voluntatē Caro bonum opus. Ratio dicit. bonū eſſe ieiunare ⁊ in bonis operibus vigilare. Caro dicit. Melius eſt bene comedere ⁊ ſuauiter dormire. Quid ergo ē faciendum. Si illa duo ablata fuerint ab homine. ſ. bona voluntas ⁊ opꝰ meritorium: certe paſtores ⁊ aratores habent cum canibus viriliter ſequi. Paſtores iſti ſunt confeſſores diſcreti: qui habent nos dirigere ⁊ a via perditioīs deducere. Aratores ſunt predicatores qui habent terram cordis noſtri per ſacram ſcripturam arare: ſpinas peccatorum euellere ⁊ virtutes inſerere vicia extirpare: ⁊ per conſequens hominem in ſeruitio dei nutrire. Ita ꝙ ſint duo in vna ciuitate ſcʒ in vna dilectione et concordia ⁊ caro ſpiritui non contradicat. Tunc rex miſit ad q̄rendū placidū

Sic deus miſit primo patriarchas ad
hominē. ſecundo ꝓphetas. Sed homo
nolebat fateri eos cognoſcere donec ve
nit filius dei ⁊ nos ſuo precioſo ſangui
ne redemit. Ideo iuſtum eſt vt hoſpiti
um domus noſtre ſit mundum ꝑ opera
meritoria in quo non ſit peccatum. Et
ſic apparebit vxor munda ⁊ ſpecioſa ſcꝫ
anima cum duobus filijs. i. cum volun
tate ꝓpria deo ſemper ſeruiendo ꝑ opa
miſericordie. Et videas ꝙ ſignum ha
beas ꝑ quod poteris cognoſci ſicut pla
cidus habuit. Signum illud debet eē
dilectio dei ⁊ proximi vt deum ſupꝛ om
nia diligas ⁊ ꝓximum tuum ſicut teip
ſum Et ſic poteris fieri magiſter ſcꝫ om
nium ſenſuum eos recte dirigendo. Et
ſic ꝑ martirium macerationis ad vitaꝫ
eternam ꝑuenire. Quod nobis. ⁊c̄.

De cuſtodia ⁊ circumſpectione ha
benda ad gregem commiſſum.

Capitulum cxi.

Vidaꝫ nobi
lis quandam vaccam cādi
dam habuit quā multū di
lexit ꝓpter duo. Primo qꝛ cādida erat
Secundo qꝛ in dando lac abundauit.
Nobilis ille pre nimio amore ordināuit
ꝙ vacca duo cornua aurea habuit ⁊ in
tra ſe cogitauit cui poſſet vaccam ad cu
ſtodiendum dimittere. Erat eñ tunc
temporis quidaꝫ homo nomine argus:
qui verax in omnibus erat: ⁊ centuꝫ o
culos habebat. Nobilis iſte nuncium
ad argū miſit vt ſine dilatione vlterio
ri ad eum veniret. Qui cum veniſſꝫ ait
ei. Vaccā meam cum cornibus aureis
me cuſtodie cōmitto: ⁊ ſi bene cuſtodie
ris te ad magnas diuitias promouebo
Si vo cornua fuerint ablata morte mo
rieris. Argus vero vaccam cum corni
bus recepit ⁊ ſecum duxit. ſingulis di
ebus cum ea ad paſcua ꝑrexit ⁊ eam di
ligenter cuſtodiuit: ⁊ de nocte eam do
mum reduxit. Erat quidaꝫ homo cu
pidus nomine mercurius ſubtilis val
de in arte muſicali: qui miro modo vac
cam habere cupiebat ſepe ad argum ve
nit vt prece vel precio cornua ab eo ob
tineret. Argus tenens in manibus ba
culum paſtoralem qua ſe in terrā fixit ⁊
ait baculo in perſona domini ſui. Tu es
dominus meus nocte iſta ad caſtruꝫ tu
um veniam: tu dicis mihi: vbi eſt vac
ca cū cornibꝫ: ego reſpondeo. Ecce vac
ca ſine cornibus. me eñ dormiēte latro
quidam cornua abſtulit. Tu dicis. O
miſer nōne centū oculos habes quomo
do erat ꝙ omnes dormirent ⁊ latro cor
nua abſtulit. Hoc eſt mendacium: Et
ſic ero filius mortis. Si dicam vendi
di: filius mortis ero dño meo. Deinđ
ait mercurio. Perge viam tuam qꝛ ni
hil obtinebis Mercurius receſſit: ⁊ al
tera die cū arte muſicali ⁊ ſuo inſtrumē
to venit. Qui cum veniſſet incepit cuꝫ
argo more hiſtrionico fabulas dicere
⁊ plerūqꝫ cantare quouſqꝫ duo oculi
argi inceperunt dormire Deinde ad cā
tum illius duo alij oculi dormitauerūt
⁊ ſic deinceps donec vniuerſi ſomnum
caperent. Quod cernens mercurius:
caput argi amputauit ⁊ vaccam cum
cornibus aureis rapuit.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ille nobilis eſt do
minus noſter Jheſus chriſtus. Vacca
candida anima ad dei ſimilitudinē crea
ta: que dū manet in puritate vite: dat
lac inuocationis ⁊ orationis propter q̄
duo multum a deo diligitur. Et iđ de
dit ei cornua aurea. Quia per vtrūqꝫ
ſaluati ſunt plures hoīes pꝰ mortē xpi.

Vacca illa cum cornibus traditur argo id eſt prelato. Unde argus cum centuz oculis claris virum ꝓuidum ꝛ diſcretū ac vndiqꝫ circūſpectuz ſignificat qui ſꝑ habet vigilare iuxta gregem ſibi commiſſum. Unde Ezech. iij. dicitur prelato. Si non annūciaueris ei neqꝫ locutus fueris vt auertatur a via ſua impia vt viuat: ꝛ ipſe impius in īiquitate ſua moreretur: ſanguinē eius de manu tua requiram. Si autem annūciaueris impio ꝛ ille non fuerit conuerſus ab impietate ſua ꝛ a via ſua peſſima: ipſe quidē in iniquitate ſua morietur. Tu autē animam tuam liberaſti. Sed heu multi baculum paſtoralem .i. poteſtatem ſuā ante oculos hominum oſtendunt vt videan̄ ꝛ vt ab hominibꝫ honorentur Sed ſepe contingit cum venerit aliqua tēptatio dyabolica .ſ. audiendo cantꝰ muſicales .i. mulieruz Que cum ſepe ab hominibus libenter audiuntur ꝛ in illꝭ delectantur intm̄ ꝙ a ſue circunſpectionis vigilantia cadunt: ꝛ dormiente ipſoꝝ prudētia ſpiritualiter pereant: ꝛ vaccā id eſt animam quaꝫ diligenter ſeruare debent per peccatum amittunt. Unde caput a talibus amputatur .i. beata vita quam deo ꝓmiſerunt per opera meritoria ſeruare. Mercurius .i. diabolꝰ auffert ab eis vitam eternam ducendo vaccam id eſt animam ad infernuz. A quo nos cuſtodiat dominus noſter Iheſus chriſtus qui cū patre ꝛ ſpiritusancto ſine fine viuit ꝛ regnat. Amen.

De curatione anime per medicinaz ſuperceleſtis medici qua quidam curantur ꝛ quidam non.

Capitulum. cxij.

Gorgonius regnauit qui vxorē pulcram accepit: que concepit ꝛ peperit filium. puer creuit ꝛ ab omnibus eſt dilectus. Cum autem decem annos in etate habuit mortua eſt mater eius ꝛ tradita honorifice ſepulture. Poſt hoc ex conſilio multorum rex aliaz vxorem duxit: que filium prime vxoris non dilexit ſed obprobria multa ſibi intulit. Rex autem hoc percipiens volens placere vxori filium ſuum extra imperium ordinauit. Filius ſic expulſus arteꝫ medicine ſtuduit ꝛ intm̄ ꝓfecit ꝙ factꝰ eſt magnus ꝛ ꝑfectus medicus. Audiens rex ꝙ filius ſuus in ſtudio profecit gauiſus eſt valde. Accidit [illegible] tempꝰ breue ꝙ rex in grauem infirmitatē cecidit. litteras ꝓ filio deſtinauit vt ad euz ſine vlteriori dilatione veniret ꝛ eū ab infirmitate liberaret. Filius vero vt voluntatem patris intellexit: ad patrem venit ꝛ eum ꝑfecte curauit. Unde fama eius per totum regnum volauit Pꝰ hec regina nouerca eius vſqꝫ ad mortē infirmabatur: ꝛ medici ex omni parte ſunt adducti: qui omnes eam ad mortem iudicabant Hoc percipiens rex cōtriſtatus eſt valde rogauit filium vt eaz curaret. At filius ait. Petitionem veſtram implere nolo. Cui pater. Extra regnum meum te expellam Cui filius Si ſic agitis iniuſte mecū facitis. Pater ac benigniſſime genitor: bene conſtat vobis ꝙ me filium veſtrum extra regnum expuliſtis propter eius ſuggeſtionem Unde mea abſentia dilectiſſime pater fuit cauſa veſtri doloris ac infirmitatis. ꝛ mea preſentia eſt cauſa doloris ꝛ infirmitatis regine videlicet nouerce mee: ꝛ ideo nolo eam curare ſed potius volo ab ea recedere. Ait pater filio ſuo Eundem morbum habet regina nouerca tua quem ego habui: me patrem tuum perfecte curaſti: ſic etiam ꝛ nouercā tuam cura Reſpondit filius patri. Pater mi dilecte licet ſit eadem infirmitas

non tamen eadem cõplexio eſt tibi ⁊ ſi/
bi. Quicquid ego tibi feci: gratũ ⁊ ra
tum habuiſti qñ palaciũ intraui ⁊ me
vidiſti curatus fuiſti Nouerca mea qñ
me videt grauat̃. Si loquor intendit̃
dolor. ſi tãgam eam extra ſeipſam rapi
tur. Et ideo nihil magis expedit egris
curandis niſi dare eis q̃d volunt ⁊ q̃d
deſiderant. Et ſic p̱ tales allegationes
filius euaſit ⁊ nouerca defuncta eſt.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ste rex poteſt dici

primus parens Adam: qui locum ⁊ im
perium habebat. ſ. paradiſum quẽ deus
dominum totius mundi conſtituit. p̃s.
Oĩa ſubieciſti ſub pedib⁹ ⁊c̃. Qui deſ
ponſauit pulcram vxorẽ. i. animam ad
dei ſimilitudinem creatam ex qua genu
it filium. i. chriſtum ſua ꝓgenie produc
tum quantũ ad humanitatem Vxor. i.
anima moritur ſpũaliter per peccatum
q̃d cõmiſit: ſtatim duxit aliam vxorem
ſcʒ iniquitatem ⁊ miſeriam in quam ce
cidit p̱ quam paradiſo priuabatur ⁊ in
iſto mundo ponebatur: vbi in ſudore ⁊
labore vixit. Filius dei qui erat de ſua
ꝓgenie ſ̃m carnẽ de imperio celeſti ꝓp
ter noſtram infirmitatem ⁊ iniquitatem
deſcendit qui factus ẽ noſter medicus:
omnes ĩfirmitates curat intm̃ ꝙ fama
eius in celo ⁊ in terra ⁊ in inferno vola
uit. Sed pater noſter adã grauiter ĩfir
mabatur p̱ peccatum cõmiſſum tam in
corp̱e q̃ʒ in anima. In corpore p̱didit
gloriam ⁊ honorem qñ de p̱adiſo eſt ex
pulſus. In anima q̃ꝛ a deo ſep̱atus eſt
in infernũ collocatus. Deus vero opti
me ⁊ p̱fecte illum ſua benedicta paſſio
ne curauit. Sed nouercam. ſ. diabolũ
cui p̱ peccatum coniũctus erat nũq̃ʒ vo
lebat curare. Dic mihi quare: cũ habu
erunt eandem infirmitatem. quia ambo
per peccatũ ceciderunt. Ad hoc dico: li
cet ambo peccauerũt: tamen alio ⁊ alio
modo. Diabolus ſine ſuggeſtione ⁊ ex
propria malicia. Homo vero p̱ diabolũ
temptatus ⁊ ex fragili materia plaſma/
tus in peccatũ cecidit ⁊ oleũ mĩe petiit.
Id̃ medicus dñs nr̃ iheſus xp̃s hoĩem
curauit ſed non nouercã. ſ. dyabolum.
Nouerca illa ẽ cauſa quare filius dei a
multis hoĩb⁹ in aliam regionẽ mittit̃ ⁊
ab eis expellit̃ Sʒ ecõuerſo pñtia diui
na eſt cã mortis diaboli. q̃ꝛ ambo ſe nõ
compatiuntur.

De ſpirituali pugna ⁊ remuneratio
ne ꝓ victoria. Cap̃. cxiij.

Donias reg

nauit diues valde: qui tor/
neamenta ⁊ haſtiludia m̃l/
tum dilexerat. Vñ q̃dam torneamẽ/
tum fecit ꝓclamari: vt quicũq̃ʒ ſe ĩ tor/
neamento melius haberet: mercedẽ cõ
dignam a rege obtineret. Hoc audien
tes nobiles ⁊ optimates ad torneamẽ
tum venerũt. Rex ordĩauit vt milites
diuiderentur: ita ꝙ ex vna p̱te plures
ordinauit in certo numero: ⁊ tot ex alia
p̱te. Illi vero qui primo ordinati fuerũt
omnia ſcuta ſua ⁊ arma ĩ loco ad hoc de
putato per ordinem poſuerunt. Rex
precepit vt quicũq̃ʒ ex alia p̱te ſcutum
alterius cum haſta tangeret: ſtatim ille
cuius ſcutũ tactũ eſſet ad torneamẽtũ
ſecum deſcenderet: ⁊ vna puella ad hoc
electa illum armaret ⁊ ſic ꝯtra aliũ lu/
deret: ⁊ ſi aliũ in ludo ſuperaret: illo die
corona regis coronatus eſſet ⁊ in rega
li menſa collocaretur. Miles quidã
hoc percipiens diligenter oĩa ſcuta reſ/
pexerat: ⁊ vnũ ſcutũ vidit in quo erãt
tria poma aurea que miro modo habere
deſiderabat. ſcutũ illud tetigit. Ali⁹ ãt
cuius erat ſcutum ſtatim a puella ſe ar/
mari fecit ⁊ deſcẽdit ⁊ contra eum luſit.

in quo ludo caput eius qui ſcutum ſuū tetigit amputauit ⁊ mercedem condignam accepit. Moralizatio

Cariſſimi.

Iſte imperator eſt dominus noſter ihesus xp̄s qui contra diabolū pugnauit: primo in celo commiſſum ē torneamentū. i. bellum inť deum ⁊ diabolum qñ michael ⁊ āgeli ei⁹ prelisbanť cū dracone: ⁊ poſtea in fra iii die paraſceues. Sed redeamus ad ꝓpoſitū. Deus habet tria ſcuta ſeu ſigna. ſ. potentiaꝫ: que ē ſcutum patris. ſapientiam que ē ſcutum filij. bonitatem: que ē ſcutū ſpiritus ſſancti. Illa tria ſcuta deus poſuit ī vno loco determinato ſcꝫ in natura humana qñ creauit hoīem ad imaginem ⁊ ſimilitudinē ſuam. Primus homo dominabať omnib⁹ beſtijs ecce potentiā que ē ſcutuꝫ patris. Primus plenā habuit ſcientiam de oībus rebus ecce ſapiam que eſt ſcutum filij. Primus homo creatus eſt in gratia ⁊ dilectione dei ⁊ ꝓximi. ecce bonitatem que ē ſcutum ſpū ſſancti. Malignus vero ſpiritus in malo obſtinatus volens pugnare contra deū acceſſit ad hoīem: ī quo tria ſcuta triū perſonaꝝ erant appēſa: ⁊ vnum tetigit non ſcutū patris dicens. Si comederitis eritis potentes ſicut dij. Non ſcutū ſpū ſſancti dicens Eritis boni veri amantes. Sed tetigit ſcutū filij in quo repta ſunt poma aurea ſcꝫ operatio trinitatis dicendo. Si comederitis ex iſto fructu: eritis ſicut dij ſcientes bonum ⁊ malum. Tactum ergo eſt ſcutum filij dei. quare decuit vt deus pater mitteret filiuꝫ qui malignū ſpiritum pro nobis expugnaret. Illū dei filium armauit vna virgo electa. ſ. beata v̄go Maria de qua hūanam naturā aſſumpſit cū qua nos ad vitā eternam ꝑduxit.

De liberatione humani generis a fouea infernali.

Capitulum. cxiiij.

Erat quidam rex in cuius īperio q̄dā pauper habitabat q̊ ſingul'diebus ad quādā ſiluā ꝑrexit vt ligna colligeret ad vēdendū ꝑ que poſſet victuꝫ ⁊ veſtitū adquirere. Accidit quadā die ꝙ ad ſiluā cū aſino ſuo ꝑrexit. A caſu infra dēſitatē nemoris cecidit ⁊ ſubito in quandā foueā receptus de q̄ nullo modo poterat exire. In qua fouea erat draco horribilis qui totā foueā interi⁹ cū ſua cauda circūuoluit. In eadem fouea erāt ſerpentes multi in ſupiori ꝑte fouee. in ꝓfundo vel ī medio erat q̄daꝫ lapis rotūdus ad quē omnes ſerpētes ſingulis dieb⁹ ſemel in die deſcēdebāt ⁊ illū lābebant. Deinde draco ſili mō lābebat lapidē. Pauꝑ cū hoc vidiſſet ītra ſe cogitabat. Multis dieb⁹ in iſta fouea ſine alimento ſteti. niſi cibū habuero fame peribo. pergam igitur ad illum ⁊ lambere volo ſicut ſerpentes et draco fecerunt. Perrexit itaqꝫ ad lapidem. incepit lambere. ⁊ inuenit in lapidē omnem ſaporem quē cor eius deſiderabat. et ſic eſt refocillatus: acſi omnia cibaria mundi comediſſet ſiue bibiſſet.

Infra paucos dies factum eſt tonitruum magnum et horribile: ita ꝙ omnes ſerpentes vnus poſt alium exiuit. Cum vero nullus ſerpēns remaneret in puteo. draco incepit extra foueam volare. pauper vero hoc videns caudam draconis tenuit. Draco eam de fouea leuauit et ad magnam diſtantiam extra foueaꝫ proiecit. Ille vero per aliquos dies ibidem ſtetit penitus ignorans viam extra nemus. Accidit enim ꝙ quidam mercatores venerunt. et eum extra nemus ad viam rectam duxerunt

Jlle vero gauiſus eſt valde. Ad ciuita
tem rediјt ⁊ omnibus denunciauit quo
modo ei acciderat. Et ſtatim poſt hoc vi
tam finiuit

Moralizatio.

Cariſſimi.

Jſte rex ē pa
ter celeſtis. Pauper ille po
teſt dici quilibet homo qui
nudus eſt egreſſus de vtero matris ſue
qui intrat nemus .ſ. mundum iſtū. Un
de ſepe cadit in foueam profundam: qñ
cadit in peccatum mortale. vbi iacet in
magno periculo. Quia ſub poteſtate
draconis .i. dyaboli. Serpentes q̄ ſunt
cum eo in fouea ſunt alia peccata venia-
lia per que homo intoxicatur velut per
ſerpentem. lapis rotundus in medio ē
xp̄s. Unde p̄s. Lapidem quem repro-
bauerūt edificantes. ⁊c̄. Jn eo inuenit̄
omnis ſapor ⁊ dulcedo. Ad illum debe
mus tp̄e tribulationis recurrere ⁊ cū de
uota oratione lambere. Tonitruū mag
nū eſt confeſſio pura facta cū contritiōe
coram ſacerdote. De quo tonitruo. ſcʒ
confeſſione oēs ſerpentes .i. peccata ⁊
demones quos ad nos per peccata voca
mus terrentur ⁊ depellūtur. Et draco
id eſt dyabolus expellitur. Mercatores
id eſt predicatores ⁊ confeſſores q̄ coti
die lucrantur animas quas dyabolus
conatur auferre. Jſte tunc deducitur in
viam rectam ciuitatis ſancte iheruſalem.
Ad quam nos perducat dn̄s noſter ihe-
ſus chriſtus.

De morte chriſti pro noſtra reconci
liatione. Ca. cxv.

Widā impera
tor erat qui quandā foreſtā ha
bebat in qua fuerat quidaʒ elephas: cui
penitus nullus appropinquare audebat

Audiens vero hoc rex a ph̄is ſuis ⁊ ſa-
pientibus naturā elephantis queſiuit.
Jlli vero reſponderūt ⁊ dixerūt. q̄ ele-
phas mūdas virgines multū diligeret.
Rex hoc audiens ſtatim fecit inquiri
duas puellas honeſtas ⁊ pulchras: ac
dulciter cantantes: quas in regno ſuo
habebat. Jnuente ſunt igitur due virgi
nes ſatis pulchre ⁊ honeſte quas rex fe
cit denudari ⁊ foreſtam ſic nude intrare
Una earum peluim accepit. altera gla-
dium ⁊ intrabant. Jn introitu inceperūt
dulciter cantare. Hoc audiēs elephas
venit ad eas: cepit mamillas earū lam-
bere. virgines ꝯtinue cantabant quouſ
qʒ elephas in gremio vni⁹ virginis re-
quieuit. Alia virgo videns elephanteʒ
in gremio alterius virginis dormire cū
gladio eum occidit. ⁊ virgo in cui⁹ gre
mio dormiuit peluī de ſanguine elephā
tis repleuit. ⁊ ſic ad regē perrexerūt. Rex
vero gauiſus eſt valde. ſtatim fecit fieri
purpuram ⁊ multa alia de eodē ſanguīe

Moralizatio.

Cariſſimi.

Jſte impera
tor eſt pater celeſtis. Ele-
phas dominus noſter iheſus chriſtus:
qui ante incarnationem erat ſatis auſte
rus. Due virgines fuerunt maria ⁊ eua
que ambe erant nude ab omni peccato.
Maria ſanctificata in vtero. eua collo-
cata in paradiſo. Eua gladiū portauit.
id eſt peccatum quod commiſit contra
dei precepta: propter quod chriſtus ve
rus elephas mortuus eſt. Maria pel-
uim id eſt vterum virgineuʒ in quo cō
ceptus erat chriſtus ⁊ eius humanitas
formata. Elephas vbera lambebat .i. le
gem antiquam ⁊ nouā que ſunt duo v-
bera per que lac ſalutis ſugere poterim⁹
Chriſtus vtraqʒ lambebat. id ē vtraqʒ

legem impleuit cum ſanguinem ſuū ef‑
fudit: de cuius ſanguine aīe noſtre fac
te ſunt purpurate omī honore ⁊ gaudio
plene. vt ſic ſi volumus vitam eternā
poſſideamus.

De dilectione dei quō omnes nos equlaiter diligit vſqꝫ dum ipm̄ per peccata noſtra deſpicimus.

Capitulum. cxvi.

Ipinus regnauit qui quandā pulchrā puellam deſponſauit: que concepit ⁊ peperit elegantem filiū ſed in ptu mortua eſt. Duxit aliam ⁊ ex illa etiā filiū genuit. Utrumqꝫ filium ad nutriendū in longinquas partes miſit. Iſti duo per omnia ſibiinuicem erant ſimiles. Cum vero per longa tempora moram traherent: mater ſecundi filij ſuū filiū videre cupiebat: preces regi fundebat vt filiū ſuum videre poſſet. Rex ei cōceſſit: nūciū pro duobus filijs deſtinauit. Cū āt filij veniſſent ita per omnia ſimiles erāt licet tamen ſecundus eſſet minoris quātitatis ⁊ etatis: qr forte vnius āni: nihilominus tamen tantus erat ſecundus: quātus primus: ſicut multotiens contigit. ⁊ forte vterqꝫ patrizabat in facie ⁊ in vnanimitate mentis ⁊ corporis ita ꝙ regina quis eius filius eſſet ignorabat A rege diligenter petiuit quis eorū eēt filius eius. Sed rex ei indicare noluit. Ipſa hoc audiens fleuit amare. Rex cū hoc audiſſet ⁊ vidiſſet ait ei. Noli flere. ille eſt filius tuus. ⁊ demonſtrauit ſibi filiū quem de prima vxore genuerat Regina hoc audiens gauiſa eſt valde. Statim totā curā dedit filio iſti ad nutriendū. ⁊ de alio nihil curabat qui erat eius ꝓprius filius. Rex cū hoc vidiſſet: dixit ei. Quid facitis decepi vos. Ille non eſt filius veſter ſed vnus iſtorū eſt At illa. Quare ſic mecum agis. Indica mihi rogo te. Et ille. nolo. Et hec ē cā. Si veritatem tibi dixiſſem vnū. ſ. filium tuū velles diligere ⁊ alterū odio habere. Et ideo volo ꝙ ambos equalit̄ diligas ⁊ nutrias. ⁊ cum ad etatem legitimam veniūt: tunc tibi veritatē pandam. de qua gaudebit cor tuū. Hoc audiens regina ambos per optime nutriuit. donec ad etatem legitimam peruenerūt. Cum āt quis eſſet filius eius per regem fuerat experta vltra modum fuit gauiſa. Et ſic in pace vitam finierūt

Moralizatio.

Cariſſimi.

Rex iſte eſt dominus noſter ihūs xp̄us. Duo filij ſunt electi ⁊ reprobi. Mater eſt ſancta eccleſia que eſt mater vltimi filij. Mater primi filij mortua eſt. ſ. lex antiqua per xp̄i incarnationem. Deus non vult ꝙ mater eccleſia ſciat quis ſit electus vel reprobus Sed vt ambos in caritate perfecta nutriat. Quia ſi ſciret vnum diligeret ⁊ alterū odiret. Et ſic non eſſet pax ⁊ concordia Sed in die iudicij cū ad legitimā etatem peruenerint: tunc apparebit veritas qui ſint electi vel reprobi. Tūc electis dicet̄ illud Mat. xxv. Uenite bn̄dicti patris. ⁊c. Reprobis autem Ite maledicti in ignem. ⁊c.

De obſtinatis ac cōuerti non volentibus ⁊ eorum plaga per diffinitiuam ſententiam. Capitulū. cxvij.

Fridericus regnauit qui ſtatuit pro lege ꝙ quicunqꝫ aliquam virginem vi raperet: ſi aliquis eam de manu raptoris liberare poſſet eam in vxorem duceret ſi virgini placeret. Accidit caſus ꝙ quidam tyrannus malus quādā virginem rapuit ⁊ ad quandam foreſtā

eam duxit ⁊ defloꝛauit. Illa vero voce
magna clamauit. Miles quidam nobi
lis genere ⁊ opere a caſu ꝑ eandez foꝛe
ſtam equitauit. ⁊ vocem puelle audiuit
percuſſit equũ ⁊ ad eam ꝑuenit. Et cau
ſam clamoꝛis ab ea queſiuit. Cui illa.
O domine mi. Pꝛopter deũ mihi ſuc
currite. ille tirannus me vi rapuit ⁊ de
floꝛauit. ⁊ poſt hoc me occidere ꝓpoſu
it. Ait raptoꝛ. Domĩe vxoꝛ mea eſt. et
eam in adulterio inueni. ideo eam occi
dere ꝓpoſui. At illa. Domine non ẽ ita
nunq̃ꝫ vxoꝛ alicuius eram nec vnq̃ꝫ pol
luta niſi hodie per ipſum defloꝛata ſum
Ideo mihi ſuccurrite adhuc ſigna vir/
ginitatis in me manent. Ait miles tirã/
no. Signa manifeſte virginitatis in ea
video: q vi eam rapuiſti ac defloꝛaſti.
ideo eam de manibus tuis liberabo Re
ſpondit tirannus. Si volueris eam libe
rare: pꝛo ea pugnabo contra te. Statiꝫ
ambo adinuicem pugnabant. ⁊ duros
ictus dederunt. ⁊ miles victoꝛiam obti
nuit: tamen grauiter vulneratus erat.
Obtenta victoꝛia ait miles puelle Nũ
quid tibi placet vt te in vxoꝛem accipi
am. Que ait. Hoc ſumme ⁊ toto coꝛ/
de deſidero. ⁊ ſuper hoc fidem meam ti/
bi do. Fide data ait miles puelle. In
caſtro meo per aliquos dies manebis:
interim pergam ad parentes meos. et
neceſſaria pꝛo nuptijs prouidebo. ⁊ tũc
ad te redibo. ⁊ cum magna ſolennitate
te deſponſabo. Que ait. Domine pꝛe/
ſto ſum voluntati veſtre per omnia obe
dire. Miles ei valedixit. ⁊ illa ad ca/
ſtrum perrexit. Dum auteꝫ miles extra
ſuam patriam eſſet vt neceſſaria ꝓ nup
tijs oꝛdinaret: tirannus ad caſtrum mi/
litis acceſſit: in quo erat puella. ⁊ pul/
ſabat. Illa vero introitum ei negauit.
Tyrannus incepit multa pꝛomittere.
⁊ eam in vxoꝛem honoꝛifice ducere Il

la vero dictis eius credens: eum intro/
miſit. Et ambo ſimul illa nocte doꝛmie/
runt. Miles autem poſt menſem re
dijt: ⁊ ad poꝛtam caſtri pulſauit. Puel
la ei non reſpondit. Ille hoc audiens ⁊
percipiens cum amaritudine coꝛdis di
xit. O bona puella ad memoꝛiaꝫ reduc
quomodo te ſaluaui a moꝛte ⁊ ſuper hoc
mihi fidem tuam dediſti. loquere bona
puella et oſtende mihi faciem tuam. Il
la hoc audiens quandam feneſtram ape
ruit ⁊ ait. Ecce aſſum. Quid placet ꝓ/
pone. Qui ait. Miroꝛ de te q ignoꝛas
quid ⁊ quanta feci pꝛo te. Vulnera di/
uerſa recepi pꝛo amoꝛe tuo. Et ſi mihi
non credis: coꝛpus meum tibi oſtendã
Hijs dictis veſtimenta ſua depoſuit et
ait. Ecce cariſſima vulnera diuerſa que
recepi pꝛo vita tua. Idcirco noli mihi
eſſe ingrata. Aperi ergo mihi poꝛtam:
vt te in ſponſam dilectam accipiam
Illa vero faciem ſuam auertebat ab eo
⁊ poꝛtam noluit aperire. Miles iudici
eſt conqueſtus. ⁊ pꝛo ſe legem allega/
uit adijciens quomodo eam liberaſſet.
⁊ quanta vulnera pꝛo eius amoꝛe ſuſti
nuiſſet. ⁊ ergo eam in vxoꝛem peteret.
Iudex hec audiens pꝛo raptoꝛe miſit.
Qui cum veniſſet ait iudex raptoꝛi Nũ
quid illam mulierem rapuiſti. Et ille
miles per foꝛtitudinem de manibus tu
is liberauit. At ille. Etiam domine Cui
iudex. Ergo ſcđm legem pꝛo ſua volun
tate vxoꝛ eius eſt: qui eam de tua ptãte
liberauit. Quare poſt hoc de vxoꝛe alte
rius te intromiſiſti. Pꝛimo quando
caſtrum eius intraſti ipſo ignoꝛante
Secundo lectum alterius violaſti.
Tercio per tantum ſpacium vxoꝛem e
ius occupaſti. Quid ad hoc reſpõdes
Ille obmutuit. Cõuerſus iudex ad mu
lierem dixit. O puella: iure duplici
vxoꝛ illius militis es. Pꝛimo quia

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

te de manu raptoris liberauit. Secūdo
quia ſibi fidem dediſti. Quare ergo pꝰ
hoc portam ſui caſtri alteri ꝙ̄ viro tuo ꝓ
prio aperuiſti ⁊ illum intromiſiſti Jlla
ad hoc non poterat reſpondere. Judex
ſtatim iudiciū dedit vt ambo in patibu-
lo ſuſpenderentur. Quod ⁊ factum eſt
Omnes ergo iudicem laudabant ꝙ ta
lem ſententiam dedit.

Moraliſatio

Cariſſimi.

Jſte imperator eſt

deus qui iſtam legez dedit. Mulier rap
ta eſt anima capta. Raptor eſt dyabo-
lus qui non tantū per peccatum ipāz de
florat ſed etiam eternaliter vult occide
re. Sed ipſa clamauit: quando petiuit
oleum miſericordie dicens illud Luc.
xv. Miſerere mei fili dauid: quia filia
id eſt conſcientia mea male a demonio
vexatur. Cuius clamorem miles quidā
audiuit. ſ. filius dei equitans ſuꝑ equū
humanitatis. Filius dei deſcendit in fo
reſtam iſtius mundi. ⁊ belluz contra di
aboluz pro genere humano cōmiſit Jn
quo bello vulnera diuerſa recepit. De
quibus vulneribus vterqꝫ erat vulne-
ratus. ſ. xp̄s in carne. dyabolus in pote-
ſtate. Unde Jſaie dicitur. Fortis īpel-
lit fortem. ⁊ ambo pariter corruerunt.
Chriſtus ſponſalia conſtituit per baptiſ
mum in quo anima dat fidez quādo dy
abolo renūciat ⁊ omnibus pompis eiꝰ.
⁊ deo adherere promittit per alias vir-
tutes quas recepit: facit caſtrū cōtra di
abolū mundū ⁊ carnē. Jnterī deꝰ celos
aſcendit ad preꝑandū nuptias ꝑ nobis
vt in glīa eterna cū ipō ꝯiūgeremur. ſm
illud Jo. Uado parare vobis locum.
Sed qn̄ aīa eſt in caſtro corpis tunc rap
tor. i. dyabolus puellam. i. aīam aggre
ditur qn̄ eam per mundi vanitatem ſe-
ducit. ⁊ ad eam ingreditur qn̄ in pecca-
tum ceciderit ⁊ in eo permanet. Et ſic
xp̄s expellitur. Sed xp̄s reuertens cotī
die ad oſtiū cordis tui pulſat. ⁊ dicit il
lud can̄. Ego ſto ad oſtium ⁊ pulſo ⁊c̄.
Sed aīa in peccatis obſtinata eum non
cognoſcit. ideo chriſtus oſtēdit ſibi vul
nera que ꝑ nobis ſuſcepit vt ad eum in
clines cor tuū. ⁊ feneſtraz cordis tui ſal
tem aperias. Sed miſer homo quoniā
dominū non timet vt eius cor aperiat cō
tra talem iudex celeſtis in die iudicij da
bit ſententiā vt ambo ſuſpendantur in
patibulo infernali

De fallacia ⁊ dolo Ca. cxviij.

Quidā miles

intrauit egiptū cogitās ibi
pecuniā ſuam relinquere in
terrogauit ſi aliquis fidelis ibi maneret
cui pecuniā ſuā ad cuſtodiendū traderet
⁊ audiuit ꝙ erat quidā ſenex. ad eū ac
ceſſit vt mille talenta ei traderet. Dei-
de ad peregrinādū perrexit: pacto itine-
re ad eū redijt cui talenta cōmiſerat. et
ꝯmiſſa ab eo queſiuit. At ille plenꝰ ne-
quicia nunqꝫ ſe eum vidiſſe aſſeruit.
Miles vero ſic deceptus contriſtatus
eſt valde: ſingulis diebus ab eo petijt.
et eum blandis ſermonibus deprecās
vt ſibi redderet. Deceptor increpabat
eum ne talia de eo amplius diceret vel
etiam ad eum rediret. Jlle triſtis ab eo
receſſit: habens obuiam quandam ve-
tulam pannis heremitalibus indutam
habenſqꝫ in manu baculum. ⁊ per viam
leuauit lapides ne tranſeuntes pedes le
derent. Que videns eum flentē ⁊ cog
noſcens ꝙ extraneus eſſet cōmota pie-
tate eum vocauit. ⁊ quicquid ei accidiſ
ſet interrogauit. At ille ordinate narra
uit quōō ꝑ illum ſenem eēt deceptus. At
illa. Amice ſi vera ſunt que mihi dicis

dabo tibi ſanū conſiliū. At ille. Teſtis
eſt mihi deus vera vtiqꝫ ſunt. Que ait
Adduc mihi hoīem de terra tua cuiꝰ dic
tis ⁊ factis fides adhiberi poſſet Jlle ve
ro adduxit fidelem hoīem. Cui adduc/
to precepit vetula .x. cophinos emere
exterius precioſis depictos coloribus:
ferroqꝫ ligatos cū ſeraturis de argenta/
tis lapidibus impleri iuſſit. miles vero
fecit ſicut mulier iuſſit. Mulier videns
oīa parata ait. Nūc decem hoīes ꝑqui/
re qui mecū ⁊ cū ſocio tuo ad domū de
ceptoris tui vadant ⁊ cophinos defe.
rant. Unus poſt aliū venientes ordine
longo ⁊ q̄ꝫ cito primus intrauit ⁊ nobiſ
cū quieſcit veni audacter ⁊ pete pecuni/
am. ego vero in deo confido ꝙ pecunia
tibi reddetur Que vetula cum ſocio de
cepto ad domū deceptoris venit. ⁊ ait
Dñe iſte extraneus hō hoſpitatus eſt
mecū ⁊ vult adire patriā ſuam . ⁊ que/
rit prius pecuniam ſuaꝫ: que eſt in decē
cophinis alicui homini probo ⁊ fideli cō
mendare donec reuertatur. Precor er/
go te vt amore dei ⁊ mei in domo tua cu
ſtodias. Et quia audiui ⁊ ſcio te probū
⁊ fidelē nolo ꝑ aliquem niſi per te ſoluꝫ
pecuniam cuſtodiri. Cum ſic loqueret̄.
Ecce intrauit primus ſeruus deferens
cophinum vnum. Quod vidēs decep
tor credidit verum eſſe quod vetula di
xit. Poſt hoc ītrauit miles vt vetula p̄/
cepit. Quem videns deceptor timens
ſi pecuniam peteret. ⁊ alius ſibi non cre
deret ad cuſtodiendū ſuas pecunias cō
tra eum venit adulando dicens. Amice
vbi fuiſti. veni ⁊ accipe pecuniā tuam ſi
dei mee iam diu cōmendatam. Miles
vero letus pecuniā recepit grās agens
deo ⁊ vetule. Uetula vero hoc videns
ſurrexit ⁊ ait. Domine ego ⁊ homo iſte
ibimus circa ceteros cophinos ⁊ reuer
ti feſtinabimꝰ: Tu vero expecta donec
redeamus. ⁊ bene conſerua quod iā ad/
duximus. Et ſic miles per vetulam pe
cuniam ſuam recuperauit.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Jles iſte eſt
quilibet xp̄ianus qui in iſto
mundo q̄ꝫ diu viuit peregrinatur Quia
facit omni die dietam ad mortē. Qui
decem talenta .i. decem precepta domi
ni inordinate per peccatum tradidit cui
dam ſeni. ſenex iſte eſt mundus plenus
deceptionibus. Unde ſi in rebus mun
danis delectamur ⁊ mundo confidimꝰ
precepta diuina amittimus ⁊ vix cum
difficultate acquirere celum poterimꝰ :
donec per veram contritionem confeſſi
onem ⁊ ſatiſfactionem acquiramus Ue
tula iſta habitu peregrini induta ē cō/
ſcientia ſana que continue amouet lapi/
des id eſt operatiōes malas de via cor
dis tui ne pedes bonarum cogitationū
offendantur. Dic mihi quomodo de/
bes recuperare quod per peccatum per
didiſti. Certe oportet te adducere de
patria tua id eſt de corde tuo decem ho
mines. id eſt decem opera penitentie.
Jta ꝙ pro quolibꝫ precepto quod per
peccatum violaſti vnum actum miſeri
cordie ſeu penitentie oportet te adiple
re. quia ſcd̄m beatum auguſtinum Nul
lum bonum irremūeratum ⁊ nullū ma
lū impunitū. Jtem oꝑtet ꝙ hēat cophi
nū bene ligatū .i. contritū cor ⁊ virtutibꝫ
bn̄ inſignitū. ꝑuis lapillis plenū. Lapi
des iſti in corde eſt meditatio. ſcꝫ. vul
nerū xp̄i ⁊ mēoria paſſionis eiꝰ que cō
tinue oꝑtet habere cōtra diabolū mūdū
⁊ carnē. in cuiꝰ figura dr̄ .i. Regū. ꝙ da
uid cū baculo paſtorali et cuꝫ funda et
quinqꝫ lapidibus goliā occidit Dauid
interpretatur manū fortis et ſignat xp̄m.
Fūda ſignat amorē trahētē eū de celo ī

munum a mundo in crucem Quinqꝫ la
pides ſunt quinqꝫ vulnera. Golias eſt
dyabolus. Et ſic per quinqꝫ lapides. i.
vulnera tandem occiditur. Si ḡ iſtos
lapides continuo ī cophino cordis tui
habueris: virtutes per peccatum per/
ditas rehabere poteris. ⁊ ſic pergere cū
gaudio ad patriam tuam. i. vitā eternā

Q; oīm viuentiū in mūdo de bñficijs
acceptis eſt ingratiſſimus homo
Capitulum. cxix.

Widaz rex ſe
neſcallū habuit ſuꝑ imperi
um ſuū cuius cor ita eleua/
tū ⁊ exaltatū eſt ꝙ oēs opprimebat: qꝛ
ad nutū eius oīa fiebant. Juxta palaci
um impatoris erat quedam foreſta ani/
malibus ſilueſtribꝫ plena qui ordinauit
ꝙ fierent diuerſe fouee quas folijs coo
periebat vt beſtie ſubito in eas caderēt.
⁊ ſic caperentur. Accidit ꝙ ſeneſcallꝰ trā/
ſiret ꝑ foreſtam. ⁊ eleuatum eſt cor eius
intantum ꝙ opinabatur qꝫ nullus ma/
ior eo eſſet in imperio. Qui vlterius e/
quitans cecidit in vnam foueam quaz
exire non poterat. Eadem die in eandez
foueam leo cecidit. poſtea ſymea. ⁊ ter/
cio ſerpens. Seneſcallus ſe videns cir/
cūuolutum iſtis beſtijs timuit ⁊ clama/
uit. Cuius clamorem audiens quidaz
pauper nomine Guido: qui cum azino
ducebat ligna de foreſta: de quibꝫ vic/
tum queſiuit venit ad foueam: cui ꝓmi
ſit multas diuitias vt eum extraheret.
Guido ait. Cariſſime: nihil habeo vn/
de viuere poſſim niſi colligo ligna. ſi la
borem iſtius diei dimitterem damnum
incurrerem. Qui ei promittens bona fi
de ꝙ ei de diuitijs prouideret ſi eum ex
traheret. Guido hoc audiens ad ciuita
tem iuit ⁊ longam cordam ſecum porta
uit: quam in foueam miſit vt ſeneſcallꝰ
ſe ſuccingeret. ⁊ ſic eum ſurſum traherz
Qua dimiſſa ſaltauit leo ōte ſuper cor
dam ⁊ extractus eſt Quo facto applau
ſum ei fecit ⁊ ad ſiluā cucurrit. Deinde
iterum cordam miſit in foueam. ⁊ ecce
ſymea ſuper eā ſaltauit quam guido ſur
ſum traxit. ⁊ ad ſiluam cucurrit. poſtea
iterum cordam deſcendere permiſit. ⁊
ſerpens ſuper eam ſaltauit quē etiam ex
traxit applauſum ei fecit ⁊ ad ſiluam cu
currit. Deinde miles clamauit O cariſ
ſime: bñdictus altiſſimus iā de beſtijs
ſum liberatus: cordā ꝑmitte deſcendere
quod ⁊ factū eſt. Miles ſe ſuccinxit. et
guido eum extraxit. deinde equū extrax
erūt: ſtatim ſeneſcallus equum aſcēdit
⁊ ad palaciū regis venit Guido vero do
mi venit: vxor videns eū vacuū contri
ſtata eſt valde. Jlle vero proceſſum ei
narrauit. ⁊ ꝙ mercedem condignam ac
ciperet: de quo vxor gauiſa eſt. Mane
vero guido ibat ad caſtrum: mittens ia
nitorem ad ſeneſcallum ꝙ ipē ibi eſſet.
qui prima ⁊ ſecunda vice negauit ꝙ eū
vnqꝫ viderit. imo niſi recederet ipſum
crudeliter verberaret: quod ⁊ fecit: qui
dū tercia vice reuerſus eſſet ita crudeli
ter portarius eum verberauit ꝙ ipm ſe
miuiuū reliquit. Quod audiens vxor
guidonis venit ⁊ ipm cum azino ad do
mū duxit. ⁊ diu infirmatus eſt. ⁊ oīa bo
na ſua in infirmitate conſumpſit que ha
buit. Dū āt ſanꝰ fcūs eēt ⁊ vna die ꝑ lig
na colligeret: vidit a lōge decez azinos
oneratos cū fardellꝭ ⁊ leonē a ꝑte poſte
riori ſequentē rcō tramite verſus guido
nē eos duxit Guido itime reſpexit leo/
nē ⁊ ſtatim mēoriā habuit ꝙ ille leo eēt
quē de fouea extraxit. Leo cū ad eū veiſ
ſet cū pede ſignū ei fecit. vt cū azis one
ratis domū accederet qđ ⁊ fecit Guido
azinos ſecū domi duxit ⁊ leo ſeqbatꝰ quſ
qꝫ guido ad domū ꝑueit. Cū āt azini do
mū itrarent leo cū cauda applauſū fecit

guidoni ⁊ ad ſiluam cucurrit. Guido
per diuerſas eccleſias ꝓclamare fecit ſi
aliquis azinos amiſiſſet. Et non eſt in/
uentus vnus qui confiteretur ſe aliquē
ꝑdidiſſe: ipē aperiens fardellas diuiti/
as multas inuenit: de quibꝫ non modi/
cū gaudens diues effectus eſt. Cum ſe
cunda die guido ad foreſtam venit ⁊ in
ſtrumentū ferreū vt ligna ſcinderet non
haberet: reſpexit ſuperius ⁊ vidit ſymeā
quā de fouea extraxit: que cū dentibus
⁊ vnguibꝫ tantū frangebat: ꝙ guido ſi
ne labore azinū ſuū onerauit. ⁊ domuz ē
reuerſus. Tercia vero die guido ad fo/
reſtam reuertitur. ⁊ cum ſederet ad pre
parandum inſtrumentū vidit ſerpentē
quem de fouea extraxit portantem lapi/
dem in ore ſuo coloratū triplici colore.
Ex vna parte erat albus. ex alia niger.
ex tercia rubicundus. Os ſuū aperuit.
⁊ in gremio eius permiſit cadere: ⁊ ab
ceſſit. Guido cum lapide ad vnum peri
tum acceſſit. Qui cū eū vidiſſet ⁊ vir/
tutem ipſius cognouiſſet libenter cētuz
florenos ꝓ lapide dediſſet. Guido vero
virtute lapidis multa bona acquiſiuit.
⁊ in miliciā eſt promotus: quod intelli/
gens impator euz ad ſe venire precepit
⁊ lapidē habere voluit ꝓ pecunijs aut e/
um extra regnū mitteret Ait guido. do
mine lapidem vendā. ſed vnum dico.
Si non valorem mihi dederitis ad me
redibit. Qui dedit ſibi trecentos flore
nos. ⁊ tamen guido in archa ſua inueit:
quem impatori reddidit. Qui admi/
rans dixit. Dic mihi vnde lapidem ha
buiſti. Ille vero a principio vſqꝫ ad fi
nem narrauit quomō ſeneſcallus i foue
am cecidit cum leone ſimea ⁊ ſerpente
⁊ ꝙ ꝓ mercede vulneratus fuit a ſeneſ/
callo. ⁊ quid a leone ſimea ⁊ ſerpēte re
cepit. Hoc audiens impator commota
ſunt omnia viſcera eius contra ſeneſcal
lum ⁊ ait ei. Quid eſt quod audio de

te. Ille negare non poterat. Cui impa/
tor O peſſime: magnā ingratitudinem
feciſti guidoni ex quo de periculo mortꝭ
te liberauit ⁊ hic eum ſemiuiuū reliqui/
ſti. O miſer ecce beſtie irratiōales ſicut
leo ſimea ⁊ ſerpens mercedem ei reddi
derūt ꝓ bono. Tu vero hodie contra bo
nū malum reddidiſti. ⁊ ideo omīa que
habes et dignitatem tuam guidoni da
bis. ⁊ te hodie in patibulo ſuſpendendū
iudico: quod audientes ſatrapē imperij
eis placuit iudiciū. et guido imperiū re
gebat. et vitam in pace finiuit

Moraliſatio
Cariſſimi.

Iſte imperator eſt

deus qui oīa videt. pauper iſte eſt homo
qui nihil ex ſe habet Job. i. ca. Nudus
egreſſus ſuz ex vtero matris mee: nudꝰ
reuertar illuc. Deus paupēm iſtū pro
mouit qñ eū dñm ꝑadiſi conſtituit. ps.
Omnia ſubiecisti ſub pedibꝫ eius. etc̄.
Fouea in quā cecidit mundus eſt qui ē
plenus foueis. ſ. periculis qꝛ totus mū
dus in maligno poſitus eſt In iſto mū
do cecidit miſer homo ī multas foueas
Geñ. iij. In ſudore vultus tui. etc̄. leo
in eandem foueam cecidit. ſ. filius dei
qñ naturam humanā aſſumpſit. ⁊ i mi
ſeria magna. xxxiij. annis vixit. ps. Cū
ipſo ſum in tribulatione. etc̄. Iſte ē leo
de quo dicitur Apocal'. v. Vicit leo de
tribu iuda. etc̄. Deinde ſymea'. id eſt
tua conſcientia cecidit: que ad modum
ſymee lacerat ea que ei diſplicent: quia
ſemper contra peccatum murmurat.
Item ſerpens cecidit in foueam. ſcili/
cet prelatus vel ꝓfeſſor qui cū peccatore
dꝫ deſcendere. i. ꝯdolere de eius pecca
tis. ij. ad corinth. xi. Quis infirmatᷣ et
ego nō infirmor. Item ſicut guido cuz

corda extraxit ſeneſcallum. ſic filius dei cum corda paſſionis ſue nos extraxit de fouea miſerie ⁊ de poteſtate dyaboli. Sed miſer homo hoc non obſtante ingratus efficitur deo: quotiens contra legem dei peccat. Guido erat verberatus Sic homo quando mortaliter peccat: quantum in eo eſt deum iterato crucifigit. Sed leo deus dedit chriſto inquantum homini decem azinos oneratos .i. omnia precepta ſub eius poteſtate antiqua ⁊ noua diſpenſando cum homine. Et ſi illa precepta fecerimus: ad eternas diuitias perueniemus. Guido lingua ſcindebat id eſt conſciencia tua ſtimulat perpetrare per que corpus ⁊ animam in die iudicij operiri poteris: propter que requiem eternam obtinebis: quia ſi contra conſcientiam agas ad gehennam ignis deduceris. Serpens dedit ei lapidē triplici colore coloratum. Sic prelatus ⁊ confeſſor per informationē ſacre ſcripture poterat lapidem .i. chriſtum obtinere. Ille lapis erat pulcher ⁊ albus Sic chriſtus ſpecioſus forma pre filijs hominū. Item niger erat per chriſti paſſionem Rubicundus per ſanguinis effuſionem. Qui ergo iſtum lapidez portat ille habet abundantiaz ſine defectu. nec illum lapidem debes vendere a ſeipſo: niſi det tantum precium quantum xp̄us exigit ſcz per contritionē confeſſionē ⁊ ſatiſfactionem. Sed ingrati in patibulo infernali erunt ſuſpenſi. Electi vero vitam eternam obtinebunt. Quod nobis concedat. qui ſine fine. ⁊c̄.

De ſubtili mulierum deceptione ⁊ deceptorū excecatione. Ca. cxx.

Darius regnauit prudens valde: qui tres filios habuit quos multuz dilexit. Cum vero mori deberet: totam hereditatem primogenito legauit. Secundo filio dedit omnia que in tempore ſuo acquiſiuit. Tercio filio. ſcz. iuniori tria iocalia precioſa dedit. ſ. anuluz aureum. monile ⁊ pannū precioſum Anulus illam virtutem habuit ꝙ qui ipſuz in digito geſtabat gratiaz omniū habuit. intantū ꝙ quicquid ab eis peteret obtineret. Monile illā virtutem habuit: ꝙ qui euz in pectore portabat quicquid cor ſuū deſiderabat quod poſſibile eſſet obtineret. Pannus illam virtutem habuit: ꝙ quicumqꝫ ſuper eum ſederet ⁊ intra ſe cogitaret vbicumqꝫ eſſe vellet ſubito ibi eſſet. Iſta tria iocalia dedit filio ſuo iuniori vt ad ſtudium pergeret ⁊ mater ea cuſtodiret ⁊ tempore oportuno ei daret. Statimqꝫ rex ſpiritū emiſit: qui honorifice eſt ſepultus Duo primi filij eius legata occupabant. Tercius filius anulum a matre recepit vt ad ſtudium pergeret. Cui mater dixit Fili ſcientiam acquire. ⁊ caueas a muliere: ne forte anulum perdas. Ionathas anulū accepit. ad ſtudium acceſſit ⁊ in ſciēna profecit. Poſt hoc cito quadam die in platea ei quedam puella occurrebat ſatis formoſa: captus eius amore eā ſecū duxit. ⁊ continuo anulo vtebatur. gratiam omniū habuit. ⁊ quicquid voluit ab eis habere obtinuit. Puella eius concubina mirabatur ꝙ tam laute viueret. cum tamen pecuniam non haberet. Ra tionem quadam vice cum letus eſſz q̄ſiuit: dicens ꝙ creatura ſub celo non eſſz quam magis diligeret ideo ſibi dicere deberet. Ille de malicia non premeditatus ſibi dixit virtutem anuli eſſe talem ⁊c̄. At illa. cum ſingulis diebus cuz hominibus conuerſare ſoles perdere poſſes. Ideo cuſtodiam tibi eum fideliter qui tradidit ei anulum: quem cum rehabere non poſſet fleuit amare: quia vnde viueret non habuit. Qui ſtatim ad

reginam matrem ſuam eſt reuerſus de-
nuncians ei anulum perditum. At illa.
Fili mi tibi predixi vt a muliere te caue
as Ecce tibi iam trado monile quod di
ligentius cuſtodias ſi perdideris hono
re ꝛ commodo perpetuo carebis. Jona
thas monile recepit ꝛ ad idez ſtudiū eſt
reuerſus ꝛ ecce cōcubina eius in porta
ciuitatis occurrit ꝛ cum gaudio eum re
cepit. Jlle vt prius eam ſecum habuit
Monili in pectore vtebat̄ ꝛ quicquid
cogitabat habebat. Et ſicut prius cōui
uia multa habuit ꝛ laute vixit. Concu-
bina mirabatur quia nec aurum nec ar-
gentum videbat Cogitabat ꝙ aliud io
cale apportatum eſſet quod ſagaciter ab
eo indagauit. Qui ei monile oſtendit ꝛ
virtutem eius dixit. Que ait ſemper.
monile tecum portas. vna hora tantum
cogitare poſſes ꝙ per annum ſufficeret
tibi ideo trade mihi ad coſtodiendum.
At ille. Timeo ꝙ ſicut anulum perdidi
ſti ſic perderes monile. Et ſic damnum
maximum incurrerem. Que ait O do
mine iam per anulum cuſtodiendi ſcien
tiam acquiſiui vade tibi fideliter ꝓmit-
to ꝙ ſic cuſtodiaz monile ꝙ nullus poſ
ſet auferre a me Jlle credēs dcīs ei⁹ mo
nile ei tradidit. poſtq̄ȝ omnia conſump
ta fuiſſent. Monile petijt illa ſicut pri⁹
iurauit: ꝙ furtiue ablatum eſſʒ. Quod
audiens Jonathas fleuit amare ꝛ ait.
Nonne ſenſum perdidi ꝙ poſt anulum
perditum monile tibi tradidi. perrexit ad
matrem ꝛ totum proceſſum ei nunci
auit. Jlla non modicum dolens dixit.
O fili cariſſime quare ſpem poſuiſti in
muliere. iam altera vice deceptus es ꝑ
eam. Et ab omnibus vt ſtultus reputa
ris ammodo ſapientiam addiſcas quia
nihil habeo tibi niſi pannum precioſuz
quem pater tuus tibi dedit ꝛ ſi illuz per
dideris ad me amplius redire non va-
leas. Jlle pannum recepit ꝛ ad ſtudiuz
perrexit ꝛ cōcubina eius vt prius eū
gaudenter recepit. Qui expandens pā
num dixit. Cariſſima iſtum pannuz de
dit mihi pater meus ꝛ ambo poſuerunt
ſe ſupra pannum Jonathas intra ſe co
gitabat. vtinam eſſemus in tantam di-
ſtantiam vbi nullus hominum venit. ꝛ
ſic factum eſt. fuerūt eñi in fine mundi
in vna foreſta q̄ multum diſtabat ab ho
minibus. Jlla triſtatur. ꝛ Jonathas vo
tum vouit deo celi ꝙ dimitteret eam be
ſtijs ad deuorandū donec redderet anu
lum ꝛ monile: que promiſit facere ſi poſ
ſet. Et ad petitionem concubine Jona-
thas virtutem panni dixit ſcilicet qui-
cunq; ſuꝑ eo quieſceret ꝛ cogitaret vbi
eſſe vellet: ibi ſtatim eſſet. Deinde ipſa
ſe ſupra pannum poſuit ꝛ caput eius in
gremio ſuo collocauit ꝛ dum dormire
cepiſſet ipſa partem panni ſupra quam
ſedebat ad ſe traxit. At illa cogitabat.
Utinaz eſſem in loco vbi mane fui: q̄d
factum eſt. ꝛ Jonathas dormiens in fo
reſta manſit. Cum autem de ſomno ſur
rexiſſʒ ꝛ pannū ablatum cum concubi
na vidiſſet: fleuit amariſſime. nec ſciuit
ad quem locum pergere deberet. Sur-
rexit ꝛ ſigno crucis ſe muniens per quā-
dam viam ambulauit per quā ad aquā
profundam venit per quā tranſire opor
tebat: que tā amara ꝛ feruida fuit ꝙ car
nes pedum vſq; ad nuda oſſa ſeparauit
Jlle vero de hoc cōtriſtatus vas de illa
aqua impleuit ꝛ ſecum portauit ꝛ vlte-
rius veniēs cepit eſurire. videns quan
dam arborem de fructu eius comedit ꝛ
ſtatī factus eſt leproſus. De fructu illo
etiam collegit ꝛ ſic portauit. Tunc veni
ens ad aliam aquam. per quam tranſi-
uit que aqua carnes pedū reſtaurabat.
vas de ea impleuit ꝛ ſecum portauit ꝛ
vlterius procedēs cepit eſurire. vidēs
quandam arborem. de cuius fructu ce-
pit ꝛ comedit. Et ſicut per primuz fruc

tum infectus erat ſic per ſecundū fructū a lepra eſt mūdatus De illo fructu etiā attulit ⁊ ſecū portauit. Dū vero vlteri⁹ ambularet. vidit quoddā caſtrū ⁊ duo hoīes ei obuiabant querētes quis eſſ; At ille. Medicus perit⁹ ſum Qui dixerunt. Rex iſtius regni manet in iſto caſtro ⁊ eſt hō leproſus. ſi eū a lepra curare poſſes multas diuitias tibi dar;. At ille. Etiā. Qui adducētes ipm ad regē dedit ei de ſcdo fructu ⁊ curatus eſt a lepra. ⁊ de ſcda aqua ad bibendum q̄ carnes ei⁹ reſtaurabat Rex ergo multa donaria ei cōtulit Jonathas igitur poſtea inuenit nauē de ciuitate ſua ⁊ illuc trāſfretauit. Rumor p totā ciuitatē exiuit ꝙ magnus medicus aduenit ⁊ ꝯcubina ſua q̄ abſtulerat ei iocalia ad morte; infirmata eſt mittens pro medico iſto. ionathas ignotus eſt ab oibꝫ. Sed ipē eā cognoſcens dixit ei. ꝙ medicina ſua non valeret ei niſi prius confiteret̄ omnia peccata ſua ⁊ ſi aliquem defrudaſſet ꝙ redderet. Illa vero alta voce confitebatur quomodo Jonatham decepiſſ; de anulo monili ⁊ panno ⁊ quō eum in loco deſerto reliquiſſet beſtijs ad deuorandum. Jlle hoc audiens ait. Dic mihi domīa vbi ſunt iſta tria iocalia. At illa Jn archa mea. ⁊ dedit ei claues arche ⁊ inuenit ea Jonathas ei de fructu illi⁹ arboris a qua lepram recepit ad comedendum dedit ⁊ de aqua prima que carnem de oſſibus ſeparauit ad bibendum ei tribuit ⁊ cum guſtaſſet ⁊ bibiſſet: ſtatim eſt areſacta ⁊ dolores īteriores ſentiens lacrimabiliter clamauit. Jonathas cum iocalibus ad matrem ſuā perrexit de cuius aduentu totus populus gaudebat. Jlle vero matri a principio vſq; ad finem narrauit quomodo deus eum a multis malis periculis liberauit ⁊ per aliquos ānos vixit ⁊ vitam ſuam in pace finiuit.

Cariſſimi Moralizatio

Jſte rex ē dominus noſter ihēſus xp̄us. Regina mater eccleſia. tres filij homines in mundo viuentes. Per primum intelligo diuites ⁊ mūdi potentes quibus deus dat mundi voluntatem. per ſecundum mundi ſapientes qui per ſapientiam mundanā quicquid habēt acquirunt: p tercium filiū bonū xp̄ianum ab etno electū cui dedit de⁹ tria iocalia. ſ. anulū fidei monile ſue gr̄e ſiue ſpei ⁊ pānū caritat̄. Vn̄ quicūq; anulū fidei portauerit gr̄am dei ⁊ hoīs ⁊ amorē hr̄e poterit intm̄ ꝙ quicquid deſiderat obtinebit ſicut ſcribit aplſ. Si habueritis fidem vt granū ſynapis poteritis dicere huic monti tranſi ⁊ tranſiet Si vero in pectore hoc eſt in corde monile ſpei habueris cogita qđ volueris ⁊ qđ iuſtum eſt obtinebis. Unde euangeliſta dicit. Petite ⁊ accipietis. querite ⁊ inuenietis Et ad corint̄. Spe ſalui facti ſumus Si vero pannum caritatis habueritis vbicūq; eſſe volueritis obtinebit̄. apoſtolus. ad corinth. j. Caritas non q̄ ſua ſunt querit ſed que ihēſu criſti. Et pme Johānis primo Deus caritas eſt S; iſta tria iocalia ſepius pdit homo in ſtudio iſtius mundi per concubinam ſua; id eſt carnem ſcilicet per carnalem cōcupiſcentiā. Quia caro ſpiritui aduerſat̄ Cōcubina traxit pannū a ionatha ipſo dormiēte. Sic caro ſepi⁹ caritatē ab homine trahit p pctm̄ mortale ⁊ eū in peccatis dormientē dimittit hoīnem ab oī gr̄a ⁊ adiutorio dei q̄diu in peccato iacet Jonathas excitatus a ſomno fleuit amariſſime Sic tu poſtq; excitatus fueris a ſomno peccati ⁊ te inueneris ſine gratia ⁊ virtutibus merito flere poter̄ Quid ergo eſt faciendum. Surge velociter per opera miſericordie ⁊ ſigna te

ſignaculo ſancte crucis in pectore ⁊ in
uenies viam ſalutis. perge quouſqꝫ ve
neris ad aquam. per quam caro ſepara/
tur ab oſſibus. Aqua illa eſt contritio
que tam amara debet eſſe. ꝙ debet ſepa
rare carnem id eſt carnales delectatiões
ab oſſibus id ē peccatis in quibus deuz
offendiſti ⁊ vas cordis tui de hac aqua
debes īplere ⁊ qꝫdiu in hoc mortali cor
pore fueris contritionem in corde habe/
as Deinde vlterius debes procedere ⁊
fructum arboris comedere Jlle fructus
eſt penitentia per quam anima ſuſtenta
retur ⁊ corpus denigratur ſepi⁹ ad mo
dum leproſi. Jllum fructum debes col
ligere ⁊ ſemper tecum portare. Cum vl
terius proceſſiſſet venit ad ſecundam
aquam per quam caro erat reſtaurata.
Aqua iſta eſt confeſſio que reſtaurat vir
tutes perditas. Cum vero vlteri⁹ per/
geret de fructu ſecunde arboris ꝯmedit
⁊ curatus eſt. fructus ille eſt fructus pe
nitentie ſcilicꝫ oratõnis ieiunij ⁊ elemo
ſine. De iſtis fluuijs ⁊ fructibus de/
bes ſemper portare tecum. vt ſi a caſu
aliquem regem leproſum inueneris. ip
ſum cures Rex iſte dicitur homo ꝑ pec
catum infectus qui per fructum confeſ
ſionis ⁊ aquam contritionis curari po
terit. Duo que ſibi in via occurrerunt
⁊ ad curandū te ducunt: ſunt timor dei
⁊ gehenne propter que homo declinat
a malo ⁊ facit bonum. Naues que iona
tham duxerunt ad patriaꝫ ſunt diuina
precepta q̄ nos ducunt ad gaudia eter
na. Sed oportet nos prius videre con
cubinam ſcilicet carnem ſpiritui contra
riam ⁊ eam in lecto carnalis concupiſcē
tie inuenies. Da ei de fructu penitētie
cum aqua contritionis per que duo in
tumeſcat hoc eſt eleuetur per bonam de
uotõnem ad recipiendum iugum peni
tentie. ⁊ ſic tu poteris ſpiritum deo red
dere cum iocalibus id eſt bonis virtuti
bus ad patriā regni celeſtis peruenire.
Ad quam nos perducat pater ⁊ filius
⁊ ſpiritus ⁊c̄.

De gloria mundi ⁊ luxuria: que mul
tos decepit ⁊ ad interitum deducit.

Capitulum. C.xxi.

lim erat qui
dam rex qui habuit duos
milites in vna ciuitate vn⁹
erat ſenex alter iuuenis. Senex erat di
ues ⁊ pulchram puellam propter eius
pulchritudinem in vxorem duxit. Ju
uenis miles erat pauper ⁊ quandam ve
tulam locupletam propter diuitias ac
cepit quam miles non multum dilexit
Accidit ſemel ꝙ miles iuuenis ꝑ caſtꝝ
ſenis militis ambularet ⁊ vxor ſenis mi
litis in quadam feneſtra in ſolatio ſede
bat ⁊ dulciter cantabat. Juuenis cum
eam vidiſſet captus eſt in amore eius.
⁊ in animo cogitabat. Melior eſſꝫ com
binatio inter me ⁊ illam iuuenculam qꝫ
inter ipſam ⁊ virum ſuum qui eſt homo
ſenex ⁊ impotens. Et ꝙ vxor mea eſſet
vxor eius. Et ab illo die incepit eaꝫ di
ligere ⁊ clinodia dare. Domina eu am
miro modo eum dilexit ⁊ quando potu
it ad euꝫ acceſſit ⁊ in omnibus viribus
nitebatur ſi poſſibile eſſet in virum acci
pere poſt mortem viri ſui. Erat autem
ante feneſtram caſtri ſenis militis arbor
fici in qua omni nocte philomena reſi
debat que dulciter cantabat ꝓpter cui⁹
cantum domina ſingulis noctibus ſur
rexit ⁊ ad feneſtram perrexit ⁊ per mag
nū ſpacium ibidem exſpectabat vt can
ticum philomene audirꝫ. Cum hoc per
cepiſſet vir eius ꝙ ſingulis noctibus
ſurgeret ait ei. Cariſſima qua de cauſa
de lecto ſingulis noctibus ſurgis Que
reſpondit ꝙ ſuper arborē fici omni noc

te resideret philomena que tã dulciter
cantat ꝙ oportz me surgere ⁊ eã audire
Miles hoc audiens de mane surrexit ⁊
cum arcu ⁊ sagitta ad arborem fici prex
it philomenam occidit ⁊ cor extraxit ⁊
vxori presentauit. dña videns cor phi
lomene fleuit amare dicẽs O bona phi
lomena fecisti qđ debuisti ego sum cau
sa mortis tue. statim nuncium ad iuue
nem militem misit nunciando ei crude
litatem mariti eo ꝙ philomenam inter
fecisset. Miles hoc audiens cõmota
sunt omnia viscera ei⁹ ⁊ ait in corde suo
O si ꝯstaret isti crudeli quãtus ẽ amor
inter me ⁊ suam vxorez peius me tracta
ret. Armauit se duplici armatura ⁊ ca
strum intrauit ⁊ senem militem occidit
Post hoc cito moritur vxor sua ⁊ post
hoc cũ mag° gaudio vxorez senis militis
occidit ⁊ in mrimoniũ duxit ⁊ ambo lõ
go tempore vixerunt ⁊ in pace vitam fi
nierunt.

Carissimi Moralizatio

Ex istos du
os milites intelligere debẽ
mus moysem prophetaz ⁊ dñm nostrũ
ihesum cristum. Cristus erat senex qui
ab eterno iuuenculam desponsauit scilz
legem nouam. Moyses erat iuuenis
qz in tempore factus qui legem antiquã
desposauit. Arbor in qua philomena cã
tauit est crux in qua crist⁹ pependit. phi
lomena est eius humanitas: que dulci
ter cantabat quando patrem celestez ꝓ
genere humano rogauit. Sed iudei nõ
poterant pati ꝙ domina surgeret de lec
to id est ꝙ tot surgerent de lecto peccati
⁊ cristum insequebantur. ideo eius hu
manitatem occiderũt ⁊ cor eius extrax
it id est amorem quem nobis ostendit
id est cuilibet cristiano ostendit vt a pec
cato quiescat ⁊ deo fideliť seruiat. Mo
yses vero armauit se duplici armatura.
⁊ leonez occidit id est armauit se cerimo
niis ⁊ circumcisione. ⁊ non tantum pec
cata eius sed omniuz fidelium a primo
parente vsqz ad aduentum cristi ipsum
occiderunt. Sicut est scriptũ. Ipse pec
cata nostra in corpore suo tulit. Quid
sequit̃ postea? Certe moyses id est qui
libet fidelis homo qui desideret ianuam
regni celestis intrare oportet vt legez de
sponset. Iuxta illud mathe. Qui credi
derit ⁊ baptisatus fuerit saluus erit ⁊c.

De adulteris mulierib⁹. Et excecatione quorundam prelatorum.

Capitulum Cxxij.

Iles quidaz
perrexit vt vineam suam vi
demiaret. vxor autem eius
putãs ipsum diutius moraturum ama
sium habuit pro quo misit vt cito veni
ret. Qui venit cameram intrauit ⁊ cuz
ambo in stratu essent venit miles scilicet
maritus ramo vinee in oculo percussus
ostium percutit: ⁊ illa tremebunda ape
ruit prius tamen amasium abscondit.
Miles ergo intrans oculum doluit
⁊ lectum vt quiesceret pare iussit Tunc
vxor timens ne amasium in camera lati
tãtem videre posset. marito ait. Quid
festinas ad lectum: dic mihi quid acci
dit Illo vero referente: ipsa respondit
Dimitte me inquit domine vt sanũ ocu
lum arte medicinali confirmem ne illo
forsitan morbo alterũ similiter amittas
Quod ille sustinens os suum illa quasi
pro medicina supra mariti oculum sanũ
apposuit ⁊ manu amasio innuens ille re
cessit. Quo facto: dixit vxor marito.
Modo secura sum ꝙ nullum malũ ocu
lo sano eueniet. Iam lectum ascende ⁊
quiesce.

Iles iste est prelat⁹
eccie qui habz scãm eccãm custodire ⁊

oues ſibi traditas regere. Uxor adulte
rata eſt anima que ſepius per peccatum
dyabolo adheret. miles percutitur ocu/
lo quotiens prelatus muneribus exce/
catur. Quia ſcriptum eſt eccīaſ. ix. mu
nera excecant oculos iudicum. ſic ꝙ ne
ceſſe habeat cameram bone vite intrare
⁊ omnem auariciam ⁊ cupiditatem a ſe
excutere per penitentiam tunc audacter
debet oſtium cordis ſui percutere. tunc
vxor id eſt anima aperiet vt gloriaꝫ dei
recipiet. Sed heu ſepe per carnales af
fectiones ⁊ mundi blandicias oculū ſa
num ſcilicet cordis cum quo deberemus
deum contemplari offuſcant per mundi
vanitates ⁊ carnis voluptates intantum
ꝙ periculum ſuijpſius ⁊ ſubditorū nō
poterit aduertere ⁊ per penitētiam emē
dare Studeat ergo vnuſquiſqꝫ ſic ocu
los mentis ad deum dirigere: vt pote/
rit omne velamen peccati expellere

Q̄ iuuēcule per parentes ſunt a lux
urioſis cohercende ⁊ voluntati proprie
non relinquende

Capitulum. Cxxiij.

Jles quidaꝫ
erat qui pergere ꝓficiſcens
cōmiſit vxorē ſocrui ſuo ſer
uandam id eſt matri vxoris ſue. Uxor
autem poſt deceſſum mariti quēdam iu
uenem amauit ꝙ matri indicauit. Illa
vero ſtatim ſibi fauens iuuenem accer/
ſiuit: quibus epulantibus miles adue/
niens oſtiū pulſauit. Statim vxor ſur
gens amaſium in lecto abſcōdit ⁊ poſt
hoc oſtium marito aperuit Qui cū itra
uit precepit vt lect⁹ pararetur. Laſſus
namqꝫ quieſcere voluit. Uxor vero tur
bata quid faceret cogitauit. Quod vi/
dens mater ait. Ne feſtines filia lectum
parare donec monſtremus marito tuo
lintheum quod fecimus Mater erigēs
lintheum quantū potuit per vnū cornu
alterum filie ad ſubleuandum dedit Et
tamdiu linthēū extenderunt donec ama
ſius eſt egreſſus ⁊ ſic maritus deluſus ē
per extēſionē linthei. Quo facto ait m̄r
filie ſue. Nunc extende lintheum ſuper
lectum mariti tui quod manibus tuis ⁊
meis contextum eſt.

Cariſſimi Moralizatio

Jles iſte eſt
quilibet homo qui poſt bap
tiſmum pergit tanqꝫ peregrinus in mū
do iſto. Quia qꝫdiu hic ſumus peregri
ni ſumus. pſalmiſta Ego peregrin⁹ ſum
⁊ filius matris mee Sed in illa peregri
natione vxor ſcilicet caro ſepius adul/
teratur cum vicijs ⁊ concupiſcentijs.
Miles ad oſtium pulſat quotiēs recor/
datur quid ⁊ quantum contra deum de
liquit ⁊ ideo tenetur pulſare id eſt orare
ieiunare elemoſinam dare ⁊ alia bona
opera facere ⁊ ſic poterit cameram bone
vite intrare ⁊ in predictis diuitijs quieſ
cere Sed vxor id eſt caro ſepe hoc perci
piens ꝙ homo penitētiam proponit fa
cere turbatur. quia non ſuſtinet libēter
ad agendum penitētiam. ſtatim mater
id eſt mundus hoc percipiens erigit lin
theamen id eſt mūdi vanitatem in qui/
bus tantum homo delectatur ꝙ pericu
lum proprium nō aduertit: quod eſt do
lendum.

Q̄ mulieribus non eſt credendum
neqꝫ archana cōmittendum. quoniam
tempore iracundie non celant.

Capitulum Cxxiiij.

Uidā miles
generoſus quēdam regem
a quo feudatus erat grauit᷑
offenderat miſit ad eum milites vt pro
eo intercederent. Uix eni eius amicitiā
ſub hoc pacto obtinuerūt. ſ. ꝙ ad curiā
eius pedeſter ⁊ equeſter pariter veniret

id eſt ſemiequitans ⁊ ſemiambulans.
Et ꝙ duceret ſecum amicū fideliſſimū
⁊ ioculatorē optimū ⁊ inimicum perfi/
diſſimum. Miles multū contriſtatus
cogitare cepit quō hoc implere poſſet.
Quadam vero nocte cum peregrinuꝫ
quendam hoſpicio recepiſſet clam dix
it vxori ſue. Scio ꝙ ꝑegrini promptā
pecuniam ſecum portant. Volo ergo ſi
tu ſuaſeris eum interficere ⁊ pecuniam
eius obtinebimꝰ. At illa. Bonū eſt cō
ſilium. Cunctis ergo dormientibus: cir
ca diluculum ſurgit miles: excitans pe
regrinum ⁊ abire iubet ⁊ vnum de ſuis
vitulis in fruſtra ſcidit ponens eum in
ſacco Deinde vxorē ſuam excitat dans
ſibi ſaccum vt in angulo domus abſcō/
derent dicens. Tantum caput ⁊ crura
cum brachijs in hoc ſacco poſui. corpꝰ
aūt in noſtro ſtabulo ſepeliui. Hijs dic
tis aliquātulam pecuniam ſibi oſtende
bat. ac ſi illam peregrino mortuo abſtu
liſſet. Cum autem dies adeſſet vt dn̄o
ſuo ſe preſentaret. accipiens a dexteris
canem ⁊ paruuꝫ filium ſuum in gremio
⁊ vxorem a ſiniſtris ad caſtrum perrex
it. Cum caſtro domini ſui appropinqua
ret dextrū crus ſuper dorſum canis ſui
velut equitans poſuit. per alterum gra
diendo. ſicqꝫ pedeſter ⁊ equeſter caſtrū
dn̄i ſui intrauit. Quo viſo rex cū aſtan
tibus mirabatᷣ. Ait ei iudex. Ubi ē ami
cus tuus fideliſſimus. Qui ſtatim eua/
ginans gladium ſuum canem grauiter
vulnerauit qui cuꝫ clamore ⁊ dolore fu
git Deinde miles eum reuocat ⁊ canis
ad eum venit. Ecce fideliſſimum amicū
meum. Cui rex. Verum dicis. Ubi eſt
ioculator tuus Cui miles. Ecce paruu
lus filiꝰ meus cū ante me ludit magnū
ſolacium mihi facit. Ait rex. Ubi ē max
imus inimicus tuus. Qui ſtatim dedit
alapam vxori ſue dicens. Quare tu tā
impudice reſpicias dn̄m meum regem

Illa ſtatim reſpōdit. O maledicte ho/
micida quare me percutis. Nōne in do
mo tua ꝓpria lamentabile homicidium
perpetraſti ⁊ pro modica pecunia pere/
grinum occidiſti Iterum miles dedit ei
alapam dicens. O maledicta. cur filiū
tuum depingere non formidas. Que
ſtatim iracunda tota facta eſt. ⁊ dixit.
Venite oſtendam vobis ſaccum in quo
occiſi peregrini caput ⁊ brachia poſuit
⁊ ſtabuluꝫ in quo eius corpus ſepeliuit
Cum veniſſent vt experirētur ⁊ locum
eius vxor oſtenderet: cito effodientes
viſis carnibus vitulinis obſtupuerunt
Aſtutiam militis cognoſcentes dignis
laudibus eum extulerunt Qui poſtea
domino ſuo regi ſpecialis dilectiōis vi
culo eſt annexus.

Cariſſimi Moralizatio

Miles iſte qui
ſui regis gratiam perdidit.
eſt peccator qui ad obtinendam gratiaꝫ
dn̄i ſui: ꝓmittit interceſſores deo .ſ. di/
lectos hoīes quaſi ꝯſanguineos ⁊ ami
cos Ut tāt dn̄o ſuo ſatiſfaciat. pedeſter
veniat ⁊ eq̄ſter. pedeſter .i. terrena ⁊ tpa
lia quaſi deſpectabilia ꝯculcādo Eq̄ſter
ꝟo toto cordis deſiderio celeſtia ꝯtem
plando Sꝫ canē qꝫ a dextris ꝓ amico fi
deliſſimo ſecū ducat .i. āgelū ſuū bonū
vel pſbr̄m q aīaꝫ ſuā hꝫ cuſtodire q̄ lꝫ ſe
pius gladio ſuoꝝ criminū vulnerꝫ ⁊ of
fendat: recurrit tn̄ fidelr̄ vt amicus qui
ſua ſecreta corā familia pꝛīcipis ⁊ ami
cis tenebit Ioculatorē .i. pueꝝ puū in
gremio ē ꝯſcia q̄ ſi bn̄ regulatᷣ multū de
lectatur Uxorē ꝟo a ſiniſtris ꝓ inimico
ꝑfidiſſimo ducat .i. carnis molliciē vel
demonū qui ſua ſecreta corā familia pꝛī
cipis ⁊ amicis .i. corā cūctis angelꝭ atqꝫ
ſanctis īminente mortis hora in perditi
onem ſui detegit ⁊ reuelat. Tunc meri
to laudabilr̄ miles ſapiens ⁊ diſcretus

qui predictas fallacias ſic fefellit occulte vitulū mactando ⁊ in ſecreto domus in angulo ſubterrando. nec occulte homicidiū perpetrādo id eſt corpus ꝓpriū in cubiculo flagellādo aut ſecreta peccatoris ꝯſcientia lacrimis inteſa imitādo nec tamen homicidiū perpetrando. modum debitum non excedendo ſed ieiunijs ⁊ orationibus ⁊ alijs bonis opibꝫ ſapiēter in omnibus inſiſtendo per que tandem domini ſui gratiam quam ꝑdiderat rehabebit.

Mulieres nō ſolū pandunt ſecreta ſed ad hoc mentiuntur plura.

Capitulum Cxxv.

Rāt duo fratres quorum vnus laycus alter clericus. Laicus ſepe audierat a fratre ſuo ꝙ mulieres ſecretum alicuius non poterunt occultare. Cogitabat experiri hoc cum vxore ſibi dilctā cui dixit vna nocte. Cariſſima ſecretuꝫ habeo tibi pandere ſi certus eēm ꝙ nuulli diceres. quia ſi contrarium faceres confuſio intolerabilis mihi eſſet. At illa. Domine noli timere vnum corpus ſumus bonum tuum eſt meū ⁊ ecōuerſo ⁊ etiam malum ſimiliter Qui ait Cum ad priuata acceſſiſſeꝫ vt opꝰ nature facerē coruꝰ nigerrimꝰ a ꝑte poſteriori euolabat. de quo ſum cōtriſtatꝰ Que ait. Letus eſſe debes ꝙ a tanta paſſiōe es liberatus. Mane vero mulier ſurrexit ad domum proximi ſui iuit. ⁊ dn̄e domus dixit O domina cariſſima potero tibi pandere aliqua ſecreta. Que ait. Ita ſecure ſicut anime me. Que dixit Mirabil' caſus accidit marito meo nocte iſta acceſſit ad priuata vt opus nature faceret ⁊ ecce duo corui nigerrimi a parte poſteriori euolabant de quo multum doleo. Et illa ad aliam vicinā narrauit de tribus Et tercia de quatuor Et ſic vltra ꝙ ille diffamatꝰ eſt ꝙ .lx. corni de eo euolaſſent Ille turbatus de rumore conuocauit populū cui narrauit rem geſtam quomō mulierem voluit experiri ſi ſciret ſecretuꝫ tenere. Poſt hoc mortua vxor eius ⁊ ille cenobium intrauit litteras didicit tres. Quarum prima ē nigra ſecunda rubea. tercia candida.

Cariſſimi Moralizatio

Ile qui maliciam mulieruꝫ probauit poteſt dici homo mundanus ⁊ qui conam ine toto laborat vt bona mundana acquirat vt cū ſepe credit ſine offenſione euadere cadit in mille vt qui cadit in ſuperbiam cadit in multos alios defectꝰ contra ſalutem anime ſue Et hoc eſt coruū nigrum a parte poſteriori exire id ē peccatum in effectu ⁊ ſic homo diffamatur ⁊ non tantum per vxorem propriaꝫ ſcilicet carnem ſed per vicinas alias ſcilicet per quinqꝫ ſenſus Fac ergo tu ſicut ⁊ ille collige populum id eſt oīa preterita ⁊ preſentia facta tua ⁊ purga te per viam confeſſionis ⁊ tunc poteris cenobium bone vite intrare ⁊ in tribus litteris ſtudere per quod ſtudium acquiris brauium eternum Prima littera eſt nigra ⁊ eſt recordatio peccatoruꝫ q̄ tanqꝫ nigra ⁊ grauis ſarcina torquent ⁊ cruciant cotidie pectus tuum cum recordatione pene infernalis. Secunda littara ē rubea ⁊ eſt recordatio roſei ſāguinis tui creatoris quē in cruce pro te miſero peccatore de quinqꝫ riuulis ſuis fuſum miſericorditer abundāter tribuit. Tercia littera eſt candida ⁊ eſt deſiderium celeſtium gaudiorum ⁊ eorum que ſequuntur agnum dei in albis quocunqꝫ ierit. ſi iſta tria ī corde firmit' nobiſcū habuerimꝰ ſine dubio regnum eternum obtinebimus ad qđ nos ⁊c.

Q; mulierib; in nullo eſt credendū

⁊ preſertī de ſecretis. Exēplū iocale Capitulum. Cxxvi.

Macrobius refert ꝙ quidā puer roman⁹ noīe papirus ſemel cū pr̄e ſenatum ſapientum intrauit vbi q̄ddā ſecretū ꝯſiliū preceptū erat ſub pena capitis cuſtodiri. Cū puer eſſet reuerſus ad domū. mater eius īterrogauit puerū quid cōſules occultari ſub pena capitis ſtatuiſſent. Ait puer. Non licet te ſcire qm̄ pcipit̄ occultari. Audiēs h̄ mr̄ pl⁹ incepit precibus: ꝓmiſſis. minis ⁊ verberibus puerū ad reuelandū ſecretū īclinare. Tandē puer vt ſatiſfaceret matri ⁊ ſecretū teneret dixit. Hoc eſt conſiliū vtrū ſit melius ꝙ vnus vir plures mulieres ducat vel vna mulier ducat pl'es viros in matrimoniū. quo dicto: mat̄ aliis feminis romanis ſecretū hoc ꝓpoſuit. Que altera die cum turma magna indeliberate venerūt ad ſenatores petētes potius vnam duob⁹ q̄ duas feminas vni viro nubere. Senatores vero pauētes: verecundi ſexus tam impudicam inſaniam mirabāt̄ quidnam ſibi vellet tanta feminarum intemperies vt parue rei prodigium ⁊ tam īuerecunda poſtulatio quid ſonaret. Puer papir⁹ hoc videns dixit ſenatoribus rem geſtā Qui puerum cōmendantes ſtatuerunt ꝙ hic puer ſp̄ ſenatui ītereſſet in ꝯſilio Cariſſimi Moralizatio

Iſte puer eſt quilibet homo purus puritate vite: qui cū pr̄e. i. p̄lato intrat cōſilium ſapientū. i. religioſorū in q̄ tractat̄ ſal⁹ ⁊ ſapīa aīe q̄ non oīb⁹ exponenda ē ſed ſicut decē vnumquēq̄ ſm ſtatū ſuū ⁊ penitentiā quā a ꝓprio ſacerdote recepit nō debet aliis reuelare ⁊ multa alia ſunt q̄ non debēt recitari Mater vero ē mund⁹ iſte q̄ ſuadet hoī religionē dimittere ſecreta pandere hoc eſt in corde nō retinere ſed poti⁹ vanitatib⁹ ſe ſubiicere ⁊ ſi nō poterit hoīem ſic ſeducere: tūc ꝑ minas. i. ꝑ tribulatōes ⁊ pauptates ipſum intēdit ſeducere. Fac ergo tu ſicut puer papirus. mundū decipias ꝑ volūtariā pauptatē ⁊ oſtēdas ei ꝙ due femine. i. diuerſa vicia carnalis delectatōis poti⁹ debent tradi ſub cuſtodia rōnis q̄ ꝙ ratio ſuppeditet̄ ſub volūtate ⁊ delcātione momētanea Sz ſine dubio quātum ē in corpe poti⁹ vult eligere ꝙ ratō ſuppeditetur ſed nullo mō aſſentire debes ſed econuerſo potius. Et ſic per cōſequens puer papirus id eſt homo purus poterit permanere inter ſapientes. ⁊ virtutes bonas habere id ē inter viros ſanctos ſiue ſanctas ꝯtinue poterit verba ſalutis audire ⁊ vitam eternam obtinere. Quam nobis ⁊c̄.

De iuſticia ⁊ equitate diſertiſſimi iudic̄ xp̄i ꝑ occulta iudicia C. cxxvii

Quidam miles tyrān⁹ erat qui ꝑ multa tempora quendam famulū fidelem tenuit ac in omnibus prouidū Quadam vero die cum ad nūdinas cū eodem ſeruo per nemus tranſirē accidit vt miles. xxx. marcas argenti in medio nemoris pderet famulo ignorante. Cū pecuniam non inueniret famulum īterrogauit ſi pecuniam inueniſſet qui ſtatī negauit ⁊ iurare cepit ꝙ nihil ſcirē ⁊ verum dixit. Qua non inuenta ſtatim pedē famuli āputauit ⁊ eo relicto domi perrexit. Erat prope viam quedam heremita qui cum fletum ⁊ clamorē famuli audiret velociter ei occurrit. Audiuit q̄ ꝯfeſſionē ipſius ⁊ dum cognoſceret eum innocentē ad hoſpitiū ſuū ipm̄ in ſuis hūer̄ portā do miſericordit̄ ꝓcurauit Deīde oratoriū ſuū intrauit ⁊ dn̄o

improꝑauit ꝙ non eſſet iuſtus iudex:
eo ꝙ illum innocentem hominē pedem
ſuum perdere pmiſiſſet. Cumqꝫ diuti⁹
oraſſet ⁊ fleuiſſet ⁊ dn̄o quaſi pro fal
ſo iudicio quodāmodo impropera ſſet
venit ad eum angelus dicens. Nunqd
legiſti in pſal. Deus iudex iuſtus fortꝭ
⁊ patiens. At ille Multotiens legi illd
⁊ credidi ex toto corde. ſed hodie erra-
ui aut ille miſer qui pedē ſuum perdidit
ſub velamīe confeſſionis decepit me.
Reſpondit angelus. Noli loqui aduer
ſus dn̄m iniquitatē. quia omnes vie e⁹
veritas: ⁊ iudicia eius equitas. Cōmē
da memorie qd ſepius legiſti. Judicia
dei abiſſus multa. Scias itaqꝫ illuꝫ ho
minē pedem ſuum ꝓ culpa veteri perdi
diſſe. Nam ante multa tempora cuꝫ eo
dem pede matrem ſuꝫ precipitauit ma
liuole de quadam biga Pro quo facto
poſtea nunqꝫ condignam penitentiaꝫ e-
git. Miles ille dn̄s ſuus volebat dextra
rium emere ad congreganduꝫ maiores
diuitias in detrimentū aīe ſue. ⁊ ideo iu
ſto iudicio dei perdidit pecuniam. Qui
dam pauper fidelis cum vxore ⁊ paruu
lis ſuis quotidie dn̄o ſupplicabat vt
dignaretur ſibi in neceſſarijs prouidere
qui pecuniam inuenit ⁊ confeſſori ſuo
obtulit diſpendendam. Qui circūqua
qꝫ ſciſſitando veraciter illum inuenire
non potuit cuius erat. Ergo eidē paupe
ri partem eiuſdeꝫ pecunie tribuit ꝓpter
deum. reſiduam alijs pauperibus ero-
gauit. Pone ergo cuſtodiā ori tuo. ne
dn̄o aliquatenus improperes vt feci
ſti. cum ipſe ſit iudex ver⁹ fortis ⁊ patiēs

Moralizatio.
Cariſſimi.

Miles iſte po
teſt dici quilibet bonus pre-
latus qui debꝫ idui armatura dei vt poſ
ſit ſtare firmiter contra inſidias dyabo
li. Famulus fidelis eſt ſubditus in oīm
bus prelato ſuo obediens Prelatus il
le habꝫ theſaurum ſcꝫ animas ad cuſto
diendum: quas ſepe ex negligentia ſua
perdidit. Quid ergo eſt faciendūꝫ Cer
te debꝫ diligenter qꝫdiu eſt in vita inq
rere ſalutem aīe. Et ſi inuenire non po-
terit: amputet pedē dextꝝ ſubditi Hoc
eſt talem rebellem caſtigare ⁊ eum ab ec
cleſia amputare: donec cognoſcat ſe deli
quiſſe. Sꝫ dic mihi quō. Ecce famul⁹
poſtqꝫ amiſit pedē incepit clamare. Sic
peccator ꝑ ꝯfeſſionē clamat vt dicit ꝓ-
pheta. Clama ne ceſſes quaſi tuba exal
ta vocem tuam. ⁊c̄. Ad cuius clamorē
heremita. i. diſcretus confeſſor habꝫ eū
portare in humeris ſuis hoc eſt eū infor
mando predicādo pn̄iam dando ⁊ i do-
mū eccl̄ie introducēdo ꝑ opa misericor-
die ⁊ hꝫ pro eo intercedere ad dominū
non ei improperando. ſed deum intime
deprecando. vt talē conuerſum ꝯſeruet
⁊ cuſtodiat. Qui aliqn̄ cum pede. i. af-
fectione peruerſa matrē ſuam. i. eccleſi-
am precipitauit quātum in eo fuit quā
do diuina precepta non cuſtodiuit. An
gel⁹ qui heremitā iformauit eſt conſcīa
pura non ficta cuiuſlibet prelati ⁊ cōfeſ
ſoris qui eos ligat ⁊ ducit vt ad clamo
rem peccatoris cito ei occurrāt ⁊ in do-
mum dei cito introducant Pauper qui
pecuniam inuenit eſt xp̄us qui aīmaꝫ ſe
pe cuſtodit ne labatur in infernū donec
peccator per penitentiam reſurgat ⁊ ſic
animam mundam chriſto recipiat quia
ſine eo nullum bonum opus poſſim⁹ fa
cere. Pone ergo tu peccator cuſtodiaꝫ
ori tuo ne aliquid contra dn̄m dicere ꝑ
ſumas. Deus eñ eſt iuſtus iudex ⁊ for-
tis ⁊ patiens. ideo non dicas quare fe-
cit me ⁊ poſt hoc dimiſit me cadere Vel
alio modo poteſt reduci. Iſte vero mi-
les poteſt dici primus parens Adam

cui deus dedit infinita bona. quia eum conſtituit dominum omnium creaturarum. pſalmiſta. Omnia ſubieciſti ſub pedibus eius. ⁊c. Famulus fidelis eſt ratio que in eo dominatur q̄diu in puritate vite remanſerit. theſaurum paradiſi quē deus ei cõmiſit ꝓ ſe ⁊ heredibus habet. Sed adam volens plura acquirere quando appetebat vt alter deus non eſſet: ſtatim theſaurum paradiſi perdidit ⁊ tunc pedem dexterum famuli amputauit. quia ſeductus per euam ſcilicz per ſenſualitatem non per rationem preceptum diuinum vilipendit. ſed oleum miſericordie clamando petijt in valle huiꝰ mundi quando in ſudore ſuo panem acquiſiuit. Cuius miſeriam videns dei filius de celo deſcendit ⁊ eum per proprium ſanguinem redemit ⁊ in domuz dei duxit quando infernum ſpoliauit. Ipſe peccata noſtra in corpore ſuo portauit: quando pro nobis miſeris mortuus ē. Pauper qui inuenit theſaurum eſt xp̄s qui paradiſum obtinuit. non pro ſe ſed pro omnibus qui euz diligunt. heremita deum deprecatus eſt. ſic xp̄us in paſſione per carnem incepit timere quādo dixit ſi poſſibile ē trāſeat a me calix iſte ⁊ rogauit pro genere humano. Studeamus igitur. ⁊c.

De iniuſte aliena bona occupantibus: grauis erit in extremis diſceptatõ
Capitulum cxxviij.

Arimianus regnauit: in cuius imperio erant duo milites quorum vnus erat iuſtus ⁊ timens deum: alter vero cupidus ⁊ diues: qui magis ſtuduit mundo placere q̄ deo. Miles iuſtus quandaz terram annexam terre cupidi habebat: quā cupidus toto conaīe deſiderabat habere. Sepius ad militē iuſtum perrexit ⁊ ei aurum ⁊ argentum obtulit quantum volebat: ſi terram illā ei venderet Ille vero ſemꝑ renuit ſic ꝙ triſtis receſſit. ſed cogitabat quomodo eum deciperet Accidit ꝙ iuſtus moreretur: quod audiens cupidus cartam nomine defuncti ſcribi fecerat quō defunctus in vita ſua per quādam ſummā pecunie ei terram quā deſiderabat vendidit Quo facto tres hoīes precio conduxit vt ei perhiberent teſtimoniū. Cum quibus ad defunctum acceſſit ⁊ ſigilluz eius inuenit in camera vbi defunctꝰ iacuit: omnes expulit exceptis ſuis teſtibus. Deinde coram teſtibus ſigillū in manu defuncti poſuit ⁊ pollicem ſuper ſigillum ita ꝙ cum pollice mortui cartaz ſuam ſignauit dicens. Ecce eſtis teſtis huius rei. Qui dixerunt Sumus. Et ſic ille miles terram illam vt ſuam occupauit. Cui filius defuncti dixit Quare terrā meā occupas. Qui reſpōdit Pater tuus mihi eā vendidit. Cui ille Pluries ad patrem meū veniſti ⁊ pecuniam obtuliſti ꝓ terra. ſed pater meus nunq̄ voluit eam vendere. Venerunt pariter adinuicem. Miles cupidus de emptione cartam ſigillatā ſigillo defuncti oſtēdit ⁊ teſtes adduxit qui huic teſtimonium ꝑhibuerunt. Cui filius defuncti dixit. Scio ꝙ hoc eſt ſigillum patris mei ſed ſcio ꝙ nunq̄ tibi vendidit. quomō ſigillum habuiſti ignoro quare ibi teſtimonium de hoc perhibeas Iudex vero iſtos tres ab īuicē ſepari fecit ⁊ militē ſimiliter. ⁊ ſeniorē fecit adduci querēs ab eo ſi orationem dominicam ſciret ⁊ fecit eum coram eo a principio vſq; ad finem dicere. Qui eam bene ſciuit. Et illum fecit poni in locum ſeorſum. Deinde iuſſit ſecundum adduci ⁊ ait ei. Cariſſime ante te ſocius tuus erat hic: qui mihi dixit ita verum ſicut pater noſter. Ideo niſi tu dicas mihi veritatem

quam a te queſiero in patibulo te ſuſpē
di faciam. Jlle cogitauit: ſocius meus
totum narrauit quomō miles pollicem
defuncti accepit ⁊ eius ſigillum ⁊ cartā
ſuam ſigillauit. niſi veritatē dixero ero
filius mortis. Qui omnia per ordinem
narrauit. Cum hoc audiſſet iudex: fecit
eum ſeorſuz poni ⁊ tercium adduci. cui
ait. Kariſſime ſocius veſter primus di
xit mihi ita verum ſicut pater noſter. ⁊
ſecundus etiam. ideo niſi tu mihi veri-
tatem dixeris morte turpiſſima morie-
ris. Jlle cogitauit. Socij mei omnia
ſecreta militis narrauerunt. ideo bonum
eſt vt veritatem dicam. Qui de verbo
ad verbum iudici narrauit quomō hoc
factum fuit. Quē iudex ſeorſum poni fe
cit. Et vocauit militez quē toruo vultu
reſpexit dicens. O maledicte cupidi-
tas tua excecauit te. Dic mihi quomō
miles defunctus terram quā occupas ti
bi vendidit. Jlle vero ignorās de cōfeſ
ſione teſtium allegauit ꝙ iuſte occupa-
ret. Cui rex. maledicte teſtes perhibent
teſtimonium contra te quomō ptꝰ mor
tem eius pollicem accepiſti ⁊ ſigilluz eꝰ
⁊ cartam tuā ſigillaſti. Quod audiens
miles ad terram cecidit ⁊ miſericordiā
petiuit. Ait ei rex. Miſericordiam quaz
meruiſti obtinebis. ⁊ fecit teſtes trahi
per caudas equorum vſqꝫ ad patibulū
⁊ ibi ſuſpendi ſimiliter ⁊ militem. Sa
trape regni iudicium ⁊ ſapientiam regꝭ
laudabant. ꝙ tam ſapienter veritatem
inueſtigaſſet ⁊ omnia que miles habe
bat dedit filio defuncti militis Qui gra
tias regi egit ⁊ hereditatem ſibi reſtitu
ſtituit.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Eriſtos duos
milites intelliguntͬ dyabolꝰ ⁊
primus pens. filius eius erat totuz ge
nus humanum ab eo ꝓpagatum. here-
ditas eſt paradiſus quem deus ſibi de
dit. Hoc videns miles cupidus. ſ. dy
abolus acceſſit ad eum ſuggerēdo ⁊ tēp
tando vt paradiſum per peccatum amit
teret. Jlle vero q̄ꝫ diu remanſit in vita
ſcilicet in puritate vite hereditatem ſci-
licet paradiſum occupauit. Sꝫ eo mor
tuo per peccatum quod commiſit con-
tra diuinum preceptum: perdidit ⁊ to
tum genus humanum poſt eum Sꝫ
primo eſt querendum quomodo perdi
dit. Dico. Carta erat ſcripta: quando
Eua conſenſum prebuit vt de ligno vi
te contra diuinum preceptum comede
ret. Erat enim ſigillata: quando Adam
qui erat caput rationis ⁊ cui dabatͬ ſpe
cialiter preceptuz: comedit ⁊ vxori ma
gis adheſit q̄ꝫ deo. Sigillum vt ſcitis
imprimit ſuam impreſſionem in cera.
Sic deus impreſſit ſuam imaginem in
Adam ⁊ eum mundi dominum conſti-
tuit. Unde pſalmiſta. Omnia ſubieci-
ſti ſub pedibus eius oues ⁊ boues ⁊c̄.
Jllam impreſſionem. id eſt imaginem
dedit dyabolo: quando ei obediuit ⁊ hꝰ
cum pollice poſtq̄ꝫ defunctus erat.
Pollex enim claudit totam manum.
pollice amiſſo: manus vires amittit.
Per pollicem vero debemus intellige-
re rationez quam deus homini dedit vt
bonum eligat ⁊ malum reſpuat. Unde
q̄ꝫ diu homo ratione regitur ⁊ ratio ī eo
dominatur. tam diu poterit bene ſeip-
ſum ⁊ alios regere. Sed qui caret ra-
tione: caret virtute ⁊ fortudine ſpiritua
li. Adam vero primus parens habebat
ſcientiam a deo infuſaz vltra omnes cre
aturas: ita ꝙ omnes creature ante pecca
tum ei obediebant. Hoc non obſtante
ſcienter cum pollice rationis adheſit dy
abolo cum dyabolus ei dixerat. Non
moriemini. ſed ſi comederitis: eritis ſi
cut dij ſcientes bonum ⁊ malum. Dy-

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POZNAŃ

abolus cum vidiſſet eum ſic ſeductum ⁊
hereditate celeſti priuatum volebat fili-
um .ſ. totum genus humanum exclude-
re. Sed homo ſi cautus fuerit debz ad
regem celeſtem accedere vt patriarche
⁊ prophete fecerunt. qui clamauerunt
ad deum pro remedio. O domine deꝰ
emanuel rex ⁊ legifer noſter. expectatio
gentium ⁊ ſaluator earum veni ad saluā-
dum nos domine deus noſter Sed dy-
abolus producit ſecuz tres teſtes ſcilicȝ
ſuperbiam vite. concupiſcentiam car-
nis. ⁊ concupiſcentiam oculorum. Cō-
tra quos oportet procedere prudenter.

Primum teſtem debemus examina-
re ſi ſciat pater noſter qui ⁊c̄ ſiue oratio-
nem dominicam. hoc eſt ſi aliquid fe-
cerat propter quod peccatum ſuperbie
contra euz teſtimoniū prohibeat humi-
liet ſe in omnibus verbo ⁊ opere ita vere
ſicut eſt oratio dominica ⁊ regez celeſtē
placabit exemplo xp̄i: qui erat patri o-
bediens vſq̧ ad mortem. Si vero ho-
mo timeat ſecundū teſtē .ſ. ꝯcupiſ̄az ocu-
oculoꝝ .ſ. mundū in q̄ tm̄ delectat̄ pure
ꝯfiteat̄. vt fecit ſecundꝰ ⁊ piculū poterit
euadere Si v̄o hō timeat t̄ciū teſtē .ſ. ꝯ-
cupiſ̄az carnis d̄o ſatiſfaciat p̄ carnis ma-
cerationem. id eſt per veram ſatiſfactio-
nem vt fecit tercius teſtis qui omnia re-
cognouit. Unde ipſe cum duobus ſo-
cijs ſuis in patibulo ſuſpenditur. De q̄
loquitur apoſtolus. Suſpendium ele-
git anima mea. id eſt ſuſpendium peni-
tentie. Et ſi ſic fecerimus vitam eternā
optinebimus. Ad quam. ⁊c̄.

De amicicie vere probatione.
Capitulum centeſimū viceſimū nonuȝ.

Ex quidā ha-

buit tm̄ vnicum filium quē
multum dilexit. Qui filiꝰ
a patre licentiam accepit vt mundū vi-
ſitaret ⁊ amicos ſibi acquireret: qui per
ſeptem annos vagabatur in mundo. ⁊
poſt hec ad patrem rediȷt Pater gaudē-
ter eum recepit ⁊ ab eo queſiuit quot ami-
cos acquiſiuiſſet. Ait filius Tres. Pri-
mum amicū pluſq̧ meipſum diligo.
Secundū tantū ſicut meipſum. Et ter-
cium parum aut nihil. Cui pater. Bo-
num eſt eos p̄bare ⁊ temptare antequā
indigeas de eis. Porcum occide ⁊ i ſac-
co pone ⁊ in domū amici quē plus dili-
gis q̧ te perge de nocte ⁊ ei dic q͛ a caſu
hominē occidiſti ⁊ ſi inuentuȝ fuerit cor-
pus ego morte turpiſſima ero condem-
natus. Rogo modo te ſicut te ſemper
pluſq̧ meipſum dilexi ſuccurre mihi i
hac maxima neceſſitate Quod factum
eſt. At ille reſpondit. Sicut eum occidi-
ſti neceſſe eſt vt penitētie ſubiaceas. ſi
corpus eſſet inuentum forte in patibu-
lo eriſ ſuſpenſus. Uerūtamen q͛ amicꝰ
meus fuiſti: ideo tecum pergam ad pati-
bulum. ⁊ poſtq̧ mortuꝰ fueris tres vel
q̄tuor vlnas pāni tibi dabo ad corpꝰ tuū
inuoluendū. Ille hoc audiens ad ſecū-
dum amicum acceſſit ⁊ illum vt primū
probauit. Ille ſicut primus renuit di.
Credis me fatuuz q͛ in tali periculo me
ponere vellem. Uerumtamen quia ami-
cus meus fuiſti: ideo ad patibulum te-
cum pergam ⁊ in via te conſolabor quā-
tum potero. Ille ad tercium amicuz ac-
ceſſit ⁊ eum probauit dicens. Uerecū-
dor tibi loqui. quia nunq̧ pro te aliqd
feci ⁊ a caſu hominē interfeci ⁊c̄. At ille
Libenter hoc faciam ⁊ mihi culpam im-
ponam. ⁊ patibulum ſi neceſſe fuerit p̄
te aſcendam. Hunc expertum eſt melio-
rem amicum ſuum fuiſſe.

Moralizatio.
Cariſſimi.

Ex iſte eſt de-

us omnipotens filius vni-
cus eſt quilibet bonꝰ xp̄ianꝰ: qui per. vij

ãnos.i.toto tempe vite ſue habet ĩ mũ
do conuerſari ⁊ tres amicos querere.
Primus eſt mundus quẽ plus diligit
ꝙ̃ ſeipſum. probatur hoc. ꝓpter mũdũ
homo ſe ponit in periculo mortis mõ in
mari modo in terra vitam ſepe amitten
do vt tempalia bona poſſit habere ergo
plus diligit mundum ꝙ̃ ſeipſum. Et ſi
eum tempe neceſſitatis ꝓbaueris ſine
dubio tibi deficiet imo de omnibus bo
nis tuis ſi tibi dederit duas vlnas vel
tres ꝺ panno ad inuoluendum corpus
tuum multum eſt. Secundus amicus
quẽ tantũ diligis ſicut teipſum eſt vxor
tua ⁊ filij tui et filie. bene ad ſepulchruꝫ
in morte tecum plorando pergunt. Et
cum vxor ad domũ redierit infra pau-
cos dies dolor recedit et alium incipit
amare. Tercius amicus pro quo paruꝫ
feciſti eſt qui pauca bona ꝓ eius amore
ſumus operati imo multa mala qui tẽ-
pore mortis amicus eſt ſi contriti ⁊ con
feſſi fuerimus imo ꝓ nobis mortem in
cruce ſuſtinuit.

Quod vir ſapiens plus valet viro for
ti. Ca.cxxx.

Erat quidam
rex qui pauperem quendaꝫ
ad magnas diuitias ꝓmo-
uit eiqꝫ vnũ caſtrum ad cuſtodiendum
ↄmiſit. Ille ſic ſublimatus ſuperbus fa
ctus eſt valde. Cum inimicis regis con
cilium habuit ⁊ ipſoꝝ proditor factus.
caſtrum ipſis aperuit. Rex vero de hoc
multum contriſtatus ↄcilium habuit ꝙ̃
modo caſtꝝ rehaberet. Dictũ eſt ei ꝙ ſi
poſſet caſtꝝ rehabere niſi tria haberet.
ſcꝫ fortitudinem ſapientiã ⁊ dilectiõem
vna cum diuitijs. Unde in regno ſuo
fuerunt tres milites: quorum vnꝰ cete-
ris fortior. ſecundus ſapientior. tercius
regem multum dilexit. Iſti tres mili-
tes ſunt miſſi cum exercitibus vt caſtꝝ
inuaderent. Primus miles fortis cũ
exercitu grandi preceſſit per quandam
foreſtã in qua erãt inimici regis ⁊ ince-
pit viriliter contra eos pugnare. Sed
ſubito quedam ſagitta exijt de baliſta ⁊
eum in ĩguine ꝑcuſſit ⁊ mortuꝰ ẽ. Mi
les ſapiens poſt eum foreſtam intrauit
Et incepit allegare iura. ſic volens eos
allicere ad reſtitutionẽ caſtri interim ve
nit ſagitta que ꝑcuſſit eum inter pulmo
nem ⁊ ſtomachũ ⁊ mortuꝰ eſt. Hec ter
cius miles videns foreſtam intrauit ⁊ ĩ
cepit dulcia verba ꝓferre ⁊ ornate loq.
ſtantũ ꝙ illum libenter audiebant ⁊ trã-
ſire permittebant Verũtamen tantũ cũ
illis fecit: ꝙ introitũ habuit in caſtruꝫ.
Et ſic inter eos conuerſabatur ꝙ õnes
exiſtentes in caſtro ſunt cum eo ↄfederati.
Et ſic caſtꝝ ꝓ lege acquiſiuit. ⁊ ſuum
vexillum in ſummitate ordinauit. Cuꝫ
rex hoc audiuiſſet ꝙ tam prudenter ca-
ſtrum acquiſiuiſſet: illuꝫ ad magnas di-
uitias promouit.

Moralizatio.
Cariſſimi.

Rex iſte eſt do
minus noſter iheſus xpus:
qui illum pauperem. ſ. Adã primũ ꝑen
tem ad magnas diuitias ꝓmouit. quan
do eum ſeneſcallum paradi conſtituit. ſꝫ
ille per peccatum perdidit. Unde in to-
to regno mundi pauci erant inuenti qui
caſtꝝ predictum. i. paradiſum poterant
obtinere. Vocati ſunt tres milites per
quos intelligo tria genera hoim. Per
primũ mundi potentes: qui credũt per
potentiã ⁊ fortitudinẽ mundanã padiſũ
acquirere. Et licꝫ ſint ad hoc apa: venit
tamẽ ſubito ſagitta ſuperbie ⁊ ipõs ſpi
ritualiter interficit. Per ſecũduꝫ mi-
litem mundi ſapientes intelligere debe
mus qui ĩcipiũt iura allegare vt ſũt iu-

dices eccleſiaſtici aduocati. ⁊ iudices
tempa.. s qui credunt ꝑ ſapientiã ſuaȝ
paradiſum acquirere Et duȝ incipiunt
bene viuere venit ſagitta auaricie. i. bur
ſa plena pecunie ⁊ ſic percutit eos ⁊ ſpi
ritualiter interficiũtur. Per terciuȝ
militẽ qui dulciter ſine tumultu loq̈ba
tur: xpianum ſimplicẽ totaliter in deo
cor habentẽ poterimus intelligere: qui
non ↄfidit in pompa hũana. nec in eiꝰ
ſapientia. Sed ſolũmodo in deo. iuxta
illud pſal. Btũs homo qui ſꝑat ĩ dño.
Certe talis caſtꝝ paradiſi poterit acqui
rere. Q̃d nobis preſtare dignetur ⁊c̃.

De diuitibus quibus datur. ⁊ pau
peribus quibus id q̃d habent abſtrahi
tur. quõ deus eos eternaliter remune
rat ꝑ celeſtem patriam. Ca. cxxxi

Ex quidã fe
cit ꝓclamari ꝙ omñes indif
ferẽter ad eum venirent. ⁊
quicquid ab eo peterẽt obtinerent No
biles ⁊ diuites aliqui ducatũ. aliqui co
mitatũ. aliqui miliciã. aliqui auꝝ ⁊ argẽ
tum pecierunt ⁊ obtinuerunt. Deinde
pauꝑes ⁊ ſimplices venerunt ad regeȝ
etiã pẽtẽtes. Quibus rex ait Tarde ve
niſtis. ante vos nobiles ⁊ principes ve
nerũt ⁊ omnia que habui eis d̃di Qui
triſtes de reſponſione fuerũt. Rex vero
pietate motus ait. Kmĩ tñ eis tempo
ralia dedi ſed dominiũ retinui q2 hoc nl'
lus petiuit ego do vobis hoc vt ſitis do
mini eoꝝ ⁊ iudices. Diuites hoc audi
entes ↄtriſtati ſunt ⁊ venerunt ad regẽ
dicentes Dñe confuſi ſumus ꝙ paupe
res ⁊ ſeruos noſtros ↄſtituiſti iudices ⁊
dños noſtros. melius eſt nos mori q̃ȝ
ſic ſeruituti ſubiiciamur. Ait rex. Cariſ
ſimi non facio vobis iniuriam quicquid
a me petiuiſtis vobis dedi intantum ꝙ
nihil mihi retinui niſi dominiuȝ: quod
dedi eis. Sed do vobis concilium qui
libet veſtrum ſatis habȝ ad viuendum.
det ergo quilibet veſtrum partem de di
uitiis pauperibus: per quaȝ poterũt ho
neſte viuere ⁊ ego dominiũ ab eis reci
piam ⁊ apud me manebit ⁊ ſic eritis li
berati a ſeruitute magna Quod ⁊ factũ
eſt.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ex iſte eſt de
us diues ſuper omnia. pre
co proclamans eſt predicator qui dicit
petite ⁊ accipietis querite ⁊ inuenietis.
Diuites ⁊ mundi potentes cum illum
clamorem audierunt: ſtatim cum omni
labore caſtra ciuitates aurum ⁊ argentũ
petierunt ⁊ obtinuerunt. Sed chriſtꝰ
tantum de mundanis dedit eis ꝙ nihil
retinuit yſa. liiij. Vulpes foueas habent
⁊ volucres celi nidos filius autem hoi
nis non habet vbi caput ſuum reclinet.
Deinde pauperes venerunt ⁊ nihil ha
buit eis dare niſi dominiũ ⁊ ſic eos con
ſtituit dominos ⁊ iudices diuitum Iux
ta illud mathei. Vos qui reliquiſtis õ
nia ⁊ ſecuti eſtis me ſedebitꝭ ſuper ſedes
duodecim iudicantes duodecim tribꝰ
iſrahel. Et illud Mathei quinto. Bea
ti pauperes quoniaȝ ipſorum eſt regnuȝ
celorum. Diuites hoc videntes debent
multum dolere ꝙ pauperes qui ſerui e
orum fuerunt in hoc mundo debent eſſe
iudices ⁊ domini eorum in celo. Si er
go deſideratis cuȝ eis regnare faciatis
ſicut fecerunt illi. quilibet det elemoſi
nam quantum poteſt pauperibus vt po
terunt viuere ⁊ ſine dubio cum eis po
teritis in eternum regnare.

De inuidis qui bonos per malam
vitam inficiunt. Ca. cxxxii.

Ciuitas que dā erat in qua quatuor phi ſici fuerunt in medicina periti Junior alios tres in ſcīa excellebat in tantum ꝙ omnes infirmos ad eū venientes ſaluauit. Quō alij inuidētes moti ſunt contra eū ⁊ inter ſe dixerunt Quō poterimus iſtum extinguere. Ecce tot⁹ mundus ad eū currit ⁊ nihil poterimus ꝓpter eum lucrari. Ait vnus de tribus. Ad tres leucas omni ebdomada viſitat ducem ⁊ die craſtina ad eum accedet. ego ſtabo extra ciuitatem ad vnam leucam tu vero ad ſecundā ⁊ alius ad terciam. Cum vero in fine prime leuce venerit ei obuiabo ⁊ ſigno crucis me ſignabo ⁊ quilibet veſtrum ſic ſimiliter faciet. ⁊ Jlle vero cauſam crucis quiret dicem⁹ Leproſus factus es ⁊ ex timore lepram incurret. quia dicet ypocras. Homo timens lepram ex timore eam incurrit. Et cum leproſus fuerit nullus ad eū accedet. Quod ⁊ factum eſt.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Er iſtos tres medicos qui quartum inficiebant: debemus intelligere tria vitia que in iſto mundo regnant. ſcȝ ſuperbia vite. concupiſcentia carnis. ⁊ concupiſcentia oculorum. Uel ſignant dyabolum mundum ⁊ carnem Jſti ſunt medici reproborum qui faciunt corpus in delicijs viuere. animā in inferno regnare Medicus ſubtilis eſt quilibet bon⁹ chriſtianus ſicut ſunt prelati ⁊ confeſſores qui habent nos ſpūaliter curare. virtutes inſerere ⁊ vitia extirpare. Sed heu proch dolor ſepe per illa tria vitia medicus ſpiritualis eſt infectus in tantū: ꝙ non eſt dignus gradum in eccleſia tenere ſed extra vt ſunt ſymoniaci ⁊ alij qui ſunt diuerſis diuitijs irretiti. Cariſſimi ſi voluerimus ab iſtis vitijs cauere: extra viam ambulemus per opera miſericordie. Et ſic poterimus ad regnū ꝑuenire. Quod ⁊c.

De ſpūali amicicia. Ca. cxxxiij.

Erat quidam rex qui duos leporarios habuit: qui quaſi continue ad inuicem erant ligati. ⁊ q̄diu inuicē ligabantur mutuo ſe dilexerunt. ſed ipſi ſolutis quilibet alium voluit deuorare. Rex vero hoc videns multū dolebat quia quando ludere cum eis volebat ⁊ venari ipſis ſolutis pugnabant ⁊ ludo non intendebant Rex concilium querebat ſuper hoc. Cui dictum eſt ꝙ lupus fortis ⁊ crudelis adduci deberet ⁊ vnus de canibus contra eum pugnare permitteretur. quādo hic canis fere fuerit deuictus alium canē contra eum admitteret. cū primus canis videret ſe auxiliatū ſemꝑ poſt hoc adinuicē mutuo ſe diligerent. quod ⁊ factum eſt. ⁊ lupo quaſi deuincēte canem primū ⁊ primo cane deficiēte alius eum defendit ⁊ lupū occidit. Ab illo tempore tam ligati q̄ ſoluti canes mutuo ſe dilexerunt.

Cariſſimi Moraliſatio.

Ex iſte eſt dominus noſter iheſus chriſt⁹ duo canes adinuicem ligati ſunt corp⁹ ⁊ anima in baptiſmo ligata. q̄diu vero ſic ſtant ligati mutuo ſe diligunt. Sed ſi ſoluantur per peccatum mortale ſtatī vnus contra alium eſt: vt dicit apoſtolus. Caro concupiſcit aduerſus ſpm̄ et econuerſo. Quid ergo eſt faciendū. certe vt caro ſubijciatur ꝓñie ⁊ ꝯtra lupū .i. dyabolū ſe opponet ⁊ tunc aīa ꝯfortabitur. ⁊ cum carne pugnabit viriliter ⁊ pt⁹ hoc erit amor in omni proſperitate

⁊ aduerſitate ⁊ pariter ambo diligentur a domino propter cuius dilectionē vitam eternam obtinebunt.

De innocēti morte xpi ca. cxxxiiij

Rerat ſeneca ꝙ lex aliquando erat ꝙ quilibet miles in armis ſuis ſepeliri deberet. Et qui ſuper hoc defunctum armis ſpoliaret morte moreretur. Accidit caſus ꝙ quedam ciuitas obſeſſa erat a quodam rege tyranno: qui ī circuitu ciuitatis inſidias ponebat ⁊ populum quaſi ſine numero occidit intantū ꝙ erat in periculo ciues perdendi ⁊ multum timebant: quia reſiſtere nō poterāt Dum autem ſic in periculo ſtarent: quidam miles fortis nobilis ⁊ ſtrenuus ītrauit ciuitatē ⁊ ciuibus multum compatiebatur. Ciues vero acceſſerunt ad eum dicentes. Domine: adiuua nos At ille. Kmi: iſto periculo liberari nō poteritis niſi per manum validam Ego vero vt videtis in armis non ſum ideo nō poſſum pugnare Unus de ciuibus dixit. Domine infra paucos dies in hoc ſepulchro quidam miles ſepultus eſt ī optimis armis. arma eius accipe ⁊ ciuitatem noſtram de inimicis libera. Miles armis a mortuo receptis inimicis certamen dedit ⁊ victoriam obtinuit ⁊ ſic ciuitatem liberauit ⁊ arma recepta repoſuit. Emuli inuidia moti ꝙ tam glorioſum bellum fecit eum apud iudicē accuſauerunt ꝙ contra legem egiſſ; eo ꝙ defunctum armis ſpoliauit. Qui reſpondit. Domine de duobus malis maius malum eſt vitandum. Et quia ciuitatē tueri non potuiſſem ab inimicis niſi habuiſſem arma. ideo ea accepi ⁊ repoſui Item fur vel predo ſpoliat ea intentiōe vt non reſtituat. ſed ego propter bonū cōmune arma accepi ⁊ reſtitui. Ideo potius deberem premiari ꝙ̃ accuſari. Itē in ciuitate aliqua ſi domus accendit: nōne melius eſt vt domus illa ſine dilatione totaliter deſtruatur anteꝙ̃ cetere domus incendantur ⁊ ciuitas tota deſtruatur. Sic in propoſito. Nonne melius eſt ꝙ omnes conſeruaui accipiendo arma ꝙ̃ non accipiendo non defendiſſem. Si enim ea non accepiſſem: omnes eſſetis interempti. Emuli vero dixerunt. Reus eſt mortis. Iudex vero ad petitionem eorum contra eum ſententiam dedit vt occideretur. Et ſic factum eſt De cuius morte factus eſt planctus magnus in ciuitate

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ciuitas iſta obſeſſa erat mundus iſte a dyabolo magno tempore. Et quotquot tunc in mundo erant fuerunt in periculo perdendi. Quia omnes in infernum deſcenderūt. Mundus iſte erat circumuallatus vitijs ⁊ concupiſcentijs. Miles fortis qui arma non habuit eſt dominus noſter ieſus chriſtus. Unde pſal. Dominus fortis ⁊ potens ⁊c̄. Qui videns mundū in periculo ⁊ totum genus humanum in perditione. perrexit ad ſepulchrum. id eſt vterum beate virginis. Et ibi inuenit arma primi parentis id eſt humanitatē aſſumpſit ⁊ contra dyabolū pugnauit victoriam obtinuit ⁊ nos a morte liberauit. Emuli ſunt iudei hoc vidētes illū apud pilatū accuſabāt dicētes Ne forte veniāt romani ⁊ tollant noſtrum locum ⁊ gentem. ⁊c̄. Miles dicebat. Melius eſt vt vna domus deſtruatur ꝙ̃ tota ciuitas. Econtra cayphas dicebat. Expedit vt vnus moriatur ⁊ nō tota gens. Ideo pilatus eum morti tradidit. De cuius morte petre sciſſe ſunt ⁊ tenebre facte ſunt ſuper vniuerſā terrā.

Sed facta victoria iterato in ſepulcro
hec arma repoſuit.i. corpus ſuum glo/
rioſum in terra quieuit Studeamus er
go eius mortem plangere in mente: in
corde retinere ⁊ ad memoriam reduce
re q̄ viriliter ꝓ nobis pugnauit ⁊ nos
a faucibus diaboli liberauit. Unde ꝓp̄
hoc tenemur eum ſupᷓ omnia diligere:
⁊ ꝓ eius amore patrem ⁊ matrem di/
mittere. Quis vnq̄ꝫ audiuit ꝙ homo
habens vnicum filium ⁊ heredem q̄ euꝫ
mori permittere vellet: ſicut pater cele/
ſtis fecerat de vnico filio ſuo domīo no
ſtro ihesu xp̄o ⁊ tamen mortuus ē. Sic
⁊ nos debemus voluntarie carnis delec
tationes ⁊ omne quod deo diſplicet ꝑ
penitentiam mortificare. Et ſic vitā et/
nam poterimus obtinere.

De conſcientia noſtra dum anguſti
atur ad deum per confeſſionem ⁊ opera
meritoria recurramus.

Capitulum.cxxxv.

Efert Augu

ſtinus in de ciuitate dei. ꝙ
lucretia erat mulier roma/
na nobiliſſima: que erat vxor calatini.
Cū ille calatinus ſextū nomine filium
imperatoris tarquinij ad caſtrum ſuum
inuitaſſet: ſextus ē ſtatim captus ī amo
re pulcerrime lucrecie. Tempus aptuꝫ
quo impator ⁊ calatinus de roma ſimul
recederent obſeruans: ad predictuꝫ ca/
ſtrum reuerſus ibi ꝑnoctauit ⁊ nocte il/
la non vt hoſpes ſed vt hoſtis cubiculū
lucrecie clam īgreſſus manu ſiniſtra op
primens pectus eius: dextra vero gladi
um tenens ſe ꝓdidit dicens. Sextus
ſum mihi cōſentias vel morieris. Illa
nullo modo conſentire volebat. Dixit
ꝙ ſextus. Niſi mihi conſentias ſeruuꝫ
iugulatū nudum corpi tuo nudo etiam
te iugulato tibi ſociato. Et ꝑ orbem fa
ma curret lucreciam cū ſeruo ī cubiculo
ſiugulatam. Illa vo timens de tali infa
mia coacta cōſenſit. Sextus vo cōple
ta libidine receſſit. Ipſa vero multum
dolens patrem ⁊ maritū fratres ⁊ impe
ratorem nepotes ⁊ ꝓcōſules vocauit ꝑ
lrās: quos oēs pn̄tes ſic alloquitur di
cens. Sextus domū meam intrauit ho
ſtis ꝓ hoſpite Scias tu o calatine veſti
menta viri alieni in lecto tuo fuiſſe: ve/
rūtamen licet corpus ſit violatum ani
mus tamē eſt īnocens. iam a culpa me
abſolue: a pena tamen non liberabor.
Statim cum gladio occultato ſub cla/
mide ꝓpria manu ſe transfixit. quo fac/
to amici eius gladio illo accepto iura/
bant per ſanguinem lucrecie omneꝫ ꝓ
geniem tarquinij de Roma eijcere ⁊ ex
tirpare. quod ⁊ fecerunt. Sextum vero
autorem criminis interfecerunt miſera
biliter.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ucrecia no

bilis dn̄a eſt anima a deo
per baptiſmū lota ⁊ deo coniūcta Sex
tus ē diabolus: qui nititur minis ⁊ mu
neribꝫ animam violare. domum eius ī
trauit qn̄ peccato ꝯſenſit.i. corſuuꝫ q̄d
eſt domus aīe. pectus eiꝰ opprimit quā
do homo totaliter cōſentit Et eā violat
qn̄ manū ꝑ ꝯſenſum actu ꝯplet. Poſt
hec lucrecia.i. aīa dolens vocat patrem
⁊ marituꝫ. Sic ⁊ tu cariſſime debes vo
care patrem.i. ꝯfeſſorem. maritum.i.
xp̄m ꝑ opa miſericordie: ⁊ ſanctos cuꝫ
bona deuotione ⁊ oſtendere vitā tuam
per verā contritionem ⁊ confeſſionem
quid ⁊ quantuꝫ ꝯtra deum deliquiſti.
Et tūc gladio penitentie teipſum occid
id eſt vicia ⁊ peccata extirpa. ⁊ ſic corpꝰ
deferatur Romaꝫ.i. in ſanctam eccleſi
am ad oſtendenduꝫ in qua forma pub
lice vel occulte deum offendiſti. Tunc
diabolus ⁊ omnes ſui ſequaces erunt

expulſi ⁊ recedent confuſe. ⁊ tu remane
bis ſaluus in bona vita. Quod nobis
preſtare dignetur dominus noſter Ihe
ſus chriſtus qui cum patre ⁊ ſpiritu-
ſancto viuit ⁊ regnat per infinita ſecula
ſeculorum. Amen.

Quomodo vigilare debet paſtor aīarum

Capitulum. cxxxvi.

Vir quidam
ad domum cuiuſdam diui-
tis nocte venit: qui aſcēdēs
tectum domus per foramen proſpicere
cepit ſi adhuc aliquis de familia diui-
tis vigilaret. Quod hoſpes cōſiderās
priuate vxori ſue dixit. Interroga me
alta voce qualiter hec bona queſiui que
habemus. nec deſiſtas donec finaliter ti
bi dicam. Tunc ait mulier O bone do
mine cum nunq̄ fuiſti mercator dic mi
hi qualiter tantam pecuniam quā poſſi
des nunc congregaſti. Cui ille. Noli
ſtulta a me hoc querere. Illa autē ma
gis ac magis querere non ceſſabat. tūc
vir quaſi coactus ſuis precibus ait. No
li illa prodere que tibi dico ⁊ veritatem
pandam. At illa. Abſit hoc a me. At il-
le. Fur eram ⁊ nocturnis furtis omnia
que nunc habeo congregaui. Cui muli
er ait. Miror ergo ꝙ nūq̄ fuiſti depre
henſus. Cui ille. Qui magiſter meus
erat quoddam verbum me docuit qđ
ſepties dicebam quando tecta hominū
aſcendebam. Ait mulier. Rogo te dic
mihi illud verbū cuius virtute ſine pe
riculo furtum commiſiſti. At ille. Tibi
dicam ſed alteri nullo modo dicas ne
forte poſſunt bona noſtra aſportare. At
illa. Nullo modo attemptabo Qui ait
Hec ſunt verba fallax fallax. His dic-
tis mulier obdormiuit. Vir autē finx
it ſe dormire. ſternutabat. Fur etenim
cum audiſſet gauiſus eſt: ſumpto lune
radio: ⁊ ſepties dicto carmine laxatis
manibus ⁊ pedibus per feneſtram ī do-
mum cecidit ⁊ magnum ſonitum fecit
fracto crure ⁊ brachio iacuit miſerabi
liter ſemiuiuus ī terra. Hoſpes quoq̄
audito ſono queſiuit quaſi neſciēs qua
liter cecidiſſet. At ille. Verba fallacia
me deceperunt. Hoſpes quidem eum
recepit: ⁊ ſummo mane in patibulo ſuſ
pendi fecit.

Moralizatio.

Cariſſimi.
Vir iſte ē dy
abolus qui per malas cogi
tationes tectum cordis tui
aſcendit. Et foramen facit per malum
conſenſum. Vir cum vxore eſt bonus
prelatus eccleſie deſponſatus: Cui dy-
abolus toto conamine nititur per pec-
catum bona ſua furari. ſcilicet virtutes
quas in ſacro baptiſmo recepit auferre
Sed bonus prelatus ſancte eccleſie de-
ſponſatus debet continue vigilare vt
non ſinat furem anime domum perfo-
rare. Iuxta illud verbum ſaluatoris
Vigilate quia neſcitis qua hora fur eſt
venturus. Et contra eius malicias ⁊
nequicias intra ſe ⁊ vxorem ſcilicet ec
cleſiam prouideat quomodo dyabolo
ſit reſiſtendum vt cadat a corde eius ⁊
nullo modo ei noceat. Vel etiam
alio modo poteſt reduci. Fur iſte erat lu
cifer pulcer: qui toto conamine aſcende
re volebat vt alter deus eſſet ⁊ auferre
ab eo eiꝰ dignitatē Et dicebat illđ yſa
ye. Aſcendam in celum ⁊ ſimilis ero al
tiſſimo. Et etiam in Geneſi. Ponam
ſedem meam in aquilonem ⁊ ſimilis e-
ro altiſſimo. ꝙ poſtea aſcendit per radi
um hoc eſt ꝑ ſuam pulcritudinē cecidit

in inferno. Et fregit crura ſua .i. amiſit ſic ſuum decorem quem deus ſibi cōtulit: ⁊ ſuſpenſus eſt in patibulo infernali A quo nos ⁊c.

De naturali benignitate xp̄i ⁊ mīa quibꝫ naturaliter pctōribꝫ cōuertētibꝰ miſeret. Et q xp̄s recipit q̄s mūdꝰ ejicit Capitulum .cxxxvij.

Narrat Euſebius in cronicis de quodā impatore: qui pplm romanum in maxima eq̄tate gubernabat nulli pcens ſed p equali culpa equalē penā tribuens tam diuitibꝫ q̄ȝ pauperibus. Senatores romani eū pter hoc iperio priuauerūt ⁊ tanq̄ȝ pauperem fugere cōpulſerunt. Ille ſtatim acceſſit ad cōſtātinum ⁊ cū eo pactū fecit ⁊ tam ſtrēnue ⁊ tā prudēter ſe habuit ſic q poſt eum i impatorem eſt electus. Qui cōgregato exercitu Romam obſedit: ⁊ cum romani euadere non poſſent quin ab eo caperent. miſerūt primo ad eum ſeniores. ſecūdo iuuenes. tercio mulieres q̄ nudis pedibꝫ ante eū ſe pſtrauerunt poſtulantes veniam quā obtinere non poterant. Ultimo miſerunt ſibi parentes ſuos ſimplices q̄s habuit in ciuitate: mater eius pectus ⁊ vbera ei oſtendit q̄ ſuxerat. Qd cū vidiſſet impator: amore naturali cōpatiens totā offenſam dimiſit: ciuitatē intrauit: ⁊ honorifice ſuſceptus eſt. Moralizatio.

Cariſſimi. Iſte imperator eſt xp̄s qui p peccatū de ciuitate ſua .i. de corde hoīs expellitur: ac de mundo iſto qn̄ iudei eū morti tradiderunt. Ille vo ſic expulſus ad patrem preritvbi ē electus in ppetuum impatorem ⁊ iudicem nr̄m in die iudicij. qr ōne iudicium dedit pater filio. Job. viij. Ergo nobis valde timendū eſt qū o in die iudicij debeamus ei occurrere qn̄ veniet cū magno exercitu angeloꝝ. Quid ergo faciemus. Certe pmittamꝰ primo ſeniores .i. alte clamemus ad patriarchas ⁊ pphetas vt p nobis implorēt nudis pedibus .i. cum affectione. Itē ſecundo iuuenes .i. apoſtolos martires ⁊ confeſſores noui teſtamenti p opera mīe iplo remus. Itē mulieres .ſ. ſanctas vgīes ⁊ viduas: ⁊ principaliter rogemꝰ matrem dei vginem glorioſam: ⁊ ipſa nobis obtinebit vitā eternā. Quā. ⁊c.

De illis quos auſteritate vicere nō poſſumus: benignitate ſuperemus. Capitulum .cxxxviij.

Erat quidam rex noīe medro: qui vnicuȝ filiū habebat herēdē. filius dimiſit patrē: pter hͦ pater eū fugauit ſpoliando ipm ab hereditate ſua Facto hoc filius fugit ad regē pſaꝝ inimicum ⁊ emulū patris ſui ⁊ narrauit ei q cum eo ſe teneret vſq ad mortē omni tēpore paratus ſi neceſſe eēt ꝯtra patrē ſuū pprium bellare. Tandē ortū eſt bellū inter dictos reges: qui ſimul pugnauerunt. Accidit q medro rex grauiter vulneraret vſq ad ſanguinis effuſionē. qd filius eius cōſiderans ſtatiȝ cucurrit ad patrē: ⁊ pugnauit p eo ꝯtra dn̄m ſuuȝ .ſ. regē perſaꝝ ⁊ vicit eū Quo facto dn̄s ſuus eū dimiſit eo q non tenuit pactū ⁊ ipſe rediit ad prem ⁊ veniam humiliter petiuit ⁊ obtinuit. ⁊ ſic pax reformata ⁊ ei hereditas ē reſtituta. Moralizatio.

Cariſſimi. Iſti duo reges ſunt deus ⁊ dyabolus. De primo Hiere. Dominus ipſe eſt deus viuens ⁊ rex ſempiternus. De ſecundo Job. xlv.

Ipſe eſt rex ſup̄ ⁊c̄. Sed primus rex .ſ.
deus habet filium .ſ. animam humanã
que toties recedit a deo ⁊ obligat ſe dy
abolo quotiens cõmittit peccatū morta
le. Sed certe ſi filius ille voluerit recor
dari illius belli q̄d xp̄us fecit p̄ eo con
tra diabolū vſq̄ ad ſanguinis effuſionē
vt eum a poteſtate diaboli eriperet ⁊ ſic
cogitans voluerit ſe deo humiliare ⁊ p̄
peccatis veniã petere poterit ſecure ad
deū accedere ⁊ hereditatem vite eterne
adquirere. ps. Tu es qui reſtitues he
reditatē mihi. ⁊c̄.

De vulneribus aīe. Cap̄. cxxxix.

Magnus Alex
ander regnauit qui domini
um totius mundi obtinuit.
Accidit ſemel q̄ grandē exercitū colle
git ⁊ quandā ciuitatē circūdedit qui in
eodē loco plures milites ⁊ alios ſine o
ni vulnere amiſit. Cum v̄o de hoc mul
tū miraret̄ philoſophos vocauit ⁊ ait
eis. O magiſtri quō poterat hoc eſſe q̄
ſubito ſine vulnere milites mei moriū
tur. At illi dixerūt. Mirū non ē. Eſt eñ
quidā baſiliſcus ſup̄ murū ciuitatis cui⁹
aſpectu milites inficiunt̄ ⁊ moriuntur.
Ait alexander. Quale remediū eſt con
tra baſiliſcū. Cui dixerunt. Ponatur
ſpeculum eleuatū inter exercitū ⁊ murū
vbi eſt baſiliſcus ⁊ cū in ſpeculū reſpex
erit: reflexus eius ⁊ intuitus ad ſeipſuz
redit ⁊ ſic morietur: ⁊ ſic factum eſt

Moralizatio.

Cariſſimi.

In hunc modum
ſummū remediū elationis ē conſidera
tio p̄prie fragilitatis ⁊ infirmitatis q̄r ſi
querit̄ quare homo ſuperbit. Certe q̄r
pondere v̄tutis caret. Cōſiderare ergo
debet p̄priam vanitatem tanq̄ in ſpecu
lo ⁊ recurrere ad propriam fragilitatez
defectum ſuum proſpiciens elationem
repellendo.

De iuſticia ⁊ equitate ī vita preſen
ti ⁊ futuro ſemper inueniendis.

Capitulum. cxl.

Eraclitus reg
nauit qui inter oēs v̄tutes
quas habuit iuſt⁹ fuit: nec
precib⁹ nec muneribꝰ flecti poterat quī
iuſticiam p̄ loco ⁊ t̄pe exercerz. Accidit
ſemel q̄ aliqui apud eū accuſabāt quē
dā militem de morte alterius milit̄ in
iſta forma. Ambo ad q̄ndam bellum p̄
rexerunt ⁊ nullū bellum erat cōmiſſuz
Iſte miles rediit ſine altero ⁊ ideo di
cimus q̄ iſte in via alium occidit. Rex
cū hoc audiſſz ſñiam dedit vt miles ad
ſupplicium duceretur. cum āt ductus
fuiſſet viderunt aliū militē venientē p̄
quo ille iudicatus fuit ad mortē in nul
lo leſum ambos ad iudicē reduxerunt.
Iratus iudex dixit primo militi iubeo
te interfici: q̄r dānatus es. ⁊ ſecūdo dix
it te ſilr: q̄r cauſa mortis illius es. ⁊ ter
cio dixit. etiā te q̄r miſſus fuiſti militez
occidere ⁊ nō feciſti. Moralizatio.
Cariſſimi.

Iſte rex ē deus qui
in omnib⁹ operib⁹ ſuis ē iuſtus. duo mi
lites ſunt corp⁹ ⁊ anima. Aīa p̄ carnem
ſeducta morit̄ qñ peccatū mortale com
mittit̄. Ideo iuſto dei iudicio corp⁹ ad
ſupplicia p̄nie ducit̄. Sed cuz ſubiicit̄
p̄nie aīa viua inuenit̄: primo p̄ xp̄i paſ
ſionē: ſecūdo p̄ p̄niam: ſed ambo mor
te t̄pali mori debēt. Tercius miles qui
eū non occidit: eſt negligens p̄latus q̄
ex diuino p̄cepto h̄z peccatorē corripe
vicia extirpare. v̄tutes inſerere Et ſi il
la non facit mortē eternaz non euadit.
Ezech. iij. Si nō ānūciaueris ei neq̄
locut⁹ fu eri vt auertat̄ a via ſua ipſa ⁊

viuat ⁊ ipſe impius moreretur in iniq̃tate ſua ſanguinem de manu tua requiram. Rogemus igitur ꝛc.

De ſano conſilio ſemper audiendo ⁊ contrario abijciendo.

Capitulum.cxli.

Vlgetius regnauit in cui⁹ imperio erat quidā miles noīe zedechias qui vxorē pulcrā accepit ſed nō prudentem. In cuius domo quidā ſerpēs in quadā camera habitabat. Miles vero torneamenta ⁊ haſtiludia frequentabat: intm̄ ꝙ ꝑuenit ad magnā egeſtatē fleuit amare ⁊ quaſi deſperatus hinc ī de ambulabat ignorans quid agere deberet. Serpens vidēs eius dolorem: data eſt ei vox a deo: ſicut quondam aſine balaā ⁊ ait. Cur fles. Fac ſcḋm conſilium meū ⁊ poſt factū non penitebis. Singulis diebꝫ lac dulce mihi miniſtra: ⁊ te ditabo. Miles hoc audiens gauiſus ē valde: ⁊ hoc fideliter adimplere ꝓmiſit Statim infra breue tp̄s ditatus ē valde: ꝓlem pulcram ⁊ magnas diuitias habebat. Accidit vna dierū ꝙ vxor diceret marito. Dn̄e credo ꝙ ille ſerpens multa bona poſſidet in camera in qua iacet conſulo vt occidat̄: ⁊ bona eius obtinebimus. Ille vero ad inſtructionem mulieris malleū portauit vt ſerpentē occideret cum vaſe lactis. Cum vero ſerpens vas lactis videbat caput extra foramen camere extendit vt lac more cōſueto lamberet. Miles vero hoc vidēs malleum extendit ⁊ ſerpentem ꝑcutere volebat. Serpens hoc ſubito videbat ⁊ caput retraxit ⁊ ictū mallei vas ſuſcepit. Statimq; ꝓlem poſt hoc ⁊ oīa que habuit miles amiſit. Ait ei vxor. Heu malū conſiliū dedi tibi: ſed ꝑge ad foramen ſerpentis ⁊ te in omnibꝫ humilia ſi forte grām ꝑ eum obtineas. Perrexit miles ad cameram ſerpentis ⁊ fleuit amare: petens grām vt ꝑ eū ſicut prius ditare poſſet. Ait ſerpēs. Modo video ꝙ ſtultus es ⁊ tu in ſtulticia ꝑmanebis Quia non pt̄ eſſe quin ille ictus magnus mallei ad memoriā ſepius mihi veniat ⁊ occurrit tibi quō ꝓlē tuā occidi ⁊ omnes diuitias abſtuli. Et ſic nulla vera pax int̄ nos ſtare pt̄ Miles ↄtriſtat⁹ eſt valde ⁊ ait. Tibi fideliter ꝓmitto āmodo contra te nil velle ꝑpetrare ſi gratiam tuam habere poſſum mō. Cui ſerpens. K̄me natura ſ̄pentis eſt aſtutia ⁊ veneno plena ſufficiant tibi vba mea: qr iā mihi occurrit ad memoriam ictus mallei cum tua nequicia: recede ne tibi maius malū contingat. Miles vero cū magno dolore receſſit ab eo. Et ait vxori ſue. Ve mihi ꝙ tuū cōſilium opatus ſum. Et ſic ſemper poſt hoc in egeſtate vixerunt.

Moraliʒatio.

Cariſſimi.

Ste rex eſt pater celeſtis. Miles zedechias pauꝑ homo nudus de vtero matris egreſſus q̄ omnes diuitias paradiſi per peccatū primi parentis ꝑdidit cū pulcrā vxorē euam accepit: de cuius ↄſilio gaudium paradiſi perdidit. Serpens nutritus in camera eſt xp̄s in corde tuo per virtutem baptiſmi cōtentus a q̄ homo oīa bona recepit: primo filiū .i. aīam pulcrā ad dei ſilitudinem creatam. Secundo hominem ↄſtituit dn̄m mundi. ps. Cōſtituiſti eum ſuper oīa opera manuū tuarum. Tercio paradiſum. Sed cū pat̄ noſter adam fuit deceptus cōſilio Eue per ſuggeſtionē diaboli: omnia perdidit. Et ſic quilibet homo ſi ſequit̄ conſiliū vxoris .i. carnis: amittet oīa. Apl's Si ſcḋm carnē vixeritis moriemī In baptiſmo ꝓmiſiſti xp̄o miniſtrare lac .i. orationis inocentie ⁊ deuotōis. Sȝ grauiter

xp̄m percutis qn̄ peccatū mortale cōmittis. Hec vidēs: auferet a te filios ⁊ filias ⁊ diuitias vt te emendes ſicut ſcriptū eſt. Quē diligo arguo ⁊ caſtigo. Ergo de virga diſciplie plus debem⁹ gaudere q̄ȝ dolere.

De dyaboli laqueis quibus nos circumuenire ſatagit.
Capitulum. cxlij.

Rat quidam rex potens valde q̄ quandā foreſtā ↄſtruxit ⁊ eaȝ muro circūuallauit Jn qua diuerſa genera animaliū poſuit in q̄bꝯ multū delectabat̄. Erat eodē tpe q̄dā qui ꝓditor inuētus eſt ⁊ ſic ꝓpt̄ ſua ſcelera oībꝯ ſuis priuat⁹ eſt. Jlle v̄o de terra ſua expulſus ē ⁊ ꝓuidit ſibi de quattuor generibꝯ canuȝ ⁊ multis retibꝯ vt beſtias reg̃ i foreſta caperet ⁊ deſtrueret. Noīa canū hec erant ticber. emuleym. banegiff. bād yn. criſmel. egofyn. beamis ⁊ renelyn. Per iſtos canes ⁊ retia deſtruxit hic oīa aīalia reg̃ Audiēs h̄ rex ↄtriſtat⁹ ē valde. Vocauit filiū ſuū ⁊ ait. Fili k̄me arma te ⁊ deſcēde cū exercitu vt illū ꝓditoreȝ occidas vel de regno expellas. At ille. Pater p̄ſto ſum. Sȝ vt audiui a pluribꝯ tā potēs ē ille q̄ me oportebit latere ad aliq̄d tps cū vna puella cui⁹ ſapia oēs alios excellit cū qua colloq̄uȝ hēbō ⁊ ſic ad pugnam me ꝑabo. Ait p̄r. Vade ad caſtꝝ varioch ⁊ iuenies in eo puellā q̄ ſ̄m audita ē valde prudens. Et ſi ꝑ eā nr̄m aduerſariū poteris debellare: eā multis honoribꝯ ꝓmouebo. Fili⁹ hoc audiens armauit ſe ⁊ caſtꝝ puelle intrauit nullo ſciente. q̄ eum cū gandio recepit ⁊ apud eā ꝑ aliq̄d tps mā̄ſit. Deinde extra caſtꝝ receſſit ⁊ ſtatim die octauo aduerſariū patris aggrediebat̄ potēter. Jn fine eum diminuit ⁊ caput eius amputauit. Poſt hoc cum victoria ad patrem rediens. pater eum in regē conſtituit. Applicatio.

Cariſſimi.

Ste pater ē dominus deus: foreſta mūd⁹ ſiue eccia. Mūdus erat circūuallat⁹ diuīs p̄ceptis ſ̄m legē moyſi. Eccia circūuallata ē paſſione xp̄i ⁊ mīa doctoribꝯ p̄dicatoribꝯ ⁊ cōfeſſoribꝯ. Miles ꝓditor q̄ erat expulſ⁹ eſt diabol⁹ d̄ regno eiect⁹ q̄ ecciam ⁊ alios xp̄ianos machiat̄ oī hora deſtruere Vn̄ ꝓuidet ſibi de canibꝯ ⁊ retibꝯ q̄ ſicut venatores ſimplici vita inſidiantur beſtijs vt qn̄ exeunt de cauernis in q̄bꝯ latebāt hn̄t retia cū q̄bꝯ capiūt eas. Cū eñ hoīes exeunt de caueruis bone vite tūc hn̄t retia. i. carnis ⁊ mūdi delectationes ⁊ illas ponunt añ eos ⁊ capiunt illos. p̄ſ. Cadēt in retiaculo eius peccatores. Vnde aduertite q̄ venator ille dyabolus hȝ quattuor genera canū currentiū. Aliqui eoꝝ ſunt ꝓ beſtijs ſp̄ualibꝯ. Et alij ꝓ alijs. Duo primi canes. ſ. ricber ⁊ emuleym currunt ad ceruos ⁊ vrſos. i. diuitias et voluptates per quas plures tracti ſunt ad malefaciendum. Quia diuitie ſepe ponunt hoiem extra viam rationis et ꝓpter magnas diuitias volunt habere potentias et voluntatem propriaȝ. Jdeo ſapienter vtamur noſtra potentia loco iuſticie. Sit fortitudo noſtra lex iuſticie. Hoc eſt dictu. Totum ſit ius quod nos volumus et poſſumus facere. Vnde iſti duo canes ſcilicet diuitie et voluptates vel potentie currunt ſimul et multos poſt ſe retrahunt et ad peccatum alliciunt. Jdeo ſcriptura dicit. Venator multum gaudet quando vidit ceruum viam capere verſus rethe. Sic dyabolus quando vidit hominem viam capere verſus peccatū mortale et ꝑ cōſequens in infernum.

Deinde venator.i.diabolus permittit
aliũ canem currere.ſ.hanegiff.i.accipi
te ⁊ donate. Iſte canis currit ad abba
tes priores ⁊ paſtores:qui habẽt eccle
ſias cõferre. Iſti dãt vt accipiãt Quia
q͛d ꝓbis hominib⁹ ⁊ bonis clericis da
re deberent:hoc dant fatuis ⁊ diſcolis
ꝓpter fauorez ⁊ laudẽ:q͛d eſt ꝯtra ſcrip
turam vbi dicit̃. Da bonis ⁊ ne recepe
ris peccatorem. Vñ hanegiff.i.accipi
te ⁊ date ducit multos ad rethe.i.in in
fernum. Unde alter canis hãdin ducit
placitatores ⁊ aduocatos ad rethe.q2
per cautelas eoꝝ faciunt ꝯtra iuſticiam
Unde dicit Job. Audacter deuz ꝓuo
cant. Quia ſi pars vera eis nihil vult
dare:accipiunt de parte falſa burſã ple
nam ita ꝙ illa trahat ad ſe decreta ⁊ de
cretalia ⁊ facit diſcordiaz contra verita
tem. Unde d͛r Abacuc Lacerata eſt lex
ꝓpterea egreditur iudiciũ peruerſum.
Unde cõtra tales ait p̃s. Labor labioꝝ
operiet eos.i.in ꝓfunduz inferni depri
met eos in miſerijs non ſubſiſtẽt. Dei
de criſmel alter canis mittit̃ circa lepo
res:qui tã veloces ſunt ꝙ montes tran
ſeunt.i.ordinatos in eccĩa ſicut ſunt p̃ſ
biteri.rectores.capellani.monachi. ⁊
fratres mendicantes qui deberent ꝑ ra
tionem tranſire ad montes alte vite.ſ.
de terrenis exonerari ⁊ mundũ deſpice
re. Sed plures ſunt tñ̃ temptati per ca
nem iſtũ ꝙ ducit eos ꝓ volũtate ſua ad
rethe diaboli.aut eo ꝙ confidunt ĩ reb⁹
in quib⁹ decipiunt̃.cuz rector eccĩe vel
plebanus de ducentis vel trecẽtis mar
cis collegit duos diſcos de reſiduo mẽ
ſe ſue q͛s pauperib⁹ deberent dare.ſed vi
detur eis ꝙ multa fecerunt ꝓ dei amore
Ergo peſſime exponunt illã totaz pecu
niam.q2 pro mũdi vanitatib⁹ ⁊ pompa
ſeculi:⁊ q͛d peius ẽ in luxuria ⁊ guloſi
tate. Unde contra tales ſcriptũ ẽ. Du
ces ceci excolentes filicẽ. Aliqui ſacer
dotes ⁊ clerici tñ̃ cõfidunt in priuilegi
is eoꝝ ac in corona ſua ⁊ reuerẽtia quaz
populus ei facit:ꝙ ſi vnã miſſaz de die
cantãt:totũ reſiduuz diei ꝙ eis in vani
tatibus licite concedat̃ eſtimant Cõtra
tales dicit Salomon. Sũt impij qui
ita ſecuri ſunt quaſi iuſtoꝝ facta habeãt
Et tales cadẽt in ꝯfuſionem extremam
niſi penituerint. Deĩde alter canis ẽ ſo
lutus qui vocat̃ helyn qui verſat̃ in vſu
ra.i.ad mercatores ꝓpter quaz plures
cadunt in rethe diaboli. Quia vendũt
⁊ emũt vt terciã ꝑtem lucrent̃ vel plus
dicit p̃s. Non defecit de plateis eoruz
vſura ⁊ dolus. Ergo veniat mors ſuper
illos ⁊ deſcendant in infernũ viuẽtes.
Deinde alter canis qui vocat̃ beamys
.i.luxuria:ꝑ quã multi clerici ⁊ laici di
uites ⁊ paupes:ꝑui ⁊ magni:iuuenes
⁊ ſenes in rethe diaboli ſunt. Uidẽs er
go deus totũ genus humanũ ꝑ rethia
diaboli deſtrui ⁊ captũ teneri:miſit fili
um ſuũ in caſtrum puelle duplici arma
tura armatuz.ſ.diuinitate ⁊ humanita
te. Et poſtꝗ̃ natus ẽ die octaua dyabo
lum aggredit̃.ſ.qñ erat circũciſus ⁊ po
ſtea dedit bellum.ſ.i paſceue ⁊ obtinu
it victoriã vt ſic nos a vicijs ⁊ retibus
dyaboli liberaret:⁊ ad vitam eternam ꝑ
duceret.

De timore extremi iudicij cũ expoſitione Capitulum.cxliij.

Rat quidam rex q̃ ſtatuit ꝑ lege ꝙ q̃cũ
ꝗ̃ ſubito mori d͛erz mane
añ ortũ ſol'añ domũ ei⁹ tubas caneret ⁊
ſtatim talis veſtib⁹ nigris ſe indueret ⁊
ſic ad iudiciũ veniret. Ille rex magnuz
conuiuiũ fecit ⁊ omnes ſatrapas regni
vocari fecit:qui omnes venerunt. In q̃
ꝯuiuio erant periti de omni genere mu
ſicali qui magnuz ſolacium conuiuis fe
cerũt ex ſuaui melodia. Rex ꝟo nullũ

ſolacium nec ſignum leticie oſtēdit ſed
vultū triſtem habuit ꝛ ſuſpiria ꝛ gemi
tus emittebat. Hoc videntes conuiue
mirati ſunt ꝛ non fuerunt auſi petere ab
eo cauſam triſticie: ſed dixerunt fratri
regis vt cauſam tante triſticie indaga-
ret: qui ꝛ fecit: dicens ſibi ꝙ omnes in
conuiuio mirarentur de tanta triſticia ꝛ
cauſam libenter ſcirent. Ait rex. Uade
ad domum tuā: die craſtina reſponſum
audies. Quod ꝛ factum eſt. Rex pre-
cepit bucinatoribus vt ſequēti mane ve
nirēt ante domum fratris ſui ꝛ tubis ca
nerent ꝛ ipſum ad eum ducerent ꝑm le
gem. Quod ꝛ fecerunt. Audiēs frater
regis de mane tubas ante domum ſuā
commota ſunt omnia viſcera eius ꝛ ſur
rexit veſtibus nigris ſe induit veniens
ad regem. Qui fecit fieri foueam ꝓfun
dam ꝛ vltra foueam cathedram fragi-
lem. que quatuor pedes fragiles habu-
it ꝛ fecit fratrem ſuum exui veſtibus ꝛ
ſuper cathedram poni. Cum autē in ca
thedra eſſet collocatus ordinauit vt gla
dius acutus vltra caput ſuum per filum
ſericum penderet. Deinde ordinauit q̄
tuor homines cū quatuor gladijs acu
tiſſimis: vnum a parte anteriori: aliū
a parte poſteriori: terciū a parte dextra
ꝛ quartum a parte ſiniſtra. Cum autē
ſic ſtarent ait rex illis quatuor. cum dix
ero: ſub pena mortis gladium in eum i
figite: ꝛ tubas omniaꝗ genera muſi-
calia fecit adduci coram fratre ꝛ mēſā
parari ꝛ diuerſa fercula apponi: ꝛ ait.
O frater mi cariſſime quare tantū do
les ꝛ tantam triſticiam in corde habes.
Ecce optima fercula: ecce melodia ſua
uiſſima quare non gaudes ꝛ letaris: at
ille. Quomodo potero gaudere cum ī
ſignum mortis hodie mane ſonitum tu
be ante domum meam audiui ꝛ modo ī
corruptibili ꝛ fragili cathedra ſum col-
locatus. Si indiſcrete me mouea ipſa
frangitur ꝛ in puteum cado de quo re-
ſurgere non potero. Si caput meum
erigo gladius vltra caput meum vſqꝫ
ad cerebrum me īterficiet. quatuor tor
tores in circuitu meo ſtant parati cum
gladijs ad vnicum verbum veſtrū me
occidere. Iſtis conſideratis ſi domin⁹
totius mundi eſſem gaudere non poſſē
Cui rex ait. Jam ad queſtionem veſter
nam quare non gauderem reſpondeo.
Ego ſum ſicut tu modo collocatus ī ca
thedra corruptibili ꝛ fragili: quia ī cor
pore fragili: cum quatuor pedibus cor-
ruptibilibus ſcilicet de quatuor elemē-
tis. ꝛ ſub me eſt puteus infernalis. vl-
tra caput meum gladius acutus ſcilicꝫ
diuinum iudicium paratum animam
meam a corpore ſeparare. ante me gla
dius acutus ſcilicꝫ mors que nulli par
cet ꝛ anteꝗ̄ ſperatur veniet. quomodo
vbi. quando penitus ignoro. A parte
poſteriori ali⁹ gladius paratus me ad
percutiendum. ſcilicet peccata mea que
in hoc ſeculo commiſi parata ſunt ante
tribunal me accuſare. Gladius a parte
dextra eſt diabolus qui circuit querens
quem deuoret: qui ſemper paratus eſt
animam meam recipere ꝛ ad infernum
deducere. Gladius a parte ſiniſtra ſūt
vermes que carnem meam poſt mortē
corrodent. Cum enim cariſſime frater
omnia iſta conſidero nūꝗ̄ gaudere po
tero. Si ergo tu tantū hodie me timu
iſti qui ſum homo mortalis: multo igi
tur plus creatorem meum ꝛ redemp-
torem meum dominum noſtrum Ihe
ſum chriſtum debeo timere. Uade er
go cariſſime frater ꝛ noli amplius ta
les queſtiones querere a me. Ille ve
ro ſurrexit ꝛ gratias de vita ſua regi fra
tri ſuo reddidit: promittens firmiter
ammodo vitam ſuam corrigere. Hoc
audientes omnes qui aderant lauda
bant reſponſum regis.

De ſtatu mundi actuali. Ca.cxliiij.

ertur de quo
dam rege cuius regnum in
tam ſubitam deuenit muta/
tionem: ꝙ bonum in malum: verum in
falſum: forte in debile: iuſtum in iniuſtū
eſt mutatum. Quam mutationem rex
admirans a quattuor philoſophis ſapi
entiſſimis cauſam huius queſiuit: qui
inq̃z philoſophi poſt ſanā deliberatiōez
ad quattuor portas ciuitatis ꝑgentes qui/
libet eorū tres cauſas ibi ſcripſit. Pri
mus ſcripſit. Potentia eſt iuſticia ideo
terra ſine lege. Dies eſt nox: ideo terra
ſine via. Fuga eſt in pugna ideo regnū
ſine honore. Secundus ſcripſit Unus
eſt duo: ideo regnū ſine veritate. Ami/
cus eſt inimicus: ideo regnū ſine fideli/
tate. Malum eſt bonum: ideo terra ſine
pietatate. Tercius ſcripſit. Ratio ha
bet licentiam: ideo regnum ſine nomīe.
Fur eſt eſt prepoſitus ideo regnum ſine
pecunia. Corabola vult eſſe aquila: iō
nulla diſcretio in patria. Quartus
ſcripſit. Uoluntas eſt conſiliarius: iđo
terra male diſponitur. Denarius dat
ſententiam ideo terra male regitur. De
us eſt mortuus ideo totum regnuz pec
catoribus eſt repletum.

Expoſitio.

Cariſſimi.

Quandoqz ter
ra ſolebat regi per iuſticiam ſm̄ leges
diuinas ⁊ imperiales. Nunc autem re
gitur per potentiam Nota moraliter
⁊ verū eſt: qꝛ olim iuſticia dictauit ꝙ de
us eſſet diligendus ſuper oīa. ⁊c̄. Sed
potentia in regno anime vicit intantum
ꝙ homo ex certa malicia contra inclina
tionem ꝓprie voluntatis: qua naturalit̄
magis inclinatur ad bonū q̃z ad malū.

hoc facit. Secundū etiam verū eſt quia
olim clerici laicis per bonum exempluz
ad eternam patriā viam prebuerūt ſed
mutatus eſt color optimus. quia omēs
declinauerunt: ſimul inutiles facti ſunt
non eſt qui faciat bonum. Patet de pa/
pa qui olim beneficia dedit clericis dig/
nis ꝓpter deum ſpernendo munera ſicut
petrus reſpondit ſymoni mago. Pecu
nia ſit tecum in perditionem. Hoc idē
patet in religioſis qui olim per bonam
vitam viam ad eternam patriam ꝑ pau
pertatem oſtendebant: qꝛ attendebant
ad illud. ꝙ monachus habens obuluz
non valet obulum. Hoc idem patet in
clericis: qꝛ vt dicit Jero. Quicquid p̄
ter ſimplex veſtimentum ⁊ victum de al
tari retines tu ſacerdos: tuū non eſt ſed
pauperum. rapina eſt ⁊ ſacrilegium eſt
Jſti em̄ omnes tam monachi q̃z canoni
ci: tam monales q̃z clerici noctem ver/
terunt in diem. Et ideo arta eſt via que
ducit ad patriam. ⁊ pauci quia carēt lu
mine incedūt per eam. Terciū primi.
Fuga em̄ eſt in pugna ꝓbatur litteralit̄
Nam olim dn̄i ſi vnus habuit aliquid
aduerſus alium ſolebant pugnare. ⁊c̄.
ſed modo honor receſſit: qꝛ nolunt pug
nare: ſed quotidie per rapinam per fur/
tum ⁊ talia vnus intrat terrā alterius ⁊
nolunt pugnare: qꝛ emūt equos velo/
ciſſimos ad fugiendū. Spūaliter verū
eſt qꝛ olim hoīes tēptatiōes vincebant
⁊ aduerſarios. ſ. carnē mundū ⁊ dyabo
lū ſupabāt. Et ſic apud deū fuerūt mag
ni meriti ⁊ honorē ex hoc reportabant ſz
hodie qn̄ deberēt pugnare ꝯſēnēdo fugi
unt. Scđs dixit. vnꝰ ē duo. ⁊c̄. q̄ ē rō.
qꝛ veritas nō eſt in mūdo niſi ꝙ cor ⁊ lin
gua q̄ deberent eē vnū iā ſunt diuerſa qꝛ
quicquid hō iā ꝑ os affirmat cor negat
Nota ex iſto ꝙ hodie littere ſigillate nō
valent. Juramenta preſtita non tenen
tur. et cetera. quod non fuit olim. qꝛ ſi

vnus dixiſſet alteri ſimplici verbo faci
am tibi hoc: credidiſſet. Sp̄ualiter ve/
rum eſt quia anima que deberet eſſe ī ca
ritate vna cum deo ꝑ peccatum eſt diui
ſa. Secundū. amicus eſt inimicus. ⁊c̄.
que eſt ratio niſi ꝙ non eſt fides in mun
do. Certe qui deberet eſſe amicus iam ē
inimicus. Jam verificatū eſt verbū xp̄i
Surget filius contra patrē. Credo ꝙ
non ſit modo ita bonus amicus qui pro
pecunia non fieret inimicus. Sp̄ualit̄
etiam verum eſt: qꝛ xp̄i amici in euange
lio ſumus dicti: quia teſte chriſto Jam
non dicam vos ſeruos ſed amicos: ſed
hodie facti ſumus inimici. qꝛ caſtrū dm̄
ſcilicet cor noſtrum tradimus dyabolo
Terciū malum eſt bonum. ⁊c̄. Que eſt
ratio ꝙ hodie tam magna crudelitas re/
gnat in mundo ⁊ auaricia. Certe nulla
alia q̄ȝ illud quod eſt malum factum ē
bonum. ſ. pecunia. Qꝫ autem pecūia ſit
mala probatur per philoſophū qui di
cit ꝙ aurum ſiue argentum non eſt niſi
fex terre. Poſtq̄ȝ iſte feces facte ſūt ita
care: pietas receſſit. Sed tamen teſte
ſapiente. Nihil iniquius q̄ȝ amare pe/
cuniam. Sp̄ualiter peccatum quod eſt
maius malū quod inueniri poteſt: ho/
die factum eſt bonū: qꝛ pauci ſunt q̄ non
peccent. Cōtra quos ꝓpheta. Ve vobis
qui dicitis malū bonū. ⁊ bonū malum.
Tercius dixit. Ratio habet licentiam.
Que eſt ratio ꝙ hodie chriſtiani carent
nomine: certe nulla alia niſi ꝙ ratio ī ho
minibus eſt licenciata. Homo vocatus
eſt chriſtianus per rationem a chriſto.
ſed homines non vtuntur ratione. quia
homo cum in honore eſſet non intellex/
it. ⁊c̄. Nam porcis aſſimilatur per luxu/
riam Leoni per ſuperbiam Cani per īui
diam. Vulpi per doloſitatem. Et ideo
non meretur dici homo nec chriſtianus
quia vitam xp̄i totaliter deſeruit. Spi
ritualiter verum eſt. Quia ſi homo ha

beret rationem deum ſuper omnia dili/
geret Probo quia ratio dictat ꝙ bonū
eſt diligendum. ⁊ magis bonum ma/
gis diligendum. ⁊ maxime bonuȝ maxi
me diligendum. Sed conſtat ꝙ deus
eſt maxime bonus. ⁊ bonum quo magꝰ
bonum cogitari non poteſt. Jdeo ſi ho/
mo rationem haberet ipſum pre oībꝰ di
ligeret. Secundū. fur eſt ꝓpoſitus. ⁊c̄.
Que eſt ratio ꝙ pecunia dn̄atur. nulla
alia niſi ꝙ officiales ſunt fures. nō dico
fures: ſȝ vnū ꝑ experientiā video ꝙ do
mini temꝑales ſunt pauꝑes ⁊ prepoſiti
abundant. Video etiā ꝙ iſti villani ru
ſtici ⁊ alij pauꝑes modicum habent. Et
iſti diuites abundant. Que eſt rō: niſi
ꝙ fures exiſtūt. Romani ſi vnus alteri qui
q̄ȝ marcas vel tot florenos acciperet nōne
fur iudicaretur. Sed iſti quantū recipi
unt de capitali ſumma notum eſt confeſ
ſoribus. Et ideo veri fures non ſuſpēdū
tur: teſte phō: qui vidit ꝙ iudex duxit
furem ad patibulū phō ridente. ⁊ iudi
ce querente quare rideret: rn̄it. ꝙ magnꝰ
fur duxit paruū furem. Sp̄ualiter verꝫ
eſt de illis qui ꝓ modica delectatiōe do
aīas quas ſuo ſanguine acquiſiuit furā
tur ⁊ dyabolo ſubijciūt. Terciū corabo
la. vulgariter. Der weuel wylt vlye
gen alſo hoge als der arnt. aquila Jdeo
non eſt diſcretio. Nam qui deberet agꝫ
colere hodie volunt dominari. Nā poſt
q̄ȝ habent vnū par ocrearū ⁊ calcariuȝ ⁊
equū ipſi equitare volunt ⁊ vocari do
micelle. Johannes vel xp̄iane. ⁊ ſic de
alijs verꝫ ē de iſtis citatenſibꝫ quoꝝ ꝑen
tes fuerūt pellifices ⁊ ſutores. ⁊c̄. Jpſi
āt ſe habent vt milites. Modica diffe
rentia ē hodie in mūdo: ſimilr̄ applica ſi
cut ſcis ⁊ vis de mlr̄ieribus Sp̄ualiter
verū eſt de iſtis monialibus monachis
⁊ clericis. Nota quō hodie vadunt ⁊c̄.
Quartus philoſophus dixit. volūtas
eſt ratio: ideo regnū male regitur Que

eſt ratio q terra male regitur. Certe nulla alia niſi q dominorum conſilium eſt malum: nam olim conſiliarij ſolebant dare conſilia iuxta equitatem. Nunc aūt ea dant ſcd'm voluntatem. applica ſicut vis et ſcis: quare hoc faciūt. Spūaliter etiam verum eſt quicquid ratio dictat pro eterna ſalute: voluntas vult oppoſitum. Secundū. Denarius dat ſententiam. ⁊c. Que eſt ratio q ſic vēditur iuſticia. Quia modo nulla alia iuſticia eſt q̄ȝ denarius: quia ſi venerit denarius ad iudiciū ⁊ ſi habueris dare pecuniam et cauſam minus iuſtam habueris: iudex pro te ſententiabit non te videt ſi reꝰ fueris quia munera iudicum oculos excecant. Spiritualiter etiam verum eſt ī iudicio confeſſionis: quia ſi volueris de magnis peccatis impetrare veniam faciliter ⁊ iudicem confeſſorem placare pecuniam oſtendas. ⁊ licet non habuerit auctoritatem. te abſoluet. penitentiam imponet. Nota etiaȝ litteraliter de iſtis officialibus ⁊ curia romana que nō petit ouem ſine lana. Tercium. Deus eſt mortuus. ⁊c. Certe ſi deus adhuc viueret ſicut ante incarnationem quando ꝓpter peccatum luxurie totum mundum ſubmerſit octo animabus exceptis.

Nota quomodo homines tunc ſe ſolebant retrahere a peccatis ſaltem timore ſi non amore. eo q ſciebant deum omnia vindicare. Sed nunc quaſi mortuꝰ a nobis reputatur nec de futuro iudicio vel inferno. vel eterna pena vel eterno regno cogitamus. ⁊c. Ecce audiſtis duodecim rationes quare totus mundus eſt in maligno poſitus. Quieſcite ergo cariſſimi agere peruerſe. diſcite bene facere. Iſaye. Auſcultate vt cognoſcatis veritatem ⁊ veritas vos liberabit. quā omnis terra approbat. celum etiam ipſam benedicit ⁊ omnia opa trement eā. q̄m non eſt cum ea quid iniquū. ideo ꝑmanebit in eternum.

De via ſalutis quam dominus deus ꝑ filium ſuum aperuit.

Capitulum. cxlv.

Albertus narrat q tempore philippi erat quedam via que ducit inter duos montes armenie que diu nō erat frequentata. Poſtea autem accidit nullum poſſe tranſire viam propter aeris īfectionem niſi expiraret. Unde rex a ſapientibus cauſam tanti mali querebat. ⁊ nullus ex eis ei veritatem dicere poterat. Tandem vocatus ſocrates dixit regi q edificium edificaret equalis altitudinis cum montibus. Quo facto fecit ſocrates fieri ſpeculum de calibe: plane ſuperficiei politum ⁊ mundum. vt ab omni loco montium foret aſpectus ⁊ reflectio ad ſpeculuȝ. Quo facto intrauit Socrates edificium. ⁊ vidit duos dracones: vnum ex parte montis. alium vero ex parte vallis. Qui contra ſe ora mutuo aperiebant. et aerem hauſerunt Et dum ſic reſpiceret quidam iuuenis in equo qui periculum ignorabat volēs tranſire per viam illam ſubito de equo cecidit et incontinenti mortuus eſt.

Socrates vero ſtatim ad regem cucurrit. ⁊ omnia viſa eidem narrauit. Poſtea vero per artem ſubtilem capti ſunt dracones et poſtea interfecti. Et ſic via ſalutis omnibus eam tranſeuntibus et ambulantibus facta eſt.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ex illos mōtes qui eleuabantur ſuper oēm ſupficiē terre nobiles

ac mundi potentes intelligo: qui ultra cõmunitatem populi eleuantur vel partem laycalem ſiue clericalem Und̃ pſ. Aſcenderunt montes .ꝛc. Inter iſtos montes eſt cõmunis tranſitus populi: quia totus per eos regitur In iſtis mõtibus ſolent latere duo dracones id eſt duo vitia.ſ.ſuperbie ꝛ luxurie: quoruꝫ veneno totus mundus inficitur. Iuxta illud.i.Jo.iij. Omne quod in mũdo eſt aut eſt ſupbia vite aut luxu.ꝛc. Iſtorum draconum vis eſt nobis ignota.ꝛ ideo quis per viam illam cõmunem in qua dracones latent tranſeunt ſubito illorum veneno preuenti moriũtur. Sꝫ anteq̃ꝫ periculum ſentiamus: debemus oculos noſtros ad ſpeculum mundum ꝛ politum.i.ad ſaluatorem dirigere. de quo Sapientie ſeptimo. Candor lucis eterne ꝛ ſpeculum ſine macula. Itẽ debemus altum edificium edificare. Hoc edificium eſt vita munda per penitentiã ꝛ bonis virtutibus ornata qua debemus noſtra pericula preuidere. Et quomodo iuuenis.i.homo vanitati deditus cadit de equo virtutis ꝛ moritur ſpiritualiter. Hoc videns ſocrates.ſ.bonus p̃latus debet currere ad regem glorie. ꝛ eum de nocte pro ſubdito orare: vt poſſit viam periculoſam precauere. ꝛ viam ſalutis eterne glorie eligere. Et ſic vitã poſſidere eternam. Quod nobis.ꝛc.

De principibus ꝛ magnatib' fortit' arguendis pro eorum forefactis.

Capitulum.cxlvi

Refert augu ſtinus de ciuitate dei q̃ diomedes pyrata galea vna longo tp̃e ĩ mari homines ſpoliauit ꝛ cepit. Qui cum multis nauib' iuſſu alexandri fuiſſꝫ queſitus ꝛ tandem captus. Et alexandro p̄ſentatus eũ interrogauit dicẽs Quare mare habet te infeſtum. Ille ſtatim reſpondit. Quare te orbis terrarum. Sꝫ quia ego hoc ago vna galea latro vocor Tu vero mundum opprimens nauium multitudine magna diceris imperator Sed ſi circa me fortuna manſueſceret: fierem melior. econuerſo tu quanto infortunatior tanto deterior Alexander reſpondit. Fortunam tibi mutabo ne malicia tua fortune ſed meritis aſſcribatur Sicq̃ꝫ ditatus eſt per eũ. ꝛ de latrone factus eſt princeps ꝛ zelator iuſticie

Moraliſatio

Cariſſimi.

Iſte pyrata in mari cum vna galea eſt peccator in mũdo cum ſola vita. ꝛ tamen non deſiſtit occidere virtutes ꝛ ſpoliare p peccatum quas recepit in baptiſmo. Sed alexander.i.princeps vel prelatus habet talem ad viam rectitudinis adducere per naues.i.per monita ſancte eccl'ie Sed caueat prelatus vel princeps: vt ſeipm̃ prius iudicet vt non inuentus ſuerit peior illo quem arguere voluerit. quia ſi ſic grauius puniretur Demuꝫ latro ille factus eſt zelator iuſticie. ꝛ p bonum decorem peccator ad optimum finem peruenit. Et tunc eſt maius gaudium ſuper vno peccatore penitentiam agente, q̃ꝫ ſuper nonaginta nouem iuſtis qui non indigent penitentia.

De peccati veneno quod animã intoxicat.

Capitulum.cxlvij.

De quodaꝫ rege narratur: quem inimici eius occidere cogitabant. ꝛ q2 potens erat veneno eũ p̃dere volu

erunt. Venerunt aliqui eorum ſimplici veſte induti ad ciuitatem vbi manebat ⁊ ibi erat fons aque de quo rex multociens bibebat: hunc fontē veneno vndique intoxicauerunt. Rex autem ignorabat ⁊ bibit ſicut ſolitus erat ⁊ mortuus eſt.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Rex iſte eſt adam primus homo cui ſubiecte erant omnes creature corporales. ps. Omnia ſubieciſti ſub pedibus eius. ⁊c. Illum regem querebant demones interficere veneno quod fuderūt in fontem in quo deo placuit. Fons ille eſt cor humanū: quia ſicut riuuli reſpectū fontis exeūt: ita cor hominis influit virtutē ⁊ regimen oībus mēbris ad illum fontem infuſum fuit venenū quando primus parens per ſuggeſtionē cōcepit contra dei preceptū facere ⁊ ei aſſēſum prebuit ⁊ tunc de iſto fonte mortē bibit. Et poſt eū quaſi infiniti homīes mortui ſunt: donec xps veniret ⁊ nos liberaret de iſto fonte: ex hoc deſcendūt riuuli in nobis: quia rōne illius peccati ſemper habemus promptitudinē ad peccandum. Juxta illud. ſenſus ⁊ cogitatiōes hominis prona ſunt ad peccandū ab adoleſcentia ſua

Quod peccatū hic vel alibi punietur. C. cxlviij

Refert aulus gallius de amone quod cū ditiſſimus eēt ⁊ trāſire vellet de vno regno in aliud produxit nauē: ſed naute propter pecuniā eum occidere volebant. Sed ipſe ab eis impetrauit vt prius cantare poſſet ad honorē delphinis qui in cantu hoīs delectatur. Cū vero in mare proiectus eēt delphin eū ſuſcepit ⁊ in terrā deportauit. ⁊ dū naute eū mortuum crederent ipſe in terra apud regē eos accuſauit: qui coram rege poſiti: victi ſunt ⁊ damnati.

Expoſitio

Cariſſimi.

Hic modo eſt ſi eſt aliquis diues diuitijs virtutū qui per huius ſeculi mare patienter proponit ad deum tranſire: venient filij dyaboli. ⁊ ab eo famā ⁊ bona temporalia tollūt ⁊ alijs moleſtijs vexant. ſed certe ipſe inter hec cauere debet deuotis orōibus a deo auxilium petendo. ⁊ ſic portatur in terrā De qua ps. Portio mea dñe ſit in terra viuentiū. ⁊ inimici tradent penis eternis.

De vana gloria quam multa mala ſequuntur Cap. cxlix.

Valerius narrat quod quidā nobilis conſilium ſapientis queſiuit quō poſſet nomen ſuū perpetuare. Rñt quod ſi virū illuſtrem occideret nomē ſuū perpetuatū eſſet. Quo audito philippū prēm alexandri magni interfecit: vt nomē ſibi acquireret. Sed ille cito poſt miſerabili morte extinctus eſt. Applicatio.

Cariſſimi

Aliqui nobiles ac mūdi potentes per mala opa ſua acquirunt nomen mūdanū: ſed ſine dubio per illud nomen quantū in eis eſt dñm deū occidūt. Ideo tales mala morte moriuntur: ⁊ cū in inferno ſepeliūtur

De rore celeſtis gratie Ca. cl.

Plinius narrat quod ſit quedā terra: in qua nec ros nec pluuia deſcēdit. Vñ maxima eſt ibi ſiccitas ⁊ defectus aque quia tñ eſt ibi vnus fons qui aquā in profūdū habet Cū vero hoīes aquā volūt habere accedūt ad fontem cū omī genere muſicorū quod habent et circūeūt fontem dulcē facientes melodiā: poſt melodiā

aqua aſcendit ad os fontis ⁊ fluit in abundantia ⁊ ſic homines aquam capiunt ⁊ recedunt.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Terra illa que ſicca eſt mundus iſte eſt qui hoīez siccū reddit. ab oratione ⁊ deuotione ⁊ ſubtrahit rorem celeſtis gratie Fons iſte ē deus. Unde eccl'. Fons ſapientie in excelſis dei. Eamus ergo ad fontem illuz cum inſtrumentis muſicis id eſt deuotis orationibus: vt noſtra vox ſit dulcis in aure dilecti. ⁊ accedat ad nos aqua gratie ſue. Quam nobis concedat. ⁊c.

De aīa peccatrice per peccati lepram infecta quomodo curatur.

Capitulu3.cli.

Quidā rex nobil' in regno ſuo habuit duos milites Unus erat auarus ⁊ alter inuidus. Auarus pulchram vxorem habuit oculis omniū gratioſā Inuidus vero vxorem valde turpem ⁊ omnibus odioſam ⁊ quandam terram annexam militi auaro habuit: quā miles cupidus per omnia habere deſiderabat. Sepius ad eum acceſſit. ⁊ multa ei obtulit ſi terram ſuam ei vendere vellet. Miles vero inuidus reſpondit ſe ſi vellet vendere hereditatem ſuam nec pro auro vel argento. Attamen ex inuidia cepit cogitare quomodo pulchritudinē vxoris auaro militi poſſz denigrare ⁊ dixit militi auaro. Si deſideras terrā meam habere nil pro precio deſidero: niſi ꝙ vxor tua mecum ſit vna nocte. Qui ei annuit ⁊ vxori dixit. Que repulſam dedit primo: ſed tandem per virum īducta conſenſit. At ille miles inuidus antequā ei condormiret cuz leproſa ſe commiſcuit. Hoc facto ad dominam acceſſit ⁊ eam cognouit quotiens voluit. Quo facto eidem intimauit ꝙ lepram incurreret: dicens quomodo inuidiā de hoc habuiſſet ꝙ vxor ſua tam turpis eſſet ⁊ ipa tam pulchra ideo eam ſic deturpauit. Quod audiens triſtis facta eſt. ⁊ flens amare marito ſuo intimauit: qui valde triſtis factus dixit vxori ſue. Do tibi conſilium. Adhuc nullum ſignuz lepre in te apparet: hic prope extra regnū eſt magna ciuitas in qua eſt vniuerſitas ad illam pergas. ⁊ omnibus venientibus ſis communis. ⁊ qui prius ad te acceſſerit infirmitatem recipiet ⁊ ab om̄i lepra curaberis. Quod factum eſt Uenit filius imperatoris adamando eam: fecitq̄ȝ eam venire ad ſe. ⁊ eam rogauit vt ei conſentiret: que negauit dicens. Abſit a me vt ego paupercula ſim cōcubina filij īpatoris. At ille magis ac magis eam propulſauit vt ei conſentiret. Illa cogitauit. Hic filius imperatoris ſi lepram incurreret magnum damnuz eſſet. Ei propoſuit quomodo incideret lepram ſi eam cognoſceret. At ille nolens deſiſtere eam cognouit ⁊ lepram īcurrit. Altera die ſentiens ſe liberatā ad patriam perrexit dicens ei. Si vos contigat lepram incurrere ad me declinate. ⁊ ego vobis inquantum poſſum de neceſſarijs prouidebo. Poſt hoc non diu filius imperatoris leproſus factus eſt. ⁊ tantum verecundabatur: ꝙ nocte nullo ſciente ad dominam iuit vbi manebat. Hoc domina percipiens marito ſuo intimauit. dicens. Ille eſt qui ꝑ me infectus eſt. et ego a lepra liberata ſum: qui videns eum turpiter infectum fleuit amare: cameram ſibi ordinauit in qua ſolitarius manebat. ⁊ domina ei ꝑſonaliter miniſtrabat. ⁊ in eodem loco ſeptem annis manebat. Accidit eniz ꝙ

in ſeptimo anno erat calor intolerabilis. ⁊ leproſus vas magnum cum vino pro refocillatione habebat: quidaꝫ ſerpens in orto exiſtens vas intrauit ⁊ ſe balneauit. ⁊ in profundum poſt lotionē iacuit. Leproſus cito a ſomno expergefactus multum ſitiebat. vas cum vino accipiens ipſo ignorante ſerpentem ibibit. Poſt hoc ſerpens omnia interiora eius cepit rodere. tam grauiter ꝙ lepꝛoſus gemitus ⁊ ſuſpiria dabat. Domina ei maxime compatiebatur Paſſio illa durabat per tres dies cōtinue: quarto die vomitum fecit. ⁊ cum vomitu et veneno interiori ſerpentem proiecit. ſtatim dolor ceſſabat. de die in diem paulatim ſpecies lepre ab eo receſſerunt. ⁊ poſt ſeptem dies caro eius ab omni lepra eſt curata ſicut caro pueri. De quo domina multum eſt gauiſa. ⁊ veſtimentis precioſis ipm induebat. dextrarium optimum ei dedit. ⁊ ad imperatoreꝫ perrexit: vbi cum honore eſt receptus ⁊ poſt mortem patris regnauit. ⁊ vitam in pace finiuit

Moraliſatio

Cariſſimi.

Er iſtos duos milites cupiduꝫ inuidū dyabolum ⁊ primum hominem ſcilicet Adam debemus intelligere. Diabolus erat inuidus ⁊ habuit turpem vxorem ſcilicet effigiem per ſuperbiam deturpatam. Quia ſplendida fuit creata. ⁊ per peccatum facta eſt turpis. Miles auar? ſcilicet adam vxorem pulchram habuit. ſcilicet animam ad ſimilitudineꝫ dei creatam. Geneſis primo Videnſqꝫ diabolus ꝙ homo erat ſic formatus vt locum eius in celo occuparet: multum ei inuidebat. ⁊ ſtuduit quomodo eius vxorem ſcilicet animam deturpare poſſet. Adam vero cupidus: qui non tantum erat contentus de dei beneficio quod ſibi dedit. ſcꝫ de paradiſo: ſed quaſi alter deus eſſe volebat. Et ideo expulſus eſt extra terram paradiſi: quam iniuſte petijt Videnſqꝫ dyabolus ad euam acceſſit dicens. Si comederitis de ligno, vite eritis ſicut dij ſcientes bonum ⁊ malū Geneſis tercio capitulo Dyabolus prius ſe miſcuit cum lepra. ſcilicet iniquitate. ⁊ ſic ad innocentem acceſſit ⁊ mortaliter peccauit quando diuinuꝫ preceptum violauit. ⁊ ſic homo factus eſt lepſus ſpiritualiter loquendo. propter quod extra regnum paradiſi erat expulſus in vniuerſitatem huius mundi Filius imperatoris ſcilicet filius dei videns hominem quem formauerat in miſeria: cum natura eius ſe miſcuit: quando de celis deſcendit in vterum matris ſue benedicte: ⁊ carnem noſtram aſſumpſit: intantum ꝙ nos miſeros ab omni lepra peccati per paſſionem ſuam liberauit. et ipſe peccata noſtra tulit in corpore ſuo factus eſt turpis in paſſione. Unde Yſaie quinquageſimo ſexto capitulo Vidim? eum non habentem ſpeciem neqꝫ decorem. Et ſequitur. Reputauimus eum quaſi leproſum percuſſum a deo ⁊ humiliatum. Nos vero ſic liberati per mortem chriſti poterimus ad patriam celeſtem ſecure ſi voluerimus peruenire: ſꝫ chriſtus nos quotidie temptat ⁊ pulſat ad ianuam cordis noſtri. Sicut ipſe teſtatur Canticorum. Ego ſto ad oſtium ⁊ pulſo: ſi quis aperuerit mihi cenabo cū eo. Sed diligenter eſt aduertendum: ꝙ oſtium cordis noſtri debemus ei aperire per ſeptem opera miſericordie. ⁊ cū cum omni gaudio recipere. et in ſpeciali camera extra homines eum ponere: vt ipſe nobiſcum ſemper maneat. Et ſicut iſte leproſus ſitiuit in cruce cū dixit

Sitio Quid ſitiebat. Dico non vinũ
ſed ſalutem animarum noſtrarum. Ju
dei hoc audientes acetum cum felle mix
tum ei dederunt. Ecce ſerpentem vene/
noſum pro noſtra ſalute bibit. ⁊ totum
venenum peccati primi parentis proie
cit. ⁊ ſic cum dextrario diuinitatis cum
humanitate in die aſcenſionis cũ multi
tudine celos aſcendit in iubilo ⁊ gloria
ſempiterna. Ad quã nos perducat. ⁊c̃.

Q̄ xp̄s ab eternis periculis ⁊ demonũ
obſidionibꝫ nos liberauit. Cap̃. clij.

Quidam vero
princeps nomĩe cleonitus
cuius populus in quadã ci/
uitate claudebatur obſeſſus qui volens
populo ſuo caute conſulere quid ſibi v/
tilius expedire t precepit vt vnus de mi
litibus ſuis obſidionem accederet: qui
obſidentibus inſultum preberet ordina
uit ꝙ in telis ſuis latenter ⁊ artificialit̃
ſcriberetur. Confortamini in domino ⁊
eſtote fideles in obſidione in perſona
cleoniti venio ⁊ obſidionem ãmouebo.

Moraliſatio

Cariſſimi.

Iſte princeps
eſt chriſtus. populus obſeſſus
in ciuitate peccatores in mũdo qui a de
monibus obſidentur ꝙ ſi non diuinitꝰ
admouemur animas noſtras occident.
Miles miſſus eſt predicator. Apoſ. ad
thi. Labora ſicut bonus miles. Ille mi
les in exteriori apparentia quaſi aduerſa
rium peccatoribus oſtendit: quia lance
am ſagittam ⁊ inſultus prebet: dũ acu
ta verba nunc contra guloſos: nunc cõ/
tra luxurioſos ⁊ ſic de ceteris propoĩt.
Sed pro certo amicus noſter eſt: quia
plus valent verbera diligentis q̄ꝫ oſcu
la blandientis.

De tribulatione temporali que in/
gaudium ſempiternum poſtremo com
mutabitur. Capitulum. cliij.

Athiochus
in ciuitate ãthiochia regna/
uit: a quo ipſa ciuitas ãthi/
ochia nomen accepit. Ex coniuge ſua fi
liam ſpecioſiſſimam genuit. Que cum
perueniſſet ad etatem legitimam ⁊ ſpe
cies pulchritudinis accreſceret: multi
eam in matrimoniũ pẽtebãt cũ magna
⁊ ineſtimabilis dotis quantitate. Sed
cum pater deliberaret cui potiſſime fili
am ſuam daret in matrimoniũ hoc neſ/
ciens quia iniqua concupiſcentia crude
litatisqꝫ flamma in amorem filie ſue ex
arſit: cepitqꝫ eam amplius diligere q̄ꝫ
patrem oporteret Qui cum luctaretur
cum furore: pugnat cum pudore: vinci
tur amore. Quadam die acceſſit ad cu
biculum filie ſue ⁊ omẽs a longe ſedere
iuſſit quaſi cuꝫ filia ſua colloquiũ ſecre
tum habiturus Stimulante furore libi
dinis diu repugnante filia nodum vir/
gĩtatis erupuit ⁊ pudoreꝫ violauit. Cũ
qꝫ puella quid faceret cogitaret: nutrix
ſubito ad eam intrauit. Quam vt vi/
dit flebili vultu ait. Ob quam rem affli
gitur anima tua. Puella ait. O cariſſi/
ma: modo in cubiculo iſto duo nobilia
nomina perierunt. Ait nutrix. Domĩa
quare hoc dicis. At illa: Quia ante ma
trimoniũ meum peſſimo ſcelere ſuꝫ vio
lata. Nutrix cum hec audiſſet ⁊ vidiſſet
amens quaſi facta dixit. Et quis diabo
lus tanta audacia thorum regine auſus
eſt violare. Puella ait. Impietas hoc
fecit. Nutrix ait. Cur non indicas patri
Puella ait. Ubi eſt pater. Si intelli/
gas peribit nomen patris in me: mor/
tis mihi remediuꝫ placet. Nutrix audi
uit eam mortis remedium querẽs: blã
do eã ſermonis eloquio reuocauit vt a

pꝛopoſito ſuo recederet. Inter hec ipiꝰ
pater cum ſimulata mente oſtenderꝫ ci
uibus pium patrem inter domus parie
tes mariti̅ ſe eſſe filie letatur ⁊ vt ſemꝑ
impijs filie thoꝛis frueretur ad expelle̅/
dos peritoꝛes qui eam in coniugem pe/
teba̅t nouum genus nequitie cogitauit
Queſtionem vero pꝛeponebat dicens
Si quis queſtionis mee ſolutione̅ inue
nerit filiam mea̅ in vxoꝛem habebit ⁊ ſi
defecerit decollabit. Plurimi vndiqꝫ
reges pꝛopter incredibilem ⁊ inaudita̅
puelle ſpeciem veneru̅t ſi quis foꝛte pru
dentia litterarum queſtionis ſolutione̅
inueniſſꝫ quaſi nihil dixiſſet decollaba
tur ⁊ caput eius ſupꝛa poꝛtam ſuſpende
batur vt aduenie̅tes imaginem moꝛtis
viderent ⁊ turbarentur ne ad talem con
ditionem accederent. Hoc totum fece/
rat vt ipſemet cu̅ filia ſua poterat i̅ adul
terio permanere. Cum vero tales crude
litates exerceret a̅tiochus. interpoſito
bꝛeui tempoꝛe adoleſce̅s quida̅ tyrꝰ pa
trie ſue pꝛinceps locuples valde Appol
lonius nomine bene litteratus nauiga̅s
antiochiam intrauit. Ingreſſuſqꝫ ad re
ge̅ ait. Aue rex. Et ille. Salui ſint nup
tari parentes tui. Ait iuuenis Peto fi
liam tuam in vxoꝛem. Rex vt audiuit
quod audire nolebat reſpiciens iuue/
nem ⁊ ait Noſti nuptiarum conditione̅
Ait iuuenis. Noui ⁊ ad poꝛtam vidi.
Indignatus rex ait. Audi ergo queſti
one̅. Scelere vehoꝛ. materna carne veſ
coꝛ. quero fratrem meum. matris mee
virum nec inuenio. Puer accepta que
ſtione paululum receſſit a rege ⁊ cum
ſcientiam quereret deo fauente ſolutio/
nem queſtionis i̅uenit ⁊ reuerſus ad re
gem ait. Bone rex: pꝛopoſuiſti queſtio
nem. audi ergo ſolutione̅. Nam quod
dixiſti ſcelere vehoꝛ non es mentitus.
te eſſi ipſum intuere. materna carne veſ
coꝛ. filiam tuam reſpice Rex cum audi
uit ſolutionem queſtionis iuuenem ſol
uiſſe: timens ne peccatum ſuum pateſi
eret irato vultu eum reſpiciens dixit.
Longe es iuuenis a queſtione nihil ve
rum dixiſti decollari quidem pꝛomeru
eris ſed ecce habebis dierum triginta
ſpacium recogita tecum. Reuertere ad
terram tuam ⁊ ſi soluto̅nem queſtionis
inueneris filiam meam in matrimoniu̅
accipies. ſin autem: decollaberis. Iuue
nis turbatus accepto comitatu nauem
aſcendens tendit in patriam ſed poſt
receſſum adoleſcentis vocauit rex diſpe̅
ſatoꝛem ſuum Taliarchum nomine cui
ait. Taliarche: ſecretoꝛum meoꝛum mi
niſter fideliſſime: ſcias ꝙ Tyrus appol
lonius inuenit queſtionis mee ſolutio/
nem aſcende ergo confeſtim nauem ad
perſequendum eum ⁊ cum perueneris
Tyrum quere eum ⁊ cu̅ ferro vel vene
no interfice eum. Reuerſus dum fuerꝭ
pꝛemium magnum accipies. Taliarcꝰ
ſcutum accipiens pecuniamqꝫ pergens
ad patriam iuuenis venit Appollonius
vero pꝛius venit ⁊ ad domum ſuam in
troiuit apertoqꝫ ſcrinio omnes libꝛos
reſpexit ⁊ nihil aliud inuenit niſi ꝙ re
gi dixerat ⁊ dixit intra ſe. niſi falloꝛ An
tiochus rex impio amoꝛe diligit filiam
ſuam ⁊ recogitans ſecum dixit. Quid
agis Appolloni concluſionem eius ſol
uiſti ⁊ tamen filiam non accepiſti Ido
dilatus es a deo vt non moꝛieris. Con
tinuoqꝫ iuſſit ſibi naues pꝛepare ⁊ eas
centum milibus modioꝛum frumenti
onerari ⁊ multo pondere auri ⁊ argenti
⁊ veſte copioſa ⁊ cum paucis ſecum fi
deliſſimis hoꝛa noctis tercia nauim aſ
cendit tradiditqꝫ ſe alto pelago. Alia
vero die queritur a ciuibus ſuis ⁊ non
inuenitur meroꝛ ingens naſcitur ꝙ a/
ma̅tiſſimus pꝛinceps patrie nuſqꝫ com
paruit. Planctus magnus erat in ci/
uitate tantus vero amoꝛ ciuium circa

eam erat vt multo tempore tōſores ceſ
ſarēt publica ſpectacula tollerent. bal-
nea clauderentur. nō templa nec taber-
nas quiſquis ingrediebatur. Et cum talia
agerentur ſuperuenit taliarchus qui a
rege ātiocho ad necandum miſſus erat
⁊ videns omnia clauſa: dixit cuidā pu
ero Indica mihi ſi viuere vel' ex qua cā
ciuitas iſta in luctu moratur. Ait puer.
O cariſſime neſcis tu illud. Quid in-
terrogas. Ciuitas hec in luctu moratur
quia appollonius princeps patrie hu-
ius ab ātiocho rege regreſſus nuſq̄ cō
paruit. Taliarchus cum hoc audiſſet:
gaudio plenus ad nauem rediīt ⁊ anti
ochiam intrauit. Ingreſſuſq̄ ad regē
ait. Domine mi rex letare quia Appol-
lonius vos timens nuſq̄ comparuit.
Rex ait Fugere quidē pt ſ; effugere nō
pt ſtatī huiōi edictum poſuit. quicūq̄
appollonium tirum contemptorem reg
ni mei mihi exhibuerit accipiet quinq̄
ginta talenta auri. qui vero caput eius
amputauerit. centum talenta accipiet.
hoc facto non tantum inimici ſed amici
cupiditate ſeducti ad perſequenduz ap
pollonium properabant. Querebatur
vero appollonius per mare per terras p
ſiluas per vniuerſas indagines ⁊ non
inueniebatur. Tunc rex iuſſit ſibi claſ-
ſes nauium preparari ad perſequenduz
iuuenem ſed ⁊ moram facientibus qui
claſſes ſibi nauium preparabant: appol
lonius tharſum deuenit ⁊ deambulans
iuxta litus viſus eſt a quodaz ſeruo ſuo
Elinato nomine qui ſuperuenerat in ip
ſa hora ⁊ accedēs ad eum dixit. Aue rex
appolloni Ille ſalutatus fecit vt poten
tes facere conſueuerant. ſpreuit homi-
nem. tunc ſenex indignatus eſt valde
⁊ iterum ſalutauit eum ⁊ ait Aue rex ap
polloni reſaluta ⁊ noli deſpicere pauper
tatem honeſtis moribus decorataz Si
em̄ ſcis q̄ ſcio cauendum eſt tibi. Et il-

le. Si placet vobis dicito mihi. Qui
ait. Proſcriptus es. At ille. Et quis
patrie ſue preſcripſit principem. Elina
tus ait. Rex antiochus. Antioch⁹ qua
ex cauſa Elinatus ait. quia quod pater
eſt tu eſſe voluiſti. Appollonius ait. Et
ꝓ quanto me proſcripſit. Et ille. Qui
cunq̄ te illi viuum exhibuerit quinqua
ginta talenta auri: qui vero caput tuuz
pertulerit centum talenta ille habebit ꝑ
mercede ⁊ ideo moneo te fuge in preſi-
dium. Sed cum hec dixiſſet: Elinatus
receſſit. Tūc appollinius eum rogauit
vt ad ſe veniret ⁊ centum talenta auri
daret ei ⁊ ait. Accipe tantum de pauper
tate mea quia meruiſti ⁊ amputa caput
meum ⁊ regi preſentes ⁊ tunc magnuz
gaudium habebit. Ecce habes centum
talēta auri ⁊ tu es innocens quia ego
te ex mea voluntate pro illo ꝯduxi vt tā
magnum gaudium offeras regi. Cui ſe
nex reſpondit. Domine abſit hoc a me
vt huiuſmodi rei cauſa vnq̄ de vita
mea premiuz accipiam. apud bonos ho
mines amicitia premio non eſt compa
randa. Et regi appollonio magnam lau
dem adijciens receſſit. Poſt hec appol
lonius cum ſpaciatur in eodem loco ſu
pra litus vidit quendam hominem cō
tra ſe venientem dolentem ⁊ meſto vul
tu Stranguilionem nomine. acceſſit
ad eum protin⁹ ⁊ ait appollonius. Aue
Stranguilio. Et ipſe ait. Aue domine
mi rex appolloni ⁊ rurſum ait Dic mihi
quare in his locis turbata mente verſa
ris. Ait appolloni⁹. Quia filiam regis
vxorem dixeram coniugem ⁊ in matri
monium petiui. Petiui itaq̄ ſi fieri po
teſt in patria noſtra nolo latere Stran
guilio ait. Domine appolloni ciuitas
noſtra pauperima eſt ⁊ non poteſt tuā
nobilitatez ſuſtinere ꝑterea durā famē
⁊ ſterilitatē patimur ānone nec etiā iam
ciuib⁹ vlla ſpes eſt ſalutis. ſ; crudeliſſi-

ma mors eſt ante oculos noſtros. Ap
pollonius ait Agite gratias deo qui me
profugem vr̃is finibus applicuit. dabo
ciuitati veſtre centum milia modiorum
frumenti ſi fugam meam tãtum celaue-
ritis. Stranguilio vt hec audiuit, pſtra
uit ſe ante pedes eius ⁊ ait. Domĩe ap
polloni ſi eſurienti ciuitati ſubueneris
non ſolum fugam tuam celabimus ſed
ſi neceſſitas fuerit pro ſalute tua dimi-
cabimus Aſcendenſqꝫ Appollonius tri
bunal in foro preſentibus cunctis ciui-
bus de cuius ciuitate dixit Ciues thar
ſenſes ꝗs ãnone penuria turbat ⁊ oppri
mit: ego tyrus appolloniꝰ releuo credo
enĩ vos huius beneficij memores fu-
gam celaturos. Scitote enĩ nõ me ma
licia Antiochi eſſe fugatum ſed per viã
feliciter hic ſum delatus dabo itaqꝫ vo
bis centum milia modiorum frumenti
eo precio quo ſum in patria mercatus
octo ereis ſingulos modios Ciues hec
audiẽtes ꝙ ſingulos modios octo ere
is mercarent̃ hilares effecti ſunt ac gra
tias agentes ſtatim frumenta parabant
Tunc Appollonius ne depoſita regia
dignitate mercatoris magiſqꝫ donato
ris nomen videretur aſſumere precium
qꝫ aſſumens eiuſdem ciuitatis vtilitati
bus redonauit. Ciues autem vt tanta
viderent eius beneficia bigã in foro ſta
tuerunt in qua ſtans dextra manu fru-
ges ⁊ ſiniſtro pede calcarꝫ ⁊ in baſe ſcrp̃
ſerunt. Ciuitati Tharſie tyrus appollo
nius donum dedit quod ciuitatẽ a ſeua
morte liberauit. Deĩde interpoſitꝭ pau
cis diebus hortante ſtranguilione ⁊ di
oniſiade eius coniuge ad penthapolym
tyrenorum nauigare propoſuit vt illic
lateret eo ꝙ beneficia cum opulentia ⁊
tranquillitate agerentur. Igitur cũ in-
genti honore ducitur ad mare ⁊ valedi
cens omnibus aſcendit ratim ſed tribꝫ
diebus ⁊ noctibus totidem ventis pro

ſperis nauigans ſubito pelagus muta-
tum ẽ poſtqꝫ litus tharſie reliquit Nã
paucis horis ventus concitatus aquilo
ne vẽto auroqꝫ inſtante claſſe celum ni
mia ſe pluuia erupit põpulus tyri pro
cella corripitur ratis pariter diſſoluit̃
zephiri fretum perturbant grãdo ac nu-
bes tenebroſa incumbebant flant venti
fortiter intantum ꝙ mors cunctos oc-
cuparet. tunc vnuſquiſqꝫ rapuit ſibi ta
bulas tantum in illa caligine tempeſta-
tis omnes perierunt. Appollonius ve
ro vnius tabule beneficio in penthapoli
tanorũ litore eſt pulſus Stans autem
in litore intuens mare tranquillum ſic
ait. O pelagi fides: facilius incidam in
manus crudeliſſimi regis quo pergam
qꝫ patriã petam quis notus huic igno
to auxilium dabit. Hec dum loquere-
tur Appollonius Aſpexit iuuenem veni
entem contra ſe quidam robuſtus piſ-
cator ſordido ſago coopertum cogente
neceſſitate proſtrauit ſe ad pedes eius
pfuſiſqꝫ lacrĩis ait Miſerere quicũqꝫ
es nudo naufrago non humilibꝫ parẽ
tibus ſed notabilibus genito ⁊ vt ſci
as cui miſereris ego ſum tyrus appollo
nius patrie mee princeps deprecor te
auxilium vite mee. Piſcator vt vidit
ſpeciem iuuenis miſericordia motus il
lum erigit ⁊ duxit infra tecta domus po
ſuit epulas quas habere potuit ⁊ vt ple
nius ſue pietati ſatiſfacerꝫ exuens ſe tri
bunariũ in duas partes diuidens vnã
dedit iuueni dicens Tolle quod habeo
⁊ vade in ciuitatẽ ibi inuenies forſitan
qui tue miſereatur ſi non ĩueneris huc
ad me reuertere pauptas quecunqꝫ ſuf
ficiat. Piſcator ait illi Tantum admo
neo te vt ſi quando dignitati tue reddi
tus fueris ne deſpicias tribunarij pau
pertatem. Appolloni. Si non memor
fuero iterum naufragium patiar nec tui
ſimilẽ inueniam. ⁊ hec dicens: demon-

ſtrata ſibi via: carpens portas ciuitatis
ingreditur. Dumqʒ cogitaret vnde pe
teret auxilium vite vidit per plateā pu
erum nudum currētem oleo caput vnc
tum habentem. ſabano precinctum vo
ce magna clamantem ⁊ dicentem. Au
dite omnes audite peregrini ⁊ ſerui qui
ablui vult pergat ginnaſium. Audito
hoc Apollonius exuens ſe tribunariū:
ingreditur lauacrum vtitur liquore ⁊
dum ſingulos intuetur querit ſibi pa/
rem nec inuenit ⁊ ſubito altiſtrates rex
totius regionis igreſſus eſt cum turba
famulorum. Cum rex ludum ſpere cum
ſeruis ſuis exerceret admiſit ſe appollo
nius regi ⁊ decurrentem ſuſtulit ſperaʒ
⁊ ſubtili velocitate percuſſam ludenti re
gi remiſit. Tunc rex ſuis famulis ait.
Recedite: hic enī iuuenis vt ſuſpicor
mihi comparandus eſt appolloni⁹ Ap
pollonius vt audiuit ſe laudari conſtan
ter acceſſit ad regem ⁊ accepto cyramo/
to docta manu circulauit eum cum ſub
tilitate. Deinde in ſolio gratiſſimo fo/
uit eum ⁊ exeunte eo ab officō diſceſſit
Dixitqʒ rex ad amicos ſuos poſt diſceſ
ſum adoleſcentis. Juro vobis in verita
te meli⁹ me nunqʒ abluiſſe qʒ hodie be
neficio adoleſcētis neſcio cuius ⁊ reſpi
ciens vnum de famulis ait. Juuenis il
le qui mihi officium fecit vide quis ſit
⁊ ille ſecutus iuuenem vidit eum ſordi
do tribunario indutum. Reuerſuſqʒ ad
regem dixit. Juuenis ille naufragus ē
Rex ait. Unde ſcis. Et ille tacente illo
habitus indicat cauſam. Ait rex. Uade
celerius ⁊ dic ei. rogat te rex vt venias
ad cenam. Appollonius vt audiuit: ac/
quieuit ⁊ cum famulo venit ad regem.
Famulus prius ingreſſus ait ad regē.
Naufragus adeſt ſed propter ſordiduʒ
habitum introire verecundatur. Sta/
timqʒ rex iuſſit eum veſtibus indui dig
nis ⁊ ad cenam ingredi. Jngreſſus ap

pollonius triclinium regis contra regē
aſſignato loco diſcubuit. infertur pran
dium deinde cena regalis. Appolloni⁹
cunctis epulantibus non epulabatur.
ſed aurum ⁊ argentum in miniſterium
regis diu flens intuebatur Tunc vnus
de diſcumbentibus ad regem ait. Niſi
fallor iuuenis iſte fortune regis inuidet
rex ait. Male ſuſpicarꝭ fortune mee nō
inuidet ſed plura ſe perdidiſſe triſtatur.
Et reſpiciens appolloniuʒ hilari vultu
ait rex. Juuenis epulare nobiſcum ⁊
de deo meliora ſpera ⁊ dum hortaretur
iuuenem ſubito introiuit filia regis vir
go iaʒ adulta. deditqʒ oſculū patri ſuo
deinde cunctis diſcumbentibus amicꝭ.
Que dum oſcularetur ſingulos reuer
ſa eſt ad patreʒ ⁊ ait. Bone pater quis
eſt iſte iuuenis qui contra te locum ho/
noratum tenet: qui multum dolet. Ait
rex. O dulcis filia iuuenis iſte naufra/
gus eſt ⁊ ginnaſia mihi gratiſſime fecit
propter quod ad cenam vocaui illum.
quis ſit neſcio ſed ſi vis ſcire interroga
eum te decʒ omnia noſſe. ⁊ forſitan dū
cognoueris miſereberis ei. Hec audi/
ens puella ad iuuenem acceſſit: ⁊ ait.
Cariſſime generoſitas nobilitateʒ oſtē
dit ſi tibi moleſtū ineſt indica mihi no
men tuum ⁊ caſus tuos. Et ille. Si no
men queris in mare perdidi ſi nobilita
tem tyro reliqui. Ait puella. Apertius
dic vt intelligam. tunc appollonius no
men ſuum ⁊ omnes caſus expoſuit Fi/
nitis ſermonibus fundere lacrimas ce/
pit quem vt vidit rex flentem ait filie.
Nata dulcis peccaſti dum nomen ⁊ ca
ſus adoleſcentis petiuiſti. veteres eius
dolores renouaſti. dulcis ergo filia: ex
quo iam ſcis veritatem iuſtum eſt vt li/
bertatem tuam quaſi regina ei oſtendas
Puella vt audiuit voluntatem patris
reſpiciens iuuenem ait. Noſter es ap/
polloni depone merorem ⁊ a patre meo

locupleteris Appollonius cum gemitu
⁊ verecundia gratias egit. Tunc rex ait
filie ſue. Defer liram vt cum cantu ex/
hilares conuiuium. puella iuſſit ſibi af
ferri liram. ⁊ cepit cum omni dulcedi/
ne liram percutere omnes eam ceperūt
laudare ⁊ dicere. Non poteſt meliꝰ nec
dulcius audiri inter quos ſolus appol/
lonius tacuit. Ait ei rex Appolloni fedā
rem facis. oēs filiam meam in arte mu/
ſica laudant quare tu ſolus vituperas.
Ait ille. Bone rex ſi permittas dico ꝙ
ſentio filia tua in artem muſicam inceſ/
ſit ⁊ nondum didicit. Igiť iubeas mi/
hi tradi liram ⁊ ſtatim ſcias quod neſci
uiſti. Rex ait. Appolloni: video te eru/
ditum in omnibus. iuſſit ſibi tradi lirā
⁊ egreſſo foras corona capitis eum de
corauit ac ipienſqꝫ liram intrauit tricli
nium pulſabat ante regem tanta dulce
dine vt omnes non appollonium ſꝫ ap
pollinem crederent. Diſcumbentes cū
rege dixerunt ꝙ nunqꝫ meliꝰ audiſſent
nec vidiſſent. Filia regis hec audiens
reſpiciens iuuenem capta eſt in amorē
eius ⁊ ait ad patrem ſuum. O pater ꝑ
mittas me dare iuueni quod mihi pla/
cet. Ait rex. Permitto. Illa reſpiciēs
appolloninum ait. Magiſter appolloni
accipe ex indulgētia patris mei auri du
centa talenta argenti libras quadringē
tas. veſtemqꝫ copioſam ſeruos viginti
ancillas decem quibus ait. Afferte qꝺ
promiſi ⁊ preſentibus amicis expoſito
triclinio iuſſu regine allata ſunt omnia.
Quo facto leuauerunt ſe omnes ⁊ licē
ciati diſceſſerūt. Appollonius ait. Bo
ne rex miſerorum miſericors ⁊ tu regi/
na amatrix ſtudiorum ⁊ dilectrix philo
ſophie valete ⁊ reſpiciens famulos ꝗs
ſibi regina donauerat: ait. Attollite fa/
muli hec que mihi data ſunt ⁊ eamus ⁊
hoſpitium queramus. Puella timens
ne amatorem perderet triſtis eſt facta.
reſpiciēs ad patrem ait. Bone rex ⁊ pa
ter optime placeat tibi vt appollonius
hodie ditatus abſcedat ⁊ quod illi do/
nauimus a malꝭ ne rapiatur. tunc rex fe
ſtinus iuſſit ſibi aſſignari aulam vbi ho
neſte quieſceret Puella vero amore ac
cenſa inquietam habuit noctem. Ma/
ne vero cubiculum patris adijt. Quaꝫ
vt vidit paťr dixit. Quid eſt hoc ꝙ pre/
ter conſuetudinem ita mane euigilaſti.
Puella ait. requiem habere nō potero
⁊ ideo cariſſime pater peto vt me tradas
iuueni ad doctrinandam ꝙ potero artē
muſicam ⁊ alia addiſcere Rex hec audi
ens gauiſus eſt. iuſſit ad ſe iuuenem vo
cari cui ait. Appolloni: filia mea multū
cupit artem tuam addiſcere ideo rogo
te vt ei oſtēdas omnia que noſti. ⁊ ego
mercedem condignam retribuam Et il
le. Domine paratus ſum voluntati ve
ſtre ſatiſfacere. Docuit puellam ſicut
ipſe didicit. poſt hec puella pre nimio
amore iuuenis infirmatur. rex vt vidit
filiam ſuam īcurriſſe egritudinem ſubi
to medicos vocauit. Illi vero venas ⁊
ſingulas partes corporis tangebant ⁊
nullam egritudinem īuenerūt poſt pau
cos dies tres iuuenes nobiliſſimi qui
per longum tempus filiam in matrimo
nium petierant regem vna voce pariter
ſalutauerunt: quos intuens rex ait. qua
de cauſa veniſtis. At illi. quia ſepius
nobis promiſiſtis vni ex nobis dare fi
liam veſtram in matrimonium propter
quod hodie ſimul venimus. Ciues tui
ſumus diuites ⁊ ex nobilibus parenti/
bus geniti ⁊ ideo de tribus tibi elige quē
vis habere generum. Rex ait. Non ap
to tempore me interpellaſtis. filia mea
ſtudijs vacat ⁊ ob amorem ſtudiorum
imbecillis iacet. Sed ne videat vobis
nimis differre ſcribite in codicillis veſ
tris nomina veſtra ⁊ dotis quantitatem
que tranſmittam filie vt ipſa eligat quē

voluerit Illi hoc fecerunt. Rex accepit ſcripturam ⁊ legit ſignauitqꝫ dedit Appollonio dicens. Tolle magiſter has ſcripturas ⁊ trade diſcipule tue. Appollonius recepit ſcripturas ⁊ puelle portauit Puella vt vidit quem diligebat ait magiſter Quid eſt ꝙ ſolus introiſti in cubiculum. Appollonius ait Sume codicillos quos tibi miſit pater tuus ⁊ lege puella codices aperuit ⁊ legit tria nomina petitorum proiectiſqꝫ codicillis reſpiciens appollonium dixit. Magiſter appolloni vtrum non doles ꝙ alteri debeo in matrimonium tradi. Et ille. Non quia omne quod eſt tibi honori erit ⁊ commodum meum. Ait puella. Magiſter ſi me amares doleres reſcripſit ⁊ ſignauit codicillos tradiditqꝫ appollonio. vt eos regi deferret ⁊ ſcripſit hec Rex ⁊ pater optime quoniam clementia permiſit mihi vt reſcribam: reſcribo Illum naufragum volo in maritum habere. Rex cum legiſſet voluntatem puelle ignorans quem naufragum diceret reſpiciens ad iuuenes ait Quis veſtrũ naufragiuꝫ paſſus eſt. Unus ex illis nomine Ardonius dixit Ego paſſus ſum naufragium. Alius ait. Morbus te cõſumat nec ſaluus nec ſanus ſis cuꝫ ego ſciam te coetaneum meum. portam ciuitatis nunqꝫ exiſti vbi naufragium feciſti. Rex cum non inueniſſet quis eorum naufragium feciſſet reſpexit Appollonium dicens. Tolle codicillos ⁊ lege pt eñi fieri ꝙ ego nõ nouerim tu intelligis qui preſens fuiſti. Appolloni9 acceptis codill' velocit' pcurrit ⁊ vt ſenſit ſe amari erubuit. Cui rex ait. Appollonius inueniſti naufragum At ille pre rubore pauca dixit Nam in hoc poteſt notari ſapientia ipſius appollonij quoniã iuxta verbum ſapientis in multiloquio deeſt ſapientia. Unde prima petri ſecũdo. Criſtus vobis reliquit exẽplũ vt ſequamini veſtigia eius qui nunqꝫ peccauit nec in ore eius inuentus eſt dol9. cum ſcd̃m pſalmiſtã ſicut ipſe dixit ita ⁊ facta ſunt quare verus iſrahelita eſt appellandus in quo non eſt dolus vt dicitur Johannis primo ideo imitemur ipſum non maledicẽdo nec reddendo maledictum pro maledicto ſed cohibeam9 linguam noſtram vt ſemper benedicat ⁊ ſic erit iſtrumẽtuꝫ ſcribe velocit' ſcribẽtis .i. ſpũſſancti dona ſua repente infundentis iuxta illud factus eſt repente de celo ſonus ⁊c. Unde tercia petri primo. qui vult videre dies bonos coerceat linguã ſuam a malo ⁊ labia eius ne loquantur dolum hoc eſt non debet in ſeipſo murmurare nec exterius malum proferre ⁊ ſic poterit vitam quietam poſſidere hic in pace tẽporali in futuro autem in pace eternali Nam prima pax cõmuniter ſeruatur per hoc ꝙ hoc non prorumpat linguam ſuam in verba contumelioſa proximorum ſuorum offenſiua ⁊ eſt principium pacis eterne. Unde pſalmiſta. In pace in idipſum dormiam ⁊ requieſcam. Nam ſicut hominis boni ⁊ pacifice loquentis lingua dirigitur per virtutem dei ſic lingua maledicentis per ſpũs malignos tali famulãtes Juxta illd̃ in orto noſtro ſedet alba ſpina ſuper quam quieſcunt aues. p ortum eñi iſtum debemus intelligere os noſtrum duplici ſepe circumceptum ſcilicet dentibus ⁊ labijs nõ ꝓpt' aliud niſi vt ponemus ori cuſtodiam ne nihil niſi quod in laudem dei vadat loquatur Spina autem in orto contenta eſt ipſa lingua ſic dicta ſimilitudinarie quoniã ſicut ſpina materialis pũgit ſicut patet Mathei viceſimo ſeptimo. plectẽtes coronã de ſpinis impoſuerunt capiti eius vt ſanguis eius propter nimiam compunctionem ipſarum ſpinarum per ſuum benedictũ corpus effluxit. Sic etiam ipſa ſpina que

dicitur lingua ꝯpungit hominem nunc
auferendo bonam famam ſuam nunc de
ipſo mentiẽdo nunc malum quod alijs
incognitum eſt manifeſtãdo de quo ſin/
gulariter cauendum eſt Aues autem ſu
per ipſam ſpinam quieſcentes ſunt ipſi
diaboli qui hominez ad tale vicium ſin
gulariter inclinant vt eorum efficiatur
miniſter. ideo de tali dicent in extremo
iudicio dimitte nobis hunc hominem
iuſte iudex qui tuus eſſe noluit per vir/
tutem noſter effectus eſt per malitiam.
Cohibeat igitur vnuſquiſqꝫ linguã ſuã
quod catho appellat primam virtutem
ſed ad hiſtoriam rediundo rex cum ĩtel
lexit ꝙ filia eum voluit: alijs ait. Dum
tempus fuerit veniam ad vos. Illi va/
ledicentes receſſerunt Solus introiuit
ad filiam ſuam ⁊ ait. Quem tibi eligi/
ſti coniugem. Illa proſtrauit ſe cum la
crimis ⁊ ait Pater cariſſime naufragũ
appollonium peto. Rex cum lacrimas
filie ſue vidiſſꝫ leuauit eam a terra ⁊ ſic
alloquitur dicens. Nata dulcis noli de
aliqua re cogitare quia talem concupi
ſti quẽ ⁊ ego. vt enĩ vidi quia ⁊ amando
fcũs ſum pater: diem tibi nuptiarum ſi
ne mora cõſtituam. Poſtera ergo die
vocantur amici vicinarum vrbiũ ad re
gez. quibꝰ ait. Cariſſimi filia mea vult
nubere appollonio magiſtro ſuo. peto
ergo vt vobis omnibꝰ ſit leticia. quia fi
lia mea prudenti viro ſociatur. hec igi/
tur dicens conſtituit diem nuptiarum
que cito cõcepit ⁊ dum puerum in vte
ro haberet. accidit ꝙ cum ambularꝫ cũ
rege appollonio viro ſuo iuxta litus ma
ris vidit nauem ſpecioſam cognouit eã
appollonius ꝙ eſſet de patria ſua con/
uerſus ad naucleru m ait. Vnde venis.
At ille. A tyro. Appollonius ait patriã
meam nominaſti. Alter reſpondit. Er/
go tyrus es tu. Et ille. Vt dicis. Nau/
clerus ait. Noſti aliquem patrie illiꝰ prĩ
cipem nomine appollonius Nauclerus
dixit Peto vbicunqꝫ illum videris di
cas ei vt gaudeat ⁊ exultet quia rex An
tiochus fulmine percuſſus eſt cum filia
ſua. Opes autem regni antiochie reſer
uantur appollonio Appollonius vt hoc
audiuit plenus gaudio ad coniugez ſu
am ait. peto itaqꝫ vt me abire ꝑmittas
ad percipiendum regnum Illa vt audi
uit profuſis lacrimis ait. O domine ſi
in longinquo itinere eſſes conſtitutus
ad partum meum feſtinare debueras:
⁊ modo recedere velis cum iuxta me ſis
ſed ſi hoc velis parit̃ nauigemus. Et ve
niens ad patrem ait. O pater letare ⁊
gaude quia ſeuiſſimꝰ rex antiochus cuꝫ
filia ſua dei iudicõ in fulmine percuſſus
eſt opes autez ⁊ dyademata nobis ſunt
reſeruata. permitte me nauigare cuꝫ vi
ro meo. Rex autem exhilaratus naues
iubꝫ produci in litus ⁊ omnibus bonis
impleri propterea nutricem eius nomi
ne ligozidem ⁊ obſtetricez propter par
tum eius ſimul nauigare precepit. ⁊ da
ta proficiſcendi copia deduxit ad litus
oſculaturqꝫ filiam ⁊ generum nauigan/
do. Sed cum per aliquot dies in mari
fuiſſent ſurrexit tempeſtas magna puel
la intantum infirmatur procreans filiã
ꝙ facta eſt quaſi mortua. Quod cum
videret familia exclamabat voce mag/
na ⁊ vlulatu. hec audiens appollonius
cucurrit ⁊ vidit coniugẽ ſuã quaſi mor
tuam iacentem vt ei videbatur ſcidit a
pectore ſuo veſtes profuſis fletibus iac
tauit ſe ſuper corpus eius: ⁊ ait. Cara
coniunx altiſtratis filia quid reſponde/
bo patri tuo pro te. Et cum hoc dixiſſet
dixit ei gubernator. corpus mortuum
nauis ſufferre non valet iube ergo cor/
pus in pelagum mitti vt poſſimus eua
dere. Appollonius ait ad eum. Quid

dicis peſſime placet tibi vt hoc corpus
in pelagus mittam quod me naufraguꝫ
⁊ egenū ſuſcepit Uocauit ſeruos ſuos
⁊ ait Faciatis loculum ⁊ foramina ⁊ cū
bitumine linire ⁊ ſit carta plūbea intus
poſita ⁊ obturetur. perfecto loculo rega
libus ornamentis exornant puellam in
loculo ponunt ⁊ copiam auri ad caput
eius ⁊ dedit oſculum funeri fundens ſu
per eam lacrimas. tunc iuſſit infantem
tolli ⁊ diligēter nutriri vt pro filia nep
tem regi oſtenderet ⁊ iuſſit loculū mitti
in mare cum maximo fletu. Tercia die
vnda maris eiecit loculū ad litus ephe
ſorum a longe a domo cuiuſdaꝫ medici
cerimonis nomine qui cum diſcipulis
ſuis eadem die in litore ambulauit.
Tunc vidit loculum effuſis fluctibus
iacentem. ait ſeruis ſuis. Tollite hunc
loculum cum omni diligentia ⁊ ad vil-
lam perferte. Quod cum feciſſent: me
dicus apuit. vidit puellā regalibꝫ orna
mētis decorataꝫ ⁊ ſpecioſaꝫ valde. Cuiꝰ
pulchritudinē oēs videntes de ea mul
tum ammirabantur quoniam verus e-
rat pulchritudinis radius in qua natu
ra nihil vicioſum conſtituit niſi ꝙ eam
immortalem non formauerat. Crines
nāq; eius erant niuei candoris ſub qui
bus reſidebat frontis lactee planicies
cuiꝰ nulla erat deteſtabilꝰ rugoſitas ocu
li enim eius erant quaſi duorum ſiderū
deſcribentes orbes volubilitate nō ꝓdigꝫ
aſpectibꝫ erant modeſtis frenati ſtabilē
aī ꝯſtātiā ꝓmittētes palpebraꝝ etiā pi
li nō īhoneſte natura in ea collocauerat
Naſus etiā eius rectitudinis ſue lineaꝫ
plenitudinis etiaꝫ decore poſſidebat in
geminas diuidens maxillas ꝑtes Nec
ꝯgebat in ſupmū nimia lōgitudie nec
nimia breuitate correpta ſꝫ decēti hone
ſtatis quātitate īcidebat Cuiꝰ collū ra-
diis ſolaribꝫ cādidiꝰ ſpecioſ ornatū cli

nodijs hominum aſpectibus mirabileꝫ
intulerat animi iocunditatem Corpus
etiam non diminutum vel quantitatis
mole ſuperabundandās nequaq; quis
in ea cenſere propoſuit: ex cuius pectore
brachia pulchritudinis tanq; ex arbo-
ris trunco rami procedebant quorum
digiti quantitatis debitam ſibi aſſump
ſerant menſuram vnguium fulgore nō
pretermiſſo. Cuius ſummarie ſpecioſi
tas nihil deformitatis ſibi admiſceri cō
patiebatur: in quo poteſt notari etiam
ſinglaris aīe ſue ꝑfectō ꝑ potētiā diuinā
creādo ſibi infuſe cū actus ⁊ potētia de
bent adinuicē ꝓporcionari ⁊ actus acti-
uorū nō ſunt niſi in patiente ꝑdiſpoſito
quare oīs pulcritudo corpis exterioris
ab interiori aīe pulchritudine procedit
quare dr̄ ꝙ variaꝯtus forme molē ſibi
adaptat materie Optima nāq; aptatō
eſt inter corpꝰ ⁊ animā ipſiꝰ puelle quā
vt vidit q̄ſi mortuā iacentē obſtupuit
⁊ ait. O bona puella quare eſtis ſic de-
relicta. vidit ſubtus caput eius pecuni
am poſitam ⁊ ſub pecunia cartam ſcrip-
tam ⁊ ait. Perquiramus quid contine
tur in carta. Quam cum aperuiſſet īue
nit titulum ſcriptum. quicunq; hunc lo
culum inuenit peto vt decem aureos ha
beat ⁊ decem funeri impēdat hoc enim
corpus multas lacrimas reliquit parē-
tibus ⁊ dolores amaros q̄ ſi aliud fece
rit q̄ꝫ ꝙ dolor expoſcit: vltimum diem
incidat nec ſit qui eius corpus ſepultu-
re cōmendat. Perlectis autem cartu-
lis: ad ſeruos ſuos ait. Preſtemus cor
pori quod dolor expoſcit. Iuro vobis
per ſpem vite mee in hoc funere ampli-
us me erogaturuꝫ q̄ꝫ dolor imperat Cō
tinuo iubet parari rogum ſed cū edifica
tur atq; deponitur. ſuperuenit diſcipulꝰ
medici adoleſcēs ⁊ quantū ad ingeniū
ꝑtinet ſenex erat. Hic cū corpꝰ ſpecioſū

ſup rogū poſitū viderꝫ īmēs eū mgr̄ ait
Bene veniſti· hec enim hora exſpecta/
uit te. tolle ampullam vnguenti. ⁊ qd̄
ſupremum eſt de funere ſuperfunde ſe/
pulture. venit iuuenis ad corpus. extra
xit de pectore veſtes. fudit vnguentum
tractum manu: totum corpus ad pre/
cordia viuere ſenſit. obſtupuit iuuenis
palpat venas ⁊ indicia rimatur narium
labia labijs probat. ſenſit vitam cum
morte luctantem. ⁊ ait ad ſeruos Sup
pōnite faculas per quattuor angulos lē
te ⁊ temperate: quo facto. ſanguis ille
qui coagulatus erat eſt liquefactus.
Quod vt vidit iuuenis ait magiſtro.
Puella vero quam tu mortuam dicis:
viuit. ⁊ vt facilius mihi poſſis credere
experimento ſatiſfaciam. His dictis tu
lit puellam ⁊ in cubiculum ſuum poſu/
it ſuper pectus eius calefaciens oleum.
madefecit lanam ⁊ poſuit ſuper corpus
ſuum ſic ꝙ ſanguis eius qui intus erat
coagulatus eſſet: tepore liquefactus eſt
cepitqꝫ ſpiritus per medullas deſcen/
dere. Venis itaqꝫ patefactis aperiens
oculos ⁊ recipiens ſpiritum ait. Qua
lis ergo tu es: non tangas aliter q̄ꝫ op
tet tangere. quia filia regis ſum ⁊ reg̅
vxor. Iuuenis hec audiens: gaudio
plenus introiuit ad magiſtrum in cubi
culum ſuum ⁊ ait. Ecce magiſter puel/
la viuit: Qui ait. Probo peritiam. ar/
tem laudo. prudentiam miror. Diligē
tiam audi diſcipline. Noli artis me eſſe
ingratus: accipe mercedem. Hec enim
puella multam pecuniam ſecum attulit
⁊ iuſſit eam ſalubribus veſtibus cibis
⁊ etiam fomentis optimis recreari.
Poſt paucos vero dies vt cognouit
eam ex regio genere ortam eſſe adhibi/
tis amicis: filiam ſibi adoptauit ⁊ roga
bat ab ea cum lacrimis ne ab aliquo tā/
geretur inter ſacerdotes Diane templo
eam cum feminis miſit vt inuiolabilit̄
ſeruaretur. Inter hec vero dum Apollo
nius nauigat cum ingēti luctu gubernā
te deo applicuit tharſo ⁊ deſcendens a
rati petijt domum Stranguilionis ⁊ di
oniſiadis: quoſ cum apollonius ſalutaſ
ſet omnes caſus ſuos expoſuit dicens.
Cum dolore vero magno mortua eſt cō
iunx mea tamen filia eſt ſeruata. de qua
gaudeo. ideo ſicut in vobis confido a/
miſſum regnum quod mihi ſeruatur ac
cipere volo. Neqꝫ ad ſocerum reuertar
cuius in mari perdidi filiam. ſed agaꝫ
potius opera mercatoris. vobis commē
do filiam meaꝫ vt cum filia veſtra Phi
lomacia nomine nutriatur. Et vt filia
mea vocetur Tharſia. Preterea vx
oris mee nutricem Ligozidem nomīe
curam tue puelle cuſtodire volo. Hec
dicens tradidit Stranguilioni infan/
tem deditqꝫ aurum ⁊ argentum ⁊ veſtes
copioſas ⁊ iurauit. neqꝫ barbam neqꝫ
capillos nec vngulas tonſurum. niſi fi/
liam ſuam prius dediſſet in matrimo/
nium. At illi ſtupentes ꝙ tam grauiter
iurauerat cum magna diligentia educa
turos ſe puellam repromittūt. Apol
lonius autem nauim aſcendit. ⁊ ad lon
ginquas regiones ipſe nauigabat.
Interea vero puella Tharſia expleto
quinquennio ſtudijs liberalibus tradi
tur vna cum philomacia filia eoruꝫ coe
tanea ſua. Cumqꝫ ad quattuordecim an
nos veniſſet reuerſa de auditorio inue/
nit nutricem ſuam Ligozidem ſubita/
neam inualitudinem incurriſſe ⁊ ſedens
iuxta eam cauſas in [illegible]rmitatis explorat
Cui nutrix. Audi bona filia verba mea ⁊
in corde tuo reſerua Quem putas tuū
patrem aut matrem vel patriam. Pu/
ella ait Patriam tharſum. patrem ſtrā
guilionem. matrem Dyoniſiadem.
Nutrix ingemuit ⁊ ait. Audi filia origi

nem natalium tuorum vt ſcias quomō
poſt mortē meā agere debeas. Eſt tibi pa
ter nomine Apollonius. ⁊ mater Luci
na altiſtratis regis filia. Que cum te
pareret: ſtatim precluſa ſpiritu mortua
eſt: quaꝫ pater tuus apollonius effecto
loculo cum ornamentis regalibus ī ma
re miſit. Et viginti ſiſtercias auri poſu/
it ſub caput. ⁊ vbicumqꝫ eſſet deuolu/
ta: ille in auxilium eius fuiſſent. Nauis
quoqꝫ luctātibus ventis cum patre tuo
lugente ⁊ te in cunabulis poſita perue/
nit ad hāc ciuitateꝫ. Hiis ḡ hoſpitibus
Strangulioni ⁊ dyoniſiade vna me/
cum te commendauit. Tyrus apolloni
us votumqꝫ fecit nec barbam nec capil
los nec vngues tonſurus. niſi prius te
nuptui traderet. Nunc moneo ſi poſt
mortem meam hoſpites quos parētes
appellas iniuriam aliquam tibi forte fe
cerint: aſcende in forum ⁊ ibi inuenies
ſtatuam patris tui ſtantem apprehende
illam ⁊ clama filia eius ſum cuius ē hec
ſtatua. Ciues vero memores beneficio
rum patris tui iniuriam tuam vindica/
bunt. Cui tharſia Cara nutrix deum te
ſtor ſi iſta mihi non dixiſſes vnde eēm
penitus neſcirem. ⁊ cum adinuicem lo
querentur nutrix emiſit ſpiritum Thar
ſia vero corpus nutricis ſue ſepeliuit. ⁊
per totum annum morteꝫ eius lugebat
Poſtea induit priorem dignitatem pe
tijt ſcholas ad ſtudia liberalia ⁊ dum d̄
ſcolis reuerteretur non prius cibuꝫ ſūp
ſiſſet antequam nutricis monumentuꝫ
introiſſet ferens ampullam vini ingre
diebatur ⁊ ibi manens: parentes ſuos
vocabat Et dum hec agerentur qua
dam die dyoniſiades cum filia ſua phi
lomacia tranſibat per forum Uidentes
omnes ciues ſpeciem tharſie ⁊ ornamē
tum dixerunt. Felix pater cuius filia ē
tharſia. Illa vero que adheret ei tur

pis eſt ⁊ dedecus. Dyoniſiades vt au/
diuit tharſiam laudari ⁊ filiam ſuam vi
tuperari: conuerſa in inſaniam furoꝝ ſo
la ſedens ſecum cogitauit. Pater ex q̄
hinc profectus eſt: habꝫ annos quatu
ordeci. non veniet ad recipiendum filiā
ſuam nec literas pro ea miſit: puto ꝙ ē
mortuus. Nutrix eius mortua eſt nemi
nem habeo emulum. occidam eam ⁊ or
namentis eius filiam meam ornabo. Et
cum hec cogitaſſet. venit quidam d̄ vil
la theophilus nomīe quem vocans ait
Si cupis premium accipere tharſiam ī
terfice. Ait villicus. Quid peccauit in
nocens virgo. Et illa. Peſſima eſt ⁊
ideo mihi negare nō debes fac quod iu
beo. ⁊ ſi non feceris male tibi eueniet.
Et ille. Dic mihi Domina qualiter h̄
poteſt fieri. Que ait. Conſuetudo eius
eſt mox vt venerit de ſcolis non pri⁹ ſu/
mere cibū q̄ꝫ nutricis ſue introierit mo
numentum vbi te cum pugione paratū
inueniat apprehende crines eius a verti
ce ⁊ eam interfice ⁊ corpus eius mitte ī
mare ⁊ libertatem tuam a me cum mag
no premio accipies. Uillicus tulit pu
gionem gemens ⁊ flens ibat ad monu
mentum ⁊ dixit. Heu non merui liber
tatem niſi per ſanguinis effuſionem in
nocentis virginis. Puella autem redi
ens de ſcolis monumentum cum āpul
la vini intrauit ſicut ſolebat facere. Uil
licus impetum fecit ⁊ apprehendens cri
nes puelle iactauit eam in terram. Dū
autem volebat eam percutere. ait ad eū
Tharſia. O theophile quid peccaui ꝯ
tra te. vel contra aliqueꝫ vt moriar. Ait
villicus. Tu nihil peccaſti ſed pr̄ tuus
qui te cū magna pecunia ⁊ ornamētꝭ re
galibus reliquit. Cui puella Peto do
mine vt ſi nulla ſpes mihi eſt permittas
me deum teſtari. Cui villicus. Teſtare
Et deus ipſe ſcit ꝙ coactus te interficiō

Illa vero cum eſſet poſita in oratione: venerunt pirate videntes puellam ſub iugo mortis ſtare ⁊ hominem armatum volentem percutere eam clamauerunt. Parce crudeliſſime barbare illa eſt noſtra preda non tua victoria Atille vt talia audiuit fugiens poſt monumentum latuit in litore. Pirate vero rapuerunt virginem mare petunt. Uillicus rediјt ad dominam ⁊ ait. Quod iuſſiſti factū eſt. tu vero vt conſulo induas te lugibilem veſtem ⁊ ego tecum ⁊ effundamus lacrimas falſas in conſpectu ciuium. ⁊ dicemus eam ex graui infirmitate defūctam. Stranguilio vt audiuit: tremor ⁊ ſtupor eum inuaſit ⁊ dixit. Da ergo ⁊ mihi veſtem lugibilem vt lugeam q2 tali ſcelere ſum inuolutus. heu quid faciam. Pater puelle iſtam ciuitatem a periculo mortis liberauit. propter iſtaꝫ ciuitatem naufragium pertulit. bona perdidit. ⁊ penuriam perpeſſus. ⁊ reſtitutum eſt ei malum pro bono. Filiam ſuā quam miſit nutriendam crudelis leena deuorauit. heu cecatus ſum lugeam innocentem. Uinctus ſum ad peſſimum venenoſumqꝫ ſerpentem eleuans oculos ad celum ait. Deus tu ſcis q2 mundus ſum a ſanguine tharſie ⁊ requiras a dyoniſiada. Reſpexit vxorem ſuam ⁊ ait. Quomodo ſuffocaſti filiam regis ĩimica dei hominūqꝫ obprobrium. Illa vero induit ſe ⁊ filiaꝫ ſuam lugubres veſtes falſaſqꝫ lacrimas fuderunt coraꝫ ciuibus di. Ciues cariſſimi ideo ad vos clamamus quia ſpes oculorum noſtrorum tharſia quam vidiſtis ſubito dolore defuncta eſt ⁊ nobis cruciatus ⁊ amaros fletus reliquit quam digne ſepeliri fecimus. Tunc pergunt ciues vbi figuratum erat ex ꝓmeritis patris fabricatū ex ere corpus vbi ciues tharſie virgini pro beneficijs patris eius ſepulchrum ex ere colatum fecerunt. Igitur qui puellam rapuerant venerunt ad ciuitatem Machilentam. Deponitur ergo illa inter cetera mancipia venalis. Audiens eam leno infauſtiſſimus ac impurus ꝯtendere cepit vt eam emeret. ſed Athanagora princeps eiuſdem ciuitatis videns eam nobilem pulchram ſapientē obtulit decem ſiſtercias auri. Leno ait Ego dabo. xx. Athanagora ait Ego dabo triginta. Leno. Ego quadraginta. Athanagora. Ego quinquaginta. Lēo octuaginta. Athanagora. cx. Leno centum ſiſtercias in preſenti dabo ⁊ ait Si quis amplius decem ſiſtercias auri dabo ſupra. Athanagora ait Ego ſi cum lenone contendere voluero vt vnā emā plures venditurus ſum permittam eum emere ⁊ cum proſtituerit eam lupanar intrabo prius ad illam ⁊ eripiam nodū virginitatis eius ⁊ erit mihi ſicut emerim eam. Quid plura. Perrexit cum lenone in ſalutatorium vbi habuit priapum aureum ⁊ gemmis adornatum ⁊ ait. Puella adora iſtum. Ait illa. Nunqꝫ tale adorem. Et ait. Domine: numquid lapſatenus es tu. Leno ait. Quare. Et illa. Quia lapſateni colunt priapum. Leno ait. Neſcis tu miſera quia ĩ domum lenonis auari incurriſti. Puella proſternens ſe ad pedes ait O domine miſerere virginitati mee ne proſtituas hoc corpus pro tali turpi titulo. Cui leno. Neſcis q2 apud lenonem ⁊ tortorem nec preces nec lacrime valent. Tamen vocauit villicum puellarum. ⁊ ait Hec puella ornetur veſtibus puellaribus precioſis ⁊ ſcribatur ei titul9 Quicumqꝫ tharſiam violauerit mediam libram dabit poſtea ad ſingulos ſolidos parebit populo. Uillicus fecerat quod iuſſum fuerat. Cum lenone antecedente turba tercia die cū ſymphoīa ducitur ad lupanar. ſed athanagora princeps prim9 ĩgredit̃ velato capite tharſia vi/

dens ante eum pꝛoiecit ſe ad pedes :
⁊ ait. Miſerere mei domīe pꝛopter de
um ⁊ per deum te adiuro ne me violes
reſiſte libidini tue ⁊ audi caſus infelici-
tatis mee ⁊ oꝛiginem vnde ſim diligen
ter conſidera. cui cum vniuerſos caſus
ſuos expoſuiſſʒ pꝛinceps confuſus ⁊ pi
etate plenus ait ei. Habeo ⁊ ego filiā ti
bi ſimilem de qua ſimiles caſus metuo
hec dicēs dedit ei. xx. aureos di. Ecce
habes amplius pꝛo virginitate ꝙ im-
poſitum eſt. dic aduenientibus ſicut mi
hi dixiſtis ⁊ liberaberis Puella pꝛofu
ſis lacrimis ait. Ego pietati tue gratias
ago ⁊ ne alicui narres que a me audiſti
athanagoꝛa ait niſi narrauero filie mee
cū ad talem etatē peruenerit ſimilē caſū
ne patiatur. ⁊ cum lacrimis diſceſſit.
Cui exeunti obuiauit alius ⁊ ait. qūo ti
bi conuenit puella. Ait pꝛinceps. Non
poteſt melius. Erat eñ triſtis Intrauit
iuuenis. puella moꝛe ſolito oſtium clau
dit. Cui iuuenis. Quantum dedit tibi
pꝛinceps. Ait puella. xl. aureos. Et ille
Accipe integrā libꝛam auri. Pꝛinceps
audiens ait. Quāto plus dabis tanto
plus ploꝛabit. Puella nūmos accepit
pꝛoijciens ſe ad pedes ⁊ caſuſ indicauit
Apoꝛiatus iuuenis ait. Surge dña ho
mines ſumus caſibus omnes ſubiace-
mus. His dictꝭ exijt Vidit itaqʒ atha
nagoꝛā ridentem: ait illi. Magnus hō
es non habes cui lacrimas ꝓpines niſi
mihi. Et iurabant ne hec verba cuiqʒ ꝓ
derent ⁊ ceperunt aduentū alioꝝ expec-
tare. Venerunt multi dātes pecuniam
ſed flentes exibant. Poſtea obtulit leō
ni pecuniam dicēs. Ecce preciū virgini
tatis. Ait leno. Vide quotidie vt tātas
pecunias mihi offeras. Altera die ad-
huc eam virginem audiēs iratus vocāſ
villicum puellarum dixit Duc eam ad
te ⁊ frange nodū virginitatis eius Cui
villicus ait. Dic mihi ſi virgo es. At il
la. Quādiu vult deus virgo ſum. At il
le. Vnde tantā tuliſti pecuniaʒ. Puella
ait. Lacrimis ꝓfuſis exponens caſꝰ me
os rogaui homines vt miſericoꝛdiā vir
ginitatis mee haberent. Et pꝛoſternēs
ſe ad pedes eius ait. Miſerere mihi do
mine ſubueni captiue regis filie ne vio
les me. Ait ille. Leno eſt auarus neſcio
ſi poſſis virgo ꝑmanere. Ait illa. Stu-
dijs liberalibus ſum erudita ⁊ in genere
muſicali poſſum modulari. Duc me in
foꝛum vbi poteris facundiam meam au
dire. Pꝛopōne queſtiones populo ⁊
pꝛopoſitas ſoluam. In hac arte applica
bo pecunias quotidie. At ille. Mihi be
ne placet. Omnis populus cucurrit ad
virginem vidēdam. At illa aggreditur
facundiam ſtudioꝛum: queſtiones ſibi
pꝛeponi iuſſit. omnes clare ſoluit. ⁊ ſic
per talem modum multam pecuniam a
populo recepit. Athanagoꝛa illam inte
gra virginitate cuſtodiuit vt vnicam fi
liam ita vt eam donis multis villico ꝯ
mendaret. Cum hec agerentur venit ap
pollonius. xiiij. anno iam tranſacto: ad
domum ſtranguilionis ⁊ dioniſiadis
ad ciuitatem tharſim. Quem cum vi-
diſſet ſtranguilio perrexit rabido curſu.
dixitqʒ vxoꝛi ſue dyoniſiade. Dixiſti
apollonium naufragum eſſe moꝛtuum.
ecce venit ad repetendam filiam. Ecce
quid dicturi ſumus pꝛo filia. Et illa.
Miſer vir ⁊ ego coniunx accipiamus
veſtes lugubꝛeſ perfundamus lacimas
⁊ credet nobis ꝙ filia eiꝰ naturali moꝛ
te defuncta eſt. Cum hec ita ageren-
tur intrauit Apollonius. Vt vero vi-
dit eos veſte lugubꝛi indutos ait. Qua
re in aduentu meo funditis lacrimas.
Credo enim ꝙ iſte lacrime non ſunt ve
ſtre ſed ſunt mee. Ait mulier. Nequaʒ
Vtinam ad aures tuas alius ⁊ non e-
go aut coniunx meus diceret quod iaʒ
dicā. tharſia tua filia ſubito defūcta ē.

Apollonius hec audiens totū corpus
eius ꝯtremuit Diuq; defixus ſtetit tan
dem reſumpto ſpiritu intuens mulierē
ait. O mulier ſi filia mea defuncta eſt vt
dicis: nunquid ⁊ pecunia ac veſtes ſimil
ꝙ perierūt. At illa. Aliqua ſunt. aliqua
perierūt. Et dixerunt Crede nobis quia
credidimus ꝙ filiam venientem inueni
res ⁊ vt ſcias nos non eē mentitos hē-
mus teſtimoniū. Ciues em̄ noſtri mēo
res bñficiorū tuorum in ꝓximo litore ex
ere collato filie tue monumentū fecerūt.
quod potes videre. Apollo. credens eā
defunctam eſſe ad famulos ait. Tolli-
te hec famuli ⁊ ferte ad nauē ego vadaʒ
ad filie mee monumentū. Legit tituluʒ
ſicut ſupius eſt ſcriptū ſtetit quaſi extra
ſe maledicēs ꝓprios oc'los ⁊ ait O cru
deles oculi filie mee cernue: non potui-
ſtis lacrimas fundere. His dictis ad na-
uem ꝑrexit ⁊ ait famulis ſuis. Proijci
te me queſo in ꝓfunditatē maris cupio
em̄ in vndis exalare ſpm̄. ⁊ dum ꝓſpis
nauigat tyꝝ reuerſus ſubito mutatuʒ ē
pelagus ⁊ ꝑ diuerſa maris diſcrimia ia
ctabantur. Oibus autem deū roganti-
bꝰ ad machilenā ciuitatē i qua erat filia
ſua tharſia venerunt. Gubernator auteʒ
cum omnibꝰ magnū plauſuʒ dedit Ait
apollo: Quis ſonus hilaritatis aures
meas ꝑcuſſit. Ait gubernator Gaude.
dñe q2 hodie natalicia celebrātur. Apol
lo. ingemuit ⁊ ait. Et omnes diē feſtū
celebrent preter me. Sufficiat famulis
meis pena mea ac dolor. dono eis. x. au
reos ⁊ emant que voluerunt ⁊ diem fe-
ſtum celebrent. Et quicūq; vocauerit
me vel gaudiū mihi fecerit crura illoruʒ
frangi iubeo. Diſpenſator itaq; neceſſa
ria tulit ⁊ rediJt ad nauem. Cū igit̄ ōni
bus nauibꝰ nauis apollo. honoratior eſ
ſet cum magno ꝯuiuio ceteris meliꝰ ce-
lebrant naute apollonij. Anathagora q̄
tharſiam diligebat iuxta nauem in lito
re ambulabat. Vidit nauē apollonij ⁊
ait. Ecce amici nauis iſta mihi placet.
quia video decenter eſſe paratam Nau
te vt audiunt ſuam nauem laudari dixe
runt ei. O dñe rogamus in nauē nr̄am
aſcendatis Et ille. Mihi placet. Aſcē-
dit ⁊ libenti aīmo diſcubuit. Poſuitq;
decem aureos in menſa ⁊ ait. Ecce non
fruſtra me inuitaueritis. Et dixerūt Do
mine regratiamur vobis. Cū autē prin
ceps vidiſſet omnes diſcūbentes ait.
Quis eſt dñs nauis Ait gubernator.
Dñs nauis in luctu moratur. iacet infe
rius ⁊ oportet mori in mari. ꝯiugem ꝑ
didit ⁊ filiā in terra aliena. Athanago-
ra ait vni ſeruo ardalio noīe. Dabo
tibi duos aureos tm̄ deſcende ⁊ dic ei.
Rogat te princeps ciuitatis huiꝰ. ꝓce
de de tenebris ad lucē. Ait iuuenis Nō
poſſum aureis tuis crura reparē: quere
alium q2 iuſſit: quicūq; eum appellaue
rit crura eius frāgātur. Athanagora ait
Hāc legem vobis ꝯſtituit non mihi.
Ego autē dſcendam ad eū dicito mihi
qūo vocatur. At illi. Apolloniꝰ. audito
hoc nomine ait intra ſe. ⁊ tharſia appel
lauit pr̄em ſuum apolloniuʒ. deſcendit
ad eum. Quē vt vidit barba prolixa ca
put ſqualidū ſubmiſſa voce dixit. Aue
apolloni. Apollonius vt audiuit putāſ
ſe ab aliquo ſeruorum appellari turbu-
lento vultu reſpiciens vidit ignotū hoī
nem honeſtum ⁊ decoꝝ ſiluit. Ait ei pri
ceps. ſcio te mirari ꝙ ego ignotꝰ te ap
pellaui. diſce q2 princeps ſum huius ci
uitatis athanagora noīe deſcendi ad
litus naues contuendas inter ceteras vi
di nauem tuam decenter ornatā ⁊ ama-
ui aſpectum tuum. inuitatus eram a nau
tis tuis. ideo aſcendi ⁊ libenti animo di
ſcubui inquiſiui dñm nauis quē dixerūt
in luctu grandi eſſe propter qđ ad te d
ſcendi vt te de tenebris ꝓducerē ad lucē
ſꝑo q2 dabit tibi deꝰ poſt luctū gaudium.

Apollonius leuauit caput ſuum ⁊ dix-
it. Quis es domine vade in pace. Ego
autem non ſum dignus epulari. ⁊ ideo
amplius viuere nolo Athanagora con
fuſus aſcendit in ſuperiori nauis ⁊ dixit
non valeo perſuadere domino veſtro vt
ad lucem exeat quid faciam vt reuocez
a ꝓpoſito mortis. Vocauit vnum ď pu
eris ſuis ⁊ ait. Uade ad lenonem ⁊ ro
ga eum vt mittat ad me tharſiam: hēt
eñ ſapientiam ⁊ ſermonē ſuauē. poterit
eum forſitan exhortari ne talis taliť mo
riatur. Uenit igitur puella ad nauĩ Ad
quã ait athanagora. Ueni ad me thar-
ſia. vbi nunc eſt ars ſtudiorum tuoꝝ vt
ꝯſoleris dñm nauis in tenebris ſeden
tem ⁊ vt ꝓuoces eum exire ad lucez q̃ꝛ
nimis dolet ꝓ coniuge ⁊ filia ſua. Acce-
de ad eum vt ad lucem veniat. q̃ꝛ forte
deus per te luctum ſuum in gaudiũ cõ
uertet. Si eñ hoc poteris facere dabo
xxx. ſiſtercias auri ⁊ tot argenti ⁊ per tri
ginta dies redimam te a lenone. Puel
la hec audiens conſtanter ad eum deſcē
dit ⁊ humili voce ſalutauit eum dicēs.
Salue quicũꝗ es ⁊ letare ſcias quia ĩ-
nocens virgo que virginitatē ſuam inť
naufragia ſua ⁊ caſtitatē inuiolatã obſ-
uauit te ſalutat. tunc in carmĩbus cepit
modulata voce cantare ⁊ in tãta dulce-
dine q̄ admirabatur Apollonius ⁊ dix
it cantãdo ea que hic ſequuntur. Per
ſcortes gradior ſed ſcortũ conſcia non
ſum. Sic ſpinis roſa neſcit violari ⁊ vl
lis. Corruit ⁊ raptor gladium ferienť
ab ictu. Tradita lenoni non ſum viola
ta pudore. Uulnera ceſſaſſent animi:
lacrĩeꝗ deeſſent Nulla ergo melior ſi
noſcam certa parentes. Unica regalis
generis ſum ſtirpē creata. Ipſa iubente
deo letari credo aliquãdo. Fuge modo
lacrimas curã diſſolue modeſtã. Red
de polo faciem mentēꝗ ad ſydera tolle
Iã deus eſt hominũ plaſmator rector ⁊
auctor. Non ſinet has lacrimas caſſo fi
nire labore. Ad hec apollo. leuauit ocu-
los ⁊ vt puellam vidit ingemuit ⁊ ait.
Heu mihi miſero q̄ȝ diu luctabor: gra-
tias ago prudentie tue ⁊ nobilitati Hãc
vicem rependo vt memor tui ſim quan
do letari licȝ regni mei viribus leuabor
Forſitã vt dicis regio genere orta es na
talibus parentum tuorum repreſenta-
beriſ. nunc accipe centum aureos ⁊ rece
de noli me appellare. Recenti enim luc
tu renouata calamitate tabeſco. Puel
la acceptis aureis abire cepit ⁊ ait ad eã
Athanagora. Quo vadis tharſia. Si
ne fructu laboraſti: non potuiſti facere
miſericordiã ac ſubuenire homini inter
ficienti ſe. Et ait tharſia. Omnia que-
cumꝗ potui feci ⁊ dãs mihi centum au
reos abire rogauit. Athanagora ait.
Dabo tibi ducentos ⁊ deſcende ⁊ redď
ei quos dedit ⁊ dic ſalutez tuã quero ⁊
non pecuniã. Deſcendens tharſia ait ⁊
ſedit iuxta eum Si in iſto ſqualore eſti
maſti manere permitte me tecum ſermo
cinari. ſi ergo parabolaruȝ mearum ſolue
ris queſtionem: vadam. fin alias reſtitu
dam tibi pecuniam ⁊ recedã Tunc apol
lonius ne reciperet pecuniam. ſed etiaȝ
puelle prudentis ne negaret ſermones
ait. Licȝ in malis meis nulla cura mihi
ſuppetat niſi flendi ⁊ lugendi tñ ne orna
mēto prudētie tue careã dic que mihi ĩ
terrogatura es ⁊ abſcede. Peto eñ vt
fletibꝰ meis ſpaciũ tribuas Ait tharſia
Audito me Eſt domꝰ ĩ terris que nobis
clauſa reſultat. Ipſa domꝰ reſonat taci
tus ſȝ non ſonat hoſpes. ãbo cum currũt
hoſpes ſimul ⁊ domꝰ vna. Et ait Si rex
es vt dicis ꝯuenit te eſſe mihi prudētio
rem ſolue q̃ſtionē. ait Apollonius. Nec
ſcias me eſſe mentituȝ domꝰ que in ter
ra reſonat vnda eſt. hoſpes tacitus pi-
ſcis eſt qui cũ domo ſua currit. At illa.
Longa feror velox formoſe filia ſilue.

Innumera pariter comitũ ſtipãte cater
ua. Curro vias multas : veſtigia nulla
reliquo. Apollonius ait. Si licitũ eſſet
oſtendã tibi multa que neſcis cũ reſpõ
debo queſtionibus tuis. Miror te tã te
nera etate mirifica prudẽtia eſſe ĩbutã.
Nã q̄ʒ arbor ſtipata cateruis vias mul-
tas currẽs ⁊ veſtigia nulla relinq̄ns na-
uis eſt. Et addidit puella. Per rotas ⁊
edes innoxius ille ꝑtrãſit : eſt calor ĩ me
dio magnus quẽ nemo remouit. Non
eſt nuda domus nudꝰ. ſʒ ꝯuenit hoſpes
Si luctũ poneres innocẽs intrares in
ignes. Apollo. ait. Intrarẽ balneũ vbi
hincinde flãme per tabulas ſurgũt. Nu
da domus in qua nihil eſt nudꝰ hoſpes
conuenit ⁊ nudꝰ ſudabit. Cũq̄ʒ hec ⁊ ſi
milia dicerent puella miſit ſe ſuꝑ apol.
⁊ diſtractis manibus eum amplexaba-
tur dicens ei. Exaudi vocem deprecan
tis reſpice virginem q̄r virum talis pru
dentie mori nefarium eſt. Si coniugeʒ
quã deſideras deus ex ſua gratia tibi re-
ſtituat. ſi filiã ſaluam quã defunctam di
cis inuenire poteris : pre gaudio oportʒ
te viuere. Apollo. cum hec verba audiſ
ſet in iracundiã verſus eſt. ſurrexit ⁊ pu
ellam cum pede percuſſit. Impulſa vo
cecidit virgo ⁊ genis eius ruptis : cepit
ſanguis effluere. conturbata virgo ce-
pit flere ⁊ dixit. O deus conditor celo
rum vide afflictionem meã nata ſum in
ter fluctus ⁊ procellas marꝭ mater mea
doloribus conſtricta defuncta eſt ⁊ ſepl'
tura eſt ei negata. in terris ornata a pr̃e
meo ⁊ in loculo poſita cum. xx. ſiſtercijs
auri mari tradita ẽ Ego vero infelix ſtrã
guilioni ⁊ dyoniſiade impijſſimis hoi-
nibus a pr̃e meo ſum tradita cum orna
mentis ⁊ regalibus veſtibus ⁊ iuſſa ſuʒ
a ſeruis eorꝫ occidi. tandẽ petiui vt deũ
inuocarem ãteq̄ʒ me occideret : mihi cõ
ceſſit. Piratis ſuꝑuenientibꝰ rapta ſuʒ
⁊ qui me occidere volebat fugã petijt ⁊

in hunc locum deducta ⁊ deus quando
ei placet me reddat pr̃i meo apol. Apol
lo. audiens õnia hec ſigna certiſſima ex
clamauit voce magna ⁊ ait. O dñe miſe
ricors qui conſpicis celũ ⁊ abiſſum ⁊ õ
nia ſecreta patefacis bñdictũ ſit nomẽ
tuum. Cum hec dixiſſʒ cecidit ſuꝑ ãple-
xus tharſie filie ſue ⁊ oſculatus eſt eam
cũ letitia ⁊ pre gaudio fleuit amare ⁊ ait
O dulciſſima nata mea ⁊ vnica dimi-
dium anime mee non moriar ꝓpt̃ te. in
ueni ꝓpter quã volui mori Alta voce cla
mabat dicens. Currite famuli currite a
mici currite omnes ⁊ miſerie mee fineʒ
imponite inueni quã perdideram. ſ. vni
cam filiam meam. Audito clamore famu
li currerunt. currit inter illos anathago
ra princeps ⁊ deſcendẽtibꝰ illis in naui
inuenerunt illum flenteʒ pre gaudio ſu
per collum filie ſue ⁊ dicentem. Ecce fi
lia mea quã lugeo dimidiuʒ aĩe mee
iam volo viuere : omnes pre gaudio cũ
eo flebant. Tunc erigens ſe apol. pro-
iectis veſtibus lugubribꝰ indutus eſt ve
ſtibus mundiſſimis ⁊ õnes dixerunt
O dñe q̄ʒ ſimilis eſt filia tua vobis. ſi
non eſſet aliud expimentum ſufficereʒ eꝰ
ſimilitudo ad ꝓbandum eam eſſe filiã
tuam. Tunc filia bis ter quater oſcula-
ta eſt pr̃em ⁊ ait O pr̃ benedictus deus
qui mihi grãʒ dedit ꝙ te videre potero
tecũ viuere tecum mori ⁊ narrauit ei q-
modo a lenone ꝯꝑata ⁊ in lupanari eſt
poſita ⁊ q̃ũo deus virginitatem ſuã cuſto
diuit Audiens h' athanagora timẽs. ſ.
ne filiaʒ alteri in vxorem daret. miſit ſe
ad pedes apol. di. Adiuro te per deũ vi
uum : qui te pr̃em filie reſtituit ne alteri
filiã des in coniugẽ niſi mihi. ſum enim
princeps huiꝰ ciuitatꝭ meo auxilio virgo
ꝑmanſit. ⁊ me duce te pr̃eʒ agnouit. Cui
apol. ait. Nõ poſſũ tibi eẽ ꝯtrarius q̄r multa
ꝓ filia mea feciſti et ideo opto vt ipſa ſit
vxor tua. Et nunc reſtat vt vindicem

me a lenone. Athanagora ciuitatē intra-
uit: conuocatiſqꝫ ciuibus dixit. Ne pe-
reat ciuitas propter vnum imperium.
Sciatis apol. regem patrē tharſie huc
veniſſe: ecce claſſes nauium properant
cum grandi exercitu ad deſtruendā ciui
tatem propter lenonem qui filiā ſuam
tharſiam in lupanari conſtituit. His di
ctis cōcurſus factus eſt ⁊ tanta commo
tio populi vt nec viri nec femine mane-
rent quin currerent omnes ad apol. re-
gem videndo eum ⁊ miſericordiam ab
eo petendo. Ait athanagora. Conſulo
ad hoc vt non deſtruatur ciuitas dedu-
catur ad eum leno. captus eſt ſtatim ⁊ li
gatis manibus leno a tergo deducitur
ad regem Apol. regia veſte indutus tō-
ſo capite dyadema impoſuit capiti ſuo
tribunal aſcendit cum filia ⁊ ciuibus di
xit. Uidetis tharſiam virginem a patre
ſuo hodie cognitam cuius turpiſſimus
leno quantum erat in eo corruptionem
confuſionēqꝫ perpetuam ꝓcurabat. nec
amicicia ſua nec prece nec precio deſiſte
re volebat facite ergo filie mee vindic-
tam. Omnes vna voce dixerunt. Do-
mine leno viuus comburatur ⁊ diuitie
eius puelle dentur. protinus adduci-
tur leno ⁊ coram omnibus in igne poni
tur ⁊ totaliter comburitur. Tharſia ait
villico. dono tibi libertatem quia bene-
ficio tuo ⁊ ciuium virgo permanſi ⁊ do
nauit ei ducentos aureos. ⁊ libertatem
Libertatem cunctis puellis coram ſe p̄-
ſentatis perdonauit ⁊ dixit. Quid de
corpore veſtro acten⁹ ſeruiſtis: ex hoc
libere eſtote. Appollonius ad populum
loquens gratias vobis de beneficiis ve
ſtris reddo. mihi ⁊ filie mee factis Nūc
ergo tribuo vobis auri pondera quinq̄-
ginta. Illi ei capita ſua inclinabant gra
tias referentes. Ciues omnes ſtatuam
Apollonij in medio ciuitatis ſtatuerūt
⁊ in baſi ſcripſerunt. Tyro apollonio
reſtauratori domuū noſtrarum ⁊ thar-
ſie ſanctiſſime filij eius virgini. Poſt
paucos dies apollonius tradidit filiā
ſuam in coniugem athanagore cum in-
genti leticia totius ciuitatis ⁊ cum gene
re ⁊ filia nauigans cum omnibus ſuis:
volens per tharſum proficiſcendo ad
patriam ſuam ire: in ſomnis ammoni-
tus eſt per angelum vt epheſum iret. ⁊
intraret in templū epheſeorum cum fili
a ⁊ genere ſuo ibiqꝫ omnes caſus ſuos
alta voce exponeret: quos paſſus eſſet
a iuuentute ſua poſtea veniret tharſum
⁊ vindicaret filiam ſuam. Apollonius
expergefactus omnia indicauit generi ⁊
filie ſue Illi autem dixerunt. Fac domi
ne quod tibi videtur bonum. tunc iuſſit
gubernatori nauigare epheſum. Qui
cum deſcendiſſet ratim cum ſuis tēplū
petijt vbi coniunx ſua inter ſacerdotes
ſancte vixit. rogauit vt templum aperi
ret. Quod factum eſt. Hec audiēs vx-
or eius q̄ quidam rex venerat cum filia
⁊ genere: gemmis regalibus ornauit
caput ſuum. ⁊ induit ſe veſte purpurea ⁊
cum honeſto comitatu templum intra-
uit. Erat nimis pulchra ⁊ ob nimiū ca
ſtitatis amorem aſſerebant omnes nul
lam tam gratam eſſe virginem. Quam
videns apollonius in nullo notitiam e⁹
habebat. miſit ſe ad pedes eius cum fi
lia ſua ⁊ genere. tantus ei ſplendor eius
pulchritudinis imminebat vt ipſa dya
dema eſſe videntibus putaretur. ſtatu
it in templo precioſa munera ⁊ poſt hec
cepit Apollonius dicere ſicut angelus
ei dixerat. Ego ab adoleſcentulo rex na
tus tyrus apollonius nominatus cum
ad omnem ſciam perueniſſem regis ini
qui antiochi queſtionem exolui vt eius
filiam acciperē. Ille vero eam deflora-
uit ac in impietate ſua continue tenuit ⁊
me occidere conabatur. fugam petij ⁊ in
mare ōnia pdidi ⁊ poſt a rege altiſtrate

gratiſſime ſuſceptus intũi eius beniuo
lentiam ſum expertus vt mihi filiam ſuã
in vxorẽ daret. Deinde mortuo anthi
ocho ad regnum ꝑcipiendum vxorem
meam mecũ duxi. Hanc filiam peperit
vxor mea in mari de cuius ꝑtu defunc-
ta eſt quam ego cum .xx. ſeſtercijs aure
is in loculo clauſam in mare miſi vt in-
uenta digne ſepeliretur Et hanc filiam
meam nequiſſimis hominibus ad nu-
triendum ꝯmendaui ⁊ ſuperiores ꝑtes
egipti petij. Quarto autem decimo an
no adueniens vt filiam meam expete
rem dixerunt mihi eaȝ eſſe defunctam
⁊ dum credidi in luctu vixi ⁊ ĩ lugubri
bus veſtibus ⁊ mori cupiens mihi filia
mea reddita eſt. Cum hec ⁊ his ſimilia
narraret altiſtratis regis filia vxor eius
leuauit ſe ⁊ rapuit eũ in amplexus: vo-
lenſq; eũ oſculari. Apollonins ãt reppu
lit eam a ſe cũ indignatione ignorãs ꝙ
vxor ſua eſſet. At illa. O domine mi.
dixit cũ lacrimis: dimidiũ anime mee
cur ſic agis. Ego ſum cõiunx tua altiſtra-
tis regis filia: ⁊ tu es tirius apollonius
maritus ⁊ dominus meus: tu es magi-
ſter meus qui me docuiſti: tu es naufra
gus meus quẽ amaui: non cauſa libidi
nis ſed ſapientie. Apollonius hoc audi
ens noticiã eius ſtatim habens cecidit
ſuper collũ eius ⁊ pre gaudio lacrimas
emiſit dicens. Benedictus altiſſimus
qui mihi filiã cum vxore reddidit. At
illa. Ubi ẽ filia mea. Et ipſe oſtendens
tharſiaȝ dixit. Hec eſt filia tua tharſia
Illa vero oſculata eſt eã: ⁊ ſic cum leti
cia magna in tota ciuitate illa ⁊ in circu
itu ꝙ rex apollonius vxorem ſuã in tẽ-
plo inuenit famatũ eſt. Apollonius aſ-
cendit nauem cũ vxore ⁊ filia ⁊ genere
reuertens ad patriã ſuam. Ueniẽs igit̃
apollonius anthiochiã regnũ ſibi reſer-
uatum recepit: ⁊ pergens tyrum conſti
tuit in locũ ſuum athanagorã generum
ſuum. Deinde cũ ipſo genere vxore ⁊
filia ⁊ cum exercitu regio veniens thar
ſum: iuſſit apprehendere dyoniſiadẽ ⁊
ſtrãguilionem ⁊ duci an̄ ſe ⁊ corã omni
bus ait. Ciues tharſenſes: nũquid ve
ſtrum alicui extiti ingratus. Oẽs dixe
runt. Non domine. parati ſumus ꝓ vo
bis mori. hec ſtatua eſt facta quia nos a
morte ſeruaſtis. Apollonius ait. Cõmẽ
daui filiã meam ſtrãguilioni ⁊ dyoniſi
adi vxori ſue: ⁊ eam mihi reddere nolu
erunt. Infelix mulier ait. Bone domi
ne. nũquid tu ipſe titulũ monumẽti eiꝰ
legiſti. Apollonius iuſſit filiã ſuaȝ veni
re in p̄ntia oĩm: ⁊ tharſia maledixit mu
lieri ⁊ dixit. Aue: ſalutat te tharſia ab ĩ
feris reuocata. Infelix mulier videns
eã toto corde cõtremuit. ciues mirabã
tur ⁊ gaudebant. Et iuſſit tharſia veni
re villicũ cui ait. Theophile tu agnoſti
clara voce reſponde quis ad interficien
dũ me te obligauit. Uillicus ait Dyo
niſiades domina mea. Tunc ciues rapu
erunt ſtrãguilionem ⁊ dyoniſiadẽ ⁊ ex
tra ciuitatẽ trahentes lapidauerũt Uo
lentes et theophilũ occidere. ſed thar
ſia eũ a morte liberauit dicens. niſi mi
hi ſpaciũ ad orandũ dediſſet modo euȝ
non defenderẽ. Apollonius dedit mune
ra ciuitati ad reſtaurandũ cĩtatem ⁊ mo
ratus ẽ ibi tribus menſibꝫ. Nauigans
inde penthali ciuitateȝ curiam ingredi
tur ad altiſtratẽ regem gaudẽs Rex ſe-
nex factus eſt: vidit filiã ⁊ nepti cũ ma
rito ſuo rege ꝑ integꝝ annũ letãt̃ ſimul
vna ꝑmanſerunt. poſt hec morit̃ ꝑfecta
etate. manibus eoruȝ dimittens dimi
dietatem regni ſui apollonio: ⁊ medie
tatem filie ſue Omnibus hijs peractiſ
dum ambularet apollonius iuxta mare
vidit piſcatorem: qui eum poſt naufra
gium accepit. iuſſitq; eum apprehende
re et ad palaciuȝ duci. videns piſcator
a militibꝫ ſe apprehendi putauit occidi

BIBLIOTEKA … w Poznaniu

Ingreſſus apollonius iuſſit euz ad du ci ad ſe dicens. hic panymphus meus qui mihi poſt naufragium opem dedit ad ciuitatez venire oſtendit ⁊ dixit ei. Ego ſum apollonius tyrus ⁊ iuſſit ſibi dari. cc. ſiſtercias ſeruos ⁊ ãcillas ⁊ fe cit eũ comitem ſuum ꝙ diu vixit. Ela mitus qui ei de anthiocho nũciauit pci dens ad pedes apollinij ⁊ ait. Memor eſto domine elamiti ſerui tui. Apolloni us apprehenſa manu eius erexit eum fe citq́ eum diuitem ⁊ ordinauit in comi tẽ. His expletis genuit apollonius fili um de coniuge ſua quem in locũ aui ſui altiſtratis conſtituit regem. Vixit apol lonius cum coniuge ſua. lxxxiiij. annos ⁊ tenuit regnum anthiochie ⁊ tyri ⁊ ty renẽſium quiete ac feliciter caſus ſuos deſcripſit ipſe duo volumina ꝑfecit vnũ in templo epheſoꝝ: alterum in ſua bi blioteca collocauit defunctus eſt ⁊ per rexit ad vitam eternã. Ad ꝛc.

De celeſti patria. Capitulum. cliij.

Arrat geruaſius ꝙ in ediſſa ciuitate ob pñtiaz ſancte imaginis xpi nullus hereticus viuere pt. nullus pa ganus. nullus idoloꝝ cultor. null⁹ iude us. Sed nec locũ illũ barbari pñt iua dere. Si qñ exercitus obuenit hoſtilis ſtans ſup portam ciuitatis innocẽs pu erulus epl'am legit ⁊ ſic eadẽ die qua le git̃ epl'a: aut placant̃ barbari: aut fugi unt effeminati. Moralizatio.

Cariſſimi. Sta ciuitas ẽ ciui tas illa de qua in apocalipſi dr̃. Vidi ci uitatẽ ſanctam hirl'm deſcendentẽ de ce lo nouaz ſicut ſponſam ornatã viro ſuo Ciuitas iſta cõſtruit̃ ex viuis lapidib⁹ .i. ſanctis martirib⁹ ⁊ alijs xp̃o deuotis ⁊ placentibus: in qua ꝓpter preſentiam ſancte imaginis xpi nullus idoloꝝ cul tor: aut hereticus neq́ barbarus audet accedere nec locũ illum inuadere. Vel ciuitas iſta poteſt dici corpus noſtrum In quo ꝓpter pñtiam ſancte imaginis xpi. i. anime infuſe ⁊ p baptiſmũ a pctõ origiali lote: null⁹ heretic⁹. i. nulla dya boli verſutia aut pompa viuere poteſt. qm̃ in baptiſmo deo firmiter adherere ꝓmiſimus. ⁊ dyaboli pompis abrenũ ciauimus. Qm̃ homo ad imaginẽ trini tatis ſancte factus ⁊ creatus eſt. Vt dr̃ Geñ. i. faciamus hoïem ad imaginez ⁊ ſimilitudinem nr̃am. ideo dyabolus in eo poſt baptiſmũ viuere non poteſt niſi homo voluerit. Hoſtis em̃ noſter ita d bilis eſt ꝙ neminem ſupare poterit niſi homo voluerit. Sed nec locum illum barbari poſſunt inuadere. Barbari ſũt peccata mortalia que p pñtiam diuine gratie aĩam noſtram inuadere non poſ ſunt. Et ſi ex fragilitate conditionis no ſtre ⁊ carnis ſuggeſtione anima p pecca tum aliqđ mortale aut ſaltẽ enorme in uaditur: puerulus innocens. i. conſciẽ tia remordens: exercitum hoſtilem ob uenientem per epyſtolam confeſſionis debet repellere: ⁊ poſt confeſſionez pro peccatis ſatiſfacere. Et ſic eadem die q̃ puerulus ſtans in porta id eſt in inchoa tione bone vite epyſtolam emendatio nis ⁊ confeſſionis legit: totiens quoti ens barbari conſcientiam inuadentes ⁊ bonum opus noſtrum retardantes aut placantur aut effeminati fugiunt. Sed nunq́ placantur quia dum bona opera noſtra conſpiciunt: plus in temptatio nis furiam vertuntur ⁊ inſaniunt. Si autem ex lapſu carnis nos in preſenti laqueum inciderimus: nullam tamen ex hoc placationem dyaboli vt a temp tatione ylla deſiſtet habere poterimus.

Ergo effeminati et deuicti a nobis fugi
unt. Stultū em̄ eſt ſeruire diabolo qui
nullo placatur obſequio. Sed adherē
dum ē deo q̄ ſibi ſeruientibꝫ vitā ⁊ mer
cedez eternā retribuit. ⁊c̄.

De mō pugne in paſſione xp̄i cōtra
dyabolū. Capitulum. clv.

IN āglia vt narrat

geruaſius ad terminos epiſcopatus eli
eñſ. eſt caſtꝝ cathubzicha noīe. infra cu
ius limites e vicino locus eſt quē wād
leburiam dicunt. eo ꝙ illic wandali ꝑ
tes britānie ſeua xp̄ianorum ꝑempnōe
vaſtantes caſtrametati ſunt. Ubi vero
ad monticuli apicem fixere tētoria pla
nicies in rotūdum vallatis circūcludit̄
vnico adinſtar portalis aditu patēs ad
ingreſſum. In hanc campi planiciem
vt ab antiquiſſimis tempoꝛibꝫ colitur
fama que vulgo teſtat̄ poſt noctis con
ticiniū lucente luna. ſi quis miles excla
mat: miles ꝯtraueniat. ſtatim ex aduer
ſo miles occurrit. qui ad congrediēduz
paratus: concurrentibꝫ equis: aut reſi
ſtentē deijcit aut deijcit̄. Et intra adit⁹
illius ſepta ſolus miles ingredit̄. ⁊ ab
exteriori aſpectu alicuius foris nō arta
tur. Ad huius rei fidē rem geſtam ⁊ inc̄
tis vulgo cognitā ſubiungo quam ab ī
colis ⁊ indigenis auditui meo ſubieci.
Erat in britānia maioꝛi paucis exactis
diebus miles Albertus in armis ſtren
nuiſſimus omnibꝫ virtutibus decorus.
Hic aliquo die caſtꝝ memoratum hoſ
pes ingreditur. Et cum in hyemis intē
perie poſt cenam noctu familia diuitis
ad focū vt potentibꝫ moris eſt. receden
dis antiquis geſtis operā daret: tandē
occurrit ab indigenis pretaxatuz mira
bile recenſitū. Uir ergo ſtrēnuus vt qđ
auribus hauſerat rei ipſius experiētia
probaret: vnum de nobilibus armige
ris elegit: quo comite locum adijt. Ad
oſtenſum locum loricatus miles appro
pinquans aſcēdit. dimiſſoqꝫ ſeruo no
bili: ſolus campum ingreditur. Excla
mat miles vt alteꝝ inueniat: ⁊ vocem
ex oppoſito miles adiſtar militis celer
occurrit: peqꝫ vt videbatur armatus.
Quid plura Extenſis clipeis. directis
haſtis. equi concurrūt. equites impul
ſibus mutuis concutiūtur ⁊ eliſa iaz al
terius lancea. ictuqꝫ euaneſcente per li
bricum: albertus aduerſariū ſuum potē
ter impellit ad caſum. Cadens: ⁊ ſine
mora reſurgēs: albertū per luta reſpicit
equum ex cauſa lucritiua abducere: lan
ceam ſubducit ⁊ dum eam modo iaculi
miſſilis emitit: femur alberto ictu atro
ciſſimo trāſfodit. Ex aduerſo miles no
ſter: aut pre gaudio victorie ictum vul
nuſqꝫ non ſentiens: aut diſſimulās diſ
parente aduerſario campū victoꝛ egre
ditur: equum lucratum armigero tradi
dit. ſtatura grandē leuitate agilem ⁊ in
apparentia pulcerrimū. Regrediēti vi
ro nobili turba familiaris occurrit: euē
tum miratur caſuz deiecti militis gratū
habens: ⁊ ſtrēnuitatem tam illuſtris ba
ronis cōmendans. Et cum caligas fer
reas diſcalciaret: vnam ſanguinis coa
gulo vidit completaz. Stupet familia
de vulnere: ſed dn̄s īdignatur timere.
Cōcurrit excitatus populus ⁊ quos an
te ſomnus preſſerat: excreſcens admi
ratio ducit ad vigilandum. Teſt3 triū
phi equus freno non dimiſſo tenetur
ad publicum conſpectum expoſitus. o
culis toruis. ceruice erecta. pilo nigro.
ſella militari. Iam gallicantus adue
nerat. equus ſalubus eſtuans. naribus
ebuliens. pedibus terram pulſans. lo
ris quibus tenebatur diruptis: in natu
ralē ſe recipit libertatem fuga facta inle
cutus diſparuit. ⁊ nobilis miles noſter
id iniuſti vulneris perpetuum habet mo
mētum: quod ſingulis annis: illo eodē

noctis renouante momento: vulnus in
ſuperficie cutis ſuperductum recrudeſce
bat. Unde factū eſt vt poſt annos pau-
cos miles illuſtris tranſfretauit. ⁊ ſub
multiplicata contra paganos pugnādi
ſtrennuitate: vitam domino reddens cō
mendauit. Moralizatio.

Cariſſimi.

Iste miles ſtrēnu
iſſimus: eſt dn̄s noſter ihesus xp̄s qui
eſt miles ⁊ rex regū ⁊ dn̄s dominantiū
qui cū milite .ſ. diabolo pugnaturꝰ de
castro ſupnoꝝ ciuium mundū iſtum i̅
greditur. Humanū genus redimi non
potuiſſet niſi dei filius mundū contra
diabolum pugnaturus intraſſet. Nam
ante chriſti natiuitatez nullus ſanctoꝝ
q̄ꝫ iuſtus fuerit regnuz celoꝝ intrare
potuit. ꝓpterea dei filius ex cōſultu dei
patris ab indigenis ſuis hoc mirabile i̅
telligens qui ante multa annoꝝ milia
limbū inferni introierant. Unū de no-
bilibus armigeris elegit: quo comite
mundū iſtum intrauit. cui equum ante
tempus pugne cōmendauit qr dn̄ xp̄s
de maria virgine naſci voluit: ab eiꝰ pu
riſſimo ſāguine ſpūſācto cooꝑante car
nem ſumpſit. quā ꝓ armigero deputa
uit. ſed cū miles iſte campum intraſſet
⁊ aduerſariū ſuū diabolū conſidraſſz ex
clamauit miles vt alteꝝ inueniat ⁊ ecce ex
oppoſito alter miles .ſ. diabolꝰ ad inſtar
militis ꝑ ſuperbiam armatus occurrit.
ſed dn̄s noſter oēs q̊s ſecum habuit di
miſit ſolus campū intrauit preter equuz
.i. humanitatē. Qui dū tp̄s paſſiōis
eius appropinquaret ⁊ iudei eū caperent
⁊ crucifigerent nullū ſecum habuit. qr
diſcipuli vt euangeliſte teſtant̄: relicto
eo fugerunt. In orto ſolus. in captura
ſolus. in cruce ſolus. in omnibꝫ paſſio
nibus ſuis ⁊ anguſtijs corporis ſolꝰ ita
vt impleretur illud Yſaye. Torcular
calcaui ſolus: de gentibꝫ non eſt vir me
cum. Quid plura. Extenſis clipeis: di
rectis haſtis equi ⁊c̄. Quia dū xp̄s hu
manā naturam ad quā redimendaz ve-
nerat a lapſu primoꝝ parentū erigeret
humilitatis ſue clipeū extendit. haſtaz
ſuperbie nequiſſimi dyaboli fregit ⁊ ad
uerſariū ſuum potenter impulit ad caſū
⁊ ad i̅ferni ꝓfundiſſima dimerſit. Sz
miles noſter ihesus xp̄s in hac pugna
.i. paſſione ſua ꝑ iude traditionē ⁊ mul
tiphariam deriſionē ac poſtremum per
mortis ⁊ crucis ſententie ꝓlationem ca
dens ⁊ cito reſurgens: qr die tercia: ſi-
cut ipſe teſtatur de ſe precedam vos in
galileā: reſurrexit. Tunc aduerſariꝰ xp̄i
lanceā in die paraſceues ſubducit: ⁊ fe
mur nobiliſſimi regis noſtri ictu atro-
ciſſimo tranſfodit. Q; xp̄us aut pre
gaudio victorie ictū vulnuſqꝫ non ſen
tiens: aut diſſimulās diſparente aduer
ſario. qr dum xp̄s moreret̄ in cruce: dy
abolus ſi quid i̅ eo poteſtatis habere po
tuiſſet ad eum venit qr puꝝ hominē eū
credidit. miles diſparente aduerſario
⁊ debellator mundi campū victor egre
ditur. equū lucratum .i. corpus ⁊ aīam
in die aſcenſionis ſue deo patri tradi-
dit. Sed dum nobilis iſte de mundo i̅
monte oliueti ad patrez regreditur: tur
ba familiaris occurrit. Nā omniū pa
triarcharum ⁊ ꝓphetarum numerus ali
orumqꝫ ſanctorum exercitus letiſſimi
ex victoria facti ⁊ in limbo infernorum
adhuc recluſi ſingulatim dicebant. Ad
uenisti deſide ⁊c̄. Euentum mirantur:
caſum deiecti militis aduerſarij ſui gra
tiſſimum habentes. ⁊ ſtrennuitatem ta̅
illuſtris baronis commendantes. Sz
⁊ miles vulnera de triumpho in ſignuz
victorie retinuit: que in extremo iudi-
cio iuſtis ad premium ⁊ peccatoribus
ad ſupplicium oſtendet. Semper fami
lia de vulnere id eſt oēs electi mirantur

de tā acerba morte ⁊ xp̄i paſſione ei re gratiantes: ſed dn̄s dedignatur timere q: viriliter contra mundū carnem ⁊ de monem pugnauit ac potēter ſuperauit. Deuotius cōcurrit excitatus populus qui prius cum xp̄o compaſſionem non habuit ſed viſis vulneribus ⁊ in men te ꝑtractis amaris paſſionibꝰ: quos pri⁹ ſomnus obliuionis ⁊ ignorantie preſſe rat: excreſcens admiratio ducit ad vigi landum. Huius triūphi teſtis ē equ⁹ .i. xp̄i cruentatū corpus in quo vt Iſa. dicit. A planta pedis vſq; ad verticem capitis non eſt ſanitas. ad publicū cō ſpectui oīm fidelium in memoriā eſt ex poſitum. Iā gallicantus aduenerat ⁊ equus ſaltibꝰ eſtuans: naribus ebuliēs ⁊ pedibꝰ terram pulſans ⁊c. Per galli cantū: horam mortis xp̄i videlicz nonā que tūc erat ſcḋm gentiles hora vere meri diei ītelligimus. attn̄ omnibus nobis erat nox cum ꝓpheta dicat. Vanū ē vo bis ante lucem ſurgere. q: quotq̄t ante xp̄m naſcebant̄ ad infernum deſcende runt. Propterea xp̄s eſtuans ē ſaltibꝰ reſurgendi ⁊ ad celos aſcendēdi. Ebu liens naribꝰ in terrorem oīm damnato rum in die iudicij extremi. Et pedibus terrā pulſans .i. homines de terra reſur gere faciens cum vox tube nouiſſime ſo nuerit. Surgite mortui ⁊ venite ad iu dicium. Tunc dicturus ē iuſtis. Veni te poſſideatꝭ paratū vobis regnū ab in icio ſeculi. ſed reprobi expectabūt illā ſīmam tremendam qua eis dicet̄. Ite maledꝫ. ⁊c. A quo. ⁊c.

De cauſa ſubuerſionis Troye.
Capitulum. clvi.

Efert Ouidi us de bello Troyano q̄ he lena fuit capta a paride. ⁊ q̄ ꝓphetatū fuit q̄ ciuitas troyana nō eēt ſubiecta: quouſq; achilles mortu⁹ eſſet. Mater hoc audiens eū in quadā camera inter domicellas cuiuſdā regꝭ in habitu muliebri occultabat. Quod intelligens vlixes nauem cū mercimo nijs preꝑauit: ponens etiā ornamenta muliebria ⁊ arma ſplendētia ⁊ ſic ad ca ſtrum deuenit vbi achilles cū domicel lis incluſus manebat. Qui ſtatim cum nauem cū ornamentis ⁊ armis vidiſſꝫ cū domicellis cauſa emendi mercimo nia intrauit. Sed cū vlixes curioſe ar ma tractaſſet ⁊ illum apprehendere ſol licitaſſet: achilles haſtam arripuit ⁊ vi brauit ⁊ ſic paruit res. Quem vlixes apprehendēs ⁊ ad troyā deducens ꝑua luerūt greci. Ipſo hoc mortuo: capta eſt troya: ⁊ obſides ꝑtis aduerſe ſunt libe rati.

Moralizatio

Cariſſimi.

Pris dyabo lum ſignificat. helena vero aīam ſiue totū genus humanum a dya bolo captū. Troya infernum. Vlixes xp̄m. Achilles ſpūm ſanctum. Nauis mercimonijs onuſta ē beata virgo Ma ria virtutibus adornata. Arma achillis ſunt. Crux. claues. lancea. corona. ⁊c. Ante chriſti mortem troya .ſ. infernus preualuit ⁊ antiquos patres in obſidi one tenuit: ſed chriſto mortuo in die paraſceues infernus capitur ⁊ obſides quos tenuit redidit.

De pena peccatorum non ſatiſfaciē tium in preſenti pro delictis.

Capitulum. clvij.

Widam im perator erat qui ianitorem prudentem habebat: qui a domino ſuo inſtanter petijt vt eum iani torem ciuitatis per vnum menſem eſſe

concederet ita ꝙ ab omni gibboſo. monoculo. ſcabioſo. impetiginoſo ac herinoſo denarium haberet Imperator ei cōceſſit ⁊ ſigillo roborauit. Qui miniſterio ſuſcepto ſtetit in porta ciuitatis vt intrantes ⁊ exeuntes notaret ⁊ videret ſi aliquod lucrum ex officio poſſet obtinere Quadam vero die gibboſus cappatus illam portam intrauit. Janitor ei obuiā venit ⁊ denarium ab eo petijt ſm ſtatutū ⁊ imperatoris preceptum. Gibboſus renuit ⁊ nihil dare voluit. Tunc ianitor manus in eum iniecit eiuſqꝫ capucium accipere voluit. Dum aūt capucium tolleret leuando inuenit eū monoculum. ſtatim duos denarios ab eo petijt. Ille dare noluit ſed fugere ꝓpoſuit. ſed ianitor ꝑ capucium eū traxit: ⁊ ecce nudato capite: iam ſcabioſus apparuit. ſtatim tres denarios poſtulauit Gibboſus hec vidēs incepit ei reſiſtere nudatiſqꝫ brachijs: apparuit impetiginoſus Janitor vero quartū denarium poſtulauit. Cui defendenti cappam abſtulit. Et cadente illa: herinoſus apparuit: quintum quare denarium ab eo petijt. Et ſic cōtigit ꝙ qui vnum de iure dare noluit inuitus quinqꝫ dedit.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Iste imperator eſt dominus noſter ihesus xp̄s. Janitor ē prelatus aut diſcretus cōfeſſor qui habet ſtare. i. verba dei ⁊ eius precepta ꝓmulgare in porta ciuitatis. Ciuitas iſta eſt mundus qui tm̄ vnam portam intrandi habet. ſ. ventrē q2 vnus introitus hominum ⁊ iumētoꝝ Sed ſunt multi porte ad exeundū. ſ. Aliqui moriuntur gladio. aliqui igne. aliqui ſubito. aliqui a beſtijs ſm diuerſitatem ⁊ mortis multiplicis genera. Sed anteqꝫ per portam mortis mundum iſtum exeat oportꝫ de neceſſitate ꝙ ſoluat ianitori denarium ſi aliquam maculam habeat. Per iſtum gibboſum ſcabioſum impetiginoſum. ⁊c. peccatorem intelligere congruit plenum vicijs ⁊ concupiſcencijs ⁊ precipue qui in ſeptem peccatis mortalibus eſt inuolutus: qui pro quolibet vicio vnum denarium ſoluat. ſcilicet auarus largitatem. guloſus ſobrietatem. luxurioſus caſtitatem. ſuperbus humilitatem. iracundus manſuetudinem. ⁊ ſic de ceteris peccatis ad contraria procede. Quia de neceſſitate eſt vt ſoluat hic vel alibi. Et quod hic ꝑt vna die ſolui: vix alibi per annum poterit. Rede ergo que debes ⁊ ſecure poteris tranſire per portam clariſſimam ad vitam eternam. Ad quam nos perducat dominus noſter Jheſus chriſtus Marie filius qui cum patre ⁊ ſpiritu ſancto viuit ⁊ regnat per infinita ſecula ſeculorum. Amen.

De perpetuitate anime.

Capitulum. clxiij.

Home inuentum eſt corpus incorruptū altius muro ciuitatis: cum iſtis verſibus. Filius euandri pallas quem lancea curui. Militis occidit. in morte ſua iacuit hic. Lucerna ardens erat ad caput eius que nec liquore nec flatu extingui poterat donec ſubter flammam foramine facto cum acu aer fuiſſꝫ immiſſus. Vulnus autem gigantis quattuor pedum fuit ⁊ dimidij. Qui etiam poſt euerſionem Troye occiſus: iacuerat per duo milia annorum ducentos ⁊ quadraginta.

Moralizatio.

Ariſſimi iſte gigas eſt primus pater noſter Adam: q̄ erat plaſmat⁹ ⁊ non corruptus niſi ꝑ peccatum. Iſte erat altior muro ciuitatis: que mūdus iſte dicitur. Altior em̄ erat. q: teſte pſ. Omnia ſubiecisti ſub pedib⁹ eius. ⁊c. Iſte erat grauiter vulneratus: q: cō- tra dei preceptū de fructu ligni vetiti comedit. nō tm̄ ipſe vulnerat⁹: ſed ⁊ totū gen⁹ humanū vulnere ꝑditoris ꝓfūdiſſimo laceratū erat: ita ꝙ nec in celo nec in terra nec inter angelos nec inter homines inuētus eſt aliquis q̄ poterat illud curare: donec filius dei de regalib⁹ ſedib⁹ ad ima noſtre mortalitatis deſcē dens venerat: qui per paſſionis ſue ſanguinem roſeum vulnus humani generis atrociſſimum ꝑfecte curauit. Lucerna ardens ad caput que nec liquore nec flatu extingui poterat: eſt pena infernal. In qua diuina viſione carebat ꝑ quatuor milia ānoꝝ que nec liquore. i. oratione alicuius ſancti nec flatu. i. ieiunio poterat eū ab iſta pena liberare nec extinguere donec flāma. i. diuina mīa cū acu acerbiſſime paſſionis ex eius ꝟtute aīa cum dignitate deſcēdit ad inferos ⁊ eū ſecum ad ꝑadiſi gaudia perduxit. Ubi eternaliter clara viſione dei ꝑfrui poterit niſi peccatis ſe voluntarie ſubijciens ſubiacere penis velit.

De inuentione vinearum. Capitulum. clix.

Oſephus in libro de cauſis reꝝ naturalium dicit. ꝙ noe īuenit vitem ſilueſtrē. i. labruſcā a labris terre ⁊ viaꝝ dictam que cum eſſet amara. tulit ſanguinē quatuor aīalium. ſ. leonis agni porci ⁊ ſimee: q̄ terre mixto fecit fimum quē ad radices labruſcaꝝ poſuit. Sic ergo vinum eoꝝ ſanguine eſt dulcoratū. Quo facto noe poſtea de vino inebriat ⁊ nudatus iacēs: a filio iuniori deriſus. Qui omnib⁹ filijs eius congregatis dixit ſe ſanguinem dictorum animalium poſuiſſe: hominibus ꝑ doctrina. Moralizatio.

Cariſſimi.

Ex vinum multi facti ſunt leones ꝓpt iram. nec illo tp̄e habēt diſcretionem. Aliqui em̄ ſunt agni per verecundiam. Aliqui ſunt ſimee ꝑ curioſitatē aſſumptam ineptamq; leuciam. Nā ſimea oīa coram ſe facta etiā facere ꝓponit ſed deſtruit. Quaꝫ ſi cape volueris plūbeos calceos habeas ⁊ dū te illos exuentem induentēq; conſpexerit ⁊ fortiter ligantē ſimiliter facit. que cū currere tēptat torquet grauedine ⁊ capit. Q̄d de multis hoīb⁹ eſt ſimile. qui duꝫ ſingula tēptant in ebrietatib⁹ vix aliqua perficiunt ſed ſicut ſymea deſtruūt ⁊ confundunt.

De retractione dyaboli ne bonum operemur. Capitulum. clx.

Requens eſt vt angeli ſathane in angelos lucis ſe transformēt ⁊ in humanis mētib⁹ aliquid dyabolice immiſſionis nutriant. Ad iſtoꝝ ꝯgnitionē q̄dam notamie digniſſimū ſubditur exemplū Erat in regni arelatenſ finib⁹ epiſcopatu valentino caſtꝝ quoddam cuius domina in aſſiduam duxit cōſuetudinem infra miſſaꝝ ſolēnia poſt euangeliū eccīam egredi. Non em̄ poterat conſecrationeꝫ dominici corporis ſuſtinere. Cum per multos annos ad compertum vir eius dominus caſtri iſtius noticiam habuiſſet nec tante preſumptionis cauſam ſedulus inueſtigator īueniſſet. ſemel quodam die ſolēni finito

euangelio egrediens domina per viruȝ
⁊ miniſtros eius inuita ⁊ retinens deti
netur. Statimq; ſacerdote verba cōſe/
cratoria proferente: domina ſpiritu di
abolico leuata ſurſuȝ auolat. partemq;
capelle ſecum in precipicium ducens:
amplius in finibꝫ illis non eſt viſa. Sȝ
⁊ pars turris cui capella innitebatur ad
huc ſupermanens: rerum fert teſtimo/
nium.

Moralizatio.
Cariſſimi.

Caſtruȝ iſtud de quo dicitur mūdus iſte
intelligitur. Huius caſtri dominus eſt
ſpiritualiter homo mūdanus totaliter
mundo deditus. intantum: ꝙ cum per
diuinam inſpirationem aliquando opꝰ
aliquod bonum inceperit ꝓpter mundi
vanitatem cui deditus eſt pficere non
pōt: ita ꝙ ꝓpter mundana ſepe vitā ſuaȝ
amittit. Dyabolus eñi q2 humano ge/
neri ſemper inimicus eſt plus de perfici
endo aliqd bonuȝ nos ſubtrahit: q̄z ad
initiianduȝ hoc adducit. Conſiderat nā
q; ꝙ in fine victorie ꝓ virili pugna da
tur palma glorie. ſed dominus huiꝰ ca
ſtri eſt diſcretus confeſſor: qui cum vi/
derit dñam ſuam. i. ouē ſibi in eccleſia
cōmiſſam errare ⁊ preceptis eccl'ie non
velle obedire. ſed poſt euangeliū. i. ad
monitionem fraternam exire ecciam h̄
eſt quando ſacerdos ⁊ confeſſor tuus ti/
bi viam ſalutis pandit ⁊ inſtruit ⁊ tu er
rans attēdere ſpernis: certe per miſtros
. i. ecciaſticas cenſuras ⁊ excōmunicati/
onē publicam te inuito ad obedientiaȝ
introducet. Sed ſi tūc verba cōſecrati
onis. i. aīe tue ſalutē ſuſtinere non pote
ris: ſpū dyabolico leuaberis ⁊ ad infer
ni nouiſſima conuolabis vbi erit fletꝰ
⁊ ſtridor dētium. Verba ſalutis noſtre
ſunt verba p̄dicationis ⁊ bone exhorta/
tionis que quotidie ⁊ p̄ſertim in diebꝰ
feſtis ꝓferunt̄. Sed ſunt aliqui ita ſpū
diabolico inflati: ꝙ cū ad ſermonē pul/
ſum audiunt iam primo ſe ad requiē in
lecto ponūt ⁊ tūc prius dormire icipiūt
cū totam noctē in vanitatibꝫ ⁊ laſciuijs
alijſq; cōmeſſationibꝫ deduxerit: ita vt
de illis merito Job dicat. Noctē verte
rūt in diē. Et ſunt aliqui q̄ duȝ mān̄e ſur
gunt ad ecciam non ꝓ audienda miſſa
aut ſermone p̄dicationis intelligēdo ꝓ
perāt: ſed eoꝝ mercācijs aut certe fabu
lis intendendis plꝰ feſtinant. Et ſunt aliq̄
qui dū corpe p̄ntialit̄ in eccia conſiſtūt
cordis tñ ſollicitudine: ad exteriora va
gantes: ad deū placandū non dirigūt
Alij ſunt qui dū ecciam intrātes miſſaȝ
audire incipiūt. ſed euāgelio lecto mo
re iſtius dñe ecciaȝ exeūt ⁊ in cimiterijs
confinibꝫ ⁊ muris ſe ponūt vt ſermone
finito ad cāpane ſonitū ne p̄dicationeȝ
audiant ad ecciam recurrant ⁊ cito rece
dant. Hos diſcretus cōfeſſor admoni
tione p̄habita iuite renitētes: ab eccl'ie
gremio vt predictū eſt dȝ amputare. i.
dyabolo dū non penituerint cōmēdare
Ne ipſe criminibus eoꝝ quaſi conſenti
endo reus a domino iudicetur quando
dicetur ipſis. Ite maledicti in ignem
eternum. ⁊c.

De deo pro ſuis beneficijs ſemper
regratiando.

Capitulum. clxi.

In regno āglie mō
ticulus quidam eſt i nemoroſo ſaltu ad
ſtaturam hominis in apicem ſurgens
In quem milites alijq; venatores aſcē
dere conſueuerunt: cuȝ eſtu ⁊ ſiti fatiga
ti aliquod inſtantie ſue querebāt reme
dium. Verum ex loci ⁊ rei conditione
relictis a longe ſocijs: ſolus quiſq; aſ
cendit. Cumq; ſolus quaſi ad alterum

loquens diceret ſitio: ſtatim ex īprouiſ
ſo e latere ꝓpinator aſtabat. celebri cul
tu. vultu hylari. manu expoſita. cornu
grande geſtans auro gemmiſqꝫ ornatū
ſicut quorundā vſqꝫ hodie moris eſt vi
ce calicis nectaris ignoti ſed ſuauiſſimi
ſaporis offerebatur: quo hauſto totius
caleſcentis corporis eſtus ⁊ laſſitudo
fugiebat: ita vt non laboraſſe ſed labo-
rem arripere velle quis crederetur. Sꝫ
et ſumpto nectare miniſter lintheolum
mundiſſimum ad ora ſiccanda porrige
bat. Et expleto ſuo miniſterio diſparu
it: nec mercedem pro obſequio nec pro
inquiſitione colloquium expectabat.
Hoc multis annoſitatis antique curri-
culis apud vetuſtiſſimos celeberrimuꝫ
ac quotidianum agebatur. Deniqꝫ ve-
nator quidaꝫ miles venandi cauſa locū
dictum acceſſit. ⁊ poſtulato potu ac ſūp
to cornu non illud vt conſuetudinis et
vrbanitatis erat pincerne reſtituit: ſed
ad ꝓprium vſum retinuit. Veruꝫ domi
nus comperta rei veritate predoneꝫ dā
nauit. ⁊ cornu anglorum regi hinrico
vetuſtiori donauit ne tanti criminis fau
tor fuiſſe cenſeretur.

Expoſitio.

Cariſſimi.

Emoroſus ſal
tus regnum celorum eſt. ⁊ monticulum
hunc mundum eſſe intelligimus: quo-
niam in mundo teſte pſalmiſta reptilia
ſunt quorum non eſt numerus. Vena
tor eſt homo qui quotidie in hoc mundo
venatur. ⁊ ſingulis dieruꝫ curſibus v-
nam dietam ad mortem venandā mon
tem iſtum aſcendit. Sed cum in iſta ve
natione nil niſi reptilia tribulationis ⁊
animalia dyabolice deceptionis inuene
rit: eſtu diuini ardoris ⁊ ſiti remunera
tionis ad cornu olei miſericordiaruꝫ ac
cedat: qđ de fonte ſue benignitatis oībꝫ
affluenter tribuit ⁊ nō impropat. cornu
filius dei eſt qui nectar illud ſalutare ſu
auiſſimi ſaporis in ara crucis ex ſuis ſā
ctiſſimis vulneribus. celebri cultu vul
tu hylari manibus latiſſime expanſis.
ꝓ redemptione totius humani generis
largiter ꝓpinauit. Cornu iſtud precio-
ſum auro ē ornatū qñ corpus illud glo
rioſū ſaluatoris noſtri diuerſis tormen
torū ſupplicijs. ac flagellationū vulneri
bus roſeo ſanguine a plāta pedis vſqꝫ
ad verticē capitis yſaie teſte eſt tranſfu-
ſum. Cornu eſt gēmis decoratū: quā do
caput illud glorioſum ſpinarꝫ denſitate fix
uris atrociſſimis eſt pforatū. Iſte pincer
na dat nobis manutergiū ꝯfeſſionis ⁊ i
dulgentie quo crimia nrā abſtergamus
quare ſibi vas mundū. i. cor contritū ⁊
humiliatū ac a peccatis purgatū redde
re debemus. ⁊ ꝓ potu ſuauiſſiō grās ſē
piternas agere. qđ ſi nō fecerimꝰ iudex
viuorꝫ ⁊ mortuorꝫ cornu a nobis exiget
in die extreme vltionis. ⁊ in ꝯfuſionem
nrām cūctis videntibꝫ oſtēdet. ⁊ in patibu
lo infernali perpetuo cruciandos ſuſpēdet
De cauēdis imprecationibꝫ cum expo
ſitione. Capitulum. c. lxij.

Em nouam
atqꝫ īſolitā ſꝫ ſalubri ꝯſilio
plenā ⁊ cautelā īcauus faci
lē ꝑſtātē narrat geruaſiꝰ tillēbergēſ. ad
ottonē rōanorꝫ īꝑatorē. q̄ī cathilonia
epātu gerūdē. ē quidā mōs excelſꝰ ⁊ alo
huiꝰ ābitus arduꝰ ē ⁊ ꝓ pte īacceſſibilis
ad aſcenſū. in cuiꝰ ſūmitate locus ē a-
quā ꝯtinēns ſubnigrā ⁊ ī ꝓfūdo īꝑſcru
tabilē. Illic māſio ferť eē demonū: ad mo
dū palacij dilatata ⁊ ianua clauſa. faci
es tñ ipſiꝰ māſionis ſic ī pōrꝫ demonū vul
gare eſt īcognita ac inuiſibil. In lacum ſi
q̄s aliquā lapideā aut aliā ſolidā ꝓiece
rit materiā. ſtatim tanq̄ꝫ offenſis demo
nibꝫ tēpeſtas erūpit. Et in quadā mōſ

particula eſt nix perpetua. glacies con/
tinua. illic criſtalli copia. ⁊ nulla vnq̄
ſolis preſentia. Ad huius montis radi
cem fluuius eſt: aureas habens arenas.
vnde ex eius arenis aurum quod vul/
gus pallium nominat elicitur In hui⁹
montis conſiſtentia ⁊ circuitu argentū
foditur ⁊ multiplex fertilitas erumpit.
Erat in coniuncta montis villa vir quidam agricola. Hic quadam die cū do
mi rebus domeſticis intenderet. ⁊ eiu/
latu filie paruule continuo ⁊ implacabi
li turbaret̄: tandē vt offenſis mos eſt fi
liam ſuam demonibus commendauit.
Commendationi ſtatim incaute para/
tus receptator occurrit. ⁊ inuiſibili rap
tu demonum turba puellam abduxit.
Completo iā ab hijs ſeptennio dū ad
radicem montis indigena quidam iter
arriperet: vidit hominē celeri curſu trā
ſeuntem: qui flebili voce plangebat. heu
me inquit miſerum quid agam qui tan/
to pondere premor. Requiſitus ab alio
viatore que ſit tanti doloris cauſa: reſ/
pondit ſe in monte iam ſeptennium trā
ſiſſe ſub commendatione demonum: q̄
ipſo quotidie pro vehiculo vtebantur.
Et vt auditor rei tam incredibili fidem
adhiberet. augmentum certiſſimū iunx
it eſſe in ſimili commendatione quādā
filiam vicini ſui quam nouerat. De pu
elle huius educatione tedium faciētes
demones: ipſam libenter commendato
ri ſuo reſtituiſſent ſi modo pater eam in
monte reciperet. Stupet auditor incer
tus an ſileat incredibilia an loquatur e/
ligit vt patri ſtatum filie denunciat ad
patrem tranſiens eum repperit de diuti
na filie amiſſione querelantem. Inqui
rit cauſam plangendi. ⁊ audita rei fide
adiecit que primi ſimus ab illo quo vi
ce vehiculi demones vtebantur audiſſe
Conſulitus dicens eſſe vt ad loca deſig
nata veniēs ſub diuini nominis atteſta
tione ad reſtitutionē commiſſe filie de
mones adiuraret. Auditis nuncij ver
bis pater obſtupuit. ⁊ dum intra ſe co
gitat quid deliberatius agat eligit conſi
lio nuncij ſe ſupponere. Montem aſcē
dit. per loca lacus diſcurrit demones
vt commendatam filiam reddant adiu
rat. ⁊ tandem quaſi repentino flatu filia
prodit in medium procera ſtatura ocu
lis vagis: oſſibus et neruis pelle vix he
rentibus horrenda aſpectu: ydeomate
nullo vix aliquid humanum ſapiens ⁊
intelligens. Receptam prolem pater
admirans. ⁊ dubius an alendam retine
at epiſcopum gerunde n̄ſe ſcʒ adijt. euen
tum triſtem pandit quid agendum ei⁹ ſit
ſollicitus exquirit. Epiſcopus vt vir re
ligioſus et exemplo bono commiſſum
ſibi gregem informans: puellam in om
nium aſpectu exponit: reiq̄ ſeriem pan
dens predicando docuit ſubditis: ne de
cetero ſua demonibus commendent eo
q̄ aduerſarius noſter. dyabolus tanq̄
leo rugiens circuit querens quem deuo
ret. ⁊ quoſdam vt datos mactet. ⁊ ſine
ſpe reddendi incarceratos ſibi retineat.
quoſdam vt commendationes ad tem
pus maceret ⁊ affligat. Nec diu poſt il
lequo demones pro vehiculo vteban
tur: conſimli patris imprecatōe in me/
dium exijt. et quia cum raptus erat ma
ioris perfectioriſq̄ diſcretionis extite
rat: fidelius ac intelligibilius que apud
demones gerebantur expoſuit. Aſſere
bat iuxta predictum locum in ſubterra
nea ſpecu palatium eſſe latum: in cuius
aditu ianua eſt. ⁊ ibidem quedā obſcu
ritas: ad quam cum mutuo applauſu
poſtq̄ demones orbis partes percurre
rint conueniunt. ⁊ quid egerint maiori
bus ſuis nunciant Uerum hanc palacij
conſiſtentiam nullus preter ipſos ⁊ eos
qui perpetuo damnationis iugo in de
monum tranſierunt proprietatem.

Ex predictis cariſſimi informari poſ ſumus. vt cum aliquibus in factis noſtris contrarietatibus aduenie̅tibus impedimur: non ſtatim dyabolum aut q̄dlibet auxilium inuocemus neq̄ familia̅ noſtram q̄uis in aliquo delinquentem dyabolo commendemus: quia qui ſibi commendatur in corpore magis ſtudet atq̄ contrariatur de operibus bonis: q̄ homo poſſet tunc operari in mente: ſperans aliquid proprietatis in mente poſſidere: qui cautius inſidiatur vt rapiat pauperem animam per peccatum infectam: vt attrahat eam in penam et damnationem perpetuam in lacum miſerie ⁊ lutum fecis. Quoniam ibi eſt nix p̄petua. glacies continua. Atteſtante beato Job qui ait. Ibi tranſitur ab aquis niuium ad calorem nimium. ⁊ econtra. Illic criſtalli copia. ⁊ nunq̄ ſolis preſentia. Criſtallus ſpeculum ⁊ faciez clariſſimam ſancte trinitatis ſignificat. Speculum inq̄ ſine macula in quo ſanctorum angelorum exercitus videre co̅gaudet: in infernis nullo tempore p̄ miſericordiam illucebit. Sed illic eſt criſtalli preſentia. id eſt ignis intolerabil' perpetua copia. in qua hominis filia. i. peccatoris damnata anima: non ſolum ſepte̅nis ſed ſempiternis ſupplicijs traditur crucianda.

De timore inordinato.
Capitulum. clxiij.

ALexander regnauit qui vnicum filiuz nomine celeſtinum habebat: quem multum dilexit. in animo ſuo cogitauit. Bonum eſt filiu̅ meum ad doctrinandum dare. Vocauit quenda̅ philoſophu̅ ⁊ ait. Magiſter accipe filiu̅ meum ad doctrina̅du̅ ⁊ dabo tibi mercede̅

At ille. Dn̄e preſto ſum volu̅tati veſtre p̄ oi̅a ſatiſfacere. Pueru̅ ſecu̅ accepit ⁊ circa eu̅ diligens erat. Accidit vno die q̄ ad quodda̅ pratum cu̅ diſcipulo ſuo celeſtino perrexit: ambo in prato vnum equu̅ ſcabioſum viderunt iacentem: iuxta equu̅ erant due oues adinuice̅ ligate que herbas comedebant Accidit q̄ iſte due oues iuxta equu̅ paſcebāt vna ex p̄te dextra equi. ⁊ alia ex parte ſiniſtra: ſic q̄ equu̅ appropinquabant. ⁊ corda cuz qua erant ligate continue ſupra dorſuz lata eſt quouſq̄ ſuper ſcabiem in medio dorſi peruenit. Equus cum corda̅ i vulnere dorſi ſentiebat ſurrexit ⁊ magis ac magis grauabatur. ⁊ pre magno dolore cum impetu ice̅pit currere ⁊ duas' oues portabat. ⁊ quanto plus oues pondorabant tanto magis corda vulnus penetrauit ac dolore̅ augmentauit. Erat tunc prope pratum domus molendinarij. Equus vero ex magno dolore furioſus domum illam cum ouibus intrauit in qua nemo erat niſi ignis. Equus vero hincinde ignem diſperſit: intantum q̄ tota domus incepit comburi. ⁊ ſeipſum cum ouibus totaliter combuſſit.

Tunc ait magiſter diſcipulo ſuo celeſtino. Cariſſime Jam vidiſtis principium et medium. ⁊ totius rei geſte finem i̅tegraliter completu̅ Fac mihi de iſta materia verſus ſine falſitate. ⁊ quis debet pro combuſtione domus ſoluere. Quod niſi feceris amen dico tibi penam magnam ſuſtinebis Celeſtinus diſcipulus abſente magiſtro ſuo per ſe perrexit et multum ſtudebat. ſed verſus componere minime ſciebat. Ex hoc multum triſtis ſemper erat celeſtinus, Statim dyabolus in ſpecie hominis ei obuiabat et ait. O fili cur' tantum triſtaris. Qui ait. Non expedit tibi dicere. Et ille. Dicas mihi ſecure.. ⁊ tuuz negocium expediam. Ait Celeſtinus.

Debercem verſus componere ſub pena graui de equo ſcabioſo ⁊ duabus ouib⁹ ⁊ penitus ignoro. At ille. Ego ſum dyabolus in ſpecie hominis ⁊ optimus verſificator magiſtrum noli timere. ſed mihi promitte ꝙ meus ſeruus fidelis eris verſus tibi componam melius ꝙ̃ magiſter tuus. Celeſtinus vero conſentit fide data ꝙ fideliter miniſtraret ſi ꝓmiſſum compleret. At ille ſibi hos verſus dixit. Nexus ouem binam per ſpinam traxit equinam. Leſus ſurgit equus pẽdet vtrumqꝫ pecus. Ad molendinũ põdus portabat equinum. Diſpergendo focum ſe cremat atqꝫ locum. Cuſtodes aberant ſingula damna ferant. Puer vero cum iſtos verſus habuiſſet: gauiſus eſt valde. domum perrexit. Ait magiſter. Fili nunquid verſus legiſti ſiue feciſti. Et ille. Etiam magiſter. Verſus recitauit ſicut ſuperius eſt ſcriptũ. Magiſter cum hec audiſſet admirabatur et ait. Dic mihi fili: quis tibi fabricauit. Et ille: Nemo. Qui ait. Niſi mihi veritatẽ dixeris: vſqꝫ ad ſanguinis effuſionem flagellatus eris. Puer vero timẽs a principio vſqꝫ ad finem omnia ei retulit quomodo dyabolo eſſet obligat⁹. Magiſter vero contriſtatus eſt valde. fecit puerum reuocari ⁊ contritiõe magna confiteri ac dyabolõ abrenunciare. ⁊ poſt hoc factus eſt homo ſanctus. ⁊ deo animam poſt vitam bonã reddidit.

Moraliſatio

Cariſſimi.

Hic rex eſt dominus noſter ihũs xp̃s ĩ cuſtodia. ſ. ꝓpheti ⁊ prelati traditus ad doctrinandũ in bonis operibus: qui ſepi⁹ circa pratũ. i. mundũ ãbulat. videt equũ ſcabioſum iacentẽ. hoc eſt peccatorẽ in peccatis ſuis inuolutũ. ⁊ duas oues ligatas. i. prelatũ eccleſie ⁊ predicatorẽ qui debent adinuicem ligari cum corda caritatis. Prelatus eccleſie tenetur ſcd̃m iura predicatores admittere: ſicut ſunt fratres minores ⁊ predicatores. iſti duo ꝓpter nimiam caritatem per quam ſunt ligati ſepe tangunt locũ doloris in peccatore. hoc eſt prelatus per cenſuram eccleſiaſticam aliquos excõmunicat predicator ſermocinando peccata eorũ tangit. Unde videmus ꝙ aliqui qui ſũt tacti per prelatum aut predicatorem non corrigantur ſtatim ad modum equi incipiunt recalcitrare murmurare ꝙ ambos ſecum portat eos vbiqꝫ detrahendo oblata aut decimas ſufferendo elemoſinas facere. ſed tunc quid ſequitur. Equus ambas oues ad molendinum. ⁊c̃. i. peccator ſepe ad vtrumqꝫ hoc inconueniẽs ducit: quotiens eos verbo aut opere ledit. ⁊ igne detractionis comburit: quotiens famam eorum denigrat. Vel aliter poteſt reduci equuſ iſte ſcabioſus erat totum genus humanũ per peccatũ primi parentis infectum. due oues ligate: duo teſtamenta: quia in vtraqꝫ lege decem precepta ſunt poſita: Ecce ligantur magna adinuicem per iſtas duas leges equus. ſ. peccator tangitur quãdo ꝓpter peccatum pena ſcd̃m vtramqꝫ legem apponitur. Sed ſepius peccator recalcitrat ſicut datan ⁊ abyron contra deum murmurabant. et ideo perierũt. Et ideo totum genus humanum ſi per penitentiam condignam tactum fuerit: per chriſti paſſionem oportet ꝙ recurrat ad molendinum cum duabus ouibus. id eſt cũ duobus teſtamentis ad eccleſiam ſcilicet recurret. ⁊ ibi ſeipſum combureret gratia diuini amoris q2 lex ãtiqua dicit illud quod dicebatur in figura. In noua habetur. ⁊c̃. quia lex antiqua non eſt totaliter deſtructa ſed ſpiritus ſancti gratia combuſta. quia in antiqua lege hoc quod dicebat̃ in figura in

noua habetur expoſitum. Lex noua etiã
ſpiritusſancti gratia eſt combuſta. ſicut
teſtatur Salomõ. Mittam vobis ſpm̃
ſanctum. ⁊c. .i. ignem amoris. Uel ali
ter poteſt reduci. Equus ſcabioſus in
prata peccator eſt in mundo. due' oues
ligate corpus et anima per baptiſmum
adinuicem ligati: vt ſint de vna volunta
te caro ſpiritui non contradicat: ſed mi
ſer homo ſepe ſeipſm̃ cum corpore et ani
ma trahit ad molendinum. i. ad infer
num vbi omnes ſingula damna ferant.
id eſt omnes ſenſus per peccatuz abſen
tes erant inter virtutes quas in baptiſ
mo receperunt. ideo quilibet penitenti
am ſuam portabit. vt ſi viſus vidit illi
cita. auditus audiuit detractoria. et ſic
quilibet in ſuo genere acriter puniatur.
tunc debes verſus componere. hoc nil ali
ud eſt ꝗ̃ animam ⁊ corpus ad rectitudi
nem per opera miſericordie ligare. ⁊ hõ
non debẽs ad ſuggeſtionem dyaboli fa
cere ſed ad informationem boni prelati
⁊ per conſequens vitam eternam obti
nere. Ad quam.

De puerſitate mundi.

Capitulũ. clxxiiij.

N libro quo

dam habetur de colloquio
Petri ad ihesum. Uidi ali
quando quinqꝫ viros quos quidem fre
neticos arbitrabar. Uidi vnum come
dentem arenam maris ita auide: ꝙ per
vtramqꝫ partem oris exiret. Alium vi
di ſtantem ſuper foueam ſulphuream ⁊
pice plenam: de qua fetor intolerabilis
exibat: qui toto niſu nitebatur fetorem
illum in os ſuum haurire. Tercium vi
di in ardenti fornace iacentem: cui tan
tus calor ſufficere non valebat. vnde ni
tebatur capere ſcintillas de fornace volã
tes ad deuorandum. Quartum vidi ꝙ
ſupra pinaculum templi ſedebat vt ven
tum caperet. ⁊ ſemper os apertum ha
bebat. vt ventus per eum tranſiret Qui
tum vidi per omnia ⁊ ſingula membra
ſua quicquid potuit in os ſuum capere
deuorabat. ⁊ alios continue deridebat.
Iſtos quinqꝫ homines multi viderunt
⁊ multũ admirabantur quomodo talia
facere potuerunt.

Moralizatio.

Cariſſimi

Er primuz ho

minem qui arenam maris co
medebat poſſumus intelligere virum
auarum. eccl. quarto. Unus eſt ⁊ ſecun
dum non habet non filium non fratrez.
⁊ tamen a labore non ceſſat: nec ſatian
tur oculi eius diuitijs: nec recogitat di
cens Laboro: cui. neſcio. ⁊ fraudo aĩam
meam bonis. Exemplum de illo diuite
qui dixit. Deſtruam horrea mea. De
ſecundo qui ſtetit ſupra foueam ſulphu
ream: talis comparatur guloſis ⁊ luxu
rioſis. Phi. tercio. Nunc autem dico
flens inimicos crucis chriſti: quorum fi
nis interitus: quorum deus venter eſt.
⁊ gloria eorum in confuſionem ipſorum
Tales eniz intantum dati ⁊ intenti
ſunt ebrietatibus ⁊ guloſitatibus ſuis.
ꝙ ſi deus eos in tali ſtatu viuere et per
mittere vellet: numꝗ̃ celos intrare pe
terent. Qui teſte Boetio in quarto li
bro de conſolatione philoſophie. ſum
mam felicitatem in voluptatibus eẽ cõ
ſtituunt. Hij cum calice meroris. ⁊ are
na magne tribulationis apud inferos
potabuntur. Quia impoſſibile eſt: vt
hic ventrem ⁊ illic mentem repleant. ⁊
de delicijs ad delicias tranſeant. De
tercio quem vidit in ardenti fornace ia
centem. cui talis feruor ſufficere nõ po
tuit. ſed ad hoc ignem degluuit. Ta
lis comparatur illis qui diuitijs ⁊ bono

ribus ceteris ſe preponunt: ſ; ⁊ hoc nec
eis ſufficit: ſed toto conamine laborant
ad hoc vt pauperes ſpoliant. ⁊ per vſu
ras ſuas aut alia quecunq; extorquendi
genera illicita que habent ab eis habe
re poterunt. De quibus Job viceſimo
Abſtuliſti pignus fratrum tuorum ſine
cauſa. ⁊ nudos ſpoliaſti veſtibus Pro
verbiorum. xviij. Qui coaceruas diuias.
⁊c. De quarto qui ſtetit ſupra pinaculũ
templi ſignificantur illi qui omnia opa
ſua bona faciunt vt videantur ab homi
nibus. ſicut ypocrite qui ſub ſpecie boni
omne malũ quod poſſunt faciũt. Amẽ
dico vobis: receperunt mercedem ſuã.
Unde Job. xxi. Tenent tympanum ⁊
citharam. ⁊c. Quia cum pharisei ⁊ ſi
mulan aliquod opus bonum. ſ. elemo
ſinam aut huiuſmodi facere voluerunt
poſuerunt ſe ad terminum ⁊ angulũ ali
cuius publici tranſitus hominum vt vi
derentur. ⁊ cum hoc tubis ⁊ citharis ca
nebant. De quinto qui membra ſua
deuorabat: ſignat eos qui omnia bona
opera virorum eccleſiaſticorum ⁊ doc-
torum ſacrorum qui zelatores ſunt ſacre
doctrine detrahunt. ⁊ inquantum in ip
ſis eſt peruerſe deuorantes intelligunt
nec a detractionibus ceſſare volunt.

Item de mũdi puerſitate. Ca. clxv.

Egitur in vi
taſpatrũ: ꝙ angelus oſten-
dit cuidam ſancto tres ho-
mines triplici fatuitate laborantes.
Primus homo faſciculum de lignis fa
ciebat. ⁊ cum non poſſet portare pre ni-
mia grauedine adhuc plura ligna adiũ
gebat. Secundus aquam de puteo ꝓ-
fundo cum multo labore hauriebat cum
vaſe cribrato ⁊ foraminibus pleno. ⁊ ta-
men non ceſſabat implere Tercius tra
bem in curru gerebat: volensq; domũ
intrare: ianua tam arta ⁊ parua erat: ꝙ
intrare non potuit. ⁊ tamẽ non ceſſabat
equum verberare ⁊ pungere: quouſq;
in foueam profundam ſimul ceciderũt.
Tunc ait angelus. Quid tibi videtur
de iſtis tribus hominibus. At ille Tres
ſtulti ſunt. Cui angelus. Primũ quem
vidiſti per illum intelligas homĩes qui
peccata perpetrant ⁊ de die in diem cre
dunt ſecum portare vſq; ad finem. ⁊ co
tidie addunt plura. Et plura intantum
ꝙ portare omnino nõ poſſunt: quouſq;
mors ſubito veniat ⁊ animam ad penã
afferat ⁊ in profundum lacum inferna-
lem demergat. Per ſecundum quẽ vi
diſti aquam de puteo profundo inuanũ
haurientem intellige illos qui opa me-
ritoria perpetrant ⁊ tamen locum meri
torium in eis non occupant. quia pleni
ſunt foraminibus. i. peccatis. ⁊ quicq̃d
boni operantur per peccatum totum de
ſtruitur. Per tercium qui trabem porta
uit deſignantur mundi potẽtes qui cre
dunt per oſtium regni celorum intrare
cum ſuperbia vite ⁊ mundi pompa. ta
men impediuntur intantum ꝙ ad infer
num cadunt. A quo nos. ⁊c.

De ludo ſchacorum.
Capitulũ. clxvi.

Chacarum ha
bet ſexagintaquattuor punc
ta per octa diuiſa. ſcilicet vi
rum ⁊ mulierem. ſponſos et ſponſas.
clericos et laycos. diuites ⁊ pauperes
Iſtum ludum ſex homines ludunt.
Primus eſt rochus. ⁊ eſt in duplici ge
nere. ſcilicet albus et niger. dexter eſt
albus. et ſiniſter eſt niger. Huius
virtus eſt ꝙ cum omnes ſchaci fuerint
in locis ſuis ſituati: tam nobiles q̃ po
pulares habent virtualiter certos ter
minos ad quos poſſunt progredi ſoli

autem rochi cum ſint incluſi nullam ha bent progrediendi virtutem niſi eis per nobiles aut populares via fuerit expe dita. Et vadit ſemper recto tramite: et nunq̄ ad angulum: ſiue antecedet ſiue revertatur. Et quando vadit lateraliter ex altera parte capit alium ⁊ fit fur.

Expoſitio.

Cariſſimi.

Jc pauper ve tus nihil habet niſi vnū tranſitum pau pertatis ſue per quam recto tramite īce dit ad omnium pauperum dominū ihe ſum chriſtum. et fit regina iuxta regem regū. Sed ſi murmurans de ſtatu ſuo lateraliter retrocedat: fit fur et rapit qc quid poteſt: nec de regine ſolio curat.

Secundus eſt alphinus qui ꝑ tria puncta currit. Nam in ſede ꝓpria ille q̄ eſt niger ad dexteram regis collocatur ⁊ albus ad ſiniſtram. Dicuntur autem albi ⁊ nigri non ex colore: ſed ex loci ſi tuatione. Dexter enim qui niger eſt ꝓ gens verſus dextram ſe in ſpacio nigro ⁊ vacuo ante agricolam locat. Sed ſi niſter de ꝓpria virtute habet duos pro greſſus. vnum verſus dextram ad ſpa cium album. Alium verſus ſiniſtram ad ſpacium vacuum ⁊ album Et ſic de ter cio ad tercium quadrum vadunt ſeruā do proprium ſitum in forma. vt ſi eſt ni ger ſemper in nigro et econtra. ⁊ hoc ꝓ cedendo ſemper in angulo Cariſſimi Alphini iſti ſurſum ⁊ deorſum ambulā tes ſignant mundi ſapientes qui habēt tria. ſcilicet. Intellectum. rationem. ⁊ fortitudinem. Iſta deberent dirigere ſur ſum ad deum per opera miſericordie: ſꝫ tendunt deorſum per eloquentiam ⁊ hu manam fraudulentiam. ⁊ currunt latera liter ad angulum per tria puncta que ſi gnificant guloſos in crapulis quotidie currentes. raptores aliena bona ſine cō ſenſu depredantes ⁊ auferentes. ac ſup bos in proſapia: pulchritudine ⁊ diuici arum affluentia glorantes. Hij omnes lateraliter ⁊ a recta via currunt. ⁊ tan dem per regem. i. dyabolum rapiūtur. ⁊ in infernum iuſto dei iudicio detrudū tur Tercium eſt genus militum quo rum dexter eſt albus ⁊ ſiniſter niger. Al bus habet tres progreſſus in loco pro prio ſituatus: vnum verſus dextram in loco nigro ante agricolam. Secundū in ſpacio nigro ⁊ vacuo ante laniſicem Tercium verſus ſiniſtram in loco mer catoris. Cum vero ad regem conſtitui tur: ſex quadra ambulare poteſt. Cum vero ad mediū octo. Id eſt de ſiniſtro. Cum enim niger aduerſus regem ⁊ al bus aduerſus eundem perambulant v nus ante reginaꝫ vt ſiniſter. alius ad re gem vt dexter ſe locat. Cariſſimi: ſic milites deſcendentes ⁊ campum requi rentes ſtrennui ⁊ fortes bellare debent. ⁊ regem ad modum corone cingere ac defendere. Omnes enim nos milites ſumus. ⁊ pugnare contra dyabolum in campo huius mundi nos oportet. ⁊ re gem noſtrum. i. animam defendere: qz aduerſarius noſter fortis eſt temptādo aliaqꝫ mala et illicita ſuggerendo: ſꝫ de bilis eſt ſi volumus ſupare. Cui vt pau lus ait: fortes in fide reſiſtere debemus. nec timere. Conſueuerūt namqꝫ fortes milites et experti in principio cū arma ſuſcipiunt tremere colore palleſcere. ſā guinem de naribus emittere Cuius ſig num probitati potius atteſtatur q̄ vicio Credibile namqꝫ eſt eum qui in princi pio belli timore concutitur cuꝫ ad bellū redierit conſtantius agere nec tergauer tere cum ad hoc peruenerit: vbi timor mortis ante preuiſus preſentialiter vi detur imminere. Timor enim nobis oī bus iminet de morte futura vtinaꝫ tem

poꝛali ſaltem: ideo ſtrenue ⁊ ſine omni timoꝛe armis fidei ſuſceptis. ⁊ clipeis boni operis protelatis pugnare opoꝛtet. vt ſecundam moꝛtem. i. eternã foꝛtiter deuincamus De qua Boetius ait Jacetis pꝛoꝛſus ignoꝛabiles iam vos ſecunda moꝛs manet. Milites iſti cum poſt pugnam ad fines exiliunt tãq̃ coꝛdati. ⁊ virtute aſſũpta ad. viij. quadra pꝛoſiliunt. ⁊ inuentos hoſtes ꝓſternũt Sic eſt de omni homine qui de ſe humilia ſentit ⁊ in nullo ſuperbit. poſtea ſaltabit ad octo quadra octo beatitudinũ. Quia omnis qui ſe humiliat exaltabitur. Quartum genus eſt populariũ quoꝛum omniũ eſt vnus atq̃ idem progreſſus. Nam de vno quadro in quo ſituati ſunt poſſunt progredi ad tercium quadrum. eo ꝙ quaſi ſecuri infra regis confinia conſiſtant. Cum vero extra regis terminos pꝛoſiliunt: vno quadro contenti ſemper in directum aſcendũt. nunq̃ tamen reuertuntur in rectum vt euntes curent per virtutem acquirere: q̄d nobiles ſituati tenent in dignitate Unde ſi ſic ꝑ milites ac alios nobiles adiuti fuerint ꝙ ad lineam aduerſarioꝝ nobilium quadratum perueniant. ꝑ virtutem acquirunt quod regine per gratiam eſt conceſſum Eſt autem ſciendũ ꝙ populares aſcendentes in rectum: ſi quem nobilem aut popularem inuenerint aduerſarium. ⁊ hoc in angulis: ipm a dextris ⁊ a ſiniſtris capere ⁊ occidere poſſunt. Nunq̃ autem extra lineam rectam ad dextram vel ſiniſtram progreditur popularis: niſi cum regine obtinꝫ dignitatem. Cariſſime. populares iſti vtriuſq̃ conditionis ⁊ ſexus homines ſignificant: inter quos reges potentes nobiles ⁊ alij illuſtres ad regendũ ⁊ preſidendum poſiti ſunt. Qui cũ eoꝝ officia ſcd̄m leges ⁊ rationes non dirigunt: nobilitatis ſue virtutem amittũt ⁊ actum conditionemq̃ populariũ incurrunt. Omnes enim ab vno pꝛẽ geniti ⁊ pꝛocreati ſumus adam: inter quos virtutibus pꝛeclari regis ⁊ nobiliũ nomina merito ſoꝛtiuntur. Sed dum populares. i. plebi homines ſimplices iuxta diſcretoꝛum confeſſoꝛum ſuoꝛum cõſilia viuentes ⁊ mandatis eccleſie obedientes lineam recte vite aſcendunt: merito regum ⁊ nobilium ſanctoꝛum nomina ex officio perfectionis vite in celeſtibus ſoꝛtiuntur Nemo ergo tales populares deſpiciat: quia tam ad imperiũ q̃ ad ſummum pontificatum virtutibus plenos ⁊ gratijs eos legimus perueniſſe

Cum gigas quidam nomine arius. diuitijs eſſet opulẽtiſſimo lidie regno inflatus. ⁊ omnino rex impius. Hic cũ veniſſet ad hoſpicium appollinis ſciſcitaturus an aliquis moꝛtalium eſſet eo felicioꝛ. Ex abdito ſacroꝛum ſpecu vox inſonuit que ei pꝛetulit quendam popularem Agalaum nomine. Hic erat pauperrimus rebus. animo vero diues. et etate ſenioꝛ: qui terminos agri ſui nunq̃ exceſſerat. Sic ergo appollo magis approbat cum ſecuritate trãquilla agalai rude tugurium: q̃ triſtem ⁊ ſollicitudinibus aulam plenam gigantis ditiſſimi. Magis enĩ approbauit paucas glebas pauoris inexpertes: q̃ oꝛam lidie pinguiſſimam metu plenam. Hic pauper agalaus virtuoſiſſimꝰ fuerat. Quãto enim homo eſt natione inferioꝛ: virtute vero et poteſtate ſuperioꝛ. tanto etiam glorioſioꝛ redditur ⁊ famaſioꝛ. Uirgilius longobardus oꝛigine: natione Mantuanus. pꝛoſapia humili oꝛtus. ſapientia tamen maximus ⁊ eximius poetarum claruit. Cum quidam ſibi diceret ꝙ verſus Omeri operi ſuo insereret. reſpondit. Magnarum eſſe virium clauam excutere de manu Herculis . Quintus qui in iſto ſacrario

ludit ⁊ nominatur eſt regina. Cui⁹ pro
greſſus eſt de albo in nigrum. ⁊ ponitur
iuxta regem. ⁊ quando recedit a rege ca
pitur. Que cum mota fuerit de propõ
quadro nigro vbi primo fuit locata nõ
poteſt ꝓcedere niſi a quadro in quadrũ
vnum ⁊ hoc angulariter. ſiue procedat
ſiue retrocedat. ſiue capiat ſiue capiat̃
Sed ſi queratur cur regina bellis expo
natur: cum cõditio mulieris debilis ſit
⁊ fragilis Dicendum eſt ſi ſcire velim⁹
ꝙ morem illarum mulierum ſequitur:
vbi viri ad bella procedentes: mulieres
⁊ vxores cum tota familia ad caſtra de
ducũtur. Thartari eñi hoc faciunt. Et
licet nõ vtantur arcu: magis poſſunt ta
men homines impedire ꝙ̃ corporis vir
tute proſternere. Jn ſolatium tamẽ re
gis fcm̃ eſt. ⁊ ad amoris oſtẽſionẽ pro/
uiſum: vt ad bella regem regina ſequa/
tur. Cariſſimi: per reginam animã no
ſtram intelligemus que regina in celis
per tramitem bonorum operum conſti/
tuetur. hec regina alba eſt ⁊ nigra Alba
per confeſſionem ⁊ abſolutõnem quan
do ſeruus eius ſcilicet corpus pure con
fitetur ⁊ abſoluitur ſatiſfaciens pro de
lictis in tantam albedinem redditur ⁊
decies clarior ſole apparebit. Sʒ nigra
efficitur per peccati fuliginem ⁊ deturpa
tionem. Hec iuxta regem ſtare debet.
quod ſi non fecerit capitur ⁊ violatur.
Anima eñi noſtra ad hoc corpori infuſa
eſt vt eius recuperatione ⁊ ſaluatione:
angelorum exercitus qui ruinam mag
nam cum lucifero fecerat ad integrum
reſtauretur ⁊ vt ad regem glorie vt re/
gina collocetur Que cum a rege cuius
cura regitur ⁊ gubernat̃ diſceſſerit: ca
pitur. ⁊ per mortalia fcã ad īferos mac/
tatur. ⁊ ibi irrecuperabiliter demergit̃.
Et quãuis regia iſta id eſt anima ab ex
tra bellare neſciat: corpus tamen vt me
ritoria operetur abintus īſtiget. Quie

corpus noſtrum ſicut inſeſſor equum:
anima ideſt ratio noſtra dirigere debet
ad virtutes ⁊ informare ne vltra limi/
tes mandatorum eccleſie proſiliat: ſed
recto tramite de quadro vnius virtutis
in quadrum alterius greſſum faciat ꝓp
terea regina in ſchacario greſſum len/
tum ⁊ non ſaltum debet habere ⁊ infra
proprios limites permanere. Nam dy
ana iacob filia virginitatē ſeruauit dũ
in domo fratrum ſuorum quieuit. ſʒ ſta
tim cum ad vidẽdum alias regiones cu
rioſe exiuit. a filio ſichen corrupta fuit.
Seneca dicit. ꝙ mulieres que malam
faciem habent leues ⁊ impudice ſunt.
Non eñi illis deeſt animus ſed corrup
tor. Solinus dicit ꝙ preter mulieres
pauca animalia coitum mouent graui
da. Nigram faciem ad omnium viro/
rum aſpectuʒ debent habere. ne ab aliĩs
ſollicitate: de incontinentia diffamẽtur
Ouidius Que dant q̃ue negent: gau
dent tamen eſſe rogate. Ludunt formo
ſe. Caſta eſt quam nemo rogauit. Sex
ti qui hunc ludum exercent: reges ſunt
⁊ nuncupantur. Rex eñi ſuper omnes
alios eſt quod motionis ⁊ progreſſio/
nis nature manifeſtat Cum eñi reſideat
in quarto quadro albo cũ ipſe ſit niger
habet a dextris in albo militem alphilẽ.
rochum vero ⁊ in nigro. Jn ſiniſtra ve
ro tenet loca oppoſita Quia ꝟo rex vt
dictum eſt ſuper omnes obtinet digni/
tatem ⁊ dominiũ ratione dignitatis nõ
decuit eum multo ſpacio a regni ſui ſo
lio abſentari ⁊ ideo qñ moueri incipit
de ſuo q̃dro albo. naturã ſequit̃ rochoꝝ
a dextꝰs ⁊ a ſiniſtrꝭ Jta tñ ꝙ a ſiniſtrꝭ nõ
p̃t ſe ponere in loco nigro iuxta rochũ
ſituatũ in albo ſʒ p̃t ſe ponere ī albo loco
iuxta dictum rochum ad angulare qua
drum vbi ſituati ſunt ciuitatꝭ cuſtodes
⁊ ibi naturam habet militis in tali pro
greſſu. Jſtos autem duos progreſſus

ſortitur vice regine. Cariſſime iſte
rex eſt dominus noſter ihesus criſtus q̄
eſt rex regū ſuper omnes in celo ⁊ in ter
ra. quod progreſſionis ⁊ motionis ſue
natura manifeſtat. Dum enī progredi
tur: omnes ſanctorum angelorum cho
ri ipſum tanq̄ȝ dominum venerātes co
mitantur qui ⁊ ſecum habet rochum ⁊
alphilem aliaqȝ ſchachalia ⁊ locuȝ vni
uerſorum recto tramite occupat circum
quaqȝ. teſte pſalmiſta. Qui ait. Si aſ
cendero in celum: tu illic es. ſi deſcēde
ro ad infernū ades Deniqȝ reginā ſecū
ducit id eſt miſericordiarum piam ma
trem ⁊ dominam noſtram mariam. Cu
ius vice: vnum progreſſum miſeratio
nis ad popularium quadrum id eſt ho
minum in mundo viuentium facit Vn̄
merito nomen illud glorioſum per ꝓ-
phetam ſortitus eſt vbi eum patreȝ mi
ſericordiarum ⁊ deum totius conſolati
onis eſſe proteſtatur. Dum enī mero-
ris ⁊ perditōnis noſtre per peccatū pro-
thoplaſti nullus ſanctorum aut electo-
rum recuperationem facere poterat: ip-
ſe miſericors rex ad popularium ſuorū
reſtaurandum gregem ⁊ numeruȝ de ce
leſtibus ſedibus ad huius mundi miſe
rabilis quadrum ingredi dignatus eſt.
⁊ a ſeruitute dyabolica nos liberauit.
Cuiꝰ ſibi gratiam ꝑ īfinita ſecula red-
damus.

De audiendo bono conſilio.

Capitulum. Clxvij.

Agittarius
quandam auiculam nomi
ne philomenam capiens-
quando volebat eam occidere. vox da
ta eſt philomene ⁊ ait. Quid tibi pro-
derit o homo ſi me occideris. Neqȝ enī
ventrem tuum de me implere valebis:
ſed ſi dimittere me velles: tria manda-
ta tibi darem. que ſi diligentius ſerua
res: magnam vtilitatem inde conſequi
poſſes. Ille vero ad eius loquelam ſtu
pefactus promiſit vt eam dimittere vel
let ſi hec tria mandata ⁊ vtilia profer-
ret. Que ait. Audite ergo. primum
eſt. Nunq̄ȝ rem que apprehendi non pō
teſt apprehendere ſtudeas. Audi ſecun
dum. De re perdita ⁊ irrecuperabili nū
q̄ȝ doleas. Audi tercium. Verbo incre-
dibili nunq̄ȝ credas. hec tria bene cuſto
di ⁊ bene tibi erit. Ille autem vt ꝓmi
ſit: eam volare dimiſit. Philomena eī
per aerem volitans: dulciter cantauit. fi
nito cantu dixit ei. Ve tibi homo q̄ȝ ma
lum conſilium habuiſti ⁊ q̄ȝ magnū the
ſaurum hodie perdidiſti Eſt enim in vi
ſceribus meis margarita que ſtrutiōis
ouum vincit magnitudine. Ille hoc au
diens: contriſtatus eſt valde ꝙ eam di
miſit rethe ſuum expandit ⁊ conabatur
eam apprehendere dicens ei. Veni do
mum meam ⁊ omneȝ humanitatem ex
hibebo tibi ⁊ proprijs manibus te paſ-
cam. ⁊ ad tuam voluntatem te volare
permittam Cui philomena. Nunc pro
certo te fatuum eſſe cognoſco. Nam ex
illis que tibi dixi nullum profectuȝ ha
buiſti. quia de re perdita ⁊ irrecuperabi
li doles ⁊ me nequeas capere ⁊ tamen
per rethe tuum tēptaſti. Et inſuper mar
garitam in meis viſceribus eſſe credi-
diſti. cum ego tota ad magnitudinem
ſtrutionis oui non valeam pertingere:
ſtultꝰ es ⁊ in ſtulticia tua ſēꝑ ꝑmanebis
Hijs dictis auolauit. Homo autem
dolens ⁊ triſtis ad domum redijt ⁊ phi
lomenam non vidit.

Moralizatio.

Karissimi. iste

ſagit. pt dici qlibʒ hoīꝰ xpi
anus q̃ in baptiſmo a pctō
originali eſt lotus in quo baptiſmo ſa-
gittas acutas recepit. ſ. v̾tutes ↄtra di
abolum mundū ⁊ carnē. Accepit philo
menā. ſ. dn̄m nr̄m ihesum qn̄ renūcia-
uit dyabolo ⁊ pompis eius. Qui miro
mō dulcit̾ cantauit qn̄ ordeīn pt̄i celeſti
pro genere hūano īfudit ſʒ miſer pctōr
iſtam philomenā. ſ. dn̄m noſtrū ihesuʒ
xp̄m cogitauit occidere: quotiens cogi
tauit peccatū mortale perpetrare Sicut
dicit apl's. Iterū quantū eſt in eis cru
cifigunt filium dei. Sed diligenter at
tendas ꝙ deus dedit tibi tria mandata
q̃ ſi diligēter homo cuſtodierit ad mag
num ꝑfectuʒ prouenire poſſet ⁊c̄. Rex
iſte ē trinitas in q̃ ſunt tres ꝑſone ⁊ vnꝰ
deus quā rem nunq̄ꝫ poterimus appre-
hēdere q̄ꝫdiu ſumus in hoc mortali cor
pore ſcdm̄ ꝙ dicit apl's Iam videmus
in enigmate. poſtea videbimꝰ ſicuti eſt.
Nec fides habet meritum vbi humana
ratio prebet experimentum. Itē ſalua-
tor in euangelio reſpōdit mulieri petēti
dic vt ſedeant hij duo filij mei ⁊c̄. Re
ſpondit ſaluator. Neſcitis quid petatis
Item dicebat petro querenti de ↄſum
matione ſeculi. ⁊c̄. Non eſt veſtrum
noſſe tpa vel momenta ⁊c̄. Ecce iſti ſtu
pebāt rem apprehendere quā non potue
runt attingere.

Alia deductio.

Aliter iſtud ex

emplū pt reduci ad illos q̃
appetūt honores ⁊ diuitias
Exemplū de lucifero qui rem appetijt.
ſʒ īpoſſibile ei apprehēdere erat. qn̄ di-
cebat. Aſcendā vſq̄ꝫ ad terciū celum.
Quid ergo ſequit̾ poſt. In infernū ce
cidit. Itē de primo parente qui ꝑ eſum
pomi deus eſſe voluiſſet ꝓpter qd̄ a pa-
radiſo eſt expulſus ⁊ mortē ſibi ⁊ nobis
oībꝫ parauit Conſulo ergo vt vos diui
tes ac mundi potētes nolit̾ rem appre
hendere q̃ apprehēdi non pt̄. Sic ſunt
bona tēꝑalia ac ſeculi honores q̃ nunq̄ꝫ
veraciter poterūt ſine dāno aīe apprehē
di ſicut dicit apl's Qui voluerit diues
fieri incidit in laqueos dyaboli. Et licʒ
bona obtinuer̾ qn̄ melius ſperas de eiſ
dem gaudere: defraudaueris. Exēpluʒ
de illo diuite qui dicebat. Deſtruam
horrea mea ⁊ eadē nocte defunctus eſt
Secundum mandatum eſt. de re perdi
ta ⁊ irrecuꝑabili nō dolebis. Cariſſimi
ſcire debetis ꝙ per rē ꝑditā debemꝰ itelli
gere corꝑis ſanitatē. aut diuitias quas
deus aufert ab eo quē diligit. Iuxta il
lud flagellat deus filiū ſuum quem dili
git Sed cū aliqui facti ſunt ceci claudi
aut mēbro aliquo priuati vel diuitijs
ſpoliati ⁊ vltra q̄ꝫ credi poteſt dolent ⁊
gratias deo non offerūt ſicut eſau mul-
tum dolebat ꝙ benedictionem patris a
amiſit ⁊ tamen obtinere nō potuit Ter
cium mandatū eſt. verbo incredibili nō
credas In iſto v̾bo cariſſimi multi ſunt
decepti per dyabolum ⁊ carnem. Dya-
bolus ſuggerit multa ⁊ falſa promittit
que ſunt incredibilia ſicut de primo pa
rente qui credidit dyabolo quādo dixit
Si comederit̾ de ligno eritis ſicut dij
Credidit ⁊ erat deceptus ⁊ ideo a para
diſo eſt expulſus. Promiſſio dyaboli
erat incredibilis propter duo. primo
quia mendax. ſecundo quia deus ei pre
dixit. In quacūq̄ꝫ hora comederitis de
ligno illo: moriemini. Sic modo aliq̃
tantum credunt dyabolo mundo ⁊ car
ni ꝙ ſtatim eis adherent ⁊ in peccatis cō
ſentiunt ⁊ dicunt. Ouum eſt tam preci
oſum ⁊c̄. Per ouum mundus intelligi
tur qui eſt rotundus Mundus dicit ho
mini. Bonū eſt vti mūdo in iuuentute

quia licet hoc fecerimus ⁊ peccatum in
ciderimus. tunc maioꝛ eſt ſtrutione. i.
maioꝛ eſt diuina mīa ꝗ̄ noſtra miſeria.
Contra tales dicit p̄s Non miſerearis
oīb᷒ q̄ opant̄ iniquitatē Studeam᷒ ꝗ.
De eterna dānatōe Ca. Clxviij.

Arlaam nar
rat. ꝙ pctōꝛ ſimilis eſt hoī
qui cum timet vnicoꝛnem
recedit in baratrū. Dum autē caderet:
manibus arbuſtulam quandā appꝛhen
dit que de pꝛofundo aſcendebat. ⁊ aſpi
ciens inferius: vidit ad pedem arboꝛis
puteum teterrimū ⁊ draconē hoꝛribilē
arboꝛem cingentem ⁊ eius caſum oꝛe a
perto exſpectantē. Duob᷒ āt muribus
quoꝛū vn᷒ erat alb᷒ ali᷒ niger arboꝛem
inceſſanter coꝛrodētib᷒ in radice ſenſit
eum vacillare. Quattuoꝛq̄ȝ vipꝛe albe
a baſi qua pedem fixerat ꝓcedētes totā
foueam flatu ſuo moꝛtifero intoxicabāt
Eleuās oculos vidit exitum mellis de
ramis arboꝛis ſtillantis oblituſq̄ȝ peri
culi: in quo vndiq̄ȝ poſitus erat: illi dul
cedini ſe totum dedit. Quodam auteȝ
amico eius poꝛrigente ſibi ſcalā vt egre
deretur: melle delectatus diſtulit ⁊ ca
dente arboꝛe cecidit in os draconis.
Qui deſcēdens in puteum ibi eum de
uoꝛauit ⁊ ſic miſera moꝛte heu moꝛtu᷒ ē
Cariſſimi Moꝛalizatio

Omoiſte eſt
peccatoꝛ vnicoꝛnis ē moꝛs
qui hominem ſemper ſequitur Baratꝛ
eſt mundus iſte. arboꝛ eſt vita qui ꝑ ho
ram diei ⁊ nocti quaſi per murem albū
⁊ nigrum inceſſanter conſumitur. Ba
ſis ex qua procedunt vipꝛe: eſt coꝛpus
humanum habens quatuoꝛ qualitates
humoꝛum quibus inoꝛdinate compoſi
tis: coꝛpoꝛis compago diſſoluitur Dra
co eſt dyabolus. puteus infernus. dul
cedo ramuſculi: delectatio peccati. per
quam homo seducitur vt periculum nō
intueatur. Amicus eſt criſtus aut pꝛedi
catoꝛ. ſcala eſt penitentia cui cum homo
differt acquieſcere: ſubito vita deficien
te in os dyaboli cadit qui eum in infer
num deuoꝛat ⁊ rapit

De duodecim legibus ⁊ modo vi
uendi.

Ca Clxix.

Arꝛat troguſ
pompeius de ligurio nobi
li milite: qui ciuitateȝ quan
dam cū populo iurare indixerat ad ſer
uandum leges quaſdam iuſtas ⁊ vtiles
licet pꝛīcipio graues. donec ipſe ab ap
polline deifico: quem ipſe finxit eſſe au
toꝛem dictarum legum reſpōſum repoꝛ
taret. Quo facto in chꝛetam iuit ⁊ ibi
perpetuum exiliam egit. Moꝛiturus
autem oſſa ſua ad ciuitatem rediret ⁊
omnes a iuramento ſe liberas eſte cre
dentes legum obſeruātiam violarent.
Harum autem legū: duodecim nume
ro erant Pꝛima lege populum in obſe
quium principum. ⁊ princeps in cuſto
diam ſubditoꝛum ⁊ ad cohercōnem im
pioꝛum refoꝛmauit. Secunda lege. ꝑ
cimoniam ⁊ frugalitatem omnibus per
ſuaſit: credens militiam laudabilius fie
ri modeſtia ꝗ̄ crapula. Tercia lege iuſ
ſit ſingula non pecunia: ſed meritoꝛum
compēſione opoꝛtuna. Quarta lege in
ſtituit aurum ⁊ argentum velut omniū
materiarum vilioꝛem. Quinta Ammi
niſtrationem rei publice: per oꝛdinē di
uiſit dans regibus poteſtatem bellorū
magiſtratibus iudicia. ⁊ omnes offenſi
ones ſenatui. cuſtodiam legum pōpu
lo creandi vel eligendi magiſtratus po
teſtatem. Sexta. Fundum omnibus
equaliter diuiſit ⁊ omnibus patrimo
nijs equalibus: ita ꝙ alter altero null᷒

potẽtior redderet. Septiã iuſſit oẽs cõ
uiuari publice ne alt̃ alteri forz cã luxu
rie. Octaua. Juuenibꝫ toto anno vna
ſola voluit vti veſte. Nona. Pueros pau
peres in agrum non in forum publicũ
deduci iuſſit vt primos annos ducerẽt
in opere non in leuitate. Decima lege
ſtatuit virgines ſine dote nubere. Un
decima voluit vxores eligi non pecunia
Duodecima: maximum honorem non
diuitiꝫ. ſed pro gradu etatis ſtatuit fo/
re. Omne autem qđ quãũcꝫ lege ſta
tuit: ipſe pro exemplo aliis primus ſer
uauit.

Moralizatio.

Cariſſimi

Ste nobilis

eſt dominus noſter Jheſus
criſtus: qui intrauit quandam ciuitatẽ
id eſt mundum iſtum. ⁊ fecit populum
iurare id eſt in baptiſmo firmiter ꝓmit
tere ſeruare leges ſuas id eſt decem pre
cepta donec veniret ad iudicium. Cum
autem mortuus erat non tantum oſſa:
ſed totũ corpus in mari. i. in terra poſu
it. Prima lex eſt. Jn obſequium pꝛĩci/
pum ⁊c̃. hoc eſt ꝙ criſtiani ſemper ſint
parati per omnia prelatis ⁊ eccleſiarum
rectoribus ſine excuſatione aut aliqua
cotradictione ſimpliciter obedire. Et ꝙ
pꝛĩcipes per quos prelatos intelligimꝰ
qui curam animarum cuſtodiendarum
ſuſceperunt: ſubditos ſuos in viam ſa/
lutis dirigant ⁊ ꝑ bona exempla in vita
ſua eos antecedant. quia turpe eſt doc
tori cum culpa redarguit ipſum. Secũ
da lex fragilitatem omnibus perſuaſit.
⁊ ſymoniam aut cetera contraria inter
dixit: percimoniam ſuadens. Ac gulam
carniſcꝫ crapulam quibus m̃lti hodier
nis temporibus intendentes ⁊ dediti vi
tã breuiant: exercere ꝓhibuit. ſꝫ fruga
litatẽ bonoꝝ opeꝝ ⁊ largitatem elemo/
ſinarũ oĩbus nobis per legẽ qua octo
opera miſericordie inſtituit: ſeruandaꝫ
eſſe voluit atcꝫ perſuaſit. Quia quicq̃d
vltra neceſſitatem vite prelati aut aliĳ
viri eccleſiaſtici diuites habent: in ele/
moſinam pauperum diſtribuere tenen
tur. Aliter teſte beato Jheronimo rapi
na eſt ⁊ ſacrilegium coram deo. Tercia
lex iuſſit ſingula non pecunia: ſed meri/
toꝝ ꝯpenſione oportuna ꝯpari. hoc eſt
quantum habes tantum vales. Deus
non tantũ dona reſpicit: ſed cor ⁊ inten
tionẽ donantis. ⁊ ideo ſcđm cordis tui
merita: deus retributionem tuam mag
nam vel paruam faciet. Nihil enĩ abſcõ
ditum eſt oculis eius quod non ſciatur
⁊ nihil opertum quod ſibi non reuelat̃
quoniam omnia intuetur. Quarta lex
inſtituit materiam auri ⁊c̃. id eſt diuici/
as huius mundi vilius apud deum re
putari q̃ꝫ aliquid alterius materie toti
us mundi. ſed acceptat preces ⁊ miſeri
as pauperuꝫ ſicut legitur de diuite epu
lone qui miſeriam pauperis lazari ⁊ vl
cerati non reſpiciens: necꝫ compatiẽs
poſtq̃ꝫ in iferno iacuit ſepultus ⁊ pauxil
lum aque a digito ſtillantis petĳt non
obtinuit. ſed flammis ⁊ cruciatibus per
petuis expoſitus ſemper vrit. ⁊ lazarꝰ ẽ
ab angelis propter ſuam patiẽtiam in
ſinu abrahe collocatus. Quinta lex de
dit regibus poteſtatem ⁊c̃. hoc eſt intel
ligendum ꝙ principes ⁊ prelati iam ha
bent ſubditos iudicare. ſed cauendum
eſt ne ſint muneribus corupti vt nõ rec
te iudicẽt. quia ſi fit: ea dẽ menſura qua
menſi fuerint ſcilicet iuſticiam vel iniu
ciam. remetietur eis per iudicem viuo
rum ⁊ mortuorum in extremo iudicio.
Quia moderni tẽpis iudices munera
pauperum vel diuitum quorumcuncꝫ
recipientes a iuſticia ita excecantur. ꝙ
viam equitatis ⁊ ſententie recte vix vi/
dere poſſunt. ſꝫ qui modo plus dederit

fortiorem cauſam: fauorabilioremq̃ ſen
tentiam: licet cõtra iuſticiam obtinebit
Sexta lex fundos omnibus equaliter
diuiſit. Hoc eſt. deus ab eterno inſtitu
it omnibus equaliter gratiaꝫ ſuam. ſm
ꝙ viderit hominem proficere Unde in
euangelio dicit. Petite ⁊ accipietis.
Item alibi dicit. Quodcunq̃ petieri
tis patrem in nomine meo credite quia
accipietis ⁊ fiet vobis Quia criſtus in
diuitijs eſt abundantiſſimus. Poſtq̃
digne a nobis rogatus fuerit: in mune
ribus expendẽdis eſt largiſſimus. Plꝰ
enim poteſt dare q̃ mens noſtra ſcit ro
gare. Septima lex ne diuitie cauſa ſint
luxurie propterea publica cõuiuia cele
brari inſtituit quia propᵗ diuitias mul
ti perierũt ⁊ ſunt multis cauſa quare in
luxuriam aut alia peccata mortalia ſepi
us cadunt propterea ſalomon dominũ
rogauit dicens. Diuitias ⁊ pauperta
tes ne dederis mihi. Octaua iuuenibꝰ
toto ãno vna ſola voluit vti veſte Quid
per hanc veſtem: niſi ſolam caritateꝫ in
telligimus que operit multitudineꝫ pec
catorum Per hanc enim veſtem poſſu
mus placere deo: qui ſuper omnia cari
tatem fraternam in nobis diligit. Ca
ritas teſte apoſtolo non agit perperam.
non querit que ſua ſunt. non emulatᵗ ⁊c̃
Sic nos in caritate radicati. non debe
mus ſolam noſtram ſalutem ⁊ ſaluatio
nem q̃rere: ſed ⁊ fratris noſtri debemꝰ
ſaluti prouidere per vitam exemplarem
aut bonam ammonitionem in viam rec
tam dirigere ne ſicut ouis errans a pa
ſtore pereat ſed paſcua vite celeſtis per
veſtem caritatis inueniat. Nona pue
ros pauperes ⁊c̃. id ẽ vt introducantur
in agrum eccleſie ſcd̃m merita ſua ad ꝓ
mouendum ſicut ceteri. quia deus eli
git pauperes in hoc mundo ipſos here
des regni ſui faciens vbi dicit. Beati
pauperes. Gloſa: Non omnes ſed ſpi
ritu Quoniam ipſorum eſt regnum ce
lorum. Item Pſalmiſta. Iſte pauper
clamauit ⁊ dominus exaudiuit eum ⁊c̃
Et quis eſt pauper ille? Gloſa. Spiri
tu. Pauper iſte laborat in agro id eſt in
hoc mundo. Quoniam agricultura dei
ſumus. ⁊ ad laborem a iuuentute naſci
mur ſicut auis ad volandum. Iob quin
to. ⁊ in vinea domini id eſt eccleſia la
borem penitentie ſuſcepimus ⁊ poſt con
ductionem conuentione facta: laboris
noſtri ſcd̃m merita vel demerita: glori
am vel penam in eternitate a diſpenſa
tore ⁊ patre familias Iheſu criſto reci
piemus. Decima ſtatuit virgines ſine
dote nubere id eſt bonos criſtianos ſine
dote id eſt amore mundano nubere cri
ſto. Sunt multi qui ſpontanea volun
tate caſtitatem vouent terrena deſpici
unt: vt celeſtia premia poſtmodum reci
pient. Undecima. Uxores eligi. id eſt
animas deo placentes ad eius ſeruitia
coaptemus. Nihil deo tantum placet
ſicut anima mũda que totaliter deo eſt
data. Duodecima. ꝙ quilibꝫ ſcd̃m me
ritum honores ⁊ diuitias obtinebit.
Sed videant principes ⁊ prelati alijq̃
rectores: ꝙ in ſeipſis prius opera meri
toria exerceant anteq̃ alios informent
Sicut de criſto dicitᵗ in euangelio. Ce
pit iheſus facere ⁊ docere.

De reuocatione peccatoris ad viaꝫ
penitentie.

Capitulum centeſimum ſeptuage
ſimum.

Vidaꝫ luſor
occurrit beato Bernhardo
equitanti dicens ei. Pa
ter volo tecum ludere ⁊ animam meam
volo ponere cõtra equũ tuũ. Qñ audiẽs

Sanctus bernhardus statim de equo
descendens: dixit. Si plura puncta q̄
ego proieceris: meus equus tuus erit.
si ego plura proiecero anima mea tua
erit. Lusor concessit. Statim taxillos
tres arripiēs octo puncta piecit. Quo
facto: frenum equi tanq̄ suum tenuit.
Ait sanctus Bernhardus. Fili adhuc
restat in trib9 taxillis pl9 q̄ istō. ꝛ acci
piens proiecit decē ꝛ octo puncta decē
puncta plus q̄ lusor. Quo viso: lusor
sub obedientia patris sui bernhardi se
dedit. ꝛ post vitam sanctam: fine felici
ad dominum migrauit.

Moralizatio.

Carissimi.

Lusor iste est
homo mundanus vanitati
bus deditus ꝛ subiect9. Sanctus bern
hardus est discretus prelatus siue con
fessor: qui habet cum tali tota pruden
tia ludere ostendendo ei vitam que est
ludus ꝛ gaudium anime. Equum suū
debet ponere id est cor suum ꝛ animam
laboribus exponere vt educat errātem
ad viam veritatis sicut ait apostolus.
Sicut cristus animā suam pro nobis
posuit: sic ꝛ nos debemus animas nr̄as
pro fratribus nostris ponere. Omnes
enim fratres sumus ab vno patre adā.
quare merito nos diligere debemus.
Tres taxilli sunt pater filius ꝛ spiritus
sanctus qui habent multa puncta id est
infinita gaudia: que debent ostēdi ꝛ pec
catori recitari. Unde in euangelio. In
domo patris mei māsiones multe sunt
Immo: tot sunt ibi gaudia ꝙ oculus
non vidit nec auris audiuit nec homi
nis cogitatio exprimere potest que pre
parauit deus diligentib9 se. Ibi requi
es sine labore: vita sine morte: gaudia
sine luctu ꝛ vt breuiter concludam. om
nis gaudij plenitudo ꝛc̄.

De dilectione ꝛ fidelitate nimia. ꝛ
ꝙ veritas a morte liberat

Capitulum. Clxi.

Petrus alphō
sus refert ꝙ erant duo mi
lites quorum vnus manēs
in egipto. alter in baldach Inter istos
duos: nuncij sepius perrexerunt. vnde
quicquid erat in terra egipti: miles de
egipto per nuncios ad militem de bal
dach misit ꝛ econuerso. sic ꝙ amor fi
delis int̄ eos factus est ꝛ nullus adhuc
alium vidit Miles vero de baldach cū
semel in stratu iacuisset intra se cogita
bat. Socius me9 de egipto mihi mag
nam amicitiam ostendit ꝛ nunq̄ ocu
lis carnalibus eum vidi vadam ad eū
ꝛ videbo. Conduxit nauem ꝛ venit in
egiptum. audiensq̄ amicus eius: obui
am ei perrexit ꝛ cum gaudio ad domum
suam duxit. Miles ille quandam puel
lam nimis pulchram in domo sua habe
bat. Quantum vidisset miles de bal
dach: captus est in oculis eius ꝛ pre ni
mio amore infirmatur. Miles vero de
egipto cum hoc percepisset: ait ei. Ca
rissime dic mihi quid tibi est. At ille.
Est puella in domo tua quam desiderat
cor meum tota mente intantum ꝙ nisi
eam habuero: filius mortis sum ego.
Miles cum hoc audisset omnes mulie
res domus sue ei ostendit excepta illa
puella. Ille cum omnes vidisset: ait.
De oīb9 istis par aut nihil curo sed ē
vna alia quā nō video quā diligit aīa
mea. In fine illam puellam ei ostendit
Uisa puella ait. Carissime: in ista sola
stat mors ꝛ vita mea. Ait miles. Et ego

dico tibi iſtam a iuuẽtute ſua in domo
mea nutriui ad hoc vt vxor mea eſſet ⁊
cum ea infinitas diuitias obtinerem.
Verumptamen tantum te diligo vt an
teq̃ moriaris: ipſam tibi in vxorem cõ
cedo cum omnibus diuitijs quas ego
recipere deberem Miles hec audiẽs ga
uiſus eſt valde. eam in vxorem accepit
cum qua diuitias multas obtinuit ⁊ ſic
ad patriam ſuam baldach cũ ↄiuge ſua
perrexit Poſt hec cito miles de egipto
ad egeſtatem magnam peruenit intan
tum: ꝙ nec domum nec aliquaȝ rem ha
bebat. intra ſe cogitabat. Ad quam me
lius potero accedere q̃ ad ſocium meũ
baldach quem ego ad diuitias promo
ui ⁊ ipſe me in egeſtate mea reſpiciat.
Nauẽ aſcẽdit ⁊ venit baldach ad quan
dam ciuitatẽ poſt ſolis occaſum in qua
manebat diues ſocius eius. Intra ſe
cogitabat. nox eſt ſi modo ad domuȝ ſo
cij mei pergam noticiam mei non habe
bit. quia male ſum veſtitus ⁊ nullum
mecum habeo vbi ſolebã magnam fa
miliam ducere ⁊ omnibus abundare.
Ait intra ſe. Nocte iſta quieſcam ⁊ die
craſtina ad eum pergam reſpexit verſus
cimiterium vidit oſtia eccleſie aperta in
trauit vt tota nocte quieſceret. Cum au
tem ibi fuiſſȝ ⁊ dormire volebat: in pla
tea quidã adinuicẽ pugnabãt ⁊ vnꝰ aliũ
occidit. Interfector vero ad cimiteriũ
fugit ⁊ ex alia parte exiuit Poſt hec ve
ro clamor factus eſt in ciuitate. Vbi eſt
interfector: vbi eſt proditor qui homi
nem interfecit. At ille. Ego ſum inter
fector qui illũ hominẽ interfeci. accipi
te me ⁊ in patibulum me ſuſpendite Il
li manus in eum iniecerunt ⁊ per totaȝ
noctem in carcere incluſerunt. Mane
vero campana ciuitatis erat pulſata.
Iudex contra eum ſententiam dedit ⁊
illum ad ſuſpendendum duxerunt. In
ter alios qui ſecuti ſunt eum erat miles
ſocius eius ad quem venerat. Cum ve
ro eum duci ad patibulum reſpexiſſet:
ait intra ſe Ille eſt ſocius meus de egip
to qui mihi vxoreȝ meam cum diuitijs
multis dedit ⁊ iam vadit ad ſuſpẽdium
⁊ ego viuam. Clamauit alta voce ⁊ dix
it. O cariſſimi: nolite innocentem in
terficere ille eſt innocens quem vos ad
mortem ibi ducitis. Ego vero ſum pro
ditor qui hominem interfecit ⁊ non ip
ſe. Illi hec audientes manus in eum in
iecerunt ⁊ ambos ad patibulum duxe
runt Cum vero ambo prope patibulum
eſſent: reus cogitabat Ex quo reus hu
ius factus ſum ego iſtos innocentes p
mittam mori: non poterit eſſe quin de
us aliquando vindictam de me ſumat.
melius eſt mihi hic pati breue ſupplici
um q̃ eternam penam ſuſtinere in infer
num. Clamabat voce magna. O cariſ
ſimi: nolite propter deum innocentes
occidere nullꝰ ex eis ſigno. verbo vł fcõ
conſilium dederat vt ille occideret qui
occiſus eſt. ſȝ ego ſum qui ꝓprijs ma
nibus eum occidi ideo me interficite ⁊
inocentes permittatis libere abire Illi
hec audientes manus in eum iniece
runt ⁊ admirabãtur ⁊ illos tres coram
iudice duxerunt. Iudex cum eos vidiſ
ſet admirabatur ⁊ ait. Quare reuerſi
eſtis. Illi vero totum proceſſum a prĩ
cipio vſq; ad finem retulerunt. Ait iu
dex primo militi. Cariſſime: qua de cau
ſa dixiſti ꝙ tu illuȝ hominẽ occidiſti At
ille. Sine fallacia vobis dicam In ter
ra mea in egipto locuples fui ⁊ in om̃i
bus abundans Deinde ad magnam e
geſtatẽ perueni intantum: ꝙ nec domũ
nec locum nec aliquam rem habui vere
cundia ductus terram iſtam intraui vt
ſi aliqđ remedium obtinereȝ ⁊ ideo dixi
ꝙ heieȝ ĩterfeciſſẽ q᷑ libẽtꝰ mori vellem
q̃ viuere ⁊ adhuc propter deuȝ peto vt
me occidas. Ait iudex ſecundo militi đ

baldach. Et tu cariſſime quare dixiſti
ꝙ hominem occidiſti. Qui reſpondit:
Domine miles iſte mihi vxorem cum
infinitis diuitijs dedit quam pro ſeipo
nutriuit per quem factus ſum diues in
omnibus. Cum vero ſocium meum
carum qui me ad tot ⁊ tanta promo
vidi ad patibulum duci alta voce
maui Ego ſum reus mortis eius
ipſe. quia libenter pro amore eiu
mori. Ait iudex interfectori. Q
cauſam dixiſti te hominem inter
Qui ait Domine verum dixi
iſſet peccatum ſi innocentes m
ſiſſez ⁊ ego viuerem. ⁊ ideo po
gi veritatem dicere ⁊ penam h
re qꝫ innocentes ſine culpa da
ego in inferno vel alibi puniri
Ait iudex. Quia veritatem d
nocentes ſaluaſti: ammodo ſi
tam tuam emendare mortē tib
vade in pace. Omnes audien
cium: iudicem laudabant ꝙ ta
dit iudicium. eo ꝙ veritatem
reus.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Iſte impera
tor eſt pat celeſtis. duo
lites dominus noſter ihesus chriſt
adam. primus pater ihesus chri
egipto manens iuxta illud. E
vocaui filium meum. Adam
ter in agro damaſceno plaſ
Inter iſtos erat maxima
cios inter eos miſerunt
ad filium ⁊ ſpiritum ſanc
dicens. Faciamus hom
nem ⁊ ſimilitudinem n
miles de baldach ſcꝫ e
tranſlatus in domo d

leſecit ei. militem Tyrium cum eo acce
pit. Illa vero multis diebus planxit.
nec conſolari poterat. Cum tempus ad
nit filiu n pulcherrimum peperit ⁊ eũ
rime nutriuit Guido ⁊ Tyrius
a regna tranſierunt tandem regnũ
er infideles erat deſtructum. Ait
ſocio ſuo. Cariſſime ad illud re
rgere debes ⁊ regem contra in
otis viribus iuuare quia chri-
t. ego vero terram ſanctam in
ntra chriſti inimicos pugna-
redibo ⁊ ſic angliam intrabi-
gaudio. Ait Tyrius. Quid
⁊ mihi. Regnum illud intra
s fueris per me r̃deas vt ad
ſtram intrare poterimus At
ter tibi ꝓmitto. oſculati ſũt
n ſeparatione amare flebant
am ſanctam intrauit ⁊ tyriꝰ
uido plurima bella contra ſa
paganos commiſit ⁊ in om-
ctoriam obtinuit Unde fama
otum mundum volabat. Ty
ſimiliter omnes infideles de
icie expulit. multa bella commi-
toriam obtinuit. Rex eum ſup
dilexit ⁊ honorauit ⁊ ab omni po
o eſt intantum dilectus ꝙ rex euz di
uit. Erat tunc in regno quidam tyran
s ſtrenuus valde nomine Plebeꝰ:
yrio inuidebat ꝙ tam ſubito ad di
⁊ honores ꝓmotus eſſet. eũ de
apud regem accuſauit. ꝙ re-
no priuare intendebat. Rex
redens quia potens ac ſtrẽ
yrium omni honore ⁊ di-
ita ꝙ tyrius ad magnaz
enit intantum ꝙ vix ſu-
debat. Tyrius multuz
n ſolus eſt derelictus ⁊
imus fleuit amare ⁊ ait
aciam ego. Dum ſe-
ſolus ſpaciãdo gui-

do in forma peregrini ei obuiabat quē
cum Tyrius vidiſſet notitiam eius nō
habebat. ſed guido eum ſtatim agnouit
ſed ei qualis erat reuelare nolebat ⁊ di
xit. Cariſſime vnde es. Qui ait. de par
tibus longinquis ſum ego. ſed moram
per plures annos in iſto regno traxi. quā
dam ſocium habebam qui ſanctam ter-
ram intrauit. ſed ſi viuꝰ vel mortuꝰ aut
aliter quoquo modo ſecum fuerit omni
no nō eſt in mea notitia. Ait guido. Ob
amorem ſocij tui permittas me in gre-
mio tuo quieſcere vt parum dormiam
quia ex itinere laſſus ſum. Ille ei annu-
it. Cum ergo Guido in gremio ſuo dor
miret: Tirius vidit os eius apertum ⁊
vnam muſtelam candidam exire ⁊ ad
quendam montem iuxta eum intrare.
Cum vero ibidem per aliquot ſpacium
moram traxiſſet redijt ⁊ in os eius rein
trauit. Hoc facto. Guido eſt expergefa
ctus a ſomno ⁊ ait ei. Kariſſime vidi
ſomnium mirabile. Mibi videbatur
ꝙ vna muſtela de me exijt ⁊ in illū mō-
tē intrauit. ⁊ iterato in os meum intra-
uit. Ait Tyrius. Kariſſime ſicut in vi-
ſione vidiſti ita oculis meis reſpexi. ſed
quid muſtela in iſto monte fecerat peni
tus ignoro. Qui ait. Montem ambo
intrabimus. quia forte aliquid vtile in
ueniemus. Montem ergo intrabant
⁊ ecce draconem mortuum inuenerunt
ventrem eius auro plenum cum gladio
polito ſuper gladium erat ſuperſcriptio
talis. Per gladium iſtum miles Gui-
do deuincet Tyrij aduarſarium. Gui-
do cum iſtum draconem inueniſſet val
de eſt gauiſus ⁊ ait Tyrio. Kariſſime
totum theſaurum tibi do. ſed gladiū iux
ta me habere volo. Ait Tyrius. O do-
mine apud te nō merui vt mihi tale do
num dares. Et ille. Eleua oculos tuos
⁊ vide Ego ſum Guido ſocius tuus.
Ille vero hoc audiēs: intime eum reſpe

xit. ſtatim notitiam eiꝰ habebat: ad terrā
pre gaudio cecidit ⁊ amare fleuit ⁊ dix-
xit. Sufficit mihi de cetero viuere ex
quo ſemel vidi te. Et ille. Surge velo
citer potius de aduentu meo debes gau
dere ꝗ̄ flere. Pro te pugnabo contra
tuum aduerſarium. ⁊ ambo in angliam
cum honore pergemus. ſed videas an-
te omnia vt nemini qualis ego ſum di
cas. Surrexit Tyrius ſuper collum eiꝰ
cecidit ⁊ oſculatus eſt eum. Tyrius ve
ro ad domum ſuam cum auro perrexit.
Guido vero ad palacium regis ad ianu
am pulſauit. Ianitor vero cauſam pul-
ſationis queſiuit. At ille. Ego ſum pe
regrinus qui nouiter a terra ſancta veni
Statim introitum ei dedit ⁊ regi eſt p̄
ſentatus: iuxta latus regis tyrannus il
le ſedebat qui tyrium diuitijs ac hono
re priuauit. Ait rex. Qualis pax eſt in
terra ſancta. Et ille. Domine modo eſt
pax bona. multi vero ad chriſtianitatē
conuerſi ſunt. Qui ait. Vidiſti illū mi
litem de anglia Guidonem nomine: ꝙ
tot bella ibidem fecerat. Qui ait. Do
mine ſepius eum vidi ⁊ cum eo come
di. Et ille. Nunquid eſt tibi mentio de
regibus chriſtianorum. Ait peregrinꝰ.
Etiam domine de perſona tua Quomo
do: ſaraceni ac ceteri infideles regnum
tuum per multa tempora occupauerunt
⁊ per quendam militem nomine plebe
um Tyriū omni honore ⁊ diuitijs illū
nobilem militē priuaſtis ⁊ hoc iniuſte
de vobis iſta ibidem dicuntur. Plebe
us cum hoc audiſſet. Ait. Tu falſe pe
regrine qui iſta mendacia narras: nunc
dignus eſſes eū defendere. quia ſi ſic
contra te pugnarem. quia tirius ille pri
uare dn̄m noſtrum regem volebat a rg
no. Ait guido regi. Domine mi ex quo
ille dicit me famulum peregrinū eſſe ⁊
tiriū militem proditorem de veſtro bene
placito contra eum pugnabo, ⁊ cum

famulum ſuper corpus meum probabō
Ait rex. Mihi bene placet, immo te ro-
go vt a propoſito non deſiſtas. Qui
ait. Domine arma mihi concedas. Ait
rex. Quicquid indiges illud paratum
inuenies. Rex diem belli inter eos con
ſtituit. Rex timens ne peregrinus Gui
do per inſidias interim occideretur vo-
cauit filiam ſuam virgineʒ ⁊ ait ei. O fi
lia ſicut vitam tuam diligis peregrinuʒ
iſtum diligenter cuſtodias ⁊ omnia ne
ceſſaria inuenies. Illa peregrinum in
cameram ſuam itroduxit balneari fecit
⁊ eum ad libitum ſuuʒ habebat. Adeſt
dies belli. Mane plebeus armatus in
porta ſtetit ⁊ clamabat. Vbi eſt falſus
ille peregrinus. quare tantum tardat:
Ille hoc audiens armauit ſe. ambo ad
campum perrexerunt duos ictus adin-
uicem fecerunt intantum duros: ꝙ ple
beus fere ſpiritum emiſit niſi ipſe pocu
lum guſtaſſet ⁊ ait. O bone peregrine
me permittas ſemel aquam haurire.
At ille. Si mihi fideliter promittas
hāc curialitatē mecū agere ſi neceſſitas
requirit tibi concedo. Qui ait. Et ego
tibi fideliter ꝓmitto Ille vero ad aquā
acceſſit bibit quouſqꝫ ſaturatus eſſet.
ſtatim cū toto conamine in Guidonē
irruit adinuicem ambo viriliter pugna
bant intantum ꝙ Guido modo ſitiebat
⁊ ait. Cariſſime eandem curialitatē
quam tibi oſtendi iam mihi concedite.
quia vltra qꝫ credi poteſt ego ſitio. At
ille. Deo voueo ꝙ non guſtabis niſi
in manu forti. Guido enim hec audiēs
ſe defendebat inquantum potuit ad a-
quam appropinquauit. ⁊ cum prope a-
quam fuiſſet in aquam ſaltauit ⁊ hauſit
quantum volebat. Deinde aquam exijt
⁊ ſicut leo rugiens in eum irruit aliuſqꝫ
fugam petijt. Rex vero videns fecit
eos ab inuiceʒ ſeparari ⁊ illa nocte qui
eſcere vt die craſtina ambo ad belluʒ pa
rati eſſent. Peregrinus vero came
ram filie regis intrauit. Illa vero omne
ſolacium ei prebuit. vulnera eius liga
uit. Cena facta in lecto ligneo firmiſſi
mo eum requieſcere fecit. Ille vero ex
bello fatigatus incepit dormire Ple
beus ſeptem ſtrennuos filios habebat:
vocauit eos ⁊ ait illis. Kariſſimi vos
eſtis filij mei vobis denūcio niſi ille pere
grinus extinctus iſta nocte fuerit: ego
die craſtina īter mortuos computabor
fortiorem eo nunquam vidi. At illi.
Pater nocte iſta erit expeditus. Circa
mediam vero noctem omnibus dormi
entibus cameram puelle intrabant que
erat iuxta mare conſtructa: ita ꝙ aqua
maris ſub camera fluebat. Inter ſe di-
xerunt. Si eum in lecto occiderimus:
filij mortis ſumus. Omnes eum cum
toto lecto in mare proijciemus. ⁊ tunc
penitus a populo dicetur ꝙ fugam rece
pit, Et peregrinum dormientem recepe
runt ⁊ ipſum in mare proiecerunt. Pe
regrinus vero dormiebat ⁊ nihil perce-
pit. Nocte vero illa erat quidam piſca-
tor ſupra mare cum ſonitū lecti audiſſet
per lumen lune lectū reſpexit admiraba
tur: alta voce clamabat. Dic mihi pro
pter deum qualis es: vt potero te iuua
re antequam ſubmerſus fueris. Gui-
do audiens clamorem a ſomno eſt exꝑ
gefactus ſtellaſqꝫ in firmamento vidēs
admirabatur vbi eſſet. ⁊ cuʒ ſe in aqua
percepiſſet ad piſcatorem clamabat O
cariſſime adiuua me ⁊ dabo tibi merce-
dem. quia ſum peregrinus ille qui heri
in campo pugnabat. ſed quomodo ego
huc veni penitus ignoro. Piſcator
hoc audiens eum in nauiculam ſuam re
cepit ⁊ ad domum ſuam duxit ⁊ ipſum
in lecto quieſcere fecit. Veneruntqꝫ filij
plebei ad patrem ſuum: nunciabantqꝫ
ei ꝙ ſubmerſus fuiſſet vnde amplius
timere non debet. Plebeus nō mo-

dicum gaudens mane ſurrexit armauit
ſe. ad ianuam palacij acceſſit ⁊ clama
bat Illum peregrinum deduc foras vt
potero me de eo vindicare. Rex cum
audiſſet precepit filie vt eum excitaret
⁊ ad bellum ſe prepararet. Illa vero
ad lectum eius acceſſit ⁊ non inuenit.
Puella vero amare fleuit ⁊ ait. Heu
mihi theſaurus meus mihi eſt ablatus
denuncianſqꝫ patri ꝙ eum non inuenit
Rex vero contriſtatus eſt valde. Sed
cum lectum non inuenerunt: admirati
ſunt.. Aliqui eum fugam accepiſſe dix/
erunt. Aliqui ꝙ iugulatus fuiſſet. Ple
beus in porta continue clamabat. Educ
foras peregrinum tuum quia caput ſu/
um hodie regi preſentabo. Dum vero
in palacio de peregrino facta eſt queſtio
vnde deuenit. venit piſcator ad regeꝫ ⁊
ait. Domine nolite contriſtari nocte
iſta in mari piſcando eram ⁊ peregrinū
in mari proiectum inueni quem accepi
⁊ in domum meam introduxi ⁊ eū dor/
mientem dimiſi. Rex cum hoc audiſſꝫ
gauiſus eſt valde miſit ad eum vt ſe ad
bellum prepararet. Plebeus cum au/
diſſet ꝙ mortuus non eſſet timuit val/
de inducias belli a rege petijt. Rex vero
inducias vnius hore ei concedere nole
bat. Ambo campum intrabant duos ic
tus dederunt. ſed in tercio ictu Guido
brachium eius amputauit. Deinde ca
put ⁊ regi preſentauit. Rex vero gaui/
ſus eſt valde ꝙ peregrinus tam glorio/
ſe triumphauit. ⁊ cum audiſſet ꝙ filij
plebei eum in mari proiecerunt: eos in
patibulo ſuſpendi fecit. Peregrinꝰ ve
ro licentiam a rege accepit. Ille vero
donaria multa ei obtulit vt ſecum ma/
neret. ſed ille nolebat ei conſentire au/
rum ⁊ argentum in magna quantitate
dedit: qui omnia tyrio ſuo dedit ⁊ eum
cum rege in priſtino gradu ⁊ in diuitijs
multis inſtituit ⁊ vale regi fecit. Rex

vero ei ait Cariſſime: propter deum vo/
num a te peto antequam recedas dicito
mihi quod eſt nomen tuum: At ille.
Domine Guido vocor: de quo ſepius
audiuiſti. Rex vero hoc audiens ceci/
dit ſuper collum eius magnam partem
ei promiſit regni ſui: ſi moram cum eo
traheret. Ille nullo modo volebat ei cō
ſentire. ſed oſculatus eſt regem ⁊ ab eo
receſſit. Guido vero angliam intrauit.
⁊ ad proprium caſtrum perrexit. ante
portam pauperes ſedētes in magna mul
titudine inuenit ⁊ inter eos in forma pe
grina comitiſſa vxor eius ſedit perſona
liter. ſingulis diebus miniſtrabat ⁊ cui
libet paupi denariū dedit dicens. Ora/
te pro domino meo Guidone vt ante/
q̄ꝫ moriar gaudium de eo habeam. ⁊ vt
feliciter ad me reuertatur. quoniam ad
terram ſanctam diu perrexit Accidit
eodem die ꝙ filius eius qui ſeptem fu
it annorum ſplendide indutus eſſet ⁊
matrem inter pauperes ſequebatur.
Filius vero cum audiſſet matrem cuili
bet pauperi dominum Guidonem no/
minare ait O mater eſt ille ne pater me
us quem pauperibus iſtis ſic recommē
das. At ille. Etiam fili mi. Tercia noc
te poſtq̄ꝫ te concepi. a me receſſit ⁊ am/
plius eum non vidi. Cum vero domiā
inter pauperes per ordinem ambularꝫ.
venit ad virum ſuum Guidonem ⁊ ele
moſinam ei dedit. ſed qualis eſſet peni
tus ignorabat. Ille vero caput ſuum ī/
clinabat ne agnoſceretur. Domina cum
ad alios pauperes ambulaſſet: filius ſe
quebatur. Guido qꝫ oculos ſuos ele/
uans videnſqꝫ filium ſuum quem ante
nondum viderat non poterat ſe conti/
nere: filium inter brachia accepit ⁊ oſ/
culatus eſt filium ⁊ ait. O fili dulciſſi
me dominus deus tribuat tibi gratiam
deo placere. Domicelle videntes pe
regrinum ei oſculū tradere: vocatus ē

vt amplius ibidem non ſtaret. Guido ad vxorem acceſſit ⁊ locum in foreſta petijt vt ibi poterit ſp ꝑmanere. Illa videns eum peregrinum pro dei amore ⁊ viri ſui locum ei conſtruxit. ibidem per multa tempora permanſit. Cum autem ad mortem appropinquaret: famulum ſuum aduocari fecit ⁊ ait. Ito cariſſime feſtinanter ad comitiſſam ⁊ iſtum anulum ei trade ⁊ dicito. ſi me deſiderat videre ſtatim ad me veniat ſine vlteriori dilatione. Nuncius ad dominũ perrexit ⁊ anulum ei oſtendit. Viſo anulo: alta voce clamabat Iſte eſt anulus domini mei. Agili curſu ad foreſtam perrexit ⁊ anteꝗ̃ venit Guido eſt defunctus. Illa vero ſuper cadauer cecidit alta voce clamabat. Heu mihi. ſpes mea perijt. ⁊ lamentationes ⁊ ſuſpiria emiſit dicens. Ubi iam ſunt elemoſine mee que ꝓ domino meo feceram omni die. Uidi dominum meum elemoſinam de manibꝰ meis accipere ⁊ eum non cognoſcebam Uidiſti enim filium tuum ante oculos tuos palpaſti oſculatus fuiſti nec mihi nec ſibi indicaſti: quid feciſti. O Guido guido amplius te non videbo. Cum maximo honore corpus ſepulture tradidit. ⁊ mortem eius per multos dies planxit.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ex iſtum militem deum intelligere debemus qui multa bella fecerat. primo in celo quando demones expulſit ſicut ſcriptum eſt. Factum eſt prelium magnum in celo. deinde in terra ſepius quando pharaonē ⁊ exercitum eius ꝓiecit in mare. Et in paraſceue ⁊ hoc totum propter amorẽ puelle. id ẽ anime. deinde tyrium ſecũ duxit. id eſt hominez aſſumpſit. vt infideles id eſt vicia de regno corporis expelleret. ⁊ virtutes plantaret tyrium id eſt moyſem conſtituit vt populum ſuũ ad vitam rectitudinis duceret. Deinde guido de terra ſancta venit quando filius dei de celo deſcendit ⁊ tyrium vagãtem ſcȝ totum genus humanum in via perditionis inuenit. quia quotquot ante eum venerunt ad inferna deſcenderẽt dormiuit in gremio noſtro quando noſtram humanitatem aſſumpſit de virginis vtero. Muſtela exijt ⁊ montem intrauit ⁊c̃. id eſt Iohãnes ⁊ alij prophete de eius aduentu ꝓphetabant in montem id eſt in mundum intrauerunt verbum dei predicando ſicut teſtatur d̃ Iohanne. Ecce mitto angelum meum ⁊c̃ poſt hec redijt ad xp̄m cum dixit. Ecce agnus dei. Chriſtus vero inuenit draconem mortuuz. .ſ. legem antiquã conculcatam per cerimonias. ⁊ cum in ea theſaurum ĩuenit ſcȝ decem precepta q̃ homini dedit cum gladio poteſtatis diẽ latuit quã ſibi retinuit ſicut ſcriptuȝ ẽ Iudicium meum alteri non dabo. per iſtũ gladium plebeum tyrannum interfecit qui tyriuȝ id eſt hominem ab honore ⁊ diuitijs priuauit. quando primum patrem tranſgredi fecit. pugnauit fortiter in campo iſtius mundi ⁊ per vnam virginem ſcȝ beatam virginem mariã armis humanitatis erat armatus. Sed ſeptem filij id eſt propter ſeptem peccata mortalia de celo deſcendit ⁊ cum eo ſemper fluit ⁊ in mare iſtius mundi proiectus. vbi piſcator ſcȝ ſpũſſanctus ſuꝑ eũ deſcendit ⁊ ſemper cum eo fluit. ⁊ in fine dyabolum deuicit ⁊ victoriam regi id eſt patri celeſti preſentauit. ⁊ ſic ad terram ſuam. i. celum ſe tranſtulit ⁊ nobis anuluȝ fidei ſue reliquit. per quã poterimus ad eternam patriaȝ peruenire. Guido cum ad patriam ſuam venerat incognitus erat. ſic filius dei in celũ intrauit. parentes ſui .ſ. angeli aliqui

aliqui qualis eſſet et penitus ignorabant Unde dicebant. Quis eſt iſte qui veīt de edom tinctis veſtib⁹ de boſra. Unde debemus patrem noſtrum oſculari. ſcꝫ orationem ei infundere quia ipſe pater noſter ē. Unde ī deut᷑. Anteqꝫ eſſes ipē eſt pater tuus ⁊c̄. Studeamus ergo patrem noſtrum xp̄m ſequi per opera miſericordie ⁊ per conſequens veniemus ad eterna gaudia.

De ſarcinis ⁊ grauaminibus mūdi ⁊ gaudijs celi. Ca. clxxiij.

Accidit ſemel ꝙ rex quidam ad nundinas perrexit ⁊ ſecum quendam magiſtꝝ cum diſcipulo ſuo duxit: qui ſtantes in foro octo ſarcinas viderunt venditioni expoſitas. De quaꝝ pria diſcipul⁹ magiſtrum interrogauit. quale preciuꝫ paupertas. ſ. ⁊ tribulatiões propter deum requireret: qui ait. Regnum celoꝝ. D. Grande precium eſt. Amoueat ſecundam ⁊ videamus quid intus habeat. M. Manſuetudinem. Beati inqt mites. Diſ. Preclara res ⁊ deo digna manſuetudo: cuius precij eſt. M. Non dabitur aurum obriſum pro ea. nec appendetur argentum pro commutatione eius. ſed terram requiro non niſi terraꝫ deſidero pro ea. Diſci. Ab india vſqꝫ britaniam terra ſpacioſa eſt ⁊ cultorib⁹ indiget: accipe quantum placet. Magiſter. Nequaqꝫ. hec terra eſt morientium que deuorat habitatores ſuos. moriuntur in ea homīes: ego vero quero terraꝫ viuentium. Diſcipulus. Quid perpendo ꝙ moriuntur ⁊ tu inuitus morieris. viuere vis in eternuꝫ. Ecce beati mites quoniā ipſi poſſidebunt terram Tercia quid continet. Magiſter. Eſuriem ⁊ ſitim. Diſcipulus. Quomō poſſunt hec compari. M. Juſticia illi nomen eſt. Beati qui eſuriunt ⁊ ſitiunt iuſticiam: quoniam ipſi ſaturabūtur. Diſcipulus Saturaberis ergo ⁊ proueniet tibi iuſticia ſi non interfuerit negligentia. Quarta quid continet. Magiſter. Lacrimas fletus ⁊ ploratus.. irriguum ſuperius ⁊ irriguum inferius. Diſcipul⁹. Luctus ⁊ fletus non ſolent emi: redimi tamen. quia hoc precium deſiderant ſācti. Beati qui lugent quoniam ipſi conſolabūtur. Quintus ille ſacculus quid habet. Magiſter rem precioſam. miſericordiam: quam tibi placere perpendo Ne te protraham. pro miſericordia volo miſericordiam pro temporali eterna Diſcipulus. Non es bonus rerum arbiter. Pro temporalibus enim nunqꝫ accipies eterna: niſi pro te ageret miſericordia. Ipſa tamen fiet tibi ſcd̄m fideꝫ tuam. Et beati miſericordes: quoniam ipſi miſericordiam conſequentur. Sed iam paupertatibus ⁊ miſerijs ⁊ tribulationibus abundamus. Reuolue ſextū ſi forte quid melius contineat. Magiſter. Plenus plane. ſed hoc non amat publicum vt purpur. Sed in ſecreto cubiculo videbitur. ibiqꝫ de premio eius taxabitur. Diſcipulus examinati ſum⁹ Quid nam eſt modo. Magiſter. Mūdicia eſt cordis precioſa. ibi ⁊ vaſa aurea ⁊ argentea continentur. ſcilicet pietas. bonitas. miſericordia. charitas. ⁊ gaudium in ſpiritu ſancto. Hinc p̄cioſa illa pallia explicabuntur. vt ſunt lectiones. meditationes. orationes. cōtemplationes. Judicia domini vera iuſtificata in ſemetipſa: deſiderabilia ſuper aurum ⁊ lapidem precioſum multum. Diſcipulus. In cuſtodiendis illis retributio multa. Pete igitur quid vis. Magiſter. Viſionem dei. Diſcipulus Beati ergo mundo corde qm̄ ipſi deuꝫ videbunt. Euolue ſeptimā. Magiſter

Pacem continet. D. Pacem tuā mi
hi venditurus es. M. Nō mee expedit
paupertati nec me iuſticie compe͡tit nec
decet diuitias tuas vt gratis a me ali/
quid accipias. ſed iam te in omnibus
largiente abundo. Unde quid ſupereſt
Homo ſum ruſticus ⁊ ignobilis ⁊ de
luto factus. de limo terre compactus.
tedet me ignobilitatis mee. nolo mihi
vlterius improperari. terra es ⁊ in ter/
ram ibis. ſed potius volo mihi dici. ce
lum es ⁊ in celum ibis. ſortem filiorum
dei deſidero. filius dei eſſe concupiſco.
Diſci. Dixi fateor nec diffiteor beati
pacifici: quoniam filij dei vocabuntur.
Si igitur filiorum ſeruas charitatem
paternam habebis hereditatem. Jam
vltima reſtat ſarcina: explica eam. Ma
giſter. Non habet niſi tribulationes ⁊ p
ſecutiones pro iuſticia. Diſcipulus Et
quid pro his exigis. M. Regnum ce/
lorum. D. Jam pro premio vel precō
paupertatis id eſt conceſſi. M. Utiqꝫ:
ſed menſis ex menſe. ſabbatum ex ſab/
bato. extras: deſidero preſenti ebdoma/
vel menſe: quod reſiduum eſt expecto.
D. Miror in negociando prudentiam
tuam: ⁊ nunc audi. Serue bone ⁊ fide
lis: quia ſuper pauca fuiſti fidelis ſupra
multa te conſtituam. Jntra in gaudium
domini tui. Labores manuū ⁊c̄.

Qđ natura docet nemo tollere pōt
⁊ de talione ingratitudīs. Ca. clxxiiij.

Widā impe
rator poſt meridiem ad ve/
nanduz equitabat. Accidit
ꝙ tranſiret per quandam ſiluam ⁊ inue
nit quendam ſerpēntem a paſtorib⁹ cap
tum ⁊ ad arborem fortiter alligatum.
Serpens vero horribiliter clamabat.
Jmꝑator pietate motus ſoluit eum ⁊
in ſinu poſuit vt eum calefaceret. Cum
autem eſſet calefactus: incepit eū mor
dere ⁊ venenum ſuuz in eum effundere.
Ait imꝑator. Quid facis. Cur maluz
ꝓ bono reddis. Data eſt vox ſerpenti vt
quondam aſine balaam ⁊ ait. Quod
natura docet nemo tollere poteſt. Tu fe
ciſti quod in te fuit. ego vero ſcđm natu
ram meā feci. Tu oſtendiſti mihi omnē
humanitatē quam potuiſti ego vero rđ
didi tibi omne quod in me eſt. Uenenū
obtuli: quia nihil aliud ꝙ̄ venenū ha/
bui ⁊ ſemper ero inimicus homini quia
propter hominē ſum punitus ⁊ maledi
ctus. Jllis ſic contendētibus vocatus ē
quidam philoſophus vt inter eos iu/
dex eſſet ⁊ iudicium rectum diſcerneret
Ait phūs. Jſta ſolum per relatum ⁊ di
ctum veſtrum audio. ſed ſi viderē ip
ſam rem de qua dicitis iudicarem. Uo
lo vt ſerpens ligetur ad arborem pariſor
miter ſicut prius ligatus fuit ⁊ dñs im
perator ſit liber. tunc iudicabo pro vtra/
qꝫ parte. Quod ⁊ ſic factū eſt. Tūc ait
phūs ſerpenti. Jam es ligatus: ſoluas
teipſum ſi potes ⁊ recedas. Ait ſerpēns
Non poſſuz quia tā fortiter ligatus ſuz
vt vix me mouere valeo. Ait philoſo/
Morieris ergo iuſto iudicio. quia ſem
per ⁊ vſqꝫ modo ingratus fuiſti homini
⁊ ſemꝑ eris. Poſt hoc conuertit ſe ad ī
peratorem ⁊ ait.. Domine iam liber es
venenum de ſinu tuo excutias ⁊ ꝑge vi
am tuam. Amodo de tali fatuitate te n̄
intromittas. q2 ſerpens nihil aliud pt
facere niſi qđ natua ei dedit. Jmꝑator
hoc audiens dedit grās phō: qui tā rec
tū iudicium dedit ⁊ abſceſſit.

Moralizatio.
Cariſſimi.

Jſte impera
tor poteſt dici quilibet bon⁹
chriſtianus ⁊ vir eccleſiaſticus. ſicut eſt

bonus prelatus qui habet continue ve/
nari circa ſalutem animaꝝ. Unde opoꝛ
tet ꝙ tranſeat ꝑ ſiluam. Jſta ſilua mū
dus dicit̃. in quo inuenit ſerpentẽ liga
tum. Serpens ẽ diabolus qui ꝑ chꝛiſti
paſſionem intm̃ eſt ligatus ꝙ nihil po
tuit niſi ꝑmiſſiue hoc eſt īquantū homo
qui eſt libere voluntatis eū temptare ꝑ/
mittit ⁊ ei cōſentit. Miſer ꝫo hō non
premeditans de futuris: ſoluit dyabo/
lum. ⁊ in ſinū ſuum ponit: quotiens in
peccato moꝛtali iacet ⁊ in eo delectatur
Quid ergo facit diabolus Certe ꝓijcit
venenū in coꝛde illius hōis. Venenum
diaboli ẽ peccatū peccato addere. ⁊ ma
lū malo cumulare Jſto veneno plures
hodiernis tempoꝛibꝰ inficiunt̃ Quidā
cum ſunt in peccato luxurie non ſolum
apud ſe incontinētes ſunt: ſed ⁊ alios
malo exemplo ad ſimile peccatū indu/
cunt. Alij venenū illud peſſimū a fauci
bus dyaboli diffuſum detractionis .ſ.
ita abundāter recipiunt: ꝙ cū ſeipſos ī
toxicatos conſpiciunt: non ad clamoꝛẽ
alicuius adiutoꝛij ꝑ confeſſionẽ vocife
rant ſed vt alij ad venenum hoc hauriē
dum ac alijs miniſtranduʒ vlterius ac
cedant. De iſtis detractoꝛibus p̃s. ait
Venenū aſpidum ſub labijs eoꝝ. Jtẽ
alibi. Lingua eoꝝ gladiꝰ acutus. Jſtō
venenum ẽ ita deteſtabile: ꝙ vix aliqͦd
malum veneno detractiōis compari po
teſt. Unde Ambꝛo. ait. Deterioꝛes eī
ſunt qui bonam famam alijs ſurripiūt
q̃ʒ qui bona eoꝛum violenter rapiunt.
bona autem poſſunt eis reſtituere famā
autẽ nunq̃ʒ. Melius eīm eſt nomen bo/
num q̃ʒ vngēta precioſa. Jnimicus er
go noſter dyabolus peccati venenuʒ ſꝑ
in nobis ſundere ſtudet. quia natura ſua
mala eſt ⁊ ergo bonū facere non poteſt.
⁊ inimicicie ſunt inter diabolū ⁊ hōiem
ab initio. Sed peccatoꝛ diabolum liga
tum ſoluit qn̄ peccatum immiſſum per
temptationem: opere ꝑficit. Solutio/
ne facta inimicū ſuum in gremio fouet
qn̄ peccatū continuat̃ ⁊ peccatoꝛ per cō/
ſuetudinem in eo manet. qͦd graue eſt ⁊
ad vltimuʒ in deſperationis baratꝝ im
mergit ⁊ ſubducit. Paſtoꝛes qui iſtuʒ
ſerpentem .i. dyabolum ligabant: ſunt
ꝓphete. patriarche. apoſtoli. ⁊ alij mo/
derni eccl̃ie doctoꝛes ⁊ p̄dicatoꝛes. q̄ eū
vinculo lingue eoꝝ ita ligant: ꝙ ptātẽ
nullam exercere p̄t. ⁊ ꝑ vitam ſanctam
⁊ opa miſericoꝛdie ⁊ cū dn̄ica oꝛatōne
poteſtatẽ ei oēs ſubtrahunt. Sed miſ̃
homo qui non timet deū contra dyabo
lum non pugnat: nec eū ligat. ſed vt po
tius eū ſoluat peccata moꝛtalia cōmittẽ
do: ⁊ in gremiū eum recipiēs fouet. Et
tūc eſt plenus veneno peccati in coꝛpe
⁊ aīa. Si ergo deſideras liberari voca
ad te philoſophū .i. diſcretū confeſſo/
rem qui habet iudicare inter te ⁊ diabo
lum: qui ſcit diſcernere inter lepꝛam ⁊
non lepꝛā. inter peccata ⁊ peccatoꝝ ge
nera. cui pandas coꝛ tuum. Sed nullꝰ
poterit iudicare: niſi prius diabolus ſit
ligatus: Et quō debet ligari. Certe tri/
plici cathena .ſ. contritionis. cōfeſſiōis
⁊ ſatiſfactionis. Quia teſte p̄ſ. Coꝛ cō
tritum ⁊ humiliatū deus nō deſpicies
qꝛ nō vult moꝛtẽ peccatoꝛis ſed vt ma
gis conuertatur ⁊ viuat. ꝓpterea pecca
toꝛ hanc triplicem cathenā quotienſcū
q̃ʒ ſibi aliqͦd peccatuʒ obijcitur: ad col
lum diaboli debet extendere: ⁊ eum ſic
ad deſiſtendum compellere. Aduerſari
us iſte eſt qui tanq̃ʒ leo rugiens circuit
nos querens quem deuoꝛet. ideo hu/
mano generi aduerſatur: quia locuʒ vn
de ipſe cum ſocijs ſuis per peccatuʒ ce/
cidit: vt peccatis renouatis homo ſimi
liter eundem amitteret ⁊ gratiam cele/
ſtium non obtineret. quare omnia pec/
cata quāq̃ʒ minima: ⁊ per confeſſioneʒ
non deleta: ad faciem nobis oſtendet

in extremis. propterea huius cathene
capiamus partem ſecundam ⁊ ad collū
eius ligemus vt ſic vinctum ducere po
terimus per confeſſionem: qui in nr̄am
perpetuam laborat confuſionem. Tunc
confeſſor dabit nobis remedium ſalu
bre de tercia parte iſtius cathene ſcilicȝ
penitentie ac ſatiſfactionis ⁊ dicet. Iaȝ
liberatus es a diabolo vade in pace. hoc
eſt. Noli amplius vnq̄ȝ peccare. Ro-
gemus ergo dominum noſtrum Iheſū
chriſtum. ⁊c̄.

De diuerſitate ⁊ mirabilibus mun
di cum expoſitione incluſa.
Capitulum. clxxv.

Narrat Plini

us q̄ aliqui homines ſunt
canina capita habētes qui
cum latratu loquūtur: ⁊ veſtiuntur pel
libus animalium. Tales enim ſignifi
cant predicatores: qui quidem omnes
animalium pellibus debent veſtiri id ē
aſpera penitentia propter bonum exem-
plum alijs dandum indui debent. Iteȝ
In india ſunt quidam homines qui tā
tum vnum oculum ſupēr naſum habēt
in fronte. ⁊ carnes animalium come-
dunt. Iſti eniȝ deſignant homines qui
tantum vnum oculum rationis habent
ſcilicet quo in fronte vtuntur ⁊ non vo
luntate. Item In libia ſunt alique
femine ſine capite. os ⁊ oculos haben-
tes in pectore. Tales enim femine de-
ſignant homines qui volunt humiliter
obedire ex corde non habentes pectora
leuia. Et quicquid extrinſecus facien-
dum eſt in opere: prius bn̄ ⁊ prudēter de
liberant in corde. In oriente enim
contra paradiſum terreſtre ſunt homi
nes nihil omnino comedentes. quia
os tam modicuȝ habent: vt calamo po
tum ſumant. De odore enim pomoruȝ
⁊ florum viuunt. Ex odore etiam malo
ſubito moriuntur. Iſti quidem homi-
nes dſignant clauſtrales: qui precipue
contra cibum ⁊ potum debent ſobrij eſ-
ſe. ⁊ hoc eſt modicum os habere. Et cū
calamo id eſt cum diſcretione ſumere
cibum ⁊ pōtum. Tales enim debent ex
odore pomorum ⁊ florum id eſt precep
torum ⁊ bōnarum virtutum ſpirituali-
ter viuere. ⁊ ſic alijs hominibus modū
viuendi in caſtitate ⁊ percimonia ⁊ ce
teris virtutibus prebere. Sed de odo
re malo id eſt peccato cito moriuntur.
Quia q̄ȝ citò peccatum perpetratur: ho
mo chriſto ſaluatori noſtro moritur.
Itēm. Ibidem etiam ſunt homines
ſine naſo facie plena. ⁊ quicquid vidēt
hoc totum bonum putant. Tales eniȝ
homines deſignant ſtultos ſine naſo
diſcretionis: ita q̄ totum eis bonum eſ
ſe videtur quod vident ⁊ ipſi faciunt.
Sunt etiam ⁊ ibidem homines habē
tes naſum ⁊ labrum inferius tam lon-
gum: q̄ totam faciem cooperiunt dor-
mientes. Tales quidem homines de
ſignant iuſtos: qui habēt inferius ſcili
cet ad mundum magnum labium con-
ſiderationis attendentes mundi vani
tatem detractionis ⁊ mendacij. tamen
per labium cuſtodie protegunt totam
faciem id eſt totam vitam per iugeȝ me
ditationem ne in peccatis dormiant.
In ſichia ſunt homines habentes
tam magnas aures vt tegant per illas
totum corpus. Hij deſignāt illos: qui
libenter audiunt verbum dei. per quod
poſſunt animaȝ ⁊ corpus a peccatis cu
ſtodire. Item aliqui ſunt qui vt pēco-
ra ambulant Et ſignāt illos qui nec de
um nec ſanctos eius honorant. ſed vt
pecora ⁊ iumenta irrationalia de pecca-
to in peccatum ambulant. Cōtra quos
dicit p̄s. Nolite fieri ſicut equus ⁊ mu
lus in quibus ⁊c̄. Item aliqui homines

ſunt cornuti: naſo breui pedibus capri
nis. Tales ſunt ſuperbi qui in omni lo
co cornua ſuperbie oſtdūt. ⁊ habēt par
uum naſū diſcretionis ad ſalutē ꝓpriã:
ſed habēt pedes caprinos curren do ad
luxuriã. Caprea enī velociſſimi curſus
eſt: ⁊ ad aſcenſum ꝓna. Applica ad ſuꝑ
bos. Jn ethiopia ſunt hoīes tm̄ vnū pe
dem habentes: tāte tñ velocitatis ſunt
vt beſtias curren do inſequant᷑. Hij ſūt
illi qui hn̄t tm̄ vnum pedē ꝑfectionis er
ga deū ⁊ ꝓximū. ſ. pedē charitatis. Ta
les ſunt veloces ꝓ illus regnū celeſte Jn
india ſunt pigmei duoꝝ cubitorum ī lō
gitudine equitantes ſuꝑ hircos ⁊ cum
gruibꝰ preliantes. Hij deſignant illos
qui ꝑui ſunt in lōgitudine bone vite in
choantes ſed non ꝑſeuerantes. ⁊ non
viriliter contra grues. i. vitioꝝ ſordes
pugnant. Jn india etiā ſunt aliqui ho
mines ſex manus habētes. nudi ⁊ pilo
ſi in flumine morātes. Homines cum
ſex manibꝰ deſignant ſtudioſos. qui la
borant vt vitā eternā obtineāt. pſ. Ani
ma mea in manibꝰ meis ſꝑ. Per hoīes
nudos intelligunt᷑ peccatores ꝟtutibꝰ
ſpoliati: qui morant᷑ in flumine iſtiꝰ mū
di. Jbidē ſunt hoīes in manibꝰ ⁊ pedi
bus ſex digitos habentes. ꝑ ſeptima
nam ab omni pollutiōe peccati ſe cuſto
diunt ⁊ dieꝫ ſeptimū omnino celebrāt
⁊ totaliter ſanctificant. Et mulieres cū
barbis vſqꝫ ad pectus: ſed capite earū
plano. Jſte deſignant hoīes iuſtos pla
nam viā mandatoꝝ eccłie obſeruantes
qui amore vel odio non flectūtur Jn e
thiopia ſunt hoīes quatuor oculos ha
bentes. Et deſignāt illos qui timēt deū
mundū dyabolū ⁊ carnem. Vnū ocu
lum dirigunt ad deū recte viuendo. ⁊
quō debeant ſibi placere. Secundum
ad mundū quō debeant eū fugere. Ter
cium ad dyabolum quō debeant contra
eū ſtare. Quartū ad carnem quō debe
ant eā caſtigare. Jn europa ſunt hoīes
formoſi: ſed capite ⁊ collo gruitio cum
roſtris. Jſti deſignāt iudices qui debēt
habere ad modū gruis collum lōgum:
vt prius prudēter cogitēt in corde que
ꝑ ſentenam ꝓferenda ſunt in ore. Si
ſic eſſent omnes iudices: non tāꝫ ⁊ tot
male eſſent ſententie.

De medicina ſpiritali.

Capitulum. clxxvi.

Quidam pu
er erat natus ab vmbilico
⁊ ſurſum diuiſꝰ ita ꝙ habe
ret duo capita ⁊ duo pectora: ⁊ qđlibꝫ
ꝓprios ſenſus: ita ꝙ vno dormiente vel
edēte: alter non dormiebat. Poſtqꝫ ꝑ
duos annos vixiſſent: mortuꝰ eſt alter:
altero in tercium diē ſuquiuente. Jteꝫ
ſicut dicit Pliniꝰ. Erat quedā arbor ī
india cuiꝰ flores dulcē habēt odorem ⁊
fructus saporē. Juxta cuius ſitū mane
bat quidā ſerpēs qui iacorlus vocabat᷑
qui odorē arboris multum odit. Et iđ
vt flores ⁊ fructus deſtrueret: ad radi
ceꝫ arboris veniēs illā intoxicauit. Qđ
vidēs ortulanus illiꝰ patrie tyriacaꝫ ac
cepit. ⁊ in quadaꝫ virge ſummitate ad
ramos arboris illiꝰ ſupmos infudit q̄ ci
tó venenū expulit a radice iſtā ⁊ arborē
ſterilē fructificare fec̄. Moralizatio.

Cariſſimi.

Er iſtum pu
erū intelligi pt quilibet hō
qui conſtituit᷑ ex duobꝰ. i. corpe ⁊ aīa ⁊
quelibet ps ſua ꝓpria hꝫ opa. Gala. v.
Opera carnis ſunt īmūdicia fornicatio
luxuria. ydoloꝝ ſeruitus. Opera anime
gaudiū ⁊ pax in ſpū ſancto patientia.
longanimitas ⁊ hmōi. Jſta opa ſibi inui
cem aduerſant᷑. vna dormiēte vel come
dente: altera contrariū ſꝑ facit. qꝛ caro
concupiſcit aduerſus ſpm̄: Qñ enī aīa

quieſcit ab operib9 que ſua ſunt: tūc ca/
ro non quieſcit immo ſollicita eſt circa
opa ſua mala ꝛ ꝑuerſa. ꝛ ſic vna ps eſt
mortua altera viua. q2 caro facit opera
mortis. aīa concupiſcit opa vite. Per
iſtā arborem intelligi pt homo. fructus
huius arboris ſunt bona opa. Vn̄ mat.
v. A fructib9 eoꝝ cognoſcetis eos. Fru
ctus dulces ꝓtulit hec arbor ante pecca
tū ſicut dicit ſapiens. Flores mei fruc/
tus honoris ꝛ honeſtatis. Hos fructus
ſerpens antiquus ſuſtinere non potuit.
ſed venenū impoſuit in radice dū pecca
tum poſuit in primo parente: tūc ſic in
fecta fuit arbor iſta ꝙ fructū dulcē ferre
nō potuit. q2 ꝑ opa quantūcūq3 merito
ria: homo celū ingredi non potuit. ſed
ad multa annoꝝ milia tanq3 exul ab he/
reditate vera ꝓfugus ꝛ ꝓpulſus exula/
uit. donec ſapiēs ortulanus. i. pater ce/
leſtis tyriacā īfudit ī vna virga h9 arbo
ris. Hec ꝟga eſt beata ꝟgo maria: de q̄
dicitur in Iſa. Egredieť virga de radi
ce yeſſe. Itē virgilius in ſecundo buco
licoꝝ. Iā redit ꝛ ꝟgo redūt ꝛ ſaturnia
regna. Iā noua ꝓgenies celo dimitť
alto. In modo naſcendi puero: q̊ fer/
rea primū. Deſinet: ꝛ toto: ſurg3 gēs
aurea mūdo In hac virga poſita erat ti
riaca qn̄ filius dei a patre miſſus eſt in
vteꝝ ꝟginis cooperante ſpū ſancto. ꝛ
qn̄ de virgine natus ē xp̄s. arbor infec/
ta: ꝑ medicinam huius ſalutifere tyria
ce: dulcedinē ſuam priſtinā recuꝑauit
De qua omnib9 penitentib9 affluenter
dat ꝛ non improperat vt in Iſaya d᷑.
Omnes ſitientes venite. ꝛc.

De perſecutione.
Capitulum. clxxvij.

Ex aſſuerus

grande conuiuium cunctis
principib9 ꝛ populis reg/
ni ſui fecit vt dicit Heſter primo. Ad
epulas reginā vaſti introduci iuſſerat
vt populus eius pulcritudinē videret
quam intrare renitentem rex regno pri/
uauit. Heſter ꝓ ea in ſceptro ſublima
uit. Poſt hec rex quendam aman ſuper
regnum exaltauit: cunctos pricipes ei
ſubiugauit. Cum āt cepiſſent omnes
genu curuare ſolus mardoche9 patrin9
regine noluit eū adorare. Unde indig
nat9 diſpoſuit eum cū omni ꝓgenie ſua
neci tradere. cum regis ſigillo decreuit
oēs iudeos in regno aſſueri extermiare
altūq3 erexit eculeum in q̊ voluit ſuſpē
dere mardocheū. Interea duo volebāt
regē occidere: q̊s mardoche9 accuſauit
ꝛ ꝓditos iuſſit rex ꝑdere. Mardoche
um purpura indui ꝛ coronā impōni. ꝛ
regio eq̊ ꝑ ciuitatē duci. Aman cū mili
tib9 p̄ire laudes ei cōcinere. Hoc facto
mardocheus regine dixit ꝙ aman eā cū
omni populo. i. parentela ſua morti ad
dixit: que omni pp̄lo ieiuniū indixit ſe
cū eis ieiunijs ꝛ orationibus affligit.
Quo pacto conuiuiū inſtituit regē in
uitans. Aman q̊q3 adeſſe iuſſit inť epu
las. regem ꝓ ſui populiq3 vita rogauit
ſe ꝛ omnes ſuos ab aman damnatos
narrauit. Quē rex furore repletus iuſ
ſit ſuſpendi in eodem eculeo quem ip̄e
preꝑauerat mardocheo. Porro ipſum
mardocheum principem conſtituit: qui
omnem cognationem aman perdidit.
ſed deo diſponente populus innocens
eſt liberatus ꝛ ſemen neq3 funditus ex
terminatum.

Moralizatio.

Cariſſimi.

Ste rex eſt domi

nus noſter iheſus xp̄s: qui d̾ radice yeſ
ſe ſurrexit Hic pricipib9 ꝛ populis reg
ni conuiuiū fecit quia pluribus orbis
principibus ꝛ fidelibus regni corpus
ſuum ꝛ ſacram ſcripturam in epulas

dedit. Reginā vaſti coronatā ad conui
uium vocauit qꝛ ſynagogā lege ⁊ phi-
loſophis redimitā ad celeſtes epulas ĩ
uitauit. Que rēnuens regno priuatur
Heſter captiua in ſolio eius locatur qꝛ
iudea incredula de regno xp̄i eijcit̄ ⁊ eti
am de gentibꝫ a diabolo captiua in tha
lamū regis cōcors celeſtis regni ducit̄
Aman qui a rege exaltat̄ eſt iudaicꝰ po-
pulus qui a deo ĩ regno ⁊ ſacerdocio ac
diuino cultu ſublimat̄ qui q̄rit regine
ꝓgeniem extirpare: qꝛ iudaicus ppl̄us
querit eccl̄ie ſpm̄ exterminare. Aman q̄
qꝫ eculeum mardocheo erexit: in eundē
eculeum ipſe ſuſpendit̄: qꝛ dyabolꝰ in
crucis patibulo compbenditur. Duo
qui contra regē cōiurauerunt ſunt duo
infideles populi. ſ. iudaycus ⁊ gentilis
qui xp̄m occidi conſiliū dederūt: quos
mardocheus accuſat: qꝛ xp̄ianus popu
lus opa eoꝝ improbat Illi a rege necā
tur. ⁊ iſti a xp̄o damnātur. Mardoche
us purpura ⁊ corona veſtitur. Equo re
gio ꝑ ciuitatem ducit̄: qꝛ xp̄ianus po-
pulus a doctoribꝫ per mundū totū coli
tur. Ordo nāqꝫ equus xp̄i regis dicit̄
in quo ipſe per orbem vehit̄. Aman cū
militibꝫ laudes ei conſonant qꝛ iudaicꝰ
populus cum gentibꝫ velit nolit xp̄iani
preconia ꝓpr̄is celebrat. Regina regeꝫ
ad conuiuiū vocat: qꝛ eccl̄ia xp̄m ad ſo-
lēnia ſui corporis inuitat. Aman etiam
adeſſe iubꝫ qꝛ fideli populo ſuas ep̄las
predicādo prebet. Aman quoqꝫ q̄ mar
docheo eculeum erigit: eſt antichriſtus
qui ppl̄o per fidem minat̄ mortis ſuppli
cium qui eodem eculeo ſuſpendit̄ ⁊ ip
ſe mortis ſupplicio interimit̄. Mardo
cheus princeps a rege ꝑficit̄. qꝛ fidelis
populus pacto iudicio ſuper omnia bo
na domini ſui conſtituit̄. Semen neqꝫ
exterminat̄ qꝛ tunc generatio malorūꝫ
damnat̄. populus autem regine libera-
tur ⁊ triſticia eius in gaudiū ꝯmutatur
quia generatio rectoꝝ benedicetur leti-
cia ⁊ exultatione perfruetur.

De omnium diuitiarūꝫ matre ꝓ
uidentia.

Capitulum. clxxviij.

Quidam rex
deſiderabat ſcire q̄uō ſeip-
ſum ⁊ imperium deberet re
gere vocauit ad ſe vnūꝫ qui alios in ſa
pientia excellebat ⁊ ait ei. cariſſime tra
de mihi formā meipſum ⁊ imperium re
gendi. At ille. Dn̄e libenter. Statiꝫ fe
cit in pariete regem depingi coronam
habentā in capite ſub iſta forma. Erat ĩ
ſolio poſitus quidaꝫ rex purpura indu-
tus: in manu leua pilā: in dextra portat
ſceptꝝ: ⁊ vltra caput lucernā lucenteꝫ.
A parte ſiniſtra regina quedā formoſa
erat coronata ⁊ veſte deaurata varietatē
amicta. Ex alia p̄te erant aſſeſſores ĩ ca
thedra ſedentes cū libro apto. Ante ſe
ſub rege miles quidam: q̄ in equo ſede
bat armis decoratus habēs galeam in
capite: haſtā in dextra: clipeo ꝓtectus
in leua. enſem in dextra: loricam in cor
pore. fibulas in pectore. ocreas ferreas
in tibia. calcaria in pedibus. ferreas cy
rothecas in manibꝫ equum doctum ad
prelium cūꝫ phaleratibus. Sub rege
erant depicti vicarij vnus ſicut miles
poſitus in equo cum clamide ⁊ capucio
pelles varie virgam extenſam gerens ĩ
dextera manu. Item populares ſub vi
carijs quoꝝ erit forma talis. Homo in
humana ſpecie factus habens in manu
dextra ligonem quo terra foditur. in ſi
niſtra virgam qua grex armentorūꝫ di
rigitur. In cingulo falcem cum quo ſe
getes metuntur ⁊ vinearum ⁊ arborum
ſuperflua preſcinduntur. In dextro la
tere regis faber ante militem depictus
Huius fabri forma fuit. q̄ in forma ho
minis malleum geſſit ĩ dextra. in leua

habuit dolabrũ. In cingulo geſſit trul lam cementareã. Itez ante populares homo qui ĩ dextera forpicem habuit. in leua gladiũ magnum ꝛ altũ. in cingulo pugillare. i. vas ſcriptoꝝ cum incauſto ſup aurem dextram portans pennaz ad ſcribendũ. Item ante populares erat q̃ dam homo depictus habens in dextra libram cũ pondere. In leua geſſit vlnã In cingulo geſſit burſam cũ varia mo neta. Item ante reginam erant medici ꝛ pigmentarij ſub hac forma. Homo erat poſitus in cathedra magiſtrali poſi to libro in manu dextra. Vrceo ꝛ pixid' in ſiniſtra. In cingulo habens ferramẽ ta vlceꝝ ꝛ vulneꝝ. Item iuxta eum ho mo ſic formatus Homo tenens manũ dextram erectam ad imitandũ tranſeũ/ tes pro hoſpicio. Leuam tenens plenã pane pulcro ꝛ deſuper vas cum vino. ĩ cingulo tenens claues. Itez in ſiniſtra parte ante militem homo erat hui⁹ for me. ſcꝫ. in manu dextra habens claues magnas: in leua habens vlnam. In cĩ gulo habens burſam cũ denarijs. Itez ante regem erat homo habẽs capillos yſpidos ꝛ diſtortos. ĩ dextra manu mo dicam pecuniã. in leua habens tres tax illos. in cingulo habens pixidẽ litteris plenam. Rex cũ iſtã picturam vidiſſet tñ in ea ſtuduit ꝙ ſapientiam magnaz inuenit.

Expoſitio.

Cariſſimi.

Vte rex debet eſſe

quilibet bonus xpianus ꝛ precipue prĩ ceps vel prelatus: qui vterqꝫ eoꝝ debet eſſe in ſolio poſitus purpura indutus: que figurat virtutem gratie ꝛ moꝝ pul critudinem quibus mens ꝛ aĩa xpiana ornari debet ꝛ precipue principis ſiue prelati quaſi habitu bonoꝝ virtutum pre ſub/ ditis omnibꝫ vt corpus eius reluceat aureis veſtibꝫ. Coronã habens in capi/ te que oſtendit in rege regiã dignitatẽ que ẽ gloria populi qua ſubditoꝝ oĩm oculi in eũ dirigunt' ꝛ ſibi obediũt. In manu leua defert pilã que oñdit regem eſſe adminiſtratorem ꝛ ꝓuiſorem oĩm ſubditoꝝ. In dextra manu habẽs ſcep trum oñdẽs eius iuſticiam ꝛ rigorem q̃ bus malos coherceat q̃s amor virtutis a malo non refrenat. ꝛ vltra caput re/ gis lucerna lucens que deſignat regis miam. Item regina a ꝑte ſiniſtra deſig nat charitatẽ que ẽ formoſa in aĩa. vñ mulier ſub rege ihesu xpõ debet eſſe vere cũda ꝛ pudica. Secundo debet eẽ caſta ꝛ honeſta. Tercio debet eſſe ſapiens ꝛ diſcreta ꝛ verbis ꝛ moribus modeſta. Item aſſeſſores. ſ. iudices in cathedra iſti ſunt prelati ꝛ predicatores qui dñt mandata dñi cuſtodire. libros. i. ſacrã ſcripturam apire populo. Miles eſt bo nus xpianus qui debet armari bonis v tutibus. Miles accingendus balneat' vt nouam vitã ducat. Item in orõne pernoctat petens ſibi diuinitus ꝑ grati am implere quod non poteſt ꝑ naturã Sic ꝛ bonus xpianus. miles vero debꝫ balneari aqua confeſſionis ꝛ ſepius ef fundere pro gratia. Multa quidem ne ceſſaria ſunt militi. Primo requiritur vt miles ſit ſapiens. Sic ꝛ xpianus vt addiſcat ſapientiam contra dyabolum Secundo incumbit militi vt ſit fidel' do mino ſuo. ſic chriſtianus domino ſuo ihesu chriſto. Tercio miles debet eſſe liberalis. ſic chriſtianis datiu⁹ Quarto miles debet eſſe fortis. ſic chriſtian⁹ cõ tra vitia. Quinto miles debet eſſe miſe ricors. ſic xpian⁹ Sexto miles dꝫ popu lares vigilant' cuſtodire: ſic xpianus dꝫ verbõ exemplo opere alios inquantum poteſt a peccatis cuſtodire ꝛ precipue ꝑ lati. Item vicarij ꝛ bonus miles poſitus in equo. ꝛc. Miles iſte eſt iudex qui de bet poni in equo iuſticie ꝛ clamide miĩe.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POZNAŃ

Anno domini Milleſimoquadringenteſimo [...] ſexta die auguſti que dicitur transfiguracionis domini [...] liber domini [...] canonicus [...] donavit [...] librum iſtum

Ad[...] metteria inſita beta anna

[B]eata dei genitrix maria virgo perpetua
templum domini ſacrarium ſp[...]uſſancti tu ſola
ſine exemplo placuiſti do[...] iheſu criſto
Ora pro populo interue[...] clero: intercede
pro deuoto femineo ſexu [...]o 10